

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

Γ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΚΖ'

Τετάρτη 11 Ιουνίου 2003

Αθήνα, σήμερα στις 11 Ιουνίου 2003, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10.54' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από το κ. Κωνσταντίνο Σπηλιόπουλο, Βουλευτή Αχαΐας, τα ακόλουθα:

Α. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Ο Βουλευτής Κέρκυρας κ. **ΕΥΤΥΧΙΟΣ ΚΟΝΤΟΜΑΡΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία το Νομαρχιακό Συμβούλιο Κέρκυρας ζητεί την παράταση του χρόνου ανάρτησης των προσωρινών κτηματολογικών πινάκων.

2) Ο Βουλευτής Κέρκυρας κ. **ΕΥΤΥΧΙΟΣ ΚΟΝΤΟΜΑΡΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ένωση Ιδιοκτητών Ραδιοφωνικών Σταθμών και η Διαρκής Επιτροπή Ραδιοσταθμών Θεσσαλονίκης διαμαρτύρονται για τη διάταξη του άρθρου 23 παρ. 3 του νομοσχεδίου περί «Γραφείων Τύπου του Εξωτερικού» και ζητούν την απόσυρσή του.

3) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. **ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΖΑΝΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Φερών Μαγνησίας ζητεί την ίδρυση Ειδικού Σχολείου στο Βελεστίνο Μαγνησίας.

4) Ο Βουλευτής Θεσσαλονίκης κ. **ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πρόεδρος των Συνταξιούχων ΤΣΑ Νομού Θεσσαλονίκης ζητεί την επίλυση συνταξιοδοτικού προβλήματος μερίδας συνταξιούχων του ΤΣΑ.

5) Ο Βουλευτής Έβρου κ. **ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ** κατέθεσε αναφορές με τις οποίες οι κύριοι Χαράλαμπος Δημητρακούδης, Δημήτριος Αγγελίδης και Μηλιά Ραδιόγλου, κάτοικοι Αλεξανδρούπολης, ζητούν την ικανοποίηση συνταξιοδοτικών αιτημάτων τους από τον ΟΓΑ.

6) Ο Βουλευτής Έβρου κ. **ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Χριστόδουλος Αραμπατζής, πρώην εργαζόμενος στην ΕΥΠ Διδυμοτείχου, ζητεί την ικανοποίηση εργασιακού του αιτήματος.

7) Ο Βουλευτής Έβρου κ. **ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ** κατέ-

θεσε αναφορά με την οποία η κυρία Σεβαστή Σταφυλά, κάτοικος Αλεξανδρούπολης, ζητεί την επίλυση συνταξιοδοτικού της προβλήματος.

8) Ο Βουλευτής Έβρου κ. **ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Σαμοθράκης ζητεί τη μετάταξη υπαλλήλου του Δήμου του.

9) Ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. **ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία υπάλληλοι των Διευθύνσεων Μεταφορών και Επικοινωνιών και ΚΤΕΟ της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Μαγνησίας ζητούν τη χορήγηση οικονομικής παροχής.

10) Ο Βουλευτής Δράμας κ. **ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ένωση Καθηγητών Φυσικής Αγωγής Ολυμπιακής Παιδείας ζητεί την καθιέρωση του μαθήματος της Ολυμπιακής Παιδείας και πέραν του 2004.

11) Ο Βουλευτής Δράμας κ. **ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία η Διασωματική Επιτροπή Οπτικοακουστικού διαμαρτύρεται για την τροποποίηση του άρθρου 10 παρ. 4 του Ν. 2328/95 και ζητεί την απόσυρση της σχετικής τροπολογίας.

12) Ο Βουλευτής Δράμας κ. **ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ** κατέθεσε δημοσίευμα που αφορά στις ζημιές στις καλλιέργειες του Νομού Δράμας, από τις νέες καταστροφικές βροχοπτώσεις.

13) Ο Βουλευτής Δράμας κ. **ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ** κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας που αφορά στις αποζημιώσεις των πληγέντων αγροτών στο Κάτω Νευροκόπι Δράμας.

14) Ο Βουλευτής Δράμας κ. **ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ** κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας που αφορά στην Πανελλαδική απεργία των αρχαιοφυλάκων.

15) Ο Βουλευτής Δράμας κ. **ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία η κυρία Ευτέρπη Πίσπα, κάτοικος Δράμας, ζητεί την ικανοποίηση συνταξιοδοτικού αιτήματος από τον ΟΓΑ.

16) Ο Βουλευτής Δράμας κ. **ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ** κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Νομάρχης Δράμας ζητεί την άμεση χρηματοδότηση των αναγκαστικών αναδασμών στο

Νομό Δράμας.

17) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΦΡΑΓΚΙ-ΑΔΟΥΛΑΚΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας που αφορά στην διαχείριση των κονδυλίων που έχουν εισπραχθεί από το σπατόσημο.

18) Ο Βουλευτής Χίου κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΒΑΡΙΝΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι Σύλλογοι Διδασκόντων 1ου ΤΕΕ και ΣΕΚ Χίου ζητούν την επίλυση προβλήματος στέγασης σχολείων.

19) Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΜΥΡΛΗΣ – ΛΙΑΚΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία Αγροτικοί και Αλιευτικοί Συνεταιρισμοί και Σωματεία Μεσολογγίου ζητούν να επανακαθορισθούν τα μεγέθη αλιείας για τη λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου – Αιτωλικού.

20) Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΜΥΡΛΗΣ – ΛΙΑΚΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος Αγρινίου ζητεί την οικονομική στήριξη του Συνδέσμου Ύδρευσης Δήμου Αγρινίου και περιχώρων.

21) Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΜΥΡΛΗΣ – ΛΙΑΚΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Αμφιλοχίας Αιτωλ/νίας ζητεί τον εκσυγχρονισμό των σφαγείων Αμφιλοχίας.

22) Ο Βουλευτής Ρεθύμνου κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας Κρήτης ζητεί την επίσηυση της κατάρτισης και αποστολής οδηγών σχετικά με την ανάρτηση και κύρωση των δασικών χαρτών.

23) Ο Βουλευτής Ρεθύμνου κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Ξεναγών ζητεί τη διατήρηση του ασφαλιστικού καθεστώτος των Ξεναγών.

24) Ο Βουλευτής Ρεθύμνου κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Ξενοδόχων Ρεθύμνου ζητεί να εγκριθεί η κατασκευή υψηλότερων ξενοδοχείων, στο Ρέθυμνο, χωρίς αύξηση του συντελεστή δόμησης.

25) Ο Βουλευτής Ρεθύμνου κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ιερά Επαρχιακή Σύνοδος της Εκκλησίας Κρήτης ζητεί η Ανωτέρα Εκκλησιαστική Σχολή Κρήτης να ονομασθεί Πατριαρχική Θεολογική Ακαδημία Κρήτης.

26) Ο Βουλευτής Ρεθύμνου κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Φοίνικα Ρεθύμνης ζητεί την αποκατάσταση των κτιριακών συγκροτημάτων της Ιεράς Μονής Πρέβελης.

27) Ο Βουλευτής Ρεθύμνης κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας στο οποίο ζητείται να μην περικοπούν οι επιδοτήσεις των ελαιοπαραγωγών.

28) Οι Βουλευτές κύριοι ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ, ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΥΤΥΡΗ – ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ και ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Συνδικάτο Οικοδόμων και Εργαζομένων στα Δομικά Υλικά και στις Κατασκευές – Παράρτημα Εργαζομένων στο Μετρό Αθήνας ζητεί να ξεκινήσουν άμεσα οι επεκτάσεις του Μετρό και να προγραμματιστούν νέες επεκτάσεις στις πυκνοκατοικημένες συνοικίες.

Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 8192/3-4-03 ερώτηση των Βουλευτών κυρίων Σταύρου Καλογιάννη και Νικολάου Λέγκα δόθηκε με το υπ' αριθμ. 21198/20-5-03 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη

απάντηση:

«Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης, η οποία μας διαβιβάστηκε με το αριθμ. 1013/21.4.2003 έγγραφο του ΥΠΕΧΩΔΕ σας πληροφορούμε ότι το τμήμα του δρόμου «Χαλίκη- Όρια Νομού Τρικάλων» έχει εγκριθεί από το Περιφερειακό Συμβούλιο Θεσσαλίας και μπορεί να υποβληθεί στο μέτρο 2.12 του ΠΕΠ Θεσσαλίας που αναφέρεται σε βελτίωση προσβασιμότητας υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχουν ολοκληρωμένες μελέτες και αδειοδοτήσεις.

Όσον αφορά το μέρος του παραπάνω διαπεριφερειακού άξονα «Ανήλιο - Όρια Νομού Ιωαννίνων» πρόκειται για χαλικοστρωμένο δρόμο με στοιχεία διατομής δασικής οδού και μήκους 10 Km. Το έργο έχει υποβληθεί ως πρόταση από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ιωαννίνων και έχει εγκριθεί από το Περιφερειακό Συμβούλιο Ηπείρου και μπορεί να ενταχθεί στο Μέτρο 4.10 του ΠΕΠ Ηπείρου, η πρόσκληση του οποίου είναι ανοιχτή, εφόσον υποβληθεί σχετικό αίτημα από την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ιωαννίνων, σύμφωνα με τις ισχύουσες διαδικασίες και προϋποθέσεις για την ένταξη έργων στο Γ' ΚΠΣ.

Ο Υφυπουργός
Λ. ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ

2. Στην με αριθμό 8584/14-4-03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Παναγιώτη Λαφαζάνη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 18117/21-5-03 έγγραφο από τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε συνέχεια του ανωτέρω σχετικού μας προς απάντηση της αριθμ. 3904/10-4-2003 ΠΑΒ και αριθμ. 8584/14-4-2003 ερώτησης, που κατέθεσαν οι Βουλευτές κ. Π. Κρητικός και Π. Λαφαζάνης αντίστοιχα, σας γνωρίζουμε, κατά λόγο αρμοδιότητας του Υπουργείου μας, αναφορικά με την οικονομική κατάσταση του Δήμου Περάματος Ν. Αττικής, τα ακόλουθα:

Η καθιέρωση των ΚΑΠ με το Ν. 1828/89, στοχεύει στη χρηματοδότηση των ΟΤΑ από δυναμικούς φόρους του κρατικού προϋπολογισμού, το ύψος των οποίων ορίζεται ρητά από αυτόν και δεν επηρεάζεται, κάθε φορά από τη βούληση της κεντρικής διοίκησης, αλλά μόνο από τη δυναμική των φόρων αυτών, ώστε να διευκολύνεται ο οικονομικός προγραμματισμός των ΟΤΑ

Από το έτος 2001, αναθεωρείται ριζικά και εκσυγχρονίζεται το σύστημα επιχορήγησης των ΟΤΑ, οι οποίοι πλέον χρηματοδοτούνται, πέραν του πραγματικού πληθυσμού τους, το οποίο αποτελούσε το καθοριστικό κριτήριο κατανομής των ΚΑΠ μέχρι το έτος 2000, με βάση την έκτασή τους, τον αριθμό των δημοτικών διαμερισμάτων τους και το σημαντικότερο με βάση την ανάγκη κάλυψης του ελάχιστου λειτουργικού τους κόστους.

Επισημαίνεται ότι κατά το έτος 2002, για την χρηματοδότηση των ΟΤΑ α' βαθμού ελήφθη υπόψη ο πραγματικός πληθυσμός αυτών, όπως αυτός προέκυψε από την τελευταία απογραφή του 2001.

Ειδικότερα το έτος 2002, Ο Δήμος Περάματος Ν. Αττικής έλαβε από τους ΚΑΠ, συνολική τακτική επιχορήγηση ποσού 1.925.947ευρώ, το οποίο είναι αυξημένο κατά 12,21 % έναντι του ποσού των δραχ. 584.867.058 (1.716-411,03ευρώ) ενώ επιχορηγήθηκε για λοιπές δράσεις, όπως κάλυψη των δαπανών λειτουργίας των σχολικών του μονάδων, των παιδικών και βρεφικών του σταθμών, των αθλητικών κέντρων του ν. 2880/2001 και εφαρμογή του Διπλογραφικού Λογιστικού Συστήματος με συνολικό ποσό 952-432,83ευρώ. Επίσης έλαβε χρηματοδότηση ποσού 108.250ευρώ σύμφωνα με το άρθρο 13, παρ. 8, εδάφιο δεύτερο του ν. 2539/97.

Πέραν των ανωτέρω επιχορηγήσεων από τους ΚΑΠ, ο εν λόγω Δήμος χρηματοδοτήθηκε με ποσό 18.600ευρώ από τα έσοδα των παραβόλων του άρθρου 71 παρ. 1 του ν. 2910/2001, καθώς και με ποσό 30.735,40ευρώ από το έσοδο του άρθρου 9 του Ν.Δ. 703/70 (φόρος ζύθου).

Για το έτος 2003 και μέχρι να προσδιορισθεί το συνολικό ποσό της τακτικής επιχορήγησης που θα διατεθεί στους ΟΤΑ α' βαθμού, το οποίο θα καθορισθεί, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μετά από πρόταση της ΚΕΔΚΕ, με την έκδοση της προβλεπόμενης Κοινής Υπουργικής Απόφασης κατανομής των

ΚΑΠ, τα ποσά που αποδίδονται στους ΟΤΑ της χώρας, αντιστοιχούν στο 1/12 της τακτικής επιχορήγησης που αυτοί έλαβαν συνολικά το προηγούμενο έτος.

Πέραν της ανωτέρω, διατέθηκε ήδη στο Δήμο από το Υπουργείο μας συνολικό ποσό 368.053 ευρώ για κάλυψη των δαπανών λειτουργίας των σχολικών του μονάδων, των παιδικών και βρεφικών του σταθμών και των αθλητικών κέντρων του ν. 2880/2001, έναντι αυτών που θα του αποδοθούν το τρέχον έτος και ποσό 32.371,34 ευρώ από τα έσοδα του άρθρου 9 του ν. 2880/2001 (τέλη διαφήμισης).

Επιπρόσθετα από το Ειδικό Πρόγραμμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΕΠΤΑ) ο εν λόγω Δήμος έχει λάβει οικονομική ενίσχυση έως σήμερα για δράσεις αναπτυξιακού χαρακτήρα ποσό 1.020.406 ευρώ, ενώ από την ΣΑΤΑ έτους 2002, ποσό 1.342.643,40 ευρώ.

Σημειώνεται ότι από την έναρξη ισχύος του ν. 2539/97 και σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 7 του άρθρου 13 αυτού, απαγορεύεται η χρηματοδότηση των ΟΤΑ α' βαθμού με υπουργικές αποφάσεις από πόρους που δεν εντάσσονται στους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους ή στους πόρους του ΕΠΤΑ Τονίζεται ότι η χρηματοδότηση των ΟΤΑ της χώρας από τους ΚΑΠ, γίνεται με Κοινή Υπουργική Απόφαση κατανομής αυτών κάθε έτος, ύστερα από πρόταση της ΚΕΔΚΕ, αναφορικά με τα κριτήρια και τη διαδικασία κατανομής τους, ενώ από το ΕΠΤΑ σύμφωνα με τη διαδικασία η οποία έχει καθορισθεί με τις αριθμ. 45329/27.12.99 και 25437/19.6.02 αποφάσεις του Υπουργείου μας, που έχουν γνωστοποιηθεί στους ΟΤΑ της χώρας.

Επισημαίνεται ότι προκειμένου να αντιμετωπισθούν οικονομικά προβλήματα ΟΤΑ λόγω οφελών τους, το Υπουργείο μας αποφάσισε να εξετάσει σε συνεργασία με την ΚΕΔΚΕ και το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων το όλο θέμα, με σκοπό την εξυγίανση των Δήμων και Κοινοτήτων της χώρας που παρουσιάζουν ανάλογα προβλήματα.

Κατά τα λοιπά, αρμόδια να απαντήσουν, είναι το συνεργωμένο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών καθώς και το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, προς το οποίο αποστέλλουμε αντίγραφο της αριθμ. 3904/10-4-2003 ΠΑΒ.

Ο Υπουργός
Κ. ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ»

3. Στην με αριθμό 8639/15-4-03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Παναγιώτη Μελά δόθηκε με το υπ' αριθμ. 9746/22-5-03 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση των 8639/15.4.03 και 8826/18.4.03 ερωτήσεων που κατέθεσαν στη Βουλή οι Βουλευτές κύριοι Παναγιώτης Μελάς και Ιωάννης Διαμαντίδης αντίστοιχα, σχετικά με την πρόσληψη γιατρών διαφόρων ειδικοτήτων στον Οίκο Ναύτου, καθώς και νοσηλευτικού προσωπικού, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Για τον Οίκο Ναύτου, στα πλαίσια του τριετούς προγραμματισμού προσλήψεων (2002 -2004) έχει ζητηθεί η πλήρωση 62 συνολικά θέσεων του κλάδου ΠΕ Ιατρών διαφόρων ειδικοτήτων καθώς και 3 θέσεων του κλάδου ΔΕ Νοσηλευτικής, εκ των οποίων έχουν ήδη εγκριθεί 2 θέσεις Ιατρών για το ΠΟΝ/ΧΙΟΥ. Μέρος των παραπάνω θέσεων πρόκειται να εγκριθεί εντός του έτους 2003. Ενώ οι λοιπές θέσεις θα ενταχθούν στον προγραμματισμό προσλήψεων έτους 2004.

Ο Υφυπουργός
ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΠΕΝΟΣ»

4. Στην με αριθμό 8826/18-4-03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Ιωάννη Διαμαντίδη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 9746/21-5-03 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση των 8639/15.4.03 και 8826/18.4.03 ερωτήσεων που κατέθεσαν στη Βουλή οι Βουλευτές κύριοι Παναγιώτης Μελάς και Ιωάννης Διαμαντίδης αντίστοιχα, σχετικά με την πρόσληψη γιατρών διαφόρων ειδικοτήτων στον Οίκο Ναύτου, καθώς και νοσηλευτικού προσωπικού, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Για τον Οίκο Ναύτου, στα πλαίσια του τριετούς προγραμματισμού προσλήψεων (2002 -2004) έχει ζητηθεί η πλήρωση 62 συνολικά θέσεων του κλάδου ΠΕ Ιατρών διαφόρων ειδικοτήτων καθώς και 3 θέσεων του κλάδου ΔΕ Νοσηλευτικής, εκ των οποίων έχουν ήδη εγκριθεί 2 θέσεις Ιατρών για το ΠΟΝ/ΧΙΟΥ. Μέρος των παραπάνω θέσεων πρόκειται να εγκριθεί εντός του έτους 2003. Ενώ οι λοιπές θέσεις θα ενταχθούν στον προγραμματισμό προσλήψεων έτους 2004.

Ο Υφυπουργός
ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΠΕΝΟΣ»

5. Στην με αριθμό 8944/23-4-03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Γεωργίου Καρασμάνη δόθηκε με το υπ' αριθμ. Φ 900α/3504/6481/13-5-03 έγγραφο από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της με αριθμό 8944/23-04-2003 ερώτησης, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Καρασμάνης, με θέμα τη μη επιλογή του κ. Μυλωνά Αντωνίου του Αναστασίου ως Επαγγελματία Οπλίτη (ΕΠ.ΟΠ.) κατά τον σχετικό Διαγωνισμό που προκηρύχθηκε με την ΕΔΥΕΘΑ υπ' αριθμόν 106/2002/ΓΕΣ/ΔΣΛ, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Από τον έλεγχο των δικαιολογητικών και των στοιχείων που τήρει η Υπηρεσία, διαπιστώθηκε ότι ο ενδιαφερόμενος υποψήφιος υπέβαλε εμπρόθεσμα τα δικαιολογητικά του, διέθετε τα προσόντα που απαιτούντο κατά την ως άνω ΕΔΥΕΘΑ προκειμένου να συμμετάσχει στο διαγωνισμό και έλαβε μέρος στις διαδικασίες επιλογής (ψυχοτεχνικές - υγειονομικές εξετάσεις και αθλητικές δοκιμασίες), κατά τις οποίες κρίθηκε κατάλληλος.

Ο κ. Μυλωνάς βαθμολογήθηκε με 180 μόρια ως απόφοιτος Λυκείου με γενικό βαθμό απολυτηρίου 11,6 κατά τα ορισθέντα στην παρ. 1 α (7) του Παραρτήματος «Γ» της ως άνω ΕΔΥΕΘΑ. Σημειώτεον ότι δεν υπέβαλε κάποιο άλλο δικαιολογητικό, πέραν του Απολυτηρίου Λυκείου, από το οποίο να προκύπτουν περαιτέρω προσόντα ή γνώσεις προκειμένου να βαθμολογηθεί με περισσότερα μόρια.

Περαιτέρω, το γεγονός ότι είχε υπηρετήσει τη θητεία του στο Πεζικό με την ειδικότητα του τυφεκιοφόρου, δεν ήταν δυνατόν να του προσδώσει μόρια προϋπηρεσίας, καθώς η ειδικότητα αυτή δεν ανήκε στις προκηρυχθείσες με τη σχετική ΕΔΥΕΘΑ.

Ο κ. Μυλωνάς συγκέντρωσε 180 μόρια, ενώ τα μόρια που συγκέντρωσε ο τελευταίος επιτυχών κατά τον σχετικό Διαγωνισμό ήταν 200 και εκ τούτου συμπεριελήφθη αρχικώς στους επιλαχόντες.

Όταν εκλήθησαν οι πρώτοι 454 επιλαχόντες να καταταγούν, δεν εκλήθη μαζί τους, διότι τα 180 μόρια που είχε συγκεντρώσει ήταν λιγότερα από τα 190 που συγκέντρωσε ο τελευταίος εκ των επιλαχόντων.

Τέλος, όταν εκλήθησαν οι τελευταίοι 170 επιλαχόντες να καταταγούν, δεν εκλήθη, παρόλο που διέθετε τα ίδια μόρια με τον τελευταίο των επιλαχόντων, διότι ο γενικός βαθμός του Απολυτηρίου Λυκείου που κατείχε (11,6) ήταν μικρότερος από τον αντίστοιχο βαθμό του τελευταίου εκ των προαναφερθέντων επιλαχόντων (ήτοι του 170ου επιλαχόντος που εκλήθη να καταταγεί), ο οποίος ήταν 12,45, κατά τα ορισθέντα στην παρ. 12γ της σχετικής ΕΔΥΕΘΑ.

Τονίζεται, ότι η όλη διαδικασία επιλογής των ΕΠΟΠ έγινε κατ' εφαρμογή σχετικών προκηρύξεων των Κλάδων των ΕΔ, με δημοσιότητα και απόλυτη διαφάνεια, ως προς τα κριτήρια επιλογής και τον τρόπο μοριοδότησης, που ήταν γνωστός από την αρχή για κάθε υποψήφιο. Ο διαγωνισμός κατά γενική ομολογία ήταν απόλυτα επιτυχής και αξιόπιστος.

Εάν κάποιος υποψήφιος έχει οιαδήποτε αμφιβολία για το σύνολο των μορίων που τελικώς συγκέντρωσε ή για τον τρόπο βαθμολογήσής του, μπορεί να απευθυνθεί τηλεφωνικώς ή εγγράφως στη Διεύθυνση Επιλογής του ΓΕΣ, για τη λεπτομερή ενημέρωσή του.

Ο Υπουργός
ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ»

6. Στην με αριθμό 8964/24-4-03 ερώτηση του Βουλευτή κ.

Ιωάννη Λαμπρόπουλου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1829/19-5-03 έγγραφο από τον Υφυπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην παραπάνω ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής, κ. Ι. Λαμπρόπουλος, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Σύμφωνα με τα στοιχεία των Περιφερειακών Υπηρεσιών, οι εισαγωγές πατάτας από τρίτες χώρες από τις αρχές του χρόνου και μέχρι σήμερα, ανήλθαν περίπου στους 57.000 τον., από τους οποίους:

Αίγυπτο	54.100 τον.
Ισραήλ	2.140 τον.
Κύπρος	610 τον.
Τουρκία	283 τον.

Οι ποσότητες πατάτας που προέρχονται από χώρες της Ε.Ε., αποτελούν διακίνηση προϊόντων και όχι εισαγωγή.

Η πατάτα δεν καλύπτεται από τις ευεργετικές διατάξεις της ΚΟΑ οπωροκηπευτικών (ΚΑΝ. 2200/96) ενώ η λήψη εθνικών μέτρων για το προϊόν αντίκειται στο Κοινοτικό δίκαιο.

Σε όλα τα εισαγόμενα αγροτικά προϊόντα από Τρίτες Χώρες προς την Ε.Ε. κατά το στάδιο της εισαγωγής, πραγματοποιούνται έλεγχοι όπως προβλέπουν οι κοινοτικοί κανονισμοί οι οποίοι εξασφαλίζουν τις εμπορικές προδιαγραφές ποιότητας αλλά και την αναγραφή της προέλευσης του εισαγόμενου προϊόντος.

Επιπροσθέτως σας γνωρίζουμε ότι το Υπουργείο Γεωργίας σε εφαρμογή των Κανονισμών 2200/1996 και 1148/2001 προωθεί αυτό το διάστημα την υποχρεωτική τυποποίηση των νωπών οπωροκηπευτικών και στην εγχώρια αγορά.

Η εφαρμογή της υποχρεωτικής τυποποίησης, εξασφαλίζει στην αγορά σύστημα αναγνωρισιμότητας για κάθε προϊόν (υποχρεωτική αναγραφή της χώρας προέλευσης, ποιότητας, κατηγορίας, εμπορικό σήμα κ.τ.λ). Αυτό θα έχει σαν αποτέλεσμα τη σαφή διάκριση των ποιοτικών κατηγοριών προς όφελος τόσο του παραγωγού όσο και του καταναλωτή, εξασφαλίζοντας τις προϋποθέσεις για την ανταγωνιστικότερη ανάπτυξη της αγοράς των εγχώριων, ποιοτικώς αναβαθμισμένων, νωπών οπωροκηπευτικών.

Σε περίπτωση που δεν τηρούνται οι όροι των εν λόγω κοινοτικών κανονισμών, επιβάλλονται οι νόμιμες κυρώσεις.

Σύμφωνα με Υπουργική Απόφαση (90369/17-1-2003), που έχει δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως Αρ. ΦΕΚ 93/30-1-2003 απαγορεύεται η διακίνηση πατάτας καταγωγής τρίτων χωρών εφ' όσον δεν φέρει επί της συσκευασίας ετικέτα όπου αναγράφεται η χώρα καταγωγής και ο αριθμός μητρώου του εισαγωγέα ή του συσκευαστηρίου.

Η πατάτα που παράγεται στη χώρα μας πρέπει να φέρει επί της συσκευασίας τον αριθμό μητρώου του παραγωγού ή του συσκευαστηρίου (ΠΔ 365/Α/307/2002, Παράρτημα IV, Μέρος Α, Κεφάλαιο II, σημείο 18,2). Για την εφαρμογή του ανωτέρω έχει σταλεί και σχετική εγκύκλιος.

Τέλος όσον αφορά τον φυτοϋγειονομικό έλεγχο, κάθε φορτίο πατάτας που εισάγεται στη Χώρα καταγωγής τρίτων χωρών, υπόκειται σε αυστηρό φυτοϋγειονομικό έλεγχο μακροσκοπικό και εργαστηριακό με τη λήψη δειγμάτων 200 κονδύλων ανά 25 τόνους.

Τα δείγματα αυτά εξετάζονται εργαστηριακά στο Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο. Η απελευθέρωση των φορτίων γίνεται μόνον εφόσον τα μακροσκοπικά και τα εργαστηριακά αποτελέσματα αποδειχθούν αρνητικά. ως προς την παρουσία επιβλαβών οργανισμών.

Ο Υφυπουργός
Ε. ΑΡΓΥΡΗΣ»

7. Στην με αριθμό 8975/29-4-03 ερώτηση των Βουλευτών κυρίων Δημητρίου Τσιόγκα, Νικολάου Γκατζή και Αντώνιου Σκυλλάκου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 42875/ΙΗ'/20-5-03 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 8975/29-4-2003 την οποία κατέθεσαν οι Βουλευτές κύριοι Δ. Τσιόγκας, Ν. Γκατζής και Αντ. Σκυλλάκος και αφορά στο κτήριο του Δημοτικού Σχο-

λείου Δ./Δ. Γαλήνης Δήμου Πλατυκάμπου Ν. Λάρισας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις έχουν την αρμοδιότητα για την επιλογή και την απόκτηση οικοπεδικών εκτάσεων, τον προγραμματισμό, τη μελέτη, την κατασκευή και την επίβλεψη των έργων σχολικής στέγης (ν.2218/94, ν.2240/94 κα οι Π.Δ. 30/1996).

Οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις σε συνεργασία με τις οικείες Περιφέρειες έχουν τη δυνατότητα να εντάξουν τα έργα κατασκευής σχολικών κτηρίων στα αντίστοιχα Π.Ε.Π. (Γ' Κ.Π.Σ.).

Επιπρόσθετα το ΥΠ.Ε.Π.Θ. σε ετήσια βάση επιχορηγεί τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΣΑΕ 047) για οικόπεδα και κατασκευές χωρίς περαιτέρω παρέμβαση μέσα στο Νομό.

Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Λάρισας χρηματοδοτήθηκε το 2002 για οικόπεδα και κατασκευές σχολικών κτιρίων από το Π.Δ.Ε. του ΥΠ.Ε.Π.Θ. με 2.054.292,00 Ευρώ.

Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Λάρισας στην τριετία 1999-2001 επιχορηγήθηκε με τα κατώτερω ποσά από τις πιστώσεις του Εθνικού Π.Δ.Ε του ΥΠΕΠΘ και του ΟΣΚ Α.Ε.

1999

Για οικόπεδα -μελέτες - κατασκευές	1.060.900.000 δρχ.
Για επισκευές	205.000.000 δρχ.

2000	
Για οικόπεδα - μελέτες - κατασκευές	700.000.000 δρχ.
Για επισκευές	300.000.000 δρχ.

2001

Για οικόπεδα - μελέτες και κατασκευές	700.000.000 δρχ.
---------------------------------------	------------------

Αντίστοιχα σε ετήσιες επιχορηγήσεις προς τους ΟΤΑ για επισκευές και συντηρήσεις των σχολικών κτιρίων προβαίνει το ΥΠΕΣΔΔΑ. Κατά συνέπεια αρμόδια για τα αναφερόμενα θέματα σχολικής στέγης είναι η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Λάρισας.

2) Ειδικότερα σε ό,τι αφορά στο κτήριο του Δημ. Σχολείου του Δ/Δ Γαλήνης του Δήμου Πλατυκάμπου σας γνωρίζουμε ότι, όπως μας πληροφορήσε η Δ/ση Προγραμματισμού της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Λάρισας με σχετικό έγγραφο της μετά από αυτοψία που πραγματοποιήθηκε από μηχανικό της Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Λάρισας, διαπιστώθηκε ότι το κτήριο του Δημοτικού Σχολείου Γαλήνης είναι στατικά επαρκές.

Η κατασκευή νέου διδακτηρίου θα εξετασθεί σε συνάρτηση με την δυνατότητα ίδρυσης και λειτουργίας βιώσιμου 6/θέσιου Δημοτικού Σχολείου στον Δήμο Πλατυκάμπου.

Ο Υφυπουργός
ΝΙΚ. ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ»

8. Στην με αριθμό 8977/29-4-03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Παναγιώτη Λαφαζάνη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 29618/22-5-03 έγγραφο από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της παραπάνω ερώτησης που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Π. Λαφαζάνης σύμφωνα με τα στοιχεία που μας πληροφορήσαν οι αρμόδιοι φορείς, σας γνωρίζουμε ότι:

1. Οι επιχειρήσεις του ομίλου ALTEC, εκτός της επιχείρησης «Ελεύθερη Τηλεόραση ΑΕ» (ALTER), έχουν ελεγχθεί για τις χρήσεις που φέρονται να έχουν εκδώσει εικονικά τιμολόγια πωλήσεων.

2. Οι παρατηρήσεις του Ορκωτού Ελεγκτή του Ομίλου ALTEC, ο οποίος σύμφωνα με την νομοθεσία είναι αρμόδιος να καταγράψει την επαγγελματική του γνώμη για το κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου απεικονίζουν την πραγματική διάρθρωση και την χρηματοοικονομική του θέση κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού, καθώς και τα αποτελέσματα της κάθε χρήσης, αναφέρονται κυρίως σε θέματα σχετικά με τον μη σχηματισμό πρόβλεψης για αποζημίωση προσωπικού, αποτίμηση συμμετοχών και χρεογράφων καθώς και για συναλλαγματικές διαφορές.

3. Το χρηματιστήριο Αθηνών στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων

του όσον αφορά την έγκαιρη και έγκυρη ενημέρωση του επενδυτικού κοινού στα πλαίσια της αρ.58/2000 απόφασης έστειλε στην ALTEC τις επιστολές 14556/26-3-2001 και 497/4/22-1-2001 ,με τις οποίες ζητούσε αναμορφωμένους πίνακες αντληθέντων κεφαλαίων με στοιχεία 31-12-2000 και 30-6-2001 αντίστοιχα. Επίσης της ζητήθηκε η έκδοση Πληροφοριακού Σημειώματος για τις εξαγορές ή συμμετοχές της από τα αντληθέντα κεφάλαια της Αύξησης, το οποίο δημοσιεύθηκε στον ημερήσιο τύπο 30-10-2001 και στο Δελτίο Τιμών του Χ.Α στις 31-10-2001. Η εταιρεία ALTEC έχει κάνει δύο τροποποιήσεις του επενδυτικού της προγράμματος, βάσει σχετικών αποφάσεων των Γ.Σ. της εταιρείας στις 21-6-2001 και 21-6-2002, οι οποίες και δημοσιεύθηκαν στο Ημερήσιο Δελτίο Τιμών του Χ.Α στις 11-7-2001 και 3-7-2002 αντίστοιχα.

4. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δεν έχει αρμοδιότητα για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων των εισηγμένων εταιρειών. Η αρμοδιότητα αυτή ανήκει στους τακτικούς ορκωτούς ελεγκτές των εταιρειών, όπως ήδη αναφέρθηκε παραπάνω και στο Υπουργείο Ανάπτυξης. Κατ' εξαίρεση όμως έχει τη δυνατότητα να ζητήσει από το Μονομελές Πρωτοδικείο τη διενέργεια διαχειριστικού ελέγχου, ο οποίος μετά από σχετική απόφαση του δικαστηρίου ανατίθεται σε ορκωτούς ελεγκτές-λογιστές, ενέργεια την οποία έπραξε στην περίπτωση των εισηγμένων εταιρειών του Ομίλου ALTEC, δθέντος ότι από τις ανακινώσεις του ΣΔΟΕ προέκυψαν αποχρώσεις ενδείξεις, ότι ενδεχομένως τα οικονομικά στοιχεία των εταιρειών αυτών δεν αποτυπώνουν την πραγματική οικονομική τους κατάσταση. Ο πρόσφατος ψηφισθείς νόμος για την σύσταση Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχου θα λύσει αρκετά προβλήματα.

Ο Υπουργός
ΝΙΚ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ»

9. Στην με αριθμό 8982/30-4-03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Ιορδάνη Τζαμτζή δόθηκε με το υπ' αριθμ. Φ90022/10389/740/20-5-03 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην παραπάνω ερώτηση που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή του νομού Πέλλας κ. Ιορδάνη Τζαμτζή, σχετικά με τα αναφερόμενα θέματα αρμοδιότητάς μας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1) Όσον αφορά το θέμα της ρύθμισης των οφειλών των επιχειρήσεων που έχουν πληγεί από θεομηνίες ή άλλες φυσικές καταστροφές επισημαίνουμε ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 4 παρ.2 του Ν. 2556/97 και της κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσας Υπουργικής Απόφασης Φ 14/οικ. 333/6-3-98 οι Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων στις περιπτώσεις αυτές συμμετέχουν στη διαδικασία ανακούφισης των πληγέντων επιχειρήσεων, εργοδοτών και ασφαλισμένων, παρέχοντας τη δυνατότητα εξόφλησης των τρεχουσών και καθυστερούμενων εισφορών τους με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους.

Ειδικότερα από τις παραπάνω πάγιες διατάξεις προβλέπονται τα ακόλουθα:

· Οι καθυστερούμενες ασφαλιστικές εισφορές περιόδου απασχόλησης μέχρι το τέλος του προηγούμενου μήνα εκείνου κατά τον οποίο συνέβη η θεομηνία μαζί με τα πρόσθετα τέλη, τόκους και λοιπές προσαυξήσεις της ίδιας ημερομηνίας κεφαλαιοποιούνται.

· Αναστέλλεται η καταβολή τρεχουσών ασφαλιστικών εισφορών για έξι μήνες αρχής γενομένης από την 1η του μήνα εκείνου κατά τον οποίο συνέβη η θεομηνία, χωρίς τον υπολογισμό κατά το διάστημα αυτό πρόσθετων τελών και άλλων προσαυξήσεων.

· Οι εισφορές των προηγούμενων παραγράφων εξοφλούνται σε ισόποσες μηνιαίες δόσεις, που αρχίζουν μετά τη λήξη της εξαμήνιας αναστολής. Ο αριθμός των δόσεων δεν μπορεί να είναι μικρότερος των 12 και μεγαλύτερος των 24.

· Στις επιχειρήσεις που υπάγονται στην ανωτέρω ρύθμιση και εφόσον τηρούν τους όρους της ρύθμισης χορηγούνται βεβαιώσεις ασφαλιστικής ενημερότητας, για τη δανειοδότηση τους

από πιστωτικά ιδρύματα και το Δημόσιο χωρίς ποσοστό παρακράτησης, για θεώρηση βιβλίων και στοιχείων, όπως επίσης χορηγούνται βεβαιώσεις για δικαστική χρήση σε εκκρεμείς ποινικές δίκες καθώς υπάρχει αναστολή της ποινικής δίωξης για παραβάσεις του ΑΝ 86/67.

· Επίσης αναστέλλεται η διαδικασία λήψης αναγκαστικών μέτρων για όσο διάστημα οι εργοδότες τηρούν τους όρους του διακανονισμού.

Απαραίτητη προϋπόθεση υπαγωγής στις ανωτέρω διατάξεις είναι:

Α) Το ΙΚΑ προκειμένου να υπάγει μια επιχείρηση στις ανωτέρω διατάξεις ζητεί να έχει χαρακτηριστεί ο νομός θεομηνιόπληκτος ή σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης με έκδοση σχετικής απόφασης από τον κατά περίπτωση αρμόδιο φορέα (ΥΠΕΧΩΔΕ, Υπουργείο Εσωτερικών, Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας) κατόπιν σχετικής πρότασης της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης στην οποία θα αναφέρεται ότι ο νομός έχει πληγεί από θεομηνία.

Β) Να προσκομισθεί σχετική βεβαίωση της οικείας Νομαρχίας ή του οικείου Επιμελητηρίου του Νομού από την οποία να προκύπτει με σαφήνεια η ημερομηνία, το είδος της θεομηνίας καθώς και το ύψος της ζημίας.

Πέραν των ως άνω διατάξεων που κρίνουμε ότι ανακουφίζουν σημαντικά τους εργοδότες και επιχειρήσεις που πλήττονται από θεομηνίες έχουν ληφθεί ειδικά μέτρα για την ρύθμιση των οφειλών των Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων.

Η Πολιτεία, αναγνωρίζοντας τον κοινωνικοοικονομικό τους ρόλο, υιοθέτησε συγκεκριμένο πλέγμα μέτρων για την με ευνοϊκούς όρους εξόφληση τόσο των οφειλών τους προς την ΑΤΕ όσο και προς τους ασφαλιστικούς Οργανισμούς.

Ειδικότερα, όσον αφορά την καταβολή των καθυστερούμενων ασφαλιστικών εισφορών προς το ΤΣΕΑΠΓΣΟ, στο οποίο οφείλεται και το μεγαλύτερο ποσό, παρασχέθηκε η δυνατότητα εξόφλησης τους σε μηνιαίες δόσεις, αφενός μεν από τις καταστατικές διατάξεις του Ταμείου αλλά, κατά καιρούς και από διατάξεις νόμων.

Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι, στο πρόσφατο παρελθόν, με τις διατάξεις, του άρθρου 18 του ν. 2434/96, δόθηκε και στις ΑΣΟ η δυνατότητα ρύθμισης των οφειλών τους από ασφαλιστικές εισφορές, με έκπτωση, για πρώτη φορά, στα πρόσθετα τέλη, σε ποσοστό που σε ορισμένες περιπτώσεις ανερχόταν στο 60% του συνόλου τους, καθώς και αναστολή των αναγκαστικών μέτρων σε βάρος τους.

Δεδομένης όμως, της οικονομικής αδυναμίας ορισμένων Συνεταιριστικών Οργανώσεων, να καλύψουν τις συσσωρευμένες ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις τους και ως εκ τούτου της αδυναμίας λήψης «ασφαλιστικής ενημερότητας», προϋπόθεσης απαραίτητης για οποιαδήποτε οικονομική δραστηριότητα, θεσπίστηκαν στην συνέχεια και οι διατάξεις του άρθρου 17δ του ν. 2538/97, με τις οποίες ρυθμίστηκαν οι μέχρι 31-12-97 οφειλές τους προς το ΤΣΕΑΠΓΣΟ και το ΙΚΑ, με πλήρη απαλλαγή τους από το σύνολο των προσθέτων τελών.

Το 1999, με τις διατάξεις του ν. 2676/99, επανακαθορίστηκε το νομοθετικό πλαίσιο, το οποίο παρέχει στους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης τη δυνατότητα να προβαίνουν σε ρυθμίσεις των καθυστερούμενων προς αυτούς ασφαλιστικών εισφορών.

Επειδή, όμως, και μετά τις παραπάνω ρυθμίσεις, οι Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις εξακολουθούσαν να έχουν αρκετά μεγάλες καθυστερούμενες ασφαλιστικές υποχρεώσεις προς το ΤΣΕΑΠΓΣΟ, με τις διατάξεις τις παραγράφου 9 του άρθρου 17 του ν. 3144/8-5-03, που πρόσφατα ψηφίστηκε από τη Βουλή, δίδεται για μία ακόμη φορά η δυνατότητα της ρύθμισης των καθυστερούμενων ασφαλιστικών εισφορών χρονικής περιόδου μέχρι 31-12-2002 με πολύ ευνοϊκούς όρους, εφόσον υποβάλουν σχετική αίτηση μέχρι 30-6-2003.

2) Οι εργαζόμενοι ασφαλισμένοι του ΙΚΑ, καλύπτονται για ατροφαρμακευτική περίθαλψη εφόσον έχουν πραγματοποιήσει 50 ημερομίσθια το προηγούμενο ημερολογιακό έτος, είτε το τελευταίο 15μηνο, χωρίς να συνυπολογίζονται σε αυτά όσα ημερομίσθια πραγματοποιήθηκαν το τελευταίο ημερολογιακό

τρίμηνο. Οι προϋποθέσεις είναι ελάχιστες και δεν δικαιολογείται περαιτέρω μείωση.

Επιπλέον, καλύπτονται από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς, για ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη, οι άνεργοι ανάλογα με την ηλικία τους και υπό προϋποθέσεις (ν. 2434/96 άρθρο 10, ν. 2639/98 άρθρο 18).

3) Βάσει των διατάξεων της παρ.5 του άρθρου 19 του Ν. 2910/2001, εργοδότης ο οποίος επιθυμεί να απασχολήσει αλλοδαπό με σχέση εξαρτημένης εργασίας υποβάλλει αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία εργασίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης. Μεταξύ των δικαιολογητικών που συνοδεύουν την αίτηση περιλαμβάνεται και εγγυητική επιστολή τράπεζας ποσού ίσου τουλάχιστον με τις τριμηνιαίες αποδοχές του ανειδίκευτου εργάτη για την κάλυψη των δαπανών τρίμηνης διαβίωσης του αλλοδαπού στην Ελλάδα και ποσού που καλύπτει τις δαπάνες επαναπροώθησης του ή απέλασης του στη χώρα προέλευσης. Τα ανωτέρω ισχύουν και στην περίπτωση που ο εργοδότης κάνει αίτηση για απασχόληση εποχιακών εργαζομένων βάσει των διατάξεων του Ν. 2407/96 (Ελληνοβουλγαρική Συμφωνία) και Ν. 2482/97 (Ελληνοαλβανική Συμφωνία).

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.2 του άρθρου 47 του Ν. 2910/01 «Δαπάνες απέλασης» αν η εισόδος και παραμονή αλλοδαπού έχει επιτραπεί με κατάθεση εγγυητικής επιστολής από τρίτο πρόσωπο, όπως στην παραπάνω περίπτωση, τα έξοδα απέλασης, συμπεριλαμβανομένης και της διατροφής, βαρύνουν εις ολόκληρο τον αλλοδαπό και το πρόσωπο που έχει καταθέσει την εγγυητική επιστολή. Στην περίπτωση που αυτοί αρνηθούν την καταβολή τους, η εγγυητική επιστολή καταπίπτει, ύστερα από έγγραφη παραγγελία της αρμόδιας για την απέλαση αρχής.

Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι η εγγυητική επιστολή επιστρέφεται στον εργοδότη μετά την νόμιμη αποχώρηση του αλλοδαπού από τη χώρα.

Ο Υφυπουργός
ΡΟΒΕΡΤΟΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ»

10. Στην με αριθμό 8983/30-4-03 και 8993/30-4-03 ερωτήσεις του Βουλευτή κ. Ιορδάνη Τζαμτζή δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1046952/1320,1323/20-5-03 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση των με αριθ. 8983 και 8993/30-4-03 ερωτήσεων που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Ιορδάνης Τζαμτζής σχετικά με το ανωτέρω θέμα, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Α. Το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών μέσω του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου κάθε φορά που έρχεται αντιμέτωπο με ζημιές από θεομηνίες εφαρμόζει τα ανάλογα με την περίπτωση μέτρα. Απαραίτητη προϋπόθεση για την λήψη μέτρων είναι η οριοθέτηση της περιοχής με έκδοση σχετικής ΚΥΑ από τους Υπουργούς ΠΕΧΩΔΕ, Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κατόπιν πρωτοβουλίας του ΥΠΕΧΩΔΕ. Στην συγκεκριμένη περίπτωση η περιοχή στην οποία αναφέρατε δεν έχει οριοθετηθεί.

Όσον αφορά στην ρύθμιση των χρεών των πληγέντων προς τις Τράπεζες, όπως μας πληροφόρησε η Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδας, σε περιπτώσεις έκτακτων καιρικών φαινομένων, εξ αιτίας των οποίων ζημιώνονται γεωργοκτηνοτρόφοι, επιχειρήσεις και Συνεταιρισμοί που δραστηριοποιούνται στον πρωτογενή τομέα, προβλέπονται πιστωτικές διευκολύνσεις (μετατόπιση λήξης δανείων χωρίς επιβάρυνση με τόκους ποινής, επαναχορηγήσεις δανείων και ρυθμίσεις οφειλών, όπου κριθούν απαραίτητες) στα πλαίσια της 1620/89 Πράξης του Διοικητή της Τράπεζας Ελλάδος.

Οι γενικές προϋποθέσεις και οι όροι της ευνοϊκής αντιμετώπισης των προαναφερθεισών περιπτώσεων, καθορίζονται από τις ισχύουσες Οδηγίες της Τράπεζας και είναι ενιαίοι, χωρίς να διαφοροποιούνται κατά περιοχές, γεωγραφικό διαμέρισμα ή παραγωγική δραστηριότητα, ενώ οι ενδιαφερόμενοι πληγέντες θα πρέπει να απευθύνονται στο Κατάστημα ΑΤΕ της περιοχής τους, για περισσότερες πληροφορίες και υποβολή αιτήσεων μετά των απαραίτητων δικαιολογητικών.

Β. Με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 5 του Ν.2275/1994 (ΦΕΚ 238Β') ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών με αποφάσεις που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, σε εξαιρετικές περιπτώσεις σεισμών, πλημμυρών ή άλλων θεομηνιών, από τις οποίες προκαλούνται σημαντικές ζημιές σε μεγάλο αριθμό φορολογουμένων, δύναται να αναστέλλει στις πληγείσες περιοχές, την είσπραξη των ληξιπροθέσμων χρεών προς το Δημόσιο, για χρονικό διάστημα μέχρι (6) μηνών και να ρυθμίζει την καταβολή των χρεών αυτών μέχρι είκοσι τέσσερις (24) μηνιαίες δόσεις, με μερική ή ολική απαλλαγή από τις προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής, που αναλογούν σε αυτά κατά τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε.

Ανεξάρτητα από τα παραπάνω, όσοι από τους οφειλότες της πληγείσας περιοχής αδυνατούν να καταβάλουν τις βεβαιωμένες και ληξιπροθέσμες οφειλές τους προς το Δημόσιο, έχουν τη δυνατότητα να διευκολυνθούν με τμηματική καταβολή αυτών κατά τις διατάξεις των άρθρων 13 έως 21 Ν.2648/98 (ΦΕΚ 238 τ.Α'), μετά την έκδοση απόφασης από το αρμόδιο, λόγω ποσού οφειλής, όργανο, (Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών, Επιτροπή άρθ.14 Ν. 2648/98 ή Προϊστ. Δ.Ο.Υ.) με το επιπλέον ευεργέτημα της αναπροσαρμογής του ποσοστού των προσαυξήσεων εκπρόθεσμης καταβολής από 1,5% σε 1% μηνιαίως (1072306/4143-12/0016/24-7-2001 ΦΕΚ 1081 Τ.Β' Απόφαση).

Ο Υφυπουργός
ΑΠ. ΦΩΤΙΑΔΗΣ»

11. Στην με αριθμό 8984/30-4-03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Σωτηρίου Κούβελα δόθηκε με το υπ' αριθμ. 15457/Β/5-5-02/12-5-03 έγγραφο από την Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στο ερώτημα με αρ. 8984 που κατατέθηκε στις 30.4.03 από τον Βουλευτή Α' Θεσ/κης ΝΔ κ. Σωτήρη Κούβελα, σας γνωρίζουμε ότι ο αναφερόμενος στο θέμα υπάλληλος Εγγλέζος Κων/νος Αρχ/νος Μηχ/κός μετακινήθηκε σε διάφορες υπηρεσίες του Υπουργείου μας από το 1983 μέχρι σήμερα ως εξής:

α) Στο ΤΠκ' ΠΕ Αρτας μετακινήθηκε με αίτηση του και με αίτηση του επέστρεψε στη Δ/νση Σχεδιασμού Μεταφορών.

β) Ουδέποτε υλοποιήθηκαν οι με αρ (2) κ' (3) μετακινήσεις που αναφέρονται στην ερώτηση.

γ) Οι μεταθέσεις στα Πολυεδομικά Γραφεία Μαρκόπουλο και Καπανδρίτι κ' Σύρο έγιναν για ενίσχυση αυτών των υπηρεσιών με τεχνικό κυρίως προσωπικό για την κάλυψη σοβαρών λειτουργικών θεμάτων (έκδοση αδειών, αυθαίρετα κτλ) που είχαν προκύψει εκείνο το χρονικό διάστημα.

δ) Η με αρ. (7) αναφερόμενη μετάθεση από Καπανδρίτι στη Δ/νση Χωροταξίας έγινε με αίτηση του.

ε) Οι μετακινήσεις από Δ/νση Χωροταξίας σε Δ/νση Οργάνωσης και μετά Δ/νση Ειδ. Έργων έγιναν για υπηρεσιακούς λόγους, εντός του Κεντρικού Υπουργείου.

Ειδικότερα η τελευταία μετακίνηση γίνεται μετά από 10 χρόνια παραμονής στην ίδια διεύθυνση.

Σημειώνεται τέλος ότι είναι ευθύνη και υποχρέωση της Δημ. Διοίκησης να αξιολογεί τις υπηρεσιακές ανάγκες κ' να προχωρεί στις απαιτούμενες ενέργειες για τη βέλτιστη αντιμετώπιση τους.

Η Υπουργός
ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ»

12. Στην με αριθμό 8994/30-4-03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Ιορδάνη Τζαμτζή δόθηκε με το υπ' αριθμ. 10390/741 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην παραπάνω ερώτηση που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή του νομού Πέλλας κ. Ιορδάνη Τζαμτζή σχετικά με τα παραπάνω αναφερόμενα θέματα σας γνωρίζουμε τα εξής:

1) Ως προς τις οφειλές στο ΙΚΑ:

Σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις (άρθρα 51-55 του ν.2676/99) κάθε αίτημα χορήγησης διευκόλυνσης τμηματικής

καταβολής ληξιπρόθεσμων οφειλών προς το ΙΚΑ εξετάζεται από το αρμόδιο όργανο, το οποίο δύναται να παρέχει την ανωτέρω διευκόλυνση μέχρι 24 ισόποσες μηνιαίες δόσεις με την προϋπόθεση καταβολής των τρέχουσων εισφορών και προκαταβολής:

Α) για ποσό οφειλής μέχρι 30.000.000 δρχ. ποσοστό 12%.

Β) για ποσό οφειλής 30.000.000 δρχ. ποσοστό 10%.

Γ) για ποσό οφειλής από 100.000.001 δρχ. και άνω ποσοστό 8%.

Επίσης πρόσθετη διευκόλυνση παρέχεται και από το άρθρο 14 του ν. 3050/2002 «Σύσταση Λογαριασμού Αγροτικής Εστίας και άλλες διατάξεις» που προβλέπει ότι μειώνονται τα πρόσθετα τέλη και οι λοιπές προσαυξήσεις των οφειλόμενων εισφορών ΙΚΑ χρονικής περιόδου μέχρι 31-12-1999 κατά 80% εφόσον αυτές καταβληθούν εφάπαξ και κατά 50% εφόσον ρυθμιστεί η εξόφληση τους σε δόσεις, με την προϋπόθεση της παράλληλης συνολικής ρύθμισης ή εξόφλησης και των τυχόν λοιπών οφειλών από 1-1-2000 και εφεξής σύμφωνα με τα άρθρα 51-55 του ν. 2676/99.

Κατόπιν τούτων θεωρούμε ότι το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο που εφαρμόζεται σε όλους τους οφειλέτες στο ΙΚΑ ανακουφίζει και ικανοποιεί και τους έμμεσα πληττόμενους από τον παγετό της 8ης Απριλίου του τρέχοντος έτους ήτοι τον κλάδο μεταποίησης φρούτων (κονσερβοβιομηχανίες) και τους εργαζόμενους σε αυτές.

Αντιθέτως οι διατάξεις που προβλέπονται στο άρθρο 4 παρ 2 του ν. 2556/97 και της κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσας Υπουργικής Απόφασης Φ14/οικ.333/6-3-98 οι Οργανισμοί Κοινωνικής Ασφάλισης αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων τυγχάνουν εφαρμογής μόνο στις περιπτώσεις των άμεσα πληττόμενων από θεομηνία και άλλες φυσικές καταστροφές και δεν μπορούν να εφαρμοστούν εν προκειμένω αφού οι ανωτέρω μόνο έμμεσα επλήγησαν από τη θεομηνία.

2) Ως προς τις οφειλές στον ΤΣΕΑΠΓΣΟ.

Η Πολιτεία, αναγνωρίζοντας τον κοινωνικοοικονομικό ρόλο των Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων, τα τελευταία χρόνια, υιοθέτησε ένα νομοθετικό πλαίσιο ρυθμίσεων, με ευνοϊκούς όρους, τόσο των οφειλών τους προς την ΑΤΕ όσο και προς τους ασφαλιστικούς Οργανισμούς.

Ειδικότερα, όσον αφορά την καταβολή των καθυστερούμενων ασφαλιστικών εισφορών προς το ΤΣΕΑΠΓΣΟ, στο οποίο οφείλεται και το μεγαλύτερο ποσό, παρασχέθηκε η δυνατότητα εξόφλησης τους σε μηνιαίες δόσεις, αφενός μεν από τις καταστατικές διατάξεις του Ταμείου αλλά, κατά καιρούς και από διατάξεις νόμων.

Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι, στο πρόσφατο παρελθόν, με τις διατάξεις του άρθρου 18 του ν. 2434/96, δόθηκε και στις ΑΣΟ η δυνατότητα ρύθμισης των οφειλών τους από ασφαλιστικές εισφορές, με έκπτωση, για πρώτη φορά, στα πρόσθετα τέλη, σε ποσοστό του σε ορισμένες περιπτώσεις ανερχόταν στο 60% του συνόλου τους, καθώς και αναστολή των αναγκαστικών μέτρων σε βάρος τους.

Δεδομένης, όμως, της οικονομικής αδυναμίας ορισμένων Συνεταιριστικών Οργανώσεων, να καλύψουν τις συσσωρευμένες ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις τους και ως εκ τούτου της αδυναμίας λήψης «ασφαλιστικής ενημερότητας», προϋπόθεσης απαραίτητης για οποιαδήποτε οικονομική δραστηριότητα, θεσπίστηκαν στην συνέχεια και οι διατάξεις του άρθρου 17δ του ν. 2538/97, με τις οποίες ρυθμίστηκαν οι μέχρι 31-2-97 οφειλές τους προς το ΤΣΕΑΠΓΣΟ και το ΙΚΑ, με πλήρη απαλλαγή τους από το σύνολο των προσθέτων τελών.

Το 1999, με τις διατάξεις του ν. 2676/99, επανακαθορίστηκε το νομοθετικό πλαίσιο, το οποίο παρέχει στους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης τη δυνατότητα να προβαίνουν σε ρυθμίσεις των καθυστερούμενων προς αυτούς ασφαλιστικών εισφορών.

Επειδή όμως, και μετά τις παραπάνω ρυθμίσεις, οι Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις εξακολουθούσαν να έχουν αρκετά μεγάλες καθυστερούμενες ασφαλιστικές υποχρεώσεις προς το

ΤΣΕΑΠΓΣΟ, με τις διατάξεις της παραγράφου 9 του άρθρου 17 του ν. 3144/8-5-03, που πρόσφατα ψηφίστηκε από τη Βουλή, δίδεται για μία ακόμη φορά η δυνατότητα της ρύθμισης των καθυστερούμενων ασφαλιστικών εισφορών χρονικής περιόδου μέχρι 31-12-2002 με πολύ ευνοϊκούς όρους, εφόσον υποβάλουν σχετική αίτηση μέχρι 30-6-2003.

3) Ως προς τα εργασιακά ζητήματα:

Σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 24 του ν. 1836/89, που ισχύει για τους απασχολούμενους σε εποχιακές επιχειρήσεις, τίθενται ευνοϊκότερες προϋποθέσεις, σε σχέση με τους κοινωνούς, ανέργους, όσον αφορά την επιδότηση λόγω ανεργίας από τον ΟΑΕΔ. Συγκεκριμένα αρκούν 100 ημέρες στην ασφάλιση του κλάδου ανεργίας του ΟΑΕΔ, στο τελευταίο 12μηνο πριν τη λήξη της εργασιακής τους σχέσης.

Ως εποχιακές θεωρούνται οι επιχειρήσεις οι οποίες από τη φύση τους, τις καιρικές συνθήκες ή λόγω των χρησιμοποιούμενων πρώτων υλών λειτουργούν κατά το ημερολογιακό έτος για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από δύο και μικρότερο από εννέα μήνες.

Όσον αφορά την καταβολή έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης σε όλους τους απασχολούμενους στις επιχειρήσεις και συνεταιριστικές οργανώσεις του νομού Πέλλας, σας ενημερώνουμε ότι καταβάλλεται προσπάθεια ώστε στις δράσεις του ΟΑΕΔ να υφίσταται μετατροπή από τις παθητικές πολιτικές (επιδοματικές) σε ενεργητικές (προγράμματα απασχόλησης και κατάρτισης) οι οποίες αποβλέπουν στην δημιουργία θέσεων μόνιμης απασχόλησης.

Ο Υφυπουργός
ΡΟΒΕΡΤΟΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ»

13. Στην με αριθμό 9224/8-5-03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Κωνσταντίνου Τασούλα δόθηκε με το υπ' αριθμ. 9755/21-5-03 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της 9224/8.5.03 ερώτησης που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Κωνσταντίνος Τασούλας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Τα πτυχία Προγράμματος Σπουδών Επιλογής (Π.Σ.Ε.) είναι πράγματι ισότιμα με αυτά των συμβατικών τμημάτων πανεπιστημίων ΑΕΙ της Χώρας. Κατά συνέπεια, είναι προφανές ότι τα πτυχία αυτά αποτελούν προσόντα διορισμού για την κατάληψη θέσεων του δημόσιου τομέα, εφόσον το περιεχόμενο σπουδών τους είναι αντίστοιχο με την ζητούμενη ειδικότητα.

Για την άρση πάντως κάθε αμφισβήτησης και αμφιβολίας, το Υπουργείο μας, προτίθεται προσεχώς, στα πλαίσια τροποποίησης του Προσοντολογίου, να συμπεριλάβει σε αυτό την σχετική διάταξη.

Όσον αφορά το β' ερώτημα του Βουλευτή, για απρόσκοπτη λειτουργία των Π.Σ.Ε., αρμόδιο για το θέμα αυτό είναι το συνενωμένο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Ο Υφυπουργός
ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΠΕΝΟΣ»

14. Στην με αριθμό 9000/2-5-03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Σταύρου Καλογιάννη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 43166/ΙΗ/21-5-03 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 9000/2-5-2003 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Σταύρος Καλογιάννης σχετικά με τη συμμετοχή των αποφοίτων του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής στους διαγωνισμούς Ειδικής Αγωγής του ΑΣΕΠ, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Οι απόφοιτοι της κατεύθυνσης Ειδικής Αγωγής του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας θα μπορούσαν να διοριστούν μόνο στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση σε Τ.Ε.Ε. Α' και Β' βαθμίδας και σε ΕΕΕΕΚ αφού προηγουμένως ενταχθούν σε αντίστοιχο κλάδο Π.Ε. Αντίστοιχος κλάδος όμως για τους αποφοίτους του Τμήματος αυτού δεν υπάρχει στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Για το λόγο αυτό το Τμήμα δεν μπόρεσε να εισηγηθεί σχετικά.

Επισημαίνεται ότι η Ειδική αγωγή αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της Γενικής Εκπαίδευσης και υπόκειται στις ίδιες διατάξεις και κανονισμούς που διέπουν την Εκπαίδευση. Οι εκπαιδευτικοί που διορίζονται στα Σχολεία Ειδικής Αγωγής Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης εκτός της εξειδίκευσης στην Ειδική Αγωγή είναι απόφοιτοι Παιδαγωγικών Τμημάτων ή αντίστοιχων τμημάτων για τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Υπό την έννοια αυτή οι απόφοιτοι του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής, αφού δεν μπορούν να διοριστούν στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, δεν μπορούν να διοριστούν αντίστοιχα και στην Ειδική Αγωγή, εκτός αν δημιουργηθεί ειδικός κλάδος Π.Ε.

Τέλος, σας γνωρίζουμε ότι το ΥΠ.Ε.Π.Θ. είναι σε συνεργασία με το Τμήμα Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, προκειμένου να ρυθμιστεί το θέμα των πτυχιούχων του προαναφερόμενου Τμήματος - κατεύθυνσης Ειδικής Αγωγής.

Ο Υφυπουργός
ΝΙΚ. ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ»

15. Στην με αριθμό 9003/2-5-03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Σωτηρίου Χατζηγάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1839/20-5-03 έγγραφο από τον Υφυπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην παραπάνω ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Σ. Χατζηγάκης, σας πληροφορούμε τα εξής:

Το Πρόγραμμα Ίδρυσης Κτηνοτροφικών Πάρκων είναι ενταγμένο στα ΠΕΠ (Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα).

Όπως είναι γνωστό, τα ΠΕΠ, οι προϋπολογισμοί τους, καθώς και η εφαρμογή τους είναι στην αρμοδιότητα της Περιφέρειας.

Στην περίπτωση που το εγκεκριμένο ποσόν δεν επαρκεί για την κάλυψη των αναγκών, είναι δυνατή, μετά από έγκριση της Επιτροπής παρακολούθησης του ΠΕΠ Θεσσαλίας, η μεταφορά κονδυλίων από άλλα Προγράμματα που παρουσιάζουν μειωμένη απορροφητικότητα, στο Πρόγραμμα Ίδρυσης Κτηνοτροφικών Πάρκων.

Ο Υφυπουργός
Φ. ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ»

16. Στην με αριθμό 9019/5-5-03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Ευστάθιου Αγγελούση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1117/20-5-03 έγγραφο από τον Υφυπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

«Παρακαλούμε να πληροφορήσετε την κ. Βουλευτή σε θέματα της αρμοδιότητάς μας και σύμφωνα με τα στοιχεία της Υπηρεσίας Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων (ΥΑΣ) του ΥΠΕΧΩΔΕ τα εξής:

Η ανωτέρω Υπηρεσία είναι αρμόδια αποκλειστικά, για την αποκατάσταση των ζημιών σε κτίρια μετά από θεομηνίες (σεισμό, πλημμύρες, πυρκαγιές, κατολισθήσεις), στις περιπτώσεις, που η περιοχή που επλήγη, έχει ενταχθεί με Κοινή Υπουργική Απόφαση στα προγράμματα του ΥΠΕΧΩΔΕ.

Προκειμένου η Υπηρεσία να συντάξει τις απαιτούμενες Υπουργικές Αποφάσεις, για την ένταξη περιοχών στα προγράμματα αποκατάστασης ζημιών του ΥΠΕΧΩΔΕ που έχουν πληγεί από τις θεομηνίες σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν. 2576/98 και την εγκύκλιο 938/AZ11/15.4.98 του Υφυπουργού ΠΕΧΩΔΕ, απαιτείται η υποβολή σχετικού αιτήματος από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, με συγκεντρωτικό πίνακα των πορισμάτων των αυτοψιών στην πληγείσα περιοχή και ονομαστική κατάσταση των κατοίκων, τα κτίρια των οποίων υπέστησαν ζημιές.

Επισημαίνεται ότι, τα μέτρα αποκατάστασης για ζημιές από σεισμούς, πλημμύρες, κατολισθήσεις και πυρκαγιές λαμβάνονται εφόσον οι καταστροφές που προκαλούνται έχουν το χαρακτήρα θεομηνίας και πλήττουν ευρύτερες περιοχές και όχι μεμονωμένες οικοδομές και χορηγείται στεγαστική συνδρομή για την αποκατάσταση των ζημιών σε κτίρια και κτιριακές εγκαταστάσεις.

Στην προκειμένη περίπτωση δεν υπάρχει αίτημα στην Υπηρεσία Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων από την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, που αναφέρει τις ζημιές που προκλήθηκαν σε κτίρια από τις κατολισθήσεις, προκειμένου να εξετασθεί η δυνατότητα

τα οριοθέτησης της περιοχής.

Ο Υφυπουργός
ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΛΙΔΗΣ»

17. Στην με αριθμό 9019/5-5-03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Ευστάθιου Αγγελούση δόθηκε με το υπ' αριθμ. ΔΕ-3942/19-5-03 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομίας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην παραπάνω ερώτηση, που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο Βουλευτής κ. Ευστάθιος Αγγελούσης, σχετικά με την οικονομική ενίσχυση του Νομού Φθιώτιδας για αποκατάσταση ζημιών από ακραία καιρικά φαινόμενα, σας γνωρίζουμε ότι αρμόδιο να απαντήσει είναι το ΥΠΕΣΔΔΑ που κοινοποιούμε την παραπάνω ερώτηση και το Υπουργείο Γεωργίας προς το οποίο έχει ήδη κοινοποιηθεί.

Ο Υφυπουργός
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ»

18. Στην με αριθμό 9035/6-5-03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Κυριάκου Σπυριούνη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1046439/1333/19-5-03 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της με αριθ. πρωτ. 9035/6.5.2003 ερώτησης, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Κυριάκος Σπυριούνης, σχετικά με το ανωτέρω θέμα, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Για το χρονικό διάστημα από 1.1.1997 μέχρι 31.12.2002 οι συντάξεις του Δημοσίου ανά κατηγορία συνταξιούχων, κατά μέσο όρο, αυξήθηκαν: α) στρατιωτικοί κατά 54%, β) πολιτικοί κατά 42%, γ) μέλη ΔΕΠ ΑΕΙ και ΤΕΙ κατά 54% και δ) δικαστικοί κατά 78%. Την ίδια χρονική περίοδο το επίδομα κοινωνικής αλληλεγγύης συνταξιούχων (ΕΚΑΣ) αυξήθηκε κατά 188%. Περαιτέρω, οι αυξήσεις των συντάξεων του Δημοσίου για το έτος 2003 θα είναι μεγαλύτερες του πληθωρισμού, εξαντλώντας τις δυνατότητες του Κρατικού Προϋπολογισμού του τρέχοντος έτους.

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η Κυβέρνηση δεν ακολουθεί πολιτική οικονομικής απαξίωσης των συντάξεων του Δημοσίου, αλλά απεναντίας σημαντικής ενίσχυσής τους.

Ο Υφυπουργός
Γ. ΦΛΩΡΙΔΗΣ»

19. Στην με αριθμό 9042/6-5-03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Κυριάκου Σπυριούνη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 9750/21-5-03 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της 9042/6-5-03 ερώτησης που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Κυριάκος Σπυριούνης, και η οποία, μεταξύ άλλων, αφορά στον τρόπο στελέχωσης της δημόσιας διοίκησης, θέτουμε υπόψη σας τα εξής:

Το προσωπικό των φορέων του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα προσλαμβάνεται βάσει αντικειμενικών και αξιολογικών κριτηρίων (γραπτή επίδοση, τίτλοι σπουδών, γνώση ξένων γλωσσών, εμπειρία, κ.λπ.), όπως αυτά έχουν θεσμοθετηθεί με το σύστημα προσλήψεων του ν. 2190/94, όπως ισχύει.

Προκειμένου δε να διασφαλιστεί η τήρηση των σχετικών διατάξεων, το ΑΣΕΠ, το οποίο αποτελεί πλέον μία από τις συνταγματικά κατοχυρωμένες ανεξάρτητες αρχές, διενεργεί τους προβλεπόμενους από το νόμο ελέγχους προκηρύξεων, ανακοινώσεων, καθώς και πινάκων διοριστέων ή προσληπτέων, τόσο για το τακτικό, όσο και για το με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου προσωπικό. Στην περίπτωση δε που διαπιστωθεί παράβαση νόμου και μη συμμόρφωση των φορέων προς τις υποδείξεις του ΑΣΕΠ, η υπόθεση παραπέμπεται στη Δικαιοσύνη, ενώ τα αρμόδια όργανα παραπέμπονται και στην οικεία πειθαρχική δικαιοδοσία.

Όπως προκύπτει από τα προαναφερόμενα σε καμία των περιπτώσεων δεν τίθεται θέμα προσλήψεων με "πελαταικά" κριτήρια, αντίθετα, μάλιστα, είναι διάχυτη η αντίληψη στους

πολίτες, ότι οι διενεργούμενες σύμφωνα με το σύστημα προσλήψεων του ν. 2190/94, όπως ισχύει, διαδικασίες επιλογής προσωπικού χαρακτηρίζονται από αντικειμενικότητα, διαφάνεια.

Σχετικά για το ερώτημα υπ' αρ. 2, που αναφέρεται στην περίπτωση (δ) και (ε) σας γνωστοποιούμε τα εξής:

1. (περίπτωση (δ)) Το θεσμικό πλαίσιο που αφορά την υποχρέωση διεκπεραίωσης υποθέσεων των πολιτών από τη διοίκηση εντός συγκεκριμένων προθεσμιών κατοχυρώνεται από το άρθρο 10 του Συντάγματος.

Ο νόμος 2690/99, ΦΕΚ 45 τ.Α' «Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας», ορίζει στο άρθρο 4 ότι, οι διοικητικές αρχές, όταν υποβάλλονται αιτήσεις, οφείλουν να διεκπεραιώνουν τις υποθέσεις των ενδιαφερομένων και να αποφαινόμενοι για τα αιτήματά τους στην προθεσμία που τυχόν καθορίζεται από τις σχετικές ειδικές διατάξεις, αλλιώς μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών.

Για την εφαρμογή των διατάξεων περί προθεσμιών στην περίπτωση καθυστέρησης διεκπεραίωσης υπόθεσης, έχουν συσταθεί με την παράγραφο 2 του άρθρου Δεύτερου του ν.2690/1999, Δεκατέσσερις (14) Ειδικές Επιτροπές οι οποίες έχουν αρμοδιότητα ελέγχου της εφαρμογής της σχετικής με την τήρηση των προθεσμιών νομοθεσίας και καταβολής αποζημίωσης στον πολίτη, από 20 μέχρι 600 ευρώ, στις περιπτώσεις που δεν τηρούνται οι προθεσμίες μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου πολίτη. Οι αιτήσεις υποβάλλονται εντός 60 ημερών από τη λήξη της προθεσμίας της υπηρεσίας.

Για περιπτώσεις όπου η καθυστέρηση διεκπεραίωσης υπόθεσης αφορά Υπουργεία, αρμόδια είναι η Εδική Επιτροπή λειτουργεί στο Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α.). Για τις υπηρεσίες που λειτουργούν στην Περιφέρεια, αρμόδιες είναι οι Ειδικές Επιτροπές που συστήνονται στην έδρα κάθε Περιφέρειας της χώρας.

2. (περίπτωση (ε)) Για την καταπολέμηση της κακοδιοίκησης και την προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών έναντι των υπηρεσιών της δημόσιας διοίκησης, ιδρύθηκε με το ν. 2477/97 (ΦΕΚ 59 Α'), η ανεξάρτητη αρχή με την ονομασία "Συνήγορος του Πολίτη", η οποία ερευνά ατομικές διοικητικές πράξεις, ή παραλείψεις, ή υλικές ενέργειες οργάνων των δημοσίων υπηρεσιών που παραβιάζουν δικαιώματα, ή προσβάλλουν νόμιμα συμφέροντα φυσικών ή νομικών προσώπων.

Σύμφωνα με την παράγραφο 9 του Άρθρου 103 του Συντάγματος ο "Συνήγορος του Πολίτη", λειτουργεί ως ανεξάρτητη αρχή, κάτι που σημαίνει ότι διαθέτει λειτουργική ανεξαρτησία και δεν υπόκειται σε εποπτεία και έλεγχο από κυβερνητικά όργανα ή άλλες διοικητικές αρχές (άρθρο 2, παράγραφος 1 του ν. 3051/2002). Το ίδιο προβλέπει άλλωστε και το άρθρο 1 παράγραφος 2 του ν. 2477/18.4.1997 (ΦΕΚ 59 Α'), με τον οποίο συνεστήθη η ανεξάρτητη αυτή αρχή.

Ο Συνήγορος του Πολίτη επιλαμβάνεται κάθε θέματος που εμπίπτει στην αρμοδιότητά του ύστερα από ενυπόγραφη αναφορά κάθε άμεσα ενδιαφερόμενου φυσικού ή νομικού προσώπου ή ενώσεως προσώπων (αρ.4 παρ. 1, ν. 2477/97).

Αν κατά την έρευνα διαπιστωθεί παράνομη συμπεριφορά λειτουργού υπαλλήλου ή μέλους της διοίκησης διαβιβάζει την έκθεση στο αρμόδιο όργανο και μπορεί να προκαλέσει την πειθαρχική δίωξη του υπαίτιου ή να προτείνει τη λήψη άλλων μέτρων, αν ο υπαίτιος δεν υπόκειται σε πειθαρχικό έλεγχο (αρ. 4 παρ 9, ν. 2477/97).

Αν προκύψουν αποχρώσεις ενδείξεις για τέλεση αξιόποινης πράξης από λειτουργό υπάλληλο ή μέλος της διοίκησης διαβιβάζει την έκθεση και στον αρμόδιο Εισαγγελέα (αρ.4 παρ.10, ν.2477/97).

Επίσης για την καταπολέμηση της κακοδιοίκησης και την τήρηση της νομιμότητας, με το ν. 2477/97 ιδρύθηκε και το Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης στο ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. ως όργανο εσωτερικού ελέγχου της Διοίκησης. Με άλλες Διατάξεις έχουν ιδρυθεί υπηρεσίες Εσωτερικού Ελέγχου και Σώματα Επιθεωρητών και σε άλλα Υπουργεία (Υπουργείο Δημόσιας Τάξης, Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών, Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας, Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κλπ.)

Επιπλέον για το ζήτημα των φαινομένων διαφθοράς με το Ν. 3074/2002 (ΦΕΚ 296/τ.Α'/4-12-2002) συνεστήθη ο θεσμός του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, ο οποίος έχει την αρμοδιότητα ελέγχου σχετικών καταγγελιών, σχετικά με φαινόμενα κακοδιοίκησης στους φορείς του δημόσιου τομέα περιλαμβανομένων και των ανωτέρω ελεγκτικών υπηρεσιών.

Τέλος στην κατεύθυνση της καταπολέμησης των περιπτώσεων κακοδιοίκησης συμβάλλουν και μια σειρά άλλων μέτρων που λαμβάνονται και τα οποία στοχεύουν στην παροχή εναλλακτικών δυνατοτήτων για τον πολίτη στην επικοινωνία του με τις υπηρεσίες της διοίκησης, όπως η σύσταση Κέντρων Εξυπηρέτησης πολιτών με το άρθρο 31 του ν. 3013/2002, οι τηλεφωνικές αιτήσεις (1502), καθώς και μια εκτεταμένη προσπάθεια απλούστευσης των διαδικασιών, ώστε μέσω της αποφυγής της πολυπλοκότητας και της ταλαιπωρίας των πολιτών να δημιουργηθεί ένα σύγχρονο πλαίσιο στην επικοινωνία του πολίτη, με τις υπηρεσίες της δημόσιας διοίκησης το οποίο θα ελαχιστοποιεί τις περιπτώσεις κακοδιοίκησης.

Ο Υφυπουργός
ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΠΕΝΟΣ»

20. Στην με αριθμό 9049/6-5-03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Παναγιώτη Αδρακτά δόθηκε με το υπ' αριθμ. 30634/ΚΤΠ 85/22-5-03 έγγραφο από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ΑΠ.9049/6-05-2003 ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από το Βουλευτή κ. Π. Αδρακτά, σας γνωρίζουμε τα παρακάτω:

Η Ειδική Γραμματεία για την Κοινωνία της Πληροφορίας του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών προωθεί μια στρατηγική εντατικής υλοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος για την Κοινωνία της Πληροφορίας που έχει οδηγήσει στην επιτάχυνση της πορείας υλοποίησης τόσο του Τομεακού Προγράμματος όσο και των αντίστοιχων Περιφερειακών και σε απτά αποτελέσματα στον χώρο της Εκπαίδευσης, των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων και της Εξυπηρέτησης του πολίτη.

Ο συνολικός προϋπολογισμός του Προγράμματος ανέρχεται σε 2.839 εκατ. ευρώ. Έως τις 15.05.03 σύμφωνα με στοιχεία του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος, έχει εγκριθεί η χρηματοδότηση 3.648 έργων συνολικού προϋπολογισμού 851,2 εκατ. ευρώ εκ των οποίων τα 743,1 εκατ. ευρώ είναι Δημόσια Δαπάνη και αντιστοιχούν 30% του συνολικού προϋπολογισμού του Προγράμματος και στο 32,7 % της Συνολικής Δημόσιας Δαπάνης. Οι υπογραφείσες συμβάσεις είναι συνολικού ύψους 327,1 εκατ. ευρώ με όρους δημόσιας δαπάνης- ποσό που αντιστοιχεί στο 14,4% της συνολικής δημόσιας δαπάνης του προγράμματος. Οι συνολικές δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί και καταγραφεί στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα είναι ύψους 142,4 εκατ. ευρώ εκ των οποίων τα 134,1 εκατ. ευρώ αφορούν δημόσιες δαπάνες και αντιστοιχούν στο 5% των συνολικών δαπανών ή στο 5,9% των συνολικών δημοσίων δαπανών του Προγράμματος.

Ο Υπουργός
ΝΙΚΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ»

21. Στην με αριθμό 9064/6-5-03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Ευάγγελου Μπασιάκου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1047785/1336/22-5-03 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της με αριθ. πρωτ. 9064/6.5.03 ερώτησης που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Ευάγγελος Μπασιάκος, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η απευθείας χρηματοδότηση δήμων και κοινοτήτων από τον κρατικό προϋπολογισμό δεν είναι δυνατή, όπως τούτο προβλέπεται ρητά από τις διατάξεις της παρ.7 του άρθρου 13 του ν. 2539/97.

Η χρηματοδότηση του Δήμου Διστόμου είναι δυνατή μόνο μέσω του Ειδικού Προγράμματος Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΕΠΤΑ) ή των θεσμοθετημένων αποδόσεων των ΚΑΠ, που είναι

αρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών και Δημ. Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Ο Υφυπουργός
Γ. ΦΩΛΩΡΙΔΗΣ»

22. Στις με αριθμό 9071/6-5-2003 και 9134/7-5-03 ερωτήσεις των Βουλευτών κυρίων Ελευθέριου Παπανικολάου και Σοφίας Καλαντζάκου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 44142/Η/20-5-02 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στις ερωτήσεις με αριθμούς 9071/6-5-2003 και 9134/7-5-2003 τις οποίες κατέθεσαν οι Βουλευτές κ.κ. Λευτ. Παπανικολάου και Σοφία Καλαντζάκου και οι οποίες αναφέρονται στην προαγωγή του 2ου Δημοτικού Σχολείου Κυπαρισσίας από 10/θέσιο σε 12/θέσιο, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Το εν λόγω σχολείο δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις (Ν. 1566/85, άρθρο 4) και την αριθμ. 123794/Δ4/19-12-2002 εγκύκλιο την οποία το ΥΠΕΠΘ απέστειλε στις Διευθύνσεις Α./θμιας Εκπαίδευσης προκειμένου να καταρτίσουν την εισήγησή τους για τις μεταβολές των σχολείων.

Συγκεκριμένα, ο συνολικός αριθμός των μαθητών του σχολείου (185 μαθητές) δεν ανταποκρίνεται στην οργανικότητα του δωδεκαθεσίου, για την οποία απαιτούνται 331 μαθητές, αλλά και οι πληθωρικές τάξεις (με αριθμό μαθητών άνω των 31) είναι τρεις (3) με αποτέλεσμα να απαιτούνται εννέα (9) τμήματα για τη λειτουργία του 2ου Δημοτικού Σχολείου Κυπαρισσίας το οποίο οργανικά είναι δεκαθέσιο αντί εννεαθέσιο.

Ο Υφυπουργός
ΝΙΚ. ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ»

23. Στην με αριθμό 9090/6-5-03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Κυριάκου Σπυριούνη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 30637/203/20-5-03 έγγραφο από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησής σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Όπως επισημαίνει η έκθεση της Τράπεζας της Ελλάδος (ΤΕ), η βασική αιτία της μείωσης των άμεσων επενδύσεων στην Ελλάδα το 2002, ήταν η δυσμενής διεθνής συγκυρία και η σημαντική μείωση πόρων για άμεσες επενδύσεις παγκοσμίως.

2. Η εκτίμηση της έκθεσης της ΤΕ είναι ότι, η Ελλάδα θα έχει για μια ακόμη χρονιά υψηλό ρυθμό ανόδου της οικονομικής δραστηριότητας. Η πρόβλεψη για συγκεκριμένη άνοδο στο 3,7%, είναι ελάχιστα χαμηλότερη από την εκτίμηση του Προγράμματος Σταθερότητας και Ανάπτυξης και εντός του διαστήματος στατιστικής εμπιστοσύνης των δύο προβλέψεων.

3. Η ανάπτυξη της Ελλάδος δεν εξαρτάται αποκλειστικά από τα κοινοτικά κονδύλια.

Όπως επισημαίνει και η έκθεση, οι βασικοί παράγοντες που στηρίζουν την άνοδο του ΑΕΠ τα τελευταία χρόνια είναι ο υψηλός βαθμός σταθερότητας και αξιοπιστίας που συνεπάγεται η συμμετοχή στην ΟΝΕ, η αύξηση του πραγματικού διαθεσίμου εισοδήματος των νοικοκυριών, η μείωση των επιτοκίων, η άνοδος της ιδιωτικής καταναλώσης και η αύξηση των επενδυτικών δαπανών, κυρίως στους τομείς των κατασκευών και των υπηρεσιών.

Έτσι ο ΟΟΣΑ στις τελευταίες μεσοπρόθεσμες προβλέψεις του (Ανοιξη 2003) εκτιμά ότι ο ρυθμός ανάπτυξης της χώρας μας την τετραετία 2005-2008 (μετά τους Ολυμπιακούς αγώνες) θα ανέλθει στο 3,2% ετησίως, 1 εκατοστιαία μονάδα ψηλότερα από την αντίστοιχη πρόβλεψη για το σύνολο της ευρωζώνης 2,3%.

Ο Υπουργός
Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ»

24. Στην με αριθμό 9092/6-5-03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Βύρωνα Πολύδωρα δόθηκε με το υπ' αριθμ. 9735/21-5-03. έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης

και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησής με αριθμό 9092 / 6-5-2003 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Βύρων Πολύδωρας σας γνωστοποιούμε τα εξής:

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 31 του ν. 3013/2002 Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών αναπτύσσονται σε όλη τη χώρα/ ως οργανικές μονάδες των Περιφερειών/ και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α/ και Β' Βαθμού. Ήδη λειτουργούν 584 Κ.Ε.Π., όπως αναφέρονται αναλυτικά και στον επισυναπτόμενο πίνακα.

2. Τα Κ.Ε.Π. χρηματοδοτούνται από το επιχειρησιακό πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας», τους Κ.Α.Π. και τον ειδικό Αναπτυξιακό Πόρο.

Συγκεκριμένα:

ι) Από το επιχειρησιακό πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας» έχουν δεσμευτεί ποσά στο Μέτρο 2.2 και το Μέτρο 2.5 του προγράμματος ως εξής:

Στο Μέτρο 2.2. του προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας» έχουν γίνει πράξεις ένταξης:

- 5.020.211,52 ευρώ για τον εξοπλισμό (έπιπλα, ηλεκτρονικός εξοπλισμός κλπ) για 129 Κ.Ε.Π. Ο.Τ.Α. με πληθυσμό πάνω από 10.000 κατοίκους οι οποίοι θα λάβουν χρηματοδότηση μέσω τεχνικών δελτίων απευθείας από το πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας». Έχουν ήδη εκταμειωθεί 3.355.410,45 ευρώ για 105 Κ.Ε.Π.

- 55.343.203,09 ευρώ για το πρόγραμμα «Αριάδνη», το οποίο περιλαμβάνει:

32.219.840 ευρώ για τις αμοιβές του προσωπικού με σύμβαση μίσθωσης έργου (η δέσμευση αφορά 2.475 άτομα) και 23.123.363,09 ευρώ για εξοπλισμό (έπιπλα, ηλεκτρονικός εξοπλισμός κλπ) για 742 Κ.Ε.Π. Ο.Τ.Α. με πληθυσμό κάτω από 10.000 κατοίκους

Επειδή για την υλοποίηση του έργου δημιουργίας των Κ.Ε.Π. υπήρξαν οριζόντιες δράσεις, καθώς και επειδή η εκταμίευση των δαπανών είναι μια διαρκής διαδικασία με αποτέλεσμα να καθίσταται προς το παρόν δυσχερής η αποτύπωση του κόστους λειτουργίας κάθε ενός Κ.Ε.Π. ξεχωριστά δίδονται οι παρακάτω διευκρινήσεις:

Ειδικότερα:

Διευκρινίζεται ότι για τον εξοπλισμό (έπιπλα, ηλεκτρονικός εξοπλισμός κλπ) των ΚΕΠ οι Ο.Τ.Α. έχουν κατηγοριοποιηθεί ως εξής:

Κατηγορία Α : Ο.Τ.Α. με πληθυσμό πάνω από 20.000 κατοίκους

Κατηγορία Β : Ο.Τ.Α. με πληθυσμό από 10.000 μέχρι 20.000 κατοίκους

Κατηγορία Γ : Ο.Τ.Α. με πληθυσμό από 5.000 μέχρι 20.000 κατοίκους

Κατηγορία Δ1 : Ο.Τ.Α. με πληθυσμό μέχρι 5000 κατοίκους (404 μεγαλύτεροι Ο.Τ.Α.)

Κατηγορία Δ2: Ο.Τ.Α. με πληθυσμό μέχρι 5.000 κατοίκους (130 μικρότεροι Ο.Τ.Α.)

Οι κατηγορίες Α και Β αφορούν τους Ο.Τ.Α. που λαμβάνουν εξοπλισμό μέσω τεχνικών δελτίων απευθείας από το πρόγραμμα Κοινωνία της Πληροφορίας. Όπως αναφέρθηκε έχουν γίνει πράξεις ένταξης και έχει προβλεφθεί το ποσό των 5.020.211,52 ευρώ για 129 Κ.Ε.Π.

Οι κατηγορίες Γ, Δ1, Δ2 αφορούν 742 Κ.Ε.Π. που λαμβάνουν εξοπλισμό από το Πρόγραμμα «Αριάδνη» και το ποσό των 23.123.363,09 ευρώ που παραπάνω αναφέρθηκε. Τα κόστη για τον εξοπλισμό (έπιπλα, ηλεκτρονικός εξοπλισμός κλπ) ενός εκάστου Κ.Ε.Π. στις εν λόγω κατηγορίες είναι κατά μέσο όρο:

Στην κατηγορία Γ περίπου 13.291,936 ευρώ,

Στην κατηγορία Δ1 περίπου 11.630,402 ευρώ

Στην κατηγορία Δ2 περίπου 3.833,627

. Στο Μέτρο 2.5. (Κατάρτιση) το οποίο αφορά την εκπαίδευση του προσωπικού έχει δεσμευτεί το ποσό των 2.022.356,46 ευρώ

ii) Από τους Κ.Α.Π. έχουν εκταμειωθεί 19.924.657,29 ευρώ για οικοδομικές εργασίες και 963.341 ευρώ για ενοίκια των Κ.Ε.Π.

Ο.Τ.Α. α' βαθμού (Δήμοι Κοινοτήτες)

iii) Από τον Ειδικό Αναπτυξιακό Πόρο προγραμματίστηκε κάθε Νομαρχία να λάβει το ποσό των 59.000 ευρώ για οικοδομικές εργασίες, γκισέ και ενόικια.

iv) Τα λειτουργικά έξοδα που αφορούν δαπάνες για ΔΕΗ, ΟΤΕ, γραφική ύλη κλπ καλύπτονται από τους φορείς στους οποίους συστήνονται τα Κ.Ε.Π. Μελετάται όμως και τρόπος χρηματοδότησης αυτού του κόστους, αλλά πάντως οι δαπάνες αυτές δεν υπερβαίνουν το 5% του συνολικού κόστους.

3. Τα Κ.Ε.Π. στελεχώνονται:

. με έναν (1) έως τέσσερις (4) μόνιμους υπαλλήλους των φορέων στους οποίους υπάγονται τα Κ.Ε.Π., ανάλογα με τις δυνατότητες των φορέων στους οποίους υπάγονται τα Κ.Ε.Π.

. με προσωπικό με 8μηνες συμβάσεις μίσθωσης έργου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 2527/97 (2 άτομα στους Ο.Τ.Α. μέχρι 10.000 κατοίκους, 4 άτομα στους Ο.Τ.Α. με πληθυσμό πάνω από 10.000 κατοίκους). Η χρηματοδότηση του προσωπικού αυτού γίνεται από το πρόγραμμα «Αριάδνη», και αφορά τη δέσμευση 32.219.840 ευρώ που παραπάνω αναφέρθηκε. Τις συμβάσεις αυτές συνάπτει ξεχωριστά κάθε Ο.Τ.Α. με τους συμβαλλόμενους σύμφωνα με έγγραφες υποδείξεις που έχει δώσει το ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. στους Ο.Τ.Α. (επισυνάπτεται η σχετική εγκύκλιος οδηγία).

Επιπλέον, μετά την ΚΥΑ αρ. 31128/26-7-2002, ΦΕΚ 965/Β/26-7-02 των Υπουργών ΕΣ.Δ.Δ.Α., Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, τα Κ.Ε.Π. στελεχώνονται και από προσωπικό που έχει διαθέσει ο Ο.Α.Ε.Δ., στο πλαίσιο 9μηνου προγράμματος απόκτησης εργασιακής εμπειρίας (STAGE), του οποίου τη διαχείριση και τη δαπάνη καλύπτει ο Ο.Α.Ε.Δ.

4. Το έργο δημιουργίας Κ.Ε.Π. εξελίσσεται κανονικά και στόχος του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. είναι στο τέλος του Ιουνίου 2003 να λειτουργήσουν 750 Κ.Ε.Π. και στο τέλος του 2003 1100 Κ.Ε.Π. στις περιφέρειες που εδρεύουν οι Δήμοι, Κοινοότητες, Νομαρχίες και Περιφέρειες που υπολείπονται να δημιουργήσουν Κ.Ε.Π.

Μεμονωμένη περίπτωση στην εξέλιξη των διαδικασιών σύστασης και

λειτουργίας Κ.Ε.Π. ήταν η περίπτωση του Δήμου Παγγαίου εξατίας της διαφορετικής διαδικασίας που ακολουθήθηκε από τον συγκεκριμένο Δήμο

αναφορικά με τις οικοδομικές υποδομές του Κ.Ε.Π (επιλογή χώρου, μελέτη ΤΥΔΚ κ.ο.κ.)

Η δυσλειτουργία αυτή είχε πρόσκαιρο χαρακτήρα, επιλύθηκε και το Κ.Ε.Π.

του Δήμου Παγγαίου θα λειτουργήσει πολύ σύντομα.

5. Οι αρμοδιότητες των Κ.Ε.Π. σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 31 του ν. 3013/2002 είναι:

. Η Ενημέρωση των πολιτών για τις ενέργειες που απαιτούνται για τη

διεκπεραίωση διοικητικών υποθέσεων.

. Η επικύρωση αντιγράφων διοικητικών εγγράφων.

. Η θεώρηση του γνησίου της υπογραφής

. Η χορήγηση παραβόλων, υπεύθυνων δηλώσεων κ.α.

. Η χορήγηση του αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας, μέσω ηλεκτρονικής διασύνδεσης με το σύστημα TAXIS.

. Η Διεκπεραίωση υποθέσεων από την υποβολή της αίτησης στο Κ.Ε.Π. μέχρι την παράδοση της τελικής Διοικητικής πράξης στον Πολίτη

Με κοινές αποφάσεις του Υπουργού ΕΣ.Δ.Δ.Α και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού διεκπεραιώνονται ήδη μέσω Κ.Ε.Π. 600 διοικητικές διαδικασίες (επισυνάπτεται σχετικός πίνακας). Στόχος του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α είναι στο τέλος του Ιουνίου 2003 τα Κ.Ε.Π. να μπορούν να διεκπεραιώνουν 750 διοικητικές διαδικασίες και στο τέλος του 2003 1100 διοικητικές διαδικασίες.

Στην ιστοσελίδα kep.gov.gr παρέχονται μεταξύ άλλων πληροφορίες για όλες τις διαδικασίες που διεκπεραιώνονται μέσω Κ.Ε.Π.

6. Όσον αφορά το έργο που παράγεται από τα Κ.Ε.Π. και το

οποίο αντιστοιχεί στις συναλλαγές των πολιτών με αυτά, στα αντικείμενα που είναι αρμόδια, επισυνάπτεται ενδεικτικά σχετικός πίνακας.

Τέλος θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι η προσπάθεια δημιουργίας των Κ.Ε.Π., αν και έχει διανύσει μόνο ένα χρόνο από τη δημοσίευση των σχετικών διατάξεων, είχε τη μέγιστη αποδοχή από τους Ο.Τ.Α της χώρας, γεγονός που αναδεικνύει τον οικουμενικό χαρακτήρα της προσπάθειας διευκόλυνσης της πρόσβασης του πολίτη στις υπηρεσίες που παρέχει η Δημόσια Διοίκηση.

Θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η πρώτη παρόμοια προσπάθεια που κινείται προς την ίδια κατεύθυνση και η οποία αποτελεί τον προάγγελο των Κ.Ε.Π., η διαδικασία υποβολής τηλεφωνικής αίτησης για 59 πιστοποιητικά διαφορετικών υπηρεσιών σε όλη τη χώρα, μέσω μιας υπηρεσίας με ένα αριθμό κλήσης «1502» βραβεύθηκε (πρώτο βραβείο) στα πλαίσια διαγωνισμού του ΟΗΕ στην κατηγορία της βελτίωσης της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης, και αφορούσε τις Διοικήσεις των Κρατών της γεωγραφικής ζώνης Ευρώπης και Βόρειας Αμερικής.

Επιπλέον σημειώνουμε ότι η πλήρης ανάπτυξη και λειτουργία των Κ.Ε.Π. δεν συμβάλει μόνο στη βελτίωση των σχέσεων κράτους - πολίτη, αλλά συμβάλλει και στην κατανόηση της πολυπλοκότητας των διοικητικών διαδικασιών με συνέπεια η λειτουργία των Κ.Ε.Π. να λειτουργήσει ως θρυσάλιδα που θα ανάψει τη φλόγα της διοικητικής μεταρρύθμισης, για την επίτευξη των στόχων:

- Της προώθησης των εφαρμογών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στη δημόσια διοίκηση, όπως η παραγωγή και διακίνηση ηλεκτρονικών διαδικασιών και προϊόντων (π.χ. φορολογική ενημερότητα, ασφαλιστική ενημερότητα)

- Της έναρξης των διαδικασιών αλλαγής στο εσωτερικό της δημόσιας διοίκησης, όπως οι δείκτες ποιότητας, τα βραβεία ποιότητας και η σύνδεση της αμοιβής με την παραγωγικότητα.

- Της ενίσχυσης της διοικητικής δημοκρατίας ώστε σε κάθε πολίτη σε οποιοδήποτε σημείο της χώρας να παρέχονται όμοιες διοικητικές υπηρεσίες.

Ο Υφυπουργός
ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΠΕΝΟΣ*

25. Στην με αριθμό 9106/6-5-03 ερώτηση της Βουλευτού κ. Μαρίας Κόλλια - Τσαρουχά δόθηκε με το υπ' αριθμ. 44150-ΙΗ/20-5-03 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 9106/6-5-03 την οποία κατέθεσε η Βουλευτής κ. Μαρία Κόλλια - Τσαρουχά και αφορά στη προώθηση των βιολογικών προϊόντων στα κυλικεία των δημοσίων σχολείων σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Από τα σχολικά κυλικεία διατίθενται μόνο τα προϊόντα που ορίζονται από την Κ.Υ.Α. αριθμ. Α2Ε/οικ. 1653/20-5-1998 των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Υγείας και Πρόνοιας (ΦΕΚ 563/5-6-1998, τ.Β).

Το ΥΠ.Ε.Π.Θ. δεν έχει αντίρρηση να συμπεριληφθούν και βιολογικά προϊόντα στον κατάλογο των ειδών που επιτρέπεται να διατίθενται από τα σχολικά κυλικεία.

Σημειώνεται όμως, ότι ο κατάλογος των επιτρεπομένων ειδών συντάσσεται από επιτροπή του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας στην οποία συμμετέχει και εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας.

Το ΥΠ.Ε.Π.Θ. θα θέσει το ανωτέρω θέμα, υπόψη της αρμόδιας επιτροπής στην πρώτη συνεδρίασή της.

Ο Υφυπουργός
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΣΕΚΟΥΛΗΣ*

26. Στην με αριθμό 9110/6-5-03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Θεοφάνη Δημοσχάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1855/20-5-03. έγγραφο από τον Υφυπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην παραπάνω ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Θ. Δημοσχάκης, σας πληροφορούμε τα εξής:

Τον Ιανουάριο του 2003 με την υπ' αριθμ. 90159/372/27-1-2003 Κοινή Υπουργική Απόφαση που δημοσιεύθηκε στο Φ.Ε.Κ. 103/Β/30/1/2003, ως οργανισμός πληρωμής ορίστηκε ο ΟΠΕΚΕΠΕ (Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων).

Με την απόφαση αυτή αλλάζει ο τρόπος πληρωμής. Η αναγνώριση και εκκαθάριση της δαπάνης θα γίνεται πλέον από τα Δασαρχεία. Επομένως, ο τρόπος πληρωμής, που καθορίζεται στη νέα απόφαση, απαιτεί ειδικές ρυθμίσεις έτσι ώστε να μπορέσουν να πληρωθούν οι υποχρεώσεις του προηγούμενου έτους.

Τον Μάρτιο του 2003 άρχισαν να πληρώνονται οι εκκρεμότητες του προηγούμενου έτους μέχρι 31/12/2002. Για τις πληρωμές των δικαιούχων μετά την ημερομηνία αυτή ακολουθείται η διαδικασία του νέου τρόπου πληρωμής που ορίζεται στην παραπάνω απόφαση.

Η Δ/ση Δασών Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης έστειλε στον ΟΠΕΚΕΠΕ φάκελο πληρωμής με δικαιούχους, στους οποίους έχουν καταβληθεί οι ενισχύσεις. Υπολείπονται φάκελοι πληρωμής που βρίσκονται σε διαδικασία διεκπεραίωσης από τις περιφερειακές υπηρεσίες. (Δασαρχεία, Δ/ση Δασών Νομού, Δ/ση Δασών Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης).

Σημειώνεται ότι η ολοκλήρωση του ελέγχου και η έκδοση της εντολής πληρωμής από τον ΟΠΕΚΕΠΕ απαιτεί περίπου μία εβδομάδα από τη στιγμή που ο φάκελος πληρωμής θα φτάσει στον ΟΠΕΚΕΠΕ.

Ο Υφυπουργός
Φ. ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ»

27. Στην με αριθμό 9114/7.5.03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Αδάμ Ρεγκούζα δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2/26332/0020/16.5.03 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομικών ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της με αριθμό 9114/07.05.2003 ερώτησης που κατατέθηκε στην Εθνική Αντιπροσωπεία από το Βουλευτή κ. Α. Ρεγκούζα, σχετικά με τις αποκλίσεις στις δημόσιες δαπάνες στα έτη 1994-2001, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Οι αποκλίσεις έναντι των αρχικών προβλέψεων που παρουσιάζουν τα έξοδα του προϋπολογισμού οφείλονται κατά το μεγαλύτερο μέρος στην εξόφληση εντόκων γραμματίων του ιδιωτικού τομέα. Οι προβλέψεις αυτές δεν εμφανίζονται κατά την κατάρτιση του προϋπολογισμού επειδή πρόκειται για ισόποσες συναλλαγές (εισπράξεις-πληρωμές) εντός του αυτού οικονομικού έτους χωρίς επιβάρυνση του Δημοσίου. Τα ποσά αυτά βέβαια αναφέρονται στις εισηγητικές εκθέσεις του Προϋπολογισμού.

Σημειώνεται πάντως, ότι ο προϋπολογισμός ως πρόβλεψη εμπεριέχει το στοιχείο της αβεβαιότητας και κατ' επέκταση την ύπαρξη αποκλίσεων κατά την εκτέλεσή του. Η σχετική διάταξη του ν.2362/95, που αναφέρεται στην υποβολή συμπληρωματικού ή διορθωτικού προϋπολογισμού σε περίπτωση σημαντικής απόκλισης από τις προβλέψεις, δεν προσδιορίζει το περιεχόμενο του όρου «σημαντική», αφήνοντας κάθε φορά, την εκτίμηση αυτή στην αξιολόγηση των πραγματικών στοιχείων που συνθέτουν το μέγεθος της απόκλισης. Κατά συνέπεια η εφαρμογή του άρθρου 8 παρ. 2 του ν. 2362/95 κατά την εκτέλεση των προϋπολογισμών των ετών 1995- 2001, δεν κρίθηκε σκόπιμη.

Ο Υφυπουργός
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ»

28. Στις με αριθμό 9071/6-5-03 και 9134/7.6.03 ερωτήσεις των Βουλευτών κυρίων Σοφίας Καλαντζάκου και Λευτέρη Παπανικολάου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 44142/ΙΗ έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στις ερωτήσεις με αριθμούς 9071/6-5-2003 και 9134/7-5-2003 τις οποίες κατέθεσαν οι Βουλευτές κ.κ. Λεωτ. Παπανικολάου και Σοφία Καλαντζάκου και οι οποίες αναφέρο-

νται στην προαγωγή του 2^{ου} Δημοτικού Σχολείου Κυπαρισσίας από 10/θέσιο σε 12/θέσιο, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Το εν λόγω σχολείο δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από, τις κείμενες διατάξεις (ν.1566/85, άρθρο 4) και την αριθμ. 123794ΙΔ:4/19-12-2002 εγκύκλιο την οποία το **ΥΠΕΠΘ** απέστειλε της Διευθύνσεις Α/θμιας Εκπαίδευσης προκειμένου να καταρτίσουν την εισήγησή τους για τις μεταβολές των σχολείων.

Συγκεκριμένα, ο συνολικός αριθμός των μαθητών του σχολείου (185 μαθητές) δεν ανταποκρίνεται στην οργανικότητα του δωδεκαθεσίου, για την οποία απαιτούνται 331 μαθητές, αλλά και οι πληθωρικές τάξεις (με αριθμό μαθητών άνω των 31) είναι τρεις (3) με αποτέλεσμα να απαιτούνται εννέα (9) τμήματα για τη λειτουργία του 2ου Δημοτικού Σχολείου Κυπαρισσίας το οποίο οργανικά είναι δεκαθέσιο αντί εννεαθέσιο.

Ο Υφυπουργός
ΝΙΚ. ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ»

29. Στην με αριθμό 9149/7.5.03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Σπήλιου Σπηλιωτόπουλου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1047784/1342/22.5.03 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομικών ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της με αριθ. 9149/7.5.03 ερώτησης που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Σπήλιος Σπηλιωτόπουλος σχετικά με την εκτέλεση του τ.π. στο α' τρίμηνο του τρέχοντος έτους και το δανειακό πρόγραμμα του δημοσίου, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Α. Εκτέλεση Τακτικού Προϋπολογισμού

3. Έσοδα

Τα καθαρά έσοδα διαμορφώθηκαν στο ποσό των 7.699 εκατ. ευρώ αυξημένα κατά 1,7% έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2002. Στη διαμόρφωση του παραπάνω ρυθμού συνέβαλε το γεγονός ότι τον μήνα Φεβρουάριο του έτους 2002 είχε εισπραχθεί ποσό ύψους 469 εκατ. ευρώ από την κυκλοφορία των νέων νομισμάτων. Εάν γίνουν οι κατάλληλες προσαρμογές τότε τα τακτικά έσοδα παρουσιάζουν ρυθμό αύξησης 8,8% έναντι στόχου 5,6%.

4. Δαπάνες

Οι δαπάνες διαμορφώθηκαν στο ποσό των 10.727 εκατ.

ευρώ, αυξημένες

κατά 10,7% έναντι στόχου αύξησης 5,2%.

α. Πρωτογενείς δαπάνες

Στην αύξηση των δαπανών, του τακτικού προϋπολογισμού, συνετέλεσαν κυρίως οι πρωτογενείς δαπάνες, οι οποίες είναι αυξημένες κατά 25,2% έναντι της αντίστοιχης περιόδου του έτους 2002. Πάντως ο ρυθμός αύξησης, αναμένεται να εξομαλυνθεί στους επόμενους μήνες.

Στον αυξημένο ρυθμό συνέβαλαν κυρίως:

- . οι δαπάνες για αποδοχές των υπαλλήλων της κεντρικής κυβέρνησης

- . οι δαπάνες για υγειονομική περίθαλψη

- . οι αυξημένες προκαταβολές, έναντι επιχορηγήσεων, στα ασφαλιστικά ταμεία και

- . οι αποδιδόμενοι πόροι σε διάφορους φορείς

Ειδικότερα:

Τα κονδύλια για μισθούς των υπαλλήλων της κεντρικής κυβέρνησης περιλαμβάνουν και τις παρακάτω δαπάνες, οι οποίες δεν υπήρχαν το αντίστοιχο διάστημα του 2002.

της οικογενειακής παροχής και στους δύο συζύγους

της πρόσθετης μισθολογικής παροχής (176 ευρώ) που χορηγήθηκε σε υπαλλήλους ορισμένων Υπουργείων.

του αυξημένου επιδόματος θέσης και εξωδιδακτικής διδασκαλίας των καθηγητών μέσης εκπαίδευσης.

του επιδόματος στο νοσηλευτικό προσωπικό

των μισθολογικών προαγωγών των στρατιωτικών, αστυνομικών κ.λ.π.

Οι δαπάνες υγειονομικής περίθαλψης είναι αυξημένες λόγω διάθεσης ποσού 366 εκατ. ευρώ (αντίστοιχο ποσό, 211 εκατ. ευρώ, έτους 2002) για επιχορήγηση στον ΟΠΑΔ, λόγω της νέας διαδικασίας πληρωμής των δαπανών υγειονομικής περίθαλψης των ασφαλισμένων του δημοσίου.

Χορήγηση, με τη μορφή προκαταβολών, επιπλέον ποσού 500 εκατ. ευρώ για επιχορήγηση των ασφαλιστικών ταμείων (ΟΓΑ, ΙΚΑ ΤΕΒΕ και ΝΑΤ) και τέλος.

Οι αποδόσεις κυρίως σε οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ α' και β' βαθμού).

β. Τόκοι

Οι δαπάνες για τόκους κινήθηκαν με αρνητικό ρυθμό 11,9%.

Β. Δανειακό πρόγραμμα

1. Το δανειακό πρόγραμμα του Ελληνικού Δημοσίου εκτελείται σύμφωνα με

τον αρχικό σχεδιασμό.

Είναι γνωστό ότι ο σχεδιασμός και η πραγματοποίηση του ετήσιου δανεισμού δεν γίνεται με βάση την ληκτότητα του προηγούμενου χρέους και μόνο. Είναι πολλοί οι παράγοντες που συνυπολογίζονται για τον σχεδιασμό του ετήσιου και μηνιαίου δανεισμού.

Με την έναρξη του 2003 εκτιμήθηκε ότι το δανειακό πρόγραμμα πρέπει να είναι εμπροσθοβαρές (Front loading) για τους εξής λόγους:

Την έγκαιρη δημιουργία ομολόγων αναφοράς (benchmarks)

Την επίτευξη καλύτερων όρων δανεισμού, λόγω των υφιστάμενων ευνοϊκών συνθηκών στην χρηματαγορά.

Την πιθανή μελλοντική αβεβαιότητα από την έκβαση και τον τερματισμό του πολέμου του Ιράκ.

2. Η εγκαθίδρυση προγράμματος Euro Commercial Paper με όριο 5 δισεκ. Ευρώ, σε καμία περίπτωση δεν σημαίνει ότι το Δημόσιο θα δανεισθεί το ποσό αυτό μέσα στο 2003.

Τα προγράμματα Euro Commercial Paper αποτελούν συμφωνία - πλαίσιο μεταξύ των συμβαλλομένων και ισχύουν μέχρι της κατάργησής τους, δίδουν δε τη δυνατότητα στον εκδότη να δανειζεται μέσα στο όριο, που έχει συμφωνηθεί, διάφορα ποσά άμεσα, εύκολα με το μικρότερο δανειακό κόστος και για όσο χρονικό διάστημα είναι αναγκαίο (από λίγες μέρες μέχρι 1 έτος).

Οι περισσότερες χώρες έχουν ήδη εγκαθιδρύσει τέτοια δανειακά προγράμματα.

Ο Υφυπουργός
Γ. ΦΛΩΡΙΔΗΣ»

30. Στην με αριθμό 9160/7.5.03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Νικόλαου Νικολόπουλου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 30972/19-5-03 έγγραφο από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην Ερώτηση με αρ. πρωτ. 9160/7.5.2003 του βουλευτή κ. Ν. Νικολόπουλου, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Οι αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών (πρώην ΥΠΕΘΟ) είχαν εισαγάγει τα θέματα που αφορούσαν τους υπαλλήλους των Κλάδων Υπηρεσιών Εξωτερικού στο Πρωτοβάθμιο Υπηρεσιακό Συμβούλιο του Υπουργείου και είχαν δοθεί οι δέουσες λύσεις. Εξ άλλου, το θέμα της επιλογής Προϊσταμένων των Γραφείων Γεν. Συμβούλων Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων είχε παραπεμφθεί, λόγω αρμοδιότητας, με το έγγραφο αρ.πρωτ.6435/18.2.2000 στο Ειδικό Υπηρεσιακό Συμβούλιο του ΥΠ.ΕΣ.ΔΔΑ.

2. Ύστερα από την έκδοση του Π.Δ/τος 159/17.6.2002, μεταφέρθηκαν αρμοδιότητες, προσωπικό, έγγραφα και προσωπικά μητρώα των υπαλλήλων των Κλάδων Υπηρεσιών Εξωτερικού στο Υπουργείο Εξωτερικών από 1.10.2002.

Ο Υπουργός
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ»

31. Στην με αριθμό 9224/8.5.03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Κωνσταντίνου Τασούλα δόθηκε με το υπ' αριθμ. 9755/21.5.03 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της 9224/8.5.03 ερώτησης που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής Κ. Κωνσταντίνος Τασούλας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Τα πτυχία Προγράμματος Σπουδών Επιλογής (Π.Σ.Ε.) είναι

πράγματι ισότιμα με αυτά των συμβατικών τμημάτων πανεπιστημίων ΑΕΙ της Χώρας. Κατά συνέπεια, είναι προφανές ότι τα πτυχία αυτά αποτελούν προσόντα διορισμού για την κατάληψη θέσεων του δημόσιου τομέα, εφόσον το περιεχόμενο σπουδών τους είναι αντίστοιχο με την ζητούμενη ειδικότητα.

Για την άρση πάντως κάθε αμφισβήτησης και αμφιβολίας, το Υπουργείο μας, προτίθεται προσεχώς, στα πλαίσια τροποποίησης του Προσοντολογίου, να συμπεριλάβει σε αυτό τη σχετική διάταξη.

Όσον αφορά το β' ερώτημα του βουλευτή, για απρόσκοπτη λειτουργία των Π.Σ.Ε., αρμόδιο για το θέμα αυτό είναι το συνεργαζόμενο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Ο Υφυπουργός
ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΠΕΝΟΣ»

32. Στην με αριθμό 8994/30.4.03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Ιορδάνη Τζαμπζή δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1046951/1324/20-5-03 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της με αριθμ.8994/30.4.03 ερώτησης που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Ιορδάνης Τζαμπζής σχετικά με το ανωτέρω θέμα σας γνωρίζουμε τα εξής:

Α. Το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών μέσω του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου κάθε φορά που έρχεται αντιμέτωπο με ζημιές που εμπίπτουν στον όρο της θεομηνίας (σεισμοί, πλημμύρες, πυρκαγιές, κατολισθήσεις) εφαρμόζει τα ανάλογα με την περίπτωση μέτρα. Απαραίτητη προϋπόθεση για λήψη μέτρων ενίσχυσης προς επιχειρήσεις είναι η οριοθέτηση της περιοχής (για επιλέξιμη συγκεκριμένη καταστροφή) με έκδοση σχετικής ΚΥ Α από τους Υπουργούς ΠΕΧΩΔΕ, Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κατόπιν πρωτοβουλίας του ΥΠΕΧΩΔΕ.

Οι περαιτέρω βελτιώσεις που πραγματοποιούνται κάθε φορά στο καθεστώς κινήτρων των ιδιωτικών επενδύσεων στοχεύουν μεταξύ άλλων στην αντιμετώπιση των προβλημάτων των επιμέρους κλάδων της οικονομίας καθώς και στην ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη στα πλαίσια των δυνατοτήτων της δημοσιονομικής πολιτικής και των κατευθυντήριων οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις.

Β. 1. Με τις διατάξεις της έκτης Οδηγίας ΕΟΚ, τίθενται τα πλαίσια εφαρμογής του φόρου και με το άρθρο 15 αυτής καθορίζονται ρητά οι προϋποθέσεις που απαιτούνται προκειμένου να χορηγηθεί απαλλαγή από το ΦΠΑ κατά την εξαγωγή.

2. Με το άρθρο 24 του ν.2859/00 (Κώδικας ΦΠΑ) και με την Απόφαση Υπουργού Οικονομικών ΠΟΛ 1262/93 υιοθετήθηκε στο εσωτερικό δίκαιο το ανωτέρω άρθρο.

3. Από τις προαναφερόμενες διατάξεις δεν παρέχεται η δυνατότητα αναστολής χρήσης του απαλακτικού ορίου για το ΦΠΑ των εξαγωγών που προβλέπεται από την ΠΟΛ 1262/93.

Οποιαδήποτε αντίθετη ρύθμιση με τα προβλεπόμενα από την ως άνω Οδηγία, θα αποτελούσε κοινοτική παράβαση.

Γ. Τέλος με τις διατάξεις της παρ.5 του άρθρου 5 του ν.2275/1994 (ΦΕΚ 238Β') ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών με αποφάσεις που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, σε εξαιρετικές περιπτώσεις σεισμών, πλημμυρών ή άλλων θεομηνιών, από τις οποίες προκαλούνται σημαντικές ζημιές σε μεγάλο αριθμό φορολογουμένων, δύναται να αναστέλλει στις πληγείσες περιοχές, την είσπραξη των ληξιπροθέσμων χρεών προς το Δημόσιο, για χρονικό διάστημα μέχρι (6) μηνών και να ρυθμίζει την καταβολή των χρεών αυτών μέχρι είκοσι τέσσερις (24) μηνιαίες δόσεις, με μερική ή ολική απαλλαγή από τις προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής, που αναλογούν σε αυτά κατά τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε.

Ανεξάρτητα από τα παραπάνω, όσοι από τους οφειλότες της πληγείσας περιοχής αδυνατούν να καταβάλουν τις βεβαιωμένες και ληξιπρόθεσμες οφειλές τους προς το Δημόσιο, έχουν τη δυνατότητα να διευκολυνθούν με τμηματική καταβολή αυτών κατά τις διατάξεις των άρθρων 13 έως 21 ν.2648/98 (ΦΕΚ 238 τ.Α'), μετά την έκδοση απόφασης από το αρμόδιο, λόγω ποσού οφειλής, όργανο, (Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών, Επι-

τροπή άρθ.14 Ν.2648/98 ή Προϊστ. Δ.Ο.Υ.) με το επιπλέον ευεργέτημα της αναπροσαρμογής του ποσοστού των προσαυξησών εκπρόθεσμης καταβολής από 1,5% σε 1% μηνιαίως (1072306/4143 12/0016/24.7.2001 ΦΕΚ 1081 Τ.Β' Απόφαση).

Ο Υφυπουργός
ΑΠ. ΦΩΤΙΑΔΗΣ»

33. Στην με αριθμό 9228/8.5.03 ερώτηση της Βουλευτού κ. Μαρίας Δαμανάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1870 έγγραφο από τον Υφυπουργό Γεωργίας ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην παραπάνω ερώτηση που κατέθεσε η Βουλευτής κ. Μ. Δαμανάκη, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Ύστερα από αίτηση που υπέβαλε το Ινστιτούτο Γεωπονικών Μελετών για έγκριση μελέτης, το Δασαρχείο Πεντέλης προχώρησε σε χαρακτηρισμό έκτασης 520 στρεμμάτων του Κτήματος Συγγρού. Εκδόθηκε η 1144/27-2-2003 πράξη χαρακτηρισμού (η οποία ακόμη δεν έχει καταστεί τελεσίδικη) και η οποία καθόρισε έκταση 249 στρεμμάτων ως δάσος και έκταση 271 στρεμμάτων ως μη δασική.

Έκταση 400 στρεμμάτων που έχει κηρυχθεί αναδασωτέα μετά από πυρκαγιά του 1981 δεν συμπεριλήφθηκε στην πράξη χαρακτηρισμού γιατί σύμφωνα με την 105204/2793/31-7-2002 Απόφαση Υπ. Γεωργίας, δεν είναι δυνατή η έκδοση πράξης χαρακτηρισμού, αλλά προστατεύεται από Συνταγματικές διατάξεις.

Ο Υφυπουργός
Φ. ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ»

34. Στην με αριθμό 9263/9.5.03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Αθανάσιου Κατσιγιάννη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 9733/21.5.03 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της 9263/9-5-03 ερώτησης που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Αθανάσιος Κατσιγιάννης, σας γνωστοποιούμε τα εξής:

Με τις διατάξεις του Άρθρου 31 του ν. 3013/2002 (ΦΕΚ 1021 τ. Α' 1 - 52002) «Αναβάθμιση της Πολιτικής Προστασίας και άλλες διατάξεις» στις Περιφέρειες τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, τα Νομαρχιακά Διαμερίσματα των Ενιαίων Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, τους Δήμους και τις κοινότητες συνιστώνται Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.). Αποστολή των Κέντρων αυτών είναι η παροχή διοικητικών πληροφοριών και η διεκπεραίωση υποθέσεων των πολιτών από την υποβολή της αίτησης μέχρι την έκδοση της τελικής πράξης σε συνεργασία με τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες.

Για την υλοποίηση των ανωτέρω διατάξεων υπήρξε μέριμνα τόσο από την πλευρά της πολιτικής ηγεσίας και των αρμοδίων υπηρεσιών του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α., όσο και από την πλευρά των Περιφερειών της χώρας, με ενημέρωση επί των θεμάτων που άπτονται τόσο της προετοιμασίας των υποδομών των Κέντρων όσο και της εύρυθμης λειτουργίας τους.

Συγκεκριμένα το σύνολο των διοικητικών κατευθύνσεων δόθηκε από τις υπηρεσίες του ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α. με σειρά εγκυκλίων, αναφορικά με τους άξονες για την προετοιμασία και την λειτουργία των Κ.Ε.Π., (θεσμική "ταυτότητα", υποδομές / χρηματοδοτήσεις, ανθρώπινο δυναμικό / εργασιακές σχέσεις, διοικητικά "προϊόντα", σχεδιασμός, υλοποίηση και χρήση λογισμικού, παράμετροι λειτουργίας κ.ο.κ.), όπως και για τα επιμέρους σκέλη των αξόνων αυτών.

Μέσω της δράσης αυτής τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών αναπτύσσονται σε όλη τη χώρα, ως οργανικές μονάδες των Περιφερειών, και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' και Β' Βαθμού. Ήδη λειτουργούν 584 Κ.Ε.Π., σε όλη τη χώρα, γεγονός που καταδεικνύει την εξαιρετική υποδοχή που έχει το πρόγραμμα από όλους τους αρετούς, γεγονός που του έχει προσδώσει μια εξαιρετική και πρωτόγνωρη οικουμενικότητα.

Πέραν του αναφερόμενου αριθμού των λειτουργούντων Κ.Ε.Π., επειδή δεν είναι δυνατό να υλοποιηθούν ταυτόχρονα και άμεσα, τόσο εκ μέρους των φορέων όσο και εκ μέρους του

Υπουργείου οι απαιτούμενες διοικητικές διαδικασίες, επικοινωνίες και συνεργασίες, υφίστανται φορείς που βρίσκονται σε διαφορετικά στάδια των διαδικασιών υλοποίησης του εν λόγω έργου προκειμένου να θέσουν το Κ.Ε.Π. του φορέα τους σε πλήρη λειτουργία.

Ο σχεδιασμός του προγράμματος :προβλέπει τη λειτουργία 750 Κ.Ε.Π. μέχρι τον Ιούνιο και μέχρι το τέλος του χρόνου θα έχει καλυφθεί πλήρως η χώρα με ένα δίκτυο 1100 Κ.Ε.Π.

Επομένως και η Κοινότητα Παλαιάς Φώκαιας συνεργαζόμενη με την Περιφέρεια Αττικής, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην εγκύκλιο 10025/24-5-2002 και ακολουθώντας τις προδιαγραφές του προγράμματος θα δημιουργήσει το δικό της Κ.Ε.Π.

Ο Υφυπουργός
ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΠΕΝΟΣ»

35. Στην με αριθμό 9273/9.5.03 ερώτηση του Βουλευτή κ. Γεωργίου Παπαγεωργίου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1879/20.5.03 έγγραφο από τον Υφυπουργό Γεωργίας ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην παραπάνω ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής Κ. Γ. Παπαγεωργίου, σας πληροφορούμε τα εξής:

Οι μελέτες βελτίωσης - συντήρησης του δασικού οδικού δικτύου των Δασαρχείων του Νομού Εύβοιας, ύστερα και από την σχετική οδηγία μας είναι έτοιμες και βρίσκονται στο στάδιο υλοποίησής τους, μετά την κατανομή των πιστώσεων, που έγινε και κυμαίνεται στα περυσινά επίπεδα.

Ο Υφυπουργός
Φ. ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο επικαιρών ερωτήσεων της Πέμπτης 12 Ιουνίου 2003.

Α. Επίκαιρες Ερωτήσεις Πρώτου Κύκλου (Άρθρο 130 παρ. 2 και 3 Καν. Βουλής)

1. Η με αριθμό 708/9-6-2003 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Σήφη Βαλυράκη προς τους Υπουργούς Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικά με την κατασκευή νέου κτιρίου για τη στέγαση του Ενιαίου Λυκείου Σούδας κλπ.

2. Η με αριθμό 700/9-6-2003 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Βασιλείου Πάππα προς τους Υπουργούς Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης, σχετικά με το κλείσιμο των μεταλλείων της Τ.Υ.Χ. στη Χαλκιδική, τις απολύσεις των εργαζομένων κλπ.

3. Η με αριθμό 704/9-6-2003 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Άγγελου Τζέκη προς τους Υπουργούς Ανάπτυξης, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σχετικά με το κλείσιμο με το κλείσιμο των μεταλλείων Κασσάνδρας Χαλκιδικής, τη λήψη μέτρων για τη διασφάλιση των θέσεων εργασίας κλπ.

4. Η με αριθμό 706/9-6-2003 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού του Συνασπισμού της Αριστεράς των Κινημάτων και της Οικολογίας κ. Ασημίνας Ξηροτύρη-Αικατερινάρη προς τους Υπουργούς Εξωτερικών, Δημόσιας Τάξης, σχετικά με τα μέτρα ασφαλείας που έχουν ληφθεί για τη Σύνοδο Κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Θεσσαλονίκη κλπ.

Β. Επίκαιρες Ερωτήσεις Δεύτερου Κύκλου (Άρθρο 130 παρ. 2 και 3 Καν. Βουλής).

1. Η με αριθμό 699/9-6-2003 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Φοίβου Ιωαννίδη προς τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, σχετικά με την αντιμετώπιση των καταστροφών που υπέστη η περιοχή των Δήμων Ιεράπετρας και Οροπεδίου Λασιθίου Κρήτης, από την πρόσφατη θεομηνία που έπληξε το νομό.

2. Η με αριθμό 698/9-6-2003 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Χρήστου Μαρκογιαννάκη προς τον Υπουργό Πολιτισμού, σχετικά με την καταβολή των οφειλόμενων από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού στο Ναυτικό Όμιλο Χανίων.

3. Η με αριθμό 705/9-6-2003 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Δημητρίου Τσιόγκα προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετικά με την απόφαση της Διεύθυνσης Αγροτικής Ανάπτυξης Φθιώτιδας να χαρακτηρίσει ως μη επιλέξιμες εκτάσεις σκληρού σιταριού σε περιοχές του νομού.

4. Η με αριθμό 707/9-6-2003 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού του Συνασπισμού της Αριστεράς των Κινήσεων και της Οικολογίας κ. Μαρίας Δαμανάκη προς τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, σχετικά με την αντιμετώπιση του προβλήματος λήξης των αδειών παραμονής των μεταναστών στη χώρα μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Θα ήθελα να ενημερώσω το Σώμα και τους συναδέλφους που έχουν επιφύλαξη ή αρνητική ψήφο για τις Συμβάσεις του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας ότι αυτές οι Συμβάσεις θα συζητηθούν αύριο στην αρχή της συνεδρίασης και πριν προχωρήσουμε στη συζήτηση του νομοσχεδίου του Υπουργείου Τύπου.

Εισερχόμαστε στη συζήτηση και ψήφιση ενιαία επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων: «Μητρώα Μελετητών, ανάθεση και εκπόνηση μελετών και παροχή συναφών υπηρεσιών και άλλες διατάξεις» σύμφωνα με το άρθρο 72 παράγραφος 4 του Συντάγματος και 108 παράγραφος 7 του Κανονισμού της Βουλής.

Το νομοσχέδιο αυτό συζητήθηκε και ψηφίστηκε στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή σε εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 70, παράγραφος 2 του Συντάγματος. Θα συζητηθεί σε μια συνεδρίαση ενιαία όπως ορίζει το Σύνταγμα και ο Κανονισμός της Βουλής στις προαναφερθείσες διατάξεις του με τις τροπολογίες του, μια της κυρίας Υπουργού και δεκαοκτώ εμπροθέσμων τροπολογιών των συναδέλφων Βουλευτών.

Η Διάσκεψη των Προέδρων αποφάσισε να διατεθεί συνολικός χρόνος επτά ωρών στη συζήτηση του νομοσχεδίου. Έχει ενσωματωθεί και η τροπολογία για τους χώρους υγειονομικής ταφής απορριμμάτων. Μετά τους εισηγητές θα μπορούν να εγγραφούν στον κατάλογο των ομιλητών και όσοι συναδέλφοι θέλουν να μιλήσουν σύμφωνα με το άρθρο 96 του Κανονισμού της Βουλής.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΤΣΙΠΛΑΚΟΣ: Να δοθεί λίγος χρόνος παραπάνω στους εισηγητές λόγω των τροπολογιών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Θα υπάρξει αυτή η διευκόλυνση, αλλά συζητούνται ενιαία όπως ξέρετε, γι' αυτόν ακριβώς το λόγο πρέπει να έχετε το χρόνο για να τοποθετηθείτε.

Ο κ. Γεώργιος Αλογοσκούφης ορίζεται ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας. Ο κ. Νικόλαος Γκατζής ορίζεται ως ειδικός αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος. Η κ. Ασημίνα Ξηροτύρη-Αικατερινάρη ορίζεται ως ειδική αγορήτρια του Συνασπισμού της Αριστεράς των Κινημάτων και της Οικολογίας.

Θα δώσουμε είκοσι λεπτά στους εισηγητές, για να αναφερθούν και στις τροπολογίες.

Ο κ. Σπηλιόπουλος έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχουν πολλοί παράγοντες που επηρεάζουν την κατασκευή ενός έργου. Εάν όμως ένα έργο θα είναι άρτιο και λειτουργικό, καλής ποιότητας, οικονομικό και κατασκευασμένο μέσα στον προγραμματισμένο χρόνο, αυτό κυρίως εξαρτάται από τρεις σημαντικούς παράγοντες, από τη μελέτη, από την επίβλεψη του έργου και από τον κατασκευαστή ανάδοχο. Ο κάθε ένας απ' αυτούς τους παράγοντες έχει τη δική του βαρύτητα και τη δική του συμβολή στο τελικό αποτέλεσμα. Η μελέτη όμως είναι το υπόβαθρο και η βασική και καταλυτική συνιστώσα για την κατασκευή άρτιων λειτουργικών και οικονομικών έργων. Ο καλός σχεδιασμός και η καλή μελέτη μπορεί να αμβλύνουν δυσκολίες και προβλήματα που δημιουργούνται από άλλους παράγοντες στην πορεία εκτέλεσης ενός έργου, ενώ αντίθετα μια ελλιπής μελέτη ακυρώνει όλες τις προσπάθειες, όσες προσπάθειες κι αν γίνουν και το αποτέλεσμα δεν είναι το επιθυμητό.

Μέχρι σήμερα οι όροι και η διαδικασία ανάθεσης και η εκπόνηση μελετών δημοσίων έργων διέπεται από το ν. 716/77. Είναι ο γνωστός νόμος περί μητρώου μελετητών και αναθέσεως και εκπονήσεως μελετών. Ο νόμος αυτός συνοδεύεται από τα προεδρικά διατάγματα και τις υπουργικές αποφάσεις που ορίζουν κάθε λεπτομέρεια για τα μελετητικά πτυχία, την εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με τις κοινοτικές οδηγίες κλπ. Ο νόμος

αυτός εφαρμόζεται στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, δηλαδή το δημόσιο και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και στις δημόσιες επιχειρήσεις και στους οργανισμούς. Όμως με ειδικές διατάξεις που εκδόθηκαν τα τελευταία χρόνια πολλές δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί, όπως ο ΟΤΕ, η ΔΕΗ, η Εγνατία Οδός, το «ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ», ΕΡΓΟΣΕ, το Κτηματολόγιο κλπ. εξαιρέθηκαν από την εφαρμογή του νόμου αυτού.

Σύμφωνα με το ν. 716 η ανάθεση εκπόνησης μιας μελέτης δημοσίου έργου γίνεται με μοναδικά κριτήρια την εκτίμηση των προσόντων του υποψηφίου αναδόχου, δηλαδή την εμπειρία και το επιστημονικό δυναμικό του μελετητή ή του γραφείου μελετών και τις υποχρεώσεις του, δηλαδή το φόρτο εργασίας από τυχόν εκκρεμείς προηγούμενες μελέτες που είχε αναλάβει.

Η αξιολόγηση αυτών των κριτηρίων γίνεται από επιτροπή που ορίζει ο φορέας του έργου. Η ανάδειξη του μελετητή γίνεται με απόφαση του φορέα και μετά από απλή γνώμη της επιτροπής αυτής. Το ύψος της αμοιβής για την εκπόνηση της μελέτης δεν υπεισέρχεται καθόλου στη διαδικασία για την ανάδειξη του αναδόχου, αλλά καθορίζεται με βάση τις ισχύουσες διατάξεις και βασίζεται στον προϋπολογισμό του σταδίου της προμελέτης. Είναι προφανές, λοιπόν, ότι η αμοιβή του μελετητή που προσδιορίζεται από τον προϋπολογισμό της προμελέτης είναι άμεσα συνδεδεμένη με τον προϋπολογισμό αυτό.

Και επειδή η προεκτιμώμενη αμοιβή δεν καθορίζεται από την πραγματική εκτίμηση του κόστους μελέτης, παρατηρείται συνήθως η τελική αμοιβή της μελέτης να είναι πολλές φορές μεγαλύτερη από την προεκτιμώμενη. Δεν είναι σπάνιο το φαινόμενο η τελική αμοιβή να είναι πέντε, έξι ή και περισσότερες φορές μεγαλύτερη από την προεκτιμώμενη. Επιπλέον, η απόλυτη εξάρτηση της αμοιβής από τον προϋπολογισμό του έργου, είναι προφανές ότι επηρεάζει αρνητικά το σχεδιασμό, τη δημοπράτηση και την εκτέλεση του έργου. Και βέβαια είναι εις βάρος της ποιότητας της οικονομίας, της αριστείας και της ταχύτητας κατασκευής του έργου.

Αυτή η εξάρτηση ίσως να ήταν και η μεγαλύτερη αδυναμία του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου και είναι πλέον αποδεκτό ότι δεν υπάρχει και δεν πρέπει να υπάρχει αυτή η απόλυτη, άμεση και ευθεία εξάρτηση της αμοιβής από τον προϋπολογισμό του έργου.

Μια ακόμη αδυναμία του 716 είναι η μη πρόβλεψη για την παροχή ανεξάρτητων υπηρεσιών που συνδέονται με την παραγωγή των δημοσίων έργων όπως π.χ. η πρόσληψη τεχνικού συμβούλου για τη διοίκηση, την επίβλεψη της μελέτης ή του έργου για τη σύνταξη των τευχών δημοπράτησης, για τη διεξαγωγή του διαγωνισμού κλπ. Είναι κάτι που σήμερα είναι απαραίτητο λόγω του μεγέθους και της πολυπλοκότητας των δημοσίων έργων.

Τέλος, με το προεδρικό διάταγμα 346/78 προσαρμόστηκε η ελληνική νομοθεσία στην οδηγία 9250 της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η εφαρμογή του προεδρικού διατάγματος αυτού δεν άλλαξε όμως την κατάσταση και τα προβλήματα τα οποία αναφέραμε παραπάνω.

Είναι βέβαιο, λοιπόν, και κοινώς αποδεκτό ότι το υπάρχον νομοθετικό πλαίσιο έχει εξαντλήσει όλα τα όριά του, είναι ανεπαρκές και δεν μπορεί να εξυπηρετήσει τις υψηλές απαιτήσεις που έχουν και πρέπει να έχουν τα δημόσια έργα. Δηλαδή να έχουμε έργα καλής ποιότητας, να είναι οικονομικά και να κατασκευάζονται στον προγραμματισμένο χρόνο.

Το σχέδιο, λοιπόν, του καινούργιου νόμου που συζητούμε σήμερα, καταργεί τον 716 και τα προεδρικά διατάγματα χωρίς όμως να ανατρέπει το ισχύον σύστημα που αφορά την εγγραφή και κατάταξη των μελετητών και γραφείων μελετών σε κατηγορίες μελετών τάξης πτυχίου και μητρώα μελετητών.

Οι βασικοί στόχοι αυτού του νομοσχεδίου είναι:

Πρώτον, να εκσυγχρονίσει τη νομοθεσία για την ανάθεση και εκπόνηση των μελετών δημοσίων έργων.

Δεύτερον, να καλύψει το κενό της νομοθεσίας για την ανάθεση της παροχής ορισμένων υπηρεσιών όπως είναι η σύμβαση επίβλεψης έργου ή μελέτης, η σύμβαση τεχνικού συμβούλου για τη διοίκηση ή επίβλεψη του έργου κλπ.

Τρίτον, να αποσαφηνίσει και να εναρμονίσει την ελληνική νομοθεσία σε σχέση με την κοινοτική νομοθεσία.

Τέταρτον, να εκσυγχρονίσει και να ενοποιήσει τη σχετική ορολογία ώστε να υπάρχει ταύτιση με την ευρωπαϊκή και την κοινοτική νομοθεσία.

Πέμπτον, να αποδεσμεύσει την αμοιβή του μελετητή από τον προϋπολογισμό του έργου.

Έκτον, να καθορίσει τις διαδικασίες για την ανάθεση των υπηρεσιών μελετητών και συναφών υπηρεσιών ώστε να εξασφαλιστεί η διαφάνεια, ο υγιής ανταγωνισμός αλλά και το δημόσιο συμφέρον με τον καθορισμό από το δημόσιο του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της σύμβασης.

Έβδομον, να αναβαθμίσει την ποιότητα των εκπονούμενων μελετών και των λοιπών παρεχόμενων υπηρεσιών με τον καθορισμό στην προκήρυξη της σύμβασης συγκεκριμένων απαιτήσεων της εκπονούμενης μελέτης ή της παρεχόμενης υπηρεσίας και τον ορισμό μεταξύ των όρων της σύμβασης χρονοδιαγράμματος ποινικών ρητρών ασφαλίσεως κλπ.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ**)

Δηλαδή δίνεται μεγάλη βαρύτητα στην προετοιμασία του φακέλου από την αναθέτουσα αρχή ώστε να υπάρξουν η διαφάνεια ο υγιής ανταγωνισμός και το δημόσιο συμφέρον.

Για να συναφθεί η σύμβαση για την εκπόνηση μελέτης δημοσίου έργου καθορίζονται κανόνες οι οποίοι πρέπει να τηρούνται ώστε να πετύχουμε το καλύτερο αποτέλεσμα:

Πρώτον, καθορίζονται οι ενέργειες και οι διαδικασίες που πρέπει να τηρήσει ο κύριος του έργου και η απαραίτητη προετοιμασία η οποία πρέπει να είναι πολύ καλή για την εκπόνηση μελετών και παροχή υπηρεσιών.

Δεύτερον, θεσπίζεται η δυνατότητα για φορείς που δεν έχουν επαρκή στελέχωση να αναθέτουν με προγραμματική σύμβαση σε άλλο φορέα την ενέργεια για λογαριασμό τους των διαδικασιών για την ανάθεση της μελέτης. Αυτήν τη δυνατότητα μπορούν να τη χρησιμοποιήσουν για παράδειγμα μικροί δήμοι που δεν έχουν το κατάλληλο προσωπικό και δεν μπορούν ή αδυνατούν να προλάβουν να προσλάβουν τέτοιο προσωπικό.

Τρίτον καθορίζονται οι διαδικασίες σύναψης των συμβάσεων μελετών και υπηρεσιών οι οποίες είναι αντίστοιχες με αυτές που προβλέπονται από το προεδρικό διάταγμα 349/98 και το οποίο εναρμονίζει την ελληνική νομοθεσία με την κοινοτική.

Αυτές οι διαδικασίες είναι η ανοικτή διαδικασία, η κλειστή διαδικασία και η διαδικασία με διαπραγμάτευση.

Τέταρτον, ορίζεται ότι η σύμβαση ανατίθεται στον υποψήφιο με την πλέον συμφέρουσα προσφορά μετά από σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Αξιολόγησης. Αυτό είναι κάτι που εφαρμόζεται για πρώτη φορά. Μέχρι σήμερα χρειαζόταν μόνο η απλή γνώμη της επιτροπής. Μεταξύ δε των κριτηρίων ανάθεσης περιλαμβάνεται ως κανόνας και η προσφερόμενη τιμή, η οικονομική προσφορά, ενώ παρέχεται η ευχέρεια ανάθεσης των αρχικών σταδίων της μελέτης, αναγνωριστική, προκαταρκτική ή προμελέτη, χωρίς την υποβολή οικονομικής προσφοράς, όταν τα διαθέσιμα στοιχεία δεν είναι επαρκή για τον προσδιορισμό της. Καθιερώνεται, λοιπόν, η συμφέρουσα προσφορά στην οποία έχει υποχρεωτικά συμπεριληφθεί και συνυπολογιστεί και η οικονομική προσφορά.

Πέμπτον, καθορίζονται τα ελάχιστα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνει η προκήρυξη, ώστε να είναι γνωστοί οι όροι της σύμβασης και η δημοσιοποίηση αυτής. Έτσι εξασφαλίζεται η δημοσιότητα, η διαφάνεια, ο υγιής ανταγωνισμός και η επιλογή του καλύτερου υποψηφίου για την υπογραφή της σύμβασης εκπόνησης μελέτης.

Έκτον, καθορίζονται με σαφήνεια οι προϋποθέσεις και οι όροι συμμετοχής στη διαδικασία ανάθεσης, ώστε όλες οι υπηρεσίες να εφαρμόζουν με τον ίδιο τρόπο τη διαδικασία ανάθεσης.

Έβδομον, καθορίζεται η υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να προσδιορίζει με σαφήνεια στην προκήρυξη τα κριτήρια ανάθεσης με τους αντίστοιχους συντελεστές βαρύτητας για την αξιολόγηση, επιλογή και ανάθεση, ώστε να διασφαλίζεται η διαφάνεια, ο ανταγωνισμός και το δημόσιο συμφέρον.

Όγδοο, καθορίζεται η υποχρέωση των αρμοδίων υπηρεσιών του ΥΠΕΧΩΔΕ, αλλά και άλλων υπηρεσιών που εποπτεύουν συμβάσεις εκπόνησης μελετών ή παροχής υπηρεσιών, για τη δημιουργία βάσης δεδομένων, ώστε να είναι δυνατή η παροχή πληροφοριών για συμβάσεις που έχουν ανατεθεί ή γι' αυτές που πρόκειται να ανατεθούν στο μέλλον. Αυτό είναι κάτι που έλειπε. Θεωρώ ότι η δημιουργία αυτής της βάσης δεδομένων θα δώσει τη δυνατότητα και τα απαραίτητα στοιχεία, ώστε να αποφεύγονται στο μέλλον τυχόν λάθη και οι μελέτες αλλά και οι άλλες παρεχόμενες υπηρεσίες συνεχώς να βελτιώνονται.

Ένατο, δίνεται η δυνατότητα –όταν το προβλέπει η διακήρυξη- να ανατίθεται στο μελετητή και παροχή υπηρεσιών συμβούλου επίβλεψης κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου. Η ανάθεση τέτοιων καθηκόντων στο μελετητή θα διευκολύνει σε πολλές περιπτώσεις την εκτέλεση των έργων και ιδιαίτερα των σύνθετων έργων, αφού με τον τρόπο αυτό θα υπάρχει η συνέχεια και θα αποκλείονται οι ασάφειες και οι παρερμηνείες, ενώ θα επιλύονται γρήγορα και επιτόπου, με αποτελεσματικό τρόπο, οι διαφορές που πολλές φορές παρουσιάζονται κατά την εκτέλεση των δημοσίων έργων.

Δέκατο, ορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για το διορισμό –από τον κύριο του έργου- εμπειρογνομόνων για την υποστήριξη των υπηρεσιών του και οι προϋποθέσεις για τη χρησιμοποίηση από τον ανάδοχο ειδικού συμβούλου. Ο νόμος αυτός προβλέπεται να έχει εφαρμογή στο δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' και Β' βαθμού, τις δημοτικές επιχειρήσεις και τις ενώσεις κάθε μορφής των παραπάνω φορέων. Επίσης, ο νόμος προβλέπεται να έχει ισχύ και στις επιχειρήσεις και τους οργανισμούς του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Επειδή όμως υπάρχουν πράγματι ιδιαιτερότητες, που δεν πρέπει να παραβλέπονται και προκειμένου να υπάρχει αποτελεσματικότητα και ταχύτητα στη σύναψη και εκτέλεση των συμβάσεων μελετών ή παροχής υπηρεσιών, σε ειδικές μόνο περιπτώσεις με κοινή απόφαση των Υπουργών ΠΕΧΩΔΕ και του αρμόδιου για τον οργανισμό Υπουργού, μπορούν να καθορίζονται οι εξαιρέσεις από τις διατάξεις του νόμου αυτού.

Έτσι, μέσα από τη φιλοσοφία αυτού του νόμου, θα υπάρχει η ενιαία και διαφανής αντιμετώπιση των συμβάσεων μελετών ή παροχής υπηρεσιών. Βασικό και κύριο στοιχείο για την πραγματοποίηση συμβάσεων μελετών και παροχής υπηρεσιών είναι η προετοιμασία για την ανάθεση μελετών και παροχής των υπηρεσιών.

Ο κύριος του έργου πρέπει με σαφήνεια να προσδιορίζει τη σκοπιμότητα του έργου, να καθορίζει το πρόγραμμα εκπόνησης των απαιτούμενων μελετών, να προεκτιμά τη συνολική δαπάνη που απαιτείται και να εξασφαλίζει τη χρηματοδότησή τους.

Πριν από κάθε προκήρυξη η αναθέτουσα αρχή συντάσσει τα τεύχη δημοπράτησης και προσδιορίζει την προεκτιμώμενη αμοιβή. Η προεκτιμώμενη αμοιβή προσδιορίζεται με τη μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια από την αναθέτουσα αρχή με βάση κάθε πρόσφορο στοιχείο, μεταξύ των οποίων είναι οι διατάξεις για τις αμοιβές των μηχανικών, στοιχεία από προηγούμενες μελέτες ή έργα και συγκριτικά στατιστικά στοιχεία κόστους από συναφείς μελέτες ή έργα.

Ακολούθως, ο κύριος του έργου επιλέγει τη διαδικασία. Η επιλογή της διαδικασίας από τον κύριο του έργου, για την ανάδειξη του αναδόχου της μελέτης, εξαρτάται από τη φύση και το είδος αυτών. Ορίζονται, λοιπόν, οι διαδικασίες: Η ανοικτή διαδικασία, η κλειστή διαδικασία –η οποία εφαρμόζεται σε περιπτώσεις εξειδικευμένου αντικειμένου, από την οποία πολλές φορές ζητείται και η υποβολή τεχνικής λύσης- καθώς και η διαδικασία της διαπραγμάτευσης.

Υπάρχει επίσης η διαδικασία του διαγωνισμού για την εκπόνηση μελετών ή σχεδίων. Αυτή η διαδικασία ακολουθείται και πρέπει να ακολουθείται για την εκπόνηση μελετών αξιολογών κτηριακών έργων ή για πολεοδομικές μελέτες ή μελέτες μνημείων ιδιαίτερης σημασίας. Ο ανάδοχος σ' αυτήν την περίπτωση επιλέγεται από κριτική επιτροπή μετά από σύγκριση και με την απονομή ή όχι χρηματικών βραβείων.

Η εφαρμογή της ανοικτής διαδικασίας γίνεται σε τρία στάδια:

Οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν εκδήλωση ενδιαφέροντος και τεχνική προσφορά, που περιλαμβάνει τα δικαιολογητικά που καθορίζονται από το νόμο αυτό, καθώς και οικονομική προσφορά, εκτός από τις περιπτώσεις που δεν απαιτείται η υποβολή της οικονομικής προσφοράς. Και η υποβολή της οικονομικής προσφοράς δεν γίνεται για τρεις περιπτώσεις: Πρώτον, όταν έχουμε ανάθεση ή εκπόνηση μελετών πρώιμων σταδίων, δηλαδή αναγνωριστική μελέτη, προκαταρκτική μελέτη, ή προμελέτη και ύστερα από γνώμη βέβαια του Τεχνικού Συμβουλίου και εφόσον τα διαθέσιμα στοιχεία δεν είναι επαρκή. Το ύψος της τελικής αμοιβής της σύμβασης σ' αυτήν την περίπτωση δεν μπορεί βεβαίως να υπερβεί το διπλάσιο της προεκτιμώμενης αμοιβής. Δεύτερον, για μελέτες που προκηρύσσονται από φορείς που περιλαμβάνονται στο π.δ 370/1995 και στις οποίες η προεκτιμώμενη αμοιβή δεν είναι παραπάνω από 81.000 ευρώ ή 40.000 ευρώ, ανάλογα με την κατηγορία του φορέα. Και σ' αυτήν την περίπτωση η τελική αμοιβή δεν ξεπερνά το διπλάσιο της προεκτιμώμενης αμοιβής. Και τέλος, για τις μελέτες των οποίων η προεκτιμώμενη αμοιβή είναι μικρότερη των 20.000 ευρώ η ανάθεση γίνεται απευθείας, χωρίς πρόσκληση ενδιαφέροντος, με απόφαση της αναθέτουσας αρχής, μετά από γνώμη του αρμόδιου Τεχνικού Συμβουλίου. Και σ' αυτήν την περίπτωση όμως το ύψος δεν μπορεί να ξεπεράσει το διπλάσιο της προεκτιμώμενης αμοιβής. Αυτή η λύση επιλέγεται για μικρές και επείγουσες περιπτώσεις, και για μικρές μελέτες, όταν δεν υπάρχει ο χρόνος για να ακολουθηθούν οι υπόλοιπες διαδικασίες.

Για να μη γίνεται βέβαια κατάχρηση αυτής της δυνατότητας, το συνολικό ύψος των συμβάσεων που μπορούν να ανατίθενται σύμφωνα με τον τρόπο αυτό δεν μπορεί να ξεπερνά κατ' έτος το 10% των συνολικών αιτήσεων πιστώσεων για την εκπόνηση των μελετών.

Η διαδικασία επιλογής γίνεται σε στάδια. Σε πρώτο στάδιο γίνεται η εκτίμηση των τυπικών προσόντων. Στο δεύτερο στάδιο, των τεχνικών λύσεων και προσφορών και στο τέλος αποσφραγίζονται σε δημόσια συνεδρίαση της επιτροπής οι οικονομικές προσφορές και προτείνεται ο ανάδοχος με τη στάθμιση της βαθμολογίας της τεχνικής προσφοράς και της οικονομικής προσφοράς. Η επιλογή του αναδόχου γίνεται από την αναθέτουσα αρχή, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Αξιολόγησης.

Για την εφαρμογή της κλειστής διαδικασίας έχουμε προεπιλογή. Στην πρώτη φάση γίνεται η προεπιλογή και στη δεύτερη φάση έχουμε την αξιολόγηση των προσφορών και τη βαθμολόγηση, ούτως ώστε να προκύψει και σ' αυτήν την περίπτωση η καλύτερη λύση.

Στην περίπτωση της κλειστής διαδικασίας μπορεί να ζητείται και τεχνική προσφορά, η οποία μπορεί να συνοδεύεται και από τεχνική λύση, όταν η προς εκπόνηση μελέτη επιδέχεται και εναλλακτικές λύσεις. Οι λύσεις αυτές βαθμολογούνται με κριτήρια, τα οποία έχουν καθοριστεί με την προκήρυξη, ενώ η βαρύτητα της οικονομικής προσφοράς σ' αυτήν την περίπτωση μειώνεται στο 10% έως 15%.

Η εφαρμογή της διαδικασίας ανάθεσης με διαπραγμάτευση γίνεται σε ειδικά έργα και σε ειδικές περιπτώσεις, αφού ακολουθείται η διαδικασία την οποία ορίζουν οι σχετικές διατάξεις.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης, που συγκροτείται από την αναθέτουσα αρχή, αποτελείται από τρία μέλη κατάλληλης εμπειρίας και προσόντων, που ανήκουν στο φορέα που έχει κάνει την προκήρυξη ή σε άλλους φορείς. Ένα απ' αυτά τα μέλη υποδεικνύεται υποχρεωτικά από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος.

Η επιλογή των κατάλληλων ή των πλέον κατάλληλων για την περίπτωση της κλειστής διαδικασίας γίνεται με βάση τα εξής κριτήρια τεχνικής και οικονομικής ικανότητας, τα λεγόμενα «κριτήρια επιλογής»: Πρώτον, την εμπειρία από προηγούμενες μελέτες και σχετικές συμβάσεις. Δεύτερον, από τη στελέχωση και την εμπειρία του επιστημονικού προσωπικού. Τρίτον, από την τεχνογνωσία και την αποτελεσματικότητα των ενδιαφερομένων. Τέταρτον, από τη χρηματο-οικονομική ικανότητα, η οποία πρέπει βεβαίως να αποδεικνύεται.

Η σύμβαση ανατίθεται στον υποψήφιο που έχει την πλέον συμφέρουσα προσφορά, η οποία προκύπτει από την αξιολόγη-

ση με βάση τα εξής πέντε, τουλάχιστον, κριτήρια: Πρώτον, την εμπειρία της επιστημονικής ομάδας και του συντονιστή της σε παρόμοια φύσης υπηρεσίες. Δεύτερον, την αποτελεσματικότητα του οργανογράμματος της ομάδας που θα παράσχει τις ζητούμενες υπηρεσίες. Τρίτον, την πληρότητα, αποτελεσματικότητα και αξιοπιστία της μεθοδολογίας που προτείνεται για την παροχή των ζητούμενων υπηρεσιών. Τέταρτον, την αποτελεσματικότητα και αξιοπιστία του προταθέντος χρονοδιαγράμματος εκτέλεσης της σύμβασης με τη στελέχωση της ομάδας, τον εξοπλισμό, και την απασχόληση του υποψηφίου και της ομάδας του σε άλλες εκπονούμενες μελέτες ή παρεχόμενες υπηρεσίες. Και πέμπτον, την οικονομική προσφορά.

Με την προκήρυξη προσδιορίζονται: η βαρύτητα κάθε κριτηρίου, ο τρόπος προσδιορισμού της πλέον συμφέρουσας προσφοράς και κάθε άλλο στοιχείο αναγκαίο για την αξιολόγηση της προσφοράς.

Με απόφαση του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ μπορεί να καθορίζονται τα όρια διακύμανσης της βαρύτητας του κάθε κριτηρίου, η ελάχιστη βαθμολογία ανά κριτήριο και συνολικά ο τρόπος αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών, ώστε να αναδεικνύεται η ποιοτική διαφορά τους, καθώς και ο τρόπος προσδιορισμού της πλέον συμφέρουσας προσφοράς ανάλογα με το είδος του έργου.

Επίσης, με κοινές υπουργικές αποφάσεις των Υπουργών ΠΕΧΩΔΕ και Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί να καθορίζονται τα ελάχιστα όρια της οικονομικής προσφοράς.

Δηλαδή, καθορίζονται τεκμαρτές τιμές προσήκουσης αμοιβής ανά στάδιο, κατηγορία μελετών και είδος έργου. Αυτές οι αποφάσεις εκδίδονται ύστερα από γνώμη του Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος.

Για το θέμα αυτό υπήρξε κατά τη συζήτηση στην επιτροπή σχετική προσθήκη από την Υπουργό μέσα στο κλίμα συναίνεσης για τη βελτίωση του νομοσχεδίου. Έτσι αίρονται και οι τελευταίοι φόβοι και οι αιτιάσεις ότι οι αιτιάσεις ότι οι υπερβολικά χαμηλές τιμές θα οδηγήσουν σε κακής ποιότητας μελέτες και υπηρεσίες και ότι θα μειωθούν σημαντικά οι αμοιβές των μελετητών και των μελετητικών γραφείων. Ανάδοχος ανακηρύσσεται τελικά ο υποψήφιος που υπέβαλε την πλέον συμφέρουσα προσφορά και η σχετική απόφαση κοινοποιείται σε όλους τους ενδιαφερομένους. Η ανάθεση γίνεται από την προϊσταμένη αρχή.

Τέλος, για την ενίσχυση της αποκέντρωσης και την υποβοήθηση των γραφείων της περιφέρειας καθιερώνεται το κριτήριο της εντοπιότητας. Για μελέτες που απαιτούν πτυχίο τάξης, για την οποία απαιτείται δυναμικό μιας ή δυο μονάδων, μεταξύ των κριτηρίων υποχρεωτικά περιλαμβάνεται και το κριτήριο της εντοπιότητας του μελετητή ή της εταιρείας μελετών που έχει έδρα, αντίστοιχα, το νομό ή την περιφέρεια. Η βαρύτητα του κριτηρίου της εντοπιότητας καθορίζεται σε ποσοστό 30% έναντι όλων των άλλων κριτηρίων. Μ' αυτόν τον τρόπο ενισχύεται η απασχόληση των μελετητών και εταιρειών μελετών στις περιφέρειες και αυτό είναι κάτι ιδιαίτερα σημαντικό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το νομοσχέδιο που σήμερα συζητούμε γίνεται μια μεγάλη προσπάθεια για να υπάρξει ένα σύγχρονο και αποτελεσματικό θεσμικό πλαίσιο για την ανάθεση, εκπόνηση μελετών ή άλλων υπηρεσιών. Αυτό το πλαίσιο είναι εναρμονισμένο με το κοινοτικό δίκαιο και τις σύγχρονες απαιτήσεις για την παραγωγή των δημοσίων έργων.

Η εμπειρία που έχει σωρευτεί από το υφιστάμενο πλαίσιο του ν. 716/1977 και τα προεδρικά διατάγματα που τον συνοδεύουν καθώς και οι επισημάνσεις και οι αδυναμίες, τις οποίες αναφέραμε, μας βοήθησαν πολύ για να φτιάξουμε το κατάλληλο θεσμικό πλαίσιο για τις μελέτες δημοσίων έργων και τις λοιπές υπηρεσίες, έτσι ώστε να έχουμε καλύτερα, αρτιότερα και ποιοτικότερα δημόσια έργα. Επίσης, είμαστε βέβαιοι ότι μ' αυτό το νομοσχέδιο καλύπτονται απολύτως οι αρχές της διαφάνειας, του υγιούς ανταγωνισμού και του δημοσίου συμφέροντος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με την τροπολογία-προσθήκη για την ολοκλήρωση του περιφερειακού σχεδιασμού για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων της περιφέρειας Αττικής εγκρίνονται επίσης οι θέσεις για την εγκατάσταση ολοκληρωμένης διαχείρισης των αποβλήτων καθώς και οι διαδικασίες για

την υλοποίηση του προγράμματος διάθεσης των αποβλήτων.
(Στο σημείο αυτό κτυπάει το προειδοποιητικό κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Δυο λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Καλώς. Έχετε ακόμα λίγο χρόνο, γιατί όντως το θέμα είναι σοβαρό.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριοι συνάδελφοι, είναι βέβαιο ότι έχουμε φθάσει σε ένα οριακό σημείο, όσον αφορά τη διαχείριση και τη διάθεση των σκουπιδιών. Έχουμε αργήσει πάρα πολύ. Οι συνεχείς αναβολές, οι ατέρμονες συζητήσεις και ο υπολογισμός του πολιτικού κόστους μας έχουν οδηγήσει ένα βήμα πριν από το αδιέξοδο. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση και η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση που έχουν την αρμοδιότητα και την αποκλειστική ευθύνη δεν μπόρεσαν και δεν μπορούν να βρουν βιώσιμη λύση.

Η πολιτεία και το ΥΠΕΧΩΔΕ δεν μπορούν να περιμένουν άλλο! Με βάση την εμπειρία που έχει σωρευτεί από δεκάδες μελέτες και προτάσεις, συζητήσεις και έρευνες το ΥΠΕΧΩΔΕ προχωρά επιστημονικά, τεκμηριωμένα και αξιόπιστα στη λύση του προβλήματος με τη δημιουργία οργανωμένων εγκαταστάσεων διαχείρισης αποβλήτων. Ταυτόχρονα, προωθείται η ανακύκλωση των υλικών συσκευασίας στην πηγή με συγκεκριμένα έργα και υπηρεσίες που προβλέπονται από τον περιφερειακό σχεδιασμό.

Επίσης, γίνεται συστηματική αντιμετώπιση για τα προβλήματα συλλογής και ανακύκλωσης των αποβλήτων των αυτοκινήτων, των ελαστικών αυτοκινήτων, των ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών, των ηλεκτρονικών και ηλεκτρικών συσκευών, των ορυκτελαίων καθώς και υλικών εκσκαφών και κατεδαφίσεων.

Για τα προβλήματα αυτά δυστυχώς μέχρι σήμερα δεν υπήρξε πρόβλεψη και δεν υπήρξε ουσιαστική αντιμετώπιση. Σήμερα δίδεται ουσιαστικά τέλος στο απαράδεκτο καθεστώς των είκοσι επτά ανεξέλεγκτων χωματερών της Αττικής, όπου απορρίπτονται χωρίς καμία φροντίδα χιλιάδες τόνοι αποβλήτων, μεταξύ των οποίων και επικίνδυνα και μολυσματικά απόβλητα.

Υπάρχουν βέβαια και κάποιοι, οι οποίοι πιστεύουν ότι οι χώροι και οι σύγχρονες εγκαταστάσεις διαχείρισης των αποβλήτων μετά την κατασκευή ολοκληρωμένης διαχείρισης θα είναι όπως οι σημερινές ανεξέλεγκτες χωματερές. Ασφαλώς και δεν είναι έτσι! Υπάρχουν βέβαια και τα σχετικά παραδείγματα. Υπάρχει η Πάτρα, υπάρχει η Λάρισα και άλλες περιοχές, όπου έχουν κατασκευαστεί σύγχρονοι και καλοί χώροι υγειονομικής ταφής. Γι' αυτό προτείνουν να πάμε τα σκουπίδια σε άλλους νομούς και σε άλλες περιοχές, κάτι βέβαια που δεν συμβαίνει σε κανένα άλλο μέρος του κόσμου!

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Παρακαλώ, ολοκληρώστε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Υπάρχουν κάποιοι που ανέχονται τις παράνομες χωματερές, αλλά δίνουν μάχες για να μη γίνουν σε επιλεγμένους χώρους σύγχρονοι ΧΥΤΑ ως εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων!

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η προστασία του περιβάλλοντος και η διαχείριση των σκουπιδιών και των αποβλήτων είναι υπόθεση όλων μας, της Κυβέρνησης, των κομμάτων και όλων των πολιτών. Προϋποθέτει όμως την ενημέρωση και την επιμόρφωση των πολιτών. Προϋποθέτει ακόμη την αποφυγή της πολιτικής και κομματικής εκμετάλλευσης. Προϋποθέτει ότι οι αποφάσεις μας θα είναι επιστημονικά μελετημένες και τεκμηριωμένες. Θα αποδεικνύουν ότι οι επιλογές μας είναι σωστές και έχουν σαν στόχο την προστασία του περιβάλλοντος, την αειφορία και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών.

Πιστεύω, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι ότι σήμερα μας δίδεται μία χρυσή ευκαιρία. Να συμφωνήσουμε για την επίλυση ενός ομολογουμένως δύσκολου, όπως εξελίχθηκε, προβλήματος. Μας δίδεται όμως η δυνατότητα να βάλουμε ένα λιθαράκι ώστε να κάνουμε το περιβάλλον της Αττικής καλύτερο για εμάς και τα παιδιά μας. Γι' αυτό σας καλώ να ψηφίσετε το σχετικό νομοσχέδιο.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας, κ. Τσιπλάκος, έχει το λόγο.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΤΣΙΠΛΑΚΟΣ: Κύριοι συνάδελφοι, όλοι συμφωνούμε –για να μην επαναλαμβάνω αυτά που είπε στην αρχή ο εισηγητής της Πλειοψηφίας– ότι το σημερινό νομοσχέδιο έχει ιδιαίτερη και αποφασιστική σημασία γιατί από την αρτιότητά του εξαρτάται η εξυγίανση του κυκλώματος των δημοσίων έργων. Γι' αυτό προσπαθήσαμε στην επιτροπή, χωρίς καμία αντιπολιτευτική διάθεση, με αίσθημα ευθύνης και θεμελιωμένα επιχειρήματα να πείσουμε την κυρία Υπουργό τόσο εμείς όσο και το σύνολο των φορέων που εκλήθησαν για ακρόαση συμπεριλαμβανομένης ακόμα και της ανεξάρτητης αρχής, της ΟΚΕ, ότι το νομοσχέδιο αυτό που συνέταξαν οι σύμβουλοί της, ερήμην των φορέων, όπως ήρθε στην επιτροπή, όχι μόνο δεν αντιμετωπίζει τα χρόνια προβλήματα των μελετών που όλοι έχουμε εντοπίσει και θέλουμε να λυθούν αλλά δημιουργεί και πρόσθετα, όπως θα διαπιστώσετε.

Η ηγεσία του ΥΠΕΧΩΔΕ μπροστά στην καθολική αντίδραση και στην επισήμανση των συγκεκριμένων διατάξεων που οδηγούν σε λάθος κατεύθυνση αναγκάστηκε να κάνει ορισμένες μικροτροποποιήσεις για τα μάτια, που όπως θα διαπιστώσετε στη συνέχεια, δεν διορθώνουν τις αδυναμίες του νομοσχεδίου.

Κύριοι συνάδελφοι, ο ν. 716/77 που είχα την τιμή σαν Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Δημοσίων Έργων να συντάξω με πλήρη συμφωνία όλων των εμπλεκόμενων φορέων, του Τεχνικού Επιμελητηρίου Συλλόγου Μηχανικών ήταν ένα επιτυχημένο θεσμικό πλαίσιο, όπως αποδείχθηκε, με σαφείς στρατηγικούς στόχους, πρωτοπόρο για την εποχή του, αλλά ύστερα από είκοσι χρόνια εφαρμογής είναι φυσικό ότι χρειαζόταν αναθεώρηση για να ανταποκριθεί στις σύγχρονες ανάγκες. Η αναθεώρηση όμως έγινε από κλειστό κύκλωμα συμβούλων με στόχο εξυπηρέτησης συμφερόντων κατεστημένου με αποτέλεσμα την καθολική αντίδραση των φορέων που ζητούν υγιή ανταγωνισμό, ίσες ευκαιρίες και προπαντός διαφάνεια.

Κύριοι συνάδελφοι, θέλω την προσοχή σας ιδιαίτερα γιατί ο στόχος μου δεν είναι η στείρα κριτική αλλά ειλικρινά να βρούμε την καλύτερη λύση για να λύσουμε το πρόβλημα. Αφορά όλους μας, αφορά όλους τους Έλληνες, αφορά τα χρήματα του ελληνικού λαού και πρέπει όλοι να φροντίσουμε να διατίθενται κατά τον καλύτερο και αποδοτικότερο τρόπο.

Έχω θητεύσει και από τις δύο πλευρές του λόφου, ως μελετητής υδραυλικών έργων –και έχω μελετήσει το σημαντικότερο τμήμα των Αθηνών, τα υδραυλικά έργα, αλλά και άλλες πρωτεύουσες, όπως της Κινσάσα του Κογκό με διεθνή διαγωνισμό– και από την άλλη πλευρά του λόφου ως Γενικός Γραμματέας των δημοσίων έργων και δη ως συντάκτης του ν. 716/77.

Με την εμπειρία μου λοιπόν θέλω να επισημάνω ότι το νομοσχέδιο, όπως είναι, δεν λύνει τα προβλήματα που όλοι έχουμε διαπιστώσει και η αποδέσμευση της αμοιβής από το κόστος των έργων, που έχουμε τονίσει επανειλημμένα στη Βουλή και έχει συμφωνήσει και η Κυβέρνηση ότι είναι σωστό, δεν επιτυγχάνεται, κύριοι συνάδελφοι, με το να βάλετε στη δημοπρασία την αμοιβή του μελετητού. Το μόνο που θα πετύχετε είναι να ευτελίσετε την ποιότητα των μελετών, αφού θα επιπλεύσουν οι αεριτζήδες οι κερδοσκόποι που δεν θα διστάσουν να συνεργασθούν με τον εργολάβο για να καλύψουν την έκπτωση που έδωσαν για να πάρουν τη μελέτη.

Η αιτία που το ν.δ.2276/53 απαγόρευσε τη δημοπρασία των αμοιβών μελέτης αναφέρεται στην εισηγητική έκθεση που λέει τα εξής απλά:

«Μία κακώς αμειβόμενη και κακή μελέτη επιφέρει σπατάλες στην εκτέλεση του έργου, ενώ μια καλή και ορθώς αμειβόμενη μελέτη φέρει πολλαπλάσια οικονομία στα έργα.» Αντιγράφω ακριβώς την εισήγηση του νόμου του 1952, που πράγματι δίνει μια εικόνα στο όλο θέμα.

Η δαπάνη μελετών, κύριοι συνάδελφοι, είναι από 2% έως 5%. Η επίπτωση καλών ή κακών μελετών είναι πολλαπλάσια του κόστους της μελέτης. Επομένως, η επιδίωξη περιορισμένου κόστους μελέτης είναι άνευ νοήματος. Αυτό που ζητάμε είναι το

κόστος του έργου.

Στα Πρακτικά της Βουλής στις 15-5-2000, στις 9-4-2003 φαίνεται ότι είχα τονίσει μεταξύ των άλλων πως πρέπει να αλλάξει ο ν. 716/1977, να αποδεσμευτεί η αμοιβή της μελέτης από τον προϋπολογισμό του έργου, να τεθούν κίνητρα για ποιοτική και οικονομική εκτέλεση των μελετών και ακόμη ο μελετητής να είναι –τουλάχιστον για τα μεγάλα έργα- συνεπιβλέπων του έργου, για να υπερασπίζεται τη μελέτη του στις προσπάθειες του εργολάβου για την αύξηση του κόστους με τις διάφορες τροποποιήσεις και αλλαγές.

Συγκεκριμένα, κύριοι συνάδελφοι –και θέλω την προσοχή σας- είχαμε προτείνει το εξής: Τουλάχιστον στα σοβαρά έργα να δημοσιεύεται εκδήλωση ενδιαφέροντος και να επιλέγονται ανάλογα γραφεία –πέντε έως δέκα γραφεία- με αξιολογικά κριτήρια, τα οποία εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος να υποβάλλουν έναντι σχετικής αμοιβής, που θα καλύπτει το κόστος των εργασιών τους, προχωρημένες προκαταρκτικές μελέτες, που θα προσδιορίζουν τον τρόπο εκτέλεσης του έργου και το εκτιμώμενο κόστος.

Συγκεκριμένα, για έναν οδικό άξονα μπορεί ο ένας μελετητής να μας προτείνει να γίνει με κοιλαδογέφυρες κόστους α, ο άλλος μελετητής να μας προτείνει με σήραγγες κόστους β, ο άλλος με ελιγμούς κόστους γ. Ο κύριος του έργου θα επιλέξει τη συμφέρουσα λύση, που ανταποκρίνεται στα οικονομικά του και θα επιλέξει τον ανάδοχο, καθορίζοντας την αμοιβή του, σύμφωνα με τον Κώδικα Αμοιβών.

Η αποδέσμευση του κόστους της αμοιβής από το κόστος του έργου στην περίπτωση αυτή επιτυγχάνεται ως εξής: Σε περίπτωση κατά την οποία αυξάνεται το κόστος του έργου με υπαιτιότητα της μελέτης, δεν αυξάνει η αμοιβή του μελετητή. Αντίθετα, ο μελετητής παίρνει αρνητικά μόρια, που τον εμποδίζουν στην ανάθεση νέων μελετών. Όμως, αν κατά τη διάρκεια εκτελέσεως του έργου, που είναι παρών ο μελετητής, σύμβουλος και βοηθός του επιβλέπωντος μηχανικού, πετύχει με ειδική επέμβαση και με τροποποίηση της μελέτης να μειώσει το κόστος, χωρίς μείωση της ποιότητας, τότε αυξάνει η αμοιβή του μελετητή κατά ποσοστό ανάλογο με τη μείωση του κόστους του έργου.

Μόνο έτσι, κύριοι συνάδελφοι, επιτυγχάνετε σωστά την αποδέσμευση του κόστους της αμοιβής μελέτης από το κόστος του έργου. Ακόμη ο μελετητής κατά τη διάρκεια του έργου πρέπει να είναι κοντά στο έργο, σύμβουλος του μηχανικού ή συνεπιβλέπων στα σοβαρότερα έργα, που θα υποστηρίζει τη μελέτη του από τις αποφάσεις του κατασκευαστή για τροποποιήσεις με στόχο την αύξηση του κόστους.

Έτσι, επιτυγχάνουμε, κύριοι συνάδελφοι, το επιθυμητό, δηλαδή να συμπίπτουν τα συμφέροντα του μελετητή με εκείνα του κυρίου έργου στη μείωση του κόστους του έργου. Σε αντίθεση με ό,τι γινόταν ως τώρα –και την οποία κατάσταση διατηρεί το παρόν νομοσχέδιο- που επιτρέπει χωρίς καμιά συνέπεια ή ποιινή την άνομη συνεργασία μελετητή και εργολάβου, ο οποίος μελετητής γνωρίζει τα αδύνατα σημεία της μελέτης, χωρίς να είναι σε θέση να αντιδράσει ο αδιάφορος ή ο αδύναμος δημόσιος υπάλληλος.

Κύριοι συνάδελφοι, να πούμε τα πράγματα με το όνομά τους. Αν ο μελετητής με τον εργολάβο συμφωνήσουν ότι για λόγους γεωλογικούς και οποιουδήποτε άλλους λόγους ένα φράγμα, που η βάση του είναι τριάντα μέτρα, γίνει εβδομήντα μέτρα, ποιος θα αντιδράσει; Ο αδύναμος ή τουλάχιστον στην καλύτερη περίπτωση ο αδιάφορος επιβλέπων μηχανικός του δημοσίου; Πρέπει να έχει συμφέρον ο μελετητής τη μείωση του κόστους με συγκεκριμένα κίνητρα, για να μπορέσουμε να αποφυγούμε τη συνεργασία μελετητή και εργολάβου.

Έχω κάνει μελετητής, κύριοι συνάδελφοι. Ξέρετε πολύ καλά ότι ο μελετητής μπορεί να ξέρει τα αδύνατα σημεία της μελέτης και μπορεί να συνεργαστεί κάλλιστα με τον εργολάβο εις βάρος του δημοσίου συμφέροντος. Αυτό είναι μια αλήθεια, την οποία δεν πρέπει να παραγνωρίζουμε.

Δείτε τώρα τι κάνετε εσείς με τις υπό ψήφιση διατάξεις. Ένα από τα κριτήρια της ανάθεσης αποτελεί το κόστος της αμοιβής του έργου και όχι το κόστος του έργου. Σας ρωτώ λοιπόν το

εξής: Αν για συγκεκριμένο έργο ένας μελετητής δώσει πεντακόσιες χιλιάδες αμοιβή και από κακή μελέτη το κόστος βγει τριακόσια εκατομμύρια, για παράδειγμα, και άλλος μελετητής δώσει δύο εκατομμύρια αμοιβή, αλλά το κόστος του έργου κατεβαίνει στα εκατόν πενήντα εκατομμύρια, θα διαλέξετε το μελετητή των πεντακοσίων χιλιάδων;

Εδώ, λοιπόν, υπάρχει μία κατάσταση, την οποία δεν μπορώ να καταλάβω. Ενδιαφερόμαστε να μειώσουμε το κόστος της αμοιβής του μελετητή που είναι ελάχιστο ποσοστό και αδιαφορούμε για το πραγματικό κόστος των έργων.

Κύριε Υπουργέ, η δημοπράτηση της αμοιβής είναι όχι μόνο επιζήμια για το δημόσιο συμφέρον, όχι μόνο ευτελίζει την ποιότητα της μελέτης, αλλά δεν μας παρέχει καμία εγγύηση ούτε κανένα κίνητρο για την οικονομικότητα του έργου που είναι το ζητούμενο και όχι η αμοιβή του μελετητή που, όπως σας είπα, αποτελεί μικρό ποσοστό του όλου έργου.

Στόχος των εμπνευστών του νομοσχεδίου δεν είναι να λυθούν οι αδυναμίες του υπάρχοντος θεσμικού πλαισίου, αλλά σφέεστα προσπαθούν να κατοχυρωθούν τα κεκτημένα των εκλεκτών του συστήματος που τα απέκτησαν με απαράδεκτες συνθήκες αδιαφάνειας, για να εκμεταλλεύονται τον πακτωλό των κοινοτικών χρημάτων, χωρίς τη δυνατότητα υγιούς ανταγωνισμού.

Κύριοι συνάδελφοι, θα εστιάσω την προσοχή σας σε δύο διατάξεις που αρκούν για να δείξουν πόσο διαβλητό είναι το νομοσχέδιο και πού ακριβώς στοχεύει. Η πρώτη διάταξη αφορά στα άρθρα 1 και 3, όπου γίνεται η πλήρης εκχώρηση δημόσιας αρχής στους εκλεκτούς της Κυβέρνησης, για να συνεχίσουν το έργο της κατασπατάλησης του δημοσίου χρήματος και με τη «βούλα» του νόμου, χωρίς να κινδυνεύουν από ενοχλητικά δημοσιεύματα, κλπ.

Μ' αυτήν τη διάταξη, δίνεται η δυνατότητα στην απερχόμενη Κυβέρνηση να υπογράψει συμβάσεις σε όποιους της είναι αρεστοί, ακόμα και να ελέγξει τις μελλοντικές, αφού μεταβιβάζει εξουσία δημοσίας αρχής κατά βούληση. Έτσι επισημοποιείται η διάλυση των δημοσίων τεχνικών υπηρεσιών, αντί να γίνουν προσπάθειες για την αναβάθμισή τους.

Κύριοι συνάδελφοι, μ' αυτές τις διατάξεις που έχει το σχέδιο νόμου, αν τις διαβάσετε, θα δείτε ότι μία θυγατρική κατασκευαστικής εταιρείας μπορεί να διοικεί για λογαριασμό του δημοσίου, να επιβλέπει και να ελέγχει τα έργα που εκτελεί η μητρική εταιρεία. Εκεί θα φθάσουμε.

Η δεύτερη διάταξη είναι η έντεχνα συγκαλυμμένη στην -εκ πρώτης όψεως αθώα- έκτη παράγραφο του άρθρου 1, η οποία, όπως διαμορφώθηκε, μπορεί να εξαιρεί από τις διατάξεις του νόμου, δηλαδή να απαλλάσσει από τις διατάξεις δημοσιότητας και διαφάνειας, το μεγαλύτερο τμήμα των μελετών των οργανισμών δημοσίου δικαίου, όπως αυτές προσδιορίζονται στο άρθρο 2, παράγραφος 2 του προεδρικού διατάγματος 346/1998, που εκτελούν τις πιο σοβαρές και δαπανηρές μελέτες, όπως είναι η Εγνατία, το μετρό, κλπ.

Η κυρία Υπουργός έκανε μία τροποποίηση ύστερα από την καθολική αντίδραση γι' αυτήν τη διάταξη και είπε ότι θα γίνεται η εξαίρεση με απόφαση του Υπουργού, πράγμα το οποίο δεν μας λέει απολύτως τίποτα. Είναι απαράδεκτο να τίθενται υπεράνω των νόμων και στο απυρόβλητο αυτοί οι οργανισμοί.

Βέβαια, θα σπεύσετε να μας κατηγορήσετε -όπως το έκανε ο κ. Πάγκαλος σε προηγούμενη ομιλία του σε ανάλογο νομοσχέδιο για το Υπουργείο Παιδείας- ότι απαρνούμεθα τη φιλελεύθερη ιδεολογία μας για «λιγότερο» κράτος. Εδώ πρέπει να ξεκαθαρίσουν μερικοί συνάδελφοι μία για πάντα τα πράγματα. Εμείς πιστεύουμε στην ελεύθερη οικονομία, στο «λιγότερο» κράτος και στον περιορισμό εκείνων των δραστηριοτήτων -και, κυρίως, των εμπορικών- του κράτους που πρέπει να γίνονται από τον ιδιωτικό τομέα. Πρέπει να περιοριστεί το κράτος στο ρυθμιστικό του ρόλο στον τομέα της διοίκησης, της υγείας, της πρόνοιας, κλπ. Σε καμία περίπτωση δεν εννοούμε να περάσουν στον ιδιωτικό τομέα καθαρώς κρατικές δραστηριότητες -όπως η διοίκηση των έργων- και να διατηρεί αυτό εμπορικές και βιομηχανικές δραστηριότητες.

Ως δικαιολογία για την ψήφιση αυτών των διαβλητών διατά-

ξων, προβάλλεται το ότι η Δημόσια Διοίκηση δεν διαθέτει επαρκή τεχνική στελέχωση. Πράγματι, δεν διαθέτει, έτσι όπως την έχετε κατανήσει, κύριοι συνάδελφοι, με την κομματικοποίηση. Αυτό που έπρεπε να γίνει, για να βοηθήσουμε και να εκσυγχρονίσουμε τη Δημόσια Διοίκηση δεν είναι η κατάργησή της και να θέσουμε στο περιθώριο χιλιάδες μηχανικούς του δημοσίου, αλλά να χρησιμοποιήσουμε ως υποστηρικτές ειδικά στελέχη του ιδιωτικού τομέα, για την υποβοήθηση των υπηρεσιών του δημοσίου, οι οποίες όμως τις έχουν την αποφασιστική αρμοδιότητα. Δεν θα παραδώσουμε τα δημόσια έργα σε λίγους και εκλεκτούς, για να λυμαίνονται -και, μάλιστα, με τη σφραγίδα του νόμου- τα κοινοτικά χρήματα.

Κύριοι συνάδελφοι, θα πρέπει να σας υπενθυμίσω τη λυσσώδη αντίδραση που είχατε το 1993 στη Βουλή, όταν επιχειρήσαμε να ιδρύσουμε τη ΜΟΔ, η οποία είχε απλώς το συμβουλευτικό ρόλο των δημοσίων υπηρεσιών. Υποστήκαμε σκληρή επίθεση, ακόμα και για τη διάταξη για τον ενδιάμεσο φορέα, που είχαμε ορίσει τα επιμελητήρια για το σκοπό αυτό και μάλιστα ήταν τόση η αντίδρασή σας, που καταφέρατε να μην ψηφιστεί ο νόμος και να επανέλθει το θέμα στη Βουλή με άλλο νόμο, ύστερα από έξι μήνες. Υπήρξε μια καθυστέρηση περίπου έξι μηνών στη διακίνηση των κοινοτικών χρημάτων.

Τι μεσολάβησε από τότε μέχρι τώρα και έρχονται τέτοιες διατάξεις, που καταργούν πράγματι τη Δημόσια Διοίκηση και αναθέτετε στον ιδιωτικό τομέα τον πλήρη έλεγχο και τη διοίκηση των έργων;

Υπάρχουν όμως, εκτός απ' αυτό και άλλες διατάξεις, με τις οποίες θα ασχοληθώ στη δευτερολογία μου, γιατί δεν βλέπω να έχω χρόνο. Υπάρχει η δυνατότητα ανάθεσης μελετών σε σχήματα που δεν έχουν κανενός είδους πιστοποίηση ή δεν ανήκουν σε μητρώα, για όλες τις μελέτες και υπηρεσίες, με οποιονδήποτε προϋπολογισμό και μάλιστα με απευθείας ανάθεση, χωρίς καμιά εγγύηση διαφάνειας.

Ευνοούνται τα κατεστημένα μεγάλα γραφεία, που είχαν την εύνοια τα προηγούμενα χρόνια για ανάθεση μελετών και γίνεται απαγορευτική η άσκηση του επαγγέλματος στους νέους μηχανικούς, που δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να ανταποκριθούν στις επαχθείς διατάξεις, όπως είναι η υποχρεωτική ασφάλιση, η αύξηση των εγγυητικών -άρθρα 11 και 13- η δε τροποποίηση, που αυξάνει την προκαταβολή σε 15% και μειώθηκε το ποσό για την απευθείας ανάθεση από 30.000 ευρώ σε 20.000 ευρώ, μέρος του προβλήματος μπορεί να λύσει.

Αγνοείται επίσης εντελώς ο πυρήνας του προβλήματος των μελετών, δηλαδή ο πλήρης προσδιορισμός του αντικείμενου της μελέτης, η τεχνικοοικονομική σκοπιμότητα, η περιβαλλοντολογική επίπτωση, προδιαγραφές, πόροι κλπ.

Επίσης θεσμοθετεί δύο διαφορετικά πλαίσια για μελέτη άνω του ορίου του προεδρικού διατάγματος 346/98 και για μελέτη κάτω του ορίου, πράγμα εντελώς αντιαναπτυξιακό, τόσο για την ανάπτυξη του μελετητικού δυναμικού, όσο και για την ποιότητα των μελετών. Άρθρο 9.

Δεν οριοθετείται το σύστημα μελέτη-κατασκευή και δεν υπάρχει αναφορά για τις μελέτες έργων, που θα παραχθούν με τα νέα συστήματα συμβάσεως, σύμβαση παραχώρησης, BOT κλπ.

Ανάθεση με διαπραγμάτευση χωρίς πρόσκληση ενδιαφέροντος και χωρίς δημοσιότητα είναι πάρα πολύ επικίνδυνο, κύριοι συνάδελφοι, και πρέπει να γίνεται σε εξαιρετικές περιπτώσεις, με πλήρη αιτιολογία από τον αρμόδιο φορέα για την ανάθεση μελετών.

Επίσης η προθεσμία που ξεκινάει από την αποστολή της διακηρύξεως στο Ενημερωτικό Δελτίο του Τεχνικού Επιμελητηρίου και όχι από τη δημοσίευσή του, είναι κάτι το οποίο πράγματι δεν είναι προς τη σωστή κατεύθυνση.

Το νέο σχέδιο νόμου, κύριοι συνάδελφοι, δεν θεσμοθετεί κίνητρα για την οικονομικότερη εκτέλεση των δημοσίων έργων, δεν εντάσσεται σε καμία αναπτυξιακή προοπτική και δεν προσπαθεί να λύσει τις αδυναμίες του υπάρχοντος θεσμικού πλαισίου. Απλώς το σχέδιο νόμου προσπαθεί να κατοχυρώσει, όπως είπα, τα κεκτημένα του κατεστημένου, που πέτυχαν με πρωτοφανείς συνθήκες διαφθοράς και αδιαφάνειας, για να συνεχί-

σουν να λυμαίνονται το δημόσιο κοινοτικό χρήμα, χωρίς καμιά δυνατότητα υγιούς ανταγωνισμού.

Η Νέα Δημοκρατία απευθύνει έκκληση προς την Κυβέρνηση να συνειδητοποιήσει τις ευθύνες της, να αποσύρει το νομοσχέδιο, για να ξεκινήσει ένας ουσιαστικός διάλογος με τα κόμματα και τους φορείς, για τη θέσπιση ενός αξιόπιστου θεσμικού πλαισίου για την πραγματική εξυγίανση του κυκλώματος δημοσίων έργων, που σήμερα πραγματικά νοσεί.

Τέλος, θα σταθώ και στην έκθεση της Επιτροπής Επιστημονικών Μελετών της Βουλής, που τονίζει ότι η λογική της ανάθεσης μελετών, με βάση την έννοια της προεκτιμώμενης αμοιβής, οδηγεί στην καταστρατήγηση της οδηγίας 92/50 της ΕΟΚ, που προϋποθέτει τήρηση ορισμένης διαδικασίας, αφού κατά την εισηγητική έκθεση, η τελική αμοιβή της μελέτης είναι δυνατόν να είναι πολλαπλάσια αυτής και συνεπώς μπορεί να υπερβαίνει τα όρια της δαπάνης για την ανάθεση της αρχικής και των συμπληρωματικών συμβάσεων, που προσδιορίζονται στο προεδρικό διάταγμα 346/98 και επομένως και της κοινοτικής νομοθεσίας, με αποτέλεσμα να ανακύπτουν προβλήματα εφαρμογής των διατάξεων, ομαλής εκτέλεσης των συμβάσεων, εμπλοκής κάθε φορά με τα όργανα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, μη χρηματοδότησης των μελετών αυτών και επομένως τη μη ολοκλήρωσή τους.

Η παράρτηση αυτή της Επιστημονικής Επιτροπής πρέπει να μελετηθεί σοβαρά, όπως επίσης και οι παρατηρήσεις του άρθρου 12 για κριτήρια ανάθεσης με μόρια για άτομα με ειδικές ανάγκες και τη συμβατότητα με το Κοινοτικό Δίκαιο.

Τέλος, αναφορικά με την τροπολογία για τους ΧΥΤΑ, θέλω να πω ότι η Νέα Δημοκρατία επιστημονικά είναι ορθή, το πρόβλημα θα έπρεπε να έχει λυθεί προ πολλού και πως πρέπει να λυθεί έστω και τώρα, την ύστατη ώρα. Γι' αυτό η Νέα Δημοκρατία στηρίζει την εξεύρεση λύσης, χωρίς να υπολογίζει το πολιτικό κόστος. Πλην όμως, η λύση αυτή για να είναι ορθή, πρέπει να είναι θεσμικά έγκυρη και λειτουργικά βιώσιμη, στοιχεία τα οποία δεν διαθέτει η κατατεθείσα τροπολογία, προκειμένου να έχουμε αποτελεσματική επίλυση του προβλήματος.

Ειδικότερα επισημαίνουμε ότι η Κυβέρνηση προωθεί μία λύση αμφιβόλου συνταγματικότητας, καθώς δεν υπάρχει μία συνταγματική προϋπόθεση, που είναι ο εθνικός σχεδιασμός.

Δεύτερον, λόγω των προβλημάτων συνταγματικότητας και καταλληλότητας και της απουσίας κοινωνικού διαλόγου, δεν υπάρχει καμιά εγγύηση ότι η επιλεγείσα λύση είναι εφαρμόσιμη και αντιμετωπίζει αποτελεσματικά το πρόβλημα.

Τρίτον, η επιλεγείσα λύση προωθήθηκε διά τροπολογίας και ως σχέδιο νόμου, με αποτέλεσμα να μην ακουστούν οι απόψεις των εκπροσώπων της Νομαρχιακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Ακόμα, επισημαίνουμε τις τεράστιες ευθύνες της Κυβέρνησης και ειδικότερα του κ. Λαλιώτη για την αδράνεια της τελευταίας εικοσαετίας να δει το πρόβλημα.

Η Νέα Δημοκρατία, ύστερα απ' όλα αυτά, δεν μπορεί να συναίνεσει και να ψηφίσει την κατατεθείσα ρύθμιση. Η ευθύνη της συγκεκριμένης επιλογής βαρύνει αποκλειστικά την Κυβέρνηση, η οποία οδήγησε την κατάσταση στο σημερινό αδιέξοδο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριοι συνάδελφοι, ο Βουλευτής, κ. Θεόδωρος Πάγκαλος, ζητεί άδεια ολιγοήμερης απουσίας στο εξωτερικό.

Η Βουλή εγκρίνει;

ΠΟΛΜΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι η Διαρκής Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων καταθέτει την έκθεσή της για την πρόταση νόμου αρμοδιότητας του Υπουργείου Πολιτισμού: «Ίδρυση «ΕΘΝΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΜΕΛΕΤΩΝ ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ «Ο ΓΕΡΟΣ ΤΟΥ ΜΟΡΙΑ» και ρύθμιση συναφών θεμάτων».

Το λόγο έχει ο ειδικός αγορητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος, κ. Νικόλαος Γκατζής.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Βουλευτές, δεν υπάρχει νομοσχέδιο, κατά τη συζήτη-

ση του οποίου να μη γίνει μία φραστική αντιπαράθεση ανάμεσα στα δύο μεγάλα κόμματα, το ΠΑΣΟΚ και τη Νέα Δημοκρατία, σχετικά με το ποιος ενδιαφέρεται για το περιβάλλον, για την ανάπτυξη και για την ανεργία. Ξέρουμε, όμως, ότι και τα δύο κόμματα είναι οι παράγοντες αυτών των προβλημάτων, γιατί με την υπαλληλική ιδιότητα, που τους διακρίνει ως προς τη διαχείριση της εξουσίας απέναντι στα μεγάλα συμφέροντα και στις εντολές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δημιουργούν, παράγουν, συντηρούν και πολλαπλασιάζουν την ανεργία, καταστρέφουν το περιβάλλον και επιτίθενται γενικότερα στους εργαζόμενους και στα εργασιακά, κοινωνικά και δημοκρατικά τους δικαιώματα.

Σήμερα ακούστηκε ότι κατηγορείται η Νέα Δημοκρατία από το ΠΑΣΟΚ πως έχει μία νεοφιλελεύθερη πολιτική.

Κύριοι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, έχετε ακριβώς την ίδια πολιτική που έχει και το ΠΑΣΟΚ, μία νεοφιλελεύθερη πολιτική, με την οποία καθημερινά τα κόμματά σας, με θεσμικά πλαίσια, δένουν χειροπόδαρα τον ελληνικό λαό σε όλες τις εκφάνσεις της πολιτικής και κοινωνικής ζωής των εργαζομένων.

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα, πέρα απ' αυτό, να πω ότι μέσα σ' αυτό το νομοσχέδιο υπάρχει μία τροπολογία για την έγκριση καταλληλότητας χώρων διαχείρισης στερεών αποβλήτων. Έχουμε, δηλαδή, μία τροπολογία μέσα σε ένα άσχετο νομοσχέδιο. Είναι μία τροπολογία που έχει δέκα παραγράφους, που κάθε παράγραφος θα μπορούσε να αποτελέσει κύριο άρθρο ενός νομοσχεδίου, με σκοπό από τη μια μεριά έμμεσα η Κυβέρνηση να αποφύγει την αντίδραση που γίνεται σήμερα στην Αττική για την έμμεση χωροθέτηση, που προσπαθεί να κάνει με την έγκριση καταλληλότητας, και από την άλλη μεριά να πει ότι «να, εγώ νοιάζομαι», όταν ξέρουμε ότι και τα δύο κόμματα από το 1974-1975 δεν ενδιαφέρθηκαν για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων, δεν ενδιαφέρθηκαν για τους ΧΥΤΑ, δεν ενδιαφέρθηκαν για την περιβαλλοντοκτόνα πολιτική που ακολουθούν για το περιβάλλον.

Μας μίλησε ο κύριος εισηγητής της Πλειοψηφίας και μας είπε ότι το μέτρο αυτό είναι για την ποιότητα ζωής των κατοίκων της Αττικής μέσα από την αναβάθμιση του περιβάλλοντος. Μα, κύριε συνάδελφε, αυτή ακριβώς η διάταξη που έρχεται για τους ΧΥΤΑ –και όχι μόνο- είναι στο ίδιο μοτίβο της πολιτικής που ακολουθούνταν μέχρι σήμερα. Τον κύριο όγκο των σκουπιδιών θα τον δεχθεί η περιοχή του Θριάσιου. Το 75% προβλέπεται να πάει εκεί. Συνεχίζετε, επομένως να υποβαθμίζετε αυτήν την περιοχή, να υποβαθμίζετε γενικά την Αττική, να μην παίρνετε κανένα μέτρο όλα αυτά τα χρόνια και σήμερα με την έγκριση καταλληλότητας λέτε ότι λύνετε και το περιβαλλοντικό και τα προβλήματα που έχει η Αττική. Όχι απλώς δεν το λύνετε, αλλά δημιουργείτε νέα προβλήματα με τη διαδικασία αυτή που εισάγετε με την τροπολογία αυτή μέσα στο άσχετο νομοσχέδιο, χωρίς μάλιστα να επιτρέψετε –αυτό είναι το παράδοξο και η δημοκρατική αντίληψη της Κυβέρνησης, κύριοι Βουλευτές- στους νομάρχες της ανατολικής και της δυτικής Αττικής, την Τοπική Αυτοδιοίκηση και τους φορείς της να έλθουν να πουν την άποψή τους. Κατά τα άλλα, λύνουμε τα θέματα με διάλογο, τα λύνουμε με τη σύμφωνη γνώμη των κατοίκων και των φορέων!

Είναι θεσμοθετημένη η Τοπική Αυτοδιοίκηση, κύριε Υπουργέ, και στον πρώτο και στο δεύτερο βαθμό. Έχει λόγο για την περιοχή της. Απαξιώνετε όμως και αυτούς τους θεσμούς όπως απαξιώνετε γενικότερα την πολιτική και κοινωνική ζωή των εργαζομένων!

Ήθελα να κάνω ορισμένες παρατηρήσεις. Πέρα από την άδικη χωροταξική κατανομή που γίνεται μάλιστα εις βάρος μιας υπερκορεσμένης περιοχής όπως είναι και προηγουμένως, του Θριάσιου Πεδίου, έρχεται και με άλλες διατάξεις να καταργήσει ακόμη και περιοχές οι οποίες προστατεύονταν από νόμους είτε αυτές είναι δασικές εκτάσεις είτε είναι αρχαιολογικοί χώροι είτε είναι ιδιαίτερου κάλλους, όπως είναι το Λατομείο Μουσαμά. Πέρα από κει, δεν παίρνει καμία απόφαση, καμία νύξη δεν γίνεται για περιβαλλοντική αποκατάσταση αυτής της τόσο μολυσμένης περιοχής. Θα μου πείτε, τι μέτρα να πάρει, αφού θα συνεχίσει να ρίχνει τα σκουπίδια λίγο παραπέρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριε συνάδελφε το «μολυσμένη» δεν είναι η σωστή έκφραση. Εννοείτε με ρύπανση, έτσι;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Είναι μολυσμένες, κύριε Πρόεδρε. Πηγαίνετε εκεί και θα δείτε αν είναι μολυσμένες ή όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Σημαίνει κάτι άλλο το «μολυσμένη». Εγώ τα λέω για τα Πρακτικά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Τέλος πάντων. Εγώ εννοώ ότι η περιοχή αυτή έχει τόσο πολύ μολυνθεί, που είναι πραγματικά –και απορώ πώς ζουν οι άνθρωποι εκεί- απαγορευτική για να βιώσουν άνθρωποι και ιδιαίτερα παιδιά στις περιοχές αυτές.

Μπορεί, με απόφαση απλή του περιφερειάρχη, επίσης να δημιουργηθούν σύνδεσμοι διάθεσης απορριμμάτων, συλλογής απορριμμάτων, διασπώντας έτσι μια ενιαία προσπάθεια που μπορεί να λύσει καλύτερα τα προβλήματα.

Το πιο σοβαρό όμως πέρα από το ότι συνεχίζετε, κύριε Υπουργέ, την ίδια επιβαρυντική πολιτική ενάντια στο περιβάλλον, δημιουργεί προϋποθέσεις και ανοίγει την πόρτα για την ιδιωτικοποίηση και των υπηρεσιών αυτών. Παράλληλα δε και με την τοποθέτηση της κυρίας Υπουργού στην επιτροπή και με τα υπονοούμενα που άφησε καθ' όλη τη διάρκεια της συζήτησης, αλλά και όπως είναι σήμερα διατυπωμένη η τροπολογία, θέλει να φέρει την καύση σαν ένα μέσο αντιμετώπισης της έλλειψης των χώρων για ΧΥΤΑ που θα είναι πραγματικά ένα θανάσιμο πλήγμα για την Αττική, όταν ξέρουμε ότι ο ψυχρός αέρας που έρχεται από τον Ευβοϊκό και από το Σαρωνικό δεν θα μπορεί να φτάνει στην υπόλοιπη Αττική, γιατί θα προσκρούει σ' αυτά τα πυρακτωμένα ουσιαστικά κύματα αέρος που θα υπερσχύουν στις περιοχές αυτές. Είναι λοιπόν απ' όλες τις πλευρές καταστρεπτικό.

(Θόρυβος στην Αίθουσα – Κωδωνοκρουσίες)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριοι συνάδελφοι, σας παρακαλώ, υπάρχει ομιλητής στο Βήμα.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Είμαστε σιωπηλοί, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Όχι, κύριε συνάδελφε...

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Σας ακούω και εγώ, κύριε συνάδελφε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ορίστε, κύριε Γκατζή, συνεχίστε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Πριν έρθουμε, κύριοι Βουλευτές, στο νομοσχέδιο, θα ήθελα να πω τελειώνοντας για το θέμα αυτό ότι είναι απαράδεκτο και πρέπει να αρθεί το άρθρο 33 που περνά για τους ΧΥΤΑ. Πρέπει να γίνει μία συζήτηση με τους φορείς, τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και του άλλους φορείς των εργαζομένων της περιοχής και των ΧΥΤΑ και από κοινού να βρουν τρόπους και λύσεις μέσα από τεκμηριωμένες μελέτες για το πού ακριβώς θα γίνει η χωροθέτηση. Δεν μπορεί να έρχεται από το παράθυρο η έγκριση καταλληλότητας και κατόπιν να περάσουμε στην απλή έγκριση χωροθέτησης.

Για το νομοσχέδιο τώρα. Όπως τόνισα στην αρχή, γίνεται μία παράπλευρη επίθεση και στο χώρο των μηχανικών. Λέω ότι γίνεται επίθεση και δεν είναι τυχαίο ότι ήρθαν τα προβλήματα της χωροθέτησης μέσω καταλληλότητας των χώρων της ταφής των απορριμμάτων μέσα σ' αυτό το νομοσχέδιο. Αυτό έγινε για να αποπροσανατολίσει ίσως τον κόσμο από τη σπουδαιότητα και αυτού του νομοσχεδίου –γιατί είναι εξίσου σημαντική και καθοριστική η τροπολογία για τους ΧΥΤΑ- από τα προβλήματα που εισάγει στον τεχνικό κόσμο ολόκληρης της χώρας.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, οι μηχανικοί –ίσως ένα από τα μεγαλύτερα κεφάλαια επιστημονικού δυναμικού της χώρας μπήκαν στη στρόφιγγα των καπιταλιστικών αναδιαρθρώσεων. Η γενικευμένη επίθεση σε όλους τους τομείς της οικονομικής και κοινωνικής ζωής των εργαζομένων και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων της πόλης και της υπαίθρου από την αντιλαϊκή πολιτική της Κυβέρνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη στήριξη της Νέας Δημοκρατίας, αλλά και όλων των δυνάμεων που στηρίζουν την ΟΝΕ, δεν ήταν δυνατόν να αφήσουν απέξω τους μηχανικούς της χώρας. Το συζητούμενο νομοσχέδιο είναι ένα μέρος μιας συνολικής επέμβασης στο χώρο των έργων.

Προηγήθηκε ο ν. 2940/2001, όπου με θεσμική παρέμβαση επιτάχυνε τη συγκεντροποίηση του κεφαλαίου και της παραγω-

γής στον κατασκευαστικό τομέα. Το αλγεβρικό άθροισμα όλων των παραμέτρων του νομοσχεδίου στο χώρο των μελετών δημοσίων έργων, οδηγεί τις μελέτες στα γραφεία μεγάλων εταιρειών του μονοπωλιακού κεφαλαίου και στο βίαιο εκπαραθυρισμό των μικρομεσαίων μελετητικών γραφείων, στην ένταξη της υπαλληλοποίησης των στελεχών τους και μάλιστα με τις απάνθρωπες εργασιακές σχέσεις που εισάγει η εφαρμοζόμενη νεοφιλελεύθερη πολιτική της Κυβέρνησης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, όλα τα ΤΕΕ της χώρας, όλες οι παρατάξεις ήταν και είναι ενάντια σ' αυτό το νομοσχέδιο. Όποιος πει ότι κυριάρχησαν οι συντομακές αντιλήψεις κάνει μεγάλο λάθος. Οι καπιταλιστικές αναδιρθρώσεις στο χώρο των έργων και των μελετών των δημοσίων έργων, δημιουργούν τεράστια προβλήματα ακόμη και επιβίωσης στον τεχνικό κόσμο της χώρας. Γίνεται προσπάθεια αποσύνδεσης πτυχίου-επαγγέλματος, επίθεση κατά των μορφωτικών επαγγελματικών δικαιωμάτων, εργασιακός μεσαίωνας στα ωράρια και στην ευέλικτη απασχόληση κυρίως για τους νέους, με απόδειξη παροχής υπηρεσιών, χωρίς συλλογικές συμβάσεις εργασίας, χωρίς πρόσθετη αμοιβή για υπερωριακή εργασία και κατοχυρωμένα ασφαλιστικά δικαιώματα. Χαμηλές συντάξεις, υψηλά ασφάλιστρα, απαράδεκτο επίπεδο υγείας- πρόνοιας, βίαιη συγκέντρωση έργων και μελετών, τα οποία θα θέσει απόλυτα υπό κεφαλαιοκρατικό και χρηματοοικονομικό έλεγχο. Κατάρτιση πολεοδομικών γραφείων, συρρίκνωση και υποβάθμιση της Δημόσιας Διοίκησης, ποινικοποίηση του επαγγέλματος και άλλα.

Ο ισχύων νόμος 716/97 με σειρά ρυθμίσεων έχει γίνει διάτρητος σε τέτοιο σημείο, ώστε να μην υπάρχουν ενιαίοι κανόνες εφαρμογής που να απορρέουν από ένα θεσμικό πλαίσιο. Στο σύνολό τους αυτές οι ρυθμίσεις εισήγαγαν αδιαφανείς διαδικασίες, που οδήγησαν σε συγκέντρωση των μελετών στις μεγαλύτερες τάξεις πτυχίων και σε λιγότερα μελετητικά γραφεία ή εταιρίες ή σε αναθέσεις -οι πιο προβληματικές- σε μη μελετητικά σχήματα. Συνολικά οι μηχανικοί που έχουν εγγραφεί στα μητρώα μελετών είναι δεκατέσσερις χιλιάδες οκτακόσια, εκ των οποίων εννέα χιλιάδες έχουν πτυχίο Α' Τάξης, δύο χιλιάδες οκτακόσιες έχουν πτυχίο Β' Τάξης και τρεις χιλιάδες έχουν πτυχίο Γ' Τάξης.

Εταιρικά πτυχία Δ' και Α' τάξης έχουν οι μεγάλες εταιρείες, όπως ξέρετε και αυτές ανέρχονται στις εξακόσιες πενήντα εκ των οποίων, με την Η' τάξη έχουν περιοριστεί στις πέντε, έξι μεγάλες εταιρείες.

Για την όποια αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου μελετών θα έπρεπε να ληφθεί υπόψη η μέχρι τώρα εμπειρία από την εφαρμογή του ν. 716, αλλά και να στηριχθεί σε συγκεκριμένα κριτήρια.

Οι προτάσεις αυτές δεν βγήκαν μέσα από κάποιο γραφείο, κύριοι Βουλευτές. Έγιναν σε συνεργασία με τα επιμελητήρια, με τις προτάσεις των μελετητικών συλλόγων, με ανθρώπους που ουσιαστικά ασχολούνται με το αντικείμενο και θέλουν μία καλύτερη λύση, ένα καλύτερο θεσμικό πλαίσιο.

Πιστεύουμε ότι είναι αναγκαία η ενίσχυση του ρόλου του δημοσίου στη διαχείριση ελέγχου των μελετών και όχι η αποξένωση και η μετάθεση των ευθυνών, δηλαδή η τάση για ιδιωτικοποίηση ολόκληρου του τομέα που προωθεί το σχέδιο νόμου, η οποία θα είναι καταστρεπτική για την όλη παραγωγή των έργων. Είναι αναγκαία η αποκέντρωση και η περιφερειακή ανάπτυξη, μέσα από την προστασία του τοπικού επιστημονικού δυναμικού, θεωρούμενη ως πλουτοπαραγωγικού πόρου και όχι η εξουθένωσή του μέσα από τον ακραίο και αθέμιτο ανταγωνισμό.

Μία λογική περιφερειακής ανάπτυξης ενδιαφέρεται για τη δημιουργία εμπειρών και εξειδικευμένων μελετητών, αλλά και πολυεπιστημονικών μελετητικών σχημάτων, που θα έχουν πραγματική έδρα την περιφέρεια. Το τελευταίο, σε συνδυασμό με την εγγύτητα του μελετητή, άρα εντοπιότητα, είναι όρος για τη σύνταξη τεχνικά και περιβαλλοντικά άρθρων μελετών.

Επίσης είναι αναγκαία η καθιέρωση διαδικασιών αξιολόγησης, διαφανειών και αξιοκρατικών από έμπειρα στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης με τη βοήθεια ενός πραγματικού μητρώου

μελετητών, σε συνδυασμό με την ενημερωμένη Τράπεζα Πληροφοριών, σε on line, σύνδεση με το Υπουργείο, με τη ΓΕΝ, με την περιφέρεια, τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, ώστε τα δηλούμενα στοιχεία εμπειρίας, φόρτου, εντοπιότητας, να επαληθεύονται εύκολα και άμεσα από τις επιτροπές.

Σήμερα μέσα από το νομοσχέδιο, κύριοι συνάδελφοι, περνάει η διαδικασία είτε του συμβούλου είτε του άλφα είτε του βήτα, που μπορεί να πάρει κάποιος φορέας χωρίς να υπάρχουν κριτήρια από πού προέρχεται αυτός ο σύμβουλος, αν είναι σε μητρώο, αν έχει τις προϋποθέσεις, όπως επίσης και οι ελεγκτές, όπως επίσης και οι Επιτροπές Αξιολόγησης που πρέπει -κατά την άποψή μας- να προέρχονται μέσα από ένα μητρώο αυτής της κατηγορίας, για να μπορούμε πραγματικά να πούμε ότι είναι οι άνθρωποι που μπορούν να δώσουν λύσεις στα προβλήματα της μελέτης.

Να σας πω ότι στην Αυτοδιοίκηση Α' και Β' βαθμού τα προβλήματα αυτά τις περισσότερες φορές τα λύνει η δημοκρατική επιτροπή με έναν προϊστάμενο ίσως της τεχνικής υπηρεσίας -αν υπάρχει- ο οποίος έρχεται και συμμετέχει στις διαδικασίες της αξιολόγησης.

Αντί αυτών, στο όνομα της εναρμόνισης με τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το νομοσχέδιο προωθεί τον ανταγωνισμό της αγοράς και στον επιστημονικό τεχνικό τομέα της μελέτης, μέσα από την οικονομική προσφορά, με τεράστιο κόστος στο αποτέλεσμα, δηλαδή στην ποιότητα μελετών και έργων, την ιδιωτικοποίηση του τομέα μελετών με την προγραμματική σύμβαση, την κατάργηση κάθε περιφερειακής ανάπτυξης, με τη συρρίκνωση ή την κατάργηση της εντοπιότητας και την προστασία του τοπικού επιστημονικού δυναμικού.

Ως πρόσχημα παρουσιάζεται η ανάγκη για αποδέσμευση της αμοιβής από τον προϋπολογισμό του έργου και με την ευκαιρία θα ήθελα να πω εδώ ότι καθυβρίζονται όλοι οι μελετητές.

Επειδή το επιχείρημα παρουσιάζει κάποια βάση για μεμονωμένες περιπτώσεις, να τονίσουμε ότι γι' αυτό δεν φταίει ο ν. 716, αλλά ορισμένα άρθρα του προεδρικού διατάγματος 696/1974, που προβλέπουν αμοιβή ανάλογα με τον προϋπολογισμό του έργου. Ας βελτιωθεί, λοιπόν, το προεδρικό διάταγμα 696/1974, γιατί γίνεται πολλή συζήτηση για το θέμα της αμοιβής και πολλοί αδελφοί στάθηκαν στο θέμα αυτό.

Κατά την άποψή μας το θέμα της αμοιβής θα πρέπει να προσδιορίζεται από το φυσικό μέγεθος και το τεχνικό αντικείμενο του έργου και όχι από τον προϋπολογισμό, όπως γίνεται στην οδοποιία, στα τοπογραφικά, έτσι να γίνεται και με τα άλλα έργα όπως αρδευτικά, ύδρευσης, υδραυλικά σύμφωνα με την έκταση της καλυπτόμενης περιοχής, κτιριακά σύμφωνα με την καλυπτόμενη επιφάνεια του συντελεστή δόμησης, φράγματα σύμφωνα με τον όγκο τους και άλλα παρόμοια μέτρα.

Δεύτερον, αυτό το νομοσχέδιο έχει απορριφθεί ομόφωνα από την αντιπροσωπεία του ΤΕΕ της Αθήνας -ξέρετε ότι η αντιπροσωπεία του αποτελεί και αυτή μια Βουλή- και από την συνδιάσκεψη δεκαεπτά περιφερειακών ΤΕΕ και τις αντίστοιχες περιφερειακές αντιπροσωπείες σε όλους τους κλαδικούς και εργασιακούς συλλόγους των μηχανικών.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΓΚΟΥΦΗΣ : Με τη μόνη διαφορά ότι το ΤΕΕ κουβεντιάζει δέκα χρόνια τώρα αναποτελεσματικά και δεν καταλήγει σε τελεσίδικες προτάσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας) : Παρακαλώ μη διακόπτετε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ : Πότε το συμβουλευτήκε, κύριε συνάδελφε, η Κυβέρνηση και ιδιαίτερα γι' αυτό το νομοσχέδιο; Σας παρακαλώ, κύριε συνάδελφε, μη σκαλίζετε τα πράγματα. Ήρθε προχθές η κυρία Υπουργός να κατηγορήσει το ΤΕΕ. Αν ήθελε να το κατηγορήσει ας έδινε μια συνέντευξη και όχι να το κάνει μέσα στην επιτροπή και να είμαστε συνυπεύθυνοι, μη μπορώντας μάλιστα εκείνη τη στιγμή να απαντήσουμε. Και όλα αυτά γιατί τα έκανε η κυρία Υπουργός; Γιατί το ΤΕΕ διαφωνεί μ' αυτό το έκτρωμα.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΓΚΟΥΦΗΣ : Αγαπητέ συνάδελφε, μηχανικοί είμαστε και έχουμε διαφωνήσει επανειλημμένα με το ΤΕΕ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας) : Παρακαλώ, δε θα επιτρέψω διακοπές. Ηρεμήστε.

Συνεχίστε, κύριε Γκατζή.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Μάλλον θα σας διαγράψουν, κύριε συνάδελφε, από το ΤΕΕ!

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Μου φαίνεται ότι δεν κάνετε χωρίς διακοπές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Βλέπετε, λοιπόν, πόσο μεταδοτική είναι η αρρώστια των διακοπών;

Παρακαλώ, συνεχίστε κύριε συνάδελφε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Τρίτον, κύριοι συνάδελφοι, το συγκεκριμένο νομοσχέδιο υπηρετεί με συνέπεια ένα και μόνο στόχο, τη βιαία συγκέντρωση και συγκεντρωποίηση κεφαλαίων στο χώρο των δημοσίων έργων και μελετών, προωθώντας μέτρα προς όλο το αντίστοιχο θεσμικό πλαίσιο, διοίκηση έργων μελέτη, επίβλεψη, κατασκευή και έλεγχο κατασκευής. Επισημοποιείται η διάλυση των δημοσίων τεχνικών υπηρεσιών αντί της αναβάθμισης της Δημόσιας Διοίκησης. Όλοι είμαστε μάρτυρες του τι γίνεται με τη Δημόσια Διοίκηση και ιδιαίτερα το στελεχιακό δυναμικό που βρίσκεται σ' αυτό το κατ' εξοχήν κλειδί Υπουργείο για τόσο μεγάλα έργα που συντελούνται στη χώρα μας.

Η διεξαγωγή του δημόσιου διαγωνισμού, η διοίκηση, η επίβλεψη ή έλεγχος έργου, μελέτη ή εκτέλεση έργου προβλέπεται να ασκούνται κατά κύριο λόγο από νομικά πρόσωπα ιδιωτικών συμφερόντων για τα οποία δεν προβλέπεται κανενός είδους πιστοποίηση ή ένταξη σε μητρώα.

Με τις διατάξεις που έχει το νομοσχέδιο μια θυγατρική κατασκευαστικής εταιρείας μπορεί να διοικεί για λογαριασμό του δημοσίου, να επιβλέπει και να ελέγχει τα έργα που εκτελεί η μητρική εταιρεία. Απαξιώνεται το υπάρχον μελετητικό δυναμικό της χώρας καθώς λίγα σχήματα θα διασωθούν. Ακόμα και στην περίπτωση των μελετών για τις οποίες προβλέπεται η ύπαρξη μητρώων μελετητών υπάρχουν διατάξεις για να ανατίθενται αυτές σε πρόσωπα ή εταιρείες που δεν είναι εγγεγραμμένα σ' αυτά, παραδείγματος χάρι ως εμπειρογνώμονες ή ως συνεργάτες που αυξάνουν τη βαθμολογία ενός σχήματος.

Υπάρχει η δυνατότητα ανάθεσης σε σχήματα που δεν έχουν κανενός είδους πιστοποίηση ή δεν ανήκουν σε μητρώα -αυτό που έλεγα προηγουμένα- για όλες τις μελέτες και υπηρεσίες από μηδενικό έως άπειρο προϋπολογισμό, παραδείγματος χάρι με τις απευθείας αναθέσεις χωρίς καμιά εγγύηση διαφάνειας αναθέσεις, δυνατότητα καθ' όλα αμελητέα σε πρακτικές συνέπειές της.

Γίνονται ιδιαίτερα επαχθείς οι όροι ανάληψης μελετών για όσους δεν έχουν επαρκή χρηματοοικονομική ικανότητα, παραδείγματος χάρι υποχρεωτική ασφάλιση μελετών, αύξηση των εγγυητικών, δραματική μείωση του ύψους των προκαταβολών. Εισάγεται το σύστημα της οικονομικής προσφοράς σε πρώτη φάση σε τέτοιο τρόπο ώστε οι αμοιβές των μελετών να είναι έως αρνητικές. Η δεύτερη φάση θα είναι κατά την άποψή μας η τροποποίηση του νόμου.

Δημιουργούνται με τις προγραμματικές συμβάσεις άνισοι όροι για τους μελετητές που είναι εγγεγραμμένοι στα μητρώα σε πρώτο επίπεδο υπέρ των εταιρειών που ελέγχονται από το δημόσιο ή ΟΤΑ.

Προκύπτει ότι το νομοσχέδιο εξυπηρετεί τη διάλυση του εμπάρκο του μελετητικού δυναμικού και την ανάθεσή του με τα χαρακτηριστικά που παραπάνω ανέφερα. Το νομοσχέδιο κάνει ακόμα απαγορευτική την άσκηση του επαγγέλματος του μελετητή υπό υγιείς συνθήκες ανταγωνισμού στους νέους μηχανικούς και στραγγαλίζει τα όποια κίνητρα υπήρχαν για την ανάπτυξη του μελετητικού δυναμικού της περιφέρειας.

Αντί να προβλέπει ειδικά κίνητρα για την ανανέωση του μελετητικού δυναμικού...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Τελειώνετε παρακαλώ, κύριε Γκατζή. Έχετε και δευτερολογία.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Τελειώνω σε ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Αντί να προβλέπονται ειδικά κίνητρα για την ανανέωση του μελετητικού δυναμικού, ακυρώνει πρακτικά την άλφα τάξη των πτυχίων, επιβάλλει τη λογική της διασύνδεσης και διαπλοκής, την πρόσβαση οποιουδήποτε σε μελέτες αμοιβής μέχρι 12 εκατομμύρια δραχμές.

Το νομοσχέδιο αντιμετωπίζει τη μελέτη και την παροχή υπηρεσιών σε εμπόρευμα, κατατάσσοντάς τες ως προμήθεια και έργο, αποστερώντας τους αυτό που αποτελεί το κύριο χαρακτηριστικό της, ότι είναι προϊόν πνευματικής εργασίας. Δεν είναι τυχαίο ότι παραλείπεται κάθε αναφορά στις διατάξεις προσαρτάς της πνευματικής ιδιοκτησίας και στην ανάδειξη της οντότητας και της εργασίας του μελετητή.

Τελειώνοντας, υπάρχει διάσταση της ασφάλειας και οικονομίας των κατασκευών, η διάσταση τεχνικής ευθύνης των μηχανικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Παρακαλώ, δεν έχετε άλλο χρόνο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Μα, ο κύριος Πρόεδρος είτε ότι θα μας δώσει τη δυνατότητα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Σας δώσαμε αυτή τη δυνατότητα, αλλά είναι εγγεγραμμένοι είκοσι τρεις συνάδελφοι και υπάρχει ορισμένος χρόνος για τη συνεδρίαση.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Θα είχα τελειώσει, κύριε Πρόεδρε.

Τέλος πάντων δύο λέξεις θέλω να πω ακόμη. Δεν υπάρχει διάσταση της ασφάλειας και οικονομίας των κατασκευών, διάσταση της τεχνικής ευθύνης των μηχανικών. Από τις υπηρεσίες του μηχανικού εξαρτάται η ασφάλιση και η οικονομία της κατασκευής. Από πλημμελείς ή κακές υπηρεσίες διακυβεύονται οι ζωές, δημόσιο χρήμα ή και τα δύο. Με δεδομένο το δρακόντειο νόμο που ισχύει μόνο στην Ελλάδα για τις αστικές και ποινικές ευθύνες των μελετητών μηχανικών, θα πρέπει να ζητούνται στο μέλλον ηθικές ευθύνες από τις συντάξεις αυτού του νομοσχεδίου.

Η τήρηση των ελαχίστων προδιαγραφών επιβάλλεται και από το Ελληνικό και από το Ευρωπαϊκό Δίκαιο, διασφαλίζει την ύπαρξη κατώτερων ορίων αμοιβών. Το νομοσχέδιο καταργεί τον κώδικα προδιαγραφών και αμοιβών για τις μελέτες.

Το κόμμα μας ζητά την απόσυρση αυτού του νομοσχεδίου, εργαλείο εξόντωσης της πλειοψηφίας των μελετητών τεχνικών και τη σύνταξη άλλου σύμφωνα με τις προτάσεις του ΤΕΕ. Καλούμε τους μηχανικούς να παλέψουν για την ανατροπή αυτού του νομοσχεδίου και τη μη εφαρμογή του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,...

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Όπως καταλαβαίνετε δεν το ψηφίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Παρακαλώ! Θα πείτε τώρα και επίλογο;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Να μην πούμε τη θέση μας;

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Σας αρέσουν οι διακοπές, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριε Κεδικόγλου δεν μπορείτε να με αναγκάσετε εσείς κάθε μέρα να λέω να μη γράφονται οι διακοπές στα Πρακτικά. Παρακαλώ ηρεμήστε και σεβαστείτε τον Κανονισμό.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Σας αρέσουν οι διακοπές και σας πάνε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Παρακαλώ, θέλω να κάνω μια ανακοίνωση!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ», με θέμα: «Η Ελλάδα των Βαλκανικών Πολέμων 1912-1913» μαθητές και καθηγητές συνοδοί - δάσκαλοι από το 16ο και 48ο Δημοτικά Σχολεία Περιστερίου.

Τους καλωσορίζουμε.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Κύριε Υπουργέ έχουν κυκλοφορήσει κάποιες προσθήκες-αναδιατυπώσεις. Δεν τις έχετε ανακοινώσει. Είναι καινούργιες;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΛΙΔΗΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Είναι καινούργιες, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Τις έχετε υπόψη σας, κυρία Ξηροτύρη;

ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΥΤΥΡΗ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ : Δεν τις έχω υπόψη μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Επομένως αμέσως μετά την ομιλία της κ. Ξηροτύρη να τις ανακοινώσετε, κύριε Υπουργέ.

Το λόγο έχει η ειδική αγορήτρια του Συνασπισμού της Αριστεράς των Κινημάτων και της Οικολογίας κ. Ασημίνα Ξηροτύρη Αικατερινάρη.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ : Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ιδιαίτερα σημαντικό το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα, γιατί το θέμα των μητρώων, της ανάθεσης και της εκπόνησης των μελετών και των υποστηρικτικών υπηρεσιών είναι ο βασικότερος κρίκος στο σύστημα παραγωγής των δημοσίων έργων.

Και παράλληλα, ετούτο εδώ το νομοσχέδιο αποτελεί το κατεξοχήν νομοθετικό πλαίσιο βάσει του οποίου ασκεί το επάγγελμά του, τη λειτουργία του το επιστημονικό δυναμικό της χώρας. Βρισκόμαστε σε μία περίοδο που υπάρχουν σοβαρά προβλήματα στην παραγωγή του συστήματος των δημοσίων έργων, υπερβάσεις, κακοτεχνίες, καταστροφές που παρουσιάστηκαν τον τελευταίο καιρό σε πολλά μεγάλα και μικρά έργα αλλά και οι μεγάλες καθυστερήσεις υλοποίησης των έργων των Ολυμπιακών Αγώνων από τα προγράμματα του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Αναζητούμε κάθε φορά τα αίτια της κακοδαιμονίας στο χώρο των δημοσίων έργων. Μερικά απ'αυτά όμως αποτελούν κοινή διαπίστωση όλων των συναρμόδιων φορέων ακόμη και, στα λόγια, της ίδιας της Κυβέρνησης. Για την αντιμετώπιση τους όμως θα πρέπει να στραφούν οι προσπάθειες και να υπάρξουν νομοθετικές διατάξεις.

Ποια είναι τα μεγάλα προβλήματα; Αποσπασματικός σχεδιασμός που δεν εντάσσεται στα πλαίσια ενός εθνικού χωροταξικού σχεδιασμού και δεν υλοποιεί ένα δημοκρατικό προγραμματισμό ανάπτυξης της χώρας με πολλαπλές επιπτώσεις όπως ακόμη και στην προετοιμασία ενός κανονικού τεχνικού φακέλου του έργου, για να μην πειραχθεί να γίνει με εγκυρότητα η ανάθεση της μελέτης και στη συνέχεια η εκτέλεση του έργου. Έντονα υποβαθμισμένες δημόσιες τεχνικές υπηρεσίες. Συχνά ελλιπείς και πρόχειρες μελέτες. Αυτό προσπαθεί να θεραπεύσει αυτό το νομοσχέδιο. Έλλειψη διαδικασιών επικαιροποίησης προδιαγραφών και διασφάλισης ποιοτικού ελέγχου. Αναχρονιστικά ελλιπή και αλλοπρόσβαλα αναλυτικά τιμολόγια δημοσίων έργων. Πλημμελής επίβλεψη, ανυπαρξία επιμόρφωσης και καθοδήγησης του τεχνικού δυναμικού της χώρας. Μη διασφάλιση αντικειμενικών κριτηρίων για τα μητρώα μελετητών και κατασκευαστών. Και η μεγαλύτερη αιτία που επηρεάζει όλες τις προηγούμενες είναι οι έντονα κομματικές και οι άλλες παρεμβάσεις σε όλες τις φάσεις και όλες τις διαδικασίες που αφορούν τη μελέτη και την εκτέλεση των έργων.

Η Κυβέρνηση απαντώντας στις αιτιάσεις αυτές έχει αντιτείνει τις εκσυγχρονιστικές της παρεμβάσεις μέσω του νομοθετικού πλαισίου. Με το νόμο 2576 «περί βελτίωσης των διαδικασιών για την ανάθεση της κατασκευής των δημοσίων έργων και άλλες διατάξεις» θέσπισε τη διαδικασία του περιφημου πλέον μαθηματικού τύπου και η διαφημιζόμενη αντικειμενικότητα στην ανάδειξη του μειοδότη αντικαταστάθηκε σήμερα από μία σειρά μεθοδεύσεων που φαίνεται ότι δεν κινούνται στα πλαίσια του υγιούς ανταγωνισμού. Με το ν. 2940/2001 περί αναπτυξιακών φορολογικών και θεσμικών κινήτρων για τις επιχειρήσεις του κατασκευαστικού τομέα που υποτίθεται ότι θεσπίστηκε, για να δώσει κίνητρα στην ανάπτυξη μεγάλων κατασκευαστικών εταιρειών και να καθαρίσει το μητρώο των κατασκευαστών, τελικά αντί να βελτιώσει την κατάσταση δημιούργησε σοβαρές ανησυχίες για το αδιάβλητο της επανάκρισης, ενώ ο αναγκαστικός χαρακτήρας των συγχευόμενων οδήγησε τις μεσαίες και μικρές επιχειρήσεις, ιδιαίτερα αξιόλογες στην περιφέρεια, σε συρρίκνωση και ακόμη και σε εξαφάνιση. Θέσπισε τις ανώνυμες εταιρείες του δημοσίου καθώς και την πρόσληψη συμβούλων εταιρειών που υποτίθεται ότι θα έλυναν τα χρόνια προβλήματα των δημοσίων τεχνικών υπηρεσιών και θα συνέβαλλαν σε μία αποτελεσματικότερη και οικονομικότερη διαχείριση του συστήματος δημοσίων έργων. Δεν βλέπουμε όμως να απέδωσαν τα επιθυμητά αποτελέσματα.

Σήμερα καταθέτει το νομοσχέδιο για τα μητρώα μελετητών και την ανάθεση και εκπόνηση μελετών. Το νομοσχέδιο αυτό, αντί να αποτελέσει ένα ενιαίο για όλους τους φορείς του δημόσιου ευρύτερου τομέα θεσμικό και επιστημονικό εργαλείο σχεδιασμού και μελέτης των έργων που θα προάγει την ποιότητα, την οικονομία και τη διαφάνεια των διαδικασιών, περιορίζει την εμπέδεια και εφαρμογή των διαδικασιών του δημόσιου τομέα στην παραγωγή των δημοσίων έργων. Δεν ολοκληρώνει την όποια προσπάθεια και ελπίδα για ένα αξιοκρατικό και με αντικειμενικά κριτήρια έλεγχο της προσφερόμενης επιστημονικής και τεχνικής γνώσης και εμπειρίας.

Και βέβαια δεν αποτελεί ούτε και αυτό το νομοσχέδιο ένα μέσο αντιμετώπισης πολλών αιτιών παθογένειας των δημοσίων έργων, αυτές που προανέφερα, όπως για τα θέματα των δημοσίων τεχνικών υπηρεσιών, του συστήματος των προδιαγραφών, των αναλυτικών τιμολογίων και άλλα. Αντί να βελτιώσει και να ενισχύσει τις αρμόδιες υπηρεσίες της διοίκησης για τον προγραμματισμό, την επίβλεψη, την κοστολόγηση των έργων, τις προδιαγραφές, επιχειρεί την περαιτέρω αποδυνάμωσή του. Εισάγει την επιχειρηματικότητα και τον ανταγωνισμό σε ένα κατεξοχήν επιστημονικό αντικείμενο που για την κρίση και τον έλεγχο του απαιτούνται κριτήρια που θα συνεκτιμούν, όμως, την ανάγκη ενίσχυσης όλου του φάσματος του επιστημονικού δυναμικού της χώρας.

Με το κριτήριο της οικονομικής προσφοράς, που εισάγει, με την ασάφεια ως προς τον κώδικα των ελαχίστων αμοιβών, αλλά και την ασάφεια ως προς ένα πλέγμα αξιοκρατικών και αντικειμενικών κριτηρίων για την επιστημονική ομάδα μελέτης, όπως και για τα επιστημονικά προσόντα αυτών που θα παρέχουν υπηρεσίες επίβλεψης στα έργα, αντί να επιτυγχάνεται ο κύριος στόχος της ποιότητας στην ουσία πλήττεται το οργανωμένο και συστηματικά ασχολούμενο με τις μελέτες, επιστημονικό δυναμικό της χώρας και ιδιαίτερα της περιφέρειας.

Υπάρχει κίνδυνος, κύριοι συνάδελφοι, οι νέοι, οι εργαζόμενοι επιστήμονες στην περιφέρεια να οδηγηθούν στην αναζήτηση στέγης και στην αναζήτηση μεσαζόντων προκειμένου να συμμετάσχουν με προοπτική σ' αυτή τη διαδικασία των μελετών την οποία, όμως, δικαιούνται. Γιατί ακόμα και στην περίπτωση των μελετών για τις οποίες προβλέπεται η ύπαρξη μητρώων μελετητών, υπάρχουν διατάξεις που επιτρέπεται να ανατίθεται σε πρόσωπα ή εταιρείες που δεν είναι εγγεγραμμένες σε αυτά.

Έχουν γίνει κάποιες σημαντικές διορθώσεις -και περιμένουμε και κάποιες άλλες από τον κύριο Υπουργό- σε θετική κατεύθυνση θα έλεγα. Απαιτούνται, όμως, πολλές ακόμη. Γι' αυτό έχουμε καταθέσει τροποποιήσεις που με πολύ τεκμηριωμένο τρόπο, με αιτιολογική έκθεση δηλώνουν αυτή την ανάγκη των περαιτέρω βελτιώσεων.

Ας δούμε, όμως, αναλυτικότερα τα βασικά προβλήματα του νομοσχεδίου αυτού.

Με το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 6, του άρθρου 1 εξαιρείται από την υποχρέωση εφαρμογής του νόμου αυτού ένα μεγάλο τμήμα των φορέων που εκτελούν δημόσια έργα και ανοίγει ένα μεγάλο παράθυρο να εξαιρεθούν και άλλοι φορείς. Η βελτίωση που έγινε είναι μεν σε θετική κατεύθυνση, εξακολουθεί όμως να παραμένει η δυνατότητα των εξαιρέσεων μέσω των κοινών υπουργικών αποφάσεων για τους φορείς, που από τις διατάξεις τους προβλέπονται τέτοιες εξαιρέσεις.

Έγινε εκτεταμένος διάλογος στην επιτροπή και ζητήσαμε να μην υπάρξει ούτε αυτή η δυνατότητα εξαιρέσεων εφαρμογής του νόμου μέσω των κοινών υπουργικών αποφάσεων. Διότι είναι παράλογο, κύριε Υπουργέ, να γίνεται ένα νέο θεσμικό πλαίσιο για την εκπόνηση μελετών και την παροχή υπηρεσιών προκειμένου να κατοχυρωθεί το δημόσιο συμφέρον και να βελτιωθεί η ποιότητα και να δίνεται παράλληλα η δυνατότητα εξαιρέσεων από αυτό το σύγχρονο πλαίσιο, το οποίο εσείς υποστηρίζετε ότι δημιουργείται σήμερα.

Τελικά, οι συντάκτες αυτού του νομοσχεδίου δεν πιστεύουν στην αποτελεσματικότητα των διατάξεών του; Δεν θέλουν την εφαρμογή μίας ενιαίας θετικής πολιτικής στα δημόσια έργα; Γιατί αφήνουν τη δυνατότητα διάκρισης των φορέων και μάλιστα χρησιμοποιώντας το επιχειρήμα της ευελιξίας και της ταχύ-

τητας στην εκτέλεση του έργου; Αυτά τα χαρακτηριστικά δεν αφορούν επιδίωξη για το σύνολο των δημόσιων υπηρεσιών, των οργανισμών και των επιχειρήσεων;

Το δεύτερο μεγάλο θέμα: Οι τεχνικοί σύμβουλοι, οι εταιρείες συμβούλων για την παροχή ανεξάρτητων υπηρεσιών. Το νομοθετικό μας πλαίσιο στα θέματα παραγωγής των δημοσίων έργων και ειδικότερα ο βασικός τους ν.1418 καθορίζει ότι η διοίκηση και ο έλεγχος εκτέλεσης των έργων γίνεται από τους ελεγκτικούς μηχανισμούς του δημόσιου τομέα. Είναι, όμως, ενδεχόμενο –και είχε προβλέψει το άρθρο 6 του ν.1418- οι υπηρεσίες που δεν είναι επαρκώς στελεχωμένες ή δεν έχουν εμπειρία να αντιμετωπίσουν συγκεκριμένα ζητήματα, να μπορούν να επικουρούνται εμείς λέμε κατά προτεραιότητα, κατά απόλυτη προτεραιότητα, με προγραμματικές συμβάσεις στο έργο της από άλλες πιο έμπειρες και με πολυπληθέστερη στελέχωση υπηρεσίες του δημόσιου τομέα για να μεταφέρεται έτσι και η εμπειρία και η τεχνολογία και να μην ασκούνται αρμοδιότητες του δημόσιου τομέα από ιδιώτες.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ**)

Επίσης, λόγω της σημαντικής αύξησης του όγκου των υποχρεώσεων και των όρων και προϋποθέσεων ως προς την ταχύτητα της διαχείρισης και λοιπών άλλων θεμάτων που τίθενται από τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την τελευταία δεκαετία πολλαπλασιάζεται κάθε χρόνο ο αριθμός και το μέγεθος των συμβάσεων παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών συμβούλου που ανατίθεται από φορείς του δημοσίου σε ιδιώτες. Για την ανάθεση των συμβάσεων αυτών η οδηγία 92/50 της Ευρωπαϊκής Ένωσης από ένα χρηματικό όριο και πάνω ορίζει τις διαδικασίες. Κάτω όμως από το όριο αυτό μέχρι σήμερα επικρατεί σύγχυση και πλήρης ασυδοσία για τη σκοπιμότητα και τελικά για την ανάθεση των υπηρεσιών αυτών.

Με το παρόν νομοσχέδιο επιχειρείται η δημοσιοποίηση των αναθέσεων αυτών. Καμία όμως άλλη δικλείδα ασφαλείας δεν δημιουργείται για να μην αποδυναμωθεί ο δημόσιος τομέας από το κατεχοχόν έργο της διοίκησης και επίβλεψης του έργου και για να τηρηθούν κατά την ανάθεση τα αντικειμενικά κατ' αρχήν κριτήρια ενός αντίστοιχου μητρώου με αυτό του μητρώου μελετών.

Για τους λόγους αυτούς είχα προτείνει κατά τη συζήτηση στην επιτροπή στο άρθρο 1, προκειμένου οι ιδιώτες να παίξουν συμπληρωματικό βοηθητικό ρόλο στο έργο της δημόσιας τεχνικής υπηρεσίας και όχι να έχουν αποφασιστική αρμοδιότητα, να διευκρινιστεί ότι οι συμβάσεις αυτές αφορούν υποβοήθηση της αναθέτουσας αρχής ή του εργοδότη για τα θέματα ανάθεσης έργου ή μελέτης, επίβλεψης έργου κοκ. Δεχθήκατε τότε τον όρο υποβοήθηση, αλλά δεν βλέπω να τον έχετε προσθέσει στο τελικό κείμενο του νομοσχεδίου. Ζητήσαμε επίσης –και έχω καταθέσει σχετική τροπολογία- η σκοπιμότητα, ο έλεγχος των συνθηκών και η λήψη απόφασης για την υποβοήθηση από προγραμματική σύμβαση ή από ιδιώτη της υπηρεσίας να λαμβάνεται μετά από εισήγηση του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου της αναθέτουσας αρχής.

Το τρίτο μεγάλο θέμα που προσπαθεί να θεραπεύσει το νομοσχέδιο είναι πράγματι η παρατηρούμενη αύξηση του προϋπολογισμού των έργων και των αμοιβών των μελετών. Ποια είναι όμως τα πραγματικά αίτια; Ένα από τα βασικότερα αίτια είναι η αδυναμία των αρχών που αναθέτουν, η αδυναμία της προετοιμασίας του τεχνικού φακέλου του έργου, της διερεύνησης των αναγκών που θα καλύψει αυτό το έργο και των στοιχείων που απαιτούνται για τον κατά προσέγγιση προσδιορισμό του προϋπολογισμού του έργου.

Γίνεται μία προσπάθεια να βελτιωθεί η κατάσταση μέσω των διατάξεων του νομοσχεδίου αυτού. Δεν ολοκληρώνεται όμως αυτή η προσπάθεια. Εξίσου σοβαρό αίτιο είναι η συνειδητή υποεκτίμηση του προϋπολογισμού των έργων και αμοιβών ώστε να εντάσσονται περισσότερα έργα και μελέτες στα προγράμματα, κατεύθυνση συνήθως των πολιτικών σε βάρος όμως της αποτελεσματικής μεταχείρισης των έργων.

Σοβαρότατο πρόβλημα σε όλες τις φάσεις της παραγωγής ενός δημόσιου έργου είναι η έλλειψη αξιόπιστων, σύγχρονων,

εγκεκριμένων, αναλυτικών τιμολογίων για την κοστολόγηση των έργων. Τα ισχύοντα σήμερα τιμολόγια συντάχθηκαν τη δεκαετία του 1970 με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τη λύση του προβλήματος. Παρόλο που ο νόμος 2940 του 2001 περί συγχωνεύσεων έκανε κάποιο βήμα γι' αυτά τα θέματα, μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει τίποτα. Και βέβαια η δυνατότητα που δίνεται στον κύριο του έργου να δίνει εντολές στους μελετητές για επεκτάσεις του έργου, αλλαγή των χαρακτηριστικών του και άλλα. Επεκτάσεις και αλλαγές που τις περισσότερες φορές είναι καταχρηστικές και εξυπηρετούν άλλες σκοπιμότητες και όχι το ίδιο το έργο και το κοινωνικό σύνολο.

Τα προβλήματα της ανεπαρκούς στελέχωσης και της μη ανανέωσης και επιμόρφωσης του δυναμικού της Δημόσιας Διοίκησης διαπερνούν ως ένα γενικό αίτιο όλα τα προηγούμενα. Και βέβαια υπάρχει και ο ανθρώπινος παράγων, ο μελετητής. Κατά την άποψή μας είναι λίγοι οι μη συνεπείς. Αυτοί όμως εκμεταλλεύονται τα κενά και τις πρακτικές που επισημάνθηκαν και τη σημερινή έλλειψη σύνδεσης μεταξύ προεκτιμώμενης και συμβατικής αμοιβής, για να αυξήσουν τους προϋπολογισμούς και τη μελέτη και να δημιουργήσουν έτσι ολιγοπωλιακές καταστάσεις.

Όμως, σε καμία περίπτωση το πρόβλημα δε διορθώνεται ή δεν περιορίζεται με τη γενίκευση της οικονομικής προσφοράς όπως αυτή στην αρχή είχε διατυπωθεί στο νομοσχέδιο με σκοπό κατάργηση των ελαχίστων αμοιβών και το απεριόριστο ποσοστό έκπτωσης μέχρι και 100%. Πρόκειται για ένα πρόβλημα που παραμένει για το μεταβατικό στάδιο αυτού του νομοσχεδίου.

Όλα τα θετικά μέτρα συνδέονται τελικά, κύριοι συνάδελφοι, με την εξυγίανση των μητρώων, την τήρησή τους, το συστηματικό έλεγχο, όπως και την αναβάθμιση όλου του συστήματος παραγωγής ενός δημοσίου έργου, δηλαδή των υπηρεσιών, των προδιαγραφών, της προετοιμασίας του φακέλου του κοκ.

Όσον αφορά στα μητρώα των ελεγκτών και την ανάγκη σύστασης μητρώου τεχνικών συμβούλων και εταιρειών συμβούλων για την παροχή ανεξάρτητων υπηρεσιών, το νομοσχέδιο δεν περιλαμβάνει καμία διάταξη εθνικής νομοθεσίας, ενώ μπορούσε να το κάνει, μιας και δεν το απαγορεύει η κοινοτική οδηγία. Δεν υπάρχει, λοιπόν, καμία διάταξη εθνικής νομοθεσίας σε ό,τι αφορά στις προϋποθέσεις σας του επαγγέλματος του συμβούλου παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών. Δεν προβλέπει ούτε καν ως δυνατότητα τη συγκρότηση αντίστοιχου μητρώου.

Είναι θετικό ότι διατηρούνται τα μητρώα των μελετητών. Πρέπει να γίνεται συστηματικός έλεγχος, παρακολούθηση και καταγραφή των στοιχείων της πορείας των γραφείων και των εταιρειών που υπάρχουν σε αυτό το μητρώο. Υπάρχει, όμως, εξίσου ανάγκη να νομοθετηθούν οι προϋποθέσεις άσκησης του επαγγέλματος του τεχνικού συμβούλου και της οργάνωσης των εταιρειών συμβούλων για την ανάληψη συμβάσεων παροχής υπηρεσιών από το δημόσιο. Επίσης, υπάρχει ανάγκη για αυστηρό έλεγχο της τήρησης της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας.

Όπως όλοι οι φορείς προτείνουν, και το Τεχνικό Επιμελητήριο, και ο Σύνδεσμος των Μελετητών και οι επιτροπές, που είχατε συστήσει μέχρι σήμερα στο ΥΠΕΧΩΔΕ, υπάρχει ανάγκη συγκρότησης αυτού του μητρώου. Εμείς το τεκμηριώνουμε λιτά μέσα σε μια σχετική τροπολογία που έχουμε καταθέσει. Σωστά στο μητρώο αυτό ή στις υπηρεσίες αυτές δε συμμετέχουν οι εγγεγραμμένοι στο ΜΕΕΠ, ενώ για τους εγγεγραμμένους στο ΜΕΚ σωστά επιτρέπεται μιν, αρκεί να γίνουν οι σχετικοί έλεγχοι και η τακτική παρακολούθηση.

Η πολιτεία οφείλει και να καταγράψει τα βασικά στοιχεία των φορέων του ιδιωτικού τομέα, αλλά και να ορίσει τους όρους και τις προϋποθέσεις για την άσκηση του επαγγέλματος για να μη φτάσουμε τελικά στην ακραία περίπτωση μια εργοληπτική εταιρεία ή μια θυγατρική της να ασκεί τη διοίκηση ή την επίβλεψη στο έργο που κατασκευάζει η ίδια.

Όσον αφορά στα θέματα των διαδικασιών της σύναψης συμβάσεων, που κατά το μεγαλύτερο μέρος του κεφαλαίου αυτού καλύπτονται από την οδηγία 92/50 και από το προεδρικό διάταγμα 346/98, πέραν των κοινών κανόνων, των κριτηρίων, της εξασφάλισης των προϋποθέσεων για ίσους όρους ανταγωνι-

σμού στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το παρόν νομοσχέδιο έπρεπε να καλύψει και ένα ευρύ πεδίο της εθνικής νομοθεσίας, που πρέπει να λάβει υπόψη τις συνθήκες και τις ανάγκες της χώρας στα θέματα αυτά. Για παράδειγμα, ποια είναι τα κριτήρια της χρηματοοικονομικής ικανότητας και πώς θα χρησιμοποιηθούν; Αυτό είναι σαφές ότι και η οδηγία το αφήνει στη νομοθεσία της χώρας για να το ρυθμίσει. Και όμως, δεν ρυθμίζεται από το νομοσχέδιο αυτό.

Οι γενικές κατευθύνσεις της εθνικής πολιτικής που θα είναι συμβατές με την οδηγία 92/50 δεν έχουν τεθεί στο νομοσχέδιο αυτό και είναι ανάγκη να τεθούν. Είναι δικό μας θέμα να καθορίσουμε και τις γενικές κατευθύνσεις και τις συμπληρωματικές διατάξεις.

Επίσης, μια από τις κατευθύνσεις του νομοσχεδίου για τα κριτήρια της αξιολόγησης θα έπρεπε να είναι ότι κατά την αξιολόγηση της ομάδας εκπόνησης της μελέτης ή παροχής υπηρεσιών θα δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα στη συνοχή της ομάδας και τη στελέχυσή της κατά κύριο λόγο με μελετητές ή συμβούλους που περιλαμβάνονται στο μόνιμο μελετητικό και επιστημονικό δυναμικό των εταιρειών ή του υποψήφιου αναδόχου, για να αποφύγουμε έτσι προϋποθέσεις που δημιουργούνται με την παράγραφο 7 του άρθρου 10, δηλαδή τη δημιουργία ευκαιριακών επιστημονικών ομάδων. Αντίθετα πρέπει να δημιουργήσουμε προϋποθέσεις για σταθερές επιστημονικές ομάδες και για σωστή άσκηση του επαγγέλματος του μηχανικού, ούτως ώστε να επιτύχουμε αυτό το στόχο που θέλουμε όλοι: Ποιότητα των μελετών, αξιοκρατικά και αντικειμενικά κριτήρια για την ανάθεση των έργων.

Και τώρα θα χρησιμοποιήσω τα δύο λεπτά για το πολύ μεγάλο θέμα, το οποίο άνοιξε, καταρχήν με την τροπολογία που κατατέθηκε στην επιτροπή, και σήμερα αποτελεί το άρθρο 33 του νομοσχεδίου αυτού, το θέμα της χωροθέτησης ΧΥΤΑ στην περιφέρεια της Αττικής.

Καταρχήν τονίσαμε ότι η διαδικασία με την οποία έχει εισαχθεί όλο αυτό το σοβαρό θέμα είναι απαράδεκτη. Ήταν τροπολογία σε ένα διαφορετικό νομοσχέδιο που το τυπικό κώλυμα επέτρεψε να μην ακούσουμε κανέναν από τους φορείς για αυτό το θέμα. Απαράδεκτο. Από την άλλη πλευρά, είναι ένα άρθρο του νόμου σε ένα νομοσχέδιο που δεν δόθηκε η δυνατότητα να συζητηθεί στην επιτροπή. Αυτό το νομοσχέδιο σήμερα συζητείται με τη διαδικασία της μίας ημέρας, επί της αρχής και επί των άρθρων, δηλαδή μια και έξω.

Αυτά, λοιπόν, τα μεγάλα χρόνια προβλήματα των ανεξέλεγκτων χωματερών, της απαράδεκτης διαχείρισης των στερεών αποβλήτων και της υπερβολικής συγκέντρωσης δραστηριοτήτων και ρύπανσης, φόρτου κλπ. στο λεκανοπέδιο της Αττικής και ιδιαίτερα στη δυτική και ανατολική Αττική δεν είναι δυνατόν να συζητούνται με αυτό το σύντομο ιδιαίτερα συντεταγμένο τρόπο.

Καταρχήν στο μεγάλο θέμα της διαχείρισης των στερεών αποβλήτων έχει τεράστιες ευθύνες η Κυβέρνηση, γιατί παραμένουν έτσι ανεξέλεγκτες οι χωματερές και δεν μπορεί να σχολιάζει ως θεατής ως τώρα και να κατηγορεί μόνο την Τοπική Αυτοδιοίκηση γι' αυτό το θέμα. Έχει τεράστιες ευθύνες γιατί δεν προωθήθηκε και παραμένει μόνο ευχολόγιο το θέμα της ολοκληρωμένης διαχείρισης.

Πείτε μου πού λειτουργούν σταθμοί μεταφόρτωσης. Πείτε μου, μετά από τόσα χρόνια τεχνολογίας, τεχνολογίας, οδηγίων από την Ευρωπαϊκή Ένωση, μετά από το 1996 που έγινε και η αντίστοιχη κοινή υπουργική απόφαση, πού λειτουργούν σήμερα αυτοί οι σταθμοί, πού γίνεται η επεξεργασία (διαλογή) στην πηγή παραγωγής των αποβλήτων, πού έχουν αυτή τη στιγμή χωροθετηθεί με αντικειμενικό τρόπο και πού έχουν εγκριθεί και προχωρήσει οι περιβαλλοντικές μελέτες για τους ΧΥΤΑ.

Το θέμα είναι τεράστιο. Οι ευθύνες είναι πάρα πολύ μεγάλες. Η διαχείριση των στερεών αποβλήτων πρέπει να περάσει από πολλά στάδια. Υπάρχει τεχνολογία. Πρέπει να υπάρχει βούληση και να διατεθούν χρήματα. Το μεγαλύτερο στάδιο της διαχείρισης πρέπει να γίνεται στο νομό και στο δήμο που παράγει το πρόβλημα.

Από εκεί και πέρα, ένα μικρότερο μέρος αυτών των αποβλή-

των, ένα πολύ μικρό μέρος, θα οδηγείται στους ΧΥΤΑ. Αυτή η διαδικασία δεν έχει τηρηθεί μέχρι τώρα. Δεν έχετε να μας δείξετε κανένα, μα κανένα παράδειγμα. Είναι διαδικασία που θα πρέπει να ενισχύει ένας εθνικός σχεδιασμός, που να επιβάλει η Κυβέρνηση και που δεν εναποτίθεται στο νομαρχιακό σχεδιασμό. Εδώ δεν έχετε εφαρμόσει αυτή τη διαδικασία και έρχεστε τώρα να αφαιρέσετε αρμοδιότητες από το νομαρχιακό σχεδιασμό, ο οποίος περιμένει με έναν αξιόπιστο τρόπο μέσα από τις διαδικασίες του δικού του προγραμματισμού να κάνει την τελική διαχείριση των στερεών αποβλήτων στον ΧΥΤΑ.

Επομένως, αυτό το άρθρο, αυτή η τροπολογία, είπαμε ότι πρέπει να αποσυρθεί. Υπάρχει μεγάλη ανάγκη, πολύ περισσότερο για την Αττική, γιατί αφορά θέμα εθνικού σχεδιασμού και διαδικασιών ολοκληρωμένης διαχείρισης των στερεών αποβλήτων. Αλλά υπάρχει ανάγκη να δώσουμε και ένα άλλο μήνυμα και στην υπόλοιπη χώρα ούτως ώστε και ο σχεδιασμός της αυτοδιοίκησης και της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης να μπορέσει να σταθεί αξιόπιστα στα πόδια του, να προχωρήσει αυτές τις σύγχρονες μεθόδους διαχείρισης των αποβλήτων και να έρθει η όλη διαδικασία εδώ και τώρα με τη μορφή ενός νομοσχεδίου για να συζητήσουμε όλα αυτά τα θέματα.

Δεν μπορείτε με έναν τέτοιο τρόπο στην ιδιαίτερα βεβαρημένη περιοχή ανατολικής και δυτικής Αττικής να φορτώνετε για μία ακόμα φορά άρον μία ιδιαίτερη ρύπανση και χωρίς τη δημιουργία καμιάς προϋπόθεσης για τον έλεγχο όλης αυτής της ιστορίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Θα ξεκινήσουμε με τον κατάλογο των ομιλητών.

Η κ. Σχοιναράκη-Ηλιάκη Ευαγγελία έχει το λόγο για οκτώ λεπτά.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΣΧΟΙΝΑΡΑΚΗ-ΗΛΙΑΚΗ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν ένα μήνα μας ενημέρωσε στην Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας Κρήτης για την πορεία του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Μέσα από την ενημέρωση εκείνο που βγήκε και ήταν βασικό ήταν πώς οι γραφειοκρατικές διαδικασίες σε ό,τι αφορά τη δημοπράτηση μιας μελέτης μέχρι την υπογραφή της σύμβασης ανάθεσης αλλά και την ολοκλήρωσή της, ήταν ένας από τους βασικούς παράγοντες καθυστέρησης και δημιουργίας τεράστιων προβλημάτων σε ό,τι αφορά τις μελέτες και την πορεία του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Εκείνο που ζήτησε ήταν ακριβώς η τροποποίηση αυτού του νόμου προκειμένου να υπάρχει διαφάνεια, αξιοπιστία και να καθορίζονται με σαφήνεια όλα τα δεδομένα των μελετών.

Έρχομαι σε συγκεκριμένο παράδειγμα. Με το άρθρο 11 παρ. 16 του ν. 716 δινόταν το δικαίωμα της ένστασης. Με μία τροποποίηση το 1997 στο ν. 2522 δινόταν το δικαίωμα ο ενιστάμενος να καθυστερεί περισσότερο, να προσφεύγει δηλώνοντας ότι δεν υπάρχει πλήρης γνώση του αντικειμένου. Στο νομό μου το ζήσαμε έντονα το τελευταίο διάστημα, αφού λόγω της άγνοιας του αντικειμένου, ως ισχυριζόταν ο ενιστάμενος, σε βασικό έργο του νομού όπως οι κάθετοι άξονες προς το νότο, είχαμε καθυστέρηση ενός και πλέον έτους από την ημερομηνία δημοπράτησης της μελέτης ως την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης η οποία δεν έχει γίνει ακόμα και ελπίζω να γίνει εντός των ημερών.

Θέλω να πιστεύω ότι το σχέδιο νόμου που συζητούμε μέσα από τις συγκεκριμένες διατάξεις και τα άρθρα του βάζει ασφαλιστικές δικλίδες, προκειμένου να δοθεί τέλος στην καθυστέρηση των έργων.

Γνωρίζουμε όλοι ότι η μελέτη ενός έργου είναι ο βασικός παράγοντας για την κατασκευή του αλλά και για το μέλλον του έργου, αφού από την ποιότητα της μελέτης θα εξαρτηθεί και η κατασκευή, άρα πώς θα παραδοθεί το έργο, άρτια όπως επιθυμούμε.

Τα αρνητικά του ν.716 που είχαν να κάνουν με την αμοιβή του μελετητή που ήταν επί του προϋπολογισμού του έργου –άρα το κόστος του έργου ανέβαινε και ήταν ένα αρνητικό σημείο- δεν εξασφάλιζαν έργα καλής ποιότητας, δεν εξασφάλιζαν οικονομία έργου ούτε και συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα. Τώρα ο συγκεκριμένος νόμος με τις διατάξεις του δίνει μια βαρύτητα

στην προετοιμασία του φακέλου προκειμένου να πετύχουμε το στόχο για ποιότητα, δίνει ταχύτητα στη σύναψη των συμβάσεων και στην επίλυση των διαφορών και με σαφήνεια ζητάει από τον φορέα που αναθέτει τη μελέτη, να καθορίζει τη σκοπιμότητα του έργου. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό το γεγονός ότι μέσα από τις διατάξεις του νόμου συμπεριλαμβάνεται ως κριτήριο η εντοπιότητα του μελετητή και έτσι ενισχύεται η απασχόληση των μελετητικών γραφείων της περιφέρειας, οι οποίοι είναι γνώστες της τοπικής πραγματικότητας, αλλά και της αναγκαιότητας ενός έργου. Γνωρίζουν καλά πόσο αναγκαίο είναι αυτό για την τοπική κοινωνία.

Θέλω να πιστεύω ότι και μέσα από το άρθρο 33 που έχει να κάνει με τον περιφερειακό σχεδιασμό της διαχείρισης των στερεών αποβλήτων και τη χωροθέτηση των οργανωμένων χώρων διαχείρισης στερεών αποβλήτων, δίνεται απάντηση σε ένα πολύ μεγάλο θέμα σχετικά με τη διαχείριση των απορριμμάτων. Η προστασία του περιβάλλοντος είναι ευθύνη όλων μας και σαφέστατα πέρα από λαϊκισμό και μικροπολιτικές σκέψεις ή τοποθετήσεις, θα πρέπει να τοποθετηθούμε προς το συμφέρον των πολιτών αλλά και στην προστασία του περιβάλλοντος.

Όσον αφορά την περιφέρεια της χώρας οι παράγραφοι 8 και 9 του συγκεκριμένου άρθρου δίνουν την αρμοδιότητα στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας να τροποποιεί το σχέδιο διαχείρισης ως προς τον φορέα διαχείρισης με τον ορισμό άλλου δήμου ή δήμων ή συνδέσμων προκειμένου να προβαίνει στην υλοποίηση του σχεδίου. Σαφέστατα η απάντηση στα προβλήματα που αφορούν τα απορρίμματα πρέπει να είναι άμεση για να μην έχουμε νέους Κουρουπητούς. Πιστεύω ότι κάθε Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας θα αποφασίζει με γνώμονα το συμφέρον των πολιτών και την προστασία του περιβάλλοντος, αφού βεβαίως εκφράσουν γνώμη όλοι οι φορείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Έχουν διανεμηθεί προσθήκες, τροπολογίες και αναδιατυπώσεις από την κυρία Υπουργό.

Κυρία Υπουργέ, να τα καταθέσετε στα Πρακτικά ή να τα διαθέσετε για να ενσωματωθούν στο νόμο.

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Θα τα καταθέσω, κύριε Πρόεδρε. (Στο σημείο αυτό η κυρία Υπουργός καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες προσθήκες, τροπολογίες, αναδιατυπώσεις οι οποίες έχουν ως εξής:

«ΠΡΟΣΘΗΚΕΣ – ΑΝΑΔΙΑΤΥΠΩΣΕΙΣ
ΣΤΗΝ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Άρθρο 10 παρ. 8 περ. γ'

Μετά τις λέξεις «ο πίνακας» προστίθενται οι λέξεις «για τους υποψηφίους»

Άρθρο 12 παρ. 6

Στο τέταρτο εδάφιο αντί «πέντε τοις εκατό (5%)» και «δέκα τοις εκατό (10%)» τίθεται «τρία τοις εκατό (3%)» και «πέντε τοις εκατό (5%)» αντίστοιχα.

Άρθρο 12 παρ. 7

Στο προτελευταίο εδάφιο, αντί «η προεκτιμώμενη αμοιβή» τίθεται «η οικονομική προσφορά» και αντί των λέξεων «το διπλάσιο της» τίθενται οι λέξεις «το διπλάσιο της προεκτιμώμενης αμοιβής»

Άρθρο 12 παρ. 9

α) Στο πρώτο εδάφιο οι λέξεις «όπως έχουν προεκτιμηθεί από την αναθέτουσα αρχή» διαγράφονται.

β) Το τρίτο εδάφιο αναδιατυπώνεται ως εξής: «Οικονομική προσφορά που είναι κατώτερη από συγκεκριμένο ποσοστό επί των τεκμαρτών τιμών προσήκουσας αμοιβής, όπως η αμοιβή καθορίζεται από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με τις αποφάσεις του πρώτου εδαφίου, αξιολογείται υποχρεωτικά ως ίση με την προσφορά που είναι ή θα ήταν ίση με το συγκεκριμένο ποσοστό επί των τεκμαρτών τιμών προσήκουσας αμοιβής. Το ποσοστό αυτό καθορίζεται με τις αποφάσεις του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου.»

γ) Στον τελευταίο στίχο της παραγράφου μετά τις λέξεις «οικονομική προσφορά» τίθενται οι λέξεις «, ο ειδικότερος τρόπος αναθεώρησής τους»

Άρθρο 19 παρ. 2

Αντί «όπως ορίζονται» τίθενται «όπως αυτή ορίζεται»

Άρθρο 25 παρ. 3

Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 αναδιατυπώνεται ως εξής:

«Για τις συμβάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2, η προθεσμία μέσα στην οποία συντελείται η έγκριση και παραλαβή είναι πέντε μήνες από την υποβολή πλήρων όλων των μελετών που προβλέπονται από τη σύμβαση.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Τσιτουρίδης έχει το λόγο.

ΣΑΒΒΑΣ ΤΣΙΠΟΥΡΙΔΗΣ: Μετά από πολλά χρόνια καθυστερήσεων και αφού οι υπερβάσεις χρόνων προϋπολογισμών, και ο κακοτεχνίες είναι τα κύρια χαρακτηριστικά στα δημόσια έργα με την ευθύνη αυτής της Κυβέρνησης, οι αλλαγές οι οποίες επιχειρούνται με αυτό το νομοσχέδιο στο θεσμικό πλαίσιο των μελετών, δεν λύνουν κανένα από τα μεγάλα προβλήματα αυτού του κλάδου. Το σχέδιο νόμου της κ. Παπανδρέου βρίσκει αντιθέτους όλους ανεξαιρέτως τους εμπλεκόμενους φορείς.

Το σχέδιο νόμου αυτοαναίρεται, αφού αφήνει ανοικτό το ενδεχόμενο να περιοριστεί σε ένα μικρό μόνο ποσοστό των μελετών στη χώρα. Αυτό από μόνο του θα ήταν επαρκής λόγος για να καταψηφίσει κανείς το νομοσχέδιο. Δε δίνει καμία αναπτυξιακή προοπτική σ' αυτό τον ευαίσθητο χώρο. Δε διασφαλίζει την πιστή εφαρμογή των μελετών κατά την εκτέλεση των έργων. Αφήνει περιθώρια για παρεκκλίσεις, εκπτώσεις και αναθεωρήσεις εντείνοντας έτσι την αδιαφάνεια που υπάρχει σε μεγάλο βαθμό σ' αυτό το χώρο. Ενισχύει τις διακρίσεις εις βάρος των Ελλήνων μελετητών σε σχέση με ξένους συναδέλφους τους. Δε δίνει κίνητρα για την εξαγωγική δραστηριότητα των Ελλήνων μελετητών. Δεν οδηγεί σε αλλαγές για την αναβάθμιση του ρόλου του μελετητή, αλλαγές που θα μπορούσαν να οδηγήσουν στις απολύτως αναγκαίες μεταρρυθμίσεις στην παραγωγή των δημοσίων έργων.

Σε κάθε περίπτωση εκείνο που δε θέλει ή δεν μπορεί να κατανοήσει η Κυβέρνηση είναι πως καμία αλλαγή στο θεσμικό πλαίσιο μελετών δεν μπορεί να λύσει από μόνη της τα μεγάλα προβλήματα που παρουσιάζονται στην παραγωγή των δημοσίων έργων στη χώρα μας. Η πρόταση της Κυβέρνησης θα έπρεπε να εντάσσεται σε ένα γενικότερο σχεδιασμό. Το φαινόμενο των υπερβολικά χαμηλών προσφορών που μπορεί να εκδηλωθεί σε όλα τα συστήματα ανάθεσης και των πρακτικών μετά την ανάθεση, θα εξαλειφθεί μόνο όταν εξαλειφθούν οι δυνατότητες τροποποίησης της σύμβασης, πράγμα αδύνατον αν δεν ληφθούν μέτρα που να διασφαλίζουν το κλειδίωμα του φυσικού αντικείμενου του έργου.

Αυτό δεν μπορεί να γίνει εάν το έργο δεν προκηρύσσεται στη βάση ολοκληρωμένης και πλήρους μελέτης. Χωρίς αυτήν δε θα υπάρχει κλειδίωμα και θα συνεχίζονται οι λαθροχειρίες μέσα από διαδοχικές τροποποιήσεις της αναθεθείσας σύμβασης είτε υπάρχει αύξηση του συνολικού κόστους είτε όχι.

Πρέπει επιτέλους να αποφασίσουμε ότι στόχος της χώρας μας όσον αφορά τα δημόσια έργα θα πρέπει να είναι το πώς τα δημόσια έργα θα τελειώνουν στο χρόνο τους με τον προϋπολογισμό που έχουμε σχεδιάσει και να έχουν την ποιότητα που πρέπει.

Για να επιτευχθεί όμως αυτός ο στόχος, απαιτείται ένα σύνολο δράσεων και παρεμβάσεων που απαραίτητα περιλαμβάνουν την εξαντλητική τυποποίηση του φυσικού αντικείμενου των έργων και την εξαντλητική τυποποίηση της μεθοδολογίας, αξιολόγησης των προσφορών, τον ορθό σχεδιασμό –και στον όρο «σχεδιασμό» δίδουμε μία έννοια πολύ ευρύτερη από αυτή της κατάρτισης των τεχνικών μελετών- και τη θέσπιση της συνυπευθυνότητας του σχεδιαστή και μελετητή για την εκτέλεση του έργου μέσα από μια διαδικασία διαβούλευσης μεταξύ μελετητών και κατασκευαστών, κάτι που δεν επιτυγχάνεται με αυτό το σχέδιο.

Επίσης, κύριε Πρόεδρε, απαιτείται η θέσπιση κατάλληλων διαδικασιών –δρακόντειων διαδικασιών- για εξαιρετικές περιπτώσεις, όπου απαιτείται η τροποποίηση του φυσικού αντικείμενου και της σύμβασης.

Τέλος, αλλά όχι ως τελευταία προϋπόθεση, θα ανέφερα την

ανάγκη να αποφασίσουμε ότι για να γίνουν όλα αυτά, για να γίνουν σωστές μελέτες και σωστή κατασκευή, θα πρέπει να υπάρξει μία άλλη αποτελεσματική και υπεύθυνη Δημόσια Διοίκηση.

Η Κυβέρνηση όλα αυτά τα χρόνια δεν έχει κάνει τίποτα από όλα αυτά. Έρχεται τώρα αποσπασματικά να μας πει ότι θα θεραπεύσει την αιτία του κακού με ένα σχέδιο νόμου το οποίο επαναλαμβάνει και δεν θεραπεύει, αλλά και βρίσκει αντίθετους όλους αυτούς οι οποίοι θα συνεχίσουν να κάνουν μελέτες και να παράγουν δημόσια έργα και όταν εμείς δεν θα υπάρχουμε στο πολιτικό σκηνικό.

Έτσι, λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, εκτιμώ ότι η Κυβέρνηση με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο χάνει μία ακόμα ευκαιρία, έστω και λίγο πριν κλείσει τον κύκλο της, για ένα άλλο θεσμικό πλαίσιο σε όλη την αλυσίδα παραγωγής των δημοσίων έργων, από τις μελέτες μέχρι και τη διαχείριση αυτών των έργων.

Τέλος, θα αναφερθώ πολύ σύντομα στην επιλογή χώρου ΧΥΤΑ, την οποία προώθησε η κ. Παπανδρέου με τροπολογία. Όπως είπαμε και στη Διαρκή Επιτροπή, ήταν ατυχές το γεγονός ότι επελέγη η διαδικασία της τροπολογίας, δεδομένου ότι μας αποστέρησε τη δυνατότητα να συζητήσουμε αναλυτικά στη νομοθετική μας επιτροπή γι' αυτά τα θέματα και να ακούσουμε τους εμπλεκόμενους φορείς.

Εκτιμούμε ότι η κ. Παπανδρέου γνωρίζει ότι η πρότασή της είναι αμφιβόλο συνταγματικότητας και λειτουργικότητας. Και το γνωρίζει αυτό, διότι αντί να χωροθετήσει τις εγκαταστάσεις σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, δίδει έγκριση καταλληλότητας. Αντί στη διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων να ζητήσει πρώτα την έγκριση του Εθνικού Συμβουλίου Χωροταξίας και Περιβάλλοντος, όπως ο νόμος ορίζει, μεταθέτει την ευθύνη έγκρισης σε κοινή υπουργική απόφαση.

Κύριε Πρόεδρε, εκτιμούμε ότι ύστερα από λίγους μήνες με τη διαδικασία την οποία επέλεξε η κ. Παπανδρέου, θα βρισκόμαστε πάλι από εδώ που ξεκινήσαμε. Δηλαδή, θα έχουμε μία πραγματικότητα αδιεξόδων, ευτελισμού και διασυρμού της χώρας.

Στο σημείο αυτό, η κ. Παπανδρέου και η Κυβέρνησή της χάνουν επίσης μία ακόμα ευκαιρία να προωθήσουν επιτέλους ένα συνολικό σχέδιο διαχείρισης απορριμμάτων, ακολουθώντας τις τεχνολογικές εξελίξεις και τη διεθνή εμπειρία στο οποίο σχέδιο η υγειονομική ταφή θα αποτελεί μία μόνο μέθοδο διαχείρισης, γιατί έστω και τώρα καλά θα κάνει η κυρία Υπουργός ΠΕΧΩΔΕ να μάθει ότι υπάρχουν και άλλες μέθοδοι διαχείρισης απορριμμάτων και όχι αυτές που οδηγούν στις εικόνες ντροπής τις οποίες έχουμε στα Άνω Λιόσια.

Τέλος, κύριε Πρόεδρε, θα έλεγα ότι δεν γίνεται καμία αναφορά στο θέμα της περιβαλλοντικής αποκατάστασης του χώρου υγειονομικής ταφής των απορριμμάτων στα Άνω Λιόσια και στην οριστική απομάκρυνση από την περιοχή όλων των παράνομων απορρίψεων και χρήσεων που ρυπαίνουν κατά τρόπο απαράδεκτο τη συγκεκριμένη περιοχή.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την Πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Το λόγο έχει η κ. Ιωάννα Στεργίου.

ΙΩΑΝΝΑ ΣΤΕΡΓΙΟΥ: Από τη μεριά μας και εμείς θα θέλαμε να σταθούμε κυρίως στο θέμα της χωροθέτησης των ΧΥΤΑ, όπως επιχειρείτε να περάσετε με το άρθρο 33 του νομοσχεδίου που συζητάμε.

Θα επαναλάβω και εγώ αυτό που είπε η εισηγήτρια μας. Υποβαθμίσατε το όλο θέμα και δεν δώσατε τη δυνατότητα στους νομάρχες, τους φορείς, τους δημάρχους και τις τοπικές κοινωνίες να πουν τη γνώμη τους γι' αυτό το νομοσχέδιο, για έναν νόμο από τον οποίο θα κριθεί η ζωή και το μέλλον τόσο της ανατολικής όσο και της δυτικής Αττικής, φέρνοντάς το ως τροπολογία σε ένα σοβαρό νομοσχέδιο, όπως είναι το νομοσχέδιο για τις μελέτες των δημοσίων έργων.

Φέρετε πολύ μεγάλη ευθύνη και εσείς προσωπικά ως Υπουργός και ως Κυβέρνηση.

Θα ήθελα να καταθέσω στα Πρακτικά της Βουλής αυτά που δεν θελήσατε να ακούσετε στην επιτροπή και που δεν αφήσατε

με τον τρόπο που γίνεται η συζήτηση μέσα εδώ στην Ολομέλεια να φθάσουν στα αφτιά των Βουλευτών που ανήκουν σε άλλες περιοχές που δεν είναι της Αττικής. Μας κατηγορείτε ότι είμαστε τοπικιστές αλλά δεν είμαστε. Το ζούμε το πρόβλημα, γι' αυτό ανησυχούμε. Κι όχι μόνο αυτό. Ξέρετε πολύ καλά ότι σήμερα όλος ο κόσμος είναι ξεσηκωμένος από τα Μέγαρα μέχρι το Λαύριο και αντιδρούν σε αυτήν την ρύθμιση που πάτε να επιβάλετε.

Θα καταθέσω, λοιπόν, στα Πρακτικά έναν πάκο με χαρτιά, που είναι οι μελέτες για το Πολυδένδρι, για την Κερατέα, για το Κορωπί, οι αντιδράσεις της δυτικής Αττικής, οι αντιδράσεις των κατοίκων των Λιοσίων, μαζί με τους χάρτες και τις μελέτες των επιστημόνων τους οποίους τους βγάλατε, ότι δήθεν, επειδή έχουν σπίτια δίπλα, ενδιαφέρονται για την περιοχή. Καταργήσατε κάθε άλλη φωνή η οποία αντιδρούσε σε αυτή τη ρύθμιση. Μπορεί ο οποιοσδήποτε Βουλευτής να ελέγξει αυτά τα χαρτιά για να δει τι ψήφισε και ιδιαίτερα η κυβερνητική Πλειοψηφία που θα περάσει το νομοσχέδιο.

Πιστεύουμε ότι και η ανατολική και η δυτική Αττική σήμερα με δεδομένο ότι έχει το μισό του πληθυσμού της Ελλάδας αντικειμενικά δεν χωράει άλλη επιβάρυνση. Το Θριάσιο Πεδίο επιβαρυνμένο από βιομηχανίες και από χρήσεις γης οι οποίες επιβαρύνουν ακόμη περισσότερο το περιβάλλον. Η ανατολική Αττική με προσταυόμενες περιοχές, Πεντελικό, Υμηττός, Πάρνηθα, αρχαιολογικούς χώρους, αεροδρόμια, λιμάνια και μία σειρά άλλες χρήσεις τις οποίες φέρατε στην Αττική, θεωρούμε ότι δεν μπορεί να έχει επιπλέον και τους ΧΥΤΑ. Εκτός των άλλων, δικαιολογημένα θεωρούμε ότι οι κάτοικοι αντιδρούν, γιατί όπως λέτε εδώ και δεν το κρύβετε άλλωστε στην εισηγητική έκθεση της τροπολογίας, «οι χώροι υγειονομικής ταφής των απορριμμάτων προβλέπεται να λειτουργήσουν αρχικά για την ταφή των σύμμεικτων απορριμμάτων». Τι σημαίνει αυτό; Ότι όπως είναι οι σταούλες έτσι θα πάνε να τις βάλουν στους ΧΥΤΑ, «ενώ σταδιακά», λέτε, «το πότε θα γίνει αυτό είναι άγνωστο, με την ανάπτυξη και εκτεταμένη εφαρμογή των προγραμμαμάτων ανακύκλωσης και ανάκτησης υλικών, αλλά και με τη λειτουργία μονάδων επεξεργασίας που απαιτούνται θα μετατραπούν σε χώρους υγειονομικής ταφής αποβλήτων». Σας το είπαμε όταν ήρθαμε στο Υπουργείο οι Βουλευτές της Αττικής. Αντί να ορίσετε την ανακύκλωση στην πηγή, το διαχωρισμό δηλαδή των υλικών, διαχωρισμό στην πηγή, τους σταθμούς μεταφόρτωσης πρώτα και μετά τους ΧΥΤΑ, ξεκινάτε από το τέλος, γιατί ακριβώς δείχνετε την πρόθεση που υπάρχει να μεταφέρετε σκουπίδια «σύμμεικτα» στους ΧΥΤΑ χωρίς ουσιαστικά να κάνετε έργα, άλλωστε δεν προλαβαίνετε. Και δεν είναι ευθύνη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης το γεγονός ότι μέχρι σήμερα και για πολλά χρόνια δεν έγινε κανένα έργο για να λυθεί το μεγάλο πρόβλημα του Λεκανοπεδίου της Αττικής. Δεν μπορείτε δηλαδή σήμερα να λέτε στους δημάρχους και στους κοινοτάρχες της Αττικής ότι φταίνε αυτοί γιατί δεν λύθηκε το πρόβλημα της Αθήνας. Φταίει η Κυβέρνηση γιατί τόσα χρόνια βολευόταν με τα Άνω Λιόσια, γιατί έκανε μία περιοχή σκουπιδότοπο της Αθήνας, γιατί οι κάτοικοι εκεί βρίσκονται σε απεγνωσμένη κατάσταση και έπρεπε να το είχατε λύσει το πρόβλημα πολλά χρόνια πριν. Δεν μπορείτε σήμερα να λέτε ότι είμαστε στο παρά πέντε και αντί να κλείσετε τα Λιόσια –που πρέπει να τα κλείσετε- να δημιουργήσετε άλλα Λιόσια σε όλη την Αττική. Νομίζουμε ότι η θέση για απόσυρση αυτού του άρθρου είναι η πιο σοβαρή, ότι πρέπει να φύγει. Επιβάλλεται να καθίσετε με τους δημάρχους και τους κοινοτάρχες, με την Τοπική Αυτοδιοίκηση να το δείτε το θέμα και να αξιοποιήσετε τις μελέτες που υπάρχουν. Έχετε καταστρατηγήσει όλα τα κριτήρια αποκλεισμού. Και οι έξι περιοχές που προτείνετε έχουν από δύο μέχρι επτά κριτήρια αποκλεισμού. Το Πολυδένδρι έχει επτά κριτήρια αποκλεισμού. Πώς, λοιπόν, κάνετε εκπνώσεις στα κριτήρια αποκλεισμού για την Αττική και δεν μπορείτε να τα κάνετε για άλλους χώρους; Αφού, λοιπόν, καταστρατηγείτε το νόμο για τη ζώνη προστασίας του Υμηττού, με τη δική σας λογική, γιατί δεν τα πάτε στον Υμηττό, γιατί δεν τα πάτε στην Ομόνοια για παράδειγμα, όταν λέτε ότι όλα τα προβλήματα που θα προκύψουν μπορείτε να τα φτιάξετε και δε θα υπάρχει θέμα ρύπανσης του περιβάλλοντος;

Πιστεύουμε, λοιπόν, ότι θα πρέπει να το δείτε σε βάση εθνικού σχεδιασμού με δεδομένο ότι η Αττική έχει το μισό πληθυσμό της χώρας, ότι έχει τις περισσότερες δραστηριότητες της χώρας.

Επιπλέον, πιστεύουμε ότι με το άρθρο που προτείνετε αφήνετε πάρα πολλά κενά στους φόβους των κατοίκων ότι πραγματικά δεν θα υπάρξει λύση του προβλήματος. Δεν είναι έργο πνοής. Σε δέκα - δεκαπέντε χρόνια θα ψάχνετε άλλους χώρους. Δηλαδή τι θα κάνουμε στην Αττική; Θα γεμίζουμε χωματερές, θα γεμίζουμε ΧΥΤΑ όπως το λέτε;

Παρακάτω στην τροπολογία λέτε ότι οι μονάδες εναλλακτικής διαχείρισης συσκευασιών και άλλων προϊόντων, δηλαδή οι μονάδες επεξεργασίας οχημάτων, χρησιμοποιημένων ανταλλακτικών κλπ. δεν περιλαμβάνονται σ' αυτές τις θέσεις που χωροθετείτε. Λέτε ότι ως κατάλληλες θέσεις θεωρούνται και εκείνες οι θέσεις στις οποίες επιτρέπεται να εγκατασταθούν οι αντίστοιχες κατηγορίες βιομηχανικών ή βιοτεχνικών εγκαταστάσεων. Δηλαδή επιπλέον, θα χρησιμοποιήσετε και άλλες περιοχές. Εμείς φοβόμαστε ότι αυτές θα είναι περιοχές, όπως είναι το Θριάσιο γιατί εκεί υπάρχουν τέτοιες εγκαταστάσεις βιομηχανικές. Θα πάτε πάλι στο Θριάσιο να κάνετε εργοστάσια τα οποία θα επιβαρύνουν τη ζωή των κατοίκων της περιοχής.

Συνέχεια λέτε τελευταία για τα εργοστάσια της καύσης. Τα εργοστάσια της καύσης που βρίσκονται στη Βιέννη, όπως το λέτε, πράγματι υπάρχουν. Φαντασθείτε όμως να είχαμε στο Λεκανοπέδιο εργοστάσια καύσης; Πιστεύετε ότι θα ήταν καλό, θα βόλευε την κατάσταση στην Αττική;

Δε μας λέτε όμως τι γίνεται στο Λονδίνο. Το Λονδίνο πάει τα σκουπίδια του σε ΧΥΤΑ τετρακόσια χιλιόμετρα μακριά. Πιστεύουμε ότι η μακροπρόθεσμη λύση είναι να δείτε ένα εθνικό σχεδιασμό με μια προοπτική να βγουν τα σκουπίδια και παραέξω. Δεν σας λέμε πού να πάνε, δεν είναι δικό μας θέμα.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Τίνος είναι της Μ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Σας παρακαλώ, κύριε Κεδίκογλου.

ΙΩΑΝΝΑ ΣΤΕΡΓΙΟΥ: Μην αντιδράτε έτσι, κύριε Κεδίκογλου.

Όταν ο Ασωπός φέρνει τα σκουπίδια και τα απόβλητα της Βοιωτίας στην Αττική και στον Ευβοϊκό κόλπο, πρέπει να βάλουμε σύνορα στον Ασωπό να μη φέρνει τα απόβλητά του; Στην Αθήνα και στο Λεκανοπέδιο της Αθήνας εκτός από τους κατοίκους διακινείται κάθε μέρα ένα εκατομμύριο κόσμος. Είναι τα σκουπίδια μόνο των Αθηναίων; Είναι τα σκουπίδια μόνο της Αττικής αυτά που έχουμε επιβαρυνθεί εμείς; Πρέπει λοιπόν να το δούμε σ' έναν εθνικό σχεδιασμό με νέες μελέτες. Δε λέμε να πάνε εδώ ή εκεί. Υπάρχουν χώροι. Όπως τους βρήκαν στην Αττική και έκαναν εκπτώσεις στα κριτήρια αποκλεισμού, θα βρεθούν χώροι. Αλλά είναι θέμα πολιτικής βούλησης, είναι θέμα διαχείρισης και εκεί είναι το ζήτημα: αυτές τις λύσεις κάποιοι τις επιβάλλουν και θεωρούμε ότι είναι πολιτική λύση. Δεν είναι λύση η οποία θα λύσει το πρόβλημα. Θα λύσει το πρόβλημα μόνο ένας μακροπρόθεσμος σχεδιασμός σε εθνικό επίπεδο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Ιωάννα Στεργίου, καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κύριος Κεδίκογλου έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε και θα παρακαλούσα για την ανοχή σας στον χρόνο.

Ας αρχίσουμε από το τελευταίο. Νομίζω, κυρία Υπουργέ, ότι είναι ατυχία το ότι δεν ξεκινήσατε από κάποιο παλιό λατομείο αμέσως να το κάνετε ένα ΧΥΤΑ να το καλύψετε με πράσινο. Μέσα σε επτά, οκτώ μήνες θα το είχατε καλύψει και με χόμα και με δέντρα και δεν θα υπήρχε συζήτηση. Διότι κατανάμε πλέον να πούμε μήπως υπάρχει δυνατότητα να αγοράζουμε ένα νησί από κάποια άλλη χώρα τριτοκοσμική ή δεν ξέρω από πού αλλού και να το μεταφέραμε ρυμολκώντας τα εδώ. Πώς να το κάνουμε; Τα σκουπίδια είναι δικά μας.

Υπεδείχθησαν κάποιοι χώροι. Κανείς δεν είπε ότι υπάρχει μια μελέτη. Όταν και όσο γρηγορότερα γίνει ο πρώτος ΧΥΤΑ, θα

σταματήσει η συζήτηση.

Εγώ, εν πάση περιπτώσει έψαξα και δεν βρήκα κάποια εισηγήση η οποία να ακυρώνει τους χώρους που υποδεικνύει η Υπουργός και δεν βρήκα κάποιο ελαττωμα στη λύση αυτή, πολύ περισσότερο όταν οι θέσεις οριστικοποιούνται μετά από μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΜΠΕ). Πάντως, οι πολιτικές αποφάσεις και πράξεις, κρίνονται εκ του αποτελέσματος και εξ αυτού θα κριθεί. Την ευθύνη της θεσμοθέτησης έχει η νόμιμη Κυβέρνηση.

Πάμε τώρα στο κύριο θέμα του νομοσχεδίου. Το περιέγραψε νομίζω με αρκετή ενάργεια ο εισηγητής της Πλειοψηφίας. Είναι ένα νομοσχέδιο το οποίο εκσυγχρονίζει κάποια κατάσταση. Προς τιμήν της η παρούσα Υπουργός είπε από τις αρχές που πήγε στο Υπουργείο Δημοσίων Έργων ότι η παθογένεια του συστήματος των δημοσίων έργων έχει την αιτία της στις μελέτες. Πήρα την πρωτοβουλία της απέστειλα και μια επιστολή τότε την οποία επιφυλάσσομαι να καταθέσω στα Πρακτικά, που έλεγα ότι η μελέτη είναι έργο και να την αντιμετωπίσετε, κυρία Υπουργέ, ως έργο. Δεν γνωρίζω σε ποιο βαθμό επηρεάστηκε, αλλά εν πάση περιπτώσει, το θεώρησα υποχρέωσή μου όντας τόσα χρόνια στο Κοινοβούλιο και έχοντας κάποια σχέση με τις κατασκευές και την εκτέλεση. Και δεν είναι ελληνικά «η παραγωγή δημοσίων έργων». Τα δημόσια έργα, δεν «παράγονται», εκτελούνται ή κατασκευάζονται.

Μπαίνουμε, λοιπόν, σε μια άλλη διαδικασία, η οποία νομίζω ότι δεν έχει γίνει αντιληπτή και από άλλους εισηγητές. Η αλλαγή που γίνεται με το παρόν νομοσχέδιο είναι ότι με το σύστημα της προεκτιμώμενης αμοιβής -η οποία ήταν προεκτιμώμενη, στη συνέχεια προσδιοριζόταν από τον Κώδικα Αμοιβής και δεν είχε καμιά σχέση με την προεκτίμηση- πάμε σε ένα σύστημα που καθορίζει ποια είναι η αμοιβή του γραφείου.

Όσα λέγονται για το ότι η οικονομική προσφορά θα είναι μια δημοπρασία πουθενά δεν φαίνονται. Η οικονομική προσφορά έχει μια βαρύτητα την οποία εγώ θεωρώ πολύ μικρή και, εν πάση περιπτώσει, το ζήτημα της προσφοράς είναι ποια αντικειμενικά στοιχεία θέτετε, για να λάβει κανείς μέρος. Αν προβλέπετε σκληρές προϋποθέσεις, τόσο σε πτυχία μελετών, όσο και σε αριθμό μελών των γραφείων των μελετών, σε αριθμό συμβούλων, σε εμπειρία και σε γνώσεις, δεν μένουν περιθώρια, για να «κτυπήσει» και να κατεβάσει κανείς την οικονομική προσφορά, κυρία Υπουργέ. Μην ακούτε τι λένε!

Εδώ έρχονται και μας λένε ότι όλος ο τεχνικός κόσμος -το Τεχνικό Επιμελητήριο- είναι εναντίον του νομοσχεδίου. Ας βάλουμε, όμως, τα πράγματα στη θέση τους. Το ΤΕΕ πραγματικά έχει μέλη τα οποία είναι περισσότερο από άξια. Θα μπορούσε να παίζει καταπληκτικό ρόλο σε όλα τα τεχνικά θέματα στο διεθνή ορίζοντα. Όμως, το Τεχνικό Επιμελητήριο μετά από το προεδρικό διάταγμα της ντροπής, το π.δ. 515/1989, που ήταν ένα διάταγμα για να αναδείξει μια συγκεκριμένη παράταξη στην ηγεσία του ΤΕΕ, από άλογο gagnant και favori έγινε κουτσό άλογο. Το ομολόγησαν οι ίδιοι προχθές στην επιτροπή. Το είδατε.

Έχουμε, είπαν, τα προβλήματά μας. Όταν είστε προβληματικοί, τι συμβουλή να δώσετε; Σήμερα το ΤΕΕ εισπράττει δισεκατομμύρια με το 2% των μελετών. Πού τα διαθέτει; Στο να κάνει τμήματα Τ.Ε.Ε. στη Χαλκίδα, στη Βοιωτία -δεν ξέρω πού αλλού- και να δίνει στους προέδρους και στους αντιπροέδρους εκατομμύρια αμοιβές. Έτσι, όμως, δεν γίνεται αξιόπιστο στο ρόλο του. Πώς να το κάνουμε; Σχεδόν το ομολόγησε ο εκπρόσωπος των μελετητών.

Σχεδόν κανείς δεν ξέρει -ελάχιστο ποσοστό ξέρει- τι σημαίνει τεχνικό δελτίο. Είναι, όμως, και ευθύνη της Κυβέρνησης που δεν έχει φροντίσει να μάθει η ελληνική διοίκηση τι σημαίνει τεχνικό δελτίο. Το τεχνικό δελτίο είναι μια τεχνική και νομική έννοια. Έπρεπε να έχει μπει στη συνείδηση της διοίκησης, μια και είναι καθοριστικό στοιχείο για την απορρόφηση πόρων από το Γ' Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης.

Εν αρχή, λοιπόν, όλων, κύριε Πρόεδρε, είναι ο Κώδικας Αμοιβών. Ιδιαίτερα μετά το προεδρικό διάταγμα που σας είπα είναι απόλυτος ανάγκη να ξανακαθορίσετε νέο Κώδικα Αμοιβών. Οι αμοιβές που προσδιορίζονται για τις περιβαλλοντικές, για γεω-

τεχνικές μελέτες, η περίπτωση διοίκησης και επίβλεψης έργου, η σύγκριση που γίνεται εκεί και, τέλος, αυτή η περιφέρεια μελέτη εφαρμογής είναι πράγματα που πρέπει να εξαλειφθούν.

Έχετε ένα πολύ καλό Πρόεδρο στο Ινστιτούτο Οικονομίας και Κατασκευών, το συνάδελφο Νίκο Δεσύλλα, που έχει μεγάλη πείρα. Ρωτήστε τον ευθέως: «Ως Νίκος Δεσύλλας, συμφωνείτε ότι χρειάζεται η μελέτη εφαρμογής; Ναι ή όχι;» Θέτω και εγώ το ερώτημά μου σε δημόσια κρίση.

Δεύτερο στοιχείο είναι να αναθεωρηθούν και να τακτοποιηθούν το ταχύτερο τα αναλυτικά τιμολόγια των κατασκευών των έργων. Αυτά είναι εν αρχή.

Τρίτον. Η μελέτη είναι ένα έργο. Προσέξτε, όμως. Έχουμε εκτελέσει πολλά έργα. Απορροφούμε πολλούς πόρους. Είναι μεγάλα έργα. Έχουμε αξιόλογα γραφεία μελετών. Πού είναι το παλιό γραφείο Δοξιάδη, που υπήρχε σε όλον το διεθνή ορίζοντα; Τότε ούτε μελέτες υπήρχαν στην Ελλάδα ούτε τίποτα. Πέντε στελέχη υπήρχαν από το 1950 έως το 1960. Ο αριθμός των μελών του ΤΕΕ ήταν έξι χιλιάδες. Υπήρχαν γραφεία μελετών διεθνούς προβολής και ορίζοντος. Σήμερα, όμως, πού είναι; Ποιο γραφείο μελετών απ' αυτά που έχουν εισπράξει δισεκατομμύρια είναι ικανό να βγει στο διεθνή ορίζοντα;

Ποιο γραφείο δίνει σε εσάς την αξιοπιστία, κυρία Υπουργέ, ώστε να βγείτε αύριο ευθέως στο διεθνή ορίζοντα και να πείτε: «Είμαι από την Ελλάδα. Είμαι Υπουργός της Ελλάδας. Έχω γραφεία αξιόλογα και μπορώ να σας δώσω προσφορές και θα παρακαλούσα να το συζητήσουμε.» Κανένας δεν παρέχει αξιοπιστία σε εσάς, όπως και καμία τεχνική επιχείρηση.

Κάναμε έργα. Όμως, υπάρχει αξιόπιστη τεχνική επιχείρηση, μετά τις ιστορίες της Τσακάνας, της Στέρνας, της Τρύπας; Ποια τεχνική επιχείρηση είναι αξιόπιστη; Είναι πλούσιοι οι ιδιοκτήτες και οι μέτοχοι των τεχνικών επιχειρήσεων.

Αλλά οι τεχνικές επιχειρήσεις είναι αναξιόπιστες να βγουν στον διεθνή ορίζοντα να πάρουν ένα έργο. Τελειώνουν τα έργα στην Ελλάδα, ακόμη και τα ολυμπιακά. Κάθε μέρα υπάρχουν δημοσιεύσεις διεθνώς. Πού είναι οι προσφορές, η συμμετοχή των Ελληνικών Τεχνικών Επιχειρήσεων; Πώς λειτουργεί όλη αυτή η ιστορία του χρηματιστηρίου και όλων αυτών, που μας λέει ο κύριος Πρωθυπουργός «ας πρόσεχαν»! Τι να πρόσεχαν; Αυτοί που αγόρασαν αμοιβαία κεφάλαια να πρόσεχαν πώς λειτουργεί ο θεσμός των αμοιβαίων κεφαλαίων, που αμοιβαία κεφάλαια σημαίνει ότι δίνουν τα χρήματά τους για διαχείριση; Φοβούμαι, λοιπόν, πάρα πολύ το θέμα αυτό και έχει άμεση συνάρτηση με κάποια στοιχεία της καθυστέρησης κλπ.

Πάμε τώρα στα άλλα. Έρχονται και μας λένε να μη μετέχουν όσοι μετέχουν στο ΜΕΚ, στο Μητρώο Εμπειρίας Κατασκευών, ώστε να μείνουν στα γραφεία μελετητών. Από την άλλη μεριά, έρχεται ο μελετητής και λέει οι μελετητές να συνεπιβλέπουν. Για στάσου, κύριε! Πώς αποκτάς εμπειρία κατασκευαστή; Όταν είσαι επιβλέπων. Είναι δυνατόν από τη μία, να θες να είσαι συνεπιβλέπων, να λες δηλαδή ότι έχεις εμπειρία κατασκευαστή και από την άλλη, να λες ή οι μέτοχοι του ΜΕΚ οι εγγεγραμμένοι σ' αυτό να αποκλείονται; Τι αντίφαση είναι αυτή; Υπάρχει μεγαλύτερη απόδειξη της συνεχιζακής αντίληψης με την οποία έρχονται και κάνουν προτάσεις οι διάφοροι;

Και επιπλέον, στο θέμα των μητρώων πρέπει να καθορίσετε, κυρία Υπουργέ, αυτό το «κατά κύριο επάγγελμα». Τι γίνεται με τους καθηγητές των ΑΕΙ και των ΤΕΙ; Αυτοί θα μετέχουν σε γραφεία μελετών; Είναι περίπου όπως οι πανεπιστημιακοί φίτροι; Θα τους περιλάβετε αυτούς στα γραφεία μελετών; Να φύγουν απ' τα πανεπιστήμια. Γιατί αλίμονο αν κάνουν αυτή τη δουλειά! Αλίμονο αν εγκαταλείπουν την έδρα του πανεπιστημίου, που σχεδόν σήμερα κανείς δεν διδάσκει στην τάξη του και αφήνουν τους βοηθούς τους να κάνουν μαθήματα! Αυτό είναι ένα πολύ σοβαρό θέμα. Τι θα γίνει με κάποιους οι οποίοι είναι υπάλληλοι μεγάλων γραφείων μελετών; Θα μπορούν να θεωρούνται και αυτοί μελετητές και να μπαίνουν ανεξάρτητα στα μητρώα μελετητών; Αυτό είναι ένα θέμα που πρέπει να το δείτε.

Κύριε Πρόεδρε, επιτρέψτε μου ακόμα λίγο. Το πρόβλημα το μεγάλο είναι αν υπάρχει Δημόσια Διοίκηση να ασκήσει επίβλεψη στη μελέτη, αν υπάρχει Δημόσια Διοίκηση να φτιάξει όπως πρέπει φάκελο προϋποθέσεων και προσόντων, προκειμένου να

λάβει κανείς μέρος στην εκδήλωση ενδιαφέροντος. Το πρόβλημα επίσης είναι αν υπάρχει διοίκηση η οποία θα ασκήσει την επίβλεψη. Γιατί άκουσα προ ολίγου το συνάδελφο της Μειοψηφίας να λέει: τελικά τι θα προτείνει η εισήγηση, δρόμο με γέφυρες, δρόμο με τούνελ; Αυτό είναι τζόγος! Ένας μελετητής ξέρει όλους τους τρόπους. Αν εγώ επιλέγω τις γέφυρες ή το τούνελ ή κάτι άλλο, αυτό θα καθορίζει το αν θα πάρω τη μελέτη ή όχι; Αυτό το σημειώνω για να δούμε πώς σκεφτόμαστε.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, δεν θα πάρω πολύ χρόνο, αλλά είναι πολύ ουσιαστικά αυτά που θα πω.

Εκείνο που σας είπα και στην επιτροπή και θεωρώ τόσο σοβαρό, θα το επαναλάβω και τώρα, κυρία Υπουργέ. Όταν έχετε ανάθεση μελέτης με διαπραγμάτευση, λέτε «μετά σύμφωνη γνώμη». Όταν είναι ανάθεση μελέτης με διαπραγμάτευση, είναι πολιτική ευθύνη. Αν τότε η διαπραγμάτευση με τη Μακντόναλντ γινόταν από μία δημοκρατική κυβέρνηση, δεν θα πήγαινε η Εγνατία Οδός από το Μέτσοβο και θα γλιτώνε η ελληνική οικονομία 500 δισεκατομμύρια δραχμές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεπτός): Καλώς, κύριε συνάδελφε.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Θα πήγαινε η Εγνατία βορειότερα του Μετσόβου. Θα πήγαινε από τα σωστά εδάφη, περιβαλλοντικών και γεωλογικών. Για να υπάρχει όμως δικτατορία και να θέλουν να εξευμενίσουν τον κ. Αβέρωφ, εγκρίθηκε από τη Μακντόναλντ η πρόταση που ευνοούσε και τη δικτατορία και την ίδια.

Αυτή, λοιπόν, είναι πολιτική απόφαση και οι πολιτικές αποφάσεις ανήκουν στην ηγεσία, κυρία Υπουργέ. Και οι πολιτικές αποφάσεις κρίνονται εκ του αποτελέσματος, με γνώμη και όχι «με σύμφωνη γνώμη». Και γιατί, στο κάτω-κάτω της γραφής, να καθορίζεται με σύμφωνη γνώμη; Πρώτα-πρώτα, με τη σύμφωνη γνώμη, κύριε Πρόεδρε, δεν δημιουργείται κύρος στους αξιολογητές. Για να αποκτήσουν κύρος, πρέπει να ξέρουν ότι πρέπει να δώσουν μια σωστή γνώμη.

Κυρία Υπουργέ, έχετε το Τεχνικό Συμβούλιο Δημοσίων Έργων, που κρίνει τα πάντα. Τόλμησε ποτέ υπουργός να μη συμφωνήσει με το Συμβούλιο; Όλες οι αποφάσεις βγαίνουν μετά γνώμη του Συμβουλίου όμως σύμφωνες με αυτό. Γιατί; Γιατί το Συμβούλιο αυτό έχει κύρος, γιατί το Συμβούλιο αυτό δεν εκδίδει γνωμάτευση, αν προηγουμένως δεν έχει όλα τα στοιχεία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεπτός): Κύριε συνάδελφε, τα ξέρετε τα θέματα αυτά ασφαλώς πολύ καλά, αλλά έχει τελειώσει ο χρόνος σας.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεπτός): Μα, τι να κάνω; Μιλάτε έντεκα λεπτά.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Με διέκοψαν δύο φορές.

Το μέγα θέμα είναι η καθυστέρηση στις μελέτες, των μελετητών. Η περιφέρεια εγκύκλιος τριάντα επτά, που σας είπα και την άλλη φορά, απαιτεί –για να αντιληφθούμε και τι γίνεται– προκειμένου μία νομαρχία να αναθέσει ένα έργο κύριοδομικό, να έχει και μελέτη εφαρμογής. Είναι ποτέ δυνατόν να τελειώσει αυτή η κατάσταση;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεπτός): Κατανοητός, κύριε συνάδελφε.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Αυτό λοιπόν είναι απολύτως βέβαιο. Κυρία Υπουργέ, σκεφθείτε πώς με το διάταγμα θα μπορέσετε να δώσετε κάποια κίνητρα, τα οποία θα δημιουργήσουν αξιόπιστα και αξιόλογα γραφεία στην περιφέρεια. Δεν αρκεί αυτό που λέτε. Άλλωστε οι αμοιβές είναι αυτές που έχουν δημιουργήσει τα πολλά γραφεία, διότι οι αμοιβές είναι αντικειμενικώς –όπως είπαμε και στην επιτροπή– πολύ υψηλές.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεπτός): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δικτικά θεωρεία της Βουλής, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» με θέμα: «Η Ελλάδα των

Βαλκανικών Πολέμων 1912-1913», δεκαεπτά μαθητές και δεκαπέντε συνοδοί από το δημοτικό σχολείο Καλαποδίου Φθιώτιδας.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Το λόγο έχει ο κ. Μαγκούφης.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΓΚΟΥΦΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το σημαντικότερο ίσως ζήτημα που αφορά την ελληνική πολιτική σκηνή και την εθνική οικονομία είναι αυτό των δημοσίων έργων. Ένα τεράστιο φάσμα παραγόντων, ενδογενών και εξωγενών, σε σχέση με το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο, τη λειτουργία του κράτους και των υπηρεσιών, συμμετέχει και συνθέτει το σύστημα παραγωγής των έργων, ένα σύστημα όμως προβληματικό από την αρχή ως το τέλος, σε όλα τα επίπεδα. Προβληματικό ως προς το επίπεδο της επιλογής και ιεράρχησης των έργων από τα Υπουργεία, τους οργανισμούς και τα όργανα του δημοκρατικού προγραμματισμού, δηλαδή τα περιφερειακά, νομαρχιακά και δημοτικά συμβούλια.

Πολλάκις διαπιστώσαμε όλοι μας λαθεμένες επιλογές έργων, που εγκαταλείφθηκαν είτε στη μέση είτε πριν καν ξεκινήσει η εκτέλεσή τους με ακριβό το τίμημα σε χρήμα και χρόνο. Πολλάκις διαπιστώσαμε την επιλογή έργων χάριν των συμφερόντων εργολάβων και ουχί προς εξυπηρέτηση του κοινωνικού συνόλου. Πολλάκις διαπιστώσαμε λαθεμένες επιλογές ως προς την ιεράρχηση και την προτεραιότητα των έργων, με δυσμενείς επιπτώσεις συμβολής στην ωφελιμότητα και ανάπτυξη μιας περιοχής.

Είναι προβληματικό το σύστημα των έργων ως προς τις δημόσιες υπηρεσίες, με αδυναμίες ουσιαστικής στελέχωσης με τεχνικό δυναμικό αρκετό και ικανό για την προετοιμασία και τον έλεγχο των έργων στα στάδια μελετών και κατασκευής αυτών. Είναι προβληματικό το σύστημα ως προς το σημαντικότερο ζήτημα των προδιαγραφών εκπόνησης μελετών και εκτέλεσης έργων. Είναι προβληματικό το σύστημα ως προς την αξιοποίηση όλου του τεχνικού δυναμικού της χώρας. Είναι προβληματικό το σύστημα ως προς τα ζητήματα οικονομικών προσφορών, ανάθεσης έργου, ουσιαστικού ελέγχου, διαπλοκής και διασπίθισης του δημοσίου χρήματος κλπ.

Αυτή είναι η κατάσταση, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Γνωστή σε όλους μας, βαρύνει πρώτα από όλους εμάς, τους τριακόσιους της Βουλής, που οφείλουμε να φτιάξουμε ένα άλλο σύστημα δικαιότερο, αποτελεσματικότερο, σύγχρονο και εναρμονισμένο στις ανάγκες της χώρας και του ελληνικού λαού. Ας το τολμήσουμε!

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όταν η κ. Βάσω Παπανδρέου ανέλαβε την κυβερνητική ευθύνη του ΥΠΕΧΩΔΕ, σε συνάντηση συνεργασίας που είχαμε μαζί της και αφορούσε μεταξύ άλλων την ιεράρχηση των νομοθετικών πρωτοβουλιών, εξέφρασε την άποψη πως πρωταρχικό μέλημα δικό της και του Υπουργείου οφείλει να είναι η εκπόνηση ενός νέου συστήματος προδιαγραφών και εκτέλεσης δημοσίων έργων και ενός νέου συστήματος ανάθεσης και εκπόνησης μελετών χάριν της προστασίας του δημοσίου χρήματος, των συμφερόντων της πατρίδας, της εθνικής οικονομίας, των συμφερόντων των πολιτών και εν γένει του κοινωνικού συνόλου.

Σήμερα, από αυτό το βήμα, οφείλω να συγχαρώ την κ. Παπανδρέου και τον κ. Τσακλίδη, οι οποίοι σε σύντομο – σχετικά – χρονικό διάστημα κατάφεραν να καταθέσουν στην Βουλή ένα νέο σχέδιο νόμου σχετικά με τα «Μητρώα Μελετητών, ανάθεσης και εκπόνησης μελετών και παροχή συναφών υπηρεσιών».

Τονίζω δε το σχετικά σύντομο του χρονικού διαστήματος εν συγκρίσει με την δεκαετία και πλέον που το Τεχνικό Επιμελητήριο συζητά, αλλά δυστυχώς χωρίς ουσιαστικά αποτελέσματα, παρ' ότι ως τεχνικός σύμβουλος της ελληνικής πολιτείας οφείλε προ πολλού να είχε ολοκληρωμένες προτάσεις και σχέδια νόμων, σχετικά με το σύστημα ανάθεσης και εκπόνησης μελετών, καθώς και της εκτέλεσης των δημοσίων έργων.

Το προτεινόμενο σχέδιο νόμου, που αφορά στο σύστημα εκπόνησης των μελετών, αποτελεί μέρος ενός συνόλου αναγκαίων νομοθετικών ρυθμίσεων που αφορούν στο σύστημα παραγωγής των δημοσίων έργων. Προφανώς δεν επιλύει όλα τα ζητήματα, προχωρεί όμως με τόλμη σε ένα θετικό βηματι-

σμό, με στόχο να καταργήσει αρνητικές συνιστώσες του υφιστάμενου συστήματος και του νομικού πλαισίου που αφορά στις μελέτες και στους μελετητές.

Το παρόν σχέδιο νόμου καταργεί το ν. 716/1977 και τα προεδρικά διατάγματα που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότησή του και χωρίς να ανατρέψει τη ήδη ισχύον σύστημα που αφορά στην εγγραφή και κατάταξη των μελετητών και γραφείων μελετών, σε κατηγορίες μελετών, τάξεις πτυχίου και μητρώα μελετητών, επιχειρεί την άμβλυση και εξαφάνιση υφισταμένων μειονεκτημάτων και προβλημάτων που προκύπτουν από την εφαρμογή του ν. 716/1977.

Γενικότερα το προτεινόμενο σχέδιο νόμου έχει σκοπό:

Να εκσυγχρονίσει τη νομοθεσία για την ανάθεση και εκπόνηση των μελετών δημοσίων έργων.

Να καλύψει το κενό της νομοθεσίας για την ανάθεση της παροχής υπηρεσιών, που εμπίπτουν στην «κατηγορία δώδεκα» του παραρτήματος ΙΑ του π.δ. 346/1998, όπως είναι η σύμβαση επίβλεψης έργου ή μελέτης, η παροχή τεχνικού συμβούλου για τη διοίκηση ή επίβλεψη του έργου κλπ.

Έχει σκοπό να αποσαφηνίσει ορισμένες διατάξεις της υφιστάμενης ελληνικής νομοθεσίας, σε σχέση με την αντίστοιχη κοινοτική νομοθεσία.

Έχει σκοπό να εκσυγχρονίσει και να ενοποιήσει τη σχετική ορολογία, ώστε να ταυτίζεται με την αντίστοιχη ορολογία του π.δ. 346/1998.

Έχει σκοπό να αποδεσμεύσει την αμοιβή του μελετητή από τον προϋπολογισμό του έργου. Και είναι αυτό το πιο σημαντικό χαρακτηριστικό γνώρισμα του υπό ψήφιση νόμου, γιατί εδώ ξεκινά και εδράζεται η διασάφηση του δημόσιου χρήματος, καθότι με στόχο την αύξηση της αμοιβής του ο μελετητής παραφουσκώνει τους προϋπολογισμούς των δημοσίων έργων, με πολλαπλά παράγωγα και τρομακτικά αρνητικές επιπτώσεις για την τσέπη του Έλληνα φορολογούμενου πολίτη. Σημειωτέον ότι αν οι προϋπολογισμοί των έργων δεν ήταν παραφουσκωμένοι, θα μπορούσαν να ενταχθούν στο Γ Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης πολύ περισσότερα έργα, -κατά τις προσωπικές μου εκτιμήσεις, θα είχαμε μία προσαύξηση της τάξεως του 30% έως 40% - πράγμα που θα συνέβαλε καθοριστικά στην τόνωση της οικονομίας, στην αντιμετώπιση του μεγάλου μεγέθους της ανεργίας, στην καλύτερη ανάπτυξη του τεχνικού κόσμου σε όλα τα γεωγραφικά διαμερίσματα της χώρας και στην άρση των περιφερειακών και ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων.

Επίσης, κύριε Πρόεδρε, ο νέος νόμος έχει σκοπό να καθορίσει διαδικασίες για την ανάθεση των υπηρεσιών μελετών και συναφών υπηρεσιών, ώστε να διασφαλίζεται η διαφάνεια, ο υγιής ανταγωνισμός μεταξύ των παρεχόντων υπηρεσιών, αλλά και το δημόσιο συμφέρον, με τον καθορισμό από το δημόσιο και τους λοιπούς αναθέτοντες φορείς του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της σύμβασης.

Επίσης, έχει σκοπό να αναβαθμίσει την ποιότητα των εκπονούμενων μελετών και των λοιπών παρεχόμενων υπηρεσιών, με τον καθορισμό στην προκήρυξη της σύμβασης συγκεκριμένων απαιτήσεων της εκπονούμενης μελέτης ή της παρεχόμενης υπηρεσίας και τον ορισμό μεταξύ των όρων της σύμβασης, χρονοδιαγράμματος, ποινικών ρητρών, ασφαλίσεων κλπ.

Κύριε Πρόεδρε, δεν θα εισέλθω σήμερα εδώ στην Ολομέλεια σε λεπτομέρειες για τις επιμέρους διατάξεις του νόμου. Το κάναμε άλλωστε αυτό κατά τη συζήτηση στην επιτροπή και με την υιοθέτηση των προτάσεων μας εκ μέρους της ηγεσίας του ΥΠΕΧΩΔΕ. Πιστεύω ότι συμβάλαμε όλοι μας στη βελτίωση του υπό ψήφιση νόμου. Προσωπικά στηρίζω αυτήν τη νομοθετική πρωτοβουλία της Κυβέρνησης και ψηφίζω το νόμο, τονίζοντας όμως την αναγκαιότητα να προχωρήσει τάχιστα από το ΥΠΕΧΩΔΕ η κατάρτιση των κωδικών και προδιαγραφών και του συστήματος ποινών για τις μελέτες και την εκτέλεση των δημοσίων έργων. Αν αυτά δεν προχωρήσουν, τότε το βήμα εξυγιάνσης θα παραμείνει μετέωρο.

Έρχομαι τώρα στο άλλο θέμα, το οποίο, κατά την ταπεινή μου άποψη, κακώς ήρθε με την τροπολογία, το θέμα δηλαδή των ΧΥΤΑ, αλλά επειδή είναι ένα οξυμένο ζήτημα και επειδή «οι καιροί ου μενετοί» και ο χρόνος επείγει, ήρθε αυτό με τη μορφή

της τροπολογίας. Έχω τις επιφυλάξεις μου ως προς αυτό το ζήτημα. Δεν έχω πεισθεί για την ολοκληρωμένη διάσταση αυτού του ζητήματος.

Οι κοινότητες Πολυδενδρίου, Καλάμου, Καπανδριτίου, Αφιδών, Μαλακάσας, Μαρκοπούλου, Βαρνάβα έχουν καταθέσει ένα ενημερωτικό σημείωμα και τονίζουν γιατί δεν πρέπει να γίνει ο ΟΕΔΑ στην περιοχή «Τρύπες Πολυδενδρίου». Τονίζουν - βέβαια με τα δικά τους τα επιχειρήματα- ότι η περιοχή είναι ακατάλληλη για εγκατάσταση ΟΕΔΑ επειδή, όπως λένε, κινδυνεύει να μολυνθεί ο υδροφόρος ορίζοντας και κινδυνεύει το περιβάλλον. Να συμφωνήσω σε επιμέρους ζητήματα όσον αφορά το περιβάλλον, αλλά περιβάλλον είναι τα πάντα. Περιβάλλον είναι και στα Λιόσια, είναι και σε όλη την Αττική.

Και εκεί υπάρχουν πολίτες και εκεί υπάρχουν άνθρωποι που δικαιούνται και αυτοί ένα καλύτερο περιβάλλον. Γιατί άραγε θα πρέπει οι πολίτες της περιοχής των Λιοσίων να είναι αυτοί που μόνιμα θα πληρώνουν μια διαρκή μόλυνση; Αυτό είναι ένα από τα ζητήματα που μπαίνουν στη λογική της απάντησης αυτών των πολιτών.

Όμως, και αυτοί έχουν δίκιο. Έχουν δίκιο, όταν λένε ότι κινδυνεύει να μολυνθεί ο υπόγειος υδροφόρος ορίζοντας. Και εάν βέβαια προκύπτει ζήτημα που να αφορά το νερό της λίμνης του Μαραθώνα, τότε τίθεται ζήτημα για όλο το χώρο της Αττικής, για όλο το Λεκανοπέδιο. Καταλαβαίνετε, λοιπόν, ότι αυτά τα ζητήματα είναι πάρα πολύ σημαντικά, για να τα περνάμε έτσι επί τροχάδην χωρίς ουσιαστικό έλεγχο!

Εγώ αυτήν τη στιγμή δεν είμαι γνώστης για το τι συμβαίνει εκεί, στην περιοχή Τρύπες και εάν η περιοχή Τρύπες ανήκει στην περιοχή της λεκάνης απορροής της λίμνης Μαραθώνα ή -εν πάση περιπτώσει, σε περίπτωση που δεν συμβαίνει αυτό επιφανειακά- εάν συμβαίνει αυτό υπογείως μέσα από την καρτικότητα των εδαφών.

Αυτό πρέπει να το αντιμετωπίσει η μελέτη και η Κυβέρνηση συνάμα και να απαντήσει συγκεκριμένα. Διαφορετικά, μπορεί να υπάρξει ο κίνδυνος της μόλυνσης των υδάτινων πόρων της λίμνης Μαραθώνα και να προκύψει ένα τεράστιο πρόβλημα για όλο τον πληθυσμό της Αττικής. Υπ' αυτή την έννοια, εάν δεν πειστώ από την Κυβέρνηση, κύριε Πρόεδρε, διατηρώ τις επιφυλάξεις εάν θα ψηφίσω το άρθρο 33, όπως έχει προκύψει με την αρίθμηση του υπό ψηφίση νόμου. Επαναλαμβάνω ότι διατηρώ τις επιφυλάξεις μου!

Επίσης, θέλω να διατηρήσω τις επιφυλάξεις μου σε σχέση με την τροπολογία, την οποία κατέθεσαν οι δύο συναδέλφοι Βουλευτές, κ. Θεόδωρος Τσουκάτος και κ. Θεόδωρος Κασσίμης. Δεν έχω πεισθεί από την αιτιολογική έκθεση των δύο συναδέλφων.

Τουναντίον, με έχουν πείσει οι πολίτες του συλλόγου για την προστασία του περιβάλλοντος και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της Βούλας. Εκτιμώ ότι με το κείμενο, το οποίο έχουν καταθέσει και προς τον Πρωθυπουργό και προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων και προς όλα τα μέλη του Ελληνικού Κοινοβουλίου και με τα επιχειρήματα που έχουν καταθέσει με αυτό το έγγραφο πείθουν και είμαι υπέρ αυτής της άποψης που αυτοί οι πολίτες κατέθεσαν με αυτή τους την επιστολή.

Γ' αυτό θερμοπαρακαλώ τους δύο συναδέλφους, τόσο τον κ. Θεόδωρο Τσουκάτο, όσο και τον κ. Θεόδωρο Κασσίμη, να εντυφλήσουν πολύ περισσότερο στο ζήτημα και να αποσύρουν την τροπολογία, την οποία κατέθεσαν.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε, για την ανοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο κ. Σταύρος Καλογιάννης έχει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Το κύκλωμα εκπόνησης των μελετών και παραγωγής των δημοσίων έργων σήμερα στη χώρα μας χαρακτηρίζεται από αστοχία έργων, έλλειψη υγιούς ανταγωνισμού και βεβαίως από κακοτεχνίες σε σημείο μάλιστα να χρησιμοποιείται ένας νέος όρος -η κατηγορία III- για τις περιπτώσεις σοβαρών παραλείψεων κατά την υλοποίηση έργων στην Ελλάδα, όρος ο οποίος δεν υφίσταται στο κοινοτικό δίκαιο.

Για να διορθωθούν τα κακώς κείμενα, το ΥΠΕΧΩΔΕ αλλάζει

το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τις μελέτες. Η μόνη ουσιαστική αλλαγή, την οποία εισηγείται, είναι η θέσπιση οικονομικής προσφοράς. Καμία άλλη ουσιαστική αλλαγή δεν προβλέπεται στο σχετικό νομοσχέδιο. Η δε οικονομική προσφορά εισάγεται χωρίς κανένα περιορισμό, χωρίς δηλαδή να τίθεται κατώτατο όριο.

Είναι τουλάχιστον παράδοξο η Κυβέρνηση να εφαρμόζει το μαθηματικό τύπο στην ανάθεση των δημόσιων έργων και να επαίρεται ότι με αυτό τον τρόπο αποφεύγονται οι δυσμενείς συνέπειες από τις μεγάλες εκπτώσεις και να μην προβλέπει αντίστοιχη διάταξη για τις μελέτες.

Ο ισχύων νόμος, ο ν. 716/1977, οπωσδήποτε πρέπει να ομολογήσουμε ότι πέτυχε σε πολύ μεγάλο βαθμό. Επίσης, είναι βέβαιο ότι εδώ και μια δεκαετία σχεδόν είχαν ωριμάσει οι συνθήκες για την τροποποίησή του, κάτι που είναι αποδεκτό από όλο τον τεχνικό κόσμο της χώρας. Όμως, κύριε Πρόεδρε, πρέπει να πούμε ότι ο συγκεκριμένος νόμος καταστρατηγείται από το σύνολο των φορέων ανάθεσης των μελετών, αφού όλες οι μελέτες ανατίθενται σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 11 του ν. 716/1977, δηλαδή κατά παρέκκλιση των προηγούμενων διατάξεων.

Αναφέρω ενδεικτικά ότι ο ισχύων νόμος στην παράγραφο 5, προβλέπει ότι «Μεταξύ των γραφείων μελετών που εκδηλώνουν ενδιαφέρον ο εργοδότης επιλέγει κατόπιν αξιολογήσεως αριθμό γραφείων συγκεντρώνοντας τις προϋποθέσεις για την ανάληψη της μελέτης.

Τα επιλεγόμενα γραφεία καλούνται εντός τακτής προθεσμίας να υποβάλουν είτε ειδική προκαταρκτική μελέτη για μειζονος σημασίας και ειδικά έργα είτε απλές προκαταρκτικές εκθέσεις για τα υπόλοιπα έργα». Αυτό δυστυχώς δεν εφαρμόστηκε ποτέ.

Επίσης, στο άρθρο 6, ο ισχύων πάντα νόμος προβλέπει διαγωνισμούς. Διαγωνισμοί δεν γίνονται σήμερα στη χώρα μας για κανένα μεγάλο έργο ούτε ακόμη γι' αυτό το αεροδρόμιο των Σπάτων.

Ας δούμε όμως τι εισηγείται το καινούργιο σχέδιο νόμου που εισάγει το ΥΠΕΧΩΔΕ. Στην εισηγητική έκθεση αναφέρεται ότι η τελική αμοιβή των μελετών πολλές φορές ήταν πολλαπλάσια της αρχικής προεκτιμηθείσας. Αυτό είναι αλήθεια. Θα πρέπει όμως να πούμε ότι αυτό οφείλετο στο γεγονός ότι υπήρχε λανθασμένη προεκτίμηση από τις αρμόδιες υπηρεσίες, τις αναθέτουσες υπηρεσίες. Το σχέδιο νόμου που συζητάμε δεν προβλέπει απολύτως τίποτε για το συγκεκριμένο πρόβλημα. Πως θα δίνεται συνεπώς οικονομική προσφορά, όταν η προεκτίμηση αμοιβής ουσιαστικά θα συνεχίσει να είναι αυθαίρετη χωρίς καμία τεχνική τεκμηρίωση;

Οι δαπάνες των μελετών -και αναφέρομαι, κύριε Πρόεδρε, στις υδραυλικές μελέτες- αντιστοιχούν περίπου στο 3% της δαπάνης των έργων. Η επιδίωξη περαιτέρω περιορισμού του κόστους των μελετών δεν θα έχει τόσο μεγάλη σημασία, κατά την άποψή μου, όσο θα είχε η σύνταξη αρτιότερων μελετών. Αυτό βεβαίως θα μπορούσε να έχει επιτευχθεί με την επικαιροποίηση των τεχνικών προδιαγραφών εκπόνησης μελετών, κάτι για το οποίο δεν γίνεται καμία αναφορά στο νομοσχέδιο.

Σε ό,τι αφορά τυχόν αστοχίες στις μελέτες: Μεγάλη είναι η ευθύνη που έχουν οι υπηρεσίες οι οποίες επιβλέπουν και παραλαμβάνουν τις μελέτες. Ούτε γι' αυτό το σημείο στο νομοσχέδιο γίνεται κάποια μνεία ούτε προτείνονται τρόποι αναβάθμισης και ποιοτικής βελτίωσης των υπηρεσιών.

Τέλος, το νομοσχέδιο εξαιρεί από το πεδίο εφαρμογής του τις ανώνυμες εταιρείες του δημοσίου, οι οποίες έχουν δικό τους κανονισμό εκπόνησης μελετών και παροχής υπηρεσιών. Αυτές όμως οι ανώνυμες εταιρείες, κύριε Πρόεδρε, όπως όλοι γνωρίζουμε, διακινούν τα μεγαλύτερα ποσά για την εκπόνηση των μελετών, είναι εντελώς αναποτελεσματικές στην υλοποίηση των έργων, ενώ οι αυθαιρεσίες βρίσκονται στην καθημερινή ημερήσια διάταξη. Αναφέρω ως χαρακτηριστικό παράδειγμα την ΕΡΓΑ ΟΣΕ ΑΕ.

Για όλους τους παραπάνω λόγους, το νομοσχέδιο που συζητάμε απορρίφθηκε ομόφωνα από την αντιπροσωπεία του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, από τη Διάσκεψη των δεκαεπτά

περιφερειακών τμημάτων του ΤΕΕ και από όλους τους συλλόγους μηχανικών. Ομόφωνη επίσης ήταν η απόρριψη του σχεδίου νόμου από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή. Γεννώνται συνεπώς τα ερωτήματα: Ποιοι συνέταξαν το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, με ποιους συνομίλησαν και τι επιδιώκουν;

Θα πρέπει επίσης να ληφθεί σοβαρά υπόψη το γεγονός ότι το νομοσχέδιο θα αρχίσει να εφαρμόζεται από το 2004, όταν δηλαδή θα έχουν ολοκληρωθεί οι μελέτες για τα ολυμπιακά έργα και τα έργα του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης θα έχουν διανύσει τα τέσσερα έβδομα του χρόνου υλοποίησής του. Για να μην ενισχυθεί επομένως περαιτέρω η ολιγοπωλιακή κατάσταση στο χώρο των μελετών δημοσίων έργων, προτείνουμε την ύπαρξη ενιαίου θεσμικού πλαισίου που να καθορίζει τους όρους και τις διαδικασίες σύνταξης και εκτέλεσης του συνόλου των δημοσίων συμβάσεων μελετών και συναφών υπηρεσιών, ανεξαρτήτως ορίου, την υποχρέωση δημοσίευσης ετήσιου προγράμματος μελετών και συναφών υπηρεσιών. Κάτι το οποίο άλλωστε προβλέπεται από το π.δ. 346/98, έτσι ώστε μεταξύ των άλλων, να μπορεί να γίνεται και σωστός προγραμματισμός από τα γραφεία μελετών. Ακόμη, προτείνω τον εκσυγχρονισμό του κώδικα αμοιβών του δημόσιου τομέα, καθώς και τον εκσυγχρονισμό των προδιαγραφών εκπόνησης μελετών ως ενιαίο σύνολο με ένα προεδρικό διάταγμα και όχι με Υπουργικές αποφάσεις, όπως προβλέπεται στο σχέδιο νόμου.

Μετά από αυτά, κύριε Πρόεδρε, είναι φανερό ότι καταψηφίζω το σχέδιο νόμου.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεπτός): Η Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, κ. Βάσω Παπανδρέου, έχει το λόγο.

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα ένα σχέδιο νόμου, το οποίο πράγματι είναι σημαντικό για την παραγωγή των δημοσίων έργων στη χώρα μας. Θα αναφερθώ πρώτα στο κυρίως νομοσχέδιο και μετά στο θέμα της χωροθέτησης των χώρων υγειονομικής ταφής απορριμμάτων.

Η άρτια μελέτη διασφαλίζει σε πολύ σημαντικό βαθμό την ορθή κατασκευή και λειτουργία του δημόσιου έργου. Οι ατέλειες, οι ανακρίβειες, οι αστοχίες της μελέτης ενσωματώνονται σε σημαντικό βαθμό στο ίδιο το έργο και πολλές φορές οι συνέπειες είναι πολύ σοβαρές.

Ο ν. 716 που ισχύει σήμερα μετράει είκοσι πέντε χρόνια εφαρμογής και έχει δείξει τις αδυναμίες και την ανεπάρκειά του ήδη τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια. Η ανάγκη για αλλαγή έγινε αισθητή και έχει ξεκινήσει η αλλαγή του θεσμικού αυτού πλαισίου από τις αρχές της δεκαετίας του 1990. Όταν πήγα στο Υπουργείο παρέλαβα το δέκατο πέμπτο σχέδιο το οποίο είχε κάνει μία πολυπληθής επιτροπή, αλλά βέβαια το σχέδιο αυτό δεν ήταν σχέδιο νόμου, αλλά οι απόψεις των διαφόρων φορέων. Όταν ψηφίστηκε ο ν. 716 οι μελετητές των δημοσίων έργων στη χώρα ήταν περίπου χίλιοι. Ο αριθμός τους κρινόταν τότε από τον Υπουργό Δημοσίων Έργων της Νέας Δημοκρατίας ως υπερβολικός για μία χώρα όπως η Ελλάδα. Σήμερα ο αριθμός των εγγεγραμμένων στο μητρώο ανέρχεται στις δεκαπέντε χιλιάδες. Έχουμε δηλαδή στο διάστημα αυτό τριπλασιασμό των μελών του Τεχνικού Επιμελητηρίου από τριάντα χιλιάδες στις ενενήντα χιλιάδες και δεκαπενταπλασιασμό του αριθμού των μελετητών.

Βασικός στόχος του ν. 716 υπήρξε κατά την τότε κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας να αποδευτεθεί η αμοιβή του μελετητή από τον προϋπολογισμό του έργου. Στην πραγματικότητα έγινε ακριβώς το αντίθετο. Η εφαρμογή του ν. 716 δεν οδήγησε σε δημιουργία μητρώου που θα διασφάλιζε την εγγραφή σε κατηγορίες και τάξη μελετητών με πραγματική και ευδόκιμη εμπειρία. Υπάρχουν σήμερα πάρα πολλοί γραμμένοι μελετητές και γραφεία μελετών σφραγίδες. Μελετητές που παίρνουν τις δουλειές για να τις μεταπωλήσουν σε άλλους. Η αμοιβή του μελετητή αφέθηκε κατά κυριολεξία μέσω του προϋπολογισμού του έργου να καθορίζεται από τον ίδιο. Δεδομένου ότι το 80%

με 90% των λεγομένων κωδίκων αμοιβής μηχανικών συναρτούν την ελάχιστη τιμή με τον προϋπολογισμό του έργου υπήρξε σαφής και επιτυχής η προσπάθεια των μελετητών να διογκώσουν τον προϋπολογισμό, σχεδιάζοντας ακριβό έργο για να αυξήσουν την αμοιβή τους.

Ενώ ο στόχος του ν. 716 ήταν επίσης η διαφάνεια στις αναθέσεις μελετών, η εξαίρεση που προβλεπόταν σε συγκεκριμένο άρθρο έγινε ο κανόνας. Η συντριπτική πλειοψηφία των μελετών ανατέθηκε και ανατίθεται με σχεδόν πάντοτε μοναδικό κριτήριο το φόρτο εργασίας των υποψηφίων, διότι δήθεν ο φόρτος εργασίας δεν εξασφαλίζει την εμπρόθεση και άρτια εκπόνηση της μελέτης. Το σύστημα αναθέσεων ισορρόπησε στη βάση: «Όποιος εκπονεί μία μελέτη δεν παίρνει άλλη». Και μόνο με το κριτήριο αυτό γινόταν η κατανομή, η ανάθεση των μελετών. Είναι προφανής η αδιαφάνεια, η αναποτελεσματικότητα και η αντιοικονομικότητα μιας τέτοιας ισορροπίας και γι' αυτό το σχέδιο νόμου έχει κριθεί και έχει κατακριθεί πολλές φορές διότι αλλάζει ισορροπίες. Θέλει να αλλάξει την υπάρχουσα κατάσταση, θέλει να διαταράξει χρόνιες ισορροπίες και βολέματα πάρα πολλών που ανατέθηκαν σε βάρος του δημοσίου και φυσικά σε βάρος της ποιότητας των μελετών.

Την κατάσταση που περιέγραφα καλείται να θεραπεύσει το προτεινόμενο σχέδιο νόμου. Οι βασικές επιλογές είναι: Τα μητρώα μελετητών αναβαθμίζονται, εκσυγχρονίζονται και συνιστούν πλέον επίσημους πίνακες αναγνωρισμένων παρεχόντων υπηρεσιών κατά τα οριζόμενα από την οδηγία. Αυτό απαλλάσσει τους υποψήφιους από την υποχρέωση να προσκομίσουν κατά τη διαδικασία ανάθεσης σειρά πιστοποιητικών και εγγράφων που επιβάρυναν τις διαδικασίες σε κόστος και χρήση. Με το προεδρικό διάταγμα που θα εκδοθεί, θα προβλεφθούν ουσιαστικοί έλεγχοι στους μελετητές και στις εταιρείες μελετών με στόχο να εκκαθαριστεί το μητρώο από μελετητές και εταιρείες σφραγίδες.

Οι διαδικασίες ανάθεσης καθορίζονται ρητά και αποκλειστικά στο σχέδιο νόμου. Είναι τόσο επάνω, όσο και κάτω από το όριο εφαρμογής της οδηγίας εκείνες που ορίζονται σε αυτήν και με τις προϋποθέσεις που επιβάλλεται να συντρέχουν.

Γενικά, προβλέπεται η διαδικασία δημόσιας προκήρυξης και σύγκρισης των υποψηφίων σε τρεις φάσεις: Καταλληλότητα, φάκελος τεχνικής προσφοράς και φάκελος οικονομικής προσφοράς. Τα κριτήρια είναι συγκεκριμένα και κατά το δυνατόν αντικειμενοποιημένα. Είδαμε τι συμβαίνει σε όλες τις άλλες χώρες και ποια είναι τα κριτήρια. Βέβαια, όποιος έχει συγκεκριμένες προτάσεις, πολύ ευχαριστώ να μας τις καταθέσει εδώ, για να τις συμπεριλάβουμε στο προεδρικό διάταγμα που θα εκδοθεί.

Η επιτροπή αξιολόγησης, στην οποία μετέχει πάντα εκπρόσωπος του ΤΕΕ, γνωμοδοτεί για τον καλύτερο. Η γνώμη της προβλέπεται να είναι σύμφωνη και να μην είναι απλώς γνώμη, όπως ήταν μέχρι σήμερα, πράγμα το οποίο βέβαια μπορεί να δημιουργήσει κάποια προβλήματα στην υλοποίηση, αλλά νομίζω ότι θα βοηθήσει περισσότερο, για να μην θεωρείται ότι η διοίκηση δεν λαμβάνει σοβαρά υπόψη τη γνώμη των αρμοδίων επιτροπών.

Η οικονομική προσφορά προβλέπεται να συμμετέχει στα κριτήρια ανάθεσης με τέτοιο ποσοστό, ώστε το προβάδισμα να δίνεται, όχι στη φθηνότερη προσφορά, αλλά σε εκείνο το φάκελο που είναι καλύτερος από τεχνικής πλευράς. Στόχος του νομοσχεδίου δεν είναι να οδηγήσει σε υπερβολικές εκπτώσεις ούτε να μειώσει τις αμοιβές των μελετών, αλλά να βελτιώσει την ποιότητα των έργων, για να μη σχεδιάζουμε ακριβά έργα εκεί που θα μπορούσαν με ένα άλλο έργο να εξυπηρετηθούν οι πολίτες.

Αν θέλετε, η παράλογη αύξηση της αμοιβής του μελετητή είναι και το μικρότερο κακό. Άλλωστε, είναι γνωστό ότι η μελέτη συμμετέχει στο συνολικό ποσό κατά σχετικά μικρό ποσοστό, αν και μερικές φορές οι δαπάνες δεν είναι καθόλου ευκαταφρόνητες. Η σοβαρότερη, όμως, παρενέργεια είναι ότι παρακινεί το μελετητή να μη σχεδιάσει ένα έργο σύμφωνα με την επιστήμη και τις ανάγκες του δημοσίου, αλλά σύμφωνα με το στενό προσωπικό του συμφέρον, να κάνει δηλαδή κακή μελέτη.

Εμείς ορίζουμε ότι κυρίως για τις μελέτες των τελικών σταδίων ο μελετητής θα δώσει οικονομική προσφορά και ανεξάρτητα από τον προϋπολογισμό του έργου θα ολοκληρώσει τη μελέτη με την προσφορά που έδωσε. Ακόμα όμως και στις περιπτώσεις που δεν είναι δυνατή η οικονομική προσφορά, στις περιπτώσεις δηλαδή που η αναθέτουσα αρχή δεν μπορεί να προσδιορίσει με σχετική επάρκεια το αντικείμενο, να μην η αμοιβή θα καθορίζεται με τις εκάστοτε ισχύουσες τιμές για τις αμοιβές των μηχανικών, σε καμιά περίπτωση όμως δεν μπορεί να ξεπεραστεί το διπλάσιο της προεκτιμώμενης αμοιβής, όπως υπολογίστηκε από την υπηρεσία.

Πρέπει να ξέρουμε ότι το σύστημα οικονομικής προσφοράς είναι το διεθνώς κρατούν σύστημα. Σε ελάχιστες χώρες και για λίγες κατηγορίες μελετών υπάρχει σύστημα κωδικών, όπως σε ορισμένα κρατίδια της Γερμανίας και στη νότια Ιταλία. Η καθολικότητα αυτού του συστήματος στη χώρα μας οδήγησε και σε κακό σχεδιασμό και σε αδιαφάνεια.

Επίσης, δίνονται κίνητρα για την παραμονή μελετητικού δυναμικού στην επαρχία.

Τέλος, βασικός στόχος του νομοσχεδίου είναι η κατάλληλη προετοιμασία των αναθετουσών αρχών πριν προκηρύξουν τη μελέτη. Είμαστε αντίθετοι στον τυχαίο, ευκαιριακό, πρόχειρο και ελλιπή προγραμματισμό που οδηγεί σε αύξηση των μελετών, οι οποίες στοιβάζονται σε ντουλάπια δημοσίων υπηρεσιών και ουδέποτε εφαρμόζονται.

Καθορίζουμε σαφώς τις υποχρεώσεις της αναθέτουσας αρχής πριν την προκήρυξη της μελέτης. Προβλέπουμε τη δυνατότητα οι αναθέτουσες αρχές, προκειμένου να προετοιμαστούν κατάλληλα, να αναθέτουν σχετικές συμβάσεις του νόμου αυτού.

Προβλέπουμε, επίσης, τη δημιουργία τράπεζας δεδομένων στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, στην οποία θα εισφέρονται στοιχεία σχετικά με τα κόστη μελετών και έργων, έτσι ώστε να κατευθύνονται και να υποβοηθούνται σημαντικά οι φορείς ανάθεσης.

Η εισαγωγή της οικονομικής προσφοράς στη διαδικασία των αναθέσεων συνάντησε, κατ' αρχήν, την αντίδραση των ενδιαφερομένων φορέων και εκεί κυρίως εστιάστηκε η όλη τους κριτική. Πρέπει να πω ότι δε στοχεύουμε -όπως προανέφερα- σε φθηνές μελέτες, αλλά σε καλές μελέτες. Για να διασκεδάσουμε -εάν θέλετε- και τους φόβους που υπήρχαν από την πλευρά του τεχνικού κόσμου, μετά από κάποια συνεργασία, πρότεινα στην αρμόδια επιτροπή την προσθήκη στο άρθρο 12, όπου προβλέπεται η έκδοση κοινών αποφάσεων με γνώμη του Τεχνικού Επιμελητηρίου, με τις οποίες θα καθοριστούν οι τεκμαρτές τιμές προσήκουσας αμοιβής για κατηγορίες μελετών ή είδος έργου και για στάδια των μελετών ή ανάλογα με τη δαπάνη του έργου ή τις μονάδες φυσικού του αντικείμενου ή άλλη αξιόπιστη βάση.

Με βάση αυτές τις τιμές, η αναθέτουσα αρχή θα προσδιορίσει την προεκτιμώμενη αμοιβή.

Παράλληλα, θα καθορίσει ένα ποσοστό, το οποίο θα ποικίλει, ανάλογα με την κατηγορία της μελέτης ή το είδος του έργου, κατά το οποίο η προσφορά δεν θα αξιολογείται πλέον. Θα θεσμοθετηθεί, δηλαδή, ένα κατώτατο όριο, ένα όριο κάτω από το οποίο δεν θα υπάρχει κίνητρο, για να δοθούν οικονομικές προσφορές. Αυτό εξασφαλίζει το σύστημα από τις υπερβολικές πιθανόν εκπτώσεις, που θα έβηταν σε κίνδυνο την ολοκλήρωση της μελέτης. Ταυτόχρονα, κλειδώνει τον προϋπολογισμό του έργου, όπως έχει προεκτιμηθεί από την υπηρεσία και δεν δημιουργεί τους κινδύνους που έχω επισημάνει.

Κυρίες και κύριοι, αυτοί είναι οι βασικοί στόχοι της πρότασής μας. Νομίζω ότι με αυτές τις διατάξεις διασφαλίζεται το δημόσιο συμφέρον και θα βελτιωθεί η ποιότητα παραγωγής των μελετών.

Σε διάφορα άλλα επιμέρους θέματα είχαμε απαντήσει στην αρμόδια επιτροπή, αλλά νομίζω ότι και στη συζήτηση κατ' άρθρον μπορούμε να επαναλάβουμε ορισμένα από αυτά. Έχω ήδη καταθέσει προσθήκες- αναδιατυπώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Δεν υπάρχει συζήτηση κατ' άρθρον, αλλά είναι όλα μαζί. Μπορείτε να πείτε τώρα ό,τι θέλετε.

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Έχετε δίκιο. Όπως είπα και προηγούμενως, έχουμε δώσει αυτές τις απαντήσεις.

Έχω καταθέσει ορισμένες προσθήκες-αναδιατυπώσεις. Θα ήθελα να διαβάσω άλλες δύο.

Η πρώτη αφορά το άρθρο 5 στην παράγραφο 2. Μετά τη λέξη «Μ.Ε.Π.» προστίθεται η φράση «ή άτομα εγγεγραμμένα στο Μ.Ε.Κ. που συμμετέχουν σε εργοληπτική επιχείρηση εγγεγραμμένη στο Μ.Ε.Π.»

Η δεύτερη αφορά το άρθρο 13 στην παράγραφο 9. Στο τέλος του πρώτου εδαφίου μετά τις λέξεις «ο υποψήφιος» τίθεται η λέξη «Μελετητής».

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω τώρα να έρθω σε ένα θέμα, το οποίο είναι πάρα πολύ σοβαρό και αφορά τη δημόσια υγεία και την προστασία του περιβάλλοντος. Πρόκειται για το θέμα της διαχείρισης των αστικών αποβλήτων.

Παρόλο που συζητήσαμε διεξοδικά στην επιτροπή γι' αυτήν την πρόταση και παρ' όλο που νομίζω ότι υπάρχει η γνώση ότι βρισκόμαστε σε οριακό επίπεδο, συνεχίζονται να ακούγονται διάφορες απόψεις ή να διαστρεβλώνεται η πραγματικότητα.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Είναι θέμα όχι μόνο γνώσης, αλλά και αποδοχής. Όλοι δεχόμαστε ότι βρισκόμαστε πράγματι σε οριακό επίπεδο.

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στην επιτροπή σας έδειξα ορισμένες εικόνες ντροπής για τη χώρα μας. Δεν θέλω να τις δείξω εδώ, γιατί δεν θέλω να κάνουν το γύρο του κόσμου. Είναι εικόνες ντροπής από τις παράνομες χωματερές στην ανατολική Αττική. Υπάρχουν οι ίδιες εικόνες ντροπής από παράνομες χωματερές και σε άλλες περιοχές της Ελλάδας. Είναι γνωστό ότι έχουμε καταδικαστεί και ότι έπονται και άλλες καταδικές από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

Πέρα από τις καταδικές ή όχι ή τα πρόστιμα τα οποία θα μας επιβληθούν, πρέπει να πω ότι είναι απαράδεκτο μία χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2003 να παρουσάζει αυτήν την τριτοκοσμική εικόνα στον τομέα της διαχείρισης των απορριμμάτων.

Οι μελέτες για την περιοχή της Αττικής άρχισαν το 1979. Δεν υπάρχει πανεπιστήμιο, πολυτεχνείο ή ιδιωτικό γραφείο που να μην έχει κάνει μελέτες, για να εξευρεθούν οι κατάλληλοι χώροι στην περιφέρεια της Αττικής.

Υπάρχει ο περιφερειακός σχεδιασμός, που έχει εγκριθεί και προβλέπει τον αριθμό των χώρων υγιεινολογικής ταφής και τη χωρική κατανομή τους. Αλλά ουδέποτε προχωρήσαμε στη χωροθέτηση αυτών των χώρων, διότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση, η οποία έχει αυτήν την αρμοδιότητα, ανέκαθεν είχε βολεύτει, τρόπον τινά, όπως και όλοι μας, με το να έχουμε τα Άνω Λιόσια να δέχονται περίπου το 80% των απορριμμάτων της Αττικής και τα υπόλοιπα να πηγαίνουν σε παράνομες χωματερές.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Και αυτοί βολεύτεηκαν, κυρία Υπουργέ. Και τα Λιόσια βολεύτεηκαν, για να λέμε τα «σύκα-σύκα και τη σκάφη-σκάφη».

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Σίγουρα τα Άνω Λιόσια είχαν και κάποια οικονομικά οφέλη, αλλά είναι απαράδεκτη αυτή η κατάσταση, δηλαδή και τεσσεράμισι εκατομμύρια πολιτών να είναι όμηροι ενός χώρου υγιεινολογικής ταφής, αλλά και να μην γίνεται η σωστή διαχείριση των απορριμμάτων.

Σύμφωνα με τον περιφερειακό σχεδιασμό προβλέπεται η χωροθέτηση ενός ακόμα χώρου στη δυτική Αττική, διότι τα Άνω Λιόσια -και με την επέκταση του κυττάρου που έχει χωροθετηθεί- δεν θα μπορούν να δεχθούν άλλα απορρίμματα σε δύο περίπου χρόνια. Προβλέπεται λοιπόν η χωροθέτηση άλλου ενός χώρου στη δυτική Αττική και δύο χώρων στην ανατολική Αττική.

Με βάση τη μελέτη, την οποία έχουμε καταθέσει και στη Βουλή, για πρώτη φορά έγινε ο χάρτης αποκλεισμού όλων των περιοχών. Τον έχω καταθέσει στα Πρακτικά. Πήραμε όλες τις μελέτες που έχουν γίνει από το 1979 μέχρι σήμερα. Οι αρμόδιοι μελετητές πρότειναν ορισμένους χώρους που τους έχουν βαθμολογήσει. Με βάση τη μελέτη αυτή -γιατί ούτε οι Υπουργοί κάνουν τις μελέτες ούτε οι γενικοί γραμματείς των περιφερειών

ούτε η Κυβέρνηση ούτε κανένας άλλος, τις μελέτες τις κάνουν οι ειδικοί επιστήμονες οι οποίοι προσδιορίζουν τα τεχνικά χαρακτηριστικά- και τη βαθμολογία, καθορίστηκαν έξι χώροι για ολοκληρωμένη διαχείριση απορριμμάτων.

Σήμερα δεν μιλάμε απλώς για την ταφή. Μιλάμε για ολοκληρωμένη διαχείριση απορριμμάτων και μιλάμε για τα στερεά απόβλητα. Δεν αναφερόμαστε σε τοξικά και επικίνδυνα απόβλητα. Για τα τοξικά και τα επικίνδυνα απόβλητα προβλέπεται εθνικός σχεδιασμός. Ήδη υπάρχει για τα νοσοκομειακά απόβλητα το εργοστάσιο που έχει γίνει στα Άνω Λιόσια αλλά η ολοκληρωμένη διαχείριση απορριμμάτων αναφέρεται μόνο στα στερεά, αστικά απόβλητα.

Επειδή, άκουσα να λέγεται ότι χωροθετούμε τη Μάντρα για να νομιμοποιήσουμε κάποια παράνομη δραστηριότητα, θέλω να διευκρινίσω τα εξής. Επειδή το έχω ακούσει και ενώ, έχω ήδη ζητήσει από τους επιθεωρητές περιβάλλοντος να πάνε να το ελέγξουν. Παρ' όλο ότι δεν έχω καμία καταγγελία μέχρι σήμερα ούτε από το Δήμο Μάντρας ούτε από τη Νομαρχία Δυτικής Αττικής ούτε από κανέναν άλλο, έχω στείλει επιθεωρητές για να ελέγξουν, γιατί απαγορεύεται η ρήψη τοξικών.

Στην ολοκληρωμένη διαχείριση απορριμμάτων περιλαμβάνεται και η Μάντρα, όπου σύμφωνα με τη μελέτη έρχεται πρώτη. Έχουμε επιλέξει δύο χώρους, ο ένας είναι η Μάντρα και ο άλλος τα Άνω Λιόσια-Φυλή και θα γίνει μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων και ο ένας από τους δύο χώρους θα επιλεγεί και για ΧΥΤΑ. Στον άλλο χώρο μπορεί να γίνει διαχείριση απορριμμάτων παραδείγματος χάριν αυτοκινήτων, ηλεκτρονικών, ψυγείων, τηλεοράσεων, διότι πρέπει να πάμε πλέον στην ανακύκλωση ενός σημαντικού αριθμού απορριμμάτων. Αλλά σε κάθε περίπτωση, σε χώρο ολοκληρωμένης διαχείρισης απορριμμάτων είτε με ΧΥΤΑ είτε χωρίς ΧΥΤΑ, απαγορεύεται η ρήψη τοξικών αποβλήτων. Άρα, δεν πάμε να νομιμοποιήσουμε κάποιες δραστηριότητες. Κάνουμε ακριβώς το αντίθετο.

Στην ανατολική Αττική που έχουμε τις εικόνες ντροπής με χιλιάδες τόνους κρεάτων που τα ρίχνουν σε χώρους ανεξέλεγκτους, έχουμε τα επιχειρήματα διαφόρων επιστημόνων ότι οι χώροι είναι ακατάλληλοι, γιατί υπάρχει ο υδροφόρος ορίζοντας του Μαραθώνα και θα επηρεαστεί.

Στους χώρους που έχουμε επιλεγεί –και είναι εναλλακτικοί το Πολυδένδρι με το Γραμμικό- θα γίνει μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων και θα επιλεγεί ο ένας από τους δύο για χώρο υγειονομικής ταφής σύμφωνα με όλες τις μεθόδους και τα μέτρα που προβλέπουν οι κοινοτικές οδηγίες αλλά και η εθνική νομοθεσία, που στεγανοποιείται το έδαφος και δεν επιτρέπει τη διείσδυση στο έδαφος οποιωνδήποτε υγρών, σήμερα όλοι αυτοί και οι δήμοι και οι νομάρχες και όλη η τοπική κοινωνία αλλά και η πολιτεία –γιατί πρέπει να πούμε ότι έχουμε ευθύνες και ως πολιτεία- επί δεκαετίες δεχόμαστε να ρίπτουμε όλα αυτά σε ρέματα, σε υδροφόρους ορίζοντες, να επηρεάζεται το περιβάλλον, και εκεί δεν υπήρχε καμία διαμαρτυρία από κανέναν ότι επιβαρύνεται το περιβάλλον και είναι κίνδυνος για τη δημόσια υγεία. Και το επιχείρημα της ανατολικής Αττικής είναι μόνιμο, ότι εμείς παράγουμε λίγα απορρίμματα και δεν μας τα δέχονται τα Άνω Λιόσια! Δεν κατάλαβα δηλαδή. Στα Άνω Λιόσια δεν ζούνε κάτοικοι; Δηλαδή εκεί αντί να δεχθούν το 80% έπρεπε να δέχονται το 100% των απορριμμάτων;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μιλάμε για ανακύκλωση πάρα πολλών υλικών, για σύνθετα υλικά συσκευασίας. Όπως σας είπα είναι άλλες έξι κατηγορίες και σας έχω αναφέρει τα προεδρικά διατάγματα. Είναι στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Ήδη έχουν γίνει τα συστήματα, έχουν συσταθεί οι εταιρείες για να προχωρήσουμε στην ανακύκλωση και στη διαλογή στην πηγή που είναι υποχρέωσή μας, αλλά η διαλογή της πηγής δεν γίνεται από τη μια μέρα στην άλλη. Εδώ –και σας έδωσα όλα τα στοιχεία- σε χώρες πολύ πιο ανεπτυγμένες από εμάς παραδείγματος χάριν Αγγλία, το 85% πηγαίνει σε χώρους υγειονομικής ταφής. Υπάρχει η Δανία όπου εκεί πηγαίνει το 10%. Αλλά ο μέσος όρος για τις δεκαπέντε χώρες είναι το 57% να πηγαίνει σε χώρους υγειονομικής ταφής και το υπόλοιπο σε ανακύκλωση ή καύση ή οποιαδήποτε άλλη τεχνολογία.

Είπα επίσης ότι επιτρέπονται όλες οι τεχνολογίες και επιτρέ-

πεται να συσταθούν και άλλοι σύνδεσμοι. Ούτως ή άλλως στον ΕΣΔΚΝΑ συμμετέχουν ογδόντα και υπάρχουν περίπου σαράντα δύο δήμοι και κοινότητες που δεν είναι μέλη του ΕΣΔΚΝΑ. Μπορούν να κάνουν το δικό τους σύνδεσμο και να διαχειριστούν την κατάσταση. Αυτά υπάρχουν μέσα στην τροπολογία.

Προβλέπεται ακόμα και δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης. Έχουμε δύο, το Σχιστό και τον Ελαιώνα. Θα χωροθετηθούν άλλοι τρεις. Προτείνω έξι, αλλά και εκεί θα πρέπει να γίνει μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων και να επιλεγούν οι τρεις από τους έξι. Προβλέπονται δε άλλοι δεκαοκτώ τοπικοί σταθμοί που θα γίνουν σε επίπεδο δήμου, ώστε να μειωθεί πάρα πολύ και η κυκλοφοριακή επιβάρυνση σε όλη την Αττική με τη μεταφορά των απορριμμάτων, μιάς και με τους σταθμούς μεταφόρτωσης τα επτά αυτοκίνητα θα αντικατασταθούν με ένα.

Έχω δώσει, νομίζω, πλήρεις απαντήσεις στα επιχειρήματα, αλλά θα ήθελα να αναφερθώ διεξοδικότερα στο θέμα της συνταγματικότητας και γι' αυτό θα ήθελα να μου δώσετε λίγο περισσότερο χρόνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Βεβαίως, διότι αν δεν σας επιτρέψω θα παρεξηγηθώ.

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Είναι προφανές ότι αυτό που κάνουμε σήμερα εδώ είναι ότι εγκρίνουμε την καταλληλότητα για ολοκληρωμένη διαχείριση αποβλήτων στην Αττική και τα νησιά. Ακόμη είναι προφανές ότι η έγκριση αυτών των χώρων δεν αποτελεί τίποτα περισσότερο και τίποτα λιγότερο από την θεσμική επικύρωση της επιστημονικής μελέτης, έτσι ώστε να ολοκληρωθεί ο σχεδιασμός, να αρχίσει η διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης –μετά είπα ότι θα πάμε σε περιβαλλοντική αδειοδότηση- για να επιλεγούν οι χώροι και να κατασκευαστούν τα έργα το συντομότερο δυνατό.

Από την ημερομηνία κατάθεσης της τροπολογίας μέχρι σήμερα είδε το φως της δημοσιότητας, εκτός από τις αναμενόμενες αντιδράσεις των τοπικών κοινωνιών, και μια παραφιλολογία σε σχέση με την αντισυνταγματικότητα, ότι δεν επιτρέπεται η Βουλή να σταθμίζει τεχνικά ζητήματα όπως είναι το συγκεκριμένο, γιατί αντιβαίνει στην διάκριση των εξουσιών, ότι η Αττική δεν μπορεί να διαχειριστεί τα σκουπίδια της και πρέπει να τα εξάγει σε άλλες περιφέρειες!

Δεν έχει σημασία αν έχουμε ομόφωνη απόφαση περιφερειακού συμβουλίου της Στερεάς Ελλάδας.

Κυρίες και κύριοι, η διαχείριση των απορριμμάτων συνιστά ένα βασικό θέμα υποδομής για τη λειτουργία και τη βιωσιμότητα των σύγχρονων κοινωνιών. Εμείς τα παράγουμε τα απορρίμματα. Έχουμε δικαίωμα στην παραγωγή, αλλά έχουμε και υποχρέωση στη διαχείριση. Δεν μπορούμε να τα πηγαίνουμε παραδίπλα γιατί δήθεν η Αττική δεν μπορεί να τα διαχειριστεί μόνη της. Άλλωστε και αυτή η πρόταση βασίζεται στην αρχή της πρόληψης, που είναι σύμφωνη με τα αντίστοιχα άρθρα των ευρωπαϊκών συνθηκών και το άρθρο 24 του Συντάγματος και αποτελεί τη βάση για κάθε σύγχρονη πολιτική για το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία.

Η βασική φιλοσοφία που διέπει το ευρωπαϊκό δίκαιο για τη διαχείριση των απορριμμάτων συνίσταται στην αποφυγή δημιουργίας απορριμμάτων στο μέγιστο δυνατό βαθμό, γι' αυτό προωθούμε και τη διαλογή και την ανακύκλωση: Στην επαναχρησιμοποίησή τους κύριως μέσω των μεθόδων ανακύκλωσης, στην περιβαλλοντικά συμβατή διάθεση των απορριμμάτων και στη διαχείρισή τους στην πηγή.

Με βάση αυτά τα δεδομένα και λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της επανόρθωσης των περιβαλλοντικών προσβολών στην πηγή σε όλα τα σύγχρονα ευρωπαϊκά κράτη υιοθετείται λύση διαχείρισης των απορριμμάτων κατά πρώτο λόγο σε τοπικό επίπεδο. Δεν υπάρχουν μοντέλα μετακύλισης των απορριμμάτων σε μεγάλες αποστάσεις. Γίνεται στο πλαίσιο της στάθμισης κόστους-οφέλους σε τοπικό επίπεδο. Και τη Συνδιάσκεψη του Ρίου και την τοπική Ατζέντα είκοσι ένα και τις αποφάσεις του Γιοχάνεσμπουργκ τις έχουμε λάβει υπόψη μας και για τον τρόπο επεξεργασίας, αλλά και για τη χωροθέτηση.

Προβλέπεται επίσης η διαβούλευση με τις τοπικές αρχές και τις τοπικές κοινωνίες. Βεβαίως. Αλλά δεν είναι δυνατόν οι τοπι-

κές αρχές και οι τοπικές κοινωνίες να αδρανούν όταν ο διάλογος από μέθοδος λύσεων γίνεται πρόσχημα αδράνειας και επιχείρημα απραξίας, με αποτέλεσμα να παίρνει το πρόβλημα ιδιαίτερη οξύτητα και αποτελεί προσβολή για τον πολιτισμό μας, κίνδυνο για τη δημόσια υγεία και υποβάθμιση περιβάλλοντος.

Επρώθηκε ότι δεν υπάρχει εθνικός σχεδιασμός. Στην επιτροπή κατέθεσα τον εθνικό σχεδιασμό που έχει γίνει από το 2000 και είναι πάνω από εκατό σελίδες. Είναι πληθωρικός ο δικός μας σχεδιασμός. Υπάρχει σε άλλες χώρες. Τρεις με πέντε σελίδες, γενικές κατευθύνσεις. Άλλο ο εθνικός σχεδιασμός, γενικές κατευθύνσεις πολιτικής και άλλο εθνική διαχείριση. Εθνική διαχείριση δεν υπάρχει πουθενά και δεν μπορεί να υπάρξει πουθενά εθνική διαχείριση απορριμμάτων. Άλλο όταν μιλάμε για τα τοξικά –και αυτό το προβλέπουν και οδηγίες– και άλλο για τα αστικά απορρίμματα, τα απόβλητα που δημιουργούμε στα σπίτια μας.

Η Βουλή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν μπαίνει σε τεχνικά θέματα. Δεν καλείται η Βουλή να λύσει ένα τεχνικό ζήτημα. Η Βουλή καλείται να λύσει ένα αδιέξοδο στο οποίο έχει περιέλθει η διοίκηση, κυρίως η Τοπική Αυτοδιοίκηση, αλλά και η καθυστέρηση εκ μέρους της πολιτείας και έχω ακούσει πολλές φορές συναδέλφους μου στο ραδιόφωνο ή σε διάφορες συνεντεύξεις να κρίνουν ή να κατακρίνουν την Κυβέρνηση γιατί καθυστέρησε να πάρει πρωτοβουλία για νομοθετική ρύθμιση, και ότι εδώ έπρεπε να κατεβάσουμε τα ΜΑΤ και το στρατό για να επιβάλουμε αυτές τις χωροθετήσεις.

Πράγματι εγώ έχω πει ότι έχει καθυστερήσει η πολιτεία. Υπάρχει μια ενοχή και συνενοχή της κοινωνίας σε αυτή την ανεξέλεγκτη διάθεση απορριμμάτων, που γίνεται σε όλη την Ελλάδα. Ερχόμαστε τώρα να νομοθετήσουμε και λόγω τοπικών αντιδράσεων που για τους πολίτες είναι κατανοητές –διότι δεν έχουν γνώση του ποιες είναι οι σύγχρονες μέθοδοι και ότι μόνο μέσω αυτού του τρόπου διασφαλίζουμε την δημόσια υγεία και το περιβάλλον– πρωτοστατούν διάφοροι είτε τοπικοί άρχοντες είτε κάποιοι άλλοι που έχουν ή θα έπρεπε να έχουν πλήρη γνώση της κατάστασης.

Δεν μπαίνει η Βουλή σε τεχνικά ζητήματα, αλλά πρέπει να πω ότι μερικές φορές είναι η δικαστική εξουσία που μπαίνει σε τέτοια τεχνικά ζητήματα. Δεν αντιστέκεται σε αυτό τον πειρασμό. Είδα κάποιους που είχαν κάποιες εξέχουσες θέσεις προηγουμένως να λένε ότι δεν πρέπει η Βουλή να χωροθετήσει και θα πρέπει να έχουμε εθνική διαχείριση, δηλαδή διαχείριση απορριμμάτων σε εθνικό επίπεδο. Ότι είναι αντισυνταγματική αυτή η πρόταση, ότι το προτεινόμενο σύστημα είναι μη βιώσιμο και ότι εμποδίζουμε τους πολίτες να ασκήσουν τα δικαιώματά τους και άλλα τέτοια.

Είναι μεγάλες, εύκολες κουβέντες και μερικές φορές δυστυχώς αμετροέπειες. Η Βουλή νομοθετεί και τη νομοθετική εξουσία την ασκεί ο λαός με τους αντιπροσώπους του. Η δικαστική εξουσία ελέγχει και εγγυάται την εφαρμογή του νόμου. Δεν έχουμε πραιτόρες ούτε πραιτόρια. Αν κάποιος θέλουν να επιβάλουν τις αλλαγές στην κοινωνία, με βάση τις ιδέες τους, ας κατέβουν στον εκλογικό στίβο την επόμενη φορά και αν τους εγκρίνει ο λαός, μέσω της Βουλής, να νομοθετήσουν. Δεν μπορούν όμως, να επιβάλουν την άποψή τους για την αλλαγή της κοινωνίας κατά πώς αυτοί νομίζουν.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το επαναληπτικό κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Υπουργού)

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ: Είναι στα τριάντα λεπτά πια, κύριε Πρόεδρε. Να έχουμε και εμείς αντίστοιχο χρόνο.

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Βουλή καλείται να πάρει απόφαση σε ένα πάρα πολύ σοβαρό θέμα και νομίζω ότι δεν έχουμε την πολυτέλεια να το συζητάμε, διότι σε λίγο θα πρέπει όλοι να αντιμετωπίσουμε μια τραγική κατάσταση, διότι δεν θα έχουμε τη δυνατότητα να εναποθέσουμε τα απορρίμματα πουθενά στην Αττική.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Αλογοσκούφης έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πολλές φορές ο λαός λέει ότι αν δεν κτίσεις και δεν παντρέψεις δεν έχεις ζήσει. Είναι προφανές σ' αυτό το νομοσχέδιο που συζητούμε ότι οι συντάκτες του δεν έχουν κτίσει ή αν έχουν κτίσει δεν έχουν καταλάβει τι συμβαίνει. Διότι αλλιώς δεν θα έβαζαν την οικονομική προσφορά σαν ένα από τα κυριότερα κριτήρια στα θέματα των μελετών.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Επηρεάζει κατά 20% ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κύριε Κεδίκογλου, σας παρακαλώ!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ: Αυτό που έχει σημασία στο να γίνονται καλές μελέτες είναι να επιλέγουμε τους μελετητές, γιατί χωρίς καλή μελέτη δεν μπορεί να γίνει καλό έργο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΓΚΟΥΦΗΣ: Και γιατί πρέπει να είναι η μελέτη ...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ: Δεν κάνουμε διάλογο, κύριε συνάδελφε. Σας άκουσα πριν. Σας παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κύριε Μαγκούφη, μη διακόπτετε. Ο κ. Αλογοσκούφης δεν σας διέκοψε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ: Δεν μπορεί να γίνει καλό έργο χωρίς καλή μελέτη. Και σίγουρα φθηνή μελέτη δεν σημαίνει καλή μελέτη. Θα πρέπει λοιπόν η πολιτεία να φροντίσει, όπως φροντίζει ο κάθε οικογενειάρχης που θα πάει να κτίσει ένα σπίτι, να κάνει μια σωστή μελέτη για τα δημόσια έργα, να χρησιμοποιήσει όλα τα κριτήρια και να φροντίσει αυτή η μελέτη, η οποία πρέπει να είναι καλή –είναι απαραίτητη προϋπόθεση η καλή μελέτη, δεν είναι απλώς ικανή προϋπόθεση, αλλά είναι αναγκαία– να εφαρμοστεί και σωστά.

Οι συντάκτες του νομοσχεδίου και η Υπουργός που έχει τη νομοθετική πρωτοβουλία, έχουν πέσει στη γνωστή παγίδα που πέφτουν οι Υπουργοί και οι πολιτικοί. Σ' αυτή την παγίδα έχει πέσει και ο συνάδελφός σας κ. Χριστοδουλάκης και πολλοί άλλοι Υπουργοί της Κυβέρνησης. Θεωρούν ότι ο νομοθετικός ακτιβισμός είναι υποκατάστατο της πολιτικής. Θεωρούν ότι με το να φέρνουν νομοσχέδια και να αλλάζουν τους κανόνες και τους νόμους, θα γίνει καλύτερη η κοινωνία. Στην πραγματικότητα το πρόβλημα της Ελλάδας είναι ότι δεν εφαρμόζονται οι νόμοι.

Βεβαίως και ο ν. 716/1977 είχε κάποιες αδυναμίες και έπρεπε να διορθωθεί και να συμπληρωθεί, αλλά δεν αρκεί η οποιαδήποτε συμπλήρωση και βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου για να αλλάξουν τα πράγματα στη χώρα.

Το πρόβλημα των δημοσίων έργων βρίσκεται αλλού. Βρίσκεται κυρίως στις υπηρεσίες του Υπουργείου της κ. Παπανδρέου, οι οποίες τα τελευταία είκοσι χρόνια έχουν διαλυθεί και οποιοδήποτε κανόνα και να εφαρμόσουμε για τα δημόσια έργα, δεν πρόκειται να έχουμε καλύτερα, πιο ποιοτικά και φθηνότερα δημόσια έργα εάν δεν έχουμε υπηρεσίες επίβλεψης που να εξασφαλίζουν ότι το έργο θα εκτελείται σύμφωνα με τη μελέτη, που θα εξασφαλίζουν ότι το κόστος...

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Η μελέτη είναι δυναμικό στοιχείο. Συνήθως η προσαρμογή της στη πράξη.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Μη διακόπτετε, κύριε Κεδίκογλου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ να επιβάλετε την τάξη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Έχετε δίκιο. Με τον κ. Κεδίκογλου είναι δύσκολο να χειρισθούμε την υπόθεση.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Μη μιλάμε για προσαρμογές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Κύριε Κεδίκογλου, παρακαλώ!

Παρακαλώ να μη γράφονται οι διακοπές στα Πρακτικά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ: Η πραγματικότητα είναι ότι εάν δεν κάνουμε τις αλλαγές που πρέπει, τις διοικητικές, τις ουσιαστικές στη δομή του Υπουργείου ή αν δεν βρούμε μηχανισμούς ελέγχου των δημοσίων έργων σωστούς, ότι και να κάνουμε στις μελέτες δεν πρόκειται να βελτιώσουμε την κατάσταση. Διότι έχουμε δει ότι τελικά οι μελέτες δεν εφαρμόζονται. Δεν εφαρμόστηκε στην πραγματικότητα –και το είπαν πολλοί συνάδελφοι και ο εισηγητής μας κ. Τσιπλάκος– καταστρατηγήθηκε ο ν. 716/77. Το πρόβλημα δεν ήταν ότι εφαρμόστηκε ο

νόμος αλλά ότι δεν εφαρμόστηκε. Και τι κάνουμε; Αντί να φροντίσουμε για την εφαρμογή του νόμου, ερχόμαστε να αλλάξουμε το νόμο. Δεν λύνονται έτσι τα προβλήματα. Και πολύ φοβάμαι ότι αντίστοιχη τύχη θα έχει και η άλλη νομοθετική πρωτοβουλία. Δεν θα μπω σε λεπτομέρειες. Εξαντλητικά και ο εισηγητής κ. Τσιπλάκος και οι συνάδελφοί μας αναφέρθηκαν στις αδυναμίες αυτού του σχεδίου νόμου. Δεν αντιμετωπίζει τη ρίζα του προβλήματος. Και φέρνει και στις μελέτες μια λογική η οποία δεν είναι η προβολή του συντετού οικογενειάρχη που θα κάνει ένα έργο, που θα χτίσει ένα σπίτι. Γιατί δεν είναι διαφορετική η φιλοσοφία του να χτίσεις ένα σπίτι και η φιλοσοφία του να κάνεις ένα δημόσιο έργο. Θα κοιτάξεις να πάρεις τον καλύτερο μελετητή, θα κοιτάξεις να επιβλέψεις σωστά το έργο, θα κοιτάξεις να περιορίσεις το κόστος να μη γίνονται έξοδα. Αυτή είναι η λογική που πρέπει να επικρατήσει και στα δημόσια έργα και δυστυχώς αυτή η λογική δεν εξυπηρετείται σ' αυτό το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, κυρίως γιατί αυτοί που έχουμε επιφορτίσει με την επιβλεψη και το νοικοκυριό που είναι το Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ, είναι ένα διαλυμένο Υπουργείο. Και αν ήθελε κάποιος να κάνει σωστή δουλειά για τα δημόσια έργα, από το ΠΕΧΩΔΕ πρέπει να ξεκινήσει, εκεί βρίσκεται η ρίζα του κακού.

Φοβάμαι ότι ανάλογη τύχη θα έχει και η άλλη νομοθετική πρωτοβουλία της Κυβέρνησης, αυτή για τη χωροθέτηση ΧΥΤΑ στην Αττική.

Η κυρία Υπουργός η οποία δεν μας κάνει την τιμή να ακούσει την Αντιπολίτευση, μιλάει και φεύγει, με το που ανέβηκα στο βήμα εκείνη απεχώρησε. Υποστήριξε ότι με την τροπολογία αυτήν επιχειρεί να αντιμετωπίσει το σοβαρότερο –έτσι το είπε στην επιτροπή– πρόβλημα της χώρας μας, αυτό της διαχείρισης των απορριμμάτων, γι' αυτό εμείς δεν έχουμε καμία αντίρρηση, πρέπει να αντιμετωπισθεί, όχι μόνο στην Αττική αλλά σε όλη την Ελλάδα. Διότι το πρόβλημα δεν υπάρχει μόνο στην Αττική. Ήμουν πριν από δύο χρόνια σε μια από τις ομορφότερες περιοχές της Ελλάδος –δεν θα την πω τώρα γιατί δεν θέλω να τη δυσφημίσω– και πραγματικά οδηγώντας με το αυτοκίνητο, σε κάθε γωνιά έβλεπες παράνομες χωματερές. Αυτό δεν μας απασχολεί; Μόνο στην Αττική είναι το πρόβλημα; Το πρόβλημα είναι σε όλη την Ελλάδα, γι' αυτό και μιλάμε για εθνική αντιμετώπιση του προβλήματος. Πρέπει να αντιμετωπισθεί συνολικά το πρόβλημα.

Παραδέχθηκε επίσης η κυρία Υπουργός στην επιτροπή ότι έχουμε καθυστερήσει και σε σχέση με τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με την κείμενη νομοθεσία σε εθνικό επίπεδο, σχετικά με τα θέματα της ανακύκλωσης και της δημιουργίας χώρων υγειονομικής ταφής.

Εγώ θα προσέθετα ότι έχουμε καθυστερήσει στο να έχουμε ένα εθνικό σχέδιο για την ολοκληρωμένη αντιμετώπιση του προβλήματος των απορριμμάτων. Και δεν μπορεί η κυρία Υπουργός, όπως κάνει, να ρίχνει τις ευθύνες ούτε στις τοπικές κοινωνίες ούτε στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Διότι το κυριότερο πρόβλημα είναι ο συντονισμός. Και ο συντονισμός γίνεται σε εθνικό επίπεδο από την εκάστοτε κυβέρνηση. Δεν μπορεί η Κυβέρνηση να απεμπολεί την πολιτική της ευθύνη ούτε να ζητά τώρα, την ύστατη στιγμή σε επιλογές οι οποίες είναι αμφιλεγόμενες και ιδιαίτερα προβληματικές, τη συναίνεση της Αντιπολίτευσης.

Λες και έρχεται η Κυβέρνηση σε όλα τα ζητήματα εδώ και λέει ότι, αν δεν συναινέσει η Αντιπολίτευση, εμείς δεν θα προχωρήσουμε. Συγκυβερνούμε εδώ πέρα; Δεν συγκυβερνούμε. Το είχα πει και σε επερώτηση που είχαμε κάνει νωρίτερα, να προχωρήσετε εσείς στη λύση που θεωρείτε καλύτερη, αλλά μην απαιτείτε τη συναίνεση όλων σ' αυτή τη λύση. Είναι προφανείς οι αδυναμίες που έχει η συγκεκριμένη λύση, την οποία έχει επιλέξει η κυρία Υπουργός.

Εμείς θέλουμε να επισημάνουμε τα εξής. Το πρόβλημα προφανώς θα έπρεπε να έχει λυθεί προ πολλού. Ανέφερε η κυρία Υπουργός ότι οι μελέτες άρχισαν το 1979. Τι συνέβη και μετά το 1979 σταμάτησαν τα πάντα; Το 1981 εξελέγη το ΠΑΣΟΚ. Είκοσι τρία χρόνια τώρα με ένα μικρό διάλειμμα κυβερνά το ΠΑΣΟΚ. Θέλω να θυμίσω ότι, αν δεν είχε προηγηθεί η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, η Αθήνα σήμερα δεν θα είχε καινούργιο

αεροδρόμιο. Γιατί και το 1979 είχαν αρχίσει τα έργα για το νέο αεροδρόμιο και σταμάτησαν το 1981 από την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ. Έπρεπε να ξαναέρθει η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, για να δώσει πάλι ώθηση. Σ' αυτό το ζήτημα τι κάνατε είκοσι χρόνια;

Οι ευθύνες της Κυβέρνησης για την αδράνεια που επέδειξε την τελευταία εικοσαετία και για τις καθυστερήσεις που έχουν σημειωθεί είναι δεδομένες. Το ότι απαιτείται, έστω και την ύστατη αυτή ώρα, αποτελεσματική επίλυση του προβλήματος αυτό είναι δεδομένο. Το είπαμε και το ξαναλέμε. Το ότι η λύση που προωθεί δια της τροπολογίας η κυρία Υπουργός είναι αμφιβόλου συνταγματικότητας, καθώς δεν υπάρχει εθνικός χωροταξικός σχεδιασμός και αυτό είναι δεδομένο, όσο και αν προσπαθήσει να το αντικρούσει. Το ότι η λύση προωθείται ως τροπολογία, δηλαδή λάθρα, γιατί δεν ήρθε εδώ σαν σχέδιο νόμου, να ακολουθηθούν όλες οι διαδικασίες που προβλέπει ο Κανονισμός της Βουλής, να ακούσουμε τους φορείς, να ενημερωθούμε πλήρως, να γίνει συζήτηση μέσα στην επιτροπή, αφού ακούστον όλες οι απόψεις και αυτό είναι δεδομένο. Δεν μπορούμε να μην το επιστημονούμε. Τι είχε να φοβηθεί και να κρύψει η κυρία Υπουργός και το έφερε ως τροπολογία; Δεν ήξερε ότι θα το φέρει το θέμα; Το είχε προαναγγείλει και της το είχαμε και εμείς επιστημονήσει εδώ και πολύ καιρό. Δεν μπορούσε να το φέρει με ένα συγκεκριμένο σχέδιο νόμου; Τι φοβόταν, ότι θα ακούγονταν ο νομάρχης και ο δήμαρχος και τα επιχειρήματα που έχουν αναπτυχθεί; Έτσι κι αλλιώς ακούγονται αυτά τα επιχειρήματα στη Βουλή. Γιατί να μην τα ακούσουμε από αυτούς που αντιμετωπίζουν το πρόβλημα τόσο καιρό;

Το κυριότερο για εμάς είναι ότι θεωρούμε πως η συγκεκριμένη πρόταση δεν εγγυάται ότι θα λυθεί αυτό το μεγάλο πρόβλημα και λόγω των προβλημάτων της συνταγματικότητας και λόγω των προβλημάτων της καταλληλότητας και λόγω του ότι οι προϋποθέσεις που προβλέπονται και οι κοινοτικές οδηγίες που είναι αυτονόητες σε μια ευνομούμενη πολιτεία, όπως ο κοινωνικός διάλογος, δεν έχουν τηρηθεί. Δεν υπάρχει λοιπόν καμία εγγύηση.

Εμείς ευχόμαστε να αποδειχθούμε μάντιες κακών, αλλά δεν υπάρχει καμία εγγύηση ότι ακόμη και αυτή η συγκεκριμένη λύση θα εφαρμοστεί και θα αντιμετωπίσει αποτελεσματικά το πρόβλημα. Γι' αυτό έχουμε πει ως Νέα Δημοκρατία ότι δεν μπορούμε να συναινέσουμε και να ψηφίσουμε την κατατεθείσα ρύθμιση. Η ευθύνη της συγκεκριμένης επιλογής και της εικοσαετούς καθυστέρησης βαρύνει αποκλειστικά την Κυβέρνηση, διότι αυτή έχει οδηγήσει τη χώρα στο σημερινό αδιέξοδο. Μακάρι να λυθεί το σημερινό αδιέξοδο. Φοβόμαστε ότι μ' αυτές τις μεθοδεύσεις κάτι τέτοιο δεν είναι εγγυημένο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Η συνάδελφος κ. Χριστίνα Σπυράκη ζητεί άδεια ολιγοήμερης απουσίας στο εξωτερικό.

Η Βουλή εγκρίνει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός): Η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Σκυλλάκος.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Το νομοσχέδιο ασχολείται με δύο σοβαρά ζητήματα. Το ένα αφορά τα μελετητικά γραφεία. Ο εισηγητής μας και στην επιτροπή και εδώ ανέλυσε τις θέσεις μας που συνοψίζονται στο εξής.

Με το νομοσχέδιο αυτό και στον τομέα των μελετών, όπως και στον τομέα των κατασκευών, όπως και σε άλλους τομείς είτε παραγωγικούς είτε αναπτυξιακούς, γίνεται συγκέντρωση του αντικείμενου, συγκέντρωση της ύλης παίρνοντας τη δουλειά από τους μικρότερους, από τους πιο ανίσχυρους, από τους μικρομεσαίους μελετητές και πηγαίνοντάς την στους ισχυρότερους. Αυτή είναι η ουσία του νομοσχεδίου. Αυτό δείχνει και την ταξική πολιτική που εφαρμόζει η Κυβέρνηση.

Εμείς, λοιπόν, απορρίπτουμε αυτό που είναι το βασικό αντικείμενο του νομοσχεδίου.

Υπάρχει, όμως, ένα σοβαρότερο ζήτημα που έχει σχέση με

την τροπολογία που κατατέθηκε στην επιτροπή και ενσωματώθηκε στο νομοσχέδιο. Και αυτό αφορά στη διαχείριση των απορριμμάτων.

Άκουσα με προσοχή την κυρία Υπουργό η οποία μίλησε για ευθύνες της πολιτείας, δέχθηκε ευθύνες της πολιτείας λες και η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ που μας κυβερνάει είκοσι χρόνια ονομάζεται πολιτεία, είναι ο εύσχημος τρόπος για να ελαφρώσουμε το βάρος των ευθυνών όταν κυβερνάμε -αυτή είναι η ουσία- και θέλησε να δημιουργήσει την εντύπωση ότι συνευθύνη -τουλάχιστον εξίσου, αν όχι περισσότερο- είναι η Τοπική Αυτοδιοίκηση και οι τοπικές κοινωνίες οι οποίες αντιδρούσαν.

Αν αντιδρούσαν όλα αυτά τα χρόνια και η Τοπική Αυτοδιοίκηση και οι τοπικές κοινωνίες αδικαιολόγητα, είναι ένα θέμα. Θα έπρεπε, όμως, να έχουν γίνει προσπάθειες σταθερές, με επιχειρήματα, με στοιχεία που να πείσουν αυτές τις τοπικές κοινωνίες και όχι να φτάσουμε στο παρά πέντε. Και όχι στο πάρα πέντε, αλλά στο και πέντε διότι ακόμα και να προχωρήσει αυτή η ρύθμιση οι καινούργιες χωματερές δεν θα έχουν υλοποιηθεί. Θα έχει δημιουργηθεί ήδη αδιέξοδος. Θα είναι ζήτημα μηνών που δεν θα χωράει ούτε στα λιόσια που είναι το καινούργιο κύτταρο ούτε θα έχουν κατασκευαστεί οι υπόλοιπες. Φτάσαμε, λοιπόν, στο και πέντε και τα φορτώνουμε στις τοπικές κοινωνίες.

Οι τοπικές κοινωνίες και η Τοπική Αυτοδιοίκηση γιατί είναι δύσπιστες όταν και επιστημονικά εσείς βεβαιώνετε ότι δεν θα υπάρχει πρόβλημα; Διότι όλη η συμπεριφορά της Κυβέρνησής σας -και όχι μόνο της δικής σας, αλλά και άλλων κυβερνήσεων- είναι «άλλα λέτε στα λόγια και άλλα λέτε στα έργα». Διότι ζήσαμε φαινόμενα μόλυνσης του περιβάλλοντος με την ευθύνη των κυβερνήσεων και των οργάνων της πολιτείας. Διότι πρόσφατα είναι τα γεγονότα με τις διοξίνες, αυτή η περίφημη Ευρωπαϊκή Ένωση. Τρώγαμε τα δηλητήρια με την έγκριση των Οργάνων. Πρόσφατα ήταν οι τρελές αγελάδες. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση ανοίγουν δρόμο για τα μεταλλαγμένα προϊόντα που μπαίνουν από τις Ηνωμένες Πολιτείες.

Όταν τα βλέπει αυτά ο κόσμος, όταν τα βλέπει ο δήμαρχος, ο κοινοτάρχης πώς να εμπιστευτεί την Κυβέρνησή σας, τις οποιεσδήποτε κυβερνήσεις που εναλλάσσονται; Υπάρχει κλίμα απόρριψης. Και είναι δικαιολογημένο το κλίμα απόρριψης.

Υπάρχουν όμως και πρακτικοί λόγοι -πέρα από αυτό το κλίμα που έχει δημιουργηθεί όλα αυτά τα χρόνια- από την ίδια την τροπολογία, για την οποία θα μιλήσω, υπάρχουν και ουσιαστικοί λόγοι αντίδρασης.

Δεύτερο θέμα: Διάλογος. Παρακάμφθηκαν τα πάντα. Και ο διάλογος που προβλεπόταν από την ισχύουσα νομοθεσία μέχρι τώρα. Δεν δεχθήκατε, όμως, διάλογο και για να ακούσουμε αυτούς που ενίστανται, αυτούς που έχουν διαφορετική γνώμη στην επιτροπή, στη Βουλή. Τι πείραζε δηλαδή να έρθουν οι νομάρχες της ανατολικής και της δυτικής Αττικής -αφού εσείς έχετε πάρει τις αποφάσεις- για να ακούγαμε τις ενστάσεις; Δεν είναι ζήτημα διαδικαστικό, ότι αν ήταν σε χωριστό νομοσχέδιο θα επιβαλόταν να έρθουν. Είναι ζήτημα απόφασης πολιτικής να μην έρθουν για να μην ενισχυθεί η όποια αντίδραση. Και αυτό δεν είναι δημοκρατικό.

Έρχομαι τώρα στην ουσία της τροπολογίας.

Όσον αφορά την καταλληλότητα ή, αν θέλετε, τη χωροθέτηση. Λέτε ότι η καταλληλότητα τώρα εγκρίνεται με νόμο και θα ακολουθήσουν οι διαδικασίες της χωροθέτησης. Είναι αλήθεια ή όχι ότι με τη ρύθμιση αυτή συν όλα τα άλλα η επιβάρυνση των απορριμμάτων θα είναι 75% στη δυτική Αττική; Γιατί δεν είναι μόνο τα απορρίμματα, δεν είναι ότι γίνεται μία επιπλέον χωματερή εκεί από τα λιόσια που ήταν μέχρι τώρα, αλλά υπάρχουν και δύο εργοστάσια που κάνουν επεξεργασία και η λάσπη που μεταφέρεται και δύο κέντρα διαλογής και δεν ξέρω από μεταφόρτωση τι θα επιβαρυνθούν.

Αυτοί που γνωρίζουν και ασχολούνται όλη τους τη ζωή με αυτό το ζήτημα της διαχείρισης των σκουπιδιών λένε ότι το 75% πάει στη δυτική Αττική. Είναι δικαιολογημένο λοιπόν τουλάχιστον οι κάτοικοι του Θριάσιου, οι κάτοικοι της δυτικής Αττικής να διαμαρτύρονται και να φωνάζουν;

Ένα άλλο θέμα: Οι άλλες περιοχές πώς να σας έχουν εμπιστοσύνη ότι σ' εκείνα τα σημεία που λέτε θα παρθούν όλα τα

μέτρα; Εξετάστηκε η περίπτωση, όταν αναθέσατε τη μελέτη στο πανεπιστήμιο, να πάμε σε περιοχές που δεν είναι κοντά καθόλου κάτοικοι κι εκτός Αττικής ακόμα; Δεν γνωρίζω την προκήρυξη που έγινε γιατί το πρόβλημα δεν αφορά μόνο την Αττική και δεν σημαίνει ότι έχουμε βάλει στεγανά. Είναι ζήτημα εθνικό και χρειάζεται εθνικός χωροταξικός σχεδιασμός βεβαίως με τη συναίνεση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Όχι να πετάμε το μπαλάκι στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Μ' αυτήν τη γενικότερη έννοια όχι χρειάζεται εθνικός χωροταξικός σχεδιασμός θα μπορούσαν να υπάρξουν κι άλλες επιλογές ή εν πάση περιπτώσει έπρεπε να ανοίξετε διάλογο, να έχετε τους επιστήμονες και να τους πείσετε για να μην διαμαρτύρονται. Τώρα πώς μπορούμε να είμαστε κι εμείς που ψηφίζουμε σίγουροι για τις επιλογές που γίνονται; Το πρώτο θέμα είναι αυτό.

Το δεύτερο θέμα: Γιατί προπαγανδίζετε και με συνεντεύξεις και μέσα στη Βουλή ότι καλή μέθοδος είναι και η καύση; Είστε ειδικοί επιστήμονες; Γιατί οι περισσότεροι Έλληνες επιστήμονες λένε ότι σε κλίματα σαν το ελληνικό και λόγω των προϊόντων που καταναλώνουμε και που είναι αντίστοιχο και στα απορρίμματα, αλλά και λόγω των κλιματολογικών συνθηκών γενικότερα θα είναι έγκλημα να γίνει καύση των σκουπιδιών.

Για πείτε μου μία χώρα που να έχει το ίδιο κλίμα με μας και να έχει καύση. Πόσες είναι; Γιατί μας λέτε «καύση εδώ, καύση εκεί». Είναι όμως σε χώρες της Κεντρικής και της Βόρειας Ευρώπης -Σκανδιναβικές χώρες- και λίγο νοτιότερα. Γιατί το προπαγανδίζετε αυτό; Είστε σίγουροι; Εμείς είμαστε εντελώς αντίθετοι και δεν είμαστε μόνο εμείς. Είναι και μία σειρά επιστημονικός κόσμος. Και για να προωθήσετε αυτήν τη λύση, τη διευκολύνετε μέσω της διάσπασης του ενιαίου συνδέσμου. Ο ενιαίος σύνδεσμος έχει την άποψη ότι θα πάμε με τους γνωστούς ΧΥΤΑ, αλλά λέτε ότι είναι σαφάντα δήμοι εκτός. Θα μπορούσαν να φτιάξουν και έναν, δύο ή και τρεις νέους συνδέσμους οπότε να περάσει από το παράθυρο η καύση. Κι αυτό θα είναι έγκλημα για την Αττική.

Πότε κάνατε ένα επιστημονικό συνέδριο να παραστούν και τα κόμματα, να παραστούν ειδικοί επιστήμονες και να δούμε το ζήτημα της καύσης ή της ολοκληρωμένης υγιεινής διαχείρισης, όπως γίνεται τώρα; Και καταλήξατε να μας λέτε απ' αυτό το βήμα ότι υπάρχουν και άλλες μέθοδοι. Το ξέρουμε ότι υπάρχουν και άλλες μέθοδοι, αλλά είναι καταστρεπτικές.

Δεύτερος λόγος λοιπόν είναι αυτός. Σπάτε τον ενιαίο σύνδεσμο, δίνετε τη δυνατότητα να σπάσει ο ενιαίος σύνδεσμος για να χρησιμοποιηθούν άλλες μέθοδοι και γιατί υπάρχουν και συμπεφέροντα ίσως. Ποια συμφέροντα; Θα μπει ο ιδιωτικός τομέας μέσα; Θα δοθούν σε ιδιώτες;

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ**)

Ποιος μας εξασφαλίζει ότι ο νέος σύνδεσμος σε ορισμένες περιοχές της Αττικής, αν είναι εκτός του υπάρχοντος ενιαίου συνδέσμου, δεν θα δώσει όλη τη δουλειά σε ιδιώτες; Και ο ιδιώτης θα κοιτάει την υγεία των κατοίκων; Θα κοιτάει να τα κonomήσει. Και πιο φτηνές κατασκευές και επικίνδυνες για τη μόλυνση του περιβάλλοντος και πιο υψηλά τέλη θα πληρώνουν οι κάτοικοι. Πώς μας εξασφαλίζετε;

Το ζήτημα των σκουπιδιών, της μόλυνσης του περιβάλλοντος, της διαχείρισης της υγείας είναι εμπόρευμα; Θα το δώσουμε σε ιδιώτες; Το αφήνετε ανοικτό το ζήτημα αυτό. Ξέρετε πόσα χρήματα θα αποκομίζουν οι ενδιαφερόμενοι; Δισεκατομμύρια! Είναι ένας επιπλέον λόγος για τον οποίο δεν ψηφίζουμε αυτή την τροπολογία και ζητούμε την απόσυρσή της.

Αναγκαίο κακό όλων αυτών, επειδή φτάσαμε στο «και πέντε», είναι να παρακάμψουμε τις διατάξεις που ισχύουν για τις απαλλοτριώσεις, να προχωρήσουμε με συνοπτικές διαδικασίες και να τους ονοματίσουμε και αυτούς ολυμπιακά έργα -σκεφετείτε τώρα οι ΧΥΤΑ να είναι ολυμπιακά έργα- ή να παρακάμπεται η νομοθεσία για τα δάση ή να παρακάμπεται η νομοθεσία για την προστασία των αρχαιολογικών χώρων.

Όχι μόνο καταψηφίζουμε αυτή την τροπολογία αλλά ζητάμε την απόσυρσή της. Θεωρούμε στοιχειώδες καθήκον μας -βλέπουμε ότι υπάρχει ανταπόκριση- για να εμποδίσουμε, όσο είναι

δυνατόν, την ψήφισή της, να ζητήσουμε ονομαστική ψηφοφορία. Θα περίμενα και από τη Νέα Δημοκρατία να βοηθήσει στη διαδικασία υποβολής της ονομαστικής ψηφοφορίας, γιατί βλέπω ότι καταψήφισε την τροπολογία. Μέχρι στιγμής έχουμε αρνητική απάντηση από τη Νέα Δημοκρατία, αλλά έχει χρόνο να το ξανασκεφτεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Προχωρούμε στον κατάλογο των εγγεγραμμένων Βουλευτών.

Το λόγο έχει ο κύριος Χρυσανθακόπουλος.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Στη Βουλή δεν είμαστε όλοι ειδικοί επιστήμονες, αλλά όταν η κυρία Υπουργός παρουσιάζει κάποια τεκμηριωμένα στοιχεία, πρέπει να ξέρουμε ότι αυτά συντάσσονται από τεχνικούς συμβούλους.

Ο ειδικός επιστήμονας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας αναφέρει ότι είναι μια επικερδής υπόθεση δισεκατομμυρίων η διαχείριση των απορριμμάτων. Ας αναλάβει, λοιπόν, όλη την ευθύνη μια εταιρεία του κόμματός του στην οποία θα αναθέσουμε το έργο, για να μην έχουμε και προβλήματα χρηματοδότησης.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Τι είπατε;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Είπα, κύριε συνάδελφε, ότι εάν είναι επικερδής η επιχείρηση, φτιάξτε μια εταιρεία και θα βοηθήσουμε στη Βουλή να σας ανατεθεί το έργο.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Σε εμάς;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι, σε εσάς.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Εμείς θα κάνουμε ιδιωτικοποίηση;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Μα, λέγατε ότι θα βγάλουν δισεκατομμύρια οι ιδιώτες. Θα το δώσουμε σε εσάς.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Εσείς συμφωνείτε να δώσουμε σε ιδιώτες τα τοξικά, τα βιομηχανικά;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Σας παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι, να μη γίνεται διάλογος κατ' αυτόν τον τρόπο σ' αυτή την Αίθουσα.

Συνεχίστε, κύριε Χρυσανθακόπουλε.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Το νομοσχέδιο δεν αναφέρεται μόνο στο ζήτημα της διαχείρισης των απορριμμάτων και υπολειμμάτων, αλλά και στο ζήτημα των μελετών, που είναι το κυρίαρχο. Στην Ελλάδα ζήσαμε για πολλές δεκαετίες το πρόβλημα να υπάρχει μεγάλη παραγωγή μελετών, να υπάρχει υπερβολικό κόστος και να υπάρχουν και πολλά προβλήματα από αυτές τις μελέτες.

Χρειάζεται, λοιπόν, κάποια στιγμή να γίνει διόρθωση του συστήματος, να γίνει αξιολόγηση –υπάρχει ένα σύστημα που τους βάζει στο μητρώο με συγκεκριμένες προδιαγραφές– ώστε όλοι αυτοί που συμπράττουν και μετά διαλύονται σε υποτιθέμενες μελετητικές εταιρείες και γραφεία, να είναι καταχωρημένοι, να είναι συγκεκριμένοι επιστήμονες, να έχουν ένα βιογραφικό που θα αναφέρει πού απέτυχαν και πού πέτυχαν. Όλα αυτά βοηθούν, τόσο στο να γίνεται μια αντικειμενική επιλογή των καταλληλότερων μελετητών, όσο και στο να παράγεται και αποτέλεσμα.

Υπάρχουν σοβαρά προβλήματα στο θέμα των μελετών στη χώρα μας. Κυρίως αυτό που λείπει δεν είναι η ικανότητα των επιστημόνων μας, αλλά η κοινή βάση δεδομένων, για να γίνουν αυτές οι μελέτες. Το ΙΓΜΕ, για παράδειγμα, δεν έχει όλα τα γεωλογικά δεδομένα της χώρας. Για να γίνει ένας δρόμος, πρέπει να πάρουμε από το ΙΓΜΕ ένα χάρτη. Σκεφτείτε τώρα το μελετητή, το γεωλόγο, που πάει με μια βαρούλα στην άκρη της Αττικής για να δει πώς είναι το βουνό, για να περιγράψει τα δεδομένα.

Πρέπει να έχουμε σαφέστατα στοιχεία, γιατί υπάρχουν και περιοχές που δεν καλύπτονται από το ΙΓΜΕ, για τα ορυκτά, τα υδρογεωλογικά δεδομένα και να γνωρίζουμε τι γίνεται και με τα αποθέματα. Να μην έρχεται κάποιος ξαφνικά και να λέει: «Εμείς με το δικό μας επιστήμονα παίρνουμε από την τάδε περιοχή, που χωροθετείται ως χώρος ταφής απορριμμάτων, δεδομένο ότι αυτά θα φτάσουν στη Λίμνη του Μαραθώνα».

Πώς θα μιλάμε με αυτούς τους όρους στη Βουλή; Δεν μπορούμε, τη στιγμή που σαφώς υπάρχει και μια ευθύνη για όλους αυτούς που έχουν κάνει τις μελέτες, για όλα αυτά τα πανεπιστήμια που έχουν συνδράμει. Όπως είπε και η κυρία Υπουργός,

δεν υπάρχει μελετητικός φορέας ιδιωτικού ή δημόσιου χαρακτήρα που να μην έχει προβεί σε συγκεκριμένη μελέτη ή κατάθεση προμελετητικών δεδομένων. Στο θέμα της μελέτης υπάρχει σοβαρό πρόβλημα που έχει να κάνει και με το Εθνικό Κτηματολόγιο, γιατί οι αεροφωτογραφίες του '50 έχουν απόκλιση που φτάνει μέχρι 60%. Όπως επίσης και στη χωροταξία οι δήμαρχοι παραπονούνται ότι χάλανε εκατοντάδες εκατομμύρια για να κάνουν κάποια απλά δεδομένα, που οι μελέτες σαφώς στηρίζονται σε στοιχεία που έχει ήδη το ΥΠΕΧΩΔΕ ή η Γεωγραφική Υπηρεσία Στρατού. Οι δήμαρχοι δεν γνωρίζουν πολύ καλά τα όρια των δήμων τους ούτε έχουν ανάγλυφο χάρτη πού ακριβώς κινούνται και τι χώρο διαχειρίζονται για να έχουν σχέδιο, προγραμματισμό και στόχους.

Η έλλειψη αυτών των στοιχείων έχει επιπτώσεις ακόμα και στα άλλα Υπουργεία. Βλέπουμε το Υπουργείο Γεωργίας να μην μπορεί να ορίσει καλλιεργητικές ζώνες, γιατί δεν μπορεί να κινηθεί σε πλήρη και αντικειμενικά δεδομένα.

Υπάρχουν επίσης σοβαρές αποκλίσεις μέχρι και τοπογραφικών δεδομένων που φτάνουν τα λάθη αυτά να αναπαράγουν και τα πανεπιστήμια. Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης έβγαλε εκατόν πενήντα μέτρα νοτιότερα τη Λαμία από την πραγματική της θέση άρα δεν μπορούσε να προσδιορίσει τις σωληνώσεις της ΔΕΥΑΛ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΙΡΚΟΣ: Όχι και το Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης! **ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΟΠΟΥΛΟΣ:** Βεβαίως, σας φαίνεται περίεργο; Απευθυνθείτε στο Δήμο Λαμίας να σας το ββαιώσει. Δεν θα θίξω τον τάδε καθηγητή αλλά φταίνε τα δεδομένα που έχουν στα χέρια τους.

Έρχομαι στην ουσία. Για να προχωρήσουμε χρειαζόμαστε μια κοινή βάση δεδομένων με χρήση των σύγχρονων τεχνολογιών. Επιχειρείται αυτή τη στιγμή με κάποιο συγκεκριμένο πρόγραμμα που υπάρχει και στο ΥΠΕΧΩΔΕ και στο Υπουργείο Οικονομικών να βρεθεί μια χρυσή τομή, να χρησιμοποιηθούν όλες οι σύγχρονες τεχνολογίες για τη δημιουργία κοινών δεδομένων που είναι απαραίτητες για να έχουμε σωστές μελέτες. Να χρησιμοποιηθεί και η δορυφορική τεχνολογία με την πλήρη ακρίβεια των απεικονίσεων και όχι κατ' υπολογισμόν. Αυτό είναι μια πρόταση που μπορεί να βοηθήσει και η οποία δεν μπορεί να αμφισβητηθεί στη συνέχεια. Γιατί αν γίνει μια σάρωση υπεδάφους σε μια περιοχή θα ξέρουμε επακριβώς πού θα πάνε τα νερά της συγκεκριμένης αμφισβητούμενης από κάποιους περιοχής, αν φτάνουν π.χ. στη Λίμνη Μαραθώνα ή δεν φτάνουν. Και ο κ. Βρεττός σε πρωινή εκπομπή είπε για τη διαπερατότητα του εδάφους κλπ. Σαφώς και δεν είμαστε ειδικοί επιστήμονες αλλά δεν θα πρέπει να σταχυολογούμε επιλεκτικά κάποια δεδομένα για να λείει ο καθένας ό,τι θέλει.

Έρχομαι στο ζήτημα της πρωτοβουλίας για την τροπολογία η οποία δημιουργεί και τριβές και αποτελεί και αντικείμενο αντιπαράθεσης, γιατί ο δημοκρατικός προγραμματισμός ισχύει. Οι δήμοι όφειλαν με πολλαπλές εγκυκλίους –επί μια δεκαετία γίνεται αυτή η προσπάθεια– να προσδιορίσουν τους χώρους υγειονομικής ταφής ή χώρους όπου θα μπορούσε να γίνει επεξεργασία απορριμμάτων. Κανείς δεν το κάνει οικεία βουλήσει, γιατί όλοι θέλουν να παίξουν με οικοπεδικά ή άλλοι είδους συμφέροντα και το θέμα αυτό διά του νόμου πάει και πιο πάνω, στη νομαρχία. Η νομαρχία προσπαθεί να συντονίσει τη συνεννόηση των δήμων για να βρεθεί λύση, σαφώς δεν τα καταφέρνει και μετά το θέμα πάει στον περιφερειάρχη. Ο περιφερειάρχης έχει έναν εκτελεστικό χαρακτήρα στην εφαρμογή της εξουσίας του, οφείλει να πάρει ορισμένες πρωτοβουλίες. Αναθέτει μια μελέτη, βγαίνει αυτή και από εκεί και πέρα δεσμευόμαστε από τα συμπεράσματά της. Όμως όλοι θέλουν να καθοδηγήσουμε το μελετητή; Οι εναλλακτικές προτάσεις που έχει παρουσιάσει στον περιφερειάρχη να περιοριστούν στην εξέλιξη μιας, στον λιγότερο ισχυρό κάθε φορά για να γίνει εκεί η επιλογή και όχι αλλού.

Σκεφθείτε να εκπροσωπούσαμε και μονοεδρικές περιφέρειες, όπως λένε μερικοί εδώ μέσα, αν θα μπορούσαμε ποτέ να ψηφίσουμε ως εθνικοί Βουλευτές ενάντια στα τοπικά συμφέροντα, γιατί έχει μεγάλη σημασία αυτό.

Υπάρχει η εμπειρία μου από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Όπως ο

ίδιος έχω διαπιστώσει είναι και θέμα πολιτισμού και αδράνειας, αν θέλετε, και των δήμων σήμερα, γιατί αν προχωρούσαν τα προγράμματα της ανακύκλωσης για το γυαλί, το χαρτί, το πλαστικό, τα μέταλλα, αν υπήρχαν οι χωριστοί κάδοι και τηρούσαν οι πολίτες τις συγκεκριμένες επιλογές, θα είχαμε μείωση του όγκου, μείωση του κόστους, ανταποδοτικότητα μέσα από την ανακύκλωση και άλλα οφέλη. Αυτό βλέπουμε ότι δεν γίνεται. Και όπου αναφέρεται, αναφέρεται με την έκφραση «πilotική εφαρμογή». Είναι λάθος να το ονομάζουμε έτσι.

Η Αττική ενεργοβορεί με τεράστιες επιπτώσεις. Αν θέλουμε να δούμε τον πολιτισμό μας, θα τον δούμε στα σκουπίδια. Θα πρέπει κάποτε να το αξιολογήσουμε κι αυτό, γιατί υπάρχει πράγματι μια σπατάλη. Αλλά υπάρχουν και ζητήματα του πώς παρεμβαίνει η πολιτεία να κάνει τις ρυθμιστικές της εφαρμογές και να βρει τις λύσεις.

Εδώ, λοιπόν, αυτή η τροπολογία έχει πολλαπλά επίπεδα. Αναφέρεται και στη διαχείριση των απορριμμάτων αλλά και στην ταφή των υπολειμμάτων. Πολλοί προσπαθούν να ταυτίσουν τις δύο αυτές έννοιες, ενώ δεν είναι αλήθεια. Γιατί αν υπάρξουν τα εργοστάσια, αν υπάρξουν οι μονάδες αυτές που προβλέπονται και οι τοπικοί σταθμοί, οι οποίοι θα κάνουν τη μεταφορά στους συγκεκριμένους επιλεγμένους χώρους, αλλάζουν κάποια δεδομένα. Σαφώς, για να μη γίνονται παρανοήσεις, εξαιρέθηκαν τα τοξικά και επικίνδυνα απόβλητα. Γι' αυτό έχει δοθεί και μάχη από την Ελλάδα να αποτρέψει την εισαγωγή στη χώρα μας τέτοιων επικίνδυνων αποβλήτων.

Κλείνω με το εξής. Το να εναγκαλιστούμε τη δυσαρέσκεια, γιατί οι δυσαρεστημένοι είναι εμφανείς και μπορούμε να τους πάρουμε τη συγκατάθεση ή την ψήφο και να πούμε ότι τα τέσσερα εκατομμύρια Έλληνες της Αττικής είναι αδιάφοροι, γιατί το θέμα δεν τους αγγίζει, αγγίζει τις δέκα-είκοσι χιλιάδες και να αγκαλιάσουμε αυτές τις δέκα-είκοσι χιλιάδες που είναι μπροστά μας και να πάμε με αυτούς, αυτό δεν είναι πολιτική ευθύνης μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα.

Άλλο το ζήτημα να ζητήσουμε πάνω στη συγκεκριμένη διάταξη, όπως ήρθε, με επιστημονικά δεδομένα και τεκμηρίωση κάποιες τροποποιήσεις πάνω στην εφαρμογή του συγκεκριμένου σχεδίου, κάτι όμως που μπορεί να το κάνει ο περιφερειάρχης, σύμφωνα και με την ίδια τη διάταξη. Δεν είναι, λοιπόν, της σημερινής στιγμής να κινηθούμε για τεχνοκρατικές παρεμβολές. Τοποθετούμαστε στο νομοθετικό πλαίσιο και σε αυτό πρέπει να είμαστε θετικά σαφείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο κ. Πάγκαλος.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ: Κυρία Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε κατ' αρχάς να αναφερθώ στο καθαυτό νομοσχέδιο, που αφορά τους μελετητές. Δεν έχω ιδιαίτερη πείρα από δραστηριότητες τέτοιου είδους, αλλά στο βαθμό που μπόρεσα να εκτιμήσω τα επιχειρήματα που εκφράστηκαν εδώ συμφωνώ απόλυτα με αυτήν τη ρύθμιση.

Θα ήθελα πάρα πολύ να είχαμε να αντιμετωπίσουμε ένα τέτοιο νομοσχέδιο και να το συζητήσουμε χωριστά με τα υπέρ του και τα κατά του. Θεωρώ κορυφαίας σημασίας εξέλιξη το γεγονός ότι αποδεδειγμένα η αμοιβή του μελετητή και δεν είναι πλέον, ποσοστό του ύψους του συνολικού κόστους. Αυτός ο μηχανισμός, ακόμα και για τους μη γνωρίζοντες, αυτόνοτητα δημιουργεί έναν πειρασμό, στον οποίο όλοι οι μελετητές προφανώς έχουν υποκύψει, να διογκούται το κόστος της μελέτης και επομένως το κόστος του έργου, για να υπάρχει υψηλή αμοιβή.

Εγώ προσωπικά είχα την καταπληκτική εμπειρία, επισκεπτόμενος ένα μουσείο, το οποίο ανακαινίζετο όταν ήμουνα Υπουργός Πολιτισμού, να διαπιστώσω ότι ο μάρμαρο που έμπαινε στους τοίχους ήταν διπλάσιο σε πάχος από το μάρμαρο που έμπαινε στο πάτωμα. Ο καθένας καταλαβαίνει τι μπορεί να σημαίνει αυτό. Απλουστάτα, η διεύθυνση του μουσείου, οι μελετητές και προφανώς και οι εργολάβοι είχαν αποφασίσει να κερδίσουν ορισμένα χρήματα. Γιατί δεν είναι δυνατόν το μάρμαρο που μπαίνει κάτω και το πατάει και υφίσταται το βάρος και τη φθορά να είναι μισό σε πάχος από το μάρμαρο που μπαίνει στον τοίχο και που έχει απλώς διακοσμητικό ρόλο.

Το σύστημα μέχρι τώρα, οδηγούσε σε σπατάλη κονδυλίων, άρα σε περιορισμό των έργων. Η μόνη εξήγηση που θα μπορούσε να δώσει κανείς για τις ενστάσεις της Νέας Δημοκρατίας είναι ότι επηρεάζεται εντόνως από τα μεγάλα οικοδομικά συμφέροντα και από τους μεγάλους οίκους μελετητών. Νομίζω ότι θα πρέπει οι πολίτες να το προσέξουν αυτό.

Τώρα για την επίμαχη τροπολογία.

Πρέπει να πω ότι έχει γίνει μια συστηματική προσπάθεια διαβολής όσων έχουν μια συγκεκριμένη άποψη. Οι Βουλευτές δεν έχουν γραφεία Τύπου. Η Κυβέρνηση και οι Υπουργοί έχουν γραφεία Τύπου. Υπάρχει ένα κλίμα διαβολής για όσους έχουν αντιρρήσεις γι' αυτήν την τροπολογία για τους ΧΥΤΑ. Λένε ότι οι Βουλευτές κοιτάνε να εξασφαλίσουν ψήφους στην περιοχή τους. Μα, βεβαίως κοιτάμε να εξασφαλίσουμε ψήφους στην περιοχή μας και να εκφράσουμε τα συμφέροντα της. Ο Βουλευτής εκφράζει το έθνος αλλά εκφράζει και συγκεκριμένη εκλογική περιφέρεια. Δεν καταλαβαίνω τι είδους κριτική προθέσεων είναι αυτή όπως και δεν καταλαβαίνω το ύψος της κυρίας Υπουργού. Η συζήτηση διεξαγόταν με ήρεμο τρόπο. Ξαφνικά δεχθήκαμε μια επίθεση όσοι είχαμε οποιαδήποτε πιθανή αντίρρηση, είτε την είχαμε εκφράσει είτε όχι. Δεν νομίζω ότι βοηθάει μια τέτοια οργισμένη προσέγγιση το κοινοβουλευτικό έργο αλλά και την εντύπωση που δίνει η κυρία Υπουργός και η Κυβέρνηση στην κοινή γνώμη. Αυτό το θέμα πρέπει να το αντιμετώπισουμε με ψυχραιμία και αυτό θα προσπαθήσω να κάνω.

Εδώ, υπάρχει μια καθολική αποτυχία των ΟΤΑ. Τα σκουπίδια και το ληξιαρχείο, ήταν οι δύο παραδοσιακές αρμοδιότητες των δήμων στην Ελλάδα. Και βεβαίως, περισσότερο απ' όλους, έχουν αποτύχει οι ΟΤΑ που έχουν ηγετικό ρόλο. Αυτοί, όχι μόνο παράγουν τα σκουπίδια, αλλά ως εκ του μεγέθους και της ιστορίας τους ηγούνται στο κίνημα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Μιλώ για το Δήμο Αθηναίων και Πειραιώς. Έρχεται σήμερα η κ. Μπακογιάννη και παίζει το ρόλο του αντικειμενικού, υποστηρίζοντας την Κυβέρνηση, αλλά δεν μπορεί να κρύψει το γεγονός ότι προέρχεται από μια συγκεκριμένη παράταξη. Ο Δήμαρχος Αθηναίων δεν είναι εκπρόσωπος τοπικών συμφερόντων, όπως είναι ο δήμαρχος ενός μικρού επαρχιακού δήμου. Είναι εκφραστής της πλειοψηφικής τάσης της παράταξής του. Είναι κορυφαίο πολιτικό πρόσωπο. Αυτό το κορυφαίο πολιτικό πρόσωπο, που σ' αυτήν την περίπτωση είναι η κ. Μπακογιάννη, εκφράζει την πολιτική της Νέας Δημοκρατίας. Είκοσι τώρα χρόνια που αυτό το πρόβλημα σήπεται, είκοσι χρόνια που εγώ ζούσα μ' αυτό το πρόβλημα, όπως είπε η κυρία Υπουργός, η οποία προφανώς δεν το έχει παρακολουθήσει πριν πάει σ' αυτό το Υπουργείο, είκοσι χρόνια που εγώ διαμαρτύρομαι φωνάζω και αγωνίζομαι για να γίνει η χωροθέτηση των ΧΥΤΑ, ποια ήταν η πρόταση του Δήμου Αθηναίων; Υπάρχει πρόταση, ιδέα ή αναφορά;

Πρέπει λοιπόν να δούμε ότι εδώ όλοι έχουμε ευθύνες. Βεβαίως η κυβερνώσα παράταξη έχει ευθύνες για την Τοπική Αυτοδιοίκηση αλλά και η Νέα Δημοκρατία έχει ευθύνες. Υπάρχει όμως και η ευθύνη της Κυβέρνησης. Γιατί αφού απέτυχε η Τοπική Αυτοδιοίκηση, εδώ και τόσα χρόνια η Κυβέρνηση -όχι προφανώς η κυρία Υπουργός η οποία είναι νέα στο Υπουργείο- δεν έπαιρνε τις πρωτοβουλίες που έπρεπε να πάρει; Θεωρώ ότι αυτό το ζήτημα πρέπει να λυθεί τώρα και με όλα τα μέσα που διαθέτει το κράτος. Αυτή είναι η θέση μου.

Άκουσα την άποψη περί μεταφοράς του θέματος εκτός Αττικής. Δεν την θεωρώ σοβαρή. Είναι αδύνατον να οδηγήσει η σημερινή κατάσταση σε εθνικό σχεδιασμό, όπως είπαν συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας. Κατ' αρχήν νομοθετούμε υπό πίεση. Δεν νομοθετούμε διότι συνήλθαμε, διότι σοβαρευτήκαμε Νομοθετούμε, γιατί μας πιάνει από το αυτί η Ευρωπαϊκή Ένωση. Νομοθετούμε υπό το κράτος καταναγκασμού.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Υπό το κράτος της ανάγκης.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ: Ναι, είναι ντροπή, κύριε Πρόεδρε, το ότι νομοθετούμε υπό το κράτος της ανάγκης μ' αυτόν τον τρόπο. Θα έπρεπε να μπορούμε να νομοθετούμε εγκαίρως και μόνοι μας για τα θέματα που μας αφορούν. Όμως το Κοινοτικό Πλαίσιο αφορά πράγματα τα οποία δεν υπάρχουν και τα οποία

δεν γνωρίζουμε. Αφορά την ανακύκλωση. Μόνο πιλοτικές είναι οι μέχρι τώρα σχεδιαζόμενες εφαρμογές της ανακύκλωσης.

Τίποτα δεν προτείνεται για τους μεγάλους χώρους που παράγουν τους τεράστιους όγκους σκουπιδιών στην Αθήνα, τον Πειραιά και τους μεγάλους δήμους του Λεκανοπεδίου. Δεν έχουμε καθόλου γνώση των ενδεχομένων αποτελεσμάτων και καμία πιλοτική εφαρμογή στην Αττική προκειμένου να διαπιστώσουμε αν αυτό το πράγμα αφομοιώνεται, εφαρμόζεται, συναντά δυσκολίες ή επιβραδύνεται από τη νοοτροπία των κατοίκων.

Επίσης, υπάρχει και το πρόβλημα των χώρων μετακομιδής. Εγώ χαίρομαι για το γεγονός ότι ορίζονται οι χώροι μετακομιδής στο νομοσχέδιο. Ωστόσο υπάρχουν και πρωτοβουλίες οι οποίες θα έπρεπε να ενθαρρυνθούν από το Υπουργείο και στις οποίες ο Υπουργός δεν απαντά. Για παράδειγμα, ο Δήμος Ελευσίνας έχει αποφασίσει να κάνει μόνος του χώρο μετακομιδής. Βρήκε έδαφος σε μια παλιά βιομηχανική εγκατάσταση και έχει ανάγκη 1 εκατομμύριο ευρώ. Θα ήθελα το Υπουργείο να δώσει μια θετική απάντηση και να ανταποκριθεί θετικά στην πρωτοβουλία ενός δήμου που είναι αξιόπαινη.

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Είναι στους δεκαοκτώ χώρους...

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ: Ναι, κυρία Υπουργέ, αλλά ζητάνε 1 εκατομμύριο ευρώ, το οποίο είναι ένα μηδαμινό ποσό.

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Όλα αυτά πηγάζουν στο Ταμείο Συνοχής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κυρία Υπουργέ, θέλετε να παρέμβετε;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ: Αν είναι έτσι, χαίρομαι ιδιαίτερα.

Τώρα, έρχομαι στο θέμα το οποίο για μένα συνιστά το κύριο πρόβλημά μου με αυτήν την τροπολογία. Πρόκειται για το θέμα της Μάνδρας. Στην περιοχή της δυτικής Αττικής κατοικούν οι φτωχότεροι Έλληνες. Αυτό το λέω με γνώση του θέματος. Κατοικούν Έλληνες οι οποίοι βρίσκονται στο περιθώριο της ζωής.

Δεν παράγουμε όλοι τα ίδια σκουπίδια. Κατ' αρχήν, δεν καταναλώνουμε όλοι το ίδιο. Επομένως όσοι καταναλώνουν περισσότερο, παράγουν και περισσότερα σκουπίδια. Αλλά πηγαίνουν τα σκουπίδια μας κατά 80% στα Άνω Λιόσια, δηλαδή σε αυτούς που καταναλώνουν λιγότερο. Δεν είναι λοιπόν έτσι. Δεν παράγουμε όλοι σκουπίδια. Μερικοί παράγουμε περισσότερα σκουπίδια και μερικοί τα έχουν στην αυλή του σπιτιού τους.

Νομίζω ότι θα πρέπει να δούμε ότι αυτή η Κυβέρνηση είχε δεσμευθεί. Ήμουν στο πλευρό του κ. Σημίτη, όταν στην πλατεία της Ελευσίνας είπε ότι δεν θα υπάρξει η παραμικρή περαιτέρω περιβαλλοντική επιβάρυνση της δυτικής Αττικής και τον άκουγε χιλιάδες κόσμος. Πού είναι λοιπόν αυτή η υπόσχεση; Ο κ. Σημίτης δεν ήξερε γιατί μιλούσε; Δεν φανταζόταν τι θα συναντούσε στο μέλλον; Δεν φαντάζομαι ότι προσπαθούσε να κοροϊδέψει το εκλογικό Σώμα. Αυτή η δέσμευση έχει κάποια αξία.

Στην πραγματικότητα παραβιάζουμε αυτήν τη δέσμευση με τη δημιουργία της νέας χωματερής στα Άνω Λιόσια, γιατί η επέκταση της χωματερής των Άνω Λιοσίων συνιστά νέα χωματερή, η οποία θα συνεχίσει να απορροφά το 80% των σκουπιδιών της Αττικής. Έτσι παραβιάζουμε αυτήν την προεκλογική δέσμευση και θέλουμε να προσθέσουμε και ένα χώρο τον οποίο δεν καταλαβαίνω γιατί θα πρέπει σώνει και καλά να τον κάνουμε στη Μάνδρα.

Εγώ θα σας πω και κάτι άλλο. Εκεί υπάρχει ο βυζαντινός ναϊσκος του 12ου αιώνα του Οσίου Μελετίου. Ο Όσιος Μελέτιος -θα μας συγχωρήσετε γιατί έχουμε και εμείς τις τοπικές μας ιδιορρυθμίες, παρ' όλο που είμαστε τόσο κοντά στην Αθήνα- είναι ο Άγιος της περιοχής. Τι θα το κάνετε αυτό το εκκλησάκι; Αν πάτε να το κατεδαφίσετε, θα αντιμετωπίσετε τεράστια αντίδραση. Δεν ξέρω γιατί ο κλήρος δεν έχει ενημερωθεί ακόμα. Εγώ επισκέφθηκα το χώρο και ξέρω ότι εκεί θα έχετε μια πρόσθετη αντίδραση. Άκουσα ότι πρόκειται να διαλύονται αυτοκίνητα κλπ. Μα, γιατί δεν γίνεται κάπου στην περιοχή των Αθηνών;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου

ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κυρία Πρόεδρε, σας παρακαλώ πολύ θα ήθελα ακόμα δύο λεπτά. Το Προεδρείο μάς υποσχέθηκε ότι θα μας δώσει χρόνο ανάλογο με αυτόν που έδωσε στην κυρία Υπουργό. Αυτό που ζητώ είναι ανάλογο κατά 25%.

Γιατί, λοιπόν, αυτά τα πράγματα τα οποία δεν είναι σκουπίδια -τα αυτοκίνητα, οι τηλεοράσεις και τα ψυγεία δεν είναι σκουπίδια- δεν πάνε στον Ελαιώνα; Ας κάνουμε στον Ελαιώνα ένα χώρο και εκεί ας τα αποσυνδέουν και ας τα ταξινομούν και ας τα κατεργάζονται. Γιατί πρέπει και αυτά να πάνε στη δυτική Αττική, στο Θριάσιο, που συγκεντρώνει το 70% της βιομηχανίας της χώρας και το 80% των σκουπιδιών;

Χαίρομαι που λέτε ότι θα στείλετε τους επιθεωρητές περιβάλλοντος να δουν τι έχει γίνει στις στοές του Σκαλιστήρη με τα τοξικά και τα χημικά απόβλητα. Αλλά γιατί δεν πήγαν μέχρι τώρα;

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Έχει γίνει ποτέ καταγγελία;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ: Δηλαδή, αυτοί δεν ελέγχουν; Κάθονται σε ένα γραφείο και περιμένουν να γίνει καταγγελία; Δεν ελέγχουν τις βιομηχανίες; Από πού φεύγουν τα φορτηγά φορτωμένα με χημικά και τοξικά απόβλητα; Εγώ πώς το ξέρω, κυρία Υπουργέ; Τα έχω δει να περνάνε τα φορτηγά.

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Δεν έχουμε τόσους πολλούς επιθεωρητές!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κυρία Υπουργέ, αν θέλετε να παρέμβετε, να ζητήσετε το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ: Δεν είναι ρόλος μου να υποκαθιστώ το κράτος. Εν πάση περιπτώσει, τι να πρωτοκαταγγείλει κανείς; Άλλωστε είμαι και κυβερνητικός Βουλευτής.

Έβλεπα, λοιπόν, τα φορτηγά να περνούν και ρώτησα πού πάνε. Μου είπαν ότι πάνε εκεί, στο Μελετάκι, όπου στις στοές του Σκαλιστήρη εναποθέτουν χημικές ουσίες.

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Είναι και αρμοδιότητα της Νομαρχίας.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ: Μπορεί. Αυτό δεν το αποκλείω.

Η Μάνδρα, λοιπόν, κατ' εμέ είναι απαράδεκτη ως χωροθέτηση. Θα ήθελα η κυρία Υπουργός να δείξει κατανόηση και να κάνει μία αλλαγή, αφαιρώντας τη Μάνδρα απ' αυτήν τη λύση.

Σε ό,τι αφορά την ανατολική Αττική, δεν καταλαβαίνω πού είναι η διαφορά μας και η διαφωνία μας. Κάναμε μία τροπολογία, η οποία λέει αυτό που λέτε και εσείς με πιο απεριφραστικό τρόπο. Γιατί να μην υπάρξει η χωματερή της Κερατέας, όπως αυτοί προτείνουν, δηλαδή με δική τους διαχείριση. Έχουν λόγους...

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Χαίρομαι γι' αυτό.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ: Ωραία. Τότε μπορεί να συμπέσουμε στη ρύθμιση για τη χωματερή της Κερατέας ή μπορεί να συμπέσει και η Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Από εκεί και πέρα υπάρχει το πρόβλημα το οποίο εσείς θα κρίνετε. Εγώ δεν θα σας φέρω αντίρρηση. Θα σας πω μονάχα το εξής: Είδα κάποια ειρωνεία για το θέμα ότι οι δήμοι που έχουν τις χωματερές έχουν έσοδα. Μα, βεβαίως, έχουν έσοδα! Πρέπει να έχουν έσοδα και μάλιστα μεγάλα. Διότι εμείς που τους στέλνουμε τα σκουπίδια πρέπει να πληρώνουμε αυτούς που τα δέχονται και πρέπει να υπάρχουν εναλλακτικές λύσεις και αντισταθμιστικά έργα. Ε, το Θριάσιο αυτήν τη στιγμή δεν έχει ένα έργο αποχέτευσης!

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Μπαίνει και αυτό.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ: Ναι, αλλά βλέπετε ότι μπαίνουν όλα τώρα και η χωματερή θα μπει αύριο. Εμείς πρέπει να πάμε στον κόσμο και να του πούμε: «Ναι, μπαίνει, θα έρθει, θα γίνει». Είναι, όπως είπατε, πολύ δύσκολο το πράγμα.

Τέλος, επιτρέψτε μου να σας αναφέρω και το θέμα του αεροδρομίου «Ελευθέριος Βενιζέλος» σε σχέση με την τοποθεσία στο Κορωπί. Τα αεροπλάνα περνούν κυριολεκτικά από πάνω.

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων):

ξίας και Δημοσίων Έργων): Θα γίνει μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων και θα κάνει μελέτη και η Ορνιθολογική Εταιρεία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Σας παρακαλώ, κυρία Υπουργέ, μη διακόπτετε. Πάρτε το λόγο επισήμως. Αφαιρείτε χρόνο από τον κ. Πάγκαλο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ: Αν μπορείτε να διώξετε τα πουλιά και να εξασφαλίσετε ότι δεν θα μπαίνουν στους κινητήρες των αεροπλάνων, αυτό είναι πολύ θετικό. Υπάρχει άποψη της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας, η οποία ανησυχεί.

Θέλω να τελειώσω λέγοντας στην κυρία Υπουργό ότι θα ήταν χρήσιμο να δει ορισμένα πράγματα τα οποία εκκρεμούν και αφορούν τις περιοχές αυτές. Δεν χρειάζεται πάντοτε χρήμα. Αντιλαμβάνομαι ότι το χρήμα είναι περιορισμένο. Χρειάζονται ρυθμίσεις που θα μπορούσαν να δημιουργήσουν μία καλύτερη ατμόσφαιρα στον πληθυσμό. Διότι εκεί έχουμε αναλάβει –και το αναλάβαμε χωρίς να βαρυγκωμήσουμε, χωρίς φυλετικές προκαταλήψεις, ρατσιστικά κινήματα και ακροδεξιές απόψεις- όλοι μαζί οι Έλληνες, και του ΠΑΣΟΚ και της Νέας Δημοκρατίας, γγονόνος που δείχνει –και είναι πιστεύω θετικό- ότι δεν υπάρχουν στον ελληνικό λαό τέτοιες αντιλήψεις, την αφομοίωση μεγάλων πληθυσμών, οι οποίοι ούτε ανήκαν στο γλωσσικό και πολιτιστικό μας χώρο ούτε ήταν έτοιμοι να ζήσουν ανάμεσά μας. Αφομοιώσαμε σιγγάνους όλης της Βαλκανικής και όχι μόνο Έλληνες σιγγάνους, που δικαιούνται, εν πάση περιπτώσει, να διακινούνται στο χώρο μας. Τώρα αφομοιώνουμε Πακιστανούς και Ινδούς που έχουν έρθει κατά δεκάδες χιλιάδες και εργάζονται στις βιομηχανίες. Κανείς δεν γνωρίζει τον αριθμό τους. Πρέπει το κράτος να ασχοληθεί με αυτήν την ιστορία. Δεν μπορεί να ασχολείται ο Δήμος Ασπροπύργου, ο Δήμος Μενιδίου και ο Δήμος Άνω Λιοσίων. Είναι πολύ περιορισμένες οι δυνατότητές τους.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριοι συνάδελφοι, η συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία, αφού προηγουμένως ξεναγήθηκαν στην έκθεση της αίθουσας «ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ» με θέμα: «Η Ελλάδα των Βαλκανικών Πολέμων 1912-1913» εβδομήντα δύο μαθητές και δέκα συνοδοί από τα 5ο και 17ο Δημοτικά Σχολεία Τρικάλων.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ κ. Καστανίδης.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η χωροθέτηση των ΧΥΤΑ αναδεικνύεται τελικά σε ένα από τα δυσχερέστερα προς επίλυση προβλήματα του τόπου μας. Αντιλαμβάνομαι πολύ καλά τις ευαισθησίες των πολιτών κάθε περιοχής που προτείνεται να φιλοξενήσει τα απόβλητα κυρίως άλλων περιοχών.

Γι' αυτό ακριβώς πρέπει να είναι κανείς πάρα πολύ προσεκτικός. Μου είναι απολύτως, επαναλαμβάνω, κατανοητή η ευαισθησία τους και η αγωνία να προστατεύσουν την περιοχή τους και να την διατηρήσουν με τους καλύτερους περιβαλλοντικούς όρους.

Επίσης συμμερίζομαι πολλά απ' αυτά που λίγο πριν κατέθεσε στη συζήτησή μας ο συνάδελφός μου κ. Πάγκαλος. Η δική μου συμβολή θα είναι περισσότερο στο να καταλήξουμε σε μερικά συμπεράσματα που υπηρετούν την κοινή λογική. Γι' αυτό θα διατυπώσω ορισμένα ερωτήματα.

Ασφαλώς, πρέπει τώρα, στο σημείο που έχουμε φθάσει, το κράτος να αναλάβει την ευθύνη και να δώσει μια λύση. Αναγνωρίζουμε όλοι ότι δεν υπάρχει άλλος χρόνος περαιτέρω διαθέσιμος. Επίσης, δεν είχα καμία απολύτως προσδοκία, όπως δήλωσε άλλωστε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, ότι η Νέα Δημοκρατία και τα άλλα κόμματα της Αντιπολίτευσης θα δήλωναν αποφασισμένα να συγκυβερνήσουν μαζί μας και συνεπώς να δώσουν την υπογραφή τους σε οποιαδήποτε λύση απ' αυτές που προκρίνει η Κυβέρνηση. Οφείλω όμως να πω ότι, αν δεν συγκυβερνούμε –και δεν συγκυβερνούμε- ωστόσο συλλειτουργούμε, κυρίως με την έννοια ότι υπηρετούμε την κοινή λογική και την αλήθεια.

Θα μου επιτρέψετε να θέσω ορισμένα ερωτήματα για να

διευκολυνθούμε όλοι μας στη συναγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων. Έχει πρακτική σημασία σήμερα, εν όψει κάποιων αποφάσεων, η αναζήτηση ευθυνών για το τι έχει συμβεί την παρελθούσα εικοσαετία; Η απάντησή μου είναι πως πρακτικά δεν έχει καμία απολύτως αξία, έχει απόλυτη ιστορική αξία. Και κυρίως ως ιστορικό δίδαγμα για να μην επαναληφθούν τα λάθη του παρελθόντος και στο μέλλον. Αλλά αυτήν την ώρα πρέπει να αποφασίσουμε.

Το δεύτερο ερώτημα είναι: Μπορεί να πιθανολογήσει ή να ελπίζει κανείς πως ό,τι δεν ανέλαβαν ως ευθύνη οι πρωτοβάθμιοι Ο.Τ.Α. ή και η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση από τη στιγμή που ιδρύθηκε, ό,τι δεν ανέλαβαν μέχρι τώρα ως ευθύνη, σήμερα θα το πράξουν; Έχουμε την παραμικρή πιθανότητα και ελπίδα να πιστέψουμε ότι θα το κάνουν από δω και πέρα;

Διότι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εάν οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης και η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση δεν ανέλαβαν την ευθύνη της χωροθέτησης των ΧΥΤΑ πολλά χρόνια τώρα, πώς μπορεί κανείς να ελπίζει ότι θα το πράξουν τώρα, εάν κάναμε την υπόθεση εργασίας ότι θα σταματούσαμε αυτήν την ώρα τη συζήτηση στη Βουλή των Ελλήνων και αναθέταμε εκ νέου στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση να μας βοηθήσουν στο έργο μας; Αν, λοιπόν, η απάντηση είναι ότι δεν πρέπει να ελπίζουμε πως οι Ο.Τ.Α. Α' ή Β' Βαθμού θα μας έκαναν τη μεγάλη χάρη να μας βοηθήσουν στην τελική επιλογή, τότε είναι προφανές ότι πρέπει να αποφασίσουμε.

Άλλο ερώτημα: πόσες μελέτες υπάρχουν –εγώ δεν γνωρίζω ακριβώς τον αριθμό των μελετών- που έχουν συντάξει διάφοροι περιεσώτες ή λιγότερο αρμόδιοι για την επίλυση του προβλήματος; Το ερώτημά μου είναι, όσες μελέτες συντάχθηκαν μέχρι σήμερα, καταλήγουν σε διαφοροποιούμενες κατά περιοχή και κατά περίοδο προτάσεις ή περιγράφουν με τον έναν ή τον άλλον τρόπο τις ίδιες λύσεις; Εάν περιγράφουν τις ίδιες λύσεις και λέω ειλικρινά ότι δεν το γνωρίζω, δεν έχω δει το σύνολο των μελετών, αλλά από τη δημόσια συζήτηση κατανόησα ότι μάλλον περιγράφονται οι ίδιες λύσεις. Αν είναι έτσι, τότε θα πρέπει κανείς να ρωτήσει τι απομένει.

Έγκυροι νομικοί ή επιστήμονες των οποίων τις μελέτες έχω δει, εκφράζουν αμφιβολίες για την επιλογή συγκεκριμένων περιοχών που υποδεικνύονται για τη δημιουργία ΧΥΤΑ.

Έχω στα χέρια μου, παραδείγματος χάρη, την έκθεση που υπογράφει ο κ. Δεκλερής και αφορά την περιοχή Μαύρο Βουνό. Παρ' ότι αναφέρεται στη διαχείριση των στερεών αποβλήτων στην περιοχή της ανατολικής Αττικής, καταλήγει σε συμπεράσματα που αφορούν τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων στο σύνολο της Αττικής. Λέει ο κ. Δεκλερής ότι υπάρχει πρόβλημα, γιατί όλα αυτά δεν εντάχθηκαν σε ένα εθνικό σύστημα διαχείρισης στερεών αποβλήτων, λέει ότι υπάρχουν πιθανότητες περαιτέρω σοβαρής επιβαρύνσεως των οικοσυστημάτων.

Δεν θα είχα κανένα λόγο να μην προσυπογράψω τις σκέψεις του κ. Δεκλερή, αλλά ο κ. Δεκλερής θα μας διευκόλυε πάρα πολύ εάν μας πρότεινε μια εναλλακτική λύση. Και το κάνει, πρέπει να σας πω, κυρία Πρόεδρε. Και ακούστε τι λέει:

«Η ορθολογική ερμηνεία και εφαρμογή της αρχής της γεινιάσεως, η οποία ισχύει προκειμένου περί βιωσίμου διαχειρίσεως αποβλήτων και έχει εδώ την έννοια, στην περίπτωση των στερεών αποβλήτων της πρωτεύουσας, ότι η χωροθέτηση –μιάει για το σύνολο της Αττικής- πρέπει να γίνει πλησιέστερη εκτός των ορίων της Αττικής κατάλληλη τοποθεσία που δεν βλάπτει άλλα ανθρωπογενή συστήματα ή τα φυσικά οικοσυστήματα υποστηρίζεώς τους».

Θα ήθελα, απευθυνόμενος στο σύνολο των εχεφρόνων πολιτών αυτής της χώρας, να ρωτήσω: εάν αίφνης υιοθετούσαμε την πρόταση του κ. Δεκλερή και προτείναμε, για λόγους σεβασμού του συνόλου του οικοσυστήματος της Αττικής και όχι μόνο της βορειοανατολικής Αττικής, τη μεταφορά με βαγόνια, όπως ο ίδιος λέει, ή με κοντέινερ –σωστή ιδέα και αυτή- των απορριμμάτων στον πλησιέστερο νομό, θα υπήρχε πολίτης άλλος, έξω από τα όρια της Αττικής –ας πούμε πολίτης της Βοιωτίας ή της Εύβοιας- που θα δεχόταν καθ' οιονδήποτε τρόπο να μην πράξει τουλάχιστον όλα όσα πράττουν κάτοικοι των περιο-

χών της Αττικής;

Αλλά, εάν και αυτή η ιδέα προτεινόμενη από έναν έγκυρο νομομαθή, που έχει ασχοληθεί δε τα μέγιστα με το περιβάλλον και την προστασία του, για λόγους απολύτως προφανείς δεν μπορεί να υιοθετηθεί, τι απομένει; Πολίτες καμιάς περιοχής που γνωρίζουμε δεν πρόκειται να δεχθούν τη φιλοξενία. Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης δεν πρόκειται να αναλάβουν το χρέος τους να προτείνουν. Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση δεν πρόκειται να κάνει τίποτα πέραν του συντονισμού, δηλαδή του συντονισμού επί άπειρον και εις το χάος. Πολίτες άλλων περιοχών, κατά την πρόταση Δεκλερής, δεν φαντάζομαι να υπονοείτε ότι μπορεί να υπάρχουν, για να δεχθούν τα απόβλητα άλλων νομών.

Τότε, πρέπει να βρεθεί μια λύση. Η λύση είναι να αποφασίσουμε και να αποφασίσουμε έστω και με τον κίνδυνο να μην έχουν παρθεί στο σύνολό τους σωστές αποφάσεις. Πρέπει όμως να αποφασίσουμε. Γιατί αυτό που συμβαίνει σήμερα, έτσι όπως είναι σήμερα οι χώροι συγκέντρωσης των απορριμμάτων στην Αττική, αυτό συνιστά –και όχι μόνο εξαιτίας της υποδείξεως της Ευρωπαϊκής Ένωσης- μέγιστο κίνδυνο για την υγεία του συνόλου του Λεκανοπεδίου και ασφαλώς ένα ιδιαίτερο πρόβλημα για την αισθητική μας. Πρέπει επομένως να βρεθεί μια λύση.

Νομίζω, λοιπόν, ότι η Κυβέρνηση δεν μπορεί να κάνει τίποτε άλλο, παρά να αποφασίσει. Εκείνο το οποίο πρέπει να καλέσουμε να κάνει η Κυβέρνηση είναι να εξασφαλίσει το μεγαλύτερο δυνατό βαθμό συναίνεσης, να σεβαστεί ευαισθησίες των κατοίκων κάθε περιοχής ξεχωριστά, να εφαρμόσει τεχνολογίες οι οποίες θα εγγυώνται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και στον υψηλότερο δυνατό βαθμό το σεβασμό του περιβάλλοντος.

Δεν είμαι ειδικός στις σχετικές τεχνολογίες, φαντάζομαι όμως ότι μπορούμε να γνωρίζουμε από συγκριτικές εμπειρίες στην Ευρώπη και σε ολόκληρο τον κόσμο τις τεχνολογίες αιχμής και να τις χρησιμοποιήσουμε, έστω και αν χρειαστούν μεγαλύτερες δαπάνες, πράγμα όμως που θα δείχνει ότι σεβόμαστε τις οικολογικές ευαισθησίες των πολιτών και την ανάγκη προστασίας με τον καλύτερο τρόπο των οικοσυστημάτων.

Πρέπει όμως να παρθεί μια απόφαση. Και είμαι διατεθειμένος, κυρία Πρόεδρε, να πω ότι αν κάποιος μου υπεδείκνυε μια άλλη λύση, πέραν αυτής του κ. Δεκλερής, εάν κάποιος με διαβεβαίωνε ότι ο Α' και ο Β' βαθμός Αυτοδιοίκησης θα έκανε μία στροφή στην ιστορία του και τελικώς ενώπιον του χρέους θα αναλάμβανε την ευθύνη και θα έκανε πρόταση, εάν κάποιος με διαβεβαίωνε ότι θα υπήρχε πολίτης σε αυτόν τον τόπο, ο οποίος διαμαρτύρητα θα έλεγε «μπορώ να δεχθώ τα απόβλητα», εάν κάποιος μου τα έλεγε όλα αυτά, θα απευθυνόμουν στην Υπουργό Χωροταξίας και Περιβάλλοντος και θα της ζητούσε κάνει μία νέα συζήτηση και ενδεχομένως να ακολουθήσει μια διαφορετική διαδικασία.

Φοβούμαι όμως ότι δεν θα βρεθεί κανείς και με αυτήν την έννοια είναι καλό να στηρίξουμε το κράτος στην απόφασή του να δώσει επιτέλους μία λύση.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη- Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Τσιπλάκης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΠΛΑΚΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, εντός των ημερών θα θεσμοθετηθεί το κανάλι της Βουλής μετά από απολογημένο, επισταμένο, μακρόχρονο κοινοβουλευτικό έλεγχο της Νέας Δημοκρατίας και μετά από τις κατά καιρούς επισημάνσεις της Νέας Δημοκρατίας για τη σημασία αυτού του καναλιού.

Γιατί το λέω αυτό τώρα; Γιατί αν ο ελληνικός λαός είχε σήμερα τη δυνατότητα να δει τις εργασίες της Βουλής, θα διαπίστωνε -πιστεύω ακράδαντα, αναμφισβήτητα- ότι η πλειονότητα των όσων κατά καιρούς υποστηρίζει η Νέα Δημοκρατία από πλευράς ελέγχου, πολιτικού ελέγχου έναντι της κυβερνώσας παράταξης, επιβεβαιώνονται. Επιβεβαιώνονται μάλιστα χωρίς καμία επιφύλαξη.

«Στο σύνολο των εχεφρόνων, νοημόνων πολιτών απευθύνομαι», λέει ο κ. Καστανίδης -για να μην επικαλεστώ άλλες αυτολεξεί επισημάνσεις άλλων συναδελφών- ώστε να θεωρηθεί ως δεδομένο ότι εκείνο το οποίο δεν είναι χρήσιμο σήμερα να

συζητάμε είναι γιατί φτάσαμε προ του κρημνού. Και επειδή δεν πρέπει να πέσουμε από τον κρημό, άρα «ελάτε να συλλειτουργήσουμε», με την έννοια ότι και εσείς οι λοιπές πολιτικές δυνάμεις πρέπει να συναποδεχτείτε αυτά που προκύπτουν ως αιτίαι, πανθομολογούμενες αιτίαι.

Θέλω επίσης να πω, στηρίζοντας κυρίως την επιχειρηματολογία μου σε αυτό που ουσιαστικά είπε ο κ. Καστανίδης, ότι βεβαίως εδώ γίνεται και νομικός διάλογος, ο νομικός διάλογος σε όσες των περιπτώσεων συνάπτεται με τον κατ' εξοχήν εξελισσόμενο, στην Αίθουσα της Βουλής, πολιτικό διάλογο.

Το ζήτημα σήμερα δεν είναι να αντικρούσουμε κυρίως αυτό που επιστημονικά λέει ο κ. Δεκλερής. Το ζήτημα σήμερα είναι άλλο. Γιατί φτάσαμε μετά από είκοσι χρόνια να μην έχουμε διαχειριστεί κάποια πράγματα που επιβάλλονται και από πλευράς ευρωπαϊκής νομοθεσίας. Επιβάλλονται και με την έννοια των υψηλών προστίμων που δυστυχώς σε ορισμένες των περιπτώσεων έχουν επιβληθεί και άλλων που εναπόκειται να επιβληθούν στη χώρα μας, διότι πολιτικά δεν εξωτερικεύσαμε τις πρόπουσες κυβερνητικές συμπεριφορές, τέτοιες που εξωτερικεύουν άλλα προηγμένα κράτη, κράτη με τα οποία εμείς επιδιώξαμε να συνδεθούμε μαζί τους.

Έχουμε μάλιστα και κάποια κριτήρια σύγκλισης. Όταν λέμε κριτήρια σύγκλισης, εννοούμε και αυτά τα κριτήρια σύγκλισης, θα έλεγα εγώ εν ευρύτερα έννοια, τα κριτήρια πολιτισμού. Πώς διαβιώνουμε; Ποιες είναι οι σύγχρονες εξελίξεις από πλευράς διασφάλισης αυτής της υγιεινούς διαβίωσης; Ποιες είναι οι στηρίξεις που εν προκειμένω υπάρχουν από πλευράς χρηματοδοτήσεων στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Κοινότητας; Ποιες είναι οι χρηματοδοτήσεις, οι ενισχύσεις που υποβληθούν την προσπάθεια σύγκλισης με αυτές τις προηγμένες χώρες; Και γιατί όλα αυτά μέχρι τώρα δεν υλοποιήθηκαν; Δεν υπάρχουν υπεύθυνοι;

Αντιλαμβάνομαι τη δυσχερή, διλημματική –το λέω ενδεικτικά- θέση και του κ. Πάγκαλου, ο οποίος πανηγυρικά, ρητά σήμερα τι επιβεβαίωσε; Ότι η κυβερνώσα παράταξη και διά στόματος του Πρωθυπουργού άλλα λέει προεκλογικά και άλλα κάνει μετεκλογικά. Θυμηθείτε αυτό που είπε.

Μάλιστα διερωτώμενος, στην προσπάθειά του να είναι διακριτική η προσέγγισή του, είπε: «Βέβαια, πιθανολογώ ότι δεν μπορεί -εν πλήρη συναισθήσει, εν πλήρη γνώσει- όταν ο Πρωθυπουργός έλεγε αυτά προεκλογικά, να ήθελε να εξαπατήσει το εκλογικό σώμα». Παίρνω την άλλη άποψη της κυρίας Υπουργού: «Είμαστε όλοι ένοχοι και η κοινωνία και οι πολιτικοί».

Σας είπα προ ημερών ο Κωνσταντίνος Καραμανλής, μιλώντας στην Ολομέλεια της Βουλής σε επίπεδο Αρχηγών: «Δεν είμαστε όλοι ίδιοι». Αυτή η ισοπεδωτική αντίληψη ότι όλοι φταίμε -σας το είπα χαρακτηριστικά και το επικαλούμαι- είναι μια επίκληση των ενόχων από καταβολής κόσμου.

Κωδικοποιώντας λοιπόν αυτό, ήθελα να επισημάνω προεισαγωγικά με την τοποθέτησή μου ότι για την πορεία του τόπου, για τις ελλείψεις προσεγγίσεις σε θεμελιώδους σημασίας ζητήματα, πάντα φέρουν την ευθύνη οι έχοντες κοινοβουλευτικά τη δύναμη να λειτουργήσουν, οι οποίοι όμως ολιγωρούν, μένουν άπρακτοι και πολλές φορές συνειδητά εξαπατούν το εκλογικό σώμα.

Αυτοί φέρουν τις πολιτικές ευθύνες και κάποια στιγμή θα πρέπει να λογοδοτήσουν. Διότι αν φθάσουμε να εκπέμψουμε αυτό το μήνυμα στον κόσμο, ότι ο οιοσδήποτε ευρισκόμενος θα έχει την ίδια συμπεριφορά, άρα ουσιαστικά δεν έχει καμία σημασία όταν πάμε στις εκλογές, στις κάλπες, να ψηφίσουμε, άρα δεν πρέπει να λειτουργήσουμε αξιολογικά, αν αυτό το μήνυμα παιδευτικά το περάσουμε στον κόσμο, είναι βέβαιο ότι θα έχουμε προσαυξήσει αυτήν την κατάσταση της απαξίωσης της πολιτικής ζωής, στην οποία κατάσταση απαξίωσης της πολιτικής ζωής σάς το λέω τουλάχιστον κατ' αρχήν η Νέα Δημοκρατία διαχρονικά δεν είχε οιαδήποτε συνεισφορά.

Ζήτημα ΧΥΤΑ δεν είναι μόνο το ζήτημα που αφορά την Αττική. Στις περισσότερες πόλεις, νομούς της χώρας έχουμε το ίδιο πρόβλημα. Και τι ειπώθηκε; Και δεν είναι δική μου επίκληση, κωδικοποιώ αυτά που ακούστηκαν από την κυβερνώσα παράταξη, τι ειπώθηκε. Παρατηρείται αυτή η εναλλαγή κατά καιρούς των δικαιοδοσιών, των αρμοδιοτήτων, ποιος θα πρέπει να κάνει

κάποιες συγκεκριμένες προεργασίες, για να φθάσουμε να χωροθετήσουμε έναν ΧΥΤΑ. Και παρά την επί χρόνια απραξία λόγω αυτών των δικαιοδοσιών σε όργανα, που απεδείχθη ότι επιτελικά έχουν τη δυνατότητα η Κυβέρνηση έπρεπε -όταν υπάρχει ολιγωρία- να δει ότι ενδεχόμενα πρέπει να υποκαταστήσει αυτό το σύστημα διότι ενδεχόμενα είναι ανεπιτυχές για κάποιους λόγους -των τοπικών κοινωνιών, αναλήψεως κόστους ή δεν ξέρω τι άλλο- κι ενώ λοιπόν θεσμοθέτησε ένα τέτοιο πλαίσιο κι είδε ότι αυτό το πλαίσιο δεν οδηγούσε πουθενά, χρόνια τώρα άφησε αυτή την κατάσταση κι επ' αφορμή διαχείρισης των αποβλήτων της Αττικής έρχεται να κάνει αυτήν τη συγκεκριμένη προσέγγιση. Όμως το πρόβλημα υπάρχει, ευρύτερα. Επαναλαμβάνω ότι σε όλη την Ελλάδα έχουν χαθεί κοινοτικές χρηματοδοτήσεις. Κάποια έργα με την έννοια των γεφυρών, όπως λέμε, με το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης κι αυτά διακινδυνεύουν. Και ακούσαμε προ ημερών «απολογούμενο» τον Πρωθυπουργό να λέει ότι δεν χάθηκε κι ο κόσμος αν χάσαμε 250 δισεκατομμύρια δραχμές από το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Αν, λοιπόν, δεν υπαχθήκαμε σε συγκεκριμένα προγράμματα χρηματοδοτούμενα, θα μπορούσαμε τουλάχιστον σε τέτοιες πασιφανείς περιπτώσεις που έχουν άμεση επίπτωση στη δημόσια υγεία και υποκαθιστώντας -βέβαια σε ευρύ πολιτικό διάλογο θέτοντας αυτό το ζήτημα εγκαίρως- αυτές τις δικαιοδοσίες που οδηγούσαν σε πλήρη απραξία, να είχαμε δρομολογήσει τέτοιες διαδικασίες, ώστε και κοινοτικά χρήματα θα είχαν εισρεύσει που θα ήταν αποτέλεσμα εκμετάλλευσης -με την καλή του όρου έννοια- και επέλευσης αποτελέσματος και βεβαίως δεν θα φθάναμε σ' αυτό που είναι το πανθομολογούμενο, δηλαδή η διακινδυνευση πλέον της δημόσιας υγείας.

Είναι ένα ζήτημα λοιπόν για το οποίο ελέγχεται αυτήν τη στιγμή ευρύτερα η κυβερνώσα παράταξη: η διαχείριση των αποβλήτων και με την έννοια των πρόσθετων επισημάνσεων ότι η διαχείριση των αποβλήτων προαπαιτεί και άλλες υποστηρικτικές διεργασίες, όπως είναι η ανακύκλωση, για την οποία τίποτα το συγκεκριμένο δεν έχει γίνει και με τη μορφή πιλοτικών προγραμμάτων σε ορισμένους δήμους κατά καιρούς έχει εξαγγελθεί και δεν έχει προχωρήσει.

Ξεκίνησα αντίστροφα, γιατί ήθελα να κάνω αυτόν τον πολιτικό έλεγχο, ο οποίος έχει ουσιώδη, εκτιμώ, διαχρονική σημασία πολιτική και γιατί δεν αποδεχόμαστε ως Νέα Δημοκρατία να αναδεχόμαστε ευθύνες οι οποίες δεν μας βαρύνουν και γιατί επαγγελλόμεθα ότι εμείς ερχόμενοι στην εξουσία θα λειτουργήσουμε κατ' άλλον τρόπο και θέλουμε γι' αυτόν το λόγο να αξιολογηθούμε.

Έρχομαι λοιπόν στην ουσία του συγκεκριμένου συζητούμενου νομοσχεδίου, στα πλαίσια της συζήτησης του οποίου ενσωματώθηκε βέβαια προς συζήτηση και η συγκεκριμένη τροπολογία. Σας είπε η Νέα Δημοκρατία γι' αυτές τις μελέτες, το θεσμικό πλαίσιο των μελετών επί αφορμή πάλι μιας κατάστασης απαράδεκτου, ανεπιτρέπτου στον τομέα εκτέλεσης των δημοσίων έργων, όταν είναι αδιαμφισβήτητο -κι αυτό αποτελεί έρεισμα και της δικής μας αιτίας- ότι τα δημόσια έργα γίνονται από πλευράς χρονικής σε χρόνο πολλαπλάσια υπέρτερο του αρχικά προβλεπομένου και από πλευράς κόστους σε πολλαπλάσια και πάλι κόστος του αρχικά προβλεπομένου. Και αυτό είναι συνάρτηση διαφόρων παραγόντων.

Μια πτυχή της ανεπιτυχούς θεσμικής διαδικασίας είναι και το ζήτημα των μελετών που κατά καιρούς εκπονούνται και που έρχεται το συγκεκριμένο θεσμικό πλαίσιο, το συγκεκριμένο νομοσχέδιο να αντιμετωπίσει. Και σας λέει η Νέα Δημοκρατία προς εξυγίανση του συστήματος: Παρ' ότι θεμελιώδης νόμος του 1977 όριζε βασικά ζητήματα και κάποιες ρυθμίσεις εξ αυτών εις την εξέλιξιν την ιστορική εν καταχρήσει ευρεθείσες δεν υλοποιήθηκαν -δηλαδή από τους αρμοδίους δεν υπήρξε η πλήρης εφαρμογή, που είναι ένα άλλο ζήτημα παθογένειας γενικότερα της ελληνικής κοινωνίας- εν τούτοις η διαχρονική τους σημασία είναι αναμφισβήτητη και είναι κακό μετά από τόσα χρόνια εφαρμογής αυτές τις σοφές, διαχρονικές αξίες, κατευστηθήσαν αρχές να μην τις έχει αντιληφθεί η Κυβέρνηση.

Και φθάνει σήμερα να έχει ως κριτήριο ανάθεσης των μελετών μόνο την προσφερόμενη αμοιβή και δεν βλέπει από και και

πέρα ποιο είναι και το προτεινόμενο κόστος ενός έργου και αποσυνδέει εντελώς -αυτή είναι η βασική μας αιτίαση- αυτόν ο οποίος είναι μελετητής από την παραπέρα εκτέλεση του έργου. Να είναι συνεπιβλέπων λέει η Νέα Δημοκρατία με τον επιβλέποντα μηχανικό και βάζει και ορισμένα κριτήρια, αν θέλετε μοχλούς υποβοήθησης του ιδίου από πλευράς οικονομικής, αρκεί το τελικό σκοπούμενο αποτέλεσμα, το οικονομικό, για το δημόσιο να είναι πολλαπλάσια επωφελές.

Και αντί γι' αυτό το πανθομολογούμενο, το διαχρονικής αξίας ζήτημα που έπρεπε να αντιμετωπιστεί από πλευράς νομοσχεδίου έχουμε άλλες διαβλητές παρεμβάσεις και δεν έχουμε αυτήν την προσέγγιση, που ειπώθηκαν από πλευράς εισηγητού της Μειοψηφίας για τις οποίες διαβλητές παρεμβάσεις ελέγχεται πραγματικά η Κυβέρνηση. Νομίζω ότι υπ' αυτήν την έννοια καθαρά διακριτικά, επιγραμματικά και ενδεικτικά τουλάχιστον γι' αυτό το συζητούμενο νομοσχέδιο, συντασσόμενος με τις επικλήσεις του εισηγητού της Μειοψηφίας, νομίζω ότι η Νέα Δημοκρατία καλώς κάνει και αντιτίθεται μη επισηφίζουσα το συγκεκριμένο νομοθέτημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο κ. Τρυφωνίδης.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ: Θα ήθελα και εγώ με τη σειρά μου να τοποθετηθώ σ' αυτό το νομοσχέδιο πρώτα για τις μελέτες και ύστερα για την τροπολογία περί των ΧΥΤΑ στην περιοχή της Αττικής.

Αρχίζω με το νομοσχέδιο για τις μελέτες δημοσίου. Το νομοσχέδιο αυτό το παρουσίασε η Κυβέρνηση σαν πανάκεια που θα λύσει τα προβλήματα στα δημόσια έργα και κυρίως επειδή υποτίθεται ότι θα βελτιώσει το σύστημα παραγωγής των μελετών, οι οποίες βέβαια πολύ σωστά ελέγχθη ότι είναι η βάση για την κατασκευή ενός σωστού δημοσίου έργου. Όμως θα ήθελα να σημειώσω, κυρία Πρόεδρε, ότι το σύστημα πάσχει όλο. Πάσχει από τη μελέτη μέχρι την παραλαβή του δημοσίου έργου και η παρέμβαση η οποία γίνεται σήμερα από την Κυβέρνηση είναι αποσπασματική και πιστεύω ότι δεν θα φέρει τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Θα έλεγα μάλιστα το αντίθετο, γιατί έχουμε την εμπειρία των νομοθετικών ρυθμίσεων που έκανε η Κυβέρνηση όσον αφορά τον τομέα της κατασκευής των δημοσίων έργων που οδήγησε σε ένα ασφυκτικό πλαίσιο, σε ένα ολιγοπώλιο λίγων και μεγάλων τεχνικών εταιρειών, οι οποίες λυμαίνονται το μεγάλο τομέα των δημοσίων έργων κρατώντας κάτω τα μικρά και τα μεσαία κατασκευαστικά σχήματα στη χώρα μας.

Το ίδιο προσπαθεί να επαναλάβει η Κυβέρνηση και με τη ρύθμιση αυτή όσον αφορά και τα μελετητικά γραφεία. Εκείνο το οποίο θα έπρεπε να σημειώσω από την αρχή είναι ότι το νομοσχέδιο αυτό για τις μελέτες δημοσίου δεν αναβαθμίζει το ρόλο του δημοσίου που είναι και το πρώτο ζητούμενο. Δηλαδή όταν δεν έχουμε κύριο του έργου, σωστά τοποθετημένο απέναντι στο ζητούμενο, είναι το πρώτο πρόβλημα. Και εδώ θα ήθελα να πω ότι όχι μόνο δεν αναβαθμίζει το ρόλο του δημοσίου ορίζοντας τους κανόνες του παιχνιδιού και τις προϋποθέσεις τις οποίες θα έπρεπε να έχει το δημόσιο όταν ζητά τη σύνταξη μελετών για έργα, αλλά προχωρεί στο αντίθετο βήμα εκχωρώντας αρμοδιότητές του προς μελετητικά γραφεία και ιδιώτες και μάλιστα κατά τρόπο που δεν εξασφαλίζεται μια απόλυτα ορθή και αντικειμενική διαδικασία. Και εδώ βλέπουμε ότι διαμορφώνεται πάλι μία δίοδος διαπλοκής. Δηλαδή βλέπουμε ότι το ΠΑΣΟΚ συνεχίζει να θεσμοθετεί τη διαπλοκή με διαφόρους τρόπους.

Και θα σας φέρω παράδειγμα: Σύμφωνα με το νομοσχέδιο θα μπορούσε μια μεγάλη κατασκευαστική εταιρεία να χρηματοδοτεί την ύπαρξη ενός μελετητικού γραφείου το οποίο θα μπορούσε να παίρνει την επίβλεψη και την παρακολούθηση ενός έργου το οποίο κατασκευάζει η μητέρα εταιρεία. Αυτό δεν αποκλείεται από το νομοσχέδιο, κύριε Υπουργέ, και νομίζω ότι όταν τέτοιες δυνατότητες δίνονται στην αγορά, η αγορά δεν θα τις αφήσει ανεκμετάλλευτες.

Επίσης είχαμε παρατηρήσει -και σωστά το διορθώσατε- ότι η μεγάλη ομάδα των μελετών, τις οποίες αναθέτουν οι ανώνυμες εταιρείες και οι οργανισμοί του δημοσίου, ήταν εκτός του νόμου. Τώρα τις βάλατε εντός, αλλά διατηρείτε για τον εαυτό

σας το δικαίωμα να κάνετε εξαιρέσεις, εξαιρέσεις στους κανόνες του παιχνιδιού και εκεί, όπως ομολόγησε η κυρία Υπουργός στην επιτροπή, θα μπορεί η οικονομική προσφορά να φθάσει στο 100% των κριτηρίων αναθέσεως.

Για παράδειγμα, θα μπορεί ο ΟΣΕ να προσπαθήσει να αναθέσει μια μελέτη μόνο με 100% οικονομικά κριτήρια, μια ενδιαφερόμενη κατασκευαστική εταιρεία να βάλει τη δική της μελετητική να «χτυπήσει» στο κατώτερο όριο –χαίρομαι που σήμερα βάλατε και ένα κατώτερο όριο, ως προς το πού θα φθάνουν οι μελέτες- και να ελέγχει το παιχνίδι, δηλαδή, να αγοράζει το έργο διατηρώντας ένα μελετητικό γραφείο, το οποίο θα έχει και θα το κάνει ό,τι θέλει.

Αυτά είναι πράγματα, τα οποία καταγγέλλουμε, αλλά δυστυχώς δεν κάνετε τίποτα για να βοηθήσετε, όπως επίσης δεν βοηθάτε στο να υπάρχει ο φάκελος έργου απόλυτα και σωστά. Σας το είπε και ο κ. Αλογοσκούφης. Ο απλός Έλληνας πολίτης πάει στο μηχανικό του έχοντας συγκεκριμένη εικόνα του τι θέλει να φτιάξει και τι θέλει να μελετήσει. Εδώ παρουσιάζεται το ελληνικό δημόσιο να προσπαθεί να συλλάβει το τι θέλει να κατασκευάσει! Και παρουσιάζεται το μεγάλο έλλειμμα του κράτους!

Διαλύστε την Κυβέρνηση, διαλύστε το Υπουργείο! Μειώνετε συνέχεια τον εποπτικό, τον προγραμματικό και ελεγκτικό ρόλο του κράτους και αναθέτετε σε ιδιώτες ρόλους τους οποίους έπρεπε να διατηρήσει το κράτος. Δηλαδή, τον ελεγκτικό και προγραμματικό ρόλο του κράτους έπρεπε να τον διαφυλάξουμε! Και η Νέα Δημοκρατία θα τον διαφυλάξει ως κόρη οφθαλμού!

Σημειώνω ότι δεν διαμορφώνετε επαρκώς το φάκελο του έργου που θέλετε να κατασκευάσετε, ώστε να γίνει ένας αντικειμενικός διαγωνισμός, να δούμε ποια μελετητικά γραφεία έχουν τη δυνατότητα να τα αναλάβουν και σε τελική ανάλυση πώς θα έχουμε την καλύτερη ποιότητα μελετών. Γιατί πιστεύω ότι σύμφωνα με το νομοσχέδιο ο στόχος αυτός δεν επιτυγχάνεται.

Εάν μέσω της μελέτης στοχεύουμε να φτιάξουμε καλύτερα έργα, με το να μη θεσμοθετείτε κριτήρια, βάσει των οποίων θα ανατίθενται μελέτες και επιβλέψεις, γίνεται το εξής: Υπάρχουν ενέργειες συνεκχώρησης δικαιωμάτων που ανατίθενται σε ανθρωπύς, σε εταιρείες, σε γραφεία, τα οποία δεν ανήκουν σε μητρώα, που να καταφαινεται η ικανότητά τους, να υπάρχει η μονιμότητα της σύνθεσης και η εξασφάλιση μιας επαρκούς κάλυψης των συμφερόντων του δημοσίου. Δηλαδή, το νομοσχέδιο δεν ορίζει μητρώα και πτυχία για την επίβλεψη των έργων και τις υπηρεσίες διοίκησης.

Αφού δεν καθορίζονται αυτές οι προϋποθέσεις για τη διασφάλιση της ποιότητας, δεν μπορούμε να είμαστε σίγουροι ότι δεν θα υπάρχουν και θέματα ασυμβιβαστου. Δηλαδή, σύμφωνα με το νομοσχέδιο θα μπορούσαν μηχανικοί της ΕΥΔΑΠ –ή του ΟΣΕ ή καθηγητές- να συμμετέχουν σε μελετητικά γραφεία που θα παίρνουν έργα, παραδείγματος χάρη, της ΕΥΔΑΠ. Με αυτά που σας είπα θα ήθελα να βοηθηθείτε στο να περιορίσουμε αυτές τις δυνατότητες.

Έρχομαι στους ΧΥΤΑ. Η κυρία Υπουργός μας έδειξε –λες και ήρθε τώρα με αλεξίπτωτο, μετά από είκοσι χρόνια διακυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ- τις εικόνες ντροπής, φωτογραφίες από τεσσερισήμισι χιλιάδες ΧΥΤΑ –τώρα έχουν περιοριστεί- που ήταν ανεξέλεγκτοι σε όλη τη χώρα. Ποιος φταίει; Ανέλαβε τώρα, όπως και το ΠΑΣΟΚ τη διακυβέρνηση της χώρας και κληρονόμησε αυτή την κατάσταση; Παρουσιάζεται εδώ και λέει ότι η πολιτεία φταίει!

Ποια πολιτεία; Το ΠΑΣΟΚ φταίει! Πρέπει να έχετε το θάρρος να αναλάβετε τις ευθύνες σας! Φταίτε απόλυτα, γιατί έχετε αφήσει τεσσεράμισι εκατομμύρια κατοίκους του λεκανοπεδίου της Αττικής –το μισό ελληνικό πληθυσμό- χωρίς να τους έχετε ούτε στα χαρτιά εναλλακτική λύση για το πού να πάνε τα σκουπίδια! Και «ευτυχώς» έγινε αυτή η κατολίσθηση, για να αποκαλυφθεί το πρόβλημα και τρέχετε εκ των υστέρων να το καλύψετε!

Το μεγάλο Βατερλό σας είναι η ανυπαρξία προγραμματισμού και κυβερνητικής πολιτικής, αλλά και της βιομηχανίας παραγωγής πολιτικού χρήματος που υπήρχε στο ΧΥΤΑ Άνω Λιοσίων.

Ξέρετε ότι ένα δισεκατομμύριο το χρόνο πληρώνουν οι δημότες της Αττικής σε ιδιωτική εταιρεία μέσω του ΕΣΝΑ, για να φυλάει τα σκουπίδια; Καταλαβαίνετε τι πολιτικό χρήμα έχει φύγει εκεί, ύψους εξήντα με ογδόντα δισεκατομμυρίων το χρόνο. Αυτό το μονοπώλιο το κρατήσατε και τώρα που έφθασε ο κόμπος στο χτένι τρέχετε με νομοθετική ρύθμιση να καλύψετε τι; Μα, εσείς δεν είχατε προχωρήσει να εφαρμόσετε τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που είχατε υποχρέωση να το κάνετε, για να εξασφαλίσετε τη διαχείριση των απορριμμάτων προσέχοντας την πρόληψη, τη διαλογή στην πηγή, την ανάκτηση και την ανακύκλωση. Αυτό το νομικό πλαίσιο ακόμα δεν το έχετε ολοκληρώσει. Και στα προεδρικά διατάγματα που σχεδιάζετε ή αυτά που έχετε κάνει βάζετε χρόνο ενάρξεως εφαρμογής μετά το 2006, όταν θα είναι κυβέρνηση η Νέα Δημοκρατία. Ούτε καν τώρα δεν βάζετε. Δηλαδή, μεταθέτετε τα προβλήματα στο μέλλον και φορτώνετε σε άλλους τις ευθύνες τις οποίες έχετε εσείς. Γι' αυτό λέω ότι έγινε κατολίσθηση και αποκαλύφθηκε το πρόβλημα και τρέχετε να δεν φθάνετε και προχωρείτε σε αντισυνταγματική, κατά τη γνώμη μου, λύση.

Εδώ είμαστε Βουλή, νομοθετούμε. Δεν ελέγχουμε τεχνικά προτάσεις, δεν χωροθετούμε. Δεν είναι αυτός ο ρόλος μας. Κοιτάτε, λοιπόν, με τη νομοθετική κάλυψη να κερδίζετε όλον αυτόν το χαμένο χρόνο που τόσα χρόνια αφήσατε και κύλησε έτσι γιατί δεν είχατε το πολιτικό θάρρος να αναλάβετε τις ευθύνες της διαχείρισης των απορριμμάτων στην Αττική και στη χώρα; Μα, δεν έχετε ούτε εθνικό χωροταξικό σχεδιασμό διαχείρισης των απορριμμάτων.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κυρία Πρόεδρε, θα ήθελα και εγώ αντίστοιχο χρόνο, όπως έκανε η κυρία Υπουργός, 25% μίλησε επιπλέον. Θα τελειώσω σε δύο λεπτά.

Κυρία Πρόεδρε και κύριε Υπουργέ, θα αναφερθώ σ' αυτό το θέμα, ότι δηλαδή δεν έχετε εθνικό σχεδιασμό. Όταν λένε ορισμένοι ότι πιθανόν να είναι καλή η λύση της Ριτσώνας, αυτό θα έπρεπε να αποκλειστεί βάσει ενός εθνικού σχεδιασμού. Εσείς τι έχετε κάνει; Έχετε διάφορα προγράμματα νομαρχιακού και περιφερειακού επιπέδου, τα οποία είναι κουρελού, χωρίς να τα έχετε συνδέσει μεταξύ τους ώστε να υπάρχει ένας ενιαίος εθνικός σχεδιασμός διαχείρισης των αποβλήτων και χωρίς να έχετε διαμορφώσει το αντίστοιχο πλαίσιο.

Είπε η κυρία Υπουργός ότι στα ΧΥΤΑ αυτά θα πάνε απόβλητα, τα οποία δεν είναι τοξικά, γι' αυτό δεν χρειάζεται και μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων κλπ. Τα τοξικά –λέτε- απόβλητα θα πάνε σε ειδικούς χώρους.

Εδώ έχω μελέτη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της Κομισιόν, την οποία θα καταθέσω στα Πρακτικά, που λέει ότι τα αστικά απόβλητα της Αττικής είναι και τοξικά.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Τρυφωνίδης καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα μελέτη, η οποία βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Και είναι τοξικά γιατί μέσα υπάρχουν από τις βιοτεχνίες τα χρώματα, οι μπαταρίες, υπάρχουν υλικά τα οποία έχουν τοξικότητα και τα οποία πάνε μαζί με τα αστικά απόβλητα και ως εκ τούτου είναι τοξικά. Σύμφωνα με τη μελέτη, η οποία είναι γνωστή στο Υπουργείο Δημοσίων Έργων –γιατί η κ. Μπούρα, ο κ. Ισαακίδης και η κ. Χατζηχρήστου ανήκουν στο Υπουργείο Δημοσίων Έργων μαζί με την κυρία Λοιζίδου, την καθηγήτρια του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου- υπάρχουν τεσσερισήμισι χιλιάδες τόνοι το χρόνο τοξικά απόβλητα μέσα στα αστικά απόβλητα της Αθήνας. Άρα, δεν μπορείτε να πάτε με αυτόν τον τρόπο να νομοθετήσετε και να φτιάξετε χωματερές.

Φοβάμαι ένα πράγμα. Ότι ύστερα από ένα, δύο χρόνια το πρόβλημα θα ξαναέλθει πίσω ως μπουμέρανγκ, γιατί ο τρόπος που ακολουθείτε δεν είναι σωστός.

Δεν θα αναφερθώ στην αντισυνταγματικότητα που πιθανόν να προέλθει –δεν είμαι δικαστής- λόγω της ελλείψεως εθνικού σχεδιασμού διαχείρισης ή εθνικού χωροταξικού σχεδιασμού μέσα στο οποίο θα ενταχθούν αυτές κινήσεις ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριε Τρυ-

φωνίδη, πρέπει να κλείσετε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ: Κλείνω, κυρία Πρόεδρε.

Απεγνωσμένα προσπαθεί τώρα η Κυβέρνηση να καλύψει το κενό.

Αναφέρομαι και στο άλλο μεγάλο πρόβλημα, το οποίο αφορά τη σωστή παρουσία της Κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ απέναντι στα προβλήματα της χώρας, τα οποία δυστυχώς τα αφήνει για την επόμενη κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας χωρίς να έχει εξασφαλίσει ούτε καν το νομοθετικό πλαίσιο μέσα στο οποίο θα μπορέσει η επόμενη κυβέρνηση να κινηθεί.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να διευκρινίσω ότι αν υπερβαίνετε το χρόνο σας, ενεργείτε εις βάρος κάποιων συναδέλφων που στο τέλος δεν θα μιλήσουν, διότι θα συμπληρωθεί ο χρόνος. Οι Υπουργοί μπορεί να πέρασαν το χρόνο τους, αλλά έχουν διαθέσιμο χρόνο σύμφωνα με τον υπολογισμό που έχει γίνει.

Το λόγο έχει ο κ. Γιαννάκης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητείται σήμερα στην Ολομέλεια του Σώματος μεταξύ των άλλων και το μεγάλο πρόβλημα διαχείρισης των απορριμμάτων του Λεκανοπεδίου μετά την κατάθεση και συζήτηση της σχετικής τροπολογίας του ΥΠΕΧΩΔΕ στη Διαρκή Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων της Βουλής, η οποία ενσωματώθηκε στο συζητούμενο σχέδιο νόμου ως άρθρο 33. Με την τροπολογία αυτή προτείνεται η έγκριση των κατάλληλων χώρων, στους οποίους θα αναπτυχθούν όλες εκείνες οι δραστηριότητες της ολοκληρωμένης διαχείρισης των απορριμμάτων όπως επιβάλλουν οι κοινοτικές οδηγίες και η κοινή υπουργική απόφαση 14312/2000 για τον εθνικό σχεδιασμό.

Έχει γίνει και έξω από το Κοινοβούλιο, αλλά και μέσα στο Κοινοβούλιο αρνητική κριτική γιατί δεν κλήθηκαν οι φορείς και κυρίως η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ανατολικής και Δυτικής Αττικής, να εκφράσουν τις απόψεις τους. Σε σχέση με τα κοινοβουλευτικά κεκτημένα αυτό το θεωρώ πάρα πολύ αρνητικό. Αν είχαμε ένα αυτοτελές σχέδιο νόμου και μεγαλύτερος διάλογος θα είχε αναπτυχθεί και θα ακούγαμε τις απόψεις και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' και Β' βαθμού.

Κανένας πολίτης στο Λεκανοπέδιο εκτιμώ ότι αρνείται τη λύση του συγκεκριμένου προβλήματος. Όλοι θέλουν να λυθεί. Και μάλιστα συμφωνούν το συντομότερο δυνατό γιατί είμαστε πλέον, όπως λένε, στο και πέντε. Διαφωνούν, όμως, στο με ποιον τρόπο πρέπει να λυθεί για να υπάρξει ισοκατανομή των βαρών και των υποχρεώσεων.

Δεν μας τιμά το γεγονός της ύπαρξης, ακόμη, είκοσι επτά ανεξέλεγκτων χωματερών στην Αττική στις οποίες απορρίπτονται καθημερινά πάνω από εκατόν εβδομήντα τόνοι σκουπιδιών, μεταξύ των οποίων επικίνδυνα τοξικά και μολυσματικά απόβλητα. Και όλοι θέλουμε να σταματήσει η παράνομη λειτουργία τους.

Το πρόβλημα το συζητάμε, όμως, από το 1979. Και δυστυχώς μετά από είκοσι πέντε χρόνια συζητήσεων οδηγούμαστε σήμερα να το λύσουμε με την επιβολή της συζητούμενης νομοθετικής ρύθμισης, γεγονός που καταδεικνύει τις μεγάλες πολιτικές ευθύνες τόσο της αυτοδιοίκησης όσο και της πολιτείας.

Δεν συμμερίζομαι σε καμία περίπτωση την όψιμη ευαισθητοποίηση ορισμένων, μετά την κατολίωση στα Άνω Λιόσια, για την εδώ και τώρα λύση του προβλήματος με τα σχετικά υποστηρικτικά προπαγάνδισής της τηλεόρασης και του ραδιοφώνου. Το πρόβλημα ήταν γνωστό επί τριάντα χρόνια και όλοι ξέραμε ότι κάποτε θα φτάναμε σε αυτό το αποτέλεσμα. Το ξέραμε και στις αρχές της δεκαετίας του '90 όταν και τότε έγιναν μελέτες και προτάθηκαν συγκεκριμένοι χώροι. Γιατί τότε η μελέτη Παρασκευόπουλου μπήκε στο συρτάρι; Μήπως ευθύνεται η αυτοδιοίκηση γι' αυτό ή κάποια οργανωμένα κλαμπ συμφερόντων;

Να σταματήσουν, λοιπόν, οι λεονταρισμοί ένθεν και ένθεν και να δούμε κατάματα το πρόβλημα, ένα πρόβλημα όλων των κατοίκων του Λεκανοπεδίου απ' όπου και αν κατάγονται, ένα πρόβλημα της μισής Ελλάδας. Σήμερα εξάλλου ολόκληρη η Αττική θεωρείται ως μία μεγαλούπολη, όπως είναι το Παρίσι και

το Λονδίνο, πόλεις δηλαδή που εναποθέτουν τα απορρίμματά τους δεκάδες ή εκατοντάδες χιλιόμετρα μακριά.

Στις κρίσιμες, όμως, τούτες ώρες θα έλεγα να αφήσουμε το παρελθόν και τα όποια λάθη. Με συγκρουσιακές αντιπαραθέσεις δεν θα λυθεί το πρόβλημα. Χωρίς, όμως, την κοινωνική συναίνεση το πρόβλημα θα διαιωνιστεί με απρόβλεπτες συνέπειες για την υγεία όλων.

Είμαι αντίθετος τόσο με την ουσία του περιεχομένου της σχετικής τροπολογίας όσο και με τη διαδικασία της σημερινής συζήτησης που προηγήθηκε. Διότι σύμφωνα με την οδηγία με αριθμό 9711 της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που αναφέρεται στις μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ορίζεται σε ποιες περιπτώσεις πρέπει να προηγείται η μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων της έγκρισης καταλληλότητας και χωροθέτησης ΧΥΤΑ.

Αυτές οι περιπτώσεις είναι τρεις: Όταν το εγχείρημα είναι μεγάλο -και στην περίπτωσή μας το εγχείρημα είναι μεγάλο, γιατί αφορά στο μισό πληθυσμό της χώρας, δηλαδή τα πέντε εκατομμύρια που κατοικούν το Λεκανοπέδιο- όταν πάνε τοξικά απόβλητα εκεί -και θα πάνε και τοξικά απόβλητα- και όταν πάνε λάσπες από βιολογικούς καθαρισμούς -που θα πάνε.

Αν, λοιπόν, οι μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων που θα ακολουθήσουν πουν ότι αυτοί οι χώροι που σήμερα χωροθετούμε, είναι ακατάλληλοι, τι θα κάνει η πολιτική ηγεσία του ΥΠΕΧΩΔΕ; Θεωρώ, λοιπόν, πιθανή την ατυχή εξέλιξη της σημερινής βιαστικής νομοθετικής ρύθμισης ή αύριο στα ευρωπαϊκά δικαστήρια.

Επί της ουσίας της τροπολογίας, θα ήθελα να πω ότι άποψή μου από το 1996 μέχρι σήμερα είναι ότι το Λεκανοπέδιο Αττικής δεν αντέχει άλλα βάρη. Το Θριάσιο Πεδίο έχει βάνουσα επιβαρυνθεί και κακοποιηθεί και δεν μπορεί να επιβαρυνθεί περισσότερο. Το ίδιο συμβαίνει και για τη βορειοανατολική Αττική.

Μπροστά, λοιπόν, σ' αυτήν την πραγματικότητα θα πρέπει να αναζητηθούν λύσεις και εκτός Νομού Αττικής, σύμφωνα με τη μελέτη Παρασκευόπουλου, τα έτη 1991 και 1992. Αντικρούουν κάποιοι αυτήν την πρόταση με το επιχείρημα ότι δεν είναι δυνατόν τα σκουπίδια της Αττικής να πάνε εκτός νομού. Εμείς τα παράγουμε -λένε- και εμείς θα βρούμε λύσεις για τη διαχείρισή τους μέσα στο νομό μας. Εξάλλου, αυτό απαγορεύεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτή η πρόταση δείχνει δειλία -λένε, επίσης, κάποιοι άλλοι- γιατί έτσι δεν αναλαμβάνουμε εμείς τις ευθύνες που μας αναλογούν αλλά μεταφέρουμε το πρόβλημα σε τρίτους.

Έχω πολλά να πω πάνω σ' αυτά τα επιχειρήματα. Πρώτον, σήμερα τα πέντε εκατομμύρια των κατοίκων του Λεκανοπεδίου προέρχονται από όλη την Ελλάδα και γνωρίζουμε τις αιτίες της πληθυσμιακής γιγάντωσης του Λεκανοπεδίου. Ένα εκατομμύριο ήταν οι κάτοικοι της Αττικής τη δεκαετία του 1960 και πέντε εκατομμύρια είναι σήμερα. Αν έπρεπε να διαχειριστούμε τα σκουπίδια του ενός εκατομμυρίου, τα πράγματα θα ήταν εύκολα. Έχουμε να διαχειριστούμε απορρίμματα όλων των Ελλήνων, της μισής Ελλάδας που κατοικεί αυτήν τη στιγμή στο Λεκανοπέδιο.

Γιατί, λοιπόν, ένας γειτονικός της Αττικής νομός που διαθέτει και τις πλέον κατάλληλες θέσεις, να μη συνεισφέρει στην ανακούφιση του ήδη βεβαρημένου Λεκανοπεδίου; Χωνευτήρι των πάντων θα είναι η Αττική γη;

Δεύτερον, από καμία απόφαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν απαγορεύεται να μεταφερθούν τα απορρίμματα εκτός του νομού παραγωγής τους, γιατί με τη λογική αυτή πώς επιτρέπεται τα σκουπίδια της Αθήνας και του Πειραιά να πηγαίνουν σήμερα στα Άνω Λιόσια; Και τα Άνω Λιόσια εκτός των διοικητικών ορίων των Νομαρχιών Αθηνών και Πειραιά βρίσκονται. Απλά, στην περίπτωση που τα απορρίμματα διοχετευτούν σε γειτονικό νομό, τη διαχείριση αυτών θα την έχει ο γειτονικός νομός, όπως και τα αντίστοιχα οικονομικά οφέλη.

Τρίτον, αν πρέπει να βρούμε λύση εμείς μόνο μέσα στο νομό μας, τότε η λύση αυτή πρέπει να είναι η πλέον δίκαιη, με ισοκατανομή των βαρών στα διαμερίσματα της Αττικής. Με μία τέτοια εξέλιξη, πρέπει και η Νέα Ιωνία και η Νέα Φιλαδέλφεια, η Αγία Βαρβάρα και η Εκάλη και το Νέο Ηράκλειο και ο Πειραιάς, να

αναλάβουν τα βάρη τους και τις δικές τους ευθύνες για τα σκουπίδια που παράγονται εκεί. Να χωροθετηθούν και εκεί κατάλληλοι χώροι, αντίστοιχοι της Μάνδρας, της Φυλής, των Άνω Λιοσίων, της Κερατέας, του Γραμματικού και του Πολυδενδρίου.

Εμείς, ως υπόλοιπο Αττικής, αρκετά ανακουφίζαμε το κέντρο της Αθήνας σε βάρος της υγείας μας και των παιδιών μας. Καιρός είναι πλέον να αναληφθούν οι ευθύνες από άλλους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Μπούρας.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΟΥΡΑΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Πρέπει να πω εκ των προτέρων ότι τώρα ίσως που έχουμε πάρει το λόγο εμείς οι εκπρόσωποι του λαού της Περιφέρειας Αττικής, αισθάνομαι προσωπικά –πιστεύω και οι άλλοι– περιφρόνηση, γιατί η κυρία Υπουργός απουσιάζει. Βέβαια, σας τιμώ, κύριε Υφυπουργέ, αλλά γι' αυτό το θέμα δεν έχετε λόγο.

Αυτή πρέπει να ακούσει τουλάχιστον τις δικές μας αιτιάσεις. Και αυτήν τη στιγμή απουσιάζει, δείγμα της περιφρόνησης προς όλον το λαό, κάτι που δεν συμβαίνει μόνο σήμερα. Ξεκίνησε με τον τρόπο με τον οποίο η παρούσα νομοθετική πρωτοβουλία προσπαθεί να λύσει ένα τόσο σοβαρό θέμα, με μια τροπολογία που δεν δίνει τη δυνατότητα ούτε στους φορείς αλλά ούτε και στους τοπικούς εκπροσώπους των τοπικών κοινωνιών, δηλαδή τους δημάρχους και τους νομάρχες της ανατολικής και δυτικής Αττικής να εκθέσουν τις απόψεις τους. Δεν μπόρεσαν ούτε καν να προβάλουν τα επιχειρήματά τους.

Πρέπει να πω εκ των προτέρων ότι όπως το κόμμα μου συνολικά έτσι κι εγώ καταψηφίζουμε το παρόν νομοσχέδιο και ειδικά καταψηφίζουμε το άρθρο 33 του παρόντος νομοσχεδίου, που προσπαθεί να λύσει με τόσο πρόχειρο τρόπο ένα τόσο σοβαρό θέμα.

Το θέμα της διαχείρισης των απορριμμάτων είναι πολύ μεγάλο και η προχειρότητα με την οποία το αντιμετωπίζει η Κυβέρνηση θα δημιουργήσει νέα, παρά θα λύσει τα υπάρχοντα προβλήματα.

Δέκα χρόνια τώρα οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ δεν έχουν κάνει καμία σοβαρή μελέτη του θέματος, με αποτέλεσμα τον υπερκορεσμό και την πρόσφατη κατολίσθηση –δείγμα αυτής της πολιτικής– στη χωματερή των Άνω Λιοσίων.

Μετά λοιπόν από μακροχρόνιες και αδικαιολόγητες για τη σοβαρότητα του θέματος καθυστερήσεις έρχεται η κ. Παπανδρέου –την οποία καλωσορίζω που μπήκε στην Αίθουσα– και καταθέτει τροπολογία, με την οποία προσπαθεί πρόχειρα, αποσπασματικά και εκβιαστικά να χωροθετήσει χώρους υγιεινής ταφής απορριμμάτων στην Αττική, χωρίς να εξετασθεί αν αυτοί οι χώροι πληρούν τις προϋποθέσεις και τα κριτήρια που προβλέπονται για τη συγκεκριμένη περίπτωση και χωρίς συνολική αντιμετώπιση του θέματος, με μετατόπιση και πάλι αυτού του μεγάλου θέματος, που αναφέρεται στο μισό πληθυσμό της χώρας –το είπα και ο κ. Γιαννάκης– στις πλάτες και μόνο των κατοίκων αυτής της περιφερημένης Περιφέρειας Αττικής, μιας περιφέρειας που δεκαετίες τώρα δέχεται όλες τις εθνικές επιβαρύνσεις, δέχεται τα αεροδρόμια, δέχεται τις βαριές βιομηχανίες, δέχεται τις χωματερές και ποιος ξέρει τι άλλο θα δεχθεί, με συνέπεια και ό,τι ακόμα παραμένει περιβαλλοντικά σωστό, με την προτεινόμενη λύση να κινδυνεύει να καταστραφεί.

Η παρούσα νομοθετική πρωτοβουλία, κυρία Υπουργέ, δεν είναι μόνο αντίθετη σε κάθε έννοια φιλική προς το περιβάλλον, αλλά κυρίως είναι αντίθετη προς θεμελιώδεις επιταγές του Συντάγματος, αφού αντιβαίνει τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης, της διαχείρισης και του συνολικού εθνικού σχεδιασμού.

Ένα τόσο σοβαρό θέμα έρχεται, όπως προείπα, ως τροπολογία και όχι αυτοτελής, με συνέπεια να καταργήσει το διάλογο και να φιλώσει τους ΟΤΑ και τις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και κυρίως να περιφρονήσει τους πολίτες αυτών των περιοχών.

Θα προσπαθήσω συγκεκριμένα με επιχειρήματα να σας αποδείξω ότι αυτή η λύση που προτείνετε είναι πρόχειρη, γιατί δεν πληροίται μόνο ένα κριτήριο αλλά πολλά σωρευτικά κριτήρια μαζί απορρίπτουν την κάθε περιοχή.

Όσον αφορά τη βόρεια Αττική και συγκεκριμένα στις Κοινότητες Πολυδενδρίου και Γραμματικού, οι περιοχές χαρακτηρί-

ζονται ιδιαίτερου φυσικού κάλους, είναι όπως ξέρετε η μια εκ των δύο εισόδων της πρωτεύουσας της χώρας –είναι στα τριακόσια μέτρα από τη θέση Τρύπες Πολυδενδρίου– τα εδάφη είναι υδατοπερατά και πρέπει να σας πω, κυρία Υπουργέ, ότι καμία υγειονομική μέθοδος με αυτές τις μεμβράνες δεν εξασφαλίζει την μη υδατοπερατότητα.

Πρέπει να ξέρετε ότι από το βάρος, που θα πέσει επάνω, οι μεμβράνες σπάνε.

Επομένως είναι ηλίου φαεινότερον ότι η Λίμνη του Μαραθώνα, αν προχωρήσει αυτή η λύση, κινδυνεύει, με συνέπεια να έχουμε προβλήματα για τη γενικότερη υγεία των συμπολιτών μας, πέραν του γεγονότος ότι αυτές οι δύο περιοχές και του Γραμματικού και του Πολυδενδρίου ευρίσκονται, όπως και οι άλλες, στα όρια των οικισμών, εκεί δηλαδή που υπάρχει απαγορευτικός λόγος.

Θέλω να μιλήσω για τα Μεσόγεια και συγκεκριμένα για το λατομείο Κυριακού του Δήμου Κορωπίου. Ο χώρος βρίσκεται στην προέκταση του διαδρόμου του αεροδρομίου «Ελευθέριος Βενιζέλος», σε απόσταση μάλιστα που απαγορεύεται για την ασφάλεια των πτήσεων των αεροσκαφών να αναπτύσσονται τέτοιου είδους δραστηριότητες.

Σε μία πρωινή εκπομπή ο κύριος περιφερειάρχης μου απάντησε ότι «θα λάβουμε τα μέτρα μας». Δηλαδή θα βάλουμε καμία σίτα, λες και οι γλάροι είναι κοτόπουλα! Αυτό μας λέτε. Προχθές μάλιστα είχαμε το ατύχημα με το αεροπλάνο λόγω των γλάρων.

Όσον αφορά την Κερατέα, ο συγκεκριμένος χώρος έχει κηρυχθεί αρχαιολογικός. Για τα Πρακτικά σημειώνω το εξής ΦΕΚ 852 Β' 3-9-1980. Είναι χώρος απολύτου προστασίας, σύμφωνα με το ΦΕΚ 1070, Τεύχος Β', 29-12-1995.

Υπάρχει δε και σας το έδειξα –και έχω μάλιστα εδώ φωτογραφίες, τις οποίες θα καταθέσω για τα Πρακτικά– κάτω από αυτόν το χώρο υδατόρεμα. Δεν ξέρω, αν θα κάνετε υπόγειο τούνελ και αν θα είναι από πάνω οι πλαστικές μεμβράνες που θα δημιουργούν το χώρο υγειονομικής ταφής.

Για τους χώρους που προτείνονται στη δυτική Αττική, στη Φυλή, στη Μάνδρα και στο λατομείο Μουσαμά, πρέπει να πούμε ότι η ρύπανση στο Θριάσιο Πεδίο ξεπέρασε κάθε όριο ασφαλείας, με συνέπεια η χώρα μας για αυτό το θέμα να σύρεται στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο. Καταθέτω για τα Πρακτικά όλο το σύνολο των εγγράφων της παραπομπής της χώρας για την έλλειψη τριτοβάθμιου βιολογικού καθαρισμού στο Θριάσιο Πεδίο.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Αθανάσιος Μπούρας καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Προχθές, στις 5-6-2003, η Ευρώπη μας παραπέμπει ξανά για τη γενικότερη ρύπανση στο Θριάσιο Πεδίο. Το Μελετάκι Μάνδρας είναι περιοχή απείρου φυσικού κάλους, δάσος στα όρια οικισμού και σε οριζόντια απόσταση δύο τριών χιλιομέτρων από την υφιστάμενη χωματερή Άνω Λιοσίων, που δεν μπορεί να γίνει καμία χωροθέτηση σύμφωνα μάλιστα με παλαιότερες μελέτες. Ενώ το λατομείο Μουσαμά απέχει μόνο πεντακόσια μέτρα από τη χωματερή.

Η θέση «Καλιστήρι – Σπηλιές» Φυλής είναι αρχαιολογικός χώρος σύμφωνα με την ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α/Φ43/48355/2767 π.ε. ΦΕΚ 272/Β, 23-4-1996.

Κυρία Υπουργέ, θα σας πω κάτι, που σας είπε και ο κ. Πάγκαλος. Όλα αυτά γίνονται, λες και δεν φτάνουν δύο χαλυβουργίες, η περιβόητη Χαλυβουργία Σαλαπάτα, που δημιουργεί εκείνο το αίσχος στον εθνικό δρόμο, και η Ελληνική Χαλυβουργική, λες και δεν φτάνουν σε αυτήν την περιοχή δύο διυλιστήρια της ΠΕΤΡΟΛΑ και των ΕΛ.ΠΕ., λες και φτάνουν οι δύο τσιμεντοβιομηχανίες του ΤΙΤΑΝΑ και του ΧΑΛΥΒΑ, λες και δεν φτάνει μία πολεμική βιομηχανία η ΠΥΡΚΑΛ, που βρίσκεται δίπλα στα σπίτια των συμπολιτών μας, λες και δεν φτάνουν τόσα βυρσοδεψία και τόσες τοξικές και χημικές βιομηχανίες. Ο κόσμος πλέον βρίσκεται σε απόγνωση.

Κυρία Υπουργέ, προχθές ζητήσατε κατά τη συζήτηση στην επιτροπή να κλείσουν οι κάμερες, για να δείξετε ορισμένες

φωτογραφίες από κάποιες αδέσποτες χωματερές. Πρέπει να σας πω ότι στη δυτική Αττική και αλλού είναι οι περιοχές αδέσποτες. Εγώ δείχνω φωτογραφίες, τις οποίες θα καταθέσω για τα Πρακτικά, από τις περιοχές του Αστροπύργου, των Άνω Λιοσίων, του Ζεφυρίου, της λεωφόρου Νάτο, που μόνο λεωφόρος δεν είναι.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Αθανάσιος Μπούρας καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες φωτογραφίες, οι οποίες βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Κυρία Υπουργέ, κάντε μία βόλτα εκεί και πάρτε και εμάς, για να πάμε παρέα και θα δείτε ότι, αντί να ασχοληθείτε με τον έλεγχο αυτών των πραγμάτων, ήρθατε να μας δείξετε πού υπάρχουν οι παράνομες χωματερές.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κυρία Πρόεδρε, θα ήθελα να έχω την ανοχή σας, όσον αφορά το χρόνο, όπως και την είχαν και οι άλλοι συνάδελφοι. Εγώ έχω και έναν ιδιαίτερο λόγο ως εκπρόσωπος των κατοίκων αυτής της περιοχής, που δεν μπόρεσαν να εκφραστούν.

Κυρία Υπουργέ, πρέπει να σας πω και θα καταθέσω για τα Πρακτικά ένα έγγραφο, το οποίο υπογράφει ο πρόεδρος του ΕΣΔΝΑ Γεώργιος Λαντζουράκης, ο οποίος απαντά προς τον Ιωάννη Παπαδάκη από την Επισκοπή Πεδιάδος του Ηρακλείου Κρήτης. Ο κ. Παπαδάκης είναι ιδιώτης διαχείρισης απορριμμάτων.

Διαβάζω τι γράφει το έγγραφο: «Μπορούν να γίνουν δεκτά απορρίμματα του παραπάνω τύπου» -τύπου δηλαδή οικιακών αποβλήτων- «από τους δήμους μέλη του ΕΣΔΚΝΑ ή από ιδιώτες που συνάπτουν σχετική σύμβαση». Και ξέρετε γιατί σας το λέω αυτό; Σας το λέω για να πω ότι άπειρες ήταν οι προσπάθειες δήμων και κοινοτήτων της περιοχής που δεν εγένοντο δεκτοί εκβιαστικά από τον ενιαίο σύνδεσμο, επειδή δεν εγένοντο μέλη. Και αρνείτο ο ενιαίος σύνδεσμος να δεχθεί τα σκουπίδια τους με συνέπεια, κυρία Υπουργέ, να δημιουργούνται αυτές οι παράνομες χωματερές για τις οποίες κανείς δεν επιχαιρεί.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ολοκληρώστε, κύριε συνάδελφε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΟΥΡΑΣ: Ολοκληρώνω, κυρία Πρόεδρε.

Μετά από αυτά, πρέπει να σας πω ότι είναι η τελευταία έκκληση που σας κάνω. Εμείς θα καταψηφίσουμε το νομοσχέδιο, αλλά ειδικότερα αυτήν την τροπολογία, η οποία δεν έχει καμία αρχή και έχει μόνο τέλος. Όλες οι λύσεις έχουν αρχή, μέση και τέλος. Εδώ ήρθατε με μία μονοκονδυλιά, με συρραφή κάποιων ηχητικών μελετών, πολλά εκ των οποίων έχουν απορριφθεί παλαιότερα με περιβαλλοντικές μελέτες να μας προτείνετε χώρους υγειονομικής ταφής, όταν προχθές η έγκριτη εφημερίδα «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» έχει σε ολοσέλιδο ότι είμαστε η τελευταία χώρα –το είπατε και εσείς- που επιμένουμε λυσσώδως στη διαχείριση διά της μεθόδου της υγειονομικής ταφής. Υπάρχουν σύγχρονες εναλλακτικές μέθοδοι. Το πρόβλημα δεν ανήκει στους κατοίκους της δυτικής ή της ανατολικής Αττικής. Ανήκει ελάχιστα και έρχεσθε με αυτόν τον τρόπο να φορτώσετε. Και να σας πω και κάτι, για να μην το ξεχάσω;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Σας παρακαλώ, κύριε Μπούρα, μιλάτε σε βάρος των συναδέλφων σας.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΟΥΡΑΣ: Τελειώνω αμέσως, κυρία Πρόεδρε.

Γιατί εισάγετε, κυρία Υπουργέ, από την Τροιζηνία τα σκουπίδια στα Άνω Λιόσια; Δηλαδή, όχι μόνο δεν μπορούμε να κάνουμε σωστή διαχείριση, αλλά έχουμε και εισαγωγή. Σας λέω μάλιστα ότι προχθές στον περιφερειακό σχεδιασμό της Περιφέρειας Πελοποννήσου εχωροθετήθη χώρος μεταφόρτωσης απορριμμάτων στην Τροιζηνία, με απώτερο στόχο να έρχονται και αυτά τα σκουπίδια στην Αττική.

Τελειώνοντας...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριε Μπούρα, σας παρακαλώ, τελειώστε επιτέλους. Δεν μπορείτε να στερείτε το χρόνο από τους άλλους ομιλητές.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΟΥΡΑΣ: Θα παρακαλέσω να αποσύρετε την

τροπολογία και καταψηφίζω με τον πιο δυνατό τρόπο αυτήν την πρόχειρη προσπάθεια γι' αυτό το μείζον θέμα. Ο κόσμος της Περιφέρειας Αττικής δεν αντέχει άλλη υπβάθμιση και άλλη περιφρόνηση.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Αθανάσιος Μπούρας καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ο κ. Παπαγεωργόπουλος έχει το λόγο.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Η αναφορά μου θα γίνει μάλλον στο άρθρο 33, στο οποίο έχει ενσωματωθεί η τροπολογία όσον αφορά την επιλογή Χώρων Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων στην Αττική. Συμφωνούμε όλοι ότι το πρόβλημα που πραγματεύεται είναι μείζον και επείγον. Σίγουρα, ως προς την επίλυση του είναι και πολιτικά άχαρο και ίσως αυτό αποτελεί την αυτονόητη αιτία των μακροχρόνιων αναβολών, της κυβερνητικής αδράνειας και της ατολμίας που είχε σαν αποτέλεσμα τη διόγκωση του προβλήματος και τα σημερινά αδιέξοδα. Είναι –για να αποδίδονται τα του Καίσαρος τω Καίσαρι- τεράστια η ευθύνη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Δεν έπραξε το καθήκον της σε κανένα βαθμό διαχρονικά. Και τουλάχιστον, αφού δεν έπραξε, ως όφειλε, το καθήκον της, οφείλει να σωπά και να μη λαϊκίζει. Τουλάχιστον ως συνεισθανθεί τις ευθύνες της.

Από εκεί και πέρα οι ενστάσεις που διατυπώθηκαν από όλα τα κόμματα όσον αφορά την τροπολογία είναι στοιχειοθετημένες, βάσιμες και αληθείς. Γιατί ούτε η οδός που επιλέγη διά της τροπολογίας αντιμετώπισης του μεγάλου αυτού προβλήματος –ενός τόσο σημαντικού θέματος- είναι η κατάλληλη οδός, ούτε και η περιρρέουσα προχειρότητα, η οποία είναι συναρτημένη με την αφνίδια αφύπνιση της Κυβέρνησης και τη σπουδή που δείχνει. Θα συμφωνήσω απολύτως με τον προλαλήσαντα κ. Μπούρα ότι δεν είναι μονόδρομος η υγειονομική ταφή απορριμμάτων. Η κυρία Υπουργός είπε ότι σε μεγαλουπόλεις της Ευρώπης που φημίζονται για την καθαριότητά τους υπάρχει μέθοδος της καύσης των απορριμμάτων.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Υπάρχουν και άλλες μέθοδοι και ας μη δαίμονοποιούμε το ζήτημα της καύσης. Εάν τα εργοστάσια λειτουργούν σωστά και τηρούνται όλες οι προδιαγραφές, τότε δεν υπάρχουν παρενέργειες. Αλλά εδώ έχουμε μάθει να τα λειτουργούμε όλα με εκπτώσεις και να φοβούμεθα ότι δεν θα γίνει και εδώ σωστά. Υπάρχει η μέθοδος της τιμεντοποίησης. Αφού γίνει ο διαχωρισμός των απορριμμάτων –το χαρτί, το μέταλλο, το γυαλί κλπ., η πολυτοποίηση- υπάρχει και η δυνατότητα τιμεντοποίησης. Άρα, υπάρχει ένα είδος ανακύκλωσης αυτών των απορριμμάτων τους και χρήση τους για τη βιομηχανία. Έπρεπε να το δούμε σοβαρότερα και να μην είμαστε τόσο απόλυτοι.

Έτσι, λοιπόν, η σπουδή και το περιεχόμενο της τροπολογίας δεν δίνει πειστική απάντηση στους κατοίκους, οι οποίοι αιφνδιασθέντες είναι οι τελευταίοι που ευθύνονται και διαμαρτύρονται. Θα έλεγε κανείς, χωρίς να θέλει να χαϊδέψει αυτιά, ότι τουλάχιστον αυτοί έχουν δίκιο. Κατ' αυτόν τον τρόπο, μετά από εικοσαετία ληθάργου, η Κυβέρνηση αφυπνίζεται και βιάζεται να φέρει το θέμα ως κατεπείγον. Δεν είναι κατεπείγον. Θα μπορούσαμε να το δούμε αλλιώς ή τουλάχιστον θα έπρεπε να έρθει ως αυτοτελές νομοσχέδιο και να τηρηθούν οι κανόνες της συζήτησης, η ακρόαση των ενδιαφερομένων, η διαδικασία ωρίμανσης, ώστε να πεισθούν ή τουλάχιστον να πάρουν απαντήσεις, άσχετα αν δεν τις δέχονται ή όχι οι ενδιαφερόμενοι ή οι θιγόμενοι, αν θέλετε. Έτσι, λοιπόν, θα ήμουν ο τελευταίος που θα υποστήριζε τις επί μέρους επιλογές, αν θα έπρεπε να γίνει στην Κερατέα ή στη Φυλή ή εδώ ή εκεί. Ούτε νομιμοποιούμε ούτε έχω το δικαίωμα να αναφερθώ. Αυτά σε επίπεδο αρχής. Τις επιφυλάξεις μου για την τροπολογία όπως εισάγεται, πιστεύω ότι τις διατύπωσα με τρόπο σαφή και κατηγορηματικό.

Για να αποδώσουμε τα του Καίσαρος τω Καίσαρι οφείλω να πω ξεκάθαρα και να τονίσω την αποφασιστικότητα της κυρίας

Υπουργού, ότι βάζει τέρμα σε αποτυχημένες πρακτικές, σε αδράνεια και αδιαφορία όλων των προκατόχων της μέχρι σήμερα. Είκοσι χρόνια είναι πολλά. Να της αναγνωρίσουμε, λοιπόν, ότι παίρνει την ευθύνη, το βάρος, αλλά και την τιμή –ο χρόνος θα δείξει το ισοζύγιο ποιο θα είναι, κανείς δεν ξέρει τώρα– μιας πολύ σημαντικής και άχαρης απόφασης.

Δεύτερον, θα ήθελα να τονίσω –και δεν έχω πει ποτέ καλά λόγια, είμαι απόλυτα φειδωλός σε αυτά– την εμμονή της σε αρχές και αξίες, όσον αφορά τον περιβαλλοντικό και χωροταξικό σχεδιασμό. Την αρχή ότι κάθε περιφέρεια οφείλει να ρυθμίζει μόνη της και να επιλύει τα του οίκου της εντός του οίκου της. Είναι νομικά, πολιτικά και ηθικά αδικαιολόγητη και απαράδεκτη η άποψη, ότι πρέπει να αφήσουμε τα σκουπίδια μας στην πόρτα του γείτονου. Είναι ντροπή και είναι έντιμη και γενναία η φωνή του κ. Πάγκαλου –και αυτός έχει ψηφοφόρους στην Αττική– ο οποίος είπε ότι είναι ντροπή να ισχυρίζεται κανείς ότι θα πρέπει να κάνουμε εξαγωγή σκουπιδιών. Και είναι επίσης χειρότερο ακόμη να υποτιμούμε τη νοημοσύνη των γειτόνων μας. Τι θα πει διανομαρχιακή συνεργασία; Με ιθαγενείς έχετε να κάνετε όσον αφορά τους γείτονές σας, αγαπητοί συνάδελφοι της Αττικής; Θα τους τάξετε καθρεφτάκια και χάντρες και αυτοί θα τρέξουν να τα αρπάξουν; Ας σοβαρευτούμε επιτέλους. Να ξέρετε, αν θέλετε να μιλήσουμε για όλους τους νομούς που περιβάλλουν το τεράστιο και τερατώδες κέντρο –γιατί δεν είναι μόνο η Αττική, η Αττική έχει και αγροτικές περιοχές και ανθρώπους που δουλεύουν και κερδίζουν με μόχθο τα προς το ζην– ότι έχει πολλά υποστεί η γύρω περιφέρεια από τα υποπροϊόντα που εξαγονται, όχι μόνο σε απορρίμματα και κάθε είδους σκουπίδια, αλλά και σε συμπεριφορές τα καλοκαίρια και τα Σεβαστοκώρια. Χάλασαν οι τόποι μας, καταστράφηκαν οι περιοχές μας από τα αυθαίρετα και από τις όποιες αυθαιρεσίες. Αρκετά έχουμε δεχθεί και ως εδώ. Ας μην ξαναγίνει κουβέντα, αν θέλουμε να είμαστε σοβαροί. Αυτοαναιρέται η όποια επιχειρηματολογία νομαρχιακών συμβουλίων που λένε γιατί να δεχθούμε τα απορρίμματα της Αθήνας ή του Πειραιά, είμαστε λίγο πιο πάνω. Ε, με αυτήν τη λογική, γιατί να τα δεχθούν οι πιο πέρα ακόμη; Έχουν λογική βάση και ισχύ αυτά τα επιχειρήματα;

Επειδή θέλω να είμαι δίκαιος και αναλαμβάνω πάντα την ευθύνη των πράξεών μου, θέλω να σας πω ότι θα είχα ισχυρό κίνητρο να ψηφίσω αυτήν την τροπολογία, αν όμως, εισαγόταν ορθολογικά, σύμφωνα με τους κανόνες του Κοινοβουλίου, όπως προβλέπει ο Κανονισμός της Βουλής και το Σύνταγμα.

Ήρθε πρόχειρα, ήρθε άτσαλα, ήρθε βιαστικά, ήρθε από το παράθυρο και αυτό με εμποδίζει να την ψηφίσω. Γι' αυτό δεν υπερψηφίζω αυτήν την τροπολογία, σίγουρα και το νομοσχέδιο στο οποίο εμπεριέχεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Κατσιγιάννης έχει το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, στην ομιλία μου θα αναφερθώ στην τροπολογία για την χωροθέτηση ΧΥΤΑ στην Αττική, που θα μπορούσε από μόνη της να αποτελέσει ξεχωριστό νομοσχέδιο.

Στην Αίθουσα αυτή ακούσαμε σήμερα πολλές φορές και σ' όλους τους τόνους πως η κατάσταση στον τομέα διαχείρισης των στερεών αποβλήτων δεν πάει άλλο. Και έτσι είναι. Πέραν αυτού του κοινού τόπου θα έπρεπε, όμως, να αναρωτηθούμε τι μας οδήγησε ως εδώ και τι πρέπει να κάνουμε για να οδηγήσουμε τα πράγματα στη σωστή κατεύθυνση.

Κατ' αρχήν η τελευταία δεκαετία υπήρξε μια περίοδος χαμένων ευκαιριών στον τομέα της διαχείρισης των στερεών αποβλήτων. Όμως οι χαμένες ευκαιρίες δεν μπορούν να αποτελέσουν άλλοθι βεβιασμένων και αυταρχικών επιβολών, όταν μάλιστα βασίζονται σε κείμενα που η αμφιλεγόμενη εγκυρότητά τους καταβάλλεται προσπάθεια να συγκαλυφθεί με την άρνηση διαλόγου σε οποιοδήποτε επίπεδο. Και πρέπει στο σημείο αυτό να τονίσω ότι είναι καταφανής η αδυναμία της μελέτης να πείσει και τον πιο καλοπροαίρετο πολίτη για τους προτεινόμενους χώρους. Περιέχει ρυθμίσεις που ουσιαστικά οδηγούν στην κατάργηση ζωνών προστασίας ορεινών όγκων, όπως τη ζώνη προστασίας Υμηττού, κατάργηση διατάξεων του δασικού και αρχαιολογικού νόμου με τις οποίες δικαιολογεί την παρά το

νόμο έγκριση καταλληλότητας των χώρων αυτών. Αυτό αφ' ενός καταδεικνύει την αδυναμία και τη δυσκολία εξεύρεσης χώρων στην ανατολική και δυτική Αττική, αφ' ετέρου με τέτοιου είδους ρυθμίσεις κάλλιστα θα μπορούσαν να εξευρευθούν και χώροι στις περιοχές της Νομαρχίας της Αθήνας, της Νομαρχίας του Πειραιά.

Η προηγούμενη πολιτική ηγεσία του ΥΠΕΧΩΔΕ διακατέχονταν από εμμονές και οράματα σ' αυτόν το τομέα. Εμμονές σε σχέση με την τεχνολογία και τονφορέα διαχείρισης και οράματα που αποτέλεσαν το άλλοθι της απραξίας. Κατ' αρχήν όλα αυτά τα χρόνια δεν μπορούσε να γίνει ούτε συζήτηση για τη χρήση άλλης τεχνολογίας και μεθόδου διαχείρισης. Μόνο ΧΥΤΑ! Ενώ είναι διεθνώς αποδεκτό –και εν τοις πράγματι– ότι σε περιοχές μεγάλων οικιστικών πυκνοτήτων και δραστηριότητας μεγάλης έντασης δεν είναι εύκολο να βρεθούν οι μεγάλες επιφάνειες που απαιτούνται χωρίς να δημιουργηθούν κοινωνικές εντάσεις, σοβαρές περιβαλλοντικές οχλήσεις και κίνδυνοι για την υγεία των παρακειμένων πληθυσμών.

Δυστυχώς στη χώρα μας δεν διαθέτουμε επιδημιολογικές έρευνες σ' αυτήν την κατεύθυνση. Όμως υπάρχει έρευνα, κύριε Πρόεδρε, που έγινε σε ευρωπαϊκές χώρες και κατέδειξε ότι πληθυσμοί που κατοικούν πλησίον ΧΥΤΑ έχουν 40% μεγαλύτερη πιθανότητα να εμφανίσουν τερατογενέσεις.

Επιπλέον, η τεχνολογία ΧΥΤΑ φαίνεται να έχει ξεπεραστεί με την πρόοδο της επιστήμης και της τεχνικής από άλλες τεχνολογίες που μπορεί να είναι πιο αποτελεσματικές σε οικιστικά ανεπτυγμένες περιοχές.

Επιπλέον αυτή η τεχνολογία δεν προσφέρει οριστικές λύσεις. Σήμερα καλούμαστε να χωροθετήσουμε ΧΥΤΑ που θα λειτουργήσουν για τα επόμενα δέκα, το πολύ δεκαπέντε χρόνια. Και μετά; Πάλι από την αρχή, πάλι θα αρχίσουμε να αναζητούμε νέους χώρους, ενώ παράλληλα θα πρέπει να εποπτεύουμε και να διαχειριζόμαστε τον παλιό ΧΥΤΑ για να μην υπάρξει διαρροή ρύπανσης κάθε είδους για δεκαετίες, γιατί οι ρύποι θα συνεχίσουν να εκλύονται για πάνω από έναν αιώνα.

Σήμερα η κυρία Υπουργός μας διαβεβαιώνει πως αποδέχεται την εφαρμογή και άλλων τεχνολογιών. Αυτό δεν μας καθησυχάζει καθόλου, γιατί η ίδια η μελέτη χωροθέτησης, της οποίας τα συμπεράσματα καλούμεθα να αποδεχθούμε, έχει εκπονηθεί μόνο για ΧΥΤΑ. Κατά συνέπεια μας κατευθύνει σ' αυτήν τη λογική. Δεν αποκλείει τη λύση των ΧΥΤΑ. Όμως εκεί που μπορεί να εφαρμοστεί.

Η δεύτερη ολέθρια εμμονή της προηγούμενης πολιτικής ηγεσίας του ΥΠΕΧΩΔΕ ήταν ότι φορέας διαχείρισης έπρεπε να είναι μόνο ο ΕΣΔΚΝΑ και δεν γινόταν αποδεκτή η λειτουργία χώρων από άλλους φορείς διαχείρισης. Έτσι φθάσαμε μετά από τόσα χρόνια και μετά τη διαχείριση από τον ΕΣΔΚΝΑ 500 δεσεκατομμυρίων περίπου να έχουμε σήμερα ένα εργοστάσιο ανακύκλωσης, το μεγαλύτερο στην Ευρώπη, που δεν λειτουργεί και δεν γνωρίζουμε αν θα λειτουργήσει ποτέ, χωρίς να λειτουργεί σύστημα διαλογής στην πηγή και έναν ΧΥΤΑ στα Άνω Λιόσια, που στην πραγματικότητα είναι ανεξέλεγκτη χωματερή.

Μίλησε προηγουμένως η κυρία Υπουργός για το όνειδος των ανεξέλεγκτων χωματερών που πρέπει να κλείσουν. Συμφωνώ απόλυτα. Όμως ας μην αδικούμε τους δήμους και της κοινότητες της Αττικής.

Η προσπάθεια για το κλείσιμο των ανεξέλεγκτων χωματερών προσεκόμισε στην άρνηση του ΕΣΔΚΝΑ να δεχθεί τα απορρίμματα τους ΟΤΑ που δεν είναι μέλη του, αν και πολλοί το έχουν κατ' επανάληψη ζητήσει.

Και να σημειώσουμε ότι την ίδια στιγμή ο ΕΣΔΚΝΑ δέχεται χωρίς περιορισμούς σκουπίδια ιδιωτικών επιχειρήσεων διαχείρισης απορριμμάτων στη δική του χωματερή –ενώ των κατ' επίφαση ΧΥΤΑ– των Άνω Λιοσίων, που λειτουργεί όπως λειτουργεί κάτω από την κάλυψη της πολιτείας.

Ποιος αρμόδιος έκανε ποτέ έλεγχο για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων και την ορθή λειτουργία του ΧΥΤΑ των Άνω Λιοσίων; Και έτσι οδηγηθήκαμε στο φρικαλέο τοπίο στα Άνω Λιόσια και μέσα και έξω από το ΧΥΤΑ. Εντός του ΧΥΤΑ με τα διασταλάζοντα να μην υπόκεινται σε κανενός είδους καθαρισμό, με το βιοαέριο να μην αντλείται, με την πλημμυρή συντήρηση

των απορριμμάτων, με τις φωτιές και τις κατολισθήσεις, με τις οσμές και τη διαφυγή επικίνδυνων και τοξικών ρύπων στην ατμόσφαιρα. Και έξω από αυτόν με τις παράνομες χωματερές ιδιωτών, με τα μπάζα στους γύρω δρόμους, με το κυκλοφοριακό χάος που προξενούν τα κάθε είδους φορτηγά αποκομιδής σκουπιδιών και μπαζών στους γειτονικούς δήμους. Και σήμερα κατηγορούμε κάποιους που χωρίς να έχει προηγηθεί κανένας διάλογος, θέλουμε να υποχρεώσουμε να αποδεχθούν αυτήν την εικόνα δίπλα τους. Και εδώ πρέπει να αναδειχθεί μία επιπλέον αποτυχία της Κυβέρνησης, που κατάφερε να μετατρέψει ένα έργο επίδειξης, όπως θα μπορούσε να κατασκευαστεί και να λειτουργήσει ο ΧΥΤΑ των Άνω Λιοσίων σε έργο αποτροπής για τους κατοίκους της Αττικής. Η Κυβέρνηση αδιαφόρησε μπροστά σ' αυτό που συνέβαινε τα τελευταία χρόνια στα Άνω Λιόσια, υποχωρώντας μπροστά σε συγκεκριμένα συμφέροντα, κομματικά και άλλα, αυτό που με μια λέξη αποκαλούμε διαπλεκόμενα.

Σήμερα κάτω από το βάρος χρονικών πιέσεων και ενδεχομένων παραπομπών η Κυβέρνηση έκανε ένα ακόμα λάθος. Έφερε σαν τροπολογία την συγκεκριμένη πρόταση χωροθέτησης, αποκλείοντας κατ' αυτόν τον τρόπο, ακόμα και την τελευταία στιγμή, το διάλογο με τους φορείς.

Με το πρόσχημα ότι πρόκειται περί τροπολογίας δεν δέχθηκε ακρόαση φορέων. Και όμως η ρύθμιση αυτή θα μπορούσε από μόνη της να αποτελέσει ξεχωριστό νομοσχέδιο και έτσι να συζητηθεί πιο αποτελεσματικά και πιο ολοκληρωμένα.

Σήμερα καλούμεθα να αποφασίσουμε περί της ορθής ή μη λειτουργίας ενός συστήματος, του συστήματος διαχείρισης στερεών αποβλήτων που δεν γνωρίζουμε –και δυστυχώς ούτε εσείς γνωρίζετε, κυρία Υπουργέ- πώς θα λειτουργήσει στην τελική του φάση. Και μας γνωστοποιείτε μόνο και μόνο τους τελικούς αποδέκτες αυτού του συστήματος, τίποτε άλλο, τους ΧΥΤΑ.

Επιπλέον, οι συγκεκριμένες χωροθετήσεις προτείνονται χωρίς να έχουν ενταχθεί στο χωροταξικό σχεδιασμό της ευρύτερης περιοχής. Γιατί απλούστατα αυτός δεν υπάρχει. Έτσι, συνεχίζεται η χωροθέτηση δραστηριοτήτων στην Αττική μέσα από τυχαίες αποφάσεις, χωρίς τη βοήθεια του εργαλείου εκείνου που θα μπορούσε να διευκολύνει το σχεδιασμό ολοκληρωμένων πολιτικών. Και συνεχίζεται η υποβάθμιση του περιβάλλοντος διά της μεταφοράς δυσμενών υπερτοπικών χρήσεων από την πρωτεύουσα όπου κατοικεί το 40% του πληθυσμού της χώρας.

Ένα άλλο μείζον θέμα που εγείρεται είναι από τη μη εφαρμογή κάποιων από τα κριτήρια αποκλεισμού κατά την εκπόνηση της μελέτης. Το περιφερειακό συμβούλιο ενέκρινε είκοσι έξι κριτήρια αποκλεισμού στη τεσσαρακοστή τέταρτη συνεδρίασή του. Περιοχές που εντάσσονται έστω και σε ένα απ' αυτά τα κριτήρια, δεν κρίνονται κατάλληλες προς χωροθέτηση. Και όμως σε πολλές από τις περιπτώσεις δεν εφαρμόστηκαν αυτά. Θα καταθέσω στα Πρακτικά τα σχετικά έγγραφα.

Απ' αυτά φαίνεται πως η περιοχή Τρύπες στο Πολυδένδρι είναι αναδασωτέα έκταση επαφπόμενη με τοπίου ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, με σημαντικά υδρογεωλογικά προβλήματα, πως παρόμοια προβλήματα υπάρχουν και για το Γραμματικό, πως η θέση Μελετάκι στη Μάνδρα είναι δάσος, πως η θέση Οβριόκαστρο στην Κερατέα είναι κηρυγμένος αρχαιολογικός χώρος και εντός ζώνης προστασίας, πως το λατομείο Κυριακού λόγω καρστικού υπεδάφους είναι αδύνατον να γίνει ΧΥΤΑ. Υπάρχουν και άλλα πολλά ενδιαφέροντα σ' αυτά που θα καταθέσω, που θα άξιζε τον κόπο να μελετήσει η κυρία Υπουργός έστω και εκ των υστέρων. Φαίνεται, λοιπόν, ότι πρόκειται για μία κατά παραγγελία μελέτη χωροθετήσεων.

Και ξέρετε, κύριε Πρόεδρε, ποια ήταν η τελική επιβράβευση των μελετητών; Η πρόσφατη επιπλέον ανάθεση, έργου 500 εκατομμυρίων δραχμών για τη συντήρηση του πρασίνου των χωματερών στους ίδιους μελετητές.

Τελειώνοντας θα ήθελα να αναφερθώ στις χωροθετήσεις των σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων, όπου εδώ καταδεικνύεται και η μεγάλη προχειρότητα του όλου εγχειρήματος με ένα παράδειγμα.

Χωροθετείται κεντρικός σταθμός μεταφόρτωσης απορριμμάτων στο Δήμο Αχαρνών, όπου από την επιλογή της θέσης φαίνεται ότι πρόκειται να εξυπηρετηθούν όμοροι δήμοι και μόνον προφανέστατα με παράλληλη περιβαλλοντική υποβάθμιση του Μενιδίου. Επιπλέον η χωροθέτηση προτείνεται να γίνει σε ένα δήμο με πληθώρα επιβαρυντικών υπερτοπικών χρήσεων, εντός βιοτεχνικής περιοχής για την οποία αυτήν τη στιγμή καταβάλλεται προσπάθεια να αναβαθμιστεί. Το γεγονός ότι μια χωροθέτηση έρχεται να αντιστρατευθεί μια αναπτυξιακή προσπάθεια και μπορεί να οδηγήσει τελικά στην αντίθετη κατεύθυνση δείχνει τελικά τη σημασία και την αναγκαιότητα για τη χώρα μας του χωροταξικού σχεδιασμού. Οι συνέπειες της μακρόχρονης καθυστέρησής του είναι εμφανείς στην κακή οργάνωση του ελληνικού χώρου και δυστυχώς με προσπάθειες όπως η σημερινή κάνουμε την κατάσταση ολοένα και χειρότερη.

Κατά συνέπεια είμαι υποχρεωμένος να καταψηφίσω και την τροπολογία και ολόκληρο το νομοσχέδιο.

Σας ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Αθανάσιος Κατσιγιάννης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω το λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ορίστε, κυρία Υπουργέ.

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Επειδή ακούγονται πολλές ανακρίβειες, θέλω να πω ότι έγινε διεθνής διαγωνισμός. Δεν ήταν με ανάθεση, κύριε Κατσιγιάννη. Υπήρξαν έξι προσφορές και συμμετέχουν και ξένοι.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΤΣΙΓΙΑΝΝΗΣ: Δεκτόν, εφόσον είναι έτσι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Λέτε για τη μελέτη.

Το λόγο έχει ο κ. Βρεττός.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ (Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής):

Το νομοσχέδιο για τα μητρώα των μελετητών, την ανάθεση και την εκπόνηση μελετών είναι πολύ σημαντικό, γιατί κατά την άποψή μου εξυγιάνει το σύστημα ανάθεσης των μελετών και δημιουργεί προϋποθέσεις για ένα καλό ξεκίνημα ενός έργου χωρίς υπέρμετρες εκτιμήσεις του αντικειμένου του και άρα σπατάλη πόρων του δημοσίου. Τα ανώτατα όρια της αμοιβής της μελέτης θα είναι πλέον καθορισμένα και δεν θα εξαρτώνται από τον προϋπολογισμό του έργου. Είναι ένα πολύ καλό νομοσχέδιο και εκφράζω τα συγχαρητήριά μου σε αυτούς που το προετοίμασαν. Θα ήθελα πολύ να είμαι σε θέση να το ψηφίσω.

Όμως το κυρίως νομοσχέδιο περιθωριοποιήθηκε τόσο από πλευράς ενδιαφέροντος του κόσμου όσο και από πλευράς κοινωνιακής πολιτικής από την τροπολογία που έφερε η κυρία Υπουργός και αφορά τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων της Περιφέρειας Αττικής. Όπως έχω πει και στην επιτροπή, διατηρώ υψηλό βαθμό εκτίμησης για την κ. Παπανδρέου. Είναι εργατική, κάνει τη δουλειά της και κυρίως επιμένει σ' αυτά που αναλαμβάνει να κάνει. Εδώ όμως νομίζω ότι έχει πάρει ένα λάθος δρόμο στον οποίο επιμένει.

Κατά την άποψή μου η τροπολογία την οποία φέρνει είναι άκαιρη. Και δεν είναι άκαιρη, γιατί θα χάσει το ΠΑΣΟΚ ψήφους στην Περιφέρεια Αττικής. Είναι άκαιρη, γιατί σε προεκλογική περίοδο –γιατί αυτή είναι η περίοδος την οποία διάγουμε τώρα– δεν λέγεται ποτέ ή σχεδόν ποτέ η αλήθεια. Όλα υποκίπνουν σε προεκλογικές σκοπιμότητες. Δύσκολα αρθρώνεται η αλήθεια σ' αυτήν την περίοδο και το σημαντικότερο δύσκολα εφαρμόζονται όσα αποφασίστηκαν. Ποια κυβέρνηση ή ποια αντιπολίτευση δεσμεύεται, όταν έχει μπροστά της την κρίση του λαού;

Η τροπολογία με τον τρόπο που κατατέθηκε και με τη λογική που τη συνοδεύει δεν με εκφράζει. Θα επαναλάβω τους χαρακτηρισμούς που έκανα στην επιτροπή. Τη θεωρώ άδικη, δόλιγωση, πρόχειρη και αντισυνταγματική. Είναι άδικη η τροπολογία, κύριε Πρόεδρε, γιατί επιχειρεί να στείλει με εξαναγκασμό τα σκουπίδια των δήμων της πρωτεύουσας στους δήμους και τις

κοινότητες της Περιφέρειας Αττικής. Είχε πει η κυρία Υπουργός στην επιτροπή ότι δεν μπορούμε να στέλνουμε τα σκουπίδια μας στην αυλή του άλλου. Αυτό ακριβώς κάνουμε. Στέλνουμε τα σκουπίδια της πρωτεύουσας στην αυλή των κατοίκων της περιφέρειας Αττικής. Αυτό ακριβώς που δεν ήθελε να κάνει η Υπουργός το κάνει η τροπολογία την οποία καταθέτει. Μάλιστα δεν είναι μόνο αυτό. Τους καταγγέλλουμε κιόλας, επειδή αντιδρούν και τους καταλογίζουμε ότι δεν καταλαβαίνουν. Υποβαθμίζουμε τη νοημοσύνη τους. Αυτή η αντίληψη μου θυμίζει τις προηγμένες χώρες που στέλνουν τα τοξικά τους απόβλητα σε τριτοκοσμικές χώρες.

Είναι άδικη αυτή η τροπολογία, γιατί η πρωτεύουσα και οι δήμοι που την περιβάλλουν δεν υποχρεώνονται να αναλάβουν τις ευθύνες τους, απ' ενός με διαλογή στην πηγή και απ' ετέρου με ένα εκτεταμένο δίκτυο σταθμών μεταφόρτωσης και διαλογής, ώστε να μειωθεί ο συνολικός όγκος των απορριμμάτων που θα φτάσουν στους ΧΥΤΑ. Πόλεις της Ευρώπης που αντιμετωπίζουν με ευθύνη τα απορρίμματά τους έχουν μέσα στο κέντρο τους εγκαταστάσεις για τη διαχείρισή τους. Πείτε μου στην Αθήνα πού υπάρχουν τέτοιοι χώροι και πού πρόκειται να δημιουργηθούν με αυτήν την τροπολογία που κατατέθηκε;

Αναφέρονται δεκαοκτώ σταθμοί μεταφόρτωσης, αλλά δεν χωροθετούνται και οι δεκαοκτώ σταθμοί μεταφόρτωσης ώστε να υποχρεώσουμε την Αθήνα να τους λειτουργήσει. Αντίθετα, χωροθετούνται εκεί που μας συμφέρει να χωροθετήσουμε, όπως συνηθίζουμε.

Είπε το πρωί η κυρία Υπουργός ότι οι πολίτες έχουν το δικαίωμα στην παραγωγή και υποχρέωση στη διαχείριση των απορριμμάτων. Πράγματι έτσι είναι, αλλά φαίνεται ότι οι πολίτες της Αθήνας και ορισμένων δήμων της πρωτεύουσας έχουν δικαίωμα μόνο στην παραγωγή, δεν έχουν δικαίωμα στη διαχείριση. Γιατί πού, σε ποιο σημείο της τροπολογίας αναφέρεται αυτή η υποχρέωσή τους να κάνουν αυτό που πρέπει ως πολίτες των δήμων της πρωτεύουσας;

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε καταστήσει τους Αθηναίους πολίτες κακομαθημένους απέναντι στη διαχείριση των σκουπιδιών που παράγουν. Και αυτό είναι μεγάλη ευθύνη και της πολιτείας ασφαλώς αλλά και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης διαχρονικά. Βεβαίως ο ένας συγχάρι τον άλλον για την τροπολογία αυτή. Αλλά τον συγχάρι στην πλάτη κάποιων, οι οποίοι θα υποστούν τις συνέπειες. Αυτό έχει γίνει. Η κ. Μπακογιάννη συγχάρι την κ. Παπανδρέου και η κ. Παπανδρέου δίνει συγχαρητήρια στην κ. Μπακογιάννη. Δεν υφίσταται τίποτα η κ. Μπακογιάννη. Εμείς, οι κάτοικοι της περιφέρειας, θα υποστούμε τις συνέπειες.

Υπάρχει και μια διγλωσσία σε όλη αυτήν την υπόθεση. Λέμε ότι επιβάλλουμε να γίνουν οι χώροι υγειονομικής ταφής επειδή υπάρχουν –και πράγματι υπάρχουν– παράνομες χωματερές αλλά στην ουσία δεν είναι αυτό. Στην ουσία είναι ότι αυτά που θα περισσεύουν από τα πολυπάθα Άνω Λιόσια –γιατί και εκεί πρέπει να πούμε ότι έχουν υποστεί οι άνθρωποι πάρα πολλά δεινά– αυτά θέλουμε να τα στείλουμε στους ΧΥΤΑ που θέλουμε να χωροθετήσουμε. Αυτή είναι η αλήθεια. Και δεν τη λέμε. Είμαστε διγλωσσοί. Αυτό δεν επιτρέπεται.

Υπάρχει μια μεγάλη προχειρότητα, κύριε Πρόεδρε, στη μελέτη, όπως έχει υποβληθεί. Η μελέτη αποτελεί μια κακή συρραφή κατά την άποψή μου προηγούμενων μελετών από εικοσαετίας με μια προσθήκη νέων αξιοπερίεργων στοιχείων. Νέες επιβαρύνσεις στη δυτική Αττική. Επιτέλους, πρέπει να σημάνει τέλος στην υποβάθμιση γι' αυτήν τη πολύπαθη δυτική Αττική. Όλα εκεί. Και μη μου πείτε ότι είναι ανταποδοτικά τα έργα που θα κάνουμε στη δυτική Αττική. Δεν υπάρχει καμία ανταπόδοση. Είναι υποχρέωση της πολιτείας να κάνει τους δρόμους, να κάνει τους βιολογικούς καθαρισμούς. Δεν δεχόμαστε σε καμιά περίπτωση ότι αποτελούν ανταπόδοση των νέων χώρων ταφής των απορριμμάτων.

Υπάρχει θέμα για τα πετρώματα, που είναι υδροπερατά στις περιοχές του Πολυδενδρίου, του Γραμματικού και του Κορωπίου. Υπάρχει θέμα για την προέκταση του διαδρόμου του αεροδρομίου «Ελευθέριος Βενιζέλος». Επιτέλους, ποιος ανισόρροπος –και το λέω με την κυριολεξία της λέξεως– θα χωροθετήσει εκεί ΧΥΤΑ, όταν υπάρχει η πιθανότητα να πέσει αεροπλάνο από

την αναρόφηση πουλιών που πετάνε πάνω από τα σκουπίδια;

Έχει χωροθετηθεί –για να δείτε πόσο πρόχειρα– σταθμός μεταφόρτωσης στο Μενίδι, στο Χαμόμηλο, Αν είναι δυνατόν, δύομισι χιλιόμετρα από τη χωματερή των Άνω Λιοσίων! Έχουν κάνει τη διαδρομή τα αυτοκίνητα από όλη την Αθήνα και πάνε εκεί, στο κατώφλι της εισόδου των ΧΥΤΑ για να κάνουν μεταφόρτωση! Αν είναι δυνατόν! Αυτές είναι επιπόλαιες προτάσεις που δεν περίμενα ποτέ να έρθουν εδώ στη Βουλή για να τις ψηφίσουμε.

Αντισυνταγματικότητα: Το έχουμε πει. Έγκυροι –κατά την άποψή μου– και γνωστοί συνταγματολόγοι θεωρούν ότι αυτή η τροπολογία δεν μπορεί να έχει τύχη. Εάν γίνει προσφυγή στο Συμβούλιο της Επικρατείας, θα πέσει.

Η μόνη σοβαρή στάση που εμφανίζεται και την οποία σε ένα βαθμό υιοθετήσατε είναι ότι η πρωτοβουλία των οκτώ δήμων και κοινοτήτων της Λαυρεωτικής φαίνεται ότι έχει μία τύχη. Και πρέπει να συγχαρούμε αυτούς τους δήμους και τις κοινότητες, οι οποίοι έκαναν μεγάλες προσπάθειες για να πείσουν επιτέλους ότι η μόνη διέξοδος είναι να τους εκχωρήσουμε το δικαίωμα να διαχειριστούν τα απορρίμματά τους.

Η πρωτοβουλία που πήραμε με τους συναδέλφους είναι για βελτίωση αυτού του νομοθετικού πλαισίου, έτσι ώστε να μπορούν απρόσκοπτα κι εκεί που αυτοί θέλουν να χρησιμοποιήσουν ορισμένους χώρους, όπως παραδείγματος χάρη βιομηχανικές περιοχές της περιοχής τους. Θέλουμε να τους βοηθήσουμε με την τροπολογία που φέρνουμε. Και θα έπρεπε να τη δεχθείτε.

Μέχρι τώρα είχαμε προβλήματα με τον ΕΣΔΝΑ (τον ενιαίο Σύνδεσμο Δήμων και Κοινοτήτων Αττικής). Νομίζω ότι αυτό δημιούργησε πολλά προβλήματα σε ολόκληρη τη διαχείριση των απορριμμάτων της Αττικής και είναι ένας από τους λόγους που ήλθαμε τόσο πίσω. Δεν άφησε ο ενιαίος Σύνδεσμος Δήμων και Κοινοτήτων να κάνουμε κάτι, να αποκεντρώσουμε τη δουλειά, να αναλάβουν οι δήμοι τις ευθύνες τους.

Κύριε Πρόεδρε, έχω το προνόμιο –το λέω και το πιστεύω αυτό– να ζω σε μια μη προνομιούχα περιοχή. Έχω το προνόμιο, όταν ξυπνάω το πρωί μερικές φορές να μυρίζω τα σκουπίδια της χωματερής των Άνω Λιοσίων γιατί είμαι πολύ κοντά και μπροστά από το σπίτι μου να περνούν τα αυτοκίνητα που οδηγούν στη χωματερή. Έχω το προνόμιο μπροστά από το σπίτι μου να περνούν συνάνθρωποί μου που ανήκουν στην κατηγορία των οικονομικών προσφύγων, και των τσιγγάνων.

Οι συμπολίτες μου της Περιφέρειας Αττικής έχουν υποστεί πάρα πολλά και δεν αναφέρομαι μόνο στο σεισμό, που είναι μια φυσική καταστροφή. Έχουν υποστεί την περιθωριοποίηση από το ίδιο το κράτος, τη χωροθέτηση χώρων που είναι εις βάρος της ζωής τους, γιατί οι αναβαθμισμένες περιοχές ν' αποδέχονται τέτοιες λειτουργίες. Αυτοί οι ταλαιπωρημένοι άνθρωποι, αυτοί που ψήφισαν εμάς, τους Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ για καλύτερες μέρες δεν προδίδονται. Θα καταψηφίσουμε αυτήν την τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Καλώς, κύριε Βρεττέ.

Το λόγο έχει ο κ. Μπέζας.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΠΕΖΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, το φλέγον ζήτημα σήμερα είναι το θέμα της διαχείρισης των απορριμμάτων της Αττικής, εγώ όμως θα αναφερθώ κυρίως στο ζήτημα των μελετών, γιατί οι μελέτες αποτελούν μια βασική συνιστώσα του συστήματος παραγωγής δημοσίων έργων.

Το μέλλον των δημοσίων έργων στη χώρα μας περνάει από ένα, θα έλεγα, κομβικό χρονικό σημείο, την ολοκλήρωση των έργων για τους Ολυμπιακούς Αγώνες και την ολοκλήρωση των έργων που χρηματοδοτούνται από τους πόρους του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Μετά από αυτό το κρίσιμο χρονικό σημείο θα έλθει το τέλος της ιστορίας των δημοσίων έργων στη χώρα; Εγώ θα απαντούσα «όχι». Και το λέω αυτό γιατί οι ανάγκες για έργα υποδομής στην πατρίδα μας είναι τεράστιες, οι ρυθμοί με τους οποίους κατασκευάζονται τα έργα υποδομής είναι αργοί, η διαχείριση των πόρων γίνεται με έναν μη ορθολογικό τρόπο και, επομένως, μετά και από αυτό το κρίσιμο κομβικό σημείο, θα υπάρχει ανάγκη κατασκευής πολλών δημοσίων

έργων στη χώρα. Με άλλα λόγια, θα έχουμε για αρκετά ακόμα χρόνια μια επιμήκυνση της κατασκευαστικής περιόδου και ο κλάδος των κατασκευών θα αποτελεί έναν από τους βασικότερους πυλώνες ανάπτυξης της χώρας μας.

Επειδή ο κλάδος των κατασκευών θα είναι ένας από τους βασικότερους πυλώνες ανάπτυξης της χώρας, και οι μελέτες, οι οποίες αποτελούν -όπως είπα- μια βασική συνιστώσα στην παθολογία των δημοσίων έργων, θα είναι ένα σημαντικό ζήτημα για την πατρίδα μας.

Φαίνεται όμως ότι αυτή τη σοβαρή συνιστώσα του συστήματος παραγωγής δημοσίων έργων το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. με το νομοσχέδιο, το οποίο συζητούμε σήμερα, δεν την αντιμετωπίζει με τη σοβαρότητα, με την προοπτική, με το μακρόπνοο σχεδιασμό και τη στρατηγική που θα έπρεπε να αντιμετωπίζει αυτό το θέμα. Και επιπλέον φαίνεται ότι δεν υπάρχει πλήρης γνώση της πραγματικής κατάστασης. Αυτό νομίζω ότι είναι το σοβαρότερο.

Ο ισχύων νόμος, ο 716, είχε σαφείς στρατηγικούς στόχους, τους οποίους πέτυχε κατά ένα μέρος. Βέβαια υπάρχει σήμερα, μετά από είκοσι πέντε χρόνια εφαρμογής του, η ανάγκη για βελτιώσεις και η προσαρμογή στα νέα δεδομένα που έχουν δημιουργηθεί στη χώρα. Φαίνεται όμως μετά από τόσα χρόνια ότι το νομοθέτημα αυτό είχε σαφείς στόχους και υπάρχει μια τεράστια διαφορά ανάλυσης, αρτιότητας, πληρότητας και ποιότητας του 716 σε σχέση με το προτεινόμενο νομοσχέδιο.

Αυτοί που ασχολούνται πιο εξειδικευμένα με αυτά τα θέματα της νομοθεσίας πολύ φοβάμαι ότι, όταν διαβάζουν τις ρυθμίσεις του συγκεκριμένου νομοσχεδίου, οδηγούνται σε απογοήτευση για τη σημερινή κατάσταση στη Δημόσια Διοίκηση και για την πολιτική διορατικότητα της σημερινής ηγεσίας του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.

Όχι μόνο δεν λύνεται κανένα από τα μεγάλα ζητήματα του κλάδου των μελετών αλλά ενάρα νομίζω ότι ανοίγονται και παράθυρα για αδιαφάνεια και εκτροπές από τη νομιμότητα.

Μου κάνει δε ιδιαίτερη εντύπωση το γεγονός ότι μετά από τόσα χρόνια επεξεργασίας, μέσα από επιτροπές και υποεπιτροπές υπάρχουν ακόμα κλάδοι του τεχνικού κόσμου που λένε ότι δεν έχει γίνει ουσιαστικός διάλογος. Επιπλέον κανένας φορέας του τεχνικού κόσμου της χώρας δεν έχει αποδεχθεί τις ρυθμίσεις αυτού του νομοσχεδίου.

Είπα προηγουμένως ότι με τις ρυθμίσεις που προωθεί το ΥΠΕΧΩΔΕ δεν έχει ξεκάθαρη εικόνα της πραγματικότητας. Και βέβαια δεν έχει, διότι το πρόβλημα δεν είναι η αμοιβή του μελετητή και η αποσύνδεσή του από τον προϋπολογισμό του έργου. Η επίπτωση μιας κακής ή καλής μελέτης στην τεχνική δαπάνη ενός έργου είναι πολλαπλάσια του ολικού κόστους.

Αρα η επιδίωξη περιορισμού του κόστους των μελετών δεν είναι το μείζον ζήτημα. Εξάλλου, πολλές μελέτες, όπως είναι οι μελέτες των έργων οδοποιίας για τις οποίες δαπανάται ένα μεγάλο μέρος των κοινοτικών πόρων, είναι μελέτες οι οποίες δεν αμειβονται με βάση τον προϋπολογισμό του έργου.

Εγώ δεν θέλω σε καμία περίπτωση να υπερασπιστώ τους μελετητές. Υπάρχουν σε κάθε κλάδο άνθρωποι που είναι άξιοι και υπεύθυνοι και υπάρχουν και άνθρωποι οι οποίοι είναι ανεύθυνοι. Όμως, υπάρχει μια πραγματικότητα την οποία δεν μπορούμε να αγνοούμε. Ευθύνονται οι μελετητές για το ότι έχουν δοθεί τεράστιοι πόροι στην Αυτοδιοίκηση του Α' και Β' βαθμού, χωρίς να υπάρχουν ουσιαστικά στελεχωμένες και έμπειρες υπηρεσίες επίβλεψης των μελετών; Εδώ οι περισσότερες τεχνικές υπηρεσίες των δήμων δεν έχουν τους κατάλληλους μηχανικούς. Ακόμα υπάρχουν ΤΥΔΚ που δεν έχουν διπλωματούχους μηχανικούς.

Το αποτέλεσμα είναι, κύριοι συνάδελφοι, καμία μελέτη να μην επιβλέπεται. Μπορεί στην κατασκευή των έργων να υπάρχει μια στοιχειώδης επίβλεψη, όμως στις μελέτες -αναφέρομαι κυρίως στα μικρά και στα μεσαία έργα, για τα οποία υπάρχει ένα δομικό πρόβλημα- υπάρχει απλά και μόνο η παραλαβή και όχι πραγματική παρακολούθηση και ο έλεγχος της μελέτης.

Ευθύνονται οι μελετητές για το ότι, για παράδειγμα, το πρόγραμμα «ΕΠΤΑ» του Υπουργείου Εσωτερικών εγκρίθηκε όπως υποβλήθηκε από τους δήμους με αυθαίρετα προεκτιμώμενες

αμοιβές;

Η ίδια δυστυχώς κατάσταση προχειρότητας επαναλαμβάνεται στο μεγαλύτερο μέρος των μελετών που προγραμματίζονται για έργα του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Ο πυρήνας επομένως του προβλήματος, δεν είναι η σύνδεση της αμοιβής του μελετητή με τον προϋπολογισμό του έργου.

Η μία κύρια αιτία της κακοδαιμονίας είναι η κατάσταση που υπάρχει σήμερα στη Δημόσια Διοίκηση. Ο τρόπος που λειτουργεί, είναι ένας τρόπος απαράδεκτος. Με τον τρόπο που λειτουργεί, με την πολυνομία, τη γραφειοκρατία και τις ελλείψεις που έχει η Δημόσια Διοίκηση, έχει μετατρέψει τη διαδικασία εκπόνησης μίας μελέτης από μια διαδικασία τεχνικοοικονομική σε μία διαδικασία καθαρά γραφειοκρατική και διαδικαστική.

Η δεύτερη μεγάλη αιτία της κακοδαιμονίας είναι ότι προκηρύσσονται μελέτες χωρίς να έχει προσδιοριστεί από τον κύριο του έργου με σαφήνεια το αντικείμενό τους. Ο κύριος του έργου πρέπει να καθορίζει με συγκεκριμένο τρόπο τα κύρια χαρακτηριστικά του έργου, την τεchnοοικονομική του σκοπιμότητα, τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, τους διατιθέμενους πόρους. Μόνο όταν υπάρχουν όλα αυτά τα στοιχεία μπορεί να ανατεθεί μία μελέτη.

Εάν η Δημόσια Διοίκηση δεν έχει τη δυνατότητα να αντεπεξέλθει σε αυτό, τότε υπάρχουν τρόποι να ενισχυθεί από τον ιδιωτικό τομέα, για να μπορεί να προσδιοριστεί με σαφήνεια κάθε φορά το αντικείμενο της μελέτης που προκηρύσσεται.

Υπάρχουν και άλλα θέματα που προτείνονται μέσα από τις διατάξεις. Φαίνεται ότι εισάγετε μια αδιαφάνεια και μια διαπλοκή, συνεχίζοντας την παράδοση που έχουν δημιουργήσει οι Κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ στη διαχείριση των δημοσίων υποθέσεων της χώρας. Δεν θεσμοθετείτε μητρώο καθώς και ουσιαστικά και τυπικά προσόντα για τις υπηρεσίες επίβλεψης και διοίκησης στα έργα.

Τα αντικείμενα, όμως, αυτά, όπως είναι η παροχή υπηρεσιών επίβλεψης και διοίκησης, είναι αντικείμενα τα οποία έχουν άμεση σχέση με την ποιότητα, το κόστος και τον προϋπολογισμό των έργων. Με τον τρόπο αυτό, δηλαδή με αναθέσεις σε άτομα και εταιρείες που δεν έχουν κανένα ουσιαστικό προσόν και δεν είναι εγγεγραμμένες σε ειδικά μητρώα, μπορεί ο εκάστοτε Υπουργός να ελέγχει την πορεία ενός έργου. Μπορεί να δίνεται η δυνατότητα στην εκάστοτε αναθέτουσα αρχή να αναθέτει σε σχήματα ημετέρων, χωρίς, όπως είπα και πριν, ουσιαστικά προσόντα, την επίβλεψη και τη διοίκηση του έργου.

Αυτή είναι μια κατάσταση που δεν πρέπει να υπάρχει. Πρέπει να υπάρξει μητρώο για όλες τις υπηρεσίες του μηχανικού. Δεν θέλετε, όμως, να το κάνετε αυτό, γιατί φαίνεται ότι δεν θέλετε να εξυγιάνετε το σύστημα.

Και βέβαια η μεγαλύτερη υποκρισία στις διατάξεις οι οποίες προτείνονται, είναι το γεγονός ότι δεν υπάρχει καθολική εφαρμογή του νόμου. Είναι αλήθεια ότι από τη συζήτηση στην επιτροπή προέκυψε μια διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής. Ωστόσο υπάρχουν εξαιρέσεις.

Αυτά τα εξαιρούμενα νομικά πρόσωπα δυστυχώς διαχειρίζονται το μεγαλύτερο ποσοστό των μελετών των δημοσίων έργων. Με αυτές τις εξαιρέσεις, δεν έχουμε ενιαίο θεσμικό πλαίσιο, που να έχει καθολική εφαρμογή. Και αν πιστεύετε, κύριε Υφυπουργέ του ΠΕΧΩΔΕ, ότι οι οργανισμοί αυτοί που έχουν δικούς τους κανονισμούς ανάθεσης μελετών έχουν βρει τρόπους για να παράγουν σωστές και άρτιες μελέτες, τότε γιατί δεν ενσωματώνετε τις ρυθμίσεις και τις διατάξεις αυτών των κανονισμών, στις ρυθμίσεις του συγκεκριμένου νομοσχεδίου; Όσο παραμένουν αυτές οι εξαιρέσεις, το ίδιο το νομοσχέδιο αυτοαναίρεται, αφού περιορίζεται σε ένα ποσοστό του συνόλου των μελετών. Εκτός αν θέλετε να υπάρχει κάτι τέτοιο, αν θέλετε να υπάρχει αδιαφάνεια που ήδη υπάρχει στο χώρο, μία αδιαφάνεια που αποδεικνύεται από τα έργα και τις ημέρες στις αναθέσεις μελετών και φορέων, όπως η Εγνατία Οδός, ο ΕΡΓ-ΟΣΕ και ο ΟΣΚ.

Υπάρχουν και άλλα ζητήματα, που δείχνουν ότι αυτό το νομοθέτημα δεν θωρακίζει το μέλλον των μελετών στη χώρα μας και επομένως δεν θωρακίζει το μέλλον των δημοσίων έργων. Παραγκωνίζεται επιδεικτικά και δεν καταλαβαίνω για ποιους λόγους, ο εκσυγχρονισμός των προδιαγραφών των μελετών.

Πλήττονται οι νέοι μελετητές με τη δυνατότητα των απευθείας αναθέσεων. Και δεν αρκεί εδώ η εντοπιότητα. Δεν οριοθετείτε το σύστημα μελέτης κατασκευής. Δεν αντιμετωπίζετε το μεγάλο ζήτημα των έργων με συμβάσεις παραχώρησης. Και βέβαια δεν αγγίζετε καν το θέμα της αναβάθμισης των στελεχών της δημόσιας διοίκησης.

Πίστευα ότι έστω και την τελευταία στιγμή, η ηγεσία του ΥΠΕΧΩΔΕ θα άκουγε την φωνή του τεχνικού κόσμου, τη φωνή εκείνων που εκπονούν μελέτες και παράγουν έργα και θα ακολουθούσε ένα διαφορετικό δρόμο, μεγάλων αλλαγών, που θα καθόριζαν ένα διαφορετικό μέλλον στις μελέτες. Όμως δεν συμβαίνει κάτι τέτοιο και πιστεύω ότι με το συγκεκριμένο νομοσχέδιο υποθηκεύεται το σύστημα παραγωγής δημοσίων έργων.

Δύο λόγια για το θέμα των χωροθετήσεων. Το πρόβλημα στην Αττική είναι μεγάλο και πρέπει να λυθεί, όπως σε ολόκληρη την χώρα, γιατί αντίστοιχα προβλήματα υπάρχουν στις περισσότερες περιφέρειες της χώρας. Και ναι μεν λέτε ότι αναλαμβάνετε το πολιτικό κόστος, εγώ όμως αναρωτιέμαι γιατί δεν αναλαμβάνετε το πολιτικό κόστος όλο αυτό το διάστημα που είσαστε στην εξουσία. Γιατί έχετε ευθύνες. Έχετε ευθύνες γιατί υπήρχε η δυνατότητα από τη ισχύουσα μέχρι σήμερα νομοθεσία να προχωρήσετε σε περιφερειακό σχεδιασμό της διαχείρισης. Δεν είναι δυνατόν να γίνεται διαχείριση αποκλειστικά και μόνο στα γεωγραφικά όρια ενός δήμου ή ενός νομού, γιατί υπάρχει περίπτωση να χωροθετήσουμε χώρους για να φέρνουν τα σκουπίδια τους δήμοι διαφορετικών νομών. Να έχουμε δηλαδή διανομαρχιακό σχεδιασμό της διαχείρισης. Υπήρχε επομένως από το νόμο δυνατότητα περιφερειακού σχεδιασμού και δεν έχετε εγκεκριμένο περιφερειακό σχεδιασμό διαχείρισης αποβλήτων για καμία περιφέρεια της χώρας. Έχετε ευθύνη γιατί δεν έχετε ακόμη ολοκληρώσει το θεσμικό πλαίσιο για τη διαχείριση των απορριμμάτων. Έχετε ευθύνη γιατί δεν έχετε αναζητήσει άλλους τρόπους διαχείρισης. Στη χώρα μας υπάρχει κατακερματισμός ιδιοκτησίας και θα έπρεπε από χρόνια να είχαμε προβληματιστεί σε διαφορετικές μεθόδους διαχείρισης πέρα από τους ΧΥΤΑ.

Τέλος έχετε ευθύνη γιατί δεν έχετε πείσει σαν κράτος ότι μπορεί η Δημόσια Διοίκηση να διαχειριστεί σωστά τέτοιους χώρους και να τους αποδώσει στους πολίτες. Γι' αυτό και υπάρχει το πρόβλημα της κοινωνικής συναίνεσης.

Μην έρχεσθε λοιπόν, να υποστηρίζετε ότι έχετε το πολιτικό θάρρος να λύσετε το πρόβλημα, γιατί αυτό που κάνετε με τις νομικές και πολιτικές ακροβασίες που επιχειρείτε, θα δημιουργήσει περισσότερα προβλήματα από αυτά που θέλετε να λύσετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ Μάνος έχει το λόγο.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Κύριοι συνάδελφοι, δεν θα σας κουράσω πολύ. Από την πρώτη στιγμή θα σας πω ότι θα καταψηφίσω το νομοσχέδιο και για τα δύο του σκέλη, και για το ζήτημα των μελετών και για το ζήτημα των χώρων ταφής των σκουπιδιών.

Δύο λόγια για το ζήτημα των μελετών και γιατί μολονότι το νομοσχέδιο έχει θετικά στοιχεία, μολονότι στη εισηγητική έκθεση υπάρχουν σωστές διαπιστώσεις, παρά ταύτα βρισκόμαστε σε συνολικό κείμενο δεν προσφέρει απολύτως τίποτε, δεν προσθέτει στην σημερινή κατάσταση. Θα έλεγα ότι η κατάλληλη θέση του νομοσχεδίου είναι ο κάλαθος των αχρήστων, δεν θα αλλάξουν τα πράγματα στην ουσία.

Να πω δυο από τα πράγματα που θεωρώ θετικά, ώστε να μην υπάρχει παρανόηση, διότι δεν νομίζω ότι αντιτίθενται στο νομοσχέδιο για τους ίδιους λόγους για τους οποίους αντιτίθενται άλλοι. Κατ' αρχάς θεωρώ εξαιρετικά θετικό το ότι τουλάχιστον σε επίπεδο εισηγητικής έκθεσης υπάρχει η παραδοχή ότι το στοιχείο της οικονομικότητας της προσφοράς, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη. Δηλαδή θεωρώ αδιανόητο ότι όλοι οι μελετητές από τους «ντενεκέδες» μέχρι τους αρίστους, θα λαμβάνουν την ίδια αμοιβή. Είναι ακατανόητο το γεγονός ότι τόσα χρόνια διατηρείται αυτό το καθεστώς.

Θεωρώ επίσης εξαιρετικά θετικό το ότι θα αποδεδειχθεί η αμοιβή του μελετητή από τον προϋπολογισμό του έργου. Αυτό ήταν ένα ανατριχιαστικό στοιχείο. Θα σας δώσω ένα παράδειγμα

μα των αποτελεσμάτων αυτής της ρύθμισης που οδηγεί σε εξωφρενικές καταστάσεις. Πριν από δεκαπέντε περίπου χρόνια έγινε ο ανισόπεδος κόμβος στο Γηροκομείο, στη Λεωφόρο Κηφισίας. Σ' αυτήν τη διαδρομή, εκεί που είναι ο κόμβος το 98,5% των διερχομένων αυτοκινήτων είναι Ι.Χ. Το 1,5% είναι φορτηγά και λεωφορεία. Για λόγους που δεν γνωρίζω τα λεωφορεία δεν χρησιμοποιούν το υπόγειο τμήμα του κόμβου, αλλά μόνο το υπέργειο. Συνεπώς το κάτω μέρος, χρησιμοποιείται από ελάχιστα μεγάλα φορτηγά. Η λογική ενός συνετού ανθρώπου θα επέβαλλε, αντί να φτιάξουμε αυτό το κολοσσιαίο έργο, να κάνουμε ένα πολύ μικρότερο από το οποίο να περνούν μόνο τα Ι.Χ. αυτοκίνητα. Δηλαδή αντί να έχει ένα ύψος τεσσαράμισι μέτρα, να έχει ύψος μόνο δύο μέτρα. Έτσι, από πλευράς δαπάνης και διαστάσεων, το έργο θα διαμορφωνόταν στο 1/5 ή και στο 1/5 του σημερινού. Ποιος όμως μελετητής θα είχε κίνητρο να προτείνει στην υπηρεσία και να πει, τι είναι αυτές οι ανοησίες που κάνετε, γιατί κάνετε αυτό το θηριώδες έργο και δεν κάνετε ένα μικρότερο; Αν το έλεγε αυτό, θα μειωνόταν η αμοιβή του στο 1/5. Στη Γαλλία που δεν έχουν τα ίδια συστήματα σε σειρά πόλεων θα δείτε υπόγειες διαβάσεις από τις οποίες άνθρωπος δεν μπορεί να περάσει όρθιος διότι από εκεί περνούν μόνο αυτοκίνητα. Στο μέσον της Νέας Υόρκης έχουν τέτοιου είδους υπόγειες διαβάσεις, στις οποίες χωρά μόνο ένα Ι.Χ. αυτοκίνητο. Γιατί, λοιπόν, να κάνουμε ένα μεγαλοπρεπές έργο το οποίο δεν θα χρησιμοποιείται ποτέ, αφού δεν θα περνάνε τέτοια αυτοκίνητα απ' αυτόν το χώρο;

Αυτό που σας περιγράφω, συνεχίζεται τώρα σ' όλη τη Λεωφόρο Κηφισίας. Κάνουμε κολοσσιαίες υπόγειες διαβάσεις. Ο μελετητής εκλήθη να μελετήσει σειρά υπογείων διαβάσεων και γι' αυτό αμείφθηκε μ' ένα ποσό 600 εκατομμυρίων δραχμών, για τη μελέτη τεσσάρων υπογείων διαβάσεων της διαστασιολογίας που περιέγραφα. Αφού τις μελέτησε και εισέπραξε, το Υπουργείο είπε ότι δεν έχει λεφτά. Έτσι, κάναμε μόνο μια υπόγεια διάβαση. Αν όμως ο μελετητής είχε σωστό κίνητρο, θα είχαν γίνει άλλου είδους έργα, θα είχαν γίνει και οι τέσσερις διαβάσεις με το κόστος της μιας. Αυτό είναι το αποτέλεσμα του τελείως στρεβλού συστήματος κινήτρων.

Τώρα γιατί το νομοσχέδιο δεν είναι εντάξει. Δεν είναι εντάξει, γιατί είναι φανερό ότι πρόκειται για άλλο ένα νομοσχέδιο το κείμενο του οποίου διαμόρφωσαν άνθρωποι τεχνικοί ενώ τα ζητήματα είναι νομικά και οικονομικά.

Έχουν πνιγεί στην περιπτώσιολογία. Ο καθένας σκέφτηκε πώς θα προστατευθεί και βέβαια υποκρύπτεται αυτό που όλοι αναφέρουν, δηλαδή η ανικανότητα πλέον της διοίκησης –αυτής που έχει απομείνει– να κρίνει επί της ουσίας. Σου λένε ότι είναι σωστό να κρίνει η διοίκηση. Όμως, ποια διοίκηση θα κρίνει; Αυτό, βέβαια, δεν βγαίνει στην επιφάνεια και γίνονται διάφορες λεπτομερειακές «μανούβρες» και «ρυθμισούλες», προκειμένου να κρούσουμε το γεγονός ότι δεν έχουμε διοίκηση ικανή να κρίνει. Γι' αυτό λέω ότι το νομοσχέδιο, έτσι όπως έχει διαμορφωθεί, είναι άχρηστο.

Τώρα και επειδή βέβαια θα μου πει η κυρία Υπουργός πού να τα βρούμε όλα αυτά και πώς θα φτιάξουμε τη διοίκηση, θα σας δώσω ένα παράδειγμα. Στο νομοσχέδιο έχουμε μια σειρά κριτηρίων επιλογής για την ανάθεση, κριτήρια τεχνικής και οικονομικής ικανότητας. Το άρθρο 11, λοιπόν, του νομοσχεδίου ορίζει: «Η επιλογή των κατάλληλων... γίνεται με βάση τα παρακάτω κριτήρια: α) την εμπειρία των ενδιαφερομένων από ανάλογα έργα...». Ποιοι είναι οι ενδιαφερόμενοι; Η κατά περίπτωση μηχανικοί ή οι ενοικιάζοντες πτυχία προκειμένου να διαμορφωθεί μία ομάδα.

Το βασικό κριτήριο, κύριε Εισηγητά του ΠΑΣΟΚ, βάσει του κοινού που είναι η εμπειρία της αναθέτουσας αρχής από το συγκεκριμένο μελετητή. Αυτό το κριτήριο δεν υπάρχει καθόλου στο νομοσχέδιο. Δηλαδή, βάσει αυτού του νόμου, αλλά και του προηγούμενου, θα μπορούσαμε να αναθέσουμε σ' ένα μελετητή να αναλάβει το πέμπτο σπίτι, όταν αυτός έχει αναλάβει τέσσερα σπίτια τα οποία έχουν πέσει όλα, δεδομένου ότι θα έχει εμπειρία κατασκευής σπιτιών. Δηλαδή η εμπειρία της αναθέτουσας αρχής και το τι αυτή έχει ζήσει και αποκομίσει από το έργο του εκάστοτε μελετητή στο παρελθόν, δεν υπάρχει που-

θενά ως κριτήριο μέσα στο νομοσχέδιο.

Επίσης μέσα στο νομοσχέδιο δεν υπάρχουν και πολλά άλλα, ενώ υπάρχουν εκείνα που δεν θα έπρεπε να υπάρχουν, όπως για παράδειγμα το ότι μία ανάθεση θα πρέπει να γίνεται με τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Αξιολόγησης. Όσοι έχετε κάποια εμπειρία διοίκησης, θα ξέρετε πρακτικά τι μπορεί αυτό να σημαίνει. Δεν θα σας πω πολλά. Σας είπα τη γνώμη μου και σας περιέγραψα αυτό που αντιλαμβάνομαι εγώ ως κατάσταση.

Επιπλέον, είμαι απόλυτα αντίθετος με τη ρύθμιση που αφορά τους χώρους υγειονομικής ταφής για τον εξής λόγο. Κύριοι συνάδελφοι, θεωρώ ότι το ζήτημα των σκουπιδιών είναι ένα ζήτημα το οποίο ο κάθε δήμος θα έπρεπε και όφειλε να το αντιμετωπίζει μόνος του. Δηλαδή το Υπουργείο θα έπρεπε να καθορίσει ένα πλαίσιο αυστηρότατων κανόνων, με αυστηρότατες ποινές και συνέπειες. Εδώ έχουμε φτάσει στο σημείο να μας «κυνηγά» η Ευρωπαϊκή Ένωση, γιατί δεν τηρούμε τους κανόνες της, όπως για παράδειγμα στην Κρήτη. Ωστόσο, εμείς δεν έχουμε τέτοιους αυστηρούς κανόνες βάσει των οποίων θα «κηνυγάμε» τους δήμους.

Αντίθετα, έχουμε τους κυρίους δημάρχους –και είναι προφανές ότι κανένας από αυτούς δεν εκτελεί το καθήκον του όπως θα έπρεπε να το κάνει, αλλά μπορεί να υπάρχουν και μερικές εξαιρέσεις- οι οποίοι περιμένουν να έρθει η Διοίκηση και να ρυθμίσει τα πάντα. Αυτό, δε, το οποίο κάνει δεν θα λειτουργήσει εκ των πραγμάτων.

Για να μην υπάρχει παρανόηση, ο Δήμος Αθηναίων όφειλε να αντιμετωπίσει το πρόβλημα όσον αφορά τα δικά του σκουπίδια. Για παράδειγμα, θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει τους κανόνες της αγοράς και να πει ότι προκειμένου να κατασκευάσω ένα σύστημα καύσης στην Αθήνα, προτιμώ να πληρώσω μία αμοιβή ανά τόνο στο Δήμο Λιοσίων ή σε κάποιον άλλο δήμο. Δηλαδή, θα έπρεπε να πληρώσει ο Δήμος Αθηναίων προκειμένου να δεχθεί κάποιος άλλος δήμος τα σκουπίδια της Αθήνας. Την ευθύνη όμως όφειλε να την αναλάβει ο δήμος.

(Στο σημείο αυτό χτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή).

Κύριε Πρόεδρε, τελειώνω αμέσως. Σας παρακαλώ πολύ, να δείξετε λίγη ανοχή όσον αφορά το χρόνο ομιλίας.

Είναι κρίμα που η κυρία Υπουργός η οποία ήρθε σε από το Υπουργείο Δημόσιας Διοίκησης δεν ακολούθησε αυτή τη «γραμμή», δηλαδή να υποχρεώσει κάθε δήμο να αντιμετωπίσει το πρόβλημα.

Εδώ έχουμε φτάσει στο σημείο να διαβάζω –δεν ξέρω αν είναι αλήθεια- ότι οι δήμοι διαμαρτύρονται ότι ενώ είναι έτοιμοι να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα, το Υπουργείο δεν τους αφήνει. Αν αυτό αληθεύει, δεν το καταλαβαίνω. Ωστόσο, φαίνεται ότι έχει συμβεί και αυτό! Κάπου διάβασα ότι οκτώ δήμοι διαμαρτύρονται διότι το Υπουργείο δεν τους αφήνει να κάνουν μόνοι τους τη δουλειά τους.

Κύριοι συνάδελφοι, αυτό το οποίο περιγράψω θα σήμαινε επίσης ότι πλέον θα υπήρχε και κάποια οικονομική λογική.

Θα έλεγε ο Δήμος της Αθήνας, προκειμένου να πληρώσω τον χ' δήμο, με συμφέρει περισσότερο να κάνω ένα εκτεταμένο πρόγραμμα ανακύκλωσης και με συμφέρει ένα πολύ μεγάλο μέρος των σκουπιδιών να το καίω. Θα έμπαινε λογική στον τρόπο που αντιμετωπίζουμε το θέμα των σκουπιδιών. Ενώ τώρα, κύριοι συνάδελφοι, ποια είναι η λογική; Πάρ' τα από εδώ και ρίξ' τα όπου θέλεις και ας πάρει την ευθύνη η κυρία Υπουργός. Αυτή είναι η λογική όλων.

Κατά τη γνώμη μου είναι τελειώς λάθος η προσέγγιση. Το μόνο που θα συμβεί είναι ότι αργά ή γρήγορα δεν θα λύσει το ζήτημα, διότι δεν υπάρχει καμία λογική στην προσέγγιση που ακολουθεί η Κυβέρνηση με αυτό το νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Βλάχος έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, ερχόμαστε λίγες ημέρες πριν κλείσει η Βουλή και με συνοπτικές διαδικασίες, όπως επισημάνθηκε απ' όλους όσους μίλησαν εδώ αλλά και στην επιτροπή πριν λίγες ημέρες, να προσπαθήσουμε να λύσουμε ένα

μεγάλο θέμα, ίσως το μεγαλύτερο που απασχολεί το λεκανοπέδιο της Αττικής. Ένα θέμα που την αποκλειστική ευθύνη για το πλήρες αδιέξοδο έχει η σημερινή Κυβέρνηση.

Η μέχρι σήμερα αντιμετώπιση του θέματος διαχείρισης των απορριμμάτων στην Ελλάδα και ιδιαίτερα στην Αττική από τις Κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ, καταγράφεται ως μια κραυγαλέα περίπτωση αδυναμίας. Εδώ και πάρα πολλά χρόνια πολλοί και για τους δικούς τους λόγους ο καθένας βολεύτηκαν στην κυριολεξία με την εύκολη λύση της «υγειονομικής» ταφής των σκουπιδιών στη χλωματερή των Άνω Λιοσίων. Η περιοχή μετονομάστηκε σε χώρο υγειονομικής ταφής απορριμμάτων και κατέστη η μόνη διέξοδος για το λεκανοπέδιο της Αττικής. Μέχρι τώρα η Κυβέρνηση επέλεξε το δρόμο της συγκάλυψης και της προχειρότητας, αφού επί πολλά χρόνια «έκρυβε τα σκουπίδια στην κυριολεξία κάτω από το χαλί». Επιπλέον χρόνια τώρα ψάχνει άλλοθι, επιρρίπτοντας ευθύνες στην αυτοδιοίκηση.

Σ' αυτή βέβαια την επιχείρηση συγκάλυψης και διαιώνισης του προβλήματος, χωρίς την παράλληλη διερεύνηση εναλλακτικών δρόμων λύσης πρωταγωνίστησε ο ΕΣΔΚΝΑ ο οποίος ήταν και παραμένει ένα κλειστό πολιτικό –γιατί να μην το πούμε κλαμπ, όχημα εξυπηρέτησης κάποιων συμφερόντων. Και μόνο ότι τον τελευταίο χρόνο ο προϋπολογισμός τον οποίο διαχειρίστηκε ο σύνδεσμος άγγιξε τα 90 δισεκατομμύρια δραχμές δίνει, πιστεύω, απαντήσεις για τη διατήρηση του κλειστού χαρακτήρα. Παρά όμως τον πακτωλό των χρημάτων δεν κατάφερε να διαμορφώσει ένα νέο μοντέλο διαχείρισης των απορριμμάτων. Από τα χρήματα που εισπράττει ο ΕΣΔΚΝΑ πολύ λίγα βέβαια δίνονται ως αντισταθμιστικά οφέλη για τους Ο.Τ.Α. της περιοχής με εξαίρεση ίσως το Δήμο των Άνω Λιοσίων. Από τα κεφάλαια αυτά, όμως, δεν προνοήθηκε η διανομή ικανού μέρους για την αξιοποίηση νέων μεθόδων διαχείρισης απορριμμάτων ούτε όμως και για την αναβάθμιση της περιοχής. Είναι ενδεικτικό ότι το εργοστάσιο ανακύκλωσης που υπάρχει στα Άνω Λιόσια και που κατασκευάστηκε εκεί, αφού τετραπλασιάστηκε το κόστος της αρχικής κατασκευής του για άγνωστο λόγο –θα μας πει η κυρία Υπουργός ή κάποιος άλλος- λειτούργησε μόνο μία ώρα και το εργοστάσιο αυτό είχε τη δυνατότητα να διαλέγει χιλίους πεντακοσίους έως χιλίους οκτακοσίους τόνους απορριμμάτων ημερησίως. Αυτό, λοιπόν, το μοντέλο που δημιουργήθηκε στα Λιόσια από την Κυβέρνηση και τον ΕΣΔΚΝΑ δεν επιθυμεί κανείς να το δεχθεί στην περιοχή του.

Η κυβερνητική ευθύνη ασφαλώς είναι μεγάλη και η σημερινή βιασύνη της ηγεσίας του ΥΠΕΧΩΔΕ να φέρει άρον άρον το νομοσχέδιο χωροθέτησης νέων περιοχών στην περιφέρεια Αττικής φανερώνει για άλλη μια φορά την αδυναμία της Κυβέρνησης να επιλύσει το μείζονος σημασίας πρόβλημα των απορριμμάτων.

Θα πρέπει να πω ότι το 1967 κάποιος συνταγματάρχης χωροθέτησε στο Κορωπί μία χλωματερή.

Αφού η χλωματερή λειτούργησε για αρκετά χρόνια, τριάντα χρόνια μετά ήρθε η πολιτεία να ονομάσει εκείνο το χώρο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, NATURA. Εκεί που ήταν η χλωματερή αν πάει κανείς ακόμη και σήμερα –αν και έκλεισε από το 1978, δηλαδή πριν από εικοσιπέντε χρόνια- έχουμε αναθυμιάσεις.

Σήμερα, λοιπόν, υπό την πίεση της συγκυρίας –Ολυμπιακοί Αγώνες, κάποια χρήματα να μη χαθούν, κάποια πρόστιμα που θέλουν να μας επιβάλλουν- η κυρία Υπουργός σπεύδει να προβάλει δήθεν σχέδια-λύσεις, που ουδεμία πρακτική αξία έχουν, προσπαθώντας απλώς να αποπροσανατολίσει τους πολίτες.

Μας λέτε: «Τι προτείνετε;» Ως Βουλευτής της περιφέρειας Αττικής θα μπορούσα να πω ότι το μόνο που έχω να προτείνω αφορά τη διαχείριση των δικών μας απορριμμάτων και εκεί να τελειώσουμε. Γιατί δεν αισθάνομαι ότι είμαστε υποχρεωμένοι – και εγώ και οι συνάδελφοί μου στην περιφέρεια Αττικής- να πούμε τι θα κάνουν οι δήμοι και οι κοινότητες της Αθήνας και του Πειραιά τα απορρίμματά τους.

Όμως, για το καλό της συζήτησης ας μη σταθούμε εκεί. Να πούμε ότι η σύγχρονη επιστήμη δίνει λύση στη διαχείριση των απορριμμάτων, όπου, βέβαια, η επιλογή της δημιουργίας χλωματερών δεν είναι η μόνη πρόταση. Ακούστηκε εδώ κατά κόρον. Ακούγεται τις τελευταίες εβδομάδες και, βεβαίως, η κ. Παπαν-

δρέου έρχεται να μας πει ότι και στο Βέλγιο το 10% των υλικών πάει σε χωματερή. Μα, περί αυτού πρόκειται; Αυτό λέμε εμείς;

Αυτές τις νέες επιστημονικές προσεγγίσεις, λοιπόν, η Κυβέρνηση φαίνεται να τις αγνοεί. Αποτελεί, βέβαια αναμφισβήτητη την πιο εύκολη και συνάμα πιο οικονομική διέξοδο. Γι' αυτό άλλωστε και η Κυβέρνηση οδηγείται σε αυτή, στους λεγόμενους ΧΥΤΑ.

Ακόμη, όμως, και στην περίπτωση των ΧΥΤΑ υπάρχουν διεθνώς αναγνωρισμένα κριτήρια –περιβαλλοντικά, γεωλογικά, οικιστικά– που είναι απαραίτητα να γίνονται σεβαστά. Αυτά έχουν να κάνουν με την ύπαρξη απαραίτητου οδικού δικτύου, την προστασία του περιβάλλοντος, τον υδροφόρο ορίζοντα, τα επιφανειακά νερά, τους αρχαιολογικούς χώρους, τις ζώνες προστασίας περιοχών φυσικού κάλλους.

Επιπλέον η ύπαρξη τουριστικής και οικιστικής ανάπτυξης και η παρουσία υποδομών, όπως αεροδρόμια και λιμάνια, και η σεισμικότητα αποτρέπουν τη χωροθέτηση χωματερών κοντά τους. Απ' όλα αυτά συνάγεται ότι οι χώροι που προτείνονται στην περιοχή μας είναι παντελώς ακατάλληλοι.

Η προσπάθεια επίλυσης του ζητήματος των απορριμμάτων πρέπει να έχει άλλη κατεύθυνση, την οποία εσείς δεν θέλετε καν να ακούσετε. Κεντρικός στόχος ενός σχεδίου επίλυσης πρέπει να αποτελεί η ελαχιστοποίηση της μάζας των απορριμμάτων, πριν να καταλήξουν στο τελικό στάδιο αποθήκευσης ή άλλης αντιμετώπισης, όπως η εφαρμογή βιοεπεξεργασίας, κομποστοποίησης ή ειδικών συστημάτων καύσης.

Για το λόγο αυτό ως προς τη διαχείριση πρέπει να υιοθετήσουμε το διαχωρισμό των απορριμμάτων με κεντρική διαλογή, με στόχο την ανάκτηση ενέργειας και υλικών. Μακροπρόθεσμο, ωστόσο, στόχο αποτελεί η όσο το δυνατό πιο εκτεταμένη διαλογή στην πηγή.

Αναμφισβήτητη πρέπει να υπάρξει εκτεταμένη χρήση της ανακύκλωσης, η οποία παρά τις επιταγές της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει καθυστερήσει απειλησιακά. Με δεδομένο ότι η Αττική ασφυκτικά χωροταξικά, έχοντας ως περιφέρεια υπερτοπική σημασία, αφού συγκεντρώνει οικονομικές δραστηριότητες που αφορούν όλη τη χώρα, απαραίτητο είναι να εξεταστεί ή τουλάχιστον να μην αποκλείεται σε συζητήσεις το θέμα της διαχείρισης των απορριμμάτων σε μια ενιαία βάση και πέρα από τη στενή έννοια των ορίων του νομού.

Σε κάθε, βέβαια, περίπτωση πρέπει να αποκλείεται η μεταφορά του μοντέλου των Άνω Λιοσίων, αφού αυτός ίσως είναι και ο πιο βασικός λόγος για τον οποίον αντιδρούν οι τοπικές κοινότητες. Εάν αποκλειστεί η κατεύθυνση της διαχείρισης των απορριμμάτων εκτός του νομού, πρέπει να προωθηθεί η δημιουργία πολλών μικρών κέντρων διαχείρισης, όπου θα διαχωρίζονται τα απορρίμματα όμορων περιοχών. Την ευθύνη της διαχείρισης πρέπει να αναλάβουν αναπτυξιακοί σύνδεσμοι, όπως στη Λαυρεωτική –ακούστηκε πολλές φορές– όπου οκτώ δήμοι παίρνουν την πρωτοβουλία να διαχειριστούν τα δικά τους απορρίμματα.

Επί τη ευκαιρία να πω ότι η τροπολογία που κατατέθηκε από τους συναδέλφους έρχεται να πει αυτό που λένε οι Ο.Τ.Α. της περιοχής και που λέμε –όλοι τόσοσιν καιρό αν και πρέπει να θεωρείται αυτονόητο. Αλίμονο αν στο μυαλό σας έχετε κάτι άλλο πέρα απ' αυτό που κατέγραψαν και οι συνάδελφοι!

Θα ήθελα, όμως, πραγματικά να θέσω κάποια ερωτήματα για την όλη κατάσταση, γιατί η Κυβέρνηση προσπαθεί να δημιουργήσει νεφελώματα, να μετατοπίσει ευθύνες και να αποπροσανατολίσει τους πολίτες. Θα ήθελα, λοιπόν, κάποια στιγμή –στη δευτερολογία σας ή στις επόμενες μέρες, αν θέλετε– να μας δώσετε απαντήσεις. Γιατί να μη σταματήσει το θέμα εδώ.'

Ήρθε η κύρια Υπουργός προχθές και μας έδειξε φωτογραφίες από παράνομες χωματερές στην περιφέρεια Αττικής.

Εμένα πραγματικά οι φωτογραφίες μου θύμισαν τη χωματερή των Άνω Λιοσίων, έτσι όπως τις είδα από μακριά. Εν πάση περιπτώσει δεν έχουν καμία διαφορά. Και ερωτώ: ποια χωματερή επιβαρύνει περισσότερο το περιβάλλον, η χωματερή του Πολυδενδρίου με δύο τόνους σκουπίδια την ημέρα ή η χωματερή των Άνω Λιοσίων με πέντε χιλιάδες τόνους την ημέρα. Οι είκοσι επτά ανεξέλεγκτες χωματερές, για τις οποίες έχετε κάνει τόσο μεγάλο θέμα, δέχονται εκατόν εβδομήντα χιλιάδες τόνους

το χρόνο, δηλαδή τετρακόσιους εβδομήντα τόνους ημερησίως, την ίδια ώρα που στα Άνω Λιοσία πηγαίνουν πέντε χιλιάδες τόνοι. Εσείς τι νομίζετε: το πρόβλημα είναι τι θα γίνουν οι τετρακόσιοι εβδομήντα ή οι πέντε χιλιάδες τόνοι; Το ρωτώ, για να δούμε τι ακριβώς έχετε στο μυαλό σας.

Ήθελα να ρωτήσω την κυρία Υπουργό και τον κύριο Υφυπουργό εάν έχει επισκεφθεί ποτέ κυβερνητικό στέλεχος τη χωματερή των Άνω Λιοσίων. Γιατί, αν είχατε πάει εκεί, σίγουρα θα βλέπατε μια διαφορετική εικόνα από αυτήν που σας παρουσιάζουν σήμερα οι συνεργάτες σας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Μας είπατε για υγειονομική ταφή στα Λιοσία, αλλά μας προτεινате, για να δούμε πώς είναι η υγειονομική ταφή, τη Ζάκυνθο και τη Λάρισα. Τι γίνεται στα Λιοσία που δεν «βλέπετε»; Μήπως πρέπει να μας το πείτε; Είναι αλήθεια κάτι που είπε η κυρία Υπουργός στην επιτροπή –δεν το συνέχισε βέβαια, αλλά εγώ το επαναφέρω– ότι δηλαδή την ώρα που κλείνουν οι δρόμοι στην Αττική παίρνουν τηλεφώνω την κυρία Υπουργό ή το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας κάποιοι δήμαρχοι δήθεν και λένε «μην ακούτε τι λέμε εμείς, εσείς προχωρήστε». Δεν καταλαβαίνετε ότι αν δεν τεκμηριώσετε αυτό τον ισχυρισμό, καταφέρετε σοβαρό πλήγμα σε βάρος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και ότι δεν μπορείτε να επιμένετε;

Ήθελα επίσης να ρωτήσω, κύριε Υπουργέ, ποιο είναι το ποσό που περιμένετε να εγκριθεί για τη χρηματοδότηση της κατασκευής των εγκαταστάσεων διαχείρισης απορριμμάτων. Δεν μας το έχετε πει. Πόσο έχετε καθυστερήσεις στην είσπραξη αυτών των χρημάτων και μέχρι πότε μπορούν να απορροφηθούν αυτά τα χρήματα, για να μη χαθούν; Και πείτε μου: θα χαθούν οριστικά...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Κύριε συνάδελφε...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ: Δείξτε μια μικρή ανοχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ποια μικρή ανοχή, κύριε συνάδελφε;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ: Δείξατε σε όλους τους ομιλητές. Τηρήθηκε σε όλους από τους περισσότερους Προεδρεύοντες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Όχι από εμένα. Δεν ξέρω τι έκαναν οι άλλοι Προεδρεύοντες.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ: Θα αναγκασθώ να σας ζητήσω να κρατήσετε χρόνο από τη δευτερολογία μου, για να ολοκληρώσω τη σκέψη μου. Πρέπει να ολοκληρώσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Τι να ολοκληρώσετε, κύριε συνάδελφε; Θέλετε δεκαπέντε λεπτά; Όλοι μίλησαν δέκα λεπτά. Εσείς θέλετε δεκαπέντε;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ: Δεν έχω πολύ ακόμη, κύριε Πρόεδρε. Τελειώνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Πείτε την ουσία: δεν θα ψηφίσετε την τροπολογία.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ: Ήθελα να ρωτήσω ακόμη σε ποια φάση υλοποίησης βρίσκονται τα προγράμματα ανακύκλωσης. Ξέρετε τους περιορισμούς που μας βάζουν για τη μείωση των απορριμμάτων. Επίσης ξέρετε –και θέλω να μας τα πείτε και εδώ– για τις μειώσεις που δεσμευόμαστε να κάνουμε από τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα οργανικά απόβλητα. Είπε η κυρία Υπουργός ότι καθυστερήσατε. Το Κόμμα σας όμως κυβερνά είκοσι χρόνια και ο κ. Λαλιώτης ήταν Υπουργός ΠΕΧΩΔΕ περίπου δέκα χρόνια. Διαχειρίστηκε πακτωλό κονδυλίων, δεν άκουσα, όμως, αν έχει κάποια ευθύνη για τη διαχείριση όλα αυτά τα χρόνια.

Προσπαθείτε να φορτώσετε ευθύνες στην Αυτοδιοίκηση, εσείς όμως πήρατε την ευθύνη από την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και την πήγατε στο διορισμένο Περιφερειάρχη. Εσείς αγνοήσατε τις προτάσεις του Συνδέσμου Λαυρεωτικής για διαχείριση των απορριμμάτων της περιοχής. Γιατί αν αποδεχόσασταν τις προτάσεις της Λαυρεωτικής, σήμερα πολλές από αυτές τις παράνομες χωματερές που μας λέτε δεν θα λειτουργούσαν και δεν θα υπήρχε πρόβλημα. Εσείς, λοιπόν, συμβάλατε για να διατηρηθεί αυτό το πρόβλημα.

Γιατί δεν κάνατε διάλογο ζητώντας απόψεις της Τοπικής

Αυτοδιοίκησης πριν νομοθετήσετε; Εκτός εάν εννοείτε διάλογο αυτό που ζήσαμε και εμείς οι Βουλευτές όταν μας φωνάξατε και αντιμετωπίσαμε το «αποφασίζουμε και διατάζουμε». Και μάλιστα εκπροσώπους από την Δυτική Αττική δεν φωνάξατε καν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Καλώς.

Το λόγο έχει ο κ. Πιπεργιάς.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ: Μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε. Κρατήστε το χρόνο από τη δευτερολογία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Δεν έχετε το δικαίωμα, κύριε Βλάχο, για δευτερολογία. Δεν ξέρετε πως λειτουργεί ο χρόνος σε αυτή τη διαδικασία;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ: Εγώ ξέρω τι έγινε σε όλη τη συνεδρίαση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Μα, έχουν μείνει εικοσιεπτά λεπτά υπόλοιπα για όλους τους άλλους Βουλευτές. Μετά από αυτήν την ώρα, τελειώνει ο χρόνος της συζήτησης.

Ορίστε, κύριε Πιπεργιά, έχετε το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ: Πιστεύω ότι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Εντάξει, κύριε συνάδελφε, καταψήφίζετε την τροπολογία.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ: Να ολοκληρώσω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Είναι άπαξ η συζήτηση, κύριε συνάδελφε. Δεν το καταλαβαίνετε; Τρώτε τον χρόνο των συναδέλφων σας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ: Εγώ τρώω χρόνο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Τι να σας πω τώρα. Αν δεν καταλαβαίνετε, κύριε Βλάχο, τι να σας πω;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ: Θέλω να πω, λοιπόν, αφού δεν έχει δευτερολογία...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Δηλαδή, αν δεν σας σταματούσα τώρα, θα πηγαίναμε στα δεκαοκτώ λεπτά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ: Τι να κάνουμε τώρα; Δεν γίνεται διάλογος έτσι.

Ακούστε κάτι: Εγώ μεταφέρω τη φωνή μιας ολόκληρης περιοχής. Αν νομίζετε ότι με την πίεση του κουδουνιού μπορούμε να κάνουμε δουλειά, τότε τι να κάνω; Θέλω να πω λοιπόν ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Μάνος, ο κ. Παπαηλίας, ο κ. Κατσίκης, ο κ. Κατσιγιάννης, ο κ. Μπούρας τι μεταφέρουν; Αυτό δεν μεταφέρουν και εκείνοι;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ: Ασφαλώς, ο καθένας μεταφέρει τη φωνή της δικής του περιφέρειας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Καλώς, συντομεύστε παρακαλώ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ: Έλεγα, λοιπόν, ότι η κυρία Υπουργός έδειξε ένα χάρτη προχθές. Δεν θα τον δείξω τώρα, αφού λέτε ότι δεν έχω χρόνο. Η κυρία Υπουργός δεν τον έδειξε σωστά. Ο χάρτης αυτός δεν δείχνει όλα τα χρώματα, αφού δεν παρουσιάζει ότι για τη Λαυρεωτική υπάρχει προεδρικό διάταγμα, το οποίο λέει ότι εκεί που χωροθετεί είναι ζώνη NATURA και αρχαιολογικός χώρος.

Έρχομαι, λοιπόν και λέω ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Κύριε Βλάχο, σας παρακαλώ! Μη με αναγκάσετε να δώσω εντολή να μη γράφεται τίποτε στα Πρακτικά. Σας παρακαλώ!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ: Καταλαβαίνω πραγματικά γιατί η κυρία Υπουργός δεν δέχθηκε το διάλογο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Καλώς. Να μη γράφεται τίποτε στα Πρακτικά.

Κύριε Πιπεργιά, έχετε το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, ...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ: ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Είπα να μη γράφεται τίποτε στα Πρακτικά.

Ορίστε, κύριε Πιπεργιά.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι η συζήτηση και στην Επιτροπή αλλά και εδώ αδικεί συνολικά τον πυρήνα του νομοθετήματος που συζητάμε, και αφορά τα μητρώα μελετητών, η ανάθεση και η εκπόνηση μελετών και τη παροχή συναφών υπηρεσιών.

Πιστεύω ότι γίνονται πολύ σημαντικά βήματα και ότι αυτή η νομοθετική πρωτοβουλία της Κυβέρνησης εκ των πραγμάτων

δεν αναδεικνύεται, διότι λόγω επικαιρότητας και αντιδράσεων έχει επικεντρωθεί η συζήτηση στο θέμα των χωματερών.

Εγώ θα ήθελα να συγχαρώ την κυρία Υπουργό γι' αυτήν την πρωτοβουλία της να φέρει το νομοθέτημα για τα μητρώα των μελετητών. Βέβαια, θα μπορούσε να βελτιώσει ορισμένα σημεία, παραδείγματος χάρη αυτό που είπε ο κ. Μάνος για την εμπειρία της αναθέτουσας αρχής, το οποίο πιστεύω ότι είναι σημαντικό.

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Υπάρχει αυτό, κύριε συνάδελφε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΓΙΑΣ: Αν υπάρχει, αυτό είναι πολύ θετικό.

Βεβαίως η συζήτηση πρέπει να επικεντρωθεί στο θέμα των μελετών, γιατί γίνεται ένα πολύ μεγάλο και θετικό βήμα. Γίνεται ένα μεγάλο βήμα, αφού σε πολλές περιπτώσεις έχουν δαπανηθεί τεράστια ποσά και πολλές μελέτες δεν τελειώνουν.

Εγώ, παρακολουθώντας τις μελέτες των έργων για την εκλογική μου περιφέρεια, έχω διαπιστώσει ότι είναι χειρότερες από τα γεφύρια της Άρτας μα και οι μελετητές προσπαθούν να μελετήσουν πολυδάπανα έργα, τα οποία ουδέποτε θα γίνουν. Έχουμε μελέτες που εκκρεμούν από το 1986 και ακόμη πορεύονται, διότι οι μελετητές δεν θέλουν να τα προσαρμόσουν στην πραγματικότητα και τις ανάγκες της περιφέρειας.

Θα ήθελα επίσης να αναφερθώ και στην τροπολογία για τους ΧΥΤΑ. Πιστεύω ότι είναι θετική η πρωτοβουλία της Υπουργού να φέρει αυτό το θέμα για να συζητηθεί στη Βουλή. Πιστεύω ότι, έστω και μέσα από τις αντιθέσεις, θα βρεθεί μία κάποια λύση. Αυτό είναι στα θετικά της Κυβέρνησης και της Υπουργού, η οποία έχει επιδείξει και στο παρελθόν θάρρος για αντίστοιχες πρωτοβουλίες.

Θυμάμαι ότι στο παρελθόν, όταν υπήρχαν αντιδράσεις στο Κρουονέρι με τη γραμμή μεταφοράς βορρά-νότου και κάθε τρεις και λίγο είχαμε black out, χρειάστηκε η κυρία Υπουργός -τότε από το Υπουργείο Ανάπτυξης- να αναλάβει πρωτοβουλίες για να δοθεί τέρμα στην εκκρεμότητα έτσι να ολοκληρωθεί η τρίτη γραμμή βορρά-νότου, ώστε να μην έχουμε προβλήματα.

Βέβαια δεν αρκεί μόνο η χωροθέτηση των ΧΥΤΑ στην Αττική. Χρειάζεται να επεκταθούμε και σε όλη την υπόλοιπη Ελλάδα. Θα πρέπει δηλαδή να τρέξουν οι σχετικές διαδικασίες, γιατί τα προβλήματα είναι παντού.

Επίσης ένα μεγάλο πρόβλημα, κυρία Υπουργέ, είναι να βρεθούν χώροι για την επεξεργασία των βιομηχανικών αποβλήτων. Στη βιομηχανική περιοχή των Οινόφυτων, του Σχηματρίου, του Βασιλικού, της Χαλκίδας υπάρχει ένας φόβος: Ότι εάν ένας χώρος επεξεργασίας βιομηχανικών αποβλήτων που υπάρχει στον Ασπρόπυργο πάθει κάτι ή κορεσθεί, τότε κινδυνεύει με κλεισμό ολόκληρη η βιομηχανία που είναι κοντά στην Αττική. Χρειάζεται, λοιπόν, να δούμε και αυτά τα ζητήματα και πιστεύω ότι θα αναληφθούν οι σχετικές πρωτοβουλίες.

Σε τελευταία όμως ανάλυση, πιστεύω ότι αυτά τα ζητήματα που κουβεντιάζουμε τώρα είναι θέματα χωροταξικού σχεδιασμού και χρήσεων γης. Και εδώ υπάρχει ένα μεγάλο θέμα. Παρά το γεγονός ότι η σχετική νομοθεσία υφίσταται από το 1986, κύριε Πρόεδρε, δεν έχουν προχωρήσει οι σχετικές διαδικασίες. Δεν έχουν προχωρήσει και δημιουργούν προβλήματα.

Τα λέω αυτά για να έλθω σε μία τροπολογία που έχω καταθέσει με γενικό αριθμό 1549 και ειδικό 122 και η οποία είναι σχετική με τα θέματα της χωροταξίας. Θα ήθελα να πω δυο λέξεις γι' αυτήν την τροπολογία. Το Συμβούλιο της Επικρατείας, κύριε Πρόεδρε, με την απόφαση 2319/2002 έκρινε, μετά από προσφυγή ιδιοκτήτη αυθαίρετου κτίσματος που γειτνίαζε με βιομηχανία στο Νομό Εύβοιας, ότι παρανόμως λειτουργεί η βιομηχανία επειδή δεν έχουν καθοριστεί οι χώροι ανάπτυξης παραγωγικών δραστηριοτήτων, οι οποίοι προβλέπονται από το νομοθέτημα του 1986. Η συνέχεια βέβαια είναι ότι, παρά τις προσπάθειες, το πρόβλημα δεν λύθηκε, η επιχείρηση σφραγίστηκε με δικαστικό επιμελητή και βέβαια καμία καινούργια επιχείρηση δεν αδειοδοτείται από τη Διεύθυνση Βιομηχανίας του Νομού της Εύβοιας -και όχι μόνο- διότι, με βάση το δεδικασμένο, υπάρχει ένας φόβος στους επικεφαλής των υπηρεσιών βιομηχανίας ότι οποιαδήποτε πράξη τους ενδεχομένως να κριθεί ότι είναι

παράνομη και ότι είναι παράβαση καθήκοντος.

Αυτό αναδεικνύει σε όλη του τη μεγαλοπρέπεια, όπως και το θέμα των ΧΥΤΑ, την αδυναμία της συντεταγμένης Πολιτείας, την αδυναμία όλων μας, να προχωρήσουμε στο χωροταξικό σχεδιασμό. Και βέβαια η λύση είναι να γίνει η χωροθέτηση, η λύση είναι να τελειώσει ο χωροταξικός σχεδιασμός. Η λύση είναι να καθοριστούν οι χρήσεις γης. Η λύση είναι να υπάρξουν χώροι υγειονομικής ταφής, όπως υπάρχουν και χώροι ανάπτυξης παραγωγικών δραστηριοτήτων.

Μέχρι τότε όμως τι γίνεται; Μέχρι τότε, κυρία Υπουργέ -και αυτό προβλέπει η τροπολογία- θα πρέπει οι σχετικές δραστηριότητες τουλάχιστον της βιομηχανίας και της βιοτεχνίας να επιτρέπονται σε περιοχές που ρητά δεν απαγορεύεται. Γιατί διαφορετικά, θα υπάρξουν περιοχές που αποκλείονται από την ανάπτυξη. Και εδώ δεν μιλάμε για κάποιο εργοστάσιο, το οποίο έκλεισε εξαιτίας του ότι υπάρχουν ακριβά εργατικά. Η επιχείρηση «ΜΠΟΥΡΙΚΑΣ» που έκλεισε ήταν μια επιχείρηση με εξαγωγική δραστηριότητα, μία επιχείρηση που επεξεργαζόταν ξηρούς καρπούς, μία επιχείρηση η οποία απασχολούσε εκατό εργαζόμενους στην Αμάρυνθο της Εύβοιας. Και βέβαια γι' αυτήν την επιχείρηση δεν χύθηκε ούτε ένα γραμμάριο μελάνης. Για άλλες επιχειρήσεις, οι οποίες έκλεισαν -και μάλιστα έκλεισαν λόγω αντικειμενικού λόγου, δηλαδή του ολοένα και εντεινόμενου διεθνούς ανταγωνισμού- χύθηκαν τόνοι μελάνης. Πιστεύω, λοιπόν, ότι τέτοια ζητήματα πρέπει να επιλύονται άμεσα.

Το ίδιο βέβαια ζήτημα ή παρόμοιο ζήτημα έρχεται να θέσει και η άλλη τροπολογία που έχω καταθέσει με γενικό αριθμό 1548 και ειδικό 121, η οποία αφορά τα ζητήματα που έχουν προκύψει με το νομοθέτημα «Περί καθορισμού του αιγιαλού». Είναι και αυτά ζητήματα της αρμοδιότητάς σας, κυρία Υπουργέ, και με τη θαρρητή στάση που σας διακρίνει πιστεύω ότι θα συμβάλετε στο να επιλυθούν, γι' αυτό εξάλλου και έχω καταθέσει τις σχετικές τροπολογίες.

Έχει ανασταλεί στις παραθαλάσσιες περιοχές οποιαδήποτε οικοδομική δραστηριότητα. Η Εύβοια είναι ένας νομός που περιβρέχεται από τη θάλασσα. Αποτελείται από δυο νησιά ουσιαστικά ο νομός και από ένα παραθαλάσσιο κομμάτι της Βοιωτίας. Έχει ακτές πάνω από πεντακόσια χιλιόμετρα. Στις ακτές, λοιπόν της Εύβοιας έχει ανασταλεί, η οικοδομική δραστηριότητα, ακόμα και στις περιπτώσεις που μεσολαβεί δρόμος εθνικός μεταξύ του αιγιαλού και του προς αξιοποίηση χώρου.

Νομίζω ότι εδώ χρειάζεται να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα. Παλαιότερα υπήρχε μία ρύθμιση από το ΥΠΕΧΩΔΕ που έλεγε ότι σ' αυτές τις περιπτώσεις που μεσολαβεί μεταξύ αιγιαλού και περιοχής που πρόκειται να ανεγερθεί ένα κτίσμα, εθνικός δρόμος ή επαρχιακός δρόμος, λαμβάνονται υπόψη τα όρια από τον άξονα του δρόμου.

Με το νόμο του αιγιαλού όλες αυτές οι σχετικές διατάξεις έχουν καταργηθεί, δεν εκδίδονται άδειες και παρουσιάζεται το φαινόμενο να έχει ανασταλεί και η οικοδομική δραστηριότητα.

Κύριε Πρόεδρε, ανέφερα αυτά τα δύο παραδείγματα, τα οποία αναπτύσσονται στις δύο συγκεκριμένες τροπολογίες που υπέβαλα, για να δείξω ότι τα προβλήματα είναι πολλά και σχετίζονται με τον χωροταξικό σχεδιασμό. Ο χωροταξικός σχεδιασμός είναι εργαλείο για την ανάπτυξη. Πρέπει να δώσουμε μία μεγάλη ταχύτητα σ' αυτό το θέμα και εγώ τουλάχιστον ελπίζω ότι η Υπουργός θα επιδείξει την ανάλογη ευαισθησία, έτσι ώστε να έχουμε επιτάχυνση των σχετικών διαδικασιών και να λυθούν επιμέρους ζητήματα σαν αυτά που εγώ εξέθεσα με τις τροπολογίες που έχω καταθέσει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Παπαηλίας έχει το λόγο.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΗΛΙΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα μιλήσω για το άρθρο 33 του νομοσχεδίου. Αυτό το άρθρο δημιουργεί τεράστια προβλήματα, όπως τεράστια είναι και τα προβλήματα που ήδη μέχρι τώρα έχουν δημιουργηθεί. Είναι προβλήματα πολύ έντονα από το 1988 -δηλαδή, εδώ και δεκαπέντε χρόνια- και είναι τεράστιες οι ευθύνες των κυβερνήσεων που πέρασαν από τότε -δηλαδή, επί πέντε χρόνια της Νέας Δημοκρατίας και επί δέκα

χρόνια του ΠΑΣΟΚ.

Διότι δεν έγινε τίποτε! Μελέτες επί μελετών όλων των πανεπιστημίων, όλων των πολυτεχνείων, ιδιωτικών γραφείων, αλλά αποτέλεσμα τίποτε! Και μάλιστα, όταν γνώριζαν ότι τα Άνω Λιόσια είχαν πολύ λίγο χρόνο μπροστά τους, διότι η χωματερή πάρα πολύ σύντομα θα ήταν κορεσμένη και δεν θα άντεχε άλλα σκουπίδια. Σήμερα η κατάσταση είναι αφόρητη στην περιοχή των Άνω Λιοσίων και όχι μόνο των Άνω Λιοσίων αλλά και του Ασπροπύργου και της Φυλής και όλης της Δυτικής Αττικής. Η κατάσταση που επικρατεί στα Άνω Λιόσια είναι τέτοια που ούτε καν φωτογραφίες δεν θα πρέπει να δείχνουμε!

Θα ήθελα δε να καταθέσω για τα Πρακτικά μία διαμαρτυρία από μάνες των Άνω Λιοσίων, ένα πρακτικό από τη συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου Ασπροπύργου, καθώς επίσης και την απόφαση του Νομαρχιακού Συμβουλίου Δυτικής Αττικής που διαμαρτύρεται για την όλη κατάσταση που έχει δημιουργηθεί.

Οι ευθύνες των κυβερνήσεων είναι τεράστιες, κύριε Πρόεδρε, διότι αυτό που έπρεπε να κάνουν πρώτο ήταν να κλείσουν τις ανεξέλεγκτες χωματερές. Δεν μπορούν να κατηγορούν την Τοπική Αυτοδιοίκηση, τις όποιες Τοπικές Αυτοδιοικήσεις διότι χρησιμοποιούσαν ανεξέλεγκτες χωματερές, όταν η ίδια η Κυβέρνηση για λόγους υγείας δεν ήλθε να τους δώσει μία προθεσμία πέντε, δέκα μηνών, ενός έτους, δύο έτων και να πει ότι αυτές οι χωματερές κλείνουν και όποιος δήμαρχος ή πρόεδρος κοινότητας και όποιο δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο χρησιμοποιήσει ανεξέλεγκτη χωματερή οι ευθύνες θα είναι τεράστιες. Δεν ξέρω πού θα φθάναν αυτές οι ευθύνες, ακόμα και πέραν των ποινικών αλλά και διοικητικών και σε αργά και σε οτιδήποτε άλλο εκτιμούσε η Κυβέρνηση ότι έπρεπε να πάρει σαν μέτρο.

Η Κυβέρνηση δεν το έκανε αυτό και γι' αυτό είναι τεράστιες οι ευθύνες, όπως επίσης είναι τεράστιες οι ευθύνες και για έναν ακόμα λόγο, ότι δηλαδή δεν ήρθε αρωγός στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ώστε να μπορέσουν να σκεφθούν και να σχεδιάσουν τι θα γίνει με τα σκουπίδια τους και κάθε οικοδομή να έχει υποχρεωτικά κάδους και μάλιστα τρεις κάδους. Γιατί πώς μιλάμε για ανακύκλωση, αφού στην πηγή δεν έχει γίνει ακόμα τίποτα; Πότε θα γίνει; Πότε, δηλαδή, θα γίνει ο διαχωρισμός των σκουπιδιών;

Ίσως αυτό συνέβη, διότι αυτή η κατάσταση τους βόλευε όλους. Από τη μια πλευρά βόλευε την Κυβέρνηση γιατί -σου λέει- έχουμε τα Άνω Λιόσια, εντάξει δεν πειράζει, ας πάνε εκεί και από την άλλη πλευρά βόλευε τους δήμους και τις κοινότητες γιατί -σου λέει- αφού δεν μας ενοχλούν, ας υπάρχει αυτή η κατάσταση. Επίσης, τους βόλευε και για ένα ακόμη λόγο, γιατί όσοι έκαναν προσπάθειες να μπουν στον Ενιαίο Σύνδεσμο Δήμων και Κοινοτήτων δεν τους δέχονταν, όπως στην Νοτιοανατολική Αττική, με αποτέλεσμα να αναγκάζονται να πηγαίνουν σε ανεξέλεγκτες χωματερές τα απορρίμμάτα τους.

Έρχεται, λοιπόν, με το άρθρο 33 το νομοσχέδιο να χωροθετήσει χώρους. Αυτή η διάταξη, κύριε Πρόεδρε, είναι ευθέως αντισυνταγματική. Και είναι αντισυνταγματική διότι με το άρθρο 101 παράγραφος 3 του Συντάγματος τα περιφερειακά όργανα του κράτους έχουν γενική αποφασιστική αρμοδιότητα για τις υποθέσεις της περιφέρειάς τους. «Επίσης με το άρθρο 102 παράγραφος 1 του Συντάγματος η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ανήκει στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, πρώτου και δεύτερου βαθμού. Υπέρ των ΟΤΑ συντρέχει τεκμήριο αρμοδιότητας για τη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων.»

Και ενώ όλοι παραδεχόμαστε και η Κυβέρνηση πρώτα, ότι το θέμα διαχείρισης των απορριμμάτων είναι η αρχαιότερη αρμοδιότητα που ανήκει στην πρωτοβουλία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ότι τα απορρίμματα δεν είναι ευθύνη της Κυβέρνησης, αλλά είναι ευθύνη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης -όλοι το δέχονται αυτό- έρχεται τώρα να νομοθετήσει για ένα θέμα το οποίο ανήκει αποκλειστικά στην ευθύνη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και γι' αυτό ισχυρίζομαι ότι είναι αντισυνταγματική αυτή η διάταξη.

Επί της ουσίας δεν πρόκειται, κύριε Πρόεδρε, να γίνει τίποτα και γι' αυτό φωνάζουμε. Θα διαιωνίζεται αυτή η κατάσταση. Και θα διαιωνίζεται μέχρι να περάσουν και οι Ολυμπιακοί Αγώνες και μετά θα είμαστε σε χειρότερη κατάσταση από αυτήν που

βρισκόμαστε τώρα.

Ζητάμε ευθύνες από το Πολυδένδρι, το Καπανδρίτι, το Βαρνάβα, αλλά δεν μίλησε κανένας για το Δήμο Αθηναίων. Ασχολήθηκε ο Δήμαρχος Αθηναίων τα οκτώ χρόνια που ήταν στη δημαρχία με το θέμα των απορριμμάτων; Ασχολήθηκε να δει τι θα γίνει με τα απορρίμματα του δήμου του ή μόνο παράτες και δεξιώσεις και εμφανίσεις και καγκελάκια στους δρόμους ήταν; Αυτό μόνο έκανε. Ή κόμματα έκανε. Αυτή ήταν όλη η λειτουργία του Δήμου Αθηναίων. Με το τεράστιο πρόβλημα των σκουπιδιών τι έκανε; Τίποτα απολύτως. Και ήξερε –γιατί ήταν γνωστό– ότι τα Άνω Λιόσια πολύ σύντομα θα έχουν κορεστεί κι όμως συνέχιζε τις παράτες, τις δεξιώσεις και τις διάφορες εμφανίσεις δημοσιοσχεστικές.

Αποψη μου και πρότασή μου: Το κράτος δεν μπορεί να επιβάλει και μάλιστα με καταστροφή του περιβάλλοντος, όπως καταστροφή του περιβάλλοντος υπάρχει στο Μελετάκι Μάνδρας, που δεν αντιλαμβανόμαστε από που έως που στη Μάνδρα; Τι σχέση έχει; Με ποια κριτήρια αποφασίστηκε να πάει στο Μελετάκι Μάνδρας;

Διότι μη μας μιλούν, κύριε Πρόεδρε, για μελέτες. Όταν έδωσαν σε ιδιωτικά γραφεία πέντε ή δέκα θέσεις και είπαν πέντε μας ποια είναι κατάλληλη, αυτό δεν είναι σοβαρή μελέτη. Σοβαρή μελέτη είναι να πουν πάρτε σεντόνι ολόκληρο το Λεκανοπέδιο και πέντε μας τι πρέπει να κάνουμε. Αυτό όμως δεν έγινε.

Όπως δεν μπορεί να επιβάλει αποφάσεις με κίνδυνο για τη δημόσια υγεία, όπως υπάρχει στο Μαύρο Βουνό Γραμματικού και στο Βαρνάβα που έχει επίπτωση ή στις Τρύπες Πολυδενδρίου και Καπανδριτίου διότι τα υπολείμματα από τις χωματερές πηγαίνουν και θα πηγαίνουν, από ό,τι λένε οι μελέτες, κατευθείαν στη λίμνη του Μαραθώνα και στον Ευβοϊκό κόλπο.

Πρέπει να λάβουμε υπόψη μας ότι η περιοχή εκεί είναι άκρως σεισμογενής και δεν μπορεί να εξασφαλίσει τη στεγανότητα καμιά μελέτη και καμιά κατασκευή.

Θα ήθελα δε να καταθέσω, επίσης, για τα Πρακτικά τι λένε οι σπηλαιολόγοι και τι λένε οι κοινότητες Πολυδενδρίου, Καλάμου, Καπανδριτίου, Αφιδνών, Μαλακάσας, Μαρκοπούλου και Βαρνάβα.

Όπως, επίσης, θέλω να καταθέσω από το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών μία μελέτη του κ. Παπανικολάου, καθηγητή της Γεωλογίας. Έχει γίνει καμιά μελέτη από το ΙΓΜΕ; Το πρώτο που έπρεπε να γίνει. Εμείς δεν έχουμε υπόψη μας να έχει γίνει καμιά μελέτη από το ΙΓΜΕ.

Επίσης, υπάρχει μελέτη από το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών που την υπογράφουν οι καθηγητές Οικονομικού –γεωλόγος και χημικός– Ζερεφός –φυσικός– και Σκουνάκης –γεωλόγος.

Σας καταθέτω, επίσης, ένα υπόμνημα του Νικόλαου Καρρά, ο οποίος είναι Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Αθηνών και Γεωλόγος του ΙΓΜΕ.

Επίσης, σας καταθέτω και διάφορα έγγραφα από το πανεπιστήμιο.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ηλίας Παπαηλίας καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Ήθελα να ξέρω ο Δήμος Αθηναίων και οι δημότες της Αθήνας γνωρίζουν τους κινδύνους, οι οποίοι θα υπάρξουν, εάν τυχόν έχουμε εγκαταστάσεις στη λεκάνη απορροής της Λίμνης Μαραθώνος; Είναι εύκολο να περνάς συνθηματολογικά το σύνθημα λέγοντας «τι θα τα κάνουν τα σκουπίδια τους οι Αθηναίοι, πρέπει να βρεθεί μία λύση», αλλά όταν υπάρχει κίνδυνος από το νερό, το οποίο θα πίνουν, να δούμε αν θα αποδεχθούν τέτοιες λύσεις.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Η απάντησή μου είναι ότι πρέπει να αποφασίσει ο δήμος, ο οποίος μέχρι τώρα δεν έχει κάνει τίποτα. Βέβαια σήμερα διευκολύνει τη Δήμαρχο Αθηναίων το άρθρο 33, διότι την απεκδύει ενασχόλησης και ευθυνών. Γι' αυτό και στηρίζει το σχετικό άρθρο.

Κύριε Πρόεδρε, εάν νομίζουν ότι βρήκαν τους υποανάπτου-

κτους στη βόρεια, ανατολική και δυτική Αττική και θα τους επιβάλουν λύσεις, όποιοι το σκέφτηκαν αυτό, είναι αρκετά γελασμένοι.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει ξανά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Το παράδοξο είναι ότι, ενώ ο Σύνδεσμος οκτώ ΟΤΑ της Λαυρεωτικής θέλουν να διαχειριστούν τα απορρίμματά τους και το προσπαθούν επί έξι χρόνια –από το 1997 που έγινε ο Σύνδεσμος– δεν βρίσκουν ανταπόκριση και γι' αυτό καταθέσαμε τη σχετική τροπολογία-προσθήκη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Καλώς, κύριε Παπαηλίας.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΗΛΙΑΣ: Μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε. Δεν αργώ.

Επομένως, θέλω να πω ότι δεν συμφωνώ με την κυριαρχική κρατική επιβολή λύσης. Να κλείσει το κράτος τις ανεξέλεγκτες χωματερές και να βοηθήσουμε κάθε ΟΤΑ ή σύνδεσμο να αποφασίσει τι θα κάνει τα σκουπίδια του, χωρίς την κυριαρχία του ενιαίου συνδέσμου.

(Στο σημείο αυτό ξανακτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Δεν συμφωνώ με την άποψη της Ριτσώνας. Τους ρωτήσαμε; Πάλι κυριαρχικά θα αποφασίσουμε; Είναι άλλο θέμα αν θα συμφωνήσουν κάποιοι σύνδεσμοι με την Εύβοια, τη Θεσσαλία, τη Βοιωτία, τη Μακεδονία. Είναι δικό τους θέμα και όχι θέμα του κράτους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Καλώς, κύριε συνάδελφε.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΗΛΙΑΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Σας παρακαλώ, κύριε συνάδελφε. Προηγουμένως, έγινε η ίδια ιστορία.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΗΛΙΑΣ: Νομίζω ότι η στάση της Νέας Δημοκρατίας είναι αρκετά υποκριτική, διότι αποφασίζει να μην ψηφίσει το νομοσχέδιο στο σύνολό του, ενώ σε επερώτηση...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ: Τον κ. Βλάχο τον διακόψατε, κύριε Πρόεδρε. Δύο μέτρα και δύο σταθμά!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Βλάχος είχε φθάσει τα δέκα τρία λεπτά. Σας παρακαλώ, λοιπόν!

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΗΛΙΑΣ: Σε επερώτηση του κ. Αλογοσκούφη που έγινε στις 8 Απριλίου –και τα καταθέτω αυτά, είναι στα Πρακτικά– ο κύριος Αλογοσκούφης...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Σας παρακαλώ, κύριε Παπαηλίας, καταθέστε τα για τα Πρακτικά.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΗΛΙΑΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Έχετε τελειώσει, κύριε Παπαηλίας, σας παρακαλώ.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΗΛΙΑΣ: ...κατέκρινε την Κυβέρνηση, διότι δεν έχει φέρει νόμο ακόμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ορίστε, κύριε Κατσίκη, έχετε το λόγο.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΗΛΙΑΣ: Θέλω, τελειώνοντας, να σας πω το εξής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Με φέρνετε σε δύσκολη θέση, κύριε Παπαηλίας!

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΗΛΙΑΣ: Όχι, δεν σας φέρνω. Τελειώνω. Δεν μπορεί οι άλλοι να μιλούν επί δέκα πέντε λεπτά και σε μας να φωνάζετε από τα δέκα λεπτά! Δεν γίνεται αυτό.

Τελειώνοντας, θέλω να πω το εξής: Σκέπτονται κάποιοι συνάδελφοι από τη Νέα Δημοκρατία ότι δεν πειράζει, θα βγει το φίδι από την τρύπα τώρα και εμείς, όταν έρθουμε, θα είναι έτοιμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Σας παρακαλώ πολύ.

Κύριε Κατσίκη, έχετε το λόγο.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΗΛΙΑΣ: Ο ελληνικός λαός δεν πρόκειται να τους κάνει τη χάρη. Θα καταψηφίσω το νομοσχέδιο

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Να μη γράφεται τίποτα στα Πρακτικά.

Ορίστε, κύριε Κατσίκη, έχετε το λόγο.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΗΛΙΑΣ: ...

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΙΚΗΣ: Τις θέσεις μου και τις απόψεις μου, προ διμήνου, τον Απρίλιο μήνα, τις εξέθεσα στην Αίθουσα αυτή.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΗΛΙΑΣ: ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Δεν ψηφίζετε την τροπολογία, κύριε Παπαηλία, το καταλάβαμε.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΗΛΙΑΣ: ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Το είπατε.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΗΛΙΑΣ: ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Το λέω εγώ για εσάς.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΗΛΙΑΣ: ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Αν είναι δυνατόν! Δηλαδή, το Προεδρείο πρέπει να μαλώνει μαζί σας;

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΗΛΙΑΣ: ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Αφού έχετε συγκεκριμένο χρόνο, κύριε συνάδελφε. Έχουν να μιλήσουν άλλοι δύο Βουλευτές.

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΗΛΙΑΣ: ...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ: Έχει δίκιο, κύριε Πρόεδρε. Υπάρχει ανοχή από την αρχή και εσείς σε δύο ομιλητές εξαντλείτε την αυστηρότητά σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Κακώς υπήρχε, κύριε συνάδελφε, η ανοχή από τους προηγούμενους.

Ορίστε, κύριε Κατσιή, έχετε το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΙΚΗΣ: Επαναλαμβάνω ότι τις θέσεις μου και τις απόψεις μου, προ διμήνου στην Αίθουσα αυτή, τις είπα εν συντομία. Με θάρρος και παρρησία, χωρίς να υπολογίζω αν ευχαριστώ δυσχερώς φίλους μου ή όχι, τους οποίους εκτιμώ και αγαπώ από το Υπόλοιπο Αττικής που με εκλέγουν δέκα τρία χρόνια Βουλευτή, είπα αυτές τις απόψεις που και σήμερα θα υποστηρίξω.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ**)

Ευθύς εξ αρχής έχω διαφοροποιηθεί και από τους συναδέλφους της Νέας Δημοκρατίας και θα σας πω πού έχω διαφοροποιηθεί. Δεν αμφισβήτησα ποτέ την προσωπική και υψηλή εντιμότητα, της κ. Παπανδρέου και των συνεργατών της, του περιστάμενου κυρίου Υφυπουργού, αλλά και το μεγάλο ενδιαφέρον τους για την επίλυση του μεγάλου αυτού θέματος της υγειονομικής ταφής των απορριμμάτων.

Θέλω όμως να διαφωνήσω με τον κ. Παπαηλία και με το πρωτοκλασάτο, ηγετικό στέλεχος του ΠΑΣΟΚ τον κ. Πάγκαλο που είπαν ότι δεν είναι σοβαρές λύσεις άλλες λύσεις που μας υπέδειξαν μελέτες για Ριτσώνα Α', Ριτσώνα Β'. Βέβαια είναι εδώ οι Βουλευτές της Βοιωτίας και της Ευβοίας που θα αντιδράσουν.

Αλλά δεν ήταν σοβαρή, αλήθεια, η μελέτη επί κυβερνήσεως Κωνσταντίνου Μητσοτάκη, του Παρασκευοπούλου και των άλλων επιστημόνων μελετητών, που υποδείκνυαν τη Ριτσώνα Α' και Ριτσώνα Β', όταν μάλιστα έλεγαν ότι το υπέδαφός της είναι αργιλώδες και δεν έχει επιπτώσεις στον υδροφόρο ορίζοντα και στις παραθαλάσσιες περιοχές;

Κύριε Πρόεδρε, η Αθήνα δεν είναι μόνο πρωτεύουσα των τεσσσεράμισι εκατομμυρίων κατοίκων της Αττικής. Δεχόμεθα όπως είπα και τότε και σήμερα ενάμισι εκατομμύριο πανέλληνες από όλα τα διαμερίσματα της Ελλάδος. Έχουμε το αεροδρόμιο, τα λιμάνια, τα εργοστάσια, τα νοσοκομεία. Έχει επιβαρυνθεί η Αττική. Πώς αλήθεια χωρίς μελέτες, χωρίς εισηγήσεις των καθ' ύλην αρμοδίων υπηρεσιακών παραγόντων μας κάλεσε στο Υπουργείο Χωροταξίας η κυρία Υπουργός και μας υπέδειξε την άλφα, τη βήτα, τη γάμα περιοχή για χώρους υγειονομικής ταφής; Γιατί δεν έγιναν αυτές οι μελέτες; Και εν πάση περιπτώσει, μόνο η Ριτσώνα Α' και η Ριτσώνα Β' υπάρχουν; Δεν θα πρέπει να βρούμε κάποιο ερημονήσι να πάμε τα σκουπίδια της Αττικής;

Εν πάση περιπτώσει, απ' ό,τι λένε οι επιστήμονες -δεν είμαι ειδικός μελετητής- λιγότερο θα στοιχίσει αν πάνε σε τμήμα της Μακρονήσου ή στον Αη-Γιώργη για να μη γίνει Σαχάρα η Αττική.

Επελέγη το Πολυδένδρι, η Κερατέα. Πώς είναι δυνατόν να συνυπάρχουν τα σκουπίδια σε δυο περιοχές από τις οποίες αναπνέει η Αττική, όπου υπάρχουν δάση ιδιαίτερου κάλλους και αρχαιότερες και υπάρχει και το πρόβλημα του υδροφόρου ορίζοντα;

Κατέθεσα τον Απρίλιο έγγραφο του Υπουργείου Συγκοινωνιών

–τα κατέθεσαν και άλλοι συνάδελφοι σήμερα– όπου αναφέρεται ότι απαγορεύεται σε απόσταση μικρότερη των δεκατριών χιλιομέτρων από το αεροδρόμιο οποιαδήποτε επεξεργασία σκουπιδιών για την ασφαλή πτήση των αεροπλάνων.

Θέλω να ρωτήσω πάλι, κυρία Υπουργέ: Πώς αφαιρέσατε τις αρμοδιότητες του εκλεγμένου νομάρχη και δώσατε στο διορισμένο περιφερειάρχη τις αρμοδιότητες της μελέτης που έκανε η Νομαρχία Ανατολικής Αττικής στο Δημοκρίτειο κατ' αρχήν πανεπιστήμιο και τις ακύρωσε ο περιφερειάρχης; Δώσατε αργότερα πενήντα εκατομμύρια για άλλη μελέτη και όμως παραδόξως αφαιρέσατε τις αρμοδιότητες από το νομάρχη και τις δώσατε στον περιφερειάρχη. Είναι ορισμένα ερωτήματα που θα πρέπει να απαντηθούν.

Εγώ επιμένω στην αρχική μου θέση. Υπάρχει και η πρόταση που έκανε ο κ. Μάνος να ερωτάται ο δήμος ή η κοινότητα και να φροντίζουν να πηγαίνουν τα σκουπίδια, τα απορρίμματα της περιοχής σε περιοχές που τα δέχονται.

Επιμένω, κύριε Πρόεδρε, αυτή είναι η θέση μου. Δεν είναι λαϊκισμός, δεν είναι για να ικανοποιήσω τους κατοίκους της Ανατολικής, βόρειας και δυτικής Αττικής. Πώς θα συνυπάρξουν τα σκουπίδια με τον υδροφόρο ορίζοντα; Πώς 500 μέτρα από τη λίμνη του Μαραθώνα θα υπάρχουν σκουπίδια;

Πώς θα συνυπάρξουν τα σκουπίδια με τις αρχαιότητες;

Δυστυχώς, στην Κερατέα ο αναπτυξιακός όμιλος ζήτησε τα σκουπίδια. Λέει ότι δέχονται εβδομηντά δύο χιλιάδες τόνους και όχι παραπάνω. Αυτό είναι θέμα της καθ' ύλην αρμοδίας Υπουργού Χωροταξίας, το αν θα πάνε περισσότερα ή λιγότερα.

Αυτές είναι οι θέσεις μου και σας ευχαριστώ πάρα πολύ που με ακούσατε. Ήμουν σύντομος και δεν εξήγητλησα όλο το χρόνο που δικαιούμαι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριε Κατσιή, ήσασταν σύντομος και μας διευκολύνετε για την ολοκλήρωση της συζήτησης στο χρόνο που έχουμε αποφασίσει. Αν ο κ. Λέγκας ακολουθήσει το παράδειγμά σας, θα είναι πολύ καλό για τη συζήτηση.

Ορίστε, κύριε Λέγκα, έχετε το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΓΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα αρχίσω ανορθόδοξα, αναφερόμενος στην τροπολογία των ΧΥΤΑ. Άλλωστε το ίδιο ανορθόδοξα εισήχθη αυτή η επίμαχη τροπολογία στο σώμα του νομοσχεδίου.

Νομίζω ότι είναι φανερό η αγωνία, που διατρέχει την Κυβέρνηση για τη δημιουργία συνυπευθυνότητας. Με το υπεραπλουστευμένο ερώτημα «εμείς λέμε αυτά, εσείς τι;» προσπαθεί να απαλύνει τις εγκληματικές της ευθύνες στο μείζον θέμα της ολοκληρωμένης διαχείρισης των απορριμμάτων. Είναι ένα ερώτημα που παραπέμπει σε μία άλλη λειτουργία της Βουλής, η οποία με κάνει να αναρωτηθώ εάν είναι συμβατή.

Και δεν μπορεί να θεωρείται συμβατή, επειδή στο παρελθόν αυτή η Κυβέρνηση μας έχει ζητήσει να το κάνουμε. Υπενθυμίζω ότι το κάναμε μία φορά με τα Ολυμπιακά έργα, όταν εδώ μέσα κληθήκαμε να χωροθετήσουμε σε χάρτες υπό σμίκρυνση, που είναι αμφίβολο, αν κατάλαβε κάποιος που ήταν αυτά τα έργα.

Το κάναμε με την απίστευτη μεταφορά των μαύρων συντελεστών δόμησης στο Ολυμπιακό Χωριό, καταργώντας κάθε έννοια του θεσμοθετημένου χωροταξικού σχεδιασμού. Το κάνουμε σήμερα, όταν καλούμαστε να μετατραπούμε σε ένα τεχνικό και διοικητικό όργανο της εκτελεστικής εξουσίας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την άποψη ότι οι νόμοι θα πρέπει να περιέχουν γενικούς κανόνες δικαίου και όχι να υποκαθιστούν το έργο της εκτελεστικής εξουσίας.

Έχω την άποψη ότι δεν μπορούμε να υποκαθιστούμε, ακόμη και για λόγους ανωτέρας βίας, την επιστημονική γνώση και μάλιστα χωρίς ενημέρωση. Χωρίς να δοθεί η ευκαιρία στους εμπλεκόμενους και ενδιαφερόμενους φορείς να έρθουν στην αρμόδια επιτροπή, για να τους ακούσουμε.

Τέλος έχω την άποψη ότι δεν μπορούμε να το κάνουμε χωρίς, όπως διαφάνηκε, να είναι σίγουρη ακόμη και αυτή η Κυβέρνηση ότι δεν θα υπάρξουν επιπτώσεις και μάλιστα μη αναστρέψιμες.

Σπεύδω, λοιπόν, να ρωτήσω: Ποιος εδώ μέσα σε αυτήν την Αίθουσα είναι σίγουρος ότι δεν επηρεάζονται ευαίσθητες οικο-

λογικά περιοχές που γειτνιάζουν με τους ΧΥΤΑ; Ποιος εγγυάται ότι δεν θα καταπέσει η νομιμότητα αυτής της απόφασης, όπως συνέβη στο Ολυμπιακό Χωριό με τη μεταφορά των συντελεστών δόμησης; Πώς αυτή η χωροθέτηση – και ας μην παίζουμε με τα περι καταλληλότητας όταν η κυρία Υπουργός πριν από λίγο μιλούσε για χωροθέτηση και όχι περί καταλληλότητας – είναι συμβατή με τον εθνικό σχεδιασμό; Ποιος μπορεί εδώ μέσα να γνωμοδοτήσει ότι δεν έχει εξαντληθεί η φέρουσα ικανότητα του εδάφους και ότι δεν υπάρχουν προβλήματα με την υδροπερατότητα;

Νομίζω ότι κανείς εδώ μέσα και κυρίως η Κυβέρνηση. Μια κυβέρνηση παρατεταμένης αναξιοπιστίας που άλλα λέει τη μία φορά και άλλα λέει την άλλη.

Θυμίζω απλώς τον κ. Λαλιώτη που από το 1997 διαπόμπευε κάποιους δημάρχους, οι οποίοι πρότειναν την καύση. Βλέπουμε σήμερα την Κυβέρνηση να μιλά για καύση.

Θυμόμαστε ή μάλλον δεν θυμόμαστε, πότε άλλαζε ο περιφερειακός σχεδιασμός και γίνονταν νομαρχιακός και τότε ο νομαρχιακός άλλαζε και γίνονταν περιφερειακός.

Θυμόμαστε χρόνια τώρα τις βαρύγδουπες δηλώσεις για τις περιβαλλοντικές επιδόσεις της χώρας, όταν πριν από λίγο η κυρία Υπουργός, από αυτό εδώ το Βήμα, δυσκολευόταν να δείξει την περιβαλλοντική κατάντια αυτής της χώρας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η επιθυμία για την επίλυση ενός προβλήματος, που θεωρώ ότι είναι και επιθυμία όλων σε αυτήν την Αίθουσα, δεν μπορεί να επικαλύπτει τους ανορθόδοξους σχεδιασμούς και τις χρόνιες εγκληματικές ευθύνες αυτής της Κυβέρνησης.

Παρά το γεγονός ότι η επιστημονική ιδιότητά μου και η πρότερα του επαγγελματικού ασυμβίβαστου ενασχόλησή μου ήταν αρκετά συναφής με το συζητούμενο θέμα, όπως και κάποιων άλλων, ωστόσο δεν θεωρώ τον εαυτό μου κατάλληλο να κρίνει αν οι θέσεις των ΧΥΤΑ είναι κατάλληλες. Δεν μπορώ να συνοπρώσω τη λογική του «πίστευε και μη ερεύνα», αλλά ούτε και να χωροακτακτώ (επιτρέψτε μου το νεολογισμό).

Πολύ περισσότερο να καλύψω την αβεβαιότητα μιας κυβέρνησης για ένα εγχείρημα που ούτε η ίδια ξέρει αν οι ενδεχόμενες αρνητικές συνέπειες θα είναι αναστρέψιμες ή όχι.

Τώρα όσον αφορά το βασικό κομμάτι του νομοσχεδίου που αφορά στο σύστημα παραγωγής των δημοσίων έργων και κυρίως στην αντιμετώπιση των προβλημάτων που εμφανίζει το θεσμικό πλαίσιο των μελετών. Και εδώ για ακόμη μια φορά – και το είπαμε και στην αρμόδια επιτροπή – διαπιστώνουμε ότι «τίθεται το κάρο πριν από το ζώο». Το είδαμε με το νομοσχέδιο για τις συγχωνεύσεις των κατασκευαστικών εταιρειών. Ίσως γιατί στη χώρα μας έχει καθιερωθεί η λογική πρώτα να κατασκευάζουμε και μετά να μελετάμε. Το είδαμε αυτό με κάποιες μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων που ήλθαν στη συνέχεια, μετά την κατασκευή των έργων. Το βλέπουμε με τις αναθέσεις των συγχρηματοδοτούμενων έργων. Σημειώνω εδώ ότι το σχετικό νομοσχέδιο θα έλθει μετά την ολοκλήρωση των σχετικών διαδικασιών που αφορούν στην ανάθεση των συγχρηματοδοτούμενων έργων. Το βλέπουμε βεβαίως και σήμερα που η περίοδος προγραμματισμού του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης έχει σχεδόν τελειώσει και η Κυβέρνηση έρχεται να φέρει αυτό το νομοσχέδιο όταν ο μεγαλύτερος όγκος των μελετών που αφορούσε στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης έχει ανατεθεί.

Στόχος υποτίθεται του νομοσχεδίου είναι η μείωση των αμοιβών των μελετών και η αποσύνδεσή τους από τον προϋπολογισμό του έργου. Κατ' αρχάς, θα πρέπει να γίνει γνωστό ότι όλες οι αμοιβές δεν συνδέονται με τον τελικό προϋπολογισμό του έργου. Υπάρχει πλήθος μελετών, τοπογραφικές, γεωτεχνικές μελέτες οδοποιίας και άλλες, των οποίων ο κώδικας αμοιβών δεν έχει καμία σχέση με τον προϋπολογισμό του έργου. Αλλά και όπου καθορίζεται και παρά το γεγονός ότι παρατηρήθηκαν όντως – και αυτό είναι αλήθεια – φουσκωμένοι προϋπολογισμοί, με την ανοχή όμως της διοίκησης, με την ανοχή των επιβλεπόντων, με την ανοχή και του Υπουργείου, παρατηρήθηκαν πάλι υπερβάσεις. Το λέω αυτό για να καταδείξω ότι δεν είναι εκεί το πρόβλημα. Υπάρχει πρόβλημα αλλά δεν είναι το μείζον.

Το πρόβλημα είναι ότι σήμερα καμία μελέτη δεν ελέγχεται. Οι

μελέτες σήμερα αποτελούν για τη διοίκηση – και δυστυχώς συνεχίζουν – τυπικά προαπαιτούμενα για την ωριμότητα και τη δημοπράτηση του έργου και όχι εργαλεία για μια ποιοτική οικονομική και εντός του καθορισθέντος χρόνου κατασκευή.

Άκουσα με ιδιαίτερη προσοχή – και δεν θα είχα κανένα λόγο να διαφωνήσω – την αναφορά που έκανε ο κ. Μάνος στο πώς κατασκευάστηκαν οι διαβάσεις της Κηφισίας. Βεβαίως και ο μελετητής και ο κατασκευαστής, αν βρει πεδίο, αν βρει χώρο να αυθαιρετήσει, αν βρει χώρο να κερδίσει περισσότερα χρήματα, θα το πράξει αυτό. Κανένα σύστημα δεν πρόκειται να τον εμποδίσει. Το ερώτημα είναι τι κάνει η Δημόσια Διοίκηση, πώς αντιστάθηκε η Δημόσια Διοίκηση, πώς αντιστάθηκε το Υπουργείο σε όλες αυτές τις υπερβάσεις; Μήπως το Υπουργείο ή μήπως η Δημόσια Διοίκηση ήταν αμέτοχη σ' όλο αυτό το σκηνικό που στήθηκε; Μήπως αυτοί δεν ήταν που έδωσαν τελικά την έγκριση για το βασικό σχεδιασμό του έργου; Δυστυχώς αυτή η λογική θα συνεχιστεί. Η διοίκηση θα παραλαμβάνει, μα κανείς δεν θα ελέγχει. Οι μελέτες θα αλλάζουν στην πορεία και θα κατασκευάζονται άλλα έργα απ' αυτά που έχουν μελετηθεί. Το κόστος των έργων θα προϋπολογίζεται αλλά οι υπερβάσεις θα συνεχίζονται.

Έτσι το ζητούμενο το οποίο είναι να έχουμε αξιόπιστες μελέτες που να κλειδώνουν τον προϋπολογισμό αλλά και το φυσικό αντικείμενο του έργου, δεν πρόκειται να βρει λύση. Δυστυχώς και μ' αυτό το νομοσχέδιο γινόμαστε ακριβοί στα πύτουρα και φτηνοί στο αλεύρι.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας): Ο τελευταίος από τους ομιλητές αλλά όχι έσχατος, ο Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Σγουριδής έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ (Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κύριοι συνάδελφοι, άρτι αφιχθείς από το εξωτερικό, ζήτησα το λόγο για να εκφράσω κάποιες απόψεις γενικές, σκέψεις, εξαιτίας της συζήτησης της χωροθέτησης των χώρων υγειονομικής ταφής απορριμμάτων στην Περιφέρεια Αττικής, γιατί έτσι πρέπει να το βάλουμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, φτάσαμε πάλι στο αμύνη. Φτάσαμε πάλι δύο χρόνια πριν, από το σημείο που η χλωματηρή στα Άνω Λιόσια δεν μπορεί να παίρνει άλλα σκουπίδια. Φαίνεται ότι το κάνουμε για να μην χάσουμε το εθνικό μας σπορ, την εθνική μας επίδοση. Επιλούμε τα θέματα πάντα την τελευταία στιγμή και πάντα με την ψυχή στο στόμα. Μοιάζουμε, ως χώρα, με επιβάτη που είναι στο πρώτο τρένο πολυτελείας, αλλά πάντα στο τελευταίο βαγόνι. Κάνουμε τομές έχοντας την κοινωνία απέναντί μας, γιατί αυτήν την κοινωνία τη γαλουχήσαμε κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να έχει τέτοια νοοτροπία που να λέει, μακριά από εμένα και ας είναι σε οποιαδήποτε άλλη πόρτα. Ακούστηκαν απόψεις να πάνε τα σκουπίδια σε άλλους νομούς, να πάνε στην Εύβοια και άκουσα και στην τηλεόραση κάποιους έγκριτους να λένε, γιατί όχι στα Σκόπια; Όταν, όμως, το κόστος το μετακυλήσουμε σε αυτούς – οι οποίοι πράγματι ρυπαίνουν, τότε θα φωνάζουν για την κακή κυβέρνηση που επιβάλλει φόρους και για τα σκουπίδια που δεν μπορούμε να τα πληρώνουμε τόσο ακριβά.

Δημιουργήσαμε μια κοινωνία που διαμαρτύρεται για την προστασία του περιβάλλοντος και για την ποιότητα ζωής. Διαμαρτύρεται για την πολυεθνική TVX, να μην γίνουν τα ορυχεία και όταν μετά από την άρνηση και την αντίσταση να μην λειτουργήσει, αφού έχει φαλίρει, οδυρόμαστε, κλαίμε και κάνουμε απεργία πείνας. Διακόσιοι εργαζόμενοι θα μείνουν εκτός εργασίας. Έχουμε δημιουργήσει μια κοινωνία που ζει στην Ελλάδα του ευρώ, αλλά σκέφτεται και σχεδιάζει με την Ελλάδα της δραχμής. Μια Τοπική Αυτοδιοίκηση που θέλει πάντα να είναι αρεστή στους πολίτες της, που πρέπει πάντα να βοηθά τους δικούς της πολίτες, αλλά ενοχοποιεί πάντα μια κακή κυβέρνηση, γιατί η κυβέρνηση πάντα πρέπει να είναι κακή. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση ποτέ δεν φταίει. Έχουμε μια αντιπολίτευση που θέλει να λέγεται μεταρρυθμιστική, αλλά δεν θέλει ποτέ να συγκρουστεί. Δεν παίρνει απόφαση να πει ότι εδώ θα κάνουμε μια συγκεκριμένη τομή και ότι θα προσπαθήσουμε να συντα-

χθούμε με αυτό. Διότι θέλει να επιλέγει από όλους τους χώρους. Το λέει για την Κυβέρνηση αυτό, αλλά εγώ της το αντιγυρίζω, λέγοντας, και με το χωροφύλαξ και με τον αστυφύλαξ».

Σίγουρα έγινε κάποια μελέτη για το θέμα της χωροθέτησης μέσα στο λεκανοπέδιο Αττικής αυτών των χώρων υγειονομικής ταφής και σίγουρα καμία μελέτη δεν είναι θέσφατη. Καμία μελέτη δεν είναι τέλεια. Πάντα υπάρχει ο αντίλογος στις μελέτες. Τώρα, όμως, το θυμήθηκαν οι αντιδρώντες; Πιο μπροστά και ενώ ο κίνδυνος έφτανε, δεν θα έπρεπε να σχεδιάσουν; Δεν θα έπρεπε να προτείνουν; Δεν θα έπρεπε να επιλέξουν λύσεις; Θα πρέπει να το κάνουμε σαν το φούρνο του Χότζα, όπου λειτούργουσε ανάλογα με το που φυσάει ο βοριάς; Έτσι, θα πρέπει να μετακινούμε τους ΧΥΤΑ;

Θα μου πείτε, εσύ Θρακιώτη τι μιλάς; Εδώ μιλάμε για την Αττική. Θα σας απαντήσω. Κοιτάξτε ποια είναι η στρέβλωση της κοινωνίας, για να δείτε και την άλλη όψη. Σχεδιάσαμε ένα εργοστάσιο ανακύκλωσης, κομποστοποίησης, παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, παραγωγής φυσικού αερίου, που παίρνει φυσικό αέριο και δίνει φυσικό αέριο. Σχεδιάστηκε αυτό, το λεγόμενο ΦΥΣΙΣ. Παρ' όλο που σχεδιάστηκε αυτό το εργοστάσιο και για να δουλέψει χρειάζεται σκουπίδια, η περιφέρεια ξοδεύει λεφτά από το Γ' Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης και δημιουργεί ΧΥΤΑ, ενώ οι δήμαρχοι των άλλων περιοχών της ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης δεν θέλουν να δώσουν τα σκουπίδια τους. Οποία στρέβλωση!

Έρχομαι τώρα να καταλήξω. Εμείς δεν θα ανακαλύψουμε τον τροχό, κύριοι συνάδελφοι. Μέσα στις Βρυξέλλες, και μάλιστα μέσα στον πολεοδομικό ιστό, υπάρχει εργοστάσιο ανακύκλωσης. Το ίδιο υπάρχει και στην Στουτγάρδη. Εδώ μέχρι τώρα δεν έχουμε προτείνει τίποτα.

Ρωτώ, κύριοι της Κυβέρνησης: Μα, είναι δυνατόν μέσα στον πολεοδομικό ιστό της Αθήνας να μην προβλεφθεί ένα τέτοιο εργοστάσιο; Έχουν δίκιο που φωνάζουν. Κάποια στιγμή, όμως, πρέπει να δώσουμε και λύση.

Ενώ στις ΗΠΑ έχουν φτάσει στο σημείο να ανακυκλώνουν και τα λάστιχα και να βγάζουν κάρβουνο, εμείς ακόμη τώρα το σκεφτόμαστε να δούμε αν μπορεί να γίνει, να δούμε πώς θα διαχειριστούμε τα μολυσματικά απόβλητα και να δούμε τι θα κάνουμε με τα ζωικά απόβλητα, τα οποία και αυτά, βάσει της Οδηγίας της ΕΟΚ, δεν θα μπορούν να πηγαίνουν στους ΧΥΤΑ.

Θέλω να σας τονίσω, κύριοι συνάδελφοι και κυρία Υπουργέ, ότι εμείς ακόμη σήμερα, όταν στις ΗΠΑ αποξηλώνουν τους γύψους και τους αμίαντους χρησιμοποιώντας κανόνες οι οποίοι είναι πολύ αυστηροί και συγκεκριμένες οδηγίες, αποξηλώνουμε γύψους, αμίαντους και τα πετάμε εδώ κι εκεί, χωρίς να συμβαίνει τίποτα.

Εν πάση περιπτώσει, οφείλω να πω ότι επιτέλους, τώρα που έφτασε ο κόμπος στο χτένι θα πρέπει να υπάρξει μία οριζήτηση. Πρέπει να σταθούμε στο ύψος ως ταγοί, για να μπορέσουμε να δημιουργήσουμε και μία κοινωνία, που να μπορεί να πειθεται από τους πολιτικούς και την πολιτική.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Η κυρία Υπουργός έχει το λόγο.

Θα παρακαλούσα να είσαστε σύντομοι και οι δύο Υπουργοί, γιατί έχουμε πολύ λίγο χρόνο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ: Να μην υπάρξει κατάχρηση από τους Υπουργούς, για να μπορέσουμε να μιλήσουμε κι εμείς και να μην υπάρχει πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Θα μιλήσει από λίγα λεπτά ο καθένας, γιατί είμαστε στο όριο του χρόνου. Μην τοποθετείσθε προκαταβολικά εναντίον, του Προεδρείου κύριε συνάδελφε.

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Θα είμαι σύντομη, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα να απαντήσω στο συνάδελφο κ. Πάγκαλο, γιατί είπα ότι ήμουν οργισμένη.

Αγαπητέ συνάδελφε, δεν ήμουν οργισμένη, αλλά έμαθα ότι πήγατε σε κάποια Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και είπατε ότι: «Εδώ και χρόνια ρίχνονται τοξικά και επικίνδυνα απόβλητα στη Μάνδρα από γνωστό επιχειρηματία. Αναρωτιέμαι μήπως η κ. Παπανδρέου με τη χωροθέτηση ΧΥΤΑ στη Μάνδρα θέλει να

νομιμοποιήσει αυτήν τη δραστηριότητα».

Απάντησα ότι κάνω το αντίθετο. Εγώ δεν είχα καμία καταγγελία, καμία ερώτηση γι' αυτό το θέμα...

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ: Δεν είπα «η κυρία Παπανδρέου». Σας δουλεύουν οι σύμβουλοί σας. Είπα ότι η χωροθέτηση έχει σκοπό για κάποιον...

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Εμένα έτσι μου είπαν. Σας απήντησα, λοιπόν, ακριβώς...

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ: ...κατόπιν μελέτης, αν δεν κάνω λάθος. Θα σας στείλω...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Σας παρακαλώ!

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): ...ότι με τους χώρους καταλληλότητας που εγκρίνονται με την τροπολογία, δεν αφορά τοξικά απόβλητα. Αφορά μόνο τα αστικά στερεά απόβλητα. Απαγορεύονται τα τοξικά απόβλητα σε οποιονδήποτε χώρο υγιεινής ταφής. Και εδώ χρειάζεται εθνικός σχεδιασμός. Είναι ένα θέμα που πρέπει να το δούμε. Υπάρχουν τα νοσοκομειακά απόβλητα, για τα οποία έχει γίνει το εργοστάσιο στα Άνω Λιόσια. Προβλέπεται άλλο ένα στη Θεσσαλονίκη για όλη την επικράτεια.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ: Κυρία Παπανδρέου, θέλετε μία απάντηση, επειδή αναφερθήκατε προσωπικά σε μένα;

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Όχι, δέχομαι ότι δεν είπατε «η κυρία Παπανδρέου».

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ: Δεν αναφέρθηκε κανείς σε σας, κ. Παπανδρέου.

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Με συγχωρείτε, θα ήθελα να ολοκληρώσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριε συνάδελφε, υπάρχει το Προεδρείο, στο οποίο πρέπει να απευθύνεστε. Σας παρακαλώ!

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ: Αν θέλει η κυρία Υπουργός, θα απαντήσω. Αν δεν θέλει, δεν απαντώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Αν επιτρέπει η κυρία Υπουργός, εγώ σας επιτρέπω.

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είμαι οργισμένη, γιατί έχω ήσυχη τη συνειδησή μου. Όταν ανέλαβα τη θέση που μου ανατέθηκε, ενήργησα σύμφωνα με τη συνειδησή μου.

Το πρόβλημα είναι οξύ και επιτακτικό. Πρέπει να λυθεί άμεσα. Δεν χωράει άλλη αναβολή. Επειδή πιστεύω ότι η υγεία των πολιτών είναι πάνω απ' όλα και ότι έχουμε υποχρέωση να πάρουμε απόφαση, γι' αυτό πρότεινα τη συγκεκριμένη ρύθμιση. Μακάρι να μη χρειαζόταν νομοθετική ρύθμιση, είναι όμως απαραίτητη. Η νομοθετική ρύθμιση είναι το μίνιμουμ που απαιτείται σήμερα. Ούτε η περιβαλλοντική αδειοδότηση υποκαθίσταται με αυτήν τη νομοθετική ρύθμιση, με την τροπολογία ούτε ο υφιστάμενος περιφερειακός σχεδιασμός.

Δεν είμαι οργισμένη, αλλά πρέπει να πω ότι είμαι σκεπτική γιατί διαπιστώνω ότι για ένα τέτοιο ζήτημα τέτοιας σοβαρότητας, που παρά τις ευθύνες που έχει και η Τοπική Αυτοδιοίκηση και η πολιτεία και κυρίως αν θέλετε η πολιτεία, δεν έχω καμία αντίρρηση να το δεχθώ αλλά και η κοινωνία και οι τοπικές κοινωνίες, πολιτικοί και κοινωνία δεν δείχνουν την απαιτούμενη ωριμότητα και αποφασιστικότητα για τέτοια θέματα.

Άκουσα πολλά επιχειρήματα γιατί δεν πρέπει να είναι στην Δυτική Αττική ή δεν πρέπει να είναι στην Ανατολική Αττική. Όμως δεν άκουσα που πρέπει να είναι. Το Περιφερειακό Συμβούλιο Στερεάς Ελλάδας ομόφωνα έχει πάρει απόφαση ότι δεν δέχεται. Το Περιφερειακό Συμβούλιο Αττικής έχει δεχθεί ότι θα είναι εντός της περιφέρειας Αττικής. Αν το πάμε έτσι τελικά εγώ δεν γνωρίζω καμία άλλη περιφέρεια που να έχει ζητήσει τα δικά μας απορρίμματα, γιατί και η πιο πάνω περιφέρεια και η πιο πάνω περιφέρεια θα αρνούνται.

Το ερώτημα για όλους είναι ένα και απλό. Θέλουμε σχέδιο διαχείρισης αποβλήτων για την Αττική, ναι ή όχι; Αν θέλουμε πρέπει να ψηφιστεί η τροπολογία. Εάν όχι καταψηφίζουμε την

τροπολογία και διαιωνίζουμε το αίσχος των παράνομων χωματερών. Όλα τα άλλα είναι υπεκφυγή.

Η Νέα Δημοκρατία λέει ότι βέβαια πρέπει να λυθεί το θέμα, αλλά δεν στέκεται στο ύψος των περιστάσεων –εκτός από ορισμένες φωτεινές εξαιρέσεις, πρέπει να πω στη Νέα Δημοκρατία- και λέει ότι είναι δικό σας το θέμα, είναι θέμα της Κυβέρνησης, λύστε το για να μαζέψουμε εμείς τους ψήφους –μη μας φύγει καμία ψήφος- και έτσι να μην διαφωνούμε, είναι ένα θέμα που πρέπει να λυθεί... Όμως θέλω να πω στη Νέα Δημοκρατία ότι αυτό δεν είναι στάση πολιτική, αλλά στάσιμη πολιτική, πολιτική αδιέξοδη και λαϊκίστικη.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΛΑΧΟΣ: Πότε ζητήσατε την άποψή μας; Με συνοπτικές διαδικασίες το φέρατε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας): Σας παρακαλώ, μη διακόπτετε. Ηρεμία παρακαλώ. Είμαστε στα όρια του χρόνου και πολλοί μιλήσατε πέραν του χρόνου που δικαιούσθε. Να τελειώσουμε τη συζήτηση ομαλά και μέσα στα όρια.

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος και ο Συνασπισμός πήραν την πρωτοβουλία να ζητήσουν ονομαστική ψηφοφορία για το σχέδιο διαχείρισης της Αττικής. Αυτό μου δίνει το δικαίωμα να ισχυριστώ ότι πολιτικά συμφωνούν, ίσως εν όψει του διαλόγου.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Πολύ μας καταλάβατε.

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Η σημερινή ήπιανό και η αυριανή απαράδεκτη κατάσταση του αίσχους των παράνομων χωματερών, με τη ψήφο σας μπορεί να συνεχιστεί, αυτή η τριτοκοσμική κατάσταση για τη χώρα μας. Δική σας η ψήφος, δική σας και η απόφαση. Εγώ είχα υποχρέωση να φέρω αυτήν τη πρόταση. Είμαι ήσυχη με τη συνειδήσή μου. Από κει και πέρα είναι θέμα απόφασης της Βουλής εάν θα συνεχιστεί αυτό το αίσχος ή όχι.

Ευχαριστώ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας): Μια στιγμή, κύριε Αλογοσκούφη. Θα τοποθετηθεί στις άλλες διατάξεις του νομοσχεδίου ο κ. Τσακλίδης και τα υπόλοιπα τρία λεπτά είναι δικά σας.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ: Και εγώ θέλω το λόγο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας): Κύριε Πάγκαλε, σύμφωνα με τον Κανονισμό δεν μπορείτε να δευτερολογήσετε. Μόνο οι Υπουργοί και Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι έχουν το δικαίωμα γιατί υπάρχει υπόλοιπο χρόνου γι' αυτούς.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ: Δεν μας δίδετε το δικαίωμα να απαντήσουμε. Αναγκαζόμαστε έτσι να τα λέμε στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και μετά μας λέτε, ότι τα λέμε σε ακατάλληλους χώρους. Συκοφαντούμεθα και δεν μπορούμε να μιλήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας): Κύριοι συνάδελφοι, είναι πρωινή μας συναπόφαση, απόφαση του Σώματος να τελειώσει η συνεδρίαση στις έξι. Ήδη υπερβήκαμε το χρόνο, ευτυχώς για λίγα λεπτά.

Ορίστε κύριε Τσακλίδη, έχετε το λόγο για πέντε λεπτά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΛΙΔΗΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Κύριε Πρόεδρε, τα πέντε λεπτά για ένα τόσο σημαντικό νομοσχέδιο δεν επαρκούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας): Δεν υπάρχει άλλος διαθέσιμος χρόνος, κύριε Υφυπουργέ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΛΙΔΗΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Είναι βέβαιο ότι το υποβαθμίσαμε αρκετά. Κατά τη γνώμη μου είναι ένα από τα πιο σοβαρά νομοσχέδια που έχουν έρθει για ψήφιση στη Βουλή. Επιχειρείται μια πολύ μεγάλη θεσμική αλλαγή στο πλαίσιο ανάθεσης και εκπόνησης μελετών και λυπάμαι γιατί τα κόμματα δεν κράτησαν την υπευθυνότητα που έπρεπε με προτάσεις.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ: Μα, είναι σοβαρά πράγματα αυτά;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ: Είναι σοβαρά αυτά; Τρώει το χρόνο.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας): Κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ! Μου ζητάτε να λογοκρίνω τον Υπουργό από το Προεδρείο; Πρωτοφανές!

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΛΙΔΗΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Δεν υπήρχαν προτάσεις από τα Κόμματα για το πώς μπορούμε...

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Δηλαδή ως αρμόδιος Υφυπουργός δεν μπορώ να τοποθετηθώ για πέντε λεπτά στο νομοσχέδιο; Αυτή είναι η γνώμη σας;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας): Συνεχίστε, κύριε Υπουργέ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΛΙΔΗΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν ξέρω αν ήταν καλό το θεσμικό πλαίσιο που υπήρχε, αλλά οι μελέτες με το νόμο που υπήρχε ανατίθεντο χωρίς καμία διαφανή διαδικασία, δεν υπήρχαν αντικειμενικά κριτήρια.

Επίσης η τελική αμοιβή του μελετητή πολλές φορές ξεπερνούσε το δεκαπλάσιο ή εικοσπλάσιο της αρχικής σύμβασης.

Και επειδή η Νέα Δημοκρατία θέλει να μας κάνει μαθήματα, ακούστε: Μελέτη Υλίκη-Κάστρο, ανατέθηκε με 12.000.000 δραχμές και έφθασε τα 280.000.000 δραχμές, δηλαδή αύξηση 2.333%. Πότε; Το 1991. Ράχες-Άγιο Θεόδωρο: Ανατέθηκε 12.000.000 δραχμές και έφθασε τα 301.000.000 δραχμές, δηλαδή αύξηση 2.508%. Για να μην αναφερθώ σε άλλες περιπτώσεις που κατά σύμπτωση είναι οι πιο βεβαρημένες στη δική σας περίοδο.

Επομένως μαθήματα διαφάνειας ή διαπλοκής νομίζω ότι δεν μπορείτε να δώσετε σε μας, κύριε Τσιπλάκο. Αν θα βρείτε μία μελέτη που αυξήθηκε κατά 2.100% στη δική μας περίοδο, θα έχετε κάθε ηθικό έρεισμα να μας κάνετε μαθήματα.

Βεβαίως η μεγάλη αδυναμία του θεσμικού πλαισίου που υπήρχε ήταν ότι κατά 90% η τελική αμοιβή του μελετητή εξηρτάτο από τον τελικό προϋπολογισμό του έργου, αυτό που είπε ο κ. Μάνος, με αποτέλεσμα όχι μόνο να αυξάνει η αμοιβή της μελέτης, αλλά κυρίως το αρνητικό, να φτιάχνουμε μεγάλο προϋπολογισμό, πολλές φορές άσκοπα, εις βάρος της ποιότητας της μελέτης. Αυτές είναι οι μεγάλες αδυναμίες του συστήματος και αυτές πάμε να θεραπεύσουμε. Είναι εύκολο να τις θεραπεύσουμε; Όχι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι καθόλου εύκολο.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Επί δέκα χρόνια γίνεται διάλογος με τους αρμόδιους φορείς. Ούτε σήμερα έχουν πρόταση πως θα αποδεσμεύσουμε την τελική αμοιβή του μελετητή από τον τελικό προϋπολογισμό του έργου. Αν έχουν να τη φέρουν, να την κάνουμε δεκτή. Ούτε σήμερα.

Ο μόνος ο οποίος θέλησε να κάνει κάποια πρόταση, είναι ο κ. Τσιπλάκος. Η πρότασή του όμως –αν είναι και της Νέας Δημοκρατίας- είναι ανεφάρμοστη. Ο κ. Τσιπλάκος είπε ότι περίπου στα σπουδαία έργα και πάντως πάντα με επιλογή. Δηλαδή πρέπει να κάνουμε προεπιλογή πρώτα και μετά να εφαρμόσουμε τη μέθοδο που πρότεινε, ότι θα διαλέγουμε πέντε με δέκα.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Ο κ. Τσιπλάκος και η Νέα Δημοκρατία με την πρόταση που κάνει, σημαίνει ότι από κάποιο σημείο, όταν ακόμα δεν έχει ανατεθεί η μελέτη, πρέπει να θεωρήσουμε ότι έχει οριστικοποιηθεί το τελικό κόστος του έργου, ο προϋπολογισμός. Αυτό είναι αδύνατο, αυτό γίνεται μόνο μετά την οριστική μελέτη. Μόνο τότε μπορεί να έχεις τελικό κόστος, προϋπολογισμό έργου. Εμείς λέμε ότι αποδεσμεύουμε την τελική αμοιβή της μελέτης από τον τελικό προϋπολογισμό. Πώς; Πρέπει οι προϋπηρεσίες να προετοιμάζονται τώρα πλέον με συγκεκριμένες δεσμεύσεις. Δηλαδή θα φτιάξουν το φάκελο του έργου. Αυτό προβλέπει το νομοσχέδιο, κυρία Ξηροτύρη, θα φτιάξουμε το φάκελο προσδιορισμού του έργου και θα πούμε, με υπουργική απόφαση, τι σημαίνει προετοιμασία του έργου. Αυτά πρέπει να τα κάνει η υπηρεσία.

Σ' αυτήν τη φάση, λοιπόν, προετοιμασίας της υπηρεσίας, δηλαδή μελέτης προσδιορισμού του έργου, θα προσεγγίσουμε με μεγάλη ακρίβεια τον προϋπολογισμό του έργου και την προ-

εκτιμώμενη αμοιβή του μελετητή. Και με βάση αυτήν την προεκτιμώμενη αμοιβή, θα γίνει διαγωνισμός. Και βάζουμε και ένα κατώτερο πλαφόν ώστε να μην πέσουν χαμηλά οι τιμές που θα προσφέρουν. Και αυτό θα γίνει με υπουργική απόφαση, δηλαδή θα κάνουμε καινούργιους σύγχρονους κώδικες και καινούργιες προδιαγραφές που ήδη τις εκπονούμε.

Όταν θα υπάρχει, λοιπόν, αυτή η προετοιμασία του έργου και θα προσεγγίσουμε τον προϋπολογισμό του έργου και θα έχουμε και την προεκτιμώμενη αμοιβή, επ' αυτού θα γίνεται διαγωνισμός και η οικονομική προσφορά θα παίζει ρόλο 20% έως 30%. Αλλά ανεξάρτητα του τι ρόλο θα παίζει στα κριτήρια ανάθεσης, το 80% ή το 70% θα είναι άλλα κριτήρια, η οικονομική προσφορά που θα δώσει ο ανάδοχος, κλειδώνει. Δεν μπορεί να αυξηθεί αν στην πορεία αυξηθεί ο προϋπολογισμός του έργου. Πάντως ο τελικός προϋπολογισμός του έργου όταν θα γίνει η κατάλληλη προετοιμασία, δεν θα απέχει πολύ από τον προϋπολογισμό που έκανε η υπηρεσία.

Όσο και να πάει ο προϋπολογισμός του έργου, δεν θα αυξηθεί η αμοιβή του μελετητή. Άρα κανείς στο σύστημα αυτό δεν έχει κίνητρο να συναλλάσσεται, όπως είχε μέσα στο πλαίσιο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Παρακαλώ, ολοκληρώστε, κύριε Υπουργέ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΛΙΔΗΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Βεβαίως δεν έχει κανείς λόγο να συναλλάσσεται.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΤΣΙΠΛΑΚΟΣ: Κύριε Υπουργέ....

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΛΙΔΗΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Ακούστε, κύριε Τσιπλάκο. Ούτε ο εργολάβος που θα πάρει μετά το έργο θα έχει καμία σχέση με το μελετητή που έκανε τη μελέτη.

Το νομοσχέδιο για πρώτη φορά προάγει και τη διαφάνεια σε μεγάλο βαθμό, διότι η οικονομική προσφορά είναι κλειστή. Δεν ξέρει κανείς ποιος είναι ο τελικός ανάδοχος της μελέτης. Και αποδεσμεύουμε την αμοιβή της μελέτης από τον τελικό προϋπολογισμό. Υπάρχει άλλη πρόταση; Κατηγορηματικά σας απαντώ: όχι. Διότι κάναμε διάλογο επί μήνες και χρόνια. Δεν υπήρχε ποτέ άλλη πρόταση πλην αυτής την οποία έκανε ο κ. Τσιπλάκος που, αν κάποιος τη μελετήσει, θα δει ότι είναι ανεφάρμοστη.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΤΣΙΠΛΑΚΟΣ: Έχει εφαρμοστεί, κύριε Υφυπουργέ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΛΙΔΗΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Μόνο σε περιπτώσεις που η μελέτη επιδέχεται εναλλακτικές λύσεις, τότε μπορεί να έχουμε τεχνική λύση - το προβλέπει αυτό το νομοσχέδιο - και να έχουμε και δέσμευση του προϋπολογισμού. Δηλαδή μπορεί να εφαρμοστεί αυτό που λέει ο κ. Τσιπλάκος σε εξαιρετικές περιπτώσεις και όχι σε όλο το φάσμα των μελετών.

Επομένως κατά την άποψή μου είναι πολύ σοβαρό νομοσχέδιο που κάνει πολύ μεγάλες αλλαγές και θα περίμενα πιο εποικοδομητική και πιο υπεύθυνη στάση από τα κόμματα. Δεν υπάρχει άλλη πρόταση και όσοι υποστηρίζουν ότι πρέπει να αποδεσμεύσουμε τον τελικό προϋπολογισμό του έργου από την αμοιβή της μελέτης έχουν ένα δρόμο, να ψηφίσουν το νομοσχέδιο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ: Είναι 18.05', κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριε Πάγκαλε, αρχίσαμε 11.05' και είναι 18.05' και είμαστε στο όριο, όπως λέτε. Ζητώ την ανοχή σας να δώσω το λόγο για δύο λεπτά στον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΚΚΕ και στον Πρόεδρο του Συνασπισμού κ. Κωνσταντόπουλο. Από το χρόνο που είχαμε των επτά ωρών οι ομιλίες των Βουλευτών πήραν πάρα πάνω υπερέβησαν πολλοί Βουλευτές στις ομιλίες το χρόνο τους -και έτσι ουσιαστικά αφαιρέθηκε χρόνος από τον προβλεπόμενο για τους Υπουργούς και τους Κοινοβουλευτικούς Εκπροσώπους. Ζητώ την έγκρισή σας. Θα τελειώσουμε σε τέσσερα λεπτά, ομαλά. Είμαστε σύμφωνοι απ' ότι βλέπω.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ: Μπορώ να κάνω, κύριε Πρόεδρε, μια πρόταση;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Όχι. Δεν έχουμε άλλο χρόνο. Ζήτησα την έγκρισή σας για τέσσερα λεπτά. Αφή-

στε με να διευθύνω τη συζήτηση.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΛΙΔΗΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να κάνω μια μικρή τροποποίηση;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Αν είναι για τροποποίηση θα έχετε τον λόγο στο τέλος.

Ορίστε, κύριε Αλογοσκούφη.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, εγώ θέλω για μια ακόμη φορά να επαναλάβω τη θέση της Νέας Δημοκρατίας στο επίμαχο θέμα της χωροθέτησης των ΧΥΤΑ Αττικής. Δεν είναι μόνη της η Νέα Δημοκρατία στην περίπτωση αυτή. Φάνηκε και από τις τοποθετήσεις πολλών και έγκριτων συναδέλφων του ΠΑΣΟΚ και από τις τοποθετήσεις των υπολοίπων κομμάτων της Αντιπολίτευσης, ότι οι ευθύνες της Κυβέρνησης για το σημερινό αδιέξοδο είναι μεγάλες.

Δεν θέλω να μπλέκω ποτέ στα εσωκομματικά του κυβερνώμενου κόμματος. Ακούσαμε πριν από λίγο το διάλογο με τις αλληλοκατηγορίες για το ποιος εξυπηρετεί ποιον. Θα περίμενα όμως τουλάχιστον το Γραμματέα του κυβερνώμενου κόμματος, ο οποίος κατηγορήθηκε εδώ από πάρα πολλούς για την εγκληματική αδιαφορία που επέδειξε όλα αυτά τα χρόνια που ήταν Υπουργός, να έρθει εδώ να υποστηρίξει τη θέση του και να μας πει αν συμφωνεί με τη λύση της Κυβέρνησης.

Εμείς είπαμε ξεκάθαρα ότι πρέπει να δοθεί λύση που να είναι λειτουργική και θεσμικά κατοχυρωμένη. Η Κυβέρνηση με την πρωτοβουλία της χτίζει κάστρα στην άμμο. Είναι σαφές από τη συζήτηση ότι θα υπάρξουν πολύ μεγάλα προβλήματα λειτουργίας και εφαρμογής της συγκεκριμένης λύσης. Εμείς κάστρα στην άμμο δεν πρόκειται να νομιμοποιήσουμε με την ψήφο μας. Καταψηφίζουμε τη συγκεκριμένη λύση, διότι θεωρούμε ότι δεν μπορεί να λειτουργήσει και ότι δεν είχε ούτε τα ελάχιστα εχέγγυα κοινωνικής αποδοχής και αποτελεσματικότητας.

Όλοι οι φορείς...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ, θα ήθελα την ανοχή σας για ένα λεπτό. Δείξατε ανοχή παντού.

Μίλησε η Κυβέρνηση για το νομοσχέδιο και το πώς υποβαθμίστηκε η συζήτηση. Με την ίδια της τη συμπεριφορά, κύριε Πρόεδρε, η Κυβέρνηση υποβάθμισε το νομοσχέδιο. Είχαμε πει ότι το θέμα της χωροθέτησης των ΧΥΤΑ θα μπορούσε να έρθει ως ξεχωριστό νομοσχέδιο, να το συζητήσουμε και να δούμε τι μπορούμε να κάνουμε.

Επειδή έχω ακούσει ότι συνάδελφοι έχουν καταθέσει αίτηση ονομαστικής ψηφοφορίας, εγώ θέλω να ξεκαθαρίσω ότι η Νέα Δημοκρατία θα καταψηφίσει το νομοσχέδιο σε οποιαδήποτε περίπτωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Το λόγο έχει ο κ. Σκυλλάκος για δύο λεπτά.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, επιμένει η κυρία Υπουργός ως εκπρόσωπος της Κυβέρνησης, ως το τέλος να μεταθέτει τις ευθύνες, είτε στην Τοπική Αυτοδιοίκηση είτε στις τοπικές κοινωνίες είτε να τις διαχέει στην πολιτεία.

Πολιτεία είμαστε όλοι. Είναι και η Κυβέρνηση, είναι και τα κόμματα της Αντιπολίτευσης, είναι και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Πείτε το καθαρά. Έχει ευθύνες η Κυβέρνηση που κυβερνάει είκοσι χρόνια. Και φτάσαμε στο «και πέντε», όχι στο «παρα πέντε».

Δεύτερο θέμα. Εμείς εξηγήσαμε για ποιους λόγους καταψηφίζουμε την επίμαχη τροπολογία. Είναι λογοπαίγνιο αυτό που κάνετε ότι όσοι την καταψηφίζουν θέλουν να νομιμοποιήσουν την υπάρχουσα κατάσταση με τις παράνομες χωματερές και τα λοιπά. Εμείς είπαμε πρώτον, διότι βαρύνει περιοχές, οι οποίες είναι επιβαρυνμένες, ιδιαίτερα τη δυτική Αττική. Δεύτερον διότι δεν έχουμε πειστεί για τις επιλογές για τις άλλες περιοχές, όπου βλέπουμε έντονες διαμαρτυρίες και ίσως υπάρχουν και άλλες λύσεις και τρίτον, γιατί ανοίγεται το δρόμο και για την καύση των σκουπιδιών, που θα είναι επικίνδυνη για τη χώρα μας και για την ιδιωτικοποίηση της διαχείρισης των σκουπιδιών.

Αυτοί είναι οι λόγοι της καταψήφισής και όταν θα έρθει η ονομαστική ψηφοφορία θα καταψηφίσουμε. Κάναμε την ονομαστι-

κή ψηφοφορία για να εκδηλώσουμε ακόμα πιο έντονα τη διαμαρτυρία μας και την καταδίκη μας, αλλά εν πάση περιπτώσει για τέτοια σοβαρά ζητήματα ας πάρει ο καθένας την ευθύνη, για να καταγραφεί και η προσωπική ευθύνη των Βουλευτών. Αυτός ήταν ο λόγος και δεν καταλαβαίνω γιατί δεν συνυπέγραψε το κείμενο και η Νέα Δημοκρατία, η οποία από την άλλη πλευρά καταψηφίζει την τροπολογία, αλλά δεν βοήθησε στο να προχωρήσουμε. Ο καθένας μπορεί να δώσει τις εξηγήσεις του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο Πρόεδρος του Συνασπισμού κ. Κωνσταντόπουλος έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς των Κινημάτων και της Οικολογίας): Η αποστροφή της κυρίας Υπουργού προς το Συνασπισμό και στα άλλα κόμματα με αναγκάζει να κάνω ορισμένα σχόλια.

Εσείς, κύριοι της Κυβέρνησης, είστε που κάποτε υπερηφανεύσασταν να εμφανίζεστε ως το κόμμα της αυτοδιοίκησης, τώρα ραβδίζετε την αυτοδιοίκηση. Εσείς ήσασταν, οι οποίοι παίζατε παιχνίδια πελατειακών σχέσεων με την κοινωνία και χαϊδεύατε, στο όνομα του πολυσυλλεκτισμού, προβλήματα και ανάγκες της κοινωνίας. Τώρα η κοινωνία είναι η κακιά κοινωνία, η οποία δεν δέχεται να επωμισθεί, στη συγκεκριμένη περίπτωση, ακόμη πιο επιβαρυντικές συνθήκες ζωής. Εσείς είστε που μιλούσατε στο όνομα του σοσιαλισμού, για την κοινωνική προστασία, και τώρα παρακαλάτε τους βιομηχάνους να κάνουν κοινωνική πολιτική στις επιχειρήσεις τους, γιατί εσείς μακράν ζείτε και ασχολείστε με τους ίσκιους σας, στους εσωτερικούς κύκλους της εξουσίας.

Και επειδή αναφερθήκατε, κυρία Υπουργέ, σε τριτοκοσμικές πλευρές της Ελλάδας του 2003, εγώ κρατάω αυτήν την αναφορά σας. Η ισχυρή Ελλάδα του 2003 του κ. Σημίτη, είναι η Ελλάδα που εμφανίζει τις τριτοκοσμικές πλευρές, στις οποίες αναφέρεστε και οι οποίες είναι έργο των χειρών σας.

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Επί του συγκεκριμένου, κύριε Κωνσταντόπουλε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Παρακαλώ, ήρεμα.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς των Κινημάτων και της Οικολογίας): Οι τριτοκοσμικές πλευρές που υπάρχουν σήμερα είναι έργο των χειρών σας και αποτέλεσμα της πολιτικής σας.

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Τα γενικά να τα καταγγέλλετε είναι εύκολο. Στο συγκεκριμένο τι θέση παίρνετε;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού της Αριστεράς των Κινημάτων και της Οικολογίας): Εάν γνωρίζετε γραφή και ανάγνωση –που γνωρίζετε- είναι επιβαρυντικό για σας να λέτε ότι δεν είδατε προτάσεις. Διαβάστε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ ολοκληρώσετε.

Κύριε Υφυπουργέ, μόνο για την τροποποίηση.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΛΙΔΗΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Για την τροποποίηση ήμασταν προβληματισμένοι. Μετά τη συζήτηση που έγινε στη Βουλή θα κάνουμε μία αναδιατύπωση στο άρθρο 8, όπου προβλέπεται η σύμφωνη γνώμη της επιτροπής αξιολόγησης. Το «σύμφωνη» αφαιρείται και αναδιατυπώνεται μόνο σε «γνώμη».

Δεν θέλω να τα αναφέρω, βεβαίως, όλα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Εντάξει, κύριε Υφυπουργέ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΛΙΔΗΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Εάν υπάρχουν και κάπου αλλού στο νομοσχέδιο οι λέξεις «σύμφωνη γνώμη της επιτροπής αξιολόγησης», αφαιρείται η λέξη «σύμφωνη».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Εντάξει, κύριε Υπουργέ. Καταγράφηκε στα Πρακτικά.

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ορίστε, κυρία Υπουργέ.

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων):

ξίας και Δημοσίων Έργων): Το ακροτελεύτιο άρθρο διατυπώνεται ως εξής: «Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει οκτώ μήνες από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με εξαίρεση τα άρθρα 31 έως και 35, των οποίων η ισχύς αρχίζει από τη δημοσίευσή του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κηρύσσεται περαιωμένη η ενιαία συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων, της υπ' αριθμόν 1561/134 τροπολογίας και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων: «Μητρώα Μελετητών, ανάθεση και εκπόνηση μελετών και παροχή συναφών υπηρεσιών και άλλες διατάξεις».

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για την ψήφιση του νομοσχεδίου, επί της αρχής των άρθρων και του συνόλου, έχει υποβληθεί αίτηση ονομαστικής ψηφοφορίας Βουλευτών του ΠΑΣΟΚ, του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος και του Συνασπισμού της Αριστεράς των Κινημάτων και της Οικολογίας της οποίας το κείμενο έχει ως εξής:

«Προς

Τον κ. Πρόεδρο της Βουλής

Κύριε Πρόεδρε,

Οι υπογράφωντες Βουλευτές ζητάμε να γίνει ονομαστική ψηφοφορία επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου «Μητρώα Μελετητών ανάθεση και εκπόνηση μελετών και παροχή συναφών υπηρεσιών και άλλες διατάξεις».

- 1) Γκατζής Ηικόλαος,
- 2) Σκυλλάκος Αντώνιος,
- 3) Στεργίου Ιωάννα,
- 4) Ξηροτύρη Ασημίνα,
- 5) Κουβέλης Φώτιος,
- 6) Σκοπελίτης Σταύρος,
- 7) Λαφαζάνης Παναγιώτης,
- 8) Δαμανάκη Μαρία,
- 9) Κολοζώφ Ορέστης,
- 10) Κανέλλη Λιάνα,
- 11) Στριφτάρης Σπύρος,
- 12) Πάγκαλος Θεόδωρος,
- 13) Παπαηλίας Ηλίας,
- 14) Γιαννάκης Ιωάννης,
- 15) Βρεττός Κωνσταντίνος,
- 16) Κωνσταντόπουλος Νικόλαος,
- 17) Μάνος Στέφανος»

Θα αναγνώσω και τον κατάλογο των υπογραφόντων την αίτηση της ονομαστικής ψηφοφορίας, για να διαπιστωθεί εάν υπάρχει ο απαιτούμενος από τον Κανονισμό αριθμός Βουλευτών για την υποβολή της.

Ο κ. Γκατζής. Παρών.

Ο κ. Σκυλλάκος. Παρών.

Η κ. Στεργίου. Παρούσα.

Η κ. Ξηροτύρη. Παρούσα.

Ο κ. Κουβέλης. Παρών.

Ο κ. Σκοπελίτης. Παρών.

Ο κ. Λαφαζάνης. Παρών.

Η κ. Δαμανάκη. Απούσα.

Ο κ. Κολοζώφ. Παρών.

Η κ. Κανέλλη. Παρούσα.

Ο κ. Στριφτάρης. Παρών.

Ο κ. Πάγκαλος. Παρών.

Ο κ. Παπαηλίας. Παρών.

Ο κ. Γιαννάκης. Παρών.

Ο κ. Βρεττός. Παρών.

Ο κ. Κωνσταντόπουλος. Παρών.

Ο κ. Μάνος. Παρών.

Κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει ο απαιτούμενος από τον Κανονισμό αριθμός υπογραφόντων την αίτηση ονομαστικής ψηφοφορίας Βουλευτών.

Συνεπώς, διακόπτουμε τη συνεδρίαση για δέκα λεπτά, σύμφωνα με τον Κανονισμό.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Επαναλαμβάνεται

η διακοπήσασ συνεδρίαση.

Κύριοι συνάδελφοι, το προεδρείο εκτιμώντας τις ανάγκες του νομοθετικού έργου θα διακόψει τη συνεδρίαση για αύριο Πέμπτη 12 Ιουνίου 2003 και ώρα 10.30' για τη διεξαγωγή της ονομαστικής ψηφοφορίας.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

(Πέμπτη 12 Ιουνίου 2003)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επαναλαμβάνεται η διακοπήσασ συνεδρίαση.

Θα γίνει ονομαστική ψηφοφορία επί του νομοσχεδίου του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων: «Μητρώα Μελετητών, ανάθεση και εκπόνηση μελετών και παροχή συναφών υπηρεσιών και άλλες διατάξεις».

Οι αποδεχόμενοι το νομοσχέδιο λέγουν «ΝΑΙ».

Οι μη αποδεχόμενοι το νομοσχέδιο λέγουν «ΟΧΙ».

Οι αρνούμενοι ψήφο λέγουν «ΠΑΡΩΝ»

Στο Προεδρείο έχουν έρθει επίσης σύμφωνα με το άρθρο 70Α του Κανονισμού της Βουλής επιστολές συναδέλφων οι οποίοι γνωστοποιούν την ψήφο τους για το νομοσχέδιο. Οι ψήφοι αυτές θα συνυπολογιστούν στην καταμέτρηση που θα ακολουθήσει.

Καλούνται επί του καταλόγου ο κ. Λεωνίδας Τζανής από το ΠΑΣΟΚ και ο κ. Χρήστος Ζώης από τη Νέα Δημοκρατία.

Παρακαλώ να αρχίσει η ανάγνωση του καταλόγου.

(ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ)

(ΜΕΤΑ ΚΑΙ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΑΝΑΓΝΩΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Υπάρχει κάποιος κύριος συνάδελφος, ο οποίος δεν άκουσε το όνομά του;

Ο κ. Κεφαλογιάννης.

(Στο σημείο αυτό ψηφίζει ο Βουλευτής κ. Εμμανουήλ Κεφαλογιάννης)

Κηρύσσεται περαιωμένη η ψηφοφορία και παρακαλώ τους κύριους ψηφολέκτες να προβούν στην καταμέτρηση των ψήφων και την εξαγωγή του αποτελέσματος.

(ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το αποτέλεσμα της διεξαγωγής ονομαστικής ψηφοφορίας.

Εψήφισαν εν συνόλω 265 Βουλευτές. Υπέρ του νομοσχεδίου, δηλαδή «ΝΑΙ», εψήφισαν 142 Βουλευτές και κατά του νομοσχεδίου, δηλαδή «ΟΧΙ», 123 Βουλευτές, σύμφωνα με το παρακάτω πρωτόκολλο ονομαστικής ψηφοφορίας:

«Ονομαστική ψηφοφορία επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων: «Μητρώα Μελετητών, ανάθεση και εκπόνηση μελετών και παροχή συναφών υπηρεσιών και άλλες διατάξεις»:

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

	ΝΑΙ	ΟΧΙ
Αυγερινός Παρασκευάς	+	
Χριστοδουλάκης Νίκος	+	
Σπυράκη Χριστίνα	+	
Βούγιας Σπυρίδων	+	
Τσουκάτος Θεόδωρος	+	
Νεονάκης Μιχάλης	+	
Έβερτ Μιλτιάδης		+
Βαρβιτσιώτης Ιωάννης		-
Μολυβιάτης Πέτρος		+
Παπαθανασίου Ιωάννης		+
Σπηλιωτόπουλος Αριστόβουλος (Άρης)		+
Ψαχαρόπουλος Γεώργιος		+

Α' ΑΘΗΝΩΝ

Παπανδρέου Γεώργιος	+
Σκανδαλίδης Κων/νος	+
Παπαντωνίου Ιωάννης (Γιάννος)	+
Παπουτσής Χρήστος	+
Αλευράς Αθανάσιος (Νάσος)	+
Αρσένης Γεράσιμος	+

Μανίκας Στέφανος	+
Ανουσάκη Ελένη	+
Αλογοσκούφης Γεώργιος	+
Παυλόπουλος Προκόπιος	+
Μάνος Στέφανος	+
Βουλγαράκης Γεώργιος	+
Λυκουρέζος Αλέξανδρος - Λέων	+
Γιαννάκου Μαριέττα	+
Κακλαμάνης Νικήτας	-
Μπενάκη - Ψαρούδα Άννα	+
Καρά Μαρία	+
Κανέλλη Γαρυφαλλιά (Λιάνα)	+
Κωνσταντόπουλος Νικόλαος	+

Β' ΑΘΗΝΩΝ

Παπανδρέου Βάσω	+
Κακλαμάνης Απόστολος	+
Λοβέρδος Ανδρέας	+
Κούρκουλα Ελένη	+
Γείτονας Κων/νος	+
Πρωτόπαπας Χρήστος	+
Παπαϊωάννου Μιλτιάδης	+
Κουλούρης Κίμων	-
Μαντέλης Αναστάσιος (Τάσος)	+
Δασκαλάκης Γεώργιος	+
Κοντογιαννόπουλος Βασίλειος	+
Κατσέλη Ελεωνόρα (Νόρα)	+
Ανωμερίτης Γεώργιος	+
Χυτήρης Τηλέμαχος	+
Γιαννόπουλος Ευάγγελος	-
Κατσανέβας Θεόδωρος	+
Χαραλαμπίδης Ιωάννης	+
Κανελλόπουλος Λάμπρος	+
Μητσοτάκης Κων/νος	-
Τζαννετάκης Τζαννής	-
Παναγιωτόπουλος Παναγιώτης (Γάνος)	+
Μεϊμαράκης Ευάγγελος - Βασίλειος	+
Πολύδωρας Βύρων	+
Λιάτης Μιχαήλ - Γεώργιος	+
Βαρβιτσιώτης Μιλτιάδης	+
Πετραλιά-Πάλλη Φάνη	-
Καμμένος Παναγιώτης (Γάνος)	+
Καρατζαφέρης Γεώργιος	-
Κασίμης Θεόδωρος	+
Γιακουμάτος Γεράσιμος	+
Παπακώστα - Σιδηροπούλου Κατερίνα	+
Ανδρουλάκης Απόστολος	+
Καρράς Κώστας	+
Παπαρήγα Αλεξάνδρα	+
Κολοζώφ Ορέστης	+
Σκυλλάκος Αντώνιος	+
Δαμανάκη Μαρία	-
Κουβέλης Φώτιος - Φανούριος	+

ΝΟΜΟΣ ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

Μακρυπίδης Ανδρέας	+
Βερελής Χρήστος	+
Κουρουμπλής Παναγιώτης	+
Σμυρλής - Λιακατάς Χρήστος	+
Βαϊνάς Ιωάννης	+
Σαλμάς Μάριος	+
Αγγελοπούλου Νικόλαος	+
Στριφτάρης Σπυρίδων	+

ΝΟΜΟΣ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ

Θωμόπουλος Ιωάννης	+
Τσούννος Γεώργιος	+
Παπαδημητρίου Ελισάβετ (Έλσα)	+

ΝΟΜΟΣ ΑΡΚΑΔΙΑΣ

Ρέππας Δημήτριος	+
------------------	---

Σπυρόπουλος Ροβέρτος	+		ΝΟΜΟΣ ΗΛΕΙΑΣ		
Τατούλης Πέτρος		+	Ζαφειρόπουλος Ιωάννης	+	
Κωστόπουλος Δημήτριος		+	Γεωργακόπουλος Δημήτριος	+	
ΝΟΜΟΣ ΑΡΤΗΣ			Αντωνακόπουλος Παναγιώτης	+	
Κολιοπάνος Θεόδωρος	+		Χρονόπουλος Γεώργιος	+	
Κοσσυβάκης Δημήτριος	+		Αδρακτάς Παναγιώτης		+
Καραμπίνας Κων/νος		+	Κορκολόπουλος Βασίλης		+
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΜΟΥ ΑΤΤΙΚΗΣ			ΝΟΜΟΣ ΗΜΑΘΙΑΣ		
Πάγκαλος Θεόδωρος		+	Χρυσοχοϊδης Μιχαήλ	+	
Βρεττός Κων/νος		+	Γικόνογλου Μόσχος	-	
Γιαννάκης Ιωάννης		+	Χαλκίδης Μιχαήλ		-
Παπαηλίας Ηλίας		+	Φωτιάδης Ηλίας		+
Βλάχος Γεώργιος		+	ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ		
Κατσίκης Θεόδωρος		+	Αποστολάκης Δημήτριος	-	
Κατσιγιάννης Αθανάσιος		+	Ματζαπετάκης Στυλιανός	+	
Μπούρας Αθανάσιος		+	Σχοιναράκη - Ηλιάκη Ευαγγελία	+	
Στεργίου Ιωάννα		+	Στρατάκης Εμμανουήλ	+	
ΝΟΜΟΣ ΑΧΑΪΑΣ			Βρέντζος Σταύρος	+	
Φούρας Ανδρέας	+		Φραγκιαδουλάκης Εμμανουήλ	+	
Χρυσανθακόπουλος Αλέξανδρος	+		Κεφαλογιάννης Εμμανουήλ		+
Θωμά Μαρία	+		Δεικτάκης Γεώργιος		+
Θωμάς Γεώργιος	+		ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΣΠΡΩΤΙΑΣ		
Σπηλιόπουλος Κων/νος	+		Παπαδόπουλος Αλέξανδρος	+	
Σπηλιωτόπουλος Σπήλιος		+	Μπέζας Αντώνιος		+
Νικολόπουλος Νικόλαος		+	Α' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ		
Βασιλείου Θεόφιλος		+	Τζοχατζόπουλος Απόστολος - Αθανάσιος	+	
Κοσιώνης Παναγιώτης		+	Βενιζέλος Ευάγγελος	+	
ΝΟΜΟΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ			Καστανίδης Χαράλαμπος	+	
Αποστολίδης Λουκάς	+		Παπαθεμελής Στυλιανός - 'Αγγελος	-	
Ακριβάκης Αλέξανδρος	+		Μαγκριώτης Ιωάννης	+	
Μπασιάκος Ευάγγελος		-	Γκεσουύλης Νικόλαος	+	
Τσιπλάκος Αριστείδης		+	Σπυριούνης Κυριάκος	+	
ΝΟΜΟΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ			Καραμανλής Κων/νος		-
Τζιόλας Ελευθέριος	+		Ορφανός Γεώργιος		-
ΝΟΜΟΣ ΔΡΑΜΑΣ			Σπηλιόπουλος Αναστάσιος	+	
Κωνσταντίνου Φλώρος	+		Κούβελας Σωτήριος		-
Παπαδόπουλος Σταύρος		-	Καλαφάτης Σταύρος	+	
Δαϊλάκης Σταύρος		+	Χουρμουζιάδης Γεώργιος	+	
ΝΟΜΟΣ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ			Ξηροτύρη - Αικατερινάρη Ασημίνα	+	
Κρεμαστινός Δημήτριος	+		Β' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ		
Σφυρίου Κοσμάς	+		Γερανίδης Βασίλειος	-	
Παπανικόλας Βασίλειος	+		Τσιόκας Θεοχάρης	+	
Παυλίδης Αριστοτέλης		+	Κίρκος Γεώργιος	+	
ΝΟΜΟΣ ΕΒΡΟΥ			Διαμαντής Κων/νος	+	
Φωτιάδης Απόστολος	+		Ρεγκούζας Αδάμ		+
Νικολαΐδης Ιωάννης	+		Σαλαγκούδης Γεώργιος	+	
Δημοσχάκης Θεοφάνης		+	Τζέκης 'Αγγελος	+	
Λυμπερακίδης Λεωνίδα		+	ΝΟΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ		
ΝΟΜΟΣ ΕΥΒΟΙΑΣ			Αργύρης Ευάγγελος	+	
Θεοδώρου Χρήστος	+		Μαλέσιος Ευάγγελος	+	
Παπαγεωργίου Γεώργιος	+		Παπούλιας Κάρολος	-	
Πιπεργιάς Δημήτριος	+		Τασούλας Κων/νος	+	
Κεδικόγλου Βασίλειος	+		Καλογιάννης Σταύρος	+	
Λιάσκος Αναστάσιος		-	ΝΟΜΟΣ ΚΑΒΑΛΑΣ		
Παπαγεωργόπουλος Ελευθέριος		-	Τσακλίδης Ιωάννης	+	
ΝΟΜΟΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ			Στρατηλάτης Νικόλαος	+	
Τσίπρας Βασίλης		+	Καλαντζής Γεώργιος		+
ΝΟΜΟΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ			Παναγιωτόπουλος Γεώργιος		+
Γκούσκος Διονύσιος	+		ΝΟΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ		
			Σαλαγιάννης Νικόλαος	+	
			Τσιλίκας Βασίλειος	+	
			Αναγνωστόπουλος Θεόδωρος	-	
			Σιούφας Δημήτριος	+	

Ταλιαδούρος Σπυρίδων		+	ΝΟΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ		
ΝΟΜΟΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ			Κατσιλιέρης Πέτρος		+
Πετσάλνικος Φίλιππος	+		Μπένος Ιωάννης - Σταύρος		+
Αγγελής Ανέστης		+	Γιαννακόπουλος Ιωάννης		+
ΝΟΜΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ			Καλαντζάκου Σοφία		+
Δρυς Γεώργιος	+		Παπανικολάου Ελευθέριος		-
Κοντομάρης Ευύχιος	+		Λαμπρόπουλος Ιωάννης		+
Σπύρου Σπυρίδων		+	ΝΟΜΟΣ ΞΑΝΘΗΣ		
ΝΟΜΟΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ			Σγουρίδης Παναγιώτης		+
Καλαφάτης Αλέξανδρος	+		Στολίδης Σωτήριος		+
ΝΟΜΟΣ ΚΙΛΚΙΣ			Κοντός Αλέξανδρος		+
Φλωρίδης Γεώργιος	+		Α' ΠΕΙΡΑΙΩΣ		
Τσιτουρίδης Σάββας		+	Σημίτης Κων/νος		+
Κιλτίδης Κων/νος		+	Φασούλας Παναγιώτης		+
ΝΟΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ			Μπεντενιώτης Εμμανουήλ		+
Αθανασιάδης Αλέξανδρος	-		Καλός Γεώργιος		+
Λωτίδης Λάζαρος	+		Μελάς Παναγιώτης		+
Βλαχόπουλος Ηλίας	+		Μιχαολιάκος Βασίλειος		+
Τσιαρτσιώτης Νικόλαος		+	Μαντούβαλος Πέτρος		-
Παπαδόπουλος Μιχάλης		+	Β' ΠΕΙΡΑΙΩΣ		
ΝΟΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ			Λαλιώτης Κων/νος		+
Κοτσώνης Θεόδωρος	+		Νιώτης Γρηγόρης		+
Χωρέμης Αναστάσιος	+		Λιντζέρης Δημήτριος		+
Δήμας Σταύρος		+	Κρητικός Παναγιώτης		+
Παπαληγούρας Αναστάσιος		+	Διαμαντίδης Ιωάννης		+
ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ			Καψής Γιάννης		+
Παπαζώη Ελισάβετ	+		Νεράντζης Αναστάσιος		+
Λεβογιάννης Νικόλαος	+		Λαφαζάνης Παναγιώτης		+
Χωματάς Ιωάννης		-	ΝΟΜΟΣ ΠΕΛΛΗΣ		
ΝΟΜΟΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ			Πασχαλίδης Γεώργιος		-
Γρηγοράκος Λεωνίδα	+		Βοσνάκης Χρήστος		-
Σκανδαλάκης Παναγιώτης		-	Καρασμάνης Γεώργιος		+
Δαβάκης Αθανάσιος		+	Φουντουκίδου - Θεοδωρίδου Παρθένα		-
ΝΟΜΟΣ ΛΑΡΙΣΗΣ			Τζαμτζής Ιορδάνης (Δάνης)		+
Νασιώκας Έκτορας	+		ΝΟΜΟΣ ΠΙΕΡΙΑΣ		
Φλώρος Νικόλαος	+		Τσερτικίδης Παντελής		+
Χατζημιχάλης Νικόλαος - Φώτιος	+		Αρσένη Μαρία		+
Φαρμάκης Νικόλαος	+		Κωνσταντόπουλος Γεώργιος		+
Γαρουφαλιάς Γεώργιος		+	Πολύζος Ευάγγελος		-
Ζώης Χρήστος		+	ΝΟΜΟΣ ΠΡΕΒΕΖΗΣ		
Κατσαρός Νικόλαος		+	Τσεκούρας Ιωάννης		+
Τσιόγκας Δημήτριος		+	Τρυφωνίδης Γεώργιος		+
ΝΟΜΟΣ ΛΑΣΗΘΙΟΥ			ΝΟΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ		
Καρχιμάκης Μιχαήλ	+		Λουκάκης Μανώλης		+
Ιωαννίδης Φοίβος	+		Κεφαλογιάννης Ιωάννης		+
ΝΟΜΟΣ ΛΕΣΒΟΥ			ΝΟΜΟΣ ΡΟΔΟΠΗΣ		
Σηφουνάκης Νικόλαος	+		Γκαλήπ Γκαλήπ		+
Παπαδέλλης Φραγκλίνος	+		Μεχμέτ Αχμέτ		+
Σκοπελίτης Σταύρος		+	Στυλιανίδης Ευριπίδης		+
ΝΟΜΟΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ			ΝΟΜΟΣ ΣΑΜΟΥ		
Κτενάς Γεώργιος	+		Βαρδίκος Πυθαγόρας		+
ΝΟΜΟΣ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ			ΝΟΜΟΣ ΣΕΡΡΩΝ		
Ζήση Ροδούλα	+		Ανθόπουλος Ιωάννης		+
Τζανής Λεωνίδα	+		Βασιλακάκης Βασίλειος		+
Βούλγαρης Αλέξανδρος	+		Λεονταρίδης Θεόφιλος		+
Νάκος Αθανάσιος		+	Καραμανλής Αχιλλέας		+
Μακρή Ζωή (Ζέττα)		+	Κόλλια - Τσαρουχά Μαρία		+
Γκατζής Νικόλαος		+	Χαϊτίδης Ευγένιος		+
		+	Τσιπλάκης Κων/νος		+

ΝΟΜΟΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

Μαγκούφης Χρήστος	+
Μάτης Αθανάσιος	-
Σκρέκας Θεόδωρος	+
Χατζηγάκης Σωτήριος	+
Λέγκας Νικόλαος	+

ΝΟΜΟΣ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ

Παπαδήμας Λάμπρος	+
Βαθειάς Ιωάννης	+
Αλαμπάνος Δημήτριος	+
Γιαννόπουλος Αθανάσιος	+
Καλλιώρας Ηλίας	+
Αγγελούσης Ευστάθιος	+

ΝΟΜΟΣ ΦΛΩΡΙΝΗΣ

Λιάνης Γεώργιος	+
Κορτσάρης Νικόλαος	+

ΝΟΜΟΣ ΦΩΚΙΔΟΣ

Θάνος Δημήτριος	+
Γκελεστάθης Νικόλαος	+

ΝΟΜΟΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

Πάχτας Χρήστος	+
Πάππας Βασίλειος	+
Φλωρίνης Αθηναίος	+

ΝΟΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ

Σκουλάκης Εμμανουήλ	+
Δαμιανάκης Ευτύχιος	+
Βαλυράκης Ιωσήφ	-
Μαρκογιαννάκης Χρήστος	+

ΝΟΜΟΣ ΧΙΟΥ

Τσουρή Ελπίδα	+
Βαρίνος Αθανάσιος	-

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ: "ΝΑΙ" 142

"ΟΧΙ" 123

ΣΥΝΟΛΟ ΨΗΦΙΣΑΝΤΩΝ 265

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ**ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ**

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων: «Μητρώα Μελετητών, ανάθεση και εκπόνηση μελετών και παροχή συναφών υπηρεσιών και άλλες διατάξεις» έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία ενιαία επί της αρχής, των άρθρων, με την τροπολογία υπ' αριθμόν 1561/6.6.2003, τις τροποποιήσεις της κυρίας Υπουργού και στο σύνολο και έχει ως εξής:

«Μητρώα Μελετητών, ανάθεση και εκπόνηση μελετών και παροχή συναφών υπηρεσιών και άλλες διατάξεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1
Πεδίο εφαρμογής

1. Οι συμβάσεις εκπόνησης μελετών και παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών, που εμπίπτουν στην κατηγορία 12 του Παραρτήματος ΙΑ' του π.δ. 346/1998 (ΦΕΚ 230 Α') και συνάπτονται από τις αναθέτουσες αρχές που αναφέρονται στην παράγραφο 6, καταρτίζονται και εκτελούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού.

2. Σύμβαση εκπόνησης μελέτης είναι εκείνη στην οποία η παροχή του αναδόχου προς τον εργοδότη συνίσταται στην επιστημονική και τεχνική εργασία και έρευνα που αποβλέπει στην κατασκευή ή μη τεχνικού έργου ή στο σχεδιασμό και την απεικόνιση προγραμμάτων και μεθόδων ανάπτυξης του ευρύτερου χώρου με την κατασκευή ή μη τεχνικών έργων.

3. Σύμβαση παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών είναι εκείνη στην οποία η παροχή του αναδόχου προς τον εργοδότη συνίσταται στην προσφορά γνώσεων και ικανοτήτων, με τη διάθεση κυρίως συγκεκριμένου επιστημονικού προσωπικού και άλλων μέσων και ιδίως η σύμβαση:

α) επίβλεψης έργου ή μελέτης,

β) τεχνικού συμβούλου για τη διοίκηση ή επίβλεψη ή έλεγχο μελέτης ή εκτέλεσης έργου,

γ) τεχνικού συμβούλου για τη διεξαγωγή από την αναθέτουσα αρχή δημόσιου διαγωνισμού για την κατάρτιση σύμβασης του νόμου αυτού ή της νομοθεσίας για την εκτέλεση των δημόσιων έργων,

δ) για τον έλεγχο έργου,

ε) σύνταξης τευχών δημόσιου διαγωνισμού για την κατάρτιση σύμβασης του νόμου αυτού ή της νομοθεσίας για την εκτέλεση των δημόσιων έργων.

4. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καταρτίζει και σύνθετες συμβάσεις των δύο προηγούμενων παραγράφων.

5. Επίβλεψη κατά την έννοια της περιπτώσεως α' της παραγράφου 3 είναι:

α) η διαρκής, υπό την εποπτεία της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, παρακολούθηση έργου που εκτελείται ή μελέτης που εκπονείται ή της εκπλήρωσης της συμβατικής παροχής αναδόχου άλλης σύμβασης,

β) η χορήγηση οδηγιών στον ανάδοχο της σύμβασης που αφορά η επίβλεψη, για την έντευξη, εμπρόθεσμη, ασφαλή και οικονομική εκπλήρωση των υποχρεώσεών του, σύμφωνα με τα συμβατικά τεύχη, τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας, την επιστήμη και τους κανόνες της τέχνης,

γ) η μέριμνα για τη συμμόρφωση του αναδόχου της σύμβασης που αφορά η επίβλεψη, με τις συμβατικές του υποχρεώσεις και

δ) γενικά η διασφάλιση των συμφερόντων του εργοδότη.

Στις υποχρεώσεις του αναδόχου σύμβασης επίβλεψης μπορεί να περιλαμβάνονται κατά τους όρους της σύμβασης ο έλεγχος λογαριασμών, η σύνταξη σχεδίων συγκριτικών πινάκων και συναφών τευχών, ο έλεγχος μελετών που υποβάλλονται, ο έλεγχος συμβουλών που χορηγούνται, ο έλεγχος των επί μέρους επιμετρήσεων και της τελικής επιμέτρησης και η έγκαιρη διατύπωση αιτιολογημένης γνώμης στις αιτήσεις και ενστάσεις του αναδόχου της σύμβασης που αφορά η επίβλεψη.

6. Ο νόμος αυτός εφαρμόζεται στις συμβάσεις εκπόνησης μελετών και παροχής υπηρεσιών των παραγράφων 2 και 3 που προγραμματίζονται και ανατίθεται η εκτέλεσή τους από το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, τις δημοτικές επιχειρήσεις, τις ενώσεις κάθε νομικής μορφής, που αποτελούνται από έναν ή περισσότερους από τους παραπάνω οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης. Ο νόμος αυτός εφαρμόζεται επίσης στις συμβάσεις των παραγράφων 2 και 3 που προγραμματίζονται και ανατίθεται η εκτέλεσή τους από οργανισμούς δημοσίου δικαίου κατά την έννοια του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του π.δ. 346/1998.

Αν από τις διατάξεις που διέπουν την ίδρυση των οργανισμών αυτών προβλέπεται η εξαίρεσή τους από τις μέχρι σήμερα ισχύουσες διατάξεις για την ανάθεση της εκπόνησης μελετών, με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, οι οργανισμοί αυτοί μπορεί να εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού και να διέπονται για τις συμβάσεις των παραγράφων 2 και 3 από τις διατάξεις του οικείου κανονισμού ανάθεσης μελετών και συναφών υπηρεσιών και τις διατάξεις του π.δ. 346/1998.

7. Οι συμβάσεις παροχής υπηρεσιών που προβλέπονται στην παρ. 3 απαγορεύεται να ανατίθενται σε πρόσωπα που είναι εγγεγραμμένα στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.ΕΠ.) του άρθρου 16 του ν. 1418/1984.

Άρθρο 2**Έννοιες – Ορισμοί**

1. «Κύριος του έργου»: είναι το Δημόσιο ή το νομικό πρόσω-

πο που αναφέρεται στην παράγραφο 6 του προηγούμενου άρθρου, στο οποίο ανήκει το έργο για το οποίο παρέχονται οι υπηρεσίες των συμβάσεων που ορίζονται στις παραγράφους 2 και 3 του προηγούμενου άρθρου.

2. «Αναθέτουσα αρχή»: είναι το Δημόσιο ή Υπηρεσία του ή νομικό πρόσωπο που αναφέρεται στην παρ.6 του προηγούμενου άρθρου, που καταρτίζει τη σύμβαση.

3. «Εργοδότης»: είναι η αναθέτουσα αρχή που είναι άμεσος αποδέκτης μελέτης ή παροχής υπηρεσιών, ως αντισυμβαλλόμενη του αναδόχου, είτε για λογαριασμό της είτε για λογαριασμό του κυρίου του έργου.

4. «Προϊσταμένη Αρχή»: είναι η αρχή ή η υπηρεσία ή το όργανο του εργοδότη που διενεργεί τη διαδικασία κατάρτισης σύμβασης των παραγράφων 2 και 3 του προηγούμενου άρθρου και εποπτεύει την εκτέλεσή της με αποφασιστική αρμοδιότητα σε θέματα μεταβολής των όρων ή άλλων στοιχείων της σύμβασης, για λογαριασμό του εργοδότη.

5. «Διευθύνουσα Υπηρεσία»: είναι η τεχνική υπηρεσία που είναι αρμόδια να παρακολουθεί, να ελέγχει και να ασκεί τη διοίκηση της σύμβασης για λογαριασμό του εργοδότη, υπό την εποπτεία της Προϊσταμένης Αρχής.

6. «Μελετητής», «Σύμβουλος»: είναι το φυσικό πρόσωπο που έχει την απαιτούμενη επιστημονική γνώση και το αναγνωρισμένο από το δίκαιο της επαγγελματικής του έδρας δικαίωμα, να εκπονεί μελέτες ή να παρέχει υπηρεσίες αντίστοιχα των παραγράφων 2 και 3 του προηγούμενου άρθρου.

7. «Εταιρεία Μελετών», «Εταιρεία Συμβούλων»: είναι επαγγελματική μονάδα με νομική προσωπικότητα που διαθέτει κατάλληλη επιστημονική και λοιπή στελέχωση και έχει το αναγνωρισμένο από το δίκαιο της έδρας της δικαίωμα, να εκπονεί μελέτες ή να παρέχει υπηρεσίες αντίστοιχα των παραγράφων 2 και 3 του προηγούμενου άρθρου.

8. «Σύνθετη Μελέτη»: είναι η μελέτη έργου η οποία περιλαμβάνει περισσότερες από μία κατηγορίες μελετών.

9. «Τεχνικό Συμβούλιο»: είναι το συμβούλιο που είναι αρμόδιο να γνωμοδοτεί κατά περίπτωση για την έκδοση αποφάσεων από τον εργοδότη, στις περιπτώσεις που προβλέπεται από το νόμο αυτόν ή από τις κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του.

10. «Υπηρεσίες συμβούλου»: είναι η προσφορά μη εξαρτημένης εργασίας σε συνδυασμό με τη διάθεση τεχνογνωσίας, τεχνολογίας, εξειδικευμένων γνώσεων και επιστημονικής ικανότητας και μέσων.

11. «Ανάδοχος»: είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η κοινοπραξία ή η σύμπραξη, που καταρτίζει σύμβαση του προηγούμενου άρθρου με τον εργοδότη.

12. «Σύμπραξη»: είναι τα συνεργαζόμενα φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία αναλαμβάνουν από κοινού την εκτέλεση σύμβασης του προηγούμενου άρθρου.

13. «Προεκτιμώμενη αμοιβή»: είναι το ποσό που καθορίζεται από την αναθέτουσα αρχή και αναφέρεται στην προκήρυξη προκειμένου να διενεργηθεί διαδικασία σύναψης σύμβασης του προηγούμενου άρθρου.

14. «Συμβατική αμοιβή»: είναι το ποσό της προσφοράς του αναδόχου για τις περιπτώσεις συμβάσεων μελετών και παροχής υπηρεσιών με οικονομική προσφορά, για δε τις περιπτώσεις συμβάσεων μελετών χωρίς οικονομική προσφορά, η προεκτιμώμενη αμοιβή.

15. «Τελική αμοιβή»: είναι το συνολικό ποσό που καταβάλλεται στον ανάδοχο για την ολοκλήρωση του αντικειμένου της σύμβασης.

Άρθρο 3 Προγραμματική σύμβαση

1. Ο κύριος του έργου μπορεί, εφόσον δεν διαθέτει επαρκή τεχνική στελέχωση, να αναθέτει απευθείας με σύμβαση σε άλλο νομικό πρόσωπο από εκείνα που αναφέρονται στην παράγραφο 6 του άρθρου 1 (εντολοδόχος αναθέτουσα αρχή) μέρος ή το σύνολο των ακόλουθων καθηκόντων:

α) Τον καθορισμό των γενικών και των τεχνικών όρων με τους

οποίους πρέπει να εκπονηθεί η μελέτη ή να παρασχεθούν οι ανεξάρτητες υπηρεσίες.

β) Τη διεξαγωγή των διαδικασιών επιλογής αναδόχων για τις συμβάσεις του άρθρου 1, την υπογραφή των συμβάσεων αυτών ύστερα από την έγκριση του αποτελέσματος των διαδικασιών και την εποπτεία της διοίκησης αυτών των συμβάσεων, στην οποία περιλαμβάνονται ενδεικτικώς τα εξής:

αα) η έγκριση μελετών κατά στάδια και στο σύνολο,

ββ) η έγκριση τροποποιήσεων, συμπληρώσεων ή επεκτάσεων των συμβάσεων, καθώς και η αντίστοιχη αναπροσαρμογή των σχετικών δαπανών,

γγ) η έγκριση παρατάσεων προθεσμιών,

δδ) η παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης και η λύση των συμβάσεων.

2. Η εντολοδόχος αναθέτουσα αρχή ευθύνεται απέναντι στον κύριο του έργου μόνο για την καλή εκτέλεση των καθηκόντων της.

3. Η εντολοδόχος αναθέτουσα αρχή μπορεί να εκπροσωπεί δικαστικώς και εξωδίκως τον κύριο του έργου έναντι των τρίτων κατά την ενάσκηση των καθηκόντων της έως τη λήξη της εντολής, όπως ορίζει η σύμβαση.

4. Οι σχέσεις μεταξύ του κυρίου του έργου και της εντολοδόχου αναθέτουσας αρχής διέπονται από τη σύμβαση, η οποία πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής:

α) Το αντικείμενο της σύμβασης, το πρόγραμμα εκτέλεσης της μελέτης ή υπηρεσίας και την προεκτιμώμενη συνολική δαπάνη.

β) Τα καθήκοντα της εντολοδόχου.

γ) Την κάλυψη των δαπανών της εντολοδόχου και τον τρόπο και τις λεπτομέρειες της πληρωμής της.

δ) Τις ποινικές ρήτρες και τις άλλες συνέπειες σε βάρος της εντολοδόχου σε περίπτωση πλημμελούς εκπλήρωσης της εντολής με υπαιτιότητά της.

ε) Τους όρους και τον τρόπο με τον οποίο ο κύριος του έργου διαπιστώνει την εκπλήρωση των καθηκόντων της εντολοδόχου και τη λήξη της εντολής.

ζ) Τον τρόπο και τους όρους χρηματοδότησης της μελέτης ή της υπηρεσίας.

η) Τον τρόπο του τεχνικού, του οικονομικού και του λογιστικού ελέγχου που θα ασκεί ο κύριος του έργου κατά τις φάσεις εκπλήρωσης της εντολής.

θ) Τις πράξεις και τις ενέργειες της εντολοδόχου για τις οποίες απαιτείται η προηγούμενη έγκριση του κυρίου του έργου.

5. Τα δικαιώματα τρίτων δεν θίγονται από τη μη τήρηση όρων της προγραμματικής σύμβασης, έναντι των οποίων ο κύριος του έργου και η εντολοδόχος ευθύνονται εις ολόκληρον.

6. Με την προγραμματική σύμβαση η εντολοδόχος αναθέτουσα αρχή μπορεί να αναλάβει και τη διοίκηση των σχετικών συμβάσεων του άρθρου 1, καθώς και τη διοίκηση των έργων κατά την εκτέλεσή τους.

7. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού ορίζονται τα όργανα που ασκούν τις αρμοδιότητες της διευθύνουσας υπηρεσίας και της προϊσταμένης αρχής, καθώς και τα όργανα που γνωμοδοτούν ή αποφαινόμενα στα αιτήματα και στις ενδικοφανείς προσφυγές του αναδόχου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΜΗΤΡΩΑ

Άρθρο 4

Μελετητές - Γραφεία Μελετών- Εταιρείες Μελετών

1. Φυσικά και νομικά πρόσωπα που είναι εγκατεστημένα στην Ελλάδα, προκειμένου να συμμετάσχουν σε οποιαδήποτε διαδικασία κατάρτισης σύμβασης εκπόνησης μελέτης της παραγράφου 2 του άρθρου 1, πρέπει να είναι εγγεγραμμένα στο Μητρώο Μελετητών ή στο Μητρώο Εταιρειών Μελετών για τη συγκεκριμένη κατηγορία μελετών που αφορά η διαδικασία.

2. Τα Μητρώα τηρούνται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και αποτελούν επίσημους

πίνακες Αναγνωρισμένων Παρεχόντων Υπηρεσιών, κατά την έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 28 του π.δ. 346/1998.

Το πιστοποιητικό εγγραφής και κατάταξης σε αυτά συνιστά για την αναθέτουσα αρχή τεκμήριο καταλληλότητας για τη συμμετοχή σε διαδικασία ανάθεσης σύμβασης μελέτης, που αντιστοιχεί στην κατάταξη του ενδιαφερομένου, όσον αφορά τα εξής στοιχεία του π.δ. 346/1998:

- α) στοιχεία α' έως και δ' της παρ. 1 του άρθρου 24,
- β) στοιχεία του άρθρου 25,
- γ) στοιχεία β' και γ' της παρ. 1 του άρθρου 26 και
- δ) στοιχείο α' της παρ. 2 του άρθρου 27.

Σε κάθε περίπτωση, για την υπογραφή της σύμβασης, απαιτείται η προσκόμιση πιστοποιητικών για τα στοιχεία α' έως και δ' της παρ. 1 του άρθρου 24 του π.δ. 346/1998.

Άρθρο 5

Εγγραφή στα Μητρώα - Κατηγορίες - Πιστοποιητικά Αρμόδια Υπηρεσία

1. Δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο Μελετητών έχουν οι κάτοχοι τίτλου σπουδών ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος πανεπιστημιακού τομέα της Ελλάδας ή ισότιμου της αλλοδαπής, που έχουν έδρα της επαγγελματικής τους εγκατάστασης την Ελλάδα, ασκούν κατά κύριο επάγγελμα το έργο του Μελετητή και πληρούν τους όρους και προϋποθέσεις εγγραφής που καθορίζονται με το προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 5.

Δεν έχουν δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο Μελετητών όσοι είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (Μ.Ε.ΕΠ.) ή στο Μητρώο Εμπειρίας Κατασκευών (Μ.Ε.Κ.), που προβλέπονται στα άρθρα 16 και 17 του ν. 1418/1984 (ΦΕΚ 23 Α'), καθώς και όσοι παρέχουν τις υπηρεσίες τους με οποιονδήποτε τρόπο σε εργοληπτικές επιχειρήσεις εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.ΕΠ., με εξαίρεση τις περιπτώσεις παροχής τέτοιων υπηρεσιών που προβλέπονται στη νομοθεσία για την εκτέλεση των δημόσιων έργων.

2. Δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο Εταιρειών Μελετών έχουν τα νομικά πρόσωπα που έχουν την έδρα τους στην Ελλάδα, τα οποία δεν είναι εξαρτημένα από εργοληπτική επιχείρηση εγγεγραμμένη στο Μ.Ε.ΕΠ. ή άτομα εγγεγραμμένα στο Μ.Ε.Κ. που συμμετέχουν σε εργοληπτική επιχείρηση εγγεγραμμένη στο Μ.Ε.ΕΠ. και έχουν σύμφωνα με το καταστατικό τους ως κύριο σκοπό την εκπόνηση μελετών, εφόσον οι ομόρρυθμοι εταίροι, οι διαχειριστές, οι διευθύνοντες σύμβουλοι και γενικά όσοι ασκούν τη διαχείρισή τους είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο της προηγούμενης παραγράφου και πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις εγγραφής που καθορίζονται με το προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 5. Οι μετοχές των ανωνύμων εταιρειών μελετών που εγγράφονται στο Μητρώο είναι πάντοτε ονομαστικές.

3. Η εγγραφή στο Μητρώο Μελετητών διενεργείται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, με κατάταξη σε μία ή δύο κατηγορίες μελετών, με βάση τις εξειδικευμένες επιστημονικές ή τεχνικές γνώσεις του αιτούντος, όπως αυτές προκύπτουν από τον τίτλο και τον τομέα των σπουδών του και σε τάξεις ανά κατηγορία, με βάση το δυναμικό του. Το δυναμικό υπολογίζεται σε μονάδες, ανάλογα με την εμπειρία στην εκπόνηση μελετών δημόσιων ή ιδιωτικών έργων, τον τομέα σπουδών και τα έτη από την απόκτηση του αντίστοιχου τίτλου σπουδών.

Για την κατάταξη στο Μητρώο Εταιρειών Μελετών λαμβάνεται ως βάση το άθροισμα των δυναμικών των μελετητών που έχουν καταταχθεί στο αντίστοιχο Μητρώο ανά κατηγορία και τάξη και έχουν δεσμεύσει το πτυχίο που προβλέπεται στην επόμενη παράγραφο στην εταιρεία κατά τα ειδικότερα καθοριζόμενα στο προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 5. Κάθε μελετητής μπορεί να δεσμεύσει το πτυχίο του σε μία μόνο εταιρεία μελετών.

4. Για την εγγραφή και κατάταξη στα Μητρώα χορηγείται βεβαίωση (πτυχίο), η οποία ακολουθεί τις μεταβολές του Μητρώου, εκδίδεται και ισχύει για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και μνημονεύει τα δικαιολογητικά με βάση τα οποία διε-

νεργήθηκε η εγγραφή και η κατάταξη.

Κάθε μελετητής ή εταιρεία μελετών υποχρεούται κατά την εγγραφή στο Μητρώο να δηλώσει μία και μόνον επαγγελματική έδρα.

5. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, καθορίζονται:

α) Οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις εγγραφής και κατάταξης στα Μητρώα και τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά για την εγγραφή και κατάταξη, μεταξύ των οποίων και πιστοποιητικά ή βεβαιώσεις που απαιτούνται προς απόδειξη της εμπειρίας του μελετητή, ανάλογα με τον τίτλο σπουδών και της εταιρείας μελετών σε συγκεκριμένο τομέα μελετών, καθώς και πιστοποιητικά για τα στοιχεία α' έως δ' της παρ. 1 του άρθρου 24, τα στοιχεία του άρθρου 25, τα στοιχεία β' και γ' της παρ. 1 του άρθρου 26 και το στοιχείο α' της παραγράφου 2 του άρθρου 27 του π.δ. 346/1998.

β) Οι κατηγορίες στις οποίες διακρίνονται οι μελέτες ανάλογα με το κύριο αντικείμενό τους και οι τάξεις ανά κατηγορία στις οποίες κατατάσσεται ο αιτών, ανάλογα με το δυναμικό του.

γ) Η διαδικασία, τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά και ο τύπος τους, τα πρόσωπα και τα όργανα που είναι αρμόδια για την έκδοσή τους και οι όροι και οι προϋποθέσεις υπό τους οποίους το χορηγούμενο πτυχίο εγγραφής και κατάταξης στα Μητρώα, ελέγχεται, ανακαλείται, προάγεται ή αναθεωρείται, καθώς και η χρονική διάρκεια ισχύος του.

δ) Το δικαίωμα συμμετοχής των εγγεγραμμένων σε διαδικασία ανάθεσης σύμβασης εκπόνησης μελέτης, ανάλογα με την κατηγορία μελετών, την τάξη του πτυχίου και τα όρια του ύψους της προεκτιμώμενης αμοιβής.

ε) Τα όργανα και η διαδικασία ελέγχου των μελετητών και των εταιρειών μελετών για τη χρηστή χρήση του πτυχίου και την εκπλήρωση των επαγγελματικών τους καθηκόντων και των συμβατικών τους υποχρεώσεων.

στ) Τα όργανα επιβολής, η διαδικασία επιβολής και οι κυρώσεις που επιβάλλονται σε βάρος των εγγεγραμμένων στα Μητρώα που δεν τηρούν τις υποχρεώσεις που καθορίζονται με το ίδιο διάταγμα ή που κηρύσσονται έκπτωτοι σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 22.

ζ) Τα αρμόδια όργανα, οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής κατά των πράξεων της Διοίκησης που αφορούν την εγγραφή και κατάταξη στα Μητρώα, την αναθεώρηση του πτυχίου, τη διαγραφή από τα Μητρώα και την αφαίρεση του πτυχίου.

η) Η προθεσμία μέσα στην οποία οι μελετητές, τα γραφεία μελετών και οι εταιρείες μελετών, που είναι εγγεγραμμένοι στα αντίστοιχα Μητρώα που τηρούνται κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, υποχρεούνται να υποβάλουν αίτηση για έλεγχο και ανανέωση της εγγραφής και κατάταξης, με βάση τις διατάξεις του νόμου αυτού και του προεδρικού διατάγματος, προκειμένου να εκδοθεί νέο πτυχίο.

θ) Κάθε σχετικό θέμα για την τήρηση των Μητρώων.

6. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, καθορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις εγγραφής και κατάταξης στο Μητρώο Μελετητών και των κατόχων τίτλου σπουδών ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος τεχνολογικού τομέα, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 και μεταξύ των επαγγελματικών δικαιωμάτων που καθορίζονται μετά την έναρξη ισχύος της παρ. 12 του άρθρου 5 του ν. 2916/2001 (ΦΕΚ 114 Α'), περιλαμβάνεται και το δικαίωμα εκπόνησης μελετών δημόσιων έργων.

7. Στη Γενική Γραμματεία Δημόσιων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων συνιστάται Γνωμοδοτική Επιτροπή Μητρώου.

Η Γνωμοδοτική Επιτροπή Μητρώου αποτελείται από έντεκα (11) μέλη και συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων για θητεία δύο (2) ετών, που μπορεί να ανανεώνεται μία ή περισσότερες φορές.

Δύο μέλη της Επιτροπής με τους αναπληρωτές τους υποδει-

κνύονται από το Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδος (Τ.Ε.Ε.).

Έργο της Επιτροπής είναι η γνωμοδότηση επί θεμάτων που αφορούν την εγγραφή, την κατάταξη και κάθε είδους μεταβολή των Μητρώων και η εισήγηση για συμπληρώσεις και τροποποιήσεις των διατάξεων του παρόντος νόμου και των διαταγμάτων και αποφάσεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται το ύψος της αμοιβής των μελών της Επιτροπής, κατά παρέκκλιση των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 19 του ν. 2470/1997 (ΦΕΚ 40 Α').

8. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, καθορίζονται:

α) Η οργανική μονάδα επιπέδου Διεύθυνσης της Γενικής Γραμματείας Δημόσιων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, η οποία είναι αρμόδια για την τήρηση και τον έλεγχο των Μητρώων και καθορίζονται και κατανέμονται μεταξύ των Τμημάτων της τα ειδικότερα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης.

β) Οι αρμοδιότητες, καθώς και οι ιδιότητες των μελών της Γνωμοδοτικής Επιτροπής Μητρώου και τα θέματα γραμματειακής της υποστήριξης.

γ) Τα θέματα που είναι αναγκαία για τη λειτουργία της Γνωμοδοτικής Επιτροπής και την τήρηση των Μητρώων.

Με όμοιο προεδρικό διάταγμα μπορεί να συσταθεί στη Γενική Γραμματεία Δημόσιων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων Γνωμοδοτική Επιτροπή Ενστάσεων, η οποία γνωμοδοτεί επί ενστάσεων που αφορούν τη διαδικασία κατάρτισης συμβάσεων μελετών του νόμου αυτού και μπορεί να παρέχεται εξουσιοδότηση στους Υπουργούς Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Οικονομίας και Οικονομικών, με απόφασή τους, να ρυθμίζουν τα θέματα της συγκρότησης της Επιτροπής, της γραμματειακής της υποστήριξης και της αμοιβής των μελών της.

9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται το τέλος που καταβάλλεται από τον αιτούντα υπέρ του Δημοσίου για την εγγραφή και κατάταξη και την αναθεώρηση του πτυχίου.

10. Οι διατάξεις της παραγράφου 10 του άρθρου 3 του ν. 272/1976, όπως αυτή προστέθηκε με την παράγραφο 6 του άρθρου 3 του ν. 2702/1999 (ΦΕΚ 70 Α'), διατηρούνται σε ισχύ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΥΝΑΨΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Άρθρο 6

Προετοιμασία του κυρίου του έργου για την ανάθεση μελετών και υπηρεσιών

1. Ο κύριος του έργου πριν από την έναρξη διαδικασίας σύναψης σύμβασης του άρθρου 1 προσδιορίζει τη σκοπιμότητα του έργου, καθορίζει το πρόγραμμα εκπόνησης των απαιτούμενων μελετών, προεκτιμά τη συνολική δαπάνη που απαιτείται και εξασφαλίζει τη χρηματοδότηση των μελετών. Η προεκτιμώμενη συνολική δαπάνη περιλαμβάνει όλες τις προβλέψιμες αμοιβές και δαπάνες για την ολοκλήρωση των μελετών της σύμβασης και, εάν είναι δυνατόν και την κατασκευή του έργου.

2. Πριν από κάθε προκήρυξη, η αναθέτουσα αρχή συντάσσει και εγκρίνει τα τεύχη που αφορούν τη μελέτη ή την υπηρεσία που θα ανατεθεί, στα οποία περιλαμβάνονται ιδίως η προκήρυξη σύμφωνα με το άρθρο 9, η συγγραφή υποχρεώσεων και το Τεύχος Τεχνικών Στοιχείων, σύμφωνα με τις επόμενες παραγράφους.

Η προεκτιμώμενη αμοιβή προσδιορίζεται από την αναθέτουσα αρχή στην προκήρυξη με βάση πρόσφορα στοιχεία, μεταξύ των οποίων οι διατάξεις για τις αμοιβές μηχανικών, στοιχεία από προηγούμενες μελέτες ή έργα και συγκριτικά στατιστικά στοιχεία κόστους από συναφείς μελέτες ή έργα.

3. Για μελέτες που ανατίθενται χωρίς οικονομική προσφορά, το Τεύχος Τεχνικών Στοιχείων περιλαμβάνει τουλάχιστον την τεχνική περιγραφή του έργου και τα βασικά λειτουργικά χαρακτηριστικά του έργου.

4. Για μελέτες που ανατίθενται με οικονομική προσφορά, το Τεύχος Τεχνικών Στοιχείων περιλαμβάνει τουλάχιστον τη θέση και τη μορφή του έργου.

5. Ο κύριος του έργου για την πληρέστερη προετοιμασία των ενεργειών των προηγούμενων παραγράφων, μπορεί να αναθέτει επί μέρους μελέτες και υπηρεσίες, με συμβάσεις που συνάπτονται σύμφωνα με το νόμο αυτόν.

6. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μπορεί να καθορίζονται οι ειδικότερες ενέργειες και τα στοιχεία που απαιτούνται για την προετοιμασία του κυρίου του έργου ανά κατηγορία ή κατηγορίες μελετών.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μπορεί να καθορίζονται τα αρχεία που οφείλουν να τηρούν οι υπηρεσίες που εποπτεύουν τη διοίκηση συμβάσεων μελετών, υπηρεσιών και έργων, για τη διευκόλυνση της κατάρτισης του προγράμματος εκτέλεσης άλλων έργων και την ακριβέστερη προεκτίμηση της δαπάνης άλλων συμβάσεων, καθώς και ο τρόπος της πρόσβασης στα ανωτέρω αρχεία, της αξιοποίησής τους από άλλες υπηρεσίες και αναθέτουσες αρχές, του συντονισμού των υπηρεσιών μεταξύ τους και κάθε σχετικό θέμα για την τήρηση των αρχείων. Με όμοια απόφαση καθορίζεται η Υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, η οποία είναι αρμόδια για το συντονισμό των ανωτέρω υπηρεσιών, την τήρηση κεντρικού αρχείου και την παροχή οδηγιών προς τις αναθέτουσες αρχές.

Άρθρο 7

Επιλογή διαδικασίας

1. Η αναθέτουσα αρχή επιλέγει τον ανάδοχο είτε με την ανοικτή είτε με την κλειστή διαδικασία, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 8. Στις περιπτώσεις των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου αυτού, ο ανάδοχος μπορεί να επιλεγεί με τις διαδικασίες διαπραγμάτευσης των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 8.

2. Η αναθέτουσα αρχή ακολουθεί την κλειστή διαδικασία ιδίως στις περιπτώσεις εξειδικευμένου αντικείμενου ή όταν ζητείται από τους υποψήφιους η υποβολή τεχνικής λύσης, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 8.

3. Η διαδικασία της διαπραγμάτευσης, μετά από δημοσίευση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, μπορεί να εφαρμοστεί στις περιπτώσεις που ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 9 του π.δ. 346/1998.

4. Η διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος μπορεί να εφαρμοστεί με απόφαση της αναθέτουσας αρχής, μετά από σύμφωνη γνώμη του οικείου τεχνικού συμβουλίου, στις περιπτώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 9 του π.δ. 346/1998.

5. Η διαδικασία του διαγωνισμού για την εκπόνηση μελετών ή σχεδίων ακολουθείται για τη μελέτη αξιολογών κτιριακών έργων ή για πολεοδομικές μελέτες ή μελέτες μνημείων ή μνημειακών έργων, ιδιαίτερης σημασίας, που επιλέγονται από κριτική επιτροπή μετά από σύγκριση με ή χωρίς την απονομή χρηματικών βραβείων.

Στους διαγωνισμούς μελετών, με την προκήρυξη, μεταξύ άλλων, καθορίζεται ο αριθμός των βραβευομένων, το ύψος των βραβείων που απονέμονται, η τυχόν εξαγορά των βραβευομένων λύσεων από τον κύριο του έργου, καθώς και κάθε πληροφορία που αφορά τη σύναψη σύμβασης για την εκπόνηση των λοιπών σταδίων της μελέτης. Κατά τα λοιπά οι διαγωνισμοί μελετών διέπονται από τις ειδικές διατάξεις γι' αυτούς και συμπληρωματικές από τις διατάξεις του νόμου αυτού.

Όταν ο διαγωνισμός εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του π.δ. 346/1998, εφαρμόζονται και οι διατάξεις των άρθρων 32, 33 και 34 του προεδρικού διατάγματος αυτού.

Άρθρο 8 Διεξαγωγή της διαδικασίας ανάθεσης

1. Για την εφαρμογή της ανοιχτής διαδικασίας ανάθεσης:
- α) Δημοσιεύεται από την αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 9, προκήρυξη, η οποία απευθύνεται σε όλους τους παρέχοντες τις ζητούμενες μελέτες ή υπηρεσίες.
  - β) Οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν εκδήλωση ενδιαφέροντος και τεχνική προσφορά, που περιλαμβάνει τα δικαιολογητικά και στοιχεία, που αναφέρονται στα εδάφια α', β', γ', δ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 10, καθώς και οικονομική προσφορά, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που δεν απαιτείται η υποβολή της, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 13.
  - γ) Η αξιολόγηση των εκδηλώσεων ενδιαφέροντος και των προσφορών των υποψηφίων γίνεται από την Επιτροπή Αξιολόγησης που προβλέπεται στο άρθρο 14 κατά στάδια, ως εξής:
    - αα) Στο 1ο στάδιο εξετάζονται οι τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής κάθε υποψηφίου σύμφωνα με το άρθρο 10 και αξιολογούνται οι υποψήφιοι με βάση τα υποβληθέντα στοιχεία και τα δικαιολογητικά με εφαρμογή των κριτηρίων επιλογής που προβλέπονται στο άρθρο 11. Επιλέγονται εκείνοι που πληρούν τις τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής και κρίνονται κατάλληλοι για την παροχή των ζητούμενων υπηρεσιών.
    - ββ) Στο 2ο στάδιο, και μετά από την έκδοση της απόφασης επί των ενστάσεων που υποβλήθηκαν κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 15, αξιολογούνται συγκριτικά οι τεχνικές προσφορές των υποψηφίων που κρίθηκαν κατάλληλοι στο προηγούμενο στάδιο, με εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης που προβλέπονται στο άρθρο 12.
    - γγ) Στο 3ο στάδιο, και μετά από την έκδοση της απόφασης επί των ενστάσεων, αποσφραγίζονται σε δημόσια συνεδρίαση της Επιτροπής οι οικονομικές προσφορές και προτείνεται ο ανάδοχος με τη στάθμιση της βαθμολογίας της τεχνικής προσφοράς και της οικονομικής προσφοράς, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12.
    - δ) Το πρακτικό της Επιτροπής Αξιολόγησης κάθε σταδίου γνωστοποιείται σε όλους τους υποψηφίους που μετείχαν στη διαδικασία του σταδίου αυτού.
    - ε) Η επιλογή του αναδόχου γίνεται από το αρμόδιο όργανο της αναθέτουσας αρχής, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Αξιολόγησης, ως εξής:
      - αα) Αν δεν απαιτείται η υποβολή οικονομικής προσφοράς, η ανάδειξη του αναδόχου γίνεται στο 2ο στάδιο.
      - ββ) Αν απαιτείται η υποβολή οικονομικής προσφοράς, η ανάδειξη του αναδόχου γίνεται στο 3ο στάδιο.
    - γγ) Για τις συμβάσεις της παρ. 5 του άρθρου 12 επιτρέπεται η ανάδειξη του αναδόχου απευθείας στο 1ο στάδιο, με βάση τα κριτήρια της ανωτέρω παραγράφου, εφόσον τούτο προβλέπεται στην προκήρυξη και δεν έχει ζητηθεί η υποβολή τεχνικής και οικονομικής προσφοράς.
2. Για την εφαρμογή της κλειστής διαδικασίας ανάθεσης:
- α) Δημοσιεύεται από την αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 9, προκήρυξη, η οποία απευθύνεται σε όλους τους παρέχοντες τις ζητούμενες υπηρεσίες.
  - β) Η κλειστή διαδικασία ολοκληρώνεται σε δύο φάσεις: Στην πρώτη φάση (προεπιλογή) γίνεται η επιλογή αυτών που θα κληθούν να υποβάλουν προσφορά και στη δεύτερη φάση (αξιολόγηση προσφορών) γίνεται η επιλογή του αναδόχου.
  - γ) Στην πρώτη φάση οι ενδιαφερόμενοι που έχουν τα απαιτούμενα από την προκήρυξη προσόντα υποβάλλουν εκδήλωση ενδιαφέροντος που περιλαμβάνει τα δικαιολογητικά και στοιχεία, που αναφέρονται στα εδάφια α', β', γ' και δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 10.
  - δ) Η προεπιλογή γίνεται από το αρμόδιο όργανο της αναθέτουσας αρχής, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Αξιολόγησης που προβλέπεται στο άρθρο 14, ως εξής:

Αρχικώς εξετάζονται οι τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής κάθε υποψηφίου, σύμφωνα με το άρθρο 10 και αξιολογούνται οι υποψήφιοι με βάση τα υποβληθέντα στοιχεία και δικαιολογη-

- τικά για την εμπειρία και στελέχωσή τους, με την εφαρμογή των κριτηρίων επιλογής του άρθρου 11. Επιλέγονται οι υποψήφιοι, που πληρούν τις τυπικές προϋποθέσεις και κρίνονται πλέον κατάλληλοι για την παροχή των ζητούμενων υπηρεσιών. Ο αριθμός των επιλεγέντων πρέπει να βρίσκεται μέσα στα προβλεπόμενα από την προκήρυξη όρια, όπως καθορίζονται στην περίπτωση α' της παραγράφου 5 του άρθρου 9.
- ε) Μετά την έκδοση της απόφασης για την προεπιλογή, με την οποία κρίνονται και οι ενστάσεις που ασκήθηκαν κατά το άρθρο 15, το αρμόδιο όργανο της αναθέτουσας αρχής προσκαλεί τους υποψηφίους που επελέγησαν να υποβάλουν το φάκελο τεχνικής προσφοράς που προβλέπεται στην περίπτωση ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 10, και οικονομική προσφορά, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που δεν απαιτείται η υποβολή οικονομικής προσφοράς, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 13.
  - ζ) Η αξιολόγηση των προσφορών των υποψηφίων (δεύτερη φάση) γίνεται από την Επιτροπή Αξιολόγησης.

Εφόσον προβλέπεται υποβολή και οικονομικής προσφοράς, η αξιολόγηση γίνεται σε δύο στάδια:

    - αα) Στο 1ο στάδιο αξιολογούνται συγκριτικά οι τεχνικές προσφορές των υποψηφίων που προεπελέγησαν, με την εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης που προβλέπονται στο άρθρο 12.
    - ββ) Στο 2ο στάδιο, και μετά την έκδοση της απόφασης επί των ενστάσεων για το προηγούμενο στάδιο, αποσφραγίζονται σε δημόσια συνεδρίαση της Επιτροπής οι οικονομικές προσφορές και προτείνεται ο ανάδοχος, με τη στάθμιση της βαθμολογίας της τεχνικής προσφοράς και της οικονομικής προσφοράς, όπως προβλέπεται στο άρθρο 12.
  - η) Μετά το τέλος κάθε σταδίου της δεύτερης φάσης, το πρακτικό της Επιτροπής Αξιολόγησης γνωστοποιείται σε όλους τους υποψηφίους.
  - θ) Η επιλογή του αναδόχου γίνεται από το αρμόδιο όργανο της αναθέτουσας αρχής, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Αξιολόγησης, στο 1ο στάδιο της δεύτερης φάσης (αξιολόγηση προσφορών), εφόσον δεν προβλέπεται η υποβολή οικονομικής προσφοράς ή στο 2ο στάδιο της δεύτερης φάσης, εφόσον προβλέπεται.
3. Στην κλειστή διαδικασία και ιδίως όταν η προς εκπόνηση μελέτη επιδέχεται εναλλακτικές λύσεις ως προς το σχεδιασμό του έργου και η αναθέτουσα αρχή διαθέτει επαρκή υποστηρικτικά στοιχεία για την εκπόνηση μελέτης, μπορεί να προβλέπεται στην προκήρυξη ότι η τεχνική προσφορά περιλαμβάνει και τεχνική λύση. Η τεχνική λύση πρέπει να παρουσιάζει το σχεδιασμό του έργου και τα στοιχεία που τεκμηριώνουν το εφικτό της κατασκευής του και τον προϋπολογισμό του. Από τον υποψήφιο υποβάλλεται επίσης και φάκελος οικονομικής προσφοράς.
- Με την προκήρυξη ορίζονται τα στοιχεία της τεχνικής λύσης που πρέπει να υποβληθούν, τα στοιχεία που χορηγούνται από την αναθέτουσα αρχή στους υποψηφίους, ανάλογα με το είδος και το αντικείμενο της μελέτης, όπως η λεπτομερής περιγραφή του έργου, τοπογραφικά υπόβαθρα, γεωλογικοί χάρτες, αποτελέσματα γεωτρήσεων και γεωτεχνικών ερευνών και χάρτες δικτύων οργανισμών κοινής ωφέλειας. Με την προκήρυξη καθορίζονται επίσης τα κριτήρια, βάσει των οποίων γίνεται η αξιολόγηση των τεχνικών λύσεων, ανάλογα με το είδος και τις ιδιαιτερότητες του έργου, όπως ο σχεδιασμός, το εφικτό και η αξιοπιστία της προτεινόμενης τεχνικής λύσης, η δαπάνη κατασκευής του και ο χρόνος εκπόνησης της μελέτης. Με την προκήρυξη καθορίζεται επίσης η βαρύτητα των κριτηρίων αυτών. Για τις περιπτώσεις της παρούσας παραγράφου η βαρύτητα της οικονομικής προσφοράς μπορεί να κυμαίνεται σε σχέση με τη βαρύτητα της τεχνικής προσφοράς από δέκα τοις εκατό (10%) έως δεκαπέντε τοις εκατό (15%).
- Στις περιπτώσεις αυτές αποζημιώνονται από την αναθέτουσα αρχή τρεις έως πέντε από τις μελέτες που θα υποβληθούν από τους προσκληθέντες υποψηφίους, εφόσον παρουσιάζουν πληρότητα σύμφωνα με τους όρους της προκήρυξης. Η αμοιβή και ο συγκεκριμένος αριθμός των μελετών που αποζημιώνονται καθορίζονται στην προκήρυξη. Η αποζημίωση αυτή για τον ανάδοχο συμψηφίζεται με την αμοιβή για την εκπόνηση της μελέτης.

4. Για την εφαρμογή της διαδικασίας ανάθεσης με διαπραγμάτευση μετά από δημοσίευση προκήρυξης, δημοσιεύεται από την αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 9, προκήρυξη, στην οποία καθορίζονται μεταξύ άλλων τα αντικείμενα και οι κανόνες διαπραγμάτευσης. Η προκήρυξη αυτή απευθύνεται σε όλους τους παρέχοντες τις ζητούμενες υπηρεσίες. Για τη διαπραγμάτευση εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 2 για την κλειστή διαδικασία.

Η διαπραγμάτευση γίνεται με τους προεπιλεγέντες σύμφωνα με τους όρους της προκήρυξης, η δε επιλογή του αναδόχου γίνεται από το αρμόδιο όργανο της αναθέτουσας αρχής, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Αξιολόγησης.

5. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση προκήρυξης επιτρέπεται στις περιπτώσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του π.δ. 346/1998. Για τις περιπτώσεις υπό στοιχεία α', β', γ' και δ' της παραγράφου αυτής προσκαλούνται σε διαπραγμάτευση από την αναθέτουσα αρχή ένας ή περισσότεροι παρέχοντες υπηρεσίες, οι οποίοι διαθέτουν τα απαιτούμενα προσόντα. Για τις περιπτώσεις ε' και στ' της ανωτέρω παραγράφου προσκαλείται για διαπραγμάτευση ο ανάδοχος της κύριας ή της πρώτης σύμβασης. Με την πρόσκληση καθορίζονται τα αντικείμενα και οι κανόνες της διαπραγμάτευσης. Η επιλογή του αναδόχου γίνεται από την αναθέτουσα αρχή, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Αξιολόγησης, εκτός από τις περιπτώσεις ε' και στ' της ανωτέρω παραγράφου, στις οποίες η ανάθεση γίνεται ύστερα από γνώμη του αρμόδιου Τεχνικού Συμβουλίου.

6. Αν προβλέπεται στην προκήρυξη, η αναθέτουσα αρχή προσκαλεί τους ενδιαφερόμενους να συμπληρώσουν τα υποβληθέντα έγγραφα και πιστοποιητικά που αφορούν τα στοιχεία α' έως δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 10 ή να τα διευκρινίσουν. Η πρόσκληση και η υποβολή των εγγράφων ή πιστοποιητικών γίνεται, προκειμένου για ανοιχτή διαδικασία, πριν την επιλογή που προβλέπεται στο πρώτο στάδιο, προκειμένου δε για την κλειστή διαδικασία, πριν την προεπιλογή που προβλέπεται στην πρώτη φάση.

Άρθρο 9 **Προκηρύξεις - Δημοσιεύσεις**

1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να γνωστοποιούν μετά την έναρξη κάθε οικονομικού έτους τις συμβάσεις του άρθρου 1 που προτίθενται να αναθέσουν κατά το έτος αυτό. Η γνωστοποίηση γίνεται με ενδεικτική ανακοίνωση που δημοσιεύεται στο Ενημερωτικό Δελτίο του Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος (Τ.Ε.Ε.). Σε περίπτωση που το συνολικό ύψος των συμβάσεων είναι ίσο ή μεγαλύτερο των 750.000 ευρώ ή μία τουλάχιστον από τις συμβάσεις αυτές υπερβαίνει το όριο υποχρεωτικής εφαρμογής του π.δ. 346/1998, η ενδεικτική ανακοίνωση δημοσιεύεται και στην επίσημη εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Η ανακοίνωση αυτή συντάσσεται σύμφωνα με το αντίστοιχο υπόδειγμα του Παραρτήματος ΙΙΙ του π.δ. 346/1998.

2. Οι αναθέτουσες αρχές, που επιθυμούν να συνάψουν σύμβαση του άρθρου 1 με ανοιχτή ή κλειστή διαδικασία ή με διαδικασία διαπραγμάτευσης μετά από δημοσιοποίηση, συντάσσουν προκήρυξη, η οποία καθορίζει ανάλογα με τη διαδικασία ανάθεσης, τουλάχιστον τα εξής:

- α) Τον κύριο του έργου και την αναθέτουσα αρχή.
- β) Το αντικείμενο της μελέτης ή της υπηρεσίας.
- γ) Την προεκτιμώμενη αμοιβή και τον κωδικό αριθμό της πίστωσης από την οποία θα πληρωθεί η αμοιβή του αναδόχου.
- δ) Την προβλεπόμενη διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης.
- ε) Την προθεσμία υποβολής αιτήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος, τον τρόπο και την ακριβή διεύθυνση που γίνεται η υποβολή.

στ) Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία και τις προϋποθέσεις συμμετοχής στη διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 10.

ζ) Στην περίπτωση της κλειστής διαδικασίας τον μέγιστο και τον ελάχιστο αριθμό των υποψηφίων που προβλέπεται να προεπιλεγούν, σύμφωνα με την παράγραφο 5.

η) Τα τεύχη που συνοδεύουν την προκήρυξη και τη σειρά ισχύος τους.

θ) Τα κριτήρια τεχνικής και οικονομικής ικανότητας, σύμφωνα με το άρθρο 11.

ι) Τα κριτήρια ανάθεσης της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 12, καθώς και το συντελεστή βαρύτητας κάθε κριτηρίου.

κ) Το χρόνο ισχύος των προσφορών και τη διάρκεια της σύμβασης.

λ) Σε περίπτωση οικονομικής προσφοράς, τον τρόπο ανάδειξης του αναδόχου.

3. Περίληψη της προκήρυξης δημοσιεύεται στο Ενημερωτικό Δελτίο του Τ.Ε.Ε. και σε μία ημερήσια εφημερίδα της πρωτεύουσας με πανελλήνια κυκλοφορία και όταν πρόκειται για την ανάθεση μελετών, που απαιτούν πτυχίο τάξης για την οποία απαιτείται δυναμικό μίας ή δύο μονάδων, σύμφωνα με όσα καθορίζονται στο προεδρικό διάταγμα που προβλέπεται στην παρ. 5 του άρθρου 5, και σε μία εφημερίδα του οικείου νομού ή της έδρας της Περιφέρειας αντίστοιχα. Για συμβάσεις με προεκτιμώμενη αμοιβή ίση ή ανώτερη του ορίου υποχρεωτικής εφαρμογής του π.δ. 346/1998, περίληψη της προκήρυξης που συντάσσεται σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος ΙΙΙ αυτού, αποστέλλεται για δημοσίευση στην επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Περίληψη της προκήρυξης που συντάσσεται με τον ίδιο τρόπο αποστέλλεται προς δημοσίευση στην επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και για συμβάσεις με προεκτιμώμενη αμοιβή κάτω του ορίου υποχρεωτικής εφαρμογής του π.δ. 346/1998, εφόσον προβλέπεται σύμφωνα με την προκήρυξη, να μην υποβληθεί οικονομική προσφορά και το διπλάσιο της προεκτιμώμενης αμοιβής ισούται ή υπερβαίνει το όριο υποχρεωτικής εφαρμογής του π.δ. 346/1998.

4. Για τον καθορισμό των προθεσμιών υποβολής των αιτήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος και των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή λαμβάνει υπόψη της την πολυπλοκότητα του αντικείμενου της σύμβασης και το χρόνο που απαιτείται για την προετοιμασία των φακέλων και των προσφορών.

Οι προθεσμίες είναι οι εξής:

α) Στις ανοιχτές και κλειστές διαδικασίες για μελέτες και υπηρεσίες που δεν εμπίπτουν στο πεδίο υποχρεωτικής εφαρμογής του π.δ. 346/1998, τριάντα ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της σχετικής πρόσκλησης στο Ενημερωτικό Δελτίο του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (Τ.Ε.Ε.) και από την ημερομηνία δημοσίευσης σε μία ημερήσια εφημερίδα της πρωτεύουσας και εφόσον πρόκειται για μελέτες, που απαιτούν πτυχίο τάξης για την οποία απαιτείται δυναμικό μίας ή δύο μονάδων, σύμφωνα με όσα καθορίζονται στο προεδρικό διάταγμα που προβλέπεται στην παρ. 5 του άρθρου 5 σε μία ημερήσια εφημερίδα του νομού ή της έδρας της Περιφέρειας αντίστοιχα.

β) Στις ανοιχτές και κλειστές διαδικασίες για μελέτες και υπηρεσίες που εμπίπτουν στο πεδίο υποχρεωτικής εφαρμογής του π.δ. 346/1998, ισχύουν και οι προθεσμίες που προβλέπονται στις διατάξεις των άρθρων 13 έως 17 του ανωτέρω προεδρικού διατάγματος.

Οι προθεσμίες αρχίζουν την επόμενη ημέρα της τελευταίας ημερομηνίας αποστολής ή δημοσίευσης.

5. Στις κλειστές διαδικασίες και στις διαδικασίες διαπραγμάτευσης, με εξαίρεση τις περιπτώσεις β', ε' και στ' της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του π.δ. 346/1998, ο αριθμός των υποψηφίων που γίνονται δεκτοί για να υποβάλουν προσφορά πρέπει να επαρκεί για την εξασφάλιση συνθηκών πραγματικού ανταγωνισμού, κατά τις παρακάτω διακρίσεις:

α) Όταν οι αναθέτουσες αρχές προσφεύγουν στην κλειστή διαδικασία για τη σύναψη μιας σύμβασης, ο ελάχιστος αριθμός προσκαλουμένων δεν μπορεί να είναι μικρότερος από πέντε και ο μεγαλύτερος μπορεί να οριστεί μέχρι δέκα. Σε περίπτωση που ο αριθμός των υποψηφίων που ικανοποιούν τα κριτήρια επιλογής είναι μικρότερος από το ελάχιστο όριο, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να προχωρήσει στα περαιτέρω στάδια της διαδικασίας καλώντας τους υποψηφίους που πληρούν τα απαιτούμενα κριτήρια να υποβάλουν προσφορές.

β) Όταν οι αναθέτουσες αρχές προσφεύγουν στη διαδικασία

με διαπραγμάτευση με ή χωρίς δημοσίευση προκήρυξης για τη σύναψη της σύμβασης, οι υποψήφιοι που γίνονται δεκτοί με διαπραγμάτευση δεν μπορεί να είναι λιγότεροι από τρεις, εφόσον υπάρχει επαρκής αριθμός κατάλληλων υποψηφίων.

Άρθρο 10 **Δικαιολογητικά και στοιχεία συμμετοχής**

1. Ανάλογα με την εφαρμοζόμενη διαδικασία επιλογής ανάδοχου τα στοιχεία που ζητά η αναθέτουσα αρχή με την προκήρυξη από κάθε ενδιαφερόμενο για τη συμμετοχή σε αυτήν είναι:

- α) Η αίτηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.
  - β) Τα γενικά στοιχεία του.
  - γ) Τα στοιχεία που αναφέρονται στις παραγράφους 4 και 5 του άρθρου αυτού.
  - δ) Τα στοιχεία χρηματοοικονομικής και τεχνικής ικανότητας.
  - ε) Ο φάκελος τεχνικής προσφοράς.
  - στ) Ο φάκελος οικονομικής προσφοράς.
2. Σε περίπτωση σύμπτωσης, η αίτηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος υπογράφεται από όλους τους συμπράττοντες ή προκειμένου για εταιρείες από τους νομίμους εκπροσώπους τους ή εξουσιοδοτημένο προς τούτο εκπρόσωπο, σύμφωνα με το καταστατικό τους. Προκειμένου περί συνεστημένης κοινοπραξίας, η αίτηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος υπογράφεται από τον εξουσιοδοτημένο κοινό εκπρόσωπο, που ορίζεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο.

3. Τα γενικά στοιχεία των υποψηφίων περιλαμβάνουν:

- α) Τα στοιχεία ταυτότητας (επί φυσικών προσώπων), ή την επωνυμία και το διακριτικό τίτλο (επί εταιρειών).
- β) Προκειμένου για εταιρεία, τα στοιχεία ταυτότητας του νόμιμου εκπροσώπου της, του αναπληρωτή του και του αντικλήτου, καθώς και τα στοιχεία που αποδεικνύουν τη νόμιμη εκπροσώπησή της.
- γ) Την ταχυδρομική και ηλεκτρονική διεύθυνση (εφόσον υπάρχει), αριθμούς τηλεφώνων και συσκευών τηλεομοιοτυπίας, όλων των ανωτέρω προσώπων (υπό στοιχεία α' και β').

4. Απαιτούμενα στοιχεία για την εκδήλωση ενδιαφέροντος από παρέχοντες υπηρεσίες με έδρα την Ελλάδα, είναι:

- α) Για την εκπόνηση μελέτης:
  - αα) Το ισχύον πτυχίο, από το οποίο να προκύπτει η απαιτούμενη με την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος κατάταξη.
  - ββ) Η υπεύθυνη δήλωση περί μη μεταβολής των όρων εγγραφής στο Μητρώο, που αφορούν στα στοιχεία α' έως δ' της παρ.1 του άρθρου 24 του π.δ. 346/1998.
  - γγ) Ισχύοντα πιστοποιητικά ότι έχουν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις για την καταβολή φόρων και εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.
  - δδ) Τα αποδεικτικά ασφάλισης επαγγελματικής αστικής ευθύνης, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 17.
  - εε) Εγγύηση συμμετοχής στις περιπτώσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 13.
- β) Για υπηρεσίες για τις οποίες δεν προβλέπεται η εγγραφή σε Μητρώο, σύμφωνα με το άρθρο 5:
  - αα) Βεβαίωση ή πιστοποιητικό εγγραφής σε επαγγελματικό μητρώο.
  - ββ) Στοιχεία που αποδεικνύουν ότι ο υποψήφιος έχει παράσχει υπηρεσίες ανάλογες με τις ζητούμενες.
  - γγ) Τα πιστοποιητικά των στοιχείων α' έως στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 24 του π.δ. 346/1998. Προκειμένου περί νομικού προσώπου, το υπό στοιχείο γ' πιστοποιητικό της ανωτέρω παραγράφου, προσκομίζεται, προκειμένου περί ομορρύθμου, ετερορρύθμου και εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, μόνον για τον διαχειριστή αυτών και προκειμένου για ανώνυμη εταιρεία, μόνον για τον πρόεδρο, τον διευθύνοντα σύμβουλο αυτής και τον εκπρόσωπο που υπογράφει την προσφορά, σύμφωνα με το καταστατικό της, ενώ για την υπό στοιχείο δ' περίπτωση της ανωτέρω παραγράφου, προσκομίζεται υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου.
  - δδ) Αποδεικτικά ασφάλισης και εγγύηση συμμετοχής, σύμφωνα με τα στοιχεία δδ' και εε' της προηγούμενης περίπτωσης α'.

5. Προκειμένου για παρέχοντες υπηρεσίες με έδρα εκτός Ελλάδος, τα απαιτούμενα στοιχεία είναι:

- α) Για όσους είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημους πίνακες για αντίστοιχες υπηρεσίες:
  - αα) Πιστοποιητικό εγγραφής εκδιδόμενο από την αρμόδια αρχή, από το οποίο προκύπτει ότι πληρούν τις προϋποθέσεις για την ανάληψη των ζητούμενων υπηρεσιών. Το πιστοποιητικό πρέπει να μνημονεύει τα δικαιολογητικά βάσει των οποίων έγινε η εγγραφή.
  - ββ) Τα στοιχεία γγ', δδ' και εε' της περιπτώσεως α' της προηγούμενης παραγράφου.
- β) Για όσους δεν είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημους πίνακες:
  - αα) Βεβαίωση εγγραφής τους σε επαγγελματικά ή εμπορικά μητρώα, σύμφωνα με το άρθρο 25 του π.δ. 346/1998.
  - ββ) Στοιχεία που αποδεικνύουν ότι έχουν τα αντίστοιχα τυπικά και τα ουσιαστικά προσόντα που απαιτούνται για όσους παρέχουν υπηρεσίες με έδρα την Ελλάδα.
  - γ) Τα πιστοποιητικά που αναφέρονται στην περίπτωση γγ' της παραγράφου 4β'.
  - δ) Τα υπό στοιχεία δδ' και εε' έγγραφα, της περιπτώσεως α' της προηγούμενης παραγράφου.

Σε περίπτωση που έγγραφα ή πιστοποιητικά από τα αναφερόμενα παραπάνω δεν εκδίδονται από δημόσια αρχή στη χώρα της έδρας του ενδιαφερομένου, είναι δυνατόν να αντικατασταθούν από ένορκη βεβαίωση ενώπιον δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή του αρμόδιου επαγγελματικού φορέα της χώρας αυτής.

6. Για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας των υποψηφίων η αναθέτουσα αρχή ζητά:

- α) Πίνακες εμπειρίας των υποψηφίων, σε υπηρεσίες παρόμοιας φύσης με το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης. Η εμπειρία πρέπει να έχει αποκτηθεί οποτεδήποτε εντός των δέκα ετών που προηγούνται του έτους δημοσίευσης της προκήρυξης, διαφορετικά δεν λαμβάνεται υπόψη.

Οι πίνακες περιλαμβάνουν ενδεικτικά τα εξής στοιχεία για κάθε αντικείμενο:

Τον εργοδότη, το αντικείμενο της σχετικής σύμβασης και τα στάδια εκτέλεσής της, τη συμβολή και το ποσοστό συμμετοχής του υποψηφίου στην παροχή των σχετικών υπηρεσιών και την αξία των υπηρεσιών που παρασχέθηκαν.

Οι παραπάνω πίνακες συνοδεύονται από πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί από τους αντίστοιχους δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς ανάθεσης, τα οποία περιλαμβάνουν τα παραπάνω στοιχεία και βεβαιώνουν ότι οι υπηρεσίες παρασχέθηκαν, όπως προβλεπόταν στη σύμβαση.

β) Στοιχεία στελέχωσης των ενδιαφερομένων, με βιογραφικά σημειώματα των μόνιμων επιστημονικών στελεχών τους, ιδίως εκείνων που είναι υπεύθυνα για την παροχή των υπηρεσιών που ζητούνται με την προκήρυξη.

Εκτός από τα ανωτέρω στοιχεία, προς απόδειξη της τεχνικής ικανότητας των υποψηφίων, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητά και ένα ή περισσότερα στοιχεία της παραγράφου 2 του άρθρου 27 του π.δ. 346/1998.

Οι αναθέτουσες αρχές, για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας των υποψηφίων, δεν επιτρέπεται να ζητούν με την προκήρυξη στοιχεία άλλα από εκείνα που ορίζονται στην παρούσα παράγραφο.

7. Η χρηματοοικονομική ικανότητα των υποψηφίων, αποδεικνύεται σύμφωνα με το άρθρο 26 του π.δ. 346/1998.

8. Ο φάκελος της τεχνικής προσφοράς περιλαμβάνει:

- α) Έκθεση με περιγραφή της μεθοδολογίας με την οποία ο ενδιαφερόμενος θα παράσχει τις ζητούμενες υπηρεσίες και το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της σύμβασης, σε συνδυασμό με τη μεθοδολογία και την απασχόληση του προσωπικού της ομάδας που θα παράσχει τις ζητούμενες υπηρεσίες.
- β) Κατάλογο και στοιχεία εμπειρίας της επιστημονικής ομάδας που θα παράσχει τις ζητούμενες υπηρεσίες.

Για επιστημονικό προσωπικό που δεν προκύπτει ότι είναι μόνιμα ενταγμένο στην εταιρεία, δήλωσή τους ότι δεσμεύονται να συμμετάσχουν στην παροχή της ζητούμενης υπηρεσίας, προσδιορίζοντας το αντικείμενο της συμμετοχής τους και ότι

δεν συμμετέχουν στο δυναμικό άλλης εταιρείας μελετών ή παροχής υπηρεσιών.

γ) Πίνακα των συμβάσεων που εκτελούνται από τους υποψηφίους και τα μέλη της επιστημονικής ομάδας που θα παράσχει τις ζητούμενες υπηρεσίες. Για τις συμβάσεις της παρ. 2 του άρθρου 1 ο πίνακας για τους υποψηφίους περιλαμβάνει τις συμβάσεις που εκτελούνται στην ίδια κατηγορία μελέτης.

δ) Στοιχεία του τεχνικού εξοπλισμού και του λογισμικού που θα διαθέσει ο ενδιαφερόμενος για την παροχή της ζητούμενης υπηρεσίας.

ε) Οργανόγραμμα της επιστημονικής ομάδας που θα παράσχει τις ζητούμενες υπηρεσίες, στο οποίο θα παρουσιάζεται ο συντονιστής, καθώς και η οργανική θέση όλων των μελών της ομάδας.

Στη διαδικασία ανάθεσης συμβάσεως με την εφαρμογή της παραγράφου 3 του άρθρου 8, ο φάκελος της τεχνικής προσφοράς περιλαμβάνει και την τεχνική λύση.

9. Για μελέτες που ανατίθενται με τα κριτήρια που προβλέπονται στην παράγραφο 5 του άρθρου 12, τα στοιχεία που περιέχει ο φάκελος της τεχνικής προσφοράς ορίζονται με την προκήρυξη.

10. Ο φάκελος οικονομικής προσφοράς περιλαμβάνει:

α) Προκειμένου για συμβάσεις εκπόνησης μελετών, κατ' αποκοπή οικονομική προσφορά.

β) Προκειμένου για άλλες συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, κατ' αποκοπή αμοιβή ή και αμοιβή μονάδας για κάθε επιστήμονα, καθώς και τη συνολική αμοιβή για την εκτέλεση των υπηρεσιών, όπως προβλέπεται στην προκήρυξη.

Άρθρο 11

Κριτήρια τεχνικής και οικονομικής ικανότητας (κριτήρια επιλογής)

1. Η επιλογή των κατάλληλων ή πλέον κατάλληλων από τους ενδιαφερομένους παρέχοντες υπηρεσίες γίνεται με βάση τα παρακάτω κριτήρια:

α) την εμπειρία των ενδιαφερομένων από προηγούμενες συμβάσεις τους, παρόμοιας φύσης με το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης,

β) τη στελέχωση και την εμπειρία του επιστημονικού προσωπικού του ενδιαφερομένου και κυρίως εκείνου που παρέχει υπηρεσίες σχετικές με τις ζητούμενες,

γ) την τεχνογνωσία και αποτελεσματικότητα των ενδιαφερομένων και

δ) τη χρηματοοικονομική ικανότητα, όπως αποδεικνύονται από τα στοιχεία των παραγράφων 6 και 7 του προηγούμενου άρθρου.

Με την προκήρυξη μπορούν να καθοριστούν και άλλα κριτήρια συνδεόμενα με την τεχνολογική εξέλιξη των ζητούμενων υπηρεσιών και τη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.

2. Για την κλειστή διαδικασία και τη διαδικασία με διαπραγμάτευση, στην περίπτωση που ο αριθμός των κατάλληλων ενδιαφερομένων είναι μεγαλύτερος του αριθμού που μπορεί να επιλεγεί, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην προκήρυξη, επιλέγονται οι πλέον κατάλληλοι από αυτούς ύστερα από αξιολόγηση και σύγκριση, με την εφαρμογή των κριτηρίων της παραγράφου 1.

Άρθρο 12

Κριτήρια ανάθεσης

1. Η σύμβαση ανατίθεται στον υποψήφιο με την πλέον συμφέρουσα προσφορά, η οποία προκύπτει μετά από αξιολόγηση με βάση τα εξής τουλάχιστον κριτήρια:

α) Εμπειρία της επιστημονικής ομάδας και του συντονιστή της για την παροχή των ζητούμενων υπηρεσιών, σε υπηρεσίες παρόμοιας φύσης.

β) Αποτελεσματικότητα του οργανογράμματος της ομάδας που θα παράσχει τις ζητούμενες υπηρεσίες.

γ) Πληρότητα, αποτελεσματικότητα και αξιοπιστία της μεθο-

δολογίας που προτάθηκε για την παροχή των ζητούμενων υπηρεσιών.

δ) Αποτελεσματικότητα και αξιοπιστία του προταθέντος χρονοδιαγράμματος εκτέλεσης της σύμβασης, σε συνδυασμό με τη στελέχωση της ομάδας που θα παράσχει τις ζητούμενες υπηρεσίες, την επάρκεια του εξοπλισμού και την απασχόληση του υποψήφιου και της ομάδας του από τις εκπονούμενες μελέτες ή παρεχόμενες υπηρεσίες.

ε) Προσφερόμενη τιμή (οικονομική προσφορά).

2. Με την προκήρυξη προσδιορίζεται η βαρύτητα κάθε κριτηρίου, ο τρόπος προσδιορισμού της πλέον συμφέρουσας προσφοράς και κάθε άλλο στοιχείο αναγκαίο για την αξιολόγηση της προσφοράς.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μπορεί να καθορίζονται τα όρια μέσα στα οποία προσδιορίζεται η βαρύτητα κάθε κριτηρίου στην προκήρυξη, η ελάχιστη βαθμολογία ανά κριτήριο και συνολικά, ο τρόπος αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών, ώστε να αναδεικνύεται η ποιοτική διαφορά τους, καθώς και ο τρόπος προσδιορισμού της πλέον συμφέρουσας προσφοράς, ανάλογα με το είδος του έργου που πρόκειται να μελετηθεί ή της υπηρεσίας που πρόκειται να παρασχεθεί.

3. Η βαρύτητα της οικονομικής προσφοράς σε σχέση με τη βαρύτητα της τεχνικής προσφοράς μπορεί να κυμαίνεται μεταξύ 20% έως 30%.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μπορεί να αναπροσαρμόζονται τα ανωτέρω ποσοστά ανάλογα με το είδος της μελέτης ή της παρεχόμενης υπηρεσίας και το ύψος της προεκτιμώμενης αμοιβής.

4. Ανάδοχος ανακηρύσσεται τελικά ο υποψήφιος που υπέβαλε την πλέον συμφέρουσα προσφορά και η σχετική απόφαση κοινοποιείται σε όλους τους ενδιαφερομένους. Η ανάθεση γίνεται από την Προϊστάμενη Αρχή. Σε περίπτωση που για οποιονδήποτε λόγο δεν καταστεί δυνατή η υπογραφή της σύμβασης με υπαιτιότητα του αναδόχου, η προκήρυξη μπορεί να προβλέπει ότι ανάδοχος ανακηρύσσεται ο δεύτερος εκ των υποψηφίων στην τελική κατάταξη και σε περίπτωση αδυναμίας και του δεύτερου, ο επόμενος.

5. Για μελέτες που προκηρύσσονται από τους φορείς της παρ. 6 του άρθρου 1 που περιλαμβάνονται στον κατάλογο του Παραρτήματος Ι του π.δ. 370/1995 (ΦΕΚ 199 Α'), προεκτιμώμενης αμοιβής μέχρι 81.000 ευρώ, καθώς και για μελέτες που προκηρύσσονται από τους λοιπούς φορείς της παρ. 6 του άρθρου 1, προεκτιμώμενης αμοιβής μέχρι 40.000 ευρώ, η ανάθεση της μελέτης μπορεί να γίνεται με βάση τα παρακάτω κριτήρια:

α) Την εμπειρία της επιστημονικής ομάδας και του συντονιστή της για την παροχή των ζητούμενων υπηρεσιών.

β) Τη δυνατότητα του ενδιαφερομένου να παράσχει τις ζητούμενες υπηρεσίες στον προβλεπόμενο χρόνο, αφού ληφθούν υπόψη οι ανειλημμένες υποχρεώσεις και το δυναμικό που διαθέτει για τις υπηρεσίες της σχετικής κατηγορίας που αφορά η υπό ανάθεση μελέτη.

γ) Τη γνώση των τοπικών συνθηκών σχετικά με το υπό ανάθεση αντικείμενο.

Το ύψος της τελικής αμοιβής για τις περιπτώσεις αυτές δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό έβαν του οποίου έχει υποχρεωτική εφαρμογή το π.δ. 346/1998 ούτε το διπλάσιο της προεκτιμώμενης αμοιβής. Με το ποσό της τελικής αμοιβής, ο ανάδοχος υποχρεούται σε κάθε περίπτωση να ολοκληρώσει το αντικείμενο της σύμβασης.

6. Για μελέτες των οποίων η προεκτιμώμενη αμοιβή είναι μικρότερη των 20.000 ευρώ, η ανάθεση της σύμβασης μπορεί να γίνεται απευθείας χωρίς πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, με απόφαση της αναθέτουσας αρχής, μετά από γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου, σε μελετητή ή εταιρεία μελετών που διαθέτει τα απαιτούμενα για την εκπόνηση της μελέτης προσόντα.

Το ύψος της τελικής αμοιβής της μελέτης που ανατίθεται, σύμφωνα με την παράγραφο αυτή, με την οποία ο ανάδοχος οφείλει σε κάθε περίπτωση να ολοκληρώσει το αντικείμενο της σύμβα-

σης, δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) του ποσού της προεκτιμώμενης αμοιβής. Η μη υπέρβαση του ποσοστού αυτού αναφέρεται στη γνωμοδότηση του τεχνικού συμβουλίου.

Το συνολικό ύψος των συμβάσεων που μπορεί να ανατίθενται σύμφωνα με την παράγραφο αυτή δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει κατ' έτος για τις αναθέτουσες αρχές που περιλαμβάνονται στον κατάλογο του Παραρτήματος Ι του π.δ. 370/1995 το τρία τοις εκατό (3%), για δε τις υπόλοιπες αναθέτουσες αρχές το πέντε τοις εκατό (5%) των συνολικών ετήσιων πιστώσεων της αναθέτουσας αρχής για την εκπόνηση μελετών.

Οι αναθέτουσες αρχές αποστέλλουν υποχρεωτικά στο πρώτο εικοσαήμερο κάθε έτους πίνακα όλων των συμβάσεων που καταρτίστηκαν με τη διαδικασία της παραγράφου αυτής κατά το προηγούμενο έτος, στην αρμόδια υπηρεσία τήρησης των Μητρώων της παρ. 5 του άρθρου 8, καθώς και στο Τ.Ε.Ε.. Αν δεν τηρηθεί η ανωτέρω υποχρέωση, η αναθέτουσα αρχή απαγορεύεται να καταρτίσει μέσα στο έτος που συντελέστηκε η παράλειψη, συμβάσεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 1 με τη διαδικασία της παρούσας παραγράφου.

7. Για μελέτες που απαιτούν πτυχίο τάξης για την οποία απαιτείται δυναμικό μιας ή δύο μονάδων, σύμφωνα με όσα καθορίζονται στο προεδρικό διάταγμα που προβλέπεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 5, μεταξύ των κριτηρίων που καθορίζονται στην προκήρυξη περιλαμβάνεται υποχρεωτικά και το κριτήριο εντοπιότητας για μελετητές ή εταιρείες μελετών που έχουν έδρα στο νομό ή την Περιφέρεια αντίστοιχα. Η διάταξη αυτή δεν ισχύει όταν η προκήρυξη καλεί μελετητές ή εταιρείες μελετών με πτυχίο τάξης για την οποία απαιτούνται, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο ανωτέρω προεδρικό διάταγμα, περισσότερες των δύο μονάδων σε κάποια από τις κατηγορίες που περιλαμβάνει η μελέτη, καθώς και όταν η οικονομική προσφορά ή, προκειμένου για μελέτες που ανατίθενται χωρίς οικονομική προσφορά, το διπλάσιο της προεκτιμώμενης αμοιβής εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του π.δ. 346/1998. Η βαρύτητα του κριτηρίου εντοπιότητας καθορίζεται σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%), έναντι όλων των άλλων κριτηρίων που ορίζονται στην προκήρυξη.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μπορούν να καθορίζονται και κριτήρια ανάθεσης συνδεδεμένα με την απασχόληση συγκεκριμένων κατηγοριών προσώπων, όπως ανέργων ή ατόμων με ειδικές ανάγκες.

9. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Οικονομίας και Οικονομικών, που εκδίδονται ύστερα από γνώμη του Τ.Ε.Ε., μπορεί να καθορίζονται τεκμαρτές τιμές προσήκουσας αμοιβής ανά στάδιο, κατηγορία μελετών και είδος έργου που προσδιορίζονται με βάση τη δαπάνη του έργου ή τις μονάδες φυσικού αντικείμενου του ή τον απαιτούμενο χρόνο απασχόλησης επιστημονικού δυναμικού για την εκπόνηση της μελέτης ή με άλλη πρόσφορη βάση.

Από την έναρξη ισχύος των αποφάσεων του προηγούμενου εδαφίου, όπου στις διατάξεις του νόμου αυτού γίνεται παραπομπή ή αναφορά σε διατάξεις που ισχύουν για τις αμοιβές μελετών, νοούνται εφεξής οι αντίστοιχες διατάξεις των ανωτέρω αποφάσεων.

Οικονομική προσφορά που είναι κατώτερη από συγκεκριμένο ποσοστό επί των τεκμαρτών τιμών προσήκουσας αμοιβής, όπως η αμοιβή καθορίζεται από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με τις αποφάσεις του πρώτου εδαφίου, αξιολογείται υποχρεωτικά ως ίση με την προσφορά που είναι ή θα ήταν ίση με το συγκεκριμένο ποσοστό επί των τεκμαρτών τιμών προσήκουσας αμοιβής. Το ποσοστό αυτό καθορίζεται με τις αποφάσεις του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί, προκειμένου για μελέτες για τις οποίες έχουν καθοριστεί τεκμαρτές τιμές προσήκουσας αμοιβής, να καθορίζεται το ειδικότερο περιεχόμενο της προκήρυξης ως προς την οικονομική προσφορά, ο τρόπος υποβολής της οικονομικής προσφοράς

και τα στοιχεία του οικείου φακέλου, ο ειδικότερος τρόπος εφαρμογής των τεκμαρτών τιμών στις συμβάσεις που συνάπτονται με ή χωρίς οικονομική προσφορά, ο ειδικότερος τρόπος αναθεώρησής τους και κάθε σχετικό θέμα.

Άρθρο 13

Διατάξεις γενικής εφαρμογής

1. Κοινοπραξίες ή συμπράξεις επιτρέπεται να εκδηλώσουν ενδιαφέρον και να υποβάλλουν προσφορά, χωρίς να απαιτείται να περιβληθούν ιδιαίτερη νομική μορφή. Η σύμπραξη είναι πάντοτε εκούσια, έχει συντρέχουσα ικανότητα διαδίκου με τα μέλη της και πραγματοποιείται κατά την εκδήλωση ενδιαφέροντος ή κατά την υπογραφή συμπληρωματικής σύμβασης με τον εργοδότη, μπορεί δε να αφορά στην ίδια ή και σε διαφορετικές κατηγορίες μελετών ή υπηρεσιών.

Ο επιτρεπόμενος αριθμός των συμπραττόντων για την ίδια κατηγορία μελέτης δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος των τριών και καθορίζεται ειδικότερα στην προκήρυξη.

Προκειμένου για συμβάσεις με προεκτιμώμενη αμοιβή ποσού άνω του 1.000.000 ευρώ, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να υποχρεώσει τους συμπράττοντες μελετητές ή συμβούλους για την υπογραφή της σύμβασης να συστήσουν κοινοπραξία, εφόσον τούτο προβλέπεται στη σχετική προκήρυξη. Οι συμπράττοντες και οι κοινοπρακτούντες ευθύνονται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον μεταξύ τους έναντι του εργοδότη για την εκτέλεση της σύμβασης.

Κάθε μελετητής ή σύμβουλος ή εταιρεία μελετών ή συμβούλων επιτρέπεται να συμμετέχει μόνο σε μία σύμπραξη ή κοινοπραξία κατά τη διαδικασία ανάθεσης σύμβασης του άρθρου 1 του νόμου αυτού.

Με το προεδρικό διάταγμα που προβλέπεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 18 ρυθμίζονται ειδικότερα τα θέματα συμμετοχής σε διαδικασία ανάθεσης και τα θέματα θέσεως σύμβασης του άρθρου 1, σύμπραξης ή κοινοπραξίας.

2. Η σύναψη των συμβάσεων του άρθρου 1 γίνεται πάντοτε ύστερα από υποβολή και οικονομικής προσφοράς με εξαίρεση:

α) Την ανάθεση της εκπόνησης αρχικών σταδίων μελέτης ύστερα από γνώμη του τεχνικού συμβουλίου, εφόσον τα διαθέσιμα στοιχεία δεν είναι επαρκή για την υποβολή οικονομικής προσφοράς.

Το ύψος της τελικής αμοιβής της σύμβασης που ανατίθεται σύμφωνα με την περίπτωση αυτή, με την οποία ο ανάδοχος οφείλει να ολοκληρώσει το αντικείμενό της, δεν μπορεί να υπερβεί το διπλάσιο της προεκτιμώμενης αμοιβής.

β) Τις μελέτες που ανατίθενται σύμφωνα με την παράγραφο 5 του προηγούμενου άρθρου, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά στην προκήρυξη και

γ) Τις μελέτες που ανατίθενται σύμφωνα με την παρ. 6 του προηγούμενου άρθρου.

3. Στις περιπτώσεις που προβλέπεται υποβολή οικονομικής προσφοράς, καθώς και κατά την εφαρμογή της δεύτερης φάσης της κλειστής διαδικασίας, μπορεί να ζητηθεί από τους υποψηφίους να προσκομίσουν εγγυητική επιστολή συμμετοχής. Η εγγυητική επιστολή συμμετοχής του αναδόχου καταπίπτει υπέρ του εργοδότη στην περίπτωση που αυτός αρνηθεί να προσέλθει για υπογραφή της σχετικής σύμβασης μέσα στην προθεσμία που θα του ταχθεί με την πρόσκληση για υπογραφή της σύμβασης, που δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δεκαπέντε (15) ημερών.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ορίζεται το ύψος του ποσού της εγγυητικής επιστολής, που δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα τοις εκατό (1%) της προεκτιμώμενης αμοιβής, ανάλογα με το είδος και τη σπουδαιότητα του αντικείμενου της σύμβασης, η διάρκεια ισχύος αυτής, η διαδικασία κατάπτωσης και κάθε σχετικό θέμα.

4. Κάθε σύμβαση του άρθρου 1 ανακοινώνεται από την αναθέτουσα αρχή μέσα σε προθεσμία ενός μηνός από τη σύναψή της στην υπηρεσία τήρησης των μητρώων, που προβλέπεται στο προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 8 του άρθρου 5, καθώς και στο Τ.Ε.Ε..

Η ανακοίνωση περιλαμβάνει τουλάχιστον:

α) την αναθέτουσα αρχή, το αντικείμενο και τη συμβατική αμοιβή, καθώς και τη διαδικασία που ακολουθήθηκε και β) τον ανάδοχο.

5. Στις περιπτώσεις που ανατίθεται η εκπόνηση ή η τροποποίηση μελέτης στην εργοληπτική επιχείρηση που θα εκτελέσει ή εκτελεί το έργο, η μελέτη αυτή ή η τροποποίηση γίνεται δεκτή, μόνο εφόσον έχει εκπονηθεί από φυσικά ή νομικά πρόσωπα που έχουν προσόντα αντίστοιχα τουλάχιστον με αυτά που απαιτούνται για την εκπόνηση της μελέτης, σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5, έχουν γνωστοποιηθεί στην αναθέτουσα αρχή και έχουν γίνει αποδεκτά από αυτήν. Η υποχρέωση αυτή ισχύει και για τις μελέτες της τεχνικής προσφοράς εργοληπτικής επιχείρησης στη διαδικασία ανάθεσης του έργου με το σύστημα «μελέτη – κατασκευή», καθώς και για τις μελέτες των συμβάσεων παραχώρησης. Η αντικατάσταση μελετητή, που έχει γνωστοποιηθεί γίνεται μόνο με ρητή έγκριση της αναθέτουσας αρχής.

6. Για μελέτες, η εκπόνηση των οποίων απαιτεί εξειδικευμένη εμπειρία, η αναθέτουσα αρχή μπορεί, με απόφασή της, μετά από γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου, να αξιώσει με την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, τάξη πτυχίου ανώτερη από αυτή που καθορίζεται με το προεδρικό διάταγμα που προβλέπεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 5.

7. Ο προσδιορισμός των καλούμενων τάξεων γίνεται με βάση την προεκτιμώμενη αμοιβή όλων των σταδίων της μελέτης για κάθε κατηγορία.

8. Με το προεδρικό διάταγμα που προβλέπεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 18 ρυθμίζονται τα θέματα που προκύπτουν κατά τη διαδικασία ανάθεσης συμβάσεων του παρόντος, λόγω πτώχευσης ή θανάτου ή απώλειας της ιδιότητας του μελετητή ή του συμβούλου, παραίτησης μέλους σύμπραξης ή κοινοπραξίας και ο χρόνος μέσα στον οποίο πρέπει να ολοκληρώνεται η κατάρτιση της σύμβασης από τη δημοσίευση της σχετικής προκήρυξης.

9. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, που εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Τ.Ε.Ε., μπορεί να ορίζεται το Τ.Ε.Ε. ως ο επίσημος οργανισμός κατά την πρόβλεψη της περίπτωσης ζ' της παρ. 2 του άρθρου 27 του π.δ. 346/1998 για την έκδοση δελτίου ελέγχου προς τις αναθέτουσες αρχές σχετικά με τις τεχνικές δυνατότητες και, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, τα μέσα μελέτης και έρευνας που διαθέτει, καθώς και τα μέτρα που λαμβάνει για τον έλεγχο της ποιότητας ο υποψήφιος μελετητής που έχει έδρα του την Ελλάδα.

Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία έκδοσης του δελτίου ελέγχου, οι περιπτώσεις στις οποίες μπορεί να ζητείται από τις αναθέτουσες αρχές, τα στοιχεία, από τα προβλεπόμενα στην παρ. 6 του άρθρου 10 του παρόντος νόμου ή στην παρ. 2 του άρθρου 27 του π.δ. 346/1998, τα οποία δεν απαιτούνται για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας, όταν ζητείται δελτίο ελέγχου, και κάθε σχετικό θέμα.

Άρθρο 14 Επιτροπή Αξιολόγησης

1. Η εξέταση των δικαιολογητικών συμμετοχής των υποψηφίων και η αξιολόγηση των στοιχείων τεχνικής και χρηματοοικονομικής ικανότητας και της τεχνικής και οικονομικής προσφοράς τους γίνεται από Επιτροπή που συγκροτείται από την αναθέτουσα αρχή και αποτελείται από τρία μέλη, κατάλληλης εμπειρίας και προσόντων, που ανήκουν στον φορέα που έχει προκηρύξει τις ζητούμενες υπηρεσίες ή και σε άλλους φορείς. Ένα από τα μέλη της Επιτροπής υποδεικνύεται από το Τ.Ε.Ε..

2. Η Επιτροπή συντάσσει ένα ή περισσότερα πρακτικά στα οποία αναφέρονται όλες οι ενέργειές της και οφείλει να αιτιολογή την πρόταση που διατυπώνει.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων μπορεί να ορίζεται ότι, όταν η προεκτιμώμενη αμοιβή υπερβαίνει ορισμένο ύψος, η Επιτροπή Αξιολόγησης αποτελείται από πέντε μέλη. Με κοινή απόφαση των Υπουργών

Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται η αμοιβή των μελών των Επιτροπών Αξιολόγησης, καθώς και το παράβολο που πρέπει να καταβάλλεται επί ποινή απαραδέκτου ασκήσεώς τους, για τις ενστάσεις του επόμενου άρθρου.

Άρθρο 15 Ενστάσεις

1. Ενστάσεις κατά της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος μπορούν να υποβάλλονται εντός δέκα (10) ημερών από την τελευταία δημοσίευση της σχετικής πρόσκλησης στην Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή στην Εφημερίδα της Πρωτεύουσας και όταν πρόκειται για μελέτες για τις οποίες ζητείται πτυχίο τάξης για την οποία απαιτείται δυναμικό μίας ή δύο μονάδων, στην εφημερίδα του νομού ή της έδρας της περιφέρειας αντίστοιχα.

2. Ενστάσεις κατά των πρακτικών της Επιτροπής Αξιολόγησης υποβάλλονται από τους συμμετέχοντες στη διαδικασία, εντός τριών εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση του σχετικού πρακτικού της Επιτροπής Αξιολόγησης.

3. Οι ενστάσεις απευθύνονται και κατατίθενται στην Προϊστάμενη Αρχή, η οποία αποφαινεται μετά από γνώμη της Επιτροπής Αξιολόγησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Άρθρο 16 Προδιαγραφές εκπόνησης μελετών Επίβλεψη εκπόνησης μελετών και παροχής λοιπών υπηρεσιών

1. Με αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, που εκδίδονται ύστερα από γνώμη του Τ.Ε.Ε., εγκρίνονται οι τεχνικές προδιαγραφές εκπόνησης ανά κατηγορία ή κατηγορίες μελετών. Με τις αποφάσεις αυτές μπορεί να ορίζεται αν οι θεσπιζόμενες προδιαγραφές είναι υποχρεωτικές σε κάθε περίπτωση ή ισχύουν ως ελάχιστα όρια.

2. Η επίβλεψη της εκπόνησης των μελετών και της παροχής των λοιπών υπηρεσιών ασκείται από κατόχους τίτλου σπουδών ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος πανεπιστημιακού τομέα, που ορίζονται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, καθορίζονται τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες του επιβλέποντος, ο τρόπος άσκησης της επίβλεψης και κάθε σχετικό θέμα.

3. Στις περιπτώσεις σύναψης σύμβασης εκπόνησης μελέτης τελικού σταδίου (οριστική μελέτη, μελέτη εφαρμογής), η αναθέτουσα αρχή μπορεί στην προκήρυξη να προβλέπει την ανάθεση στον ανάδοχο και των υπηρεσιών τεχνικού συμβούλου για την επίβλεψη της εκτέλεσης του έργου. Στην περίπτωση αυτή η προκήρυξη περιλαμβάνει τα πρόσθετα προσόντα εμπειρίας σε επίβλεψη κατασκευής έργων, που πρέπει να διαθέτει ο μελετητής ή τα συνεργαζόμενα με αυτόν φυσικά ή νομικά πρόσωπα για την ανάθεση της σύνθετης αυτής σύμβασης.

4. Ο ανάδοχος σύμβασης της παρ. 3 του άρθρου 1, κατά την άσκηση των καθηκόντων του, υπέχει ποινική ευθύνη δημοσίου υπαλλήλου.

Άρθρο 17 Εγγυήσεις – Ασφάλιση

1. Ο ανάδοχος, κατά την υπογραφή της σύμβασης, υποχρεούται να προσκομίσει εγγύηση για την καλή εκτέλεση των όρων της σύμβασης. Η εγγύηση ορίζεται με την προκήρυξη σε ποσοστό τουλάχιστον πέντε τοις εκατό (5%) της προεκτιμώμενης αμοιβής της σύμβασης και παρέχεται με εγγυητική επιστολή αναγνωρισμένης Τράπεζας ή του Ταμείου Συντάξεως Μηχανικών Εργοληπτών Δημοσίων Έργων. Αντί εγγυητικής επιστολής μπορεί να συσταθεί παρακαταθήκη αντίστοιχου ποσού ή για

αντίστοιχης αξίας χρεόγραφα στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, για τα οποία ο νόμος προβλέπει τη χρήση αυτή. Συμπληρωματική εγγύηση απαιτείται και για κάθε μεταγενέστερη αύξηση του χρηματικού αντικειμένου της σύμβασης κατά το ίδιο ποσοστό, υπολογιζόμενη επί του ποσού της αύξησης.

2. Οι εγγυητικές επιστολές πρέπει να αναγράφουν απαραίτητα το όνομα, επώνυμο και όνομα πατρός του υπέρ ου η εγγύηση ή προκειμένου περί εταιρείας την επωνυμία της, τον τίτλο της σύμβασης στην οποία αφορά η παρεχόμενη εγγύηση, τον όρο της παραίτησης του εγγυουμένου από το δικαίωμα της διζήσεως και την αναγνώριση από αυτόν της υποχρέωσης να καταθέσει απροφασίστως, εντός τριών (3) ημερών από τη σχετική ειδοποίηση του εργοδότη, το ποσό του οποίου η κατάπτωση ζητείται.

3. Αν συσταθεί παρακαταθήκη με γραμμάτιο παρακατάθεσης χρεογράφων στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τα τοκομερίδια ή μερίσματα που λήγουν κατά τη διάρκεια της εγγύησης επιστρέφονται μετά τη λήξη τους στον υπέρ ου η εγγύηση δικαιούχο.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται το ποσοστό αποδέσμευσης των εγγυήσεων για στάδια της σύμβασης που έχουν περατωθεί και κάθε σχετικό θέμα.

5. Η διάταξη της παραγράφου 7 του άρθρου 5 του ν.2940/2001 περί ασφάλισης της μελέτης, της κατασκευής του έργου και των υπηρεσιών τεχνικού συμβούλου ισχύει και για τις συμβάσεις του άρθρου 1.

Άρθρο 18 **Εκχώρηση - Υποκατάσταση**

1. Απαγορεύεται στον ανάδοχο να εκχωρήσει σε τρίτον το σύνολο ή μέρος της εκπόνησης της μελέτης ή της παροχής των υπηρεσιών. Σε περίπτωση σοβαρής ασθένειας του αναδόχου ή μέλους της σύμπραξης ή της κοινοπραξίας, η οποία τον καθιστά ανίκανο για περαιτέρω εκτέλεση της σύμβασης ή σε περίπτωση άλλης αντικειμενικής αδυναμίας, η οποία αποδεδειγμένα δεν επιτρέπει τη συνέχιση της εκτέλεσης της σύμβασης, μπορεί να εγκριθεί από τον εργοδότη η εκχώρηση μετά από αιτιολογημένη γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου.

2. Η εκχώρηση ή υποκατάσταση επιτρέπεται μόνον αν ο εκδοχέας ή ο υποκατάστατος του μέλους της σύμπραξης ή της κοινοπραξίας διαθέτει τουλάχιστον αντίστοιχα προσόντα με τον ανάδοχο ή το υποκαθιστάμενο μέλος για την εκπόνηση της μελέτης ή την παροχή των υπηρεσιών.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, ρυθμίζεται ειδικότερα ο τρόπος τροποποίησης και εκτέλεσης των συμβάσεων, στις περιπτώσεις εκχώρησης ή υποκατάστασης θανάτου ή πτώχευσης μελετητή ή συμβούλου ή σε περίπτωση διαγραφής μελετητή από τα Μητρώα που προβλέπονται στο άρθρο 4 και κάθε σχετικό θέμα.

Άρθρο 19 **Συμπληρωματικές μελέτες ή υπηρεσίες**

1. Αν κατά τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης προκύψει η ανάγκη εκπόνησης συμπληρωματικών μελετών ή παροχής συμπληρωματικών υπηρεσιών, για τις οποίες συντρέχουν οι προϋποθέσεις της περίπτωσης ε' της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του π.δ. 346/1998, υπογράφεται συγκριτικός πίνακας, σύμφωνα με το άρθρο 21 και συμπληρωματική σύμβαση, μετά από γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου. Αν απαιτείται σύμπραξη για την εκτέλεση των συμπληρωματικών μελετών ή υπηρεσιών, η επιλογή των προσώπων που θα συμπράξουν γίνεται από τον ανάδοχο, μετά από έγκριση του εργοδότη.

2. Η συνολική τελική αμοιβή των συμπληρωματικών μελετών και υπηρεσιών δεν μπορεί να υπερβεί το 50% της συμβατικής αμοιβής και, σε περίπτωση που έχει εγκριθεί συγκριτικός πίνακας, το 50% της αμοιβής των εργασιών της αρχικής σύμβασης, όπως αυτή ορίζεται στον τελευταίο εγκεκριμένο συγκριτικό

πίνακα. Με την ανωτέρω τελική αμοιβή ο ανάδοχος υποχρεούται να ολοκληρώσει το αντικείμενο της συμπληρωματικής σύμβασης.

Άρθρο 20 **Αμοιβή μελετών και υπηρεσιών - Αναθεώρηση**

1. Σε περίπτωση σύμβασης εκπόνησης μελέτης που ανατέθηκε με την υποβολή και οικονομικής προσφοράς, καθώς και σε κάθε άλλη περίπτωση σύμβασης παροχής υπηρεσιών, συμβατική αμοιβή του αναδόχου είναι η οικονομική του προσφορά, η οποία είναι και η τελική αμοιβή, με την οποία ο ανάδοχος υποχρεούται να ολοκληρώσει το αντικείμενο της σύμβασης.

2. Σε περίπτωση ανάθεσης σύμβασης εκπόνησης μελέτης χωρίς οικονομική προσφορά, συμβατική αμοιβή είναι η προεκτιμώμενη. Η τελική αμοιβή, με την οποία ο ανάδοχος υποχρεούται να ολοκληρώσει το αντικείμενο της σύμβασης, δεν μπορεί να υπερβεί το διπλάσιο της συμβατικής, καθώς και, προκειμένου περί συμπληρωματικής σύμβασης, τα όρια που προβλέπονται στην παρ. 2 του προηγούμενου άρθρου.

Η τελική αμοιβή προσδιορίζεται με βάση τις διατάξεις που ισχύουν για τις αμοιβές μελετών και αν δεν προβλέπονται αμοιβές από τις διατάξεις αυτές, ο τρόπος υπολογισμού της αμοιβής καθορίζεται στην προκήρυξη.

3. Η αμοιβή δεν επιτρέπεται να αναθεωρείται κατά τη διάρκεια της αρχικής συμβατικής προθεσμίας. Αν παραταθεί η προθεσμία αυτή και για το μέρος της αμοιβής που αφορά στις εργασίες που εκτελούνται μετά τη λήξη της, εφόσον η καθυστέρηση δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του αναδόχου, η αμοιβή καταβάλλεται αναθεωρημένη, με χρόνο εκκίνησης της αναθεώρησης το χρόνο λήξης της αρχικής συμβατικής προθεσμίας και χρόνο λήξης της αναθεώρησης το χρόνο πληρωμής των εργασιών που εκτελέστηκαν μετά τη λήξη της αρχικής συμβατικής προθεσμίας. Η αναθεώρηση της αμοιβής των εργασιών για σύμβαση εκπόνησης μελέτης που ανατέθηκε χωρίς την υποβολή οικονομικής προσφοράς, υπολογίζεται με την εφαρμογή των διατάξεων που ισχύουν για την αναθεώρηση των αμοιβών μελετών. Ο τρόπος αναθεώρησης της αμοιβής των εργασιών για τις λοιπές συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, καθώς και ο τρόπος αναθεώρησης της αμοιβής κατηγορίας μελετών για την οποία δεν προβλέπεται από τις διατάξεις που ισχύουν ο τρόπος αναθεώρησης, ο τρόπος αυτός προσδιορίζεται στην προκήρυξη και σε περίπτωση ανάθεσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, καθορίζεται στη σύμβαση.

4. Η καταβολή της αμοιβής στον ανάδοχο γίνεται τμηματικά με βάση τις πιστοποιήσεις των εργασιών που έχουν εκτελεσθεί μέσα στα όρια του χρονοδιαγράμματος εργασιών και κατανέμονται σε ενδιάμεσες πληρωμές και πληρωμές μετά την παραλαβή και έγκριση του αντικειμένου της σύμβασης.

Αν προβλέπεται στην προκήρυξη, χορηγείται στον ανάδοχο προκαταβολή μέχρι ποσοστού δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της συμβατικής αμοιβής, με την υποβολή ισόποσης εγγυητικής επιστολής.

Όταν η ταχύτερη εκτέλεση του αντικειμένου της σύμβασης ή τμήματος αυτής έχει ιδιαίτερη σημασία και εφόσον προβλέπεται στην προκήρυξη, μπορεί με τη σύμβαση να προβλέπεται η καταβολή πρόσθετης αμοιβής μέχρι ποσοστού πέντε τοις εκατό (5%) της συμβατικής αμοιβής του αναδόχου.

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, καθορίζεται ο τρόπος καταβολής της αμοιβής τμηματικά, ο τρόπος σύνταξης των πιστοποιήσεων και η διαδικασία ελέγχου και έγκρισής τους, ο τρόπος υποβολής και πληρωμής τους, ο τρόπος καθορισμού του επιτοκίου της προκαταβολής και η διαδικασία απόσβεσής της, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία της πρόσθετης αμοιβής και κάθε σχετικό θέμα.

5. Δεν επιτρέπεται η κατάσχεση της αμοιβής του αναδόχου πριν από την παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης.

Άρθρο 21 **Νέες τιμές - Συγκριτικοί πίνακες**

1. Πρωτόκολλο κανονισμού τιμών μονάδας νέων εργασιών (

Π.Κ.Τ.Μ.Ν.Ε.) συντάσσεται στην περίπτωση αρχικής ή συμπληρωματικής σύμβασης που συνάφθηκαν χωρίς οικονομική προσφορά, όταν προκύψει ανάγκη εκτέλεσης εργασιών εντός του αντικειμένου της σύμβασης (αρχικής ή συμπληρωματικής), για τις οποίες δεν προβλέπεται από αυτή ή από τις διατάξεις που ισχύουν για τις αμοιβές μελετών τρόπος υπολογισμού της αμοιβής τους. Οι τιμές κανονίζονται είτε με βάση την οικονομική προσφορά είτε με βάση τις διατάξεις που ισχύουν για τις αμοιβές των μελετών είτε με υπάρχοντα συγκριτικά στοιχεία. Πρωτόκολλο κανονισμού τιμής μονάδας συντάσσεται με τον ίδιο τρόπο και όταν μειώνονται οι εργασίες που προβλέπονται από σύμβαση που συνάφθηκε με οικονομική προσφορά.

2. Για την εκτέλεση των εργασιών της προηγούμενης παραγράφου, καθώς και για την εκτέλεση των εργασιών κάθε συμπληρωματικής σύμβασης, συντάσσεται συγκριτικός πίνακας, στον οποίο αναφέρονται αναλυτικά και κατά τρόπο συγκρίσιμο οι καταβλητέες αμοιβές πριν και μετά από αυτόν. Συγκριτικός πίνακας συντάσσεται και για κάθε άλλη περίπτωση που επέρχεται μεταβολή της καταβλητέας αμοιβής.

3. Σε περίπτωση αρχικής ή συμπληρωματικής σύμβασης εκπόνησης μελέτης, που συνάφθηκε χωρίς οικονομική προσφορά, δεν επιτρέπεται η εκτέλεση από τον ανάδοχο εργασιών πέραν του ποσού της συμβατικής αμοιβής ή πέραν του ποσού του τελευταίου εγκεκριμένου συγκριτικού πίνακα, χωρίς προηγούμενη ενημέρωση από αυτόν της Διευθύνουσας Υπηρεσίας με την υποβολή αναλυτικής έκθεσης με τη νέα εκτίμηση των αμοιβών και προηγούμενη έγκριση της Προϊστάμενης Αρχής. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία μπορεί να ζητήσει από τον ανάδοχο και την υποβολή σχεδίου συγκριτικού πίνακα, στον οποίο περιλαμβάνονται οι προτεινόμενες για εκτέλεση εργασίες και η αύξηση της αμοιβής.

4. Τα πρωτόκολλα κανονισμού τιμών μονάδας νέων εργασιών και οι συγκριτικοί πίνακες συντάσσονται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, μετά την υποβολή σχετικών σχεδίων από τον ανάδοχο και εγκρίνονται από την Προϊστάμενη Αρχή, μετά από γνωμοδότηση του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου.

5. Αν κατά την εκπόνηση μελέτης προκύψει ότι η αμοιβή του αναδόχου υπερβαίνει την προβλεπόμενη από την τάξη του πτυχίου του, κατά ποσοστό μεγαλύτερο του είκοσι τοις εκατό (20%), ο ανάδοχος, για τη συνέχιση της μελέτης, υποχρεούται να συμπράξει με γραφείο μελετών, της εγκρίσεως του εργοδότη, το οποίο θα καλύπτει την απαιτούμενη τάξη πτυχίου, άλλως μετά την ολοκλήρωση του εκπονούμενου σταδίου λύεται η σύμβαση και η μελέτη επαναπροκηρύσσεται.

6. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ρυθμίζονται τα θέματα σχετικά με τη σύνταξη των πρωτοκόλλων κανονισμού τιμών μονάδας νέων εργασιών και των συγκριτικών πινάκων, ο τύπος και το περιεχόμενο αυτών, η άσκηση ενστάσεων κατά αυτών και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

Άρθρο 22

Υποχρεώσεις του αναδόχου - Έκπτωση

1. Ο ανάδοχος υποχρεούται σε εκτέλεση της σύμβασης κατά οικονομοτεχνικώς άρτιο τρόπο, σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης, τις προδιαγραφές που κάθε φορά ισχύουν και τους κανόνες της επιστήμης και της τεχνικής. Οι αξιώσεις του εργοδότη κατά του αναδόχου λόγω πλημμελούς εκπλήρωσης της παροχής του, παραγράφονται μετά από έξι (6) έτη από την παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης ή τη λύση της με οποιονδήποτε τρόπο.

2. Αν προβλέπεται από τη σύμβαση, η χρησιμοποίηση στοιχείων που χορηγούνται από τον εργοδότη, ο ανάδοχος υποχρεούται να τα χρησιμοποιήσει κατά την εκτέλεση της σύμβασης. Αν τα στοιχεία που χορηγήθηκαν παρουσιάζουν ανακρίβειες, οι οποίες είναι δυνατόν να διαπιστωθούν από τον μελετητή ή παρουσιάζουν ασάφειες ή είναι ανεπαρκή, με αποτέλεσμα να επηρεάζεται η αρτιότητα ή η εμπρόθεσμη εκτέλεση της σύμβασης, ο ανάδοχος οφείλει να ειδοποιήσει εγγράφως και αμέσως τον εργοδότη, άλλως θεωρείται αποκλειστικά υπαίτιος για κάθε ζημία που προκλήθηκε από τα στοιχεία αυτά.

3. Ο ανάδοχος μπορεί να κηρυχθεί έκπτωτος με απόφαση του εργοδότη, αν δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του από τη σύμβαση.

Για την περίπτωση αυτή, στη σύμβαση ορίζεται υποχρεωτικά ότι η εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης καταπίπτει υπέρ του εργοδότη. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, καθορίζονται η διαδικασία και οι συνέπειες της έκπτωσης, οι λοιπές κυρώσεις κατά του αναδόχου και τα αρμόδια όργανα που επιβάλλουν τις κυρώσεις αυτές. Η οριστική απόφαση έκπτωσης κοινοποιείται και καταχωρίζεται στην υπηρεσία τήρησης του Μητρώου του άρθρου 5 του παρόντος.

4. Ο ανάδοχος υποχρεούται να αποκαταστήσει κάθε ελάττωμα ή έλλειψη του αντικειμένου της σύμβασης, τόσο κατά τη διάρκεια εκτέλεσής της, όσο και μετά την παραλαβή της και μέχρι την παραγραφή των σχετικών αξιώσεων του εργοδότη, σύμφωνα με την παράγραφο 1. Σε περίπτωση άρνησης του αναδόχου να αποκαταστήσει το ελάττωμα ή την έλλειψη μέσα σε εύλογη προθεσμία που του τάσσει ο εργοδότης, ο εργοδότης επανορθώνει το ελάττωμα ή την έλλειψη σε βάρος του αναδόχου με ανάθεση των σχετικών εργασιών, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Ο ανάδοχος δεν ευθύνεται αν αποδείξει ότι δεν υφίσταται ελάττωμα ή έλλειψη ή ότι αυτά δεν οφείλονται σε υπαιτιότητά του.

5. Αν προκύψει ανάγκη τροποποίησης της μελέτης κατά την κατασκευή του έργου, ο μελετητής ύστερα από αίτημα του εργοδότη, υποχρεούται να διατυπώσει γνώμη, μέσα σε εύλογη προθεσμία, αναφορικά με το αν ενδείκνυται η τροποποίηση για λόγους οικονομικούς ή τεχνικούς. Για την τροποποίηση της μελέτης κατά την κατασκευή του έργου, εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 10 του άρθρου 1 του ν. 2229/1994.

6. Για τις υποχρεώσεις του αναδόχου εφαρμόζονται συμπληρωματικώς οι διατάξεις του Αστικού Κώδικα.

Άρθρο 23

Προθεσμίες - Ποινικές ρητρές

1. Σε κάθε σύμβαση του άρθρου 1 καθορίζεται συνολική προθεσμία για την περάτωση από τον ανάδοχο του αντικειμένου της σύμβασης και εφόσον απαιτείται και τμηματικές προθεσμίες. Η μη τήρηση των προθεσμιών με υπαιτιότητα του αναδόχου συνεπάγεται σε βάρος του και υπέρ του εργοδότη την επιβολή ποινικής ρητράς, που υπολογίζεται ανά ημέρα καθυστέρησης. Το δικαίωμα του εργοδότη να κηρύξει τον ανάδοχο έκπτωτο δεν αποκλείεται.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων καθορίζονται τα όρια των ποινικών ρητρών και η διαδικασία επιβολής τους και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

2. Οι προθεσμίες της προηγούμενης παραγράφου μπορούν να παρατείνονται από τον εργοδότη, αν οι καθυστερήσεις δεν οφείλονται σε αποκλειστική υπαιτιότητα του αναδόχου.

Ο ανάδοχος υποχρεούται να συνεχίσει την εργασία του προς εκπλήρωση της παροχής του για επιπλέον διάστημα, όχι μεγαλύτερο του ενός τρίτου της συνολικής προθεσμίας που προβλέπεται από τη σύμβαση και πάντως όχι μικρότερο των τριών μηνών. Στη συνολική προθεσμία υπολογίζονται και οι παρατάσεις που χορηγήθηκαν μετά από αίτηση του αναδόχου μέσα στην αρχική συνολική προθεσμία και δεν οφείλονται σε αποκλειστική υπαιτιότητά του. Αν η καθυστέρηση είναι μεγαλύτερη από το ως άνω όριο, η παράταση μπορεί να χορηγηθεί ύστερα από αίτηση ή συναίνεση του αναδόχου, και μετά από σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου.

Άρθρο 24

Υπερμερία και υποχρεώσεις εργοδότη Λύση της σύμβασης

1. Σε περίπτωση υπερμερίας του εργοδότη ως προς την εκπλήρωση των συμβατικών ή των νόμιμων υποχρεώσεών του, ο ανάδοχος δικαιούται αποζημίωση, η οποία καθορίζεται με το

προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 10.

2. Ο ανάδοχος δικαιούται να ζητήσει τη λύση της σύμβασης, εάν η καθυστέρηση που δεν οφείλεται σε υπαιτιότητά του υπερβεί το χρονικό όριο που ορίζεται στα τρία πρώτα εδάφια της παραγράφου 2 του προηγούμενου άρθρου.

3. Δικαίωμα λύσης της σύμβασης έχει ο ανάδοχος και στην περίπτωση διακοπής της παροχής των υπηρεσιών του, συνεπεία εντολής ή υπερημερίας του εργοδότη, για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του τριμήνου, που αρχίζει από την κοινοποίηση της εντολής περί διακοπής ή προκειμένου περί διακοπής που οφείλεται σε υπερημερία του εργοδότη, από την ημέρα επίδοσης σε αυτόν από τον ανάδοχο δήλωσης για τη διακοπή των εργασιών.

4. Η προηγούμενη παράγραφος εφαρμόζεται και στην περίπτωση κατά την οποία η έναρξη της παροχής των υπηρεσιών, μετά από την υπογραφή της σύμβασης, καθυστερήσει περισσότερο από τρεις μήνες λόγω υπερημερίας του εργοδότη. Η σύμβαση μπορεί να ορίζει άλλο διάστημα.

5. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 του άρθρου 22, της παραγράφου 2 του προηγούμενου άρθρου και των παραγράφων 2, 3 και 8 του παρόντος, οι συμβάσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 1 λύνονται αυτοδικαίως, εφόσον παρέλθει ο χρόνος για τον οποίο συνάφθηκαν.

6. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 του άρθρου 22, της παραγράφου 2 του προηγούμενου άρθρου και των παραγράφων 2, 3 και 7 του παρόντος, οι συμβάσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 1 λύνονται με την παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης, όπως ορίζεται στο επόμενο άρθρο.

7. Σε περίπτωση σύμβασης εκπόνησης μελέτης που η εκπλήρωση της παροχής του αναδόχου προβλέπεται κατά στάδια, ο εργοδότης, εφόσον τούτο προβλέπεται από τη σύμβαση, δικαιούται να διακόψει τις εργασίες μετά από την ολοκλήρωση οποιουδήποτε σταδίου και να λύσει τη σύμβαση χωρίς αποζημίωση του αναδόχου. Σε περίπτωση λύσης της σύμβασης κατά τη διάρκεια εκπόνησης οποιουδήποτε σταδίου, ο ανάδοχος δικαιούται αποζημίωση για τις εργασίες ολοκλήρωσης του σταδίου που δεν εκτελέστηκαν, το ύψος της οποίας καθορίζεται με το προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 10.

8. Σε περίπτωση σύμβασης της παραγράφου 3 του άρθρου 1, ο εργοδότης, εφόσον τούτο προβλέφθηκε στην προκήρυξη, δικαιούται να διακόψει την παροχή των υπηρεσιών, καταβάλλοντας αποζημίωση, το ύψος της οποίας καθορίζεται με το προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 10.

9. Σε περίπτωση που ο ανάδοχος ασκήσει το δικαίωμα λύσης της σύμβασης σύμφωνα με τις παραγράφους 2, 3 και 4, η λύση της σύμβασης μπορεί να ματαιωθεί και η σύμβαση να συνεχιστεί, εφόσον αυτός συναινεί, με την επιφύλαξη του δικαιώματος αποζημίωσής του. Η αποζημίωση καθορίζεται ανάλογα με τις θετικές ζημιές του αναδόχου κατά το χρόνο της διακοπής ή καθυστέρησης έναρξης της σύμβασης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο προεδρικό διάταγμα της επόμενης παραγράφου.

10. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Οικονομίας και Οικονομικών, καθορίζονται η αποζημίωση που δικαιούται ο ανάδοχος στις περιπτώσεις υπερημερίας του εργοδότη, λύσης ή διακοπής της σύμβασης και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή του άρθρου αυτού.

Άρθρο 25

Παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης

1. Η παραλαβή της μελέτης στις συμβάσεις εκπόνησης μελετών πραγματοποιείται, μετά την έγκριση των σταδίων της μελέτης που περιλαμβάνει η σύμβαση, με απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής και με την έκδοση βεβαίωσης για τη συμμόρφωση του αναδόχου προς τις συμβατικές του υποχρεώσεις από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία.

2. Η παραλαβή της μελέτης επί συμβάσεων σύνθετων μελετών πραγματοποιείται με απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής, μετά την έγκριση των επί μέρους κατηγοριών και σταδίων μελετών που περιλαμβάνει η σύμβαση και μετά την έκδοση βεβαίω-

σης για τη συμμόρφωση του αναδόχου προς τις συμβατικές του υποχρεώσεις από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία.

3. Η προθεσμία μέσα στην οποία συντελείται η έγκριση και παραλαβή της μελέτης για τις συμβάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 είναι τρεις μήνες από την υποβολή πλήρων των μελετών που προβλέπονται από τη σύμβαση. Για τις συμβάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2, η προθεσμία μέσα στην οποία συντελείται η έγκριση και παραλαβή είναι πέντε μήνες από την υποβολή πλήρων όλων των μελετών που προβλέπονται από τη σύμβαση.

4. Αν δεν γίνει παραλαβή μέσα στις προθεσμίες που προβλέπονται στην προηγούμενη παράγραφο, η μελέτη θεωρείται ότι έχει παραληφθεί εφόσον παρέλθουν δύο μήνες από την υποβολή αίτησης του αναδόχου για την παραλαβή. Η αίτηση αυτή μπορεί να υποβληθεί μετά την εκπνοή των προθεσμιών που προβλέπονται στην παράγραφο 3.

5. Επιτρέπεται, εφόσον δεν απαγορεύεται από τη σύμβαση, να παραληφθεί ύστερα από αίτηση του αναδόχου μελέτη αυτοτελούς τμήματος έργου που εκπονήθηκε ή επί μέρους κατηγορίας ή σταδίου αυτής.

6. Η παραλαβή του αντικειμένου των λοιπών συμβάσεων γίνεται όπως ορίζεται στις συμβάσεις αυτές.

Άρθρο 26

Εμπειρογνώμονες

1. Σε περιπτώσεις ειδικών ή μεγάλων έργων υποδομής ή έργων στα οποία εφαρμόζονται μη διαδεδομένες ειδικές μέθοδοι μελέτης και κατασκευής, ιδίως σε θέματα ασφάλειας ή αντιμετώπισης και αποτροπής κινδύνου, κατά τα οριζόμενα πιο κάτω, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αναθέτει απευθείας σε έναν ή περισσότερους Εμπειρογνώμονες, με σύμβαση της παραγράφου 3 του άρθρου 1, την υποστήριξη των υπηρεσιών του εργοδότη. Αν η συμβατική αμοιβή ισούται ή υπερβαίνει το όριο υποχρεωτικής εφαρμογής του π.δ. 346/1998, απαιτείται να συντρέχουν και οι προϋποθέσεις των περιπτώσεων β' ή δ' της παρ. 3 του άρθρου 9 του διατάγματος αυτού.

2. Η αναγκαιότητα ανάθεσης τέτοιων καθηκόντων αποφασίζεται από την αναθέτουσα αρχή ύστερα από εισήγηση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου, στις εξής, ιδίως, περιπτώσεις:

α) Για έργα πολύ μεγάλης κλίμακας, η πολυπλοκότητα των οποίων απαιτεί την ιδιαίτερη υποστήριξη της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.

β) Για εξειδικευμένα έργα, για τα οποία η διαθέσιμη εμπειρία είναι μικρή.

γ) Για έργα που εμφανίζουν σημαντικές αβεβαιότητες ή ιδιαίτερες κατασκευαστικές δυσχέρειες ή υψηλή επικινδυνότητα.

δ) Για έργα από τα οποία μπορεί να προκύψουν ιδιαίτερα σοβαρές επιπτώσεις στο περιβάλλον.

3. Εμπειρογνώμονες μπορούν να ορίζονται επιστήμονες εγγεγραμμένοι στο Μητρώο που προβλέπεται στο άρθρο 5.

4. Η σύναψη της σύμβασης της παραγράφου 1 γίνεται μετά από απόφαση της αναθέτουσας αρχής. Κάθε σύμβαση με εμπειρογνώμονα μπορεί να λυθεί οποτεδήποτε μονομερώς και αζημίως για τον εργοδότη. Με την απόφαση της αναθέτουσας αρχής μπορεί να ορίζεται ότι στην περίπτωση που αναθέτονται καθήκοντα Εμπειρογνώμονα σε περισσότερους, η γνώμη τους διατυπώνεται συλλογικά. Στην περίπτωση αυτή, ο σχετικός όρος τίθεται υποχρεωτικά και στη σύμβαση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 27

Διοικητική επίλυση διαφορών

1. Ο Ανάδοχος μπορεί να υποβάλλει ένσταση κατά των πρά-

ξων ή παραλείψων της διευθύνουσας υπηρεσίας που απευθύνεται στην Προϊσταμένη Αρχή και κατατίθεται στη Διευθύνουσα Υπηρεσία.

Η ένσταση ασκείται μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία δεκαπέντε ημερών από την κοινοποίηση της πράξης ή τη συντέλεση της παράλειψης, εκτός αν σε ειδικές περιπτώσεις ορίζεται διαφορετικά στο νόμο αυτόν ή στα προεδρικά διατάγματα και τις υπουργικές αποφάσεις που εκδίδονται με εξουσιοδότησή του.

Η παράλειψη θεωρείται ότι συντελέστηκε μετά την άπρακτη παρέλευση της τυχόν οριζόμενης στο νόμο ή τη σύμβαση ρητής προθεσμίας προς ενέργεια και, αν δεν ορίζεται συγκεκριμένη προθεσμία, μετά την άπρακτη παρέλευση τριμήνου από την υποβολή σχετικού αιτήματος του αναδόχου.

2. Η υποβολή της ένστασης μπορεί να γίνει και ηλε-κτρονικώς σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 2672/1998 (ΦΕΚ 290 Α'), καθώς και ταχυδρομικώς. Στις περιπτώσεις αυτές για το εμπρόθεσμο της ένστασης λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία παραλαβής της.

3. Η Προϊσταμένη Αρχή υποχρεούται να εκδώσει την απόφασή της μέσα σε δύο μήνες από την υποβολή της ένστασης. Αν η ένσταση απορριφθεί εν μέρει ή στο σύνολό της ή αν παρέλθει άπρακτη η δίμηνη προθεσμία, ο ανάδοχος μπορεί να ασκήσει αίτηση θεραπείας σε προθεσμία τριών (3) μηνών, από την κοινοποίηση της απόφασης ή από την άπρακτη πάροδο της διμήνου προθεσμίας. Η έκδοση ή κοινοποίηση απόφασης επί της ενστάσεως μετά την πάροδο της διμήνου προθεσμίας δεν μεταθέτει την έναρξη της ανωτέρω προθεσμίας για την άσκηση αίτησης θεραπείας.

Αίτηση θεραπείας ασκείται επίσης και κατά αποφάσεων, πράξεων ή παραλείψεων της Προϊσταμένης Αρχής ή του κυρίου του έργου, εφόσον με αυτές δημιουργείται για πρώτη φορά διαφωνία. Στις περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου, δεν απαιτείται να προηγηθεί ένσταση και η τρίμηνη ανατρεπτική προθεσμία για την άσκηση της αίτησης θεραπείας αρχίζει από την κοινοποίηση της απόφασης ή της πράξης στον ανάδοχο. Για την προσβολή των παραλείψεων της Προϊσταμένης Αρχής ή του κυρίου του έργου εφαρμόζεται η διάταξη του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 1.

4. Η αίτηση θεραπείας απευθύνεται στον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ή στον καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργό ή στο όργανο του εργοδότη, που με ειδική διάταξη είναι αρμόδιο να αποφαινεται επί αιτήσεων θεραπείας και ασκείται με επίδοση από δικαστικό επιμελητή στον Υπουργό ή στο αρμόδιο για την έκδοση της απόφασης όργανο και κοινοποιείται μέσα στην ίδια προθεσμία στην Προϊσταμένη Αρχή.

5. Αίτηση θεραπείας μπορεί να ασκήσει και ο κύριος του έργου, εφόσον δεν είναι το Δημόσιο. Αν αρμόδιος να αποφανθεί σε αιτήσεις θεραπείας του αναδόχου είναι ο κύριος του έργου ή όργανό του, στις αιτήσεις θεραπείας που ασκούνται από τον κύριο του έργου αποφασίζει πάντοτε ο Υπουργός που ασκεί εποπτεία στον κύριο του έργου και αν δεν προβλέπεται εποπτεία, αποφασίζει ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων.

6. Αν η αναθέτουσα αρχή δεν είναι το Δημόσιο, αντίγραφο της αίτησης θεραπείας υποβάλλεται μέσα στις προθεσμίες της παραγράφου 3 και στον αντισυμβαλλόμενο, διαφορετικά η αίτηση θεραπείας θεωρείται ότι δεν ασκήθηκε. Πριν από την εξέταση της αίτησης θεραπείας καλείται αυτός που την άσκησε να προσκομίσει στο όργανο που είναι αρμόδιο για την έκδοση απόφασης τα στοιχεία που αποδεικνύουν την εμπρόθεσμη υποβολή της και στον αντισυμβαλλόμενο του. Ο αντισυμβαλλόμενος μέσα σε προθεσμία ενός μηνός μπορεί να υποβάλει στο όργανο που είναι αρμόδιο για την έκδοση απόφασης τις τυχόν αντιρρήσεις του στην αίτηση θεραπείας. Η παράλειψη υποβολής αντιρρήσεων δεν δημιουργεί τεκμήριο αποδοχής των όσων προβάλλονται στην ένσταση ή την αίτηση θεραπείας, τα οποία ο αντισυμβαλλόμενος μπορεί να αποκρούσει για πρώτη φορά στο Δικαστήριο.

7. Η απόφαση σε κάθε αίτηση θεραπείας εκδίδεται, ύστερα από γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου, μέσα σε προ-

θεσμία τριών (3) μηνών από την άσκηση της αίτησης θεραπείας.

8. Αν απορριφθεί ρητώς η αίτηση θεραπείας, καθώς και αν δεν κοινοποιηθεί σ' αυτόν που την άσκησε απόφαση μέσα στην προθεσμία της προηγούμενης παραγράφου, δικαιούται αυτός που άσκησε την αίτηση θεραπείας να ασκήσει προσφυγή στο αρμόδιο δικαστήριο, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο επόμενο άρθρο.

9. Αν η αίτηση θεραπείας είναι εμπρόθεσμη, το όργανο που είναι αρμόδιο να αποφανθεί μπορεί να εκδώσει την απόφασή του και μετά από την πάροδο της προθεσμίας της παραγράφου 7, αλλά οπωσδήποτε όχι πέραν του έτους από τη λήξη αυτής, εφόσον δεν έχει συζητηθεί προσφυγή στο αρμόδιο δικαστήριο.

10. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, μπορούν να καθορίζονται τα στοιχεία που τυχόν συνοδεύουν την αίτηση θεραπείας, καθώς και τα θέματα που αναφέρονται στην εισαγωγή και εισήγηση της αίτησης θεραπείας για γνωμοδότηση στο Τεχνικό Συμβούλιο, στην κλήση και παράσταση του αιτούντος και των λοιπών ενδιαφερομένων ενώπιον του τεχνικού συμβουλίου, στην έκδοση και κατάρτιση της γνωμοδότησης του τεχνικού συμβουλίου και κάθε σχετικό θέμα.

Άρθρο 28 **Δικαστική επίλυση διαφορών**

Για τη δικαστική επίλυση των διαφορών που προκύπτουν μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών από την εκτέλεση των συμβάσεων του άρθρου 1, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 13 του ν. 1418/1984 (ΦΕΚ 23 Α'), όπως ισχύουν κάθε φορά.

Αρμόδιο Δικαστήριο για την εκδίκαση των διαφορών αυτών είναι το διοικητικό ή πολιτικό εφετείο της Περιφέρειας στην οποία υπογράφηκε η σύμβαση. Παρέκταση της αρμοδιότητας δεν επιτρέπεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' **ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ - ΔΙΑΤΗΡΟΥΜΕΝΕΣ** **ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ - ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ**

Άρθρο 29 **Μεταβατικές διατάξεις**

1. Συμβάσεις που καταρτίστηκαν ή καταρτίζονται μετά από προκήρυξη ή απόφαση ανάθεσης, που δημοσιεύτηκε ή εκδόθηκε πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, εξακολουθούν να διέπονται από τις διατάξεις που ίσχυαν μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, με εξαίρεση τις διατάξεις του Κεφαλαίου Ε' που εφαρμόζονται και για τις διαφορές που ανακύπτουν από την εκτέλεση των ανωτέρω συμβάσεων μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου.

2. Όπου σε κείμενες διατάξεις ή σε κανονισμούς φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 14 του ν. 2190/1994, γίνεται παραπομπή σε διατάξεις του ν. 716/1977 και στα προεδρικά διατάγματα και τις υπουργικές αποφάσεις που εκδόθηκαν σε εκτέλεσή του, η παραπομπή νοείται ότι γίνεται στις αντίστοιχες διατάξεις του νόμου αυτού και στα προεδρικά διατάγματα και τις υπουργικές αποφάσεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του.

3. Μέχρι τη χορήγηση των νέων βεβαιώσεων (πτυχίων), όπως ορίζεται στο προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 5 του άρθρου 5, εξακολουθούν να ισχύουν οι βεβαιώσεις (πτυχία), που έχουν εκδοθεί, για κάθε συνέπεια.

4. Αιτήσεις εγγραφής και κατάταξης στο Μητρώο, καθώς και επανάκρισης, εξετάζονται με βάση τις διατάξεις που ισχύουν κατά το χρόνο υποβολής τους, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά με το προεδρικό διάταγμα που προβλέπεται στην παρ. 5 του άρθρου 5.

Άρθρο 30**Διατηρούμενες και καταργούμενες διατάξεις**

1. Από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, ο ν. 716/ 1977 (ΦΕΚ 295 Α') καταργείται με εξαίρεση τα άρθρα 3 έως και 10 αυτού, τα οποία καταργούνται με την έναρξη ισχύος του προεδρικού διατάγματος που προβλέπεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 5.

2. Από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού καταργείται κάθε αντίθετη γενική ή ειδική διάταξη.

Άρθρο 31

Στο άρθρο 15 του ν. 1221/1981 (ΦΕΚ 292 Α') προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Η επανέγκριση των σχεδίων αυτών, καθώς και τυχόν αναθεωρήσεων ή τροποποιήσεων τους που ακυρώθηκαν για την αιτία αυτή, γίνεται με την τήρηση των διαδικασιών και των προϋποθέσεων που ίσχυαν κατά την αρχική έγκρισή τους, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Για τις περιπτώσεις αυτές η εφαρμογή της παραγράφου 12 του άρθρου 43 του ν. 1337/1983 (ΦΕΚ 33 Α') γίνεται εφόσον προταθεί από τον οικείο Ο.Τ.Α.»

Άρθρο 32

1.α) Μετά την περίπτωση ε' της παραγράφου 2 του άρθρου 29 του ν. 2831/2000 (ΦΕΚ 140 Α'), όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 10 του ν. 3044/2002 (ΦΕΚ 197 Α'), προστίθεται περίπτωση στ' ως εξής:

«στ) Ο κατά τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 2052/1992, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 2947/2001 (ΦΕΚ 228 Α') καθορισμός: i) υπόγειων χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων και των απαιτούμενων για την εξυπηρέτηση αυτών υπέργειων εγκαταστάσεων σε προβλεπόμενους από τα εγκεκριμένα σχέδια κοινόχρηστους χώρους, καθώς και σε χώρους κοινής ωφέλειας που ανήκουν στο Δημόσιο ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ii) υπόγειων διαβάσεων κάτω από κοινόχρηστους χώρους προκειμένου να εξυπηρετηθεί η διακίνηση πεζών και οχημάτων από και προς υπέργειους ή υπόγειους χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων και iii) υπόγειων χώρων άλλων χρήσεων όπως υγιεινής, καταστημάτων αποθηκών κ.λπ. στους πιο πάνω κοινόχρηστους ή κοινωφελείς χώρους κατά τη δημιουργία υπόγειων χώρων στάθμευσης ή υπόγειων διαβάσεων.»

β) Στο πρώτο εδάφιο της περίπτωσης α' της παρ. 3 του άρθρου 29 του ν. 2831/2000, μετά τις λέξεις «και οικισμών» προστίθενται οι λέξεις «οι πολεοδομικές ρυθμίσεις της περίπτωσης στ' της προηγούμενης παραγράφου.»

2. Στο τέλος της παραγράφου 5 του άρθρου 9 του ν. 3010/2002 (ΦΕΚ 91 Α') προστίθενται τα εξής εδάφια:

«Κατ' εξαίρεση των ανωτέρω διατάξεων, ο χώρος στάθμευσης για την εξυπηρέτηση των επιβατών του Μετρό στο Σταθμό Βοτανικού (χώρος πρώην Σταθμού Κεραμεικού), που ανήκει κατά κυριότητα στο Δήμο Αθηναίων, δύναται να παραχωρηθεί κατά χρήση και για ορισμένο χρόνο από το Δήμο Αθηναίων στην Εταιρεία ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε., μετά από απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου και σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους συμβάσεως που συνάπτεται για το σκοπό αυτόν.

Αν ο χώρος στάθμευσης κατασκευασθεί με κεφάλαια της Εταιρείας ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε., η διαχείριση, λειτουργία και εκμετάλλυσή του ασκείται από αυτήν ή από τρίτο στον οποίο αυτή αναθέτει την εκμετάλλευση, διαχείριση και λειτουργία, ύστερα από δημόσιο πλειοδοτικό διαγωνισμό, για όσο χρόνο συμφωνηθεί μεταξύ αυτής και του Δήμου Αθηναίων, στη συνέχεια δε η χρήση, εκμετάλλευση και διαχείρισή του επανέρχεται υποχρεωτικά στο Δήμο Αθηναίων.

Σε περίπτωση που ο χώρος στάθμευσης κατασκευασθεί από την Εταιρεία ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε. με τη διαδικασία της παραχώρησης δημόσιου έργου σε τρίτο, η χρήση, λειτουργία και εκμετάλλυσή του επιστρέφεται υποχρεωτικά στο Δήμο Αθη-

ναίων, μετά τη λήξη του συμβατικού χρόνου παραχώρησης.

Ο χρόνος της παραχώρησης σε τρίτο δεν μπορεί να υπερβεί σε καμία περίπτωση το χρόνο της παραχώρησης της χρήσης του ακινήτου, που προβλέπεται στη σύμβαση μεταξύ του Δήμου Αθηναίων και της «ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε.»»

Άρθρο 33

1. Ολοκληρώνεται ο Περιφερειακός Σχεδιασμός Διαχείρισης στερεών αποβλήτων της Περιφέρειας Αττικής με την έγκριση ως κατάλληλων, θέσεων για εγκαταστάσεις ολοκληρωμένης διαχείρισης αποβλήτων, σύμφωνα με τους όρους και τα κριτήρια καταλληλότητας που προβλέπονται από τις διατάξεις της υπ' αριθ. 114218/1997 κοινής υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ 1016 Β'), ως εξής:

- Α. Βόρεια – Ανατολική Αττική:
  - α) θέση «Μαύρο Βουνό» Γραμματικού
  - β) θέση «Τρύπες» Πολυδενδρίου
- Β. Νότια – Ανατολική Αττική:
  - α) θέση «Βραγόνι» Κερατέας - Λαυρεωτικής
  - β) θέση «Λατομείο Κυριακού» Κρωπίας
- Γ. Δυτική Αττική:
  - α) θέση «Σκαλιστήρι» Φυλής - Α. Λιοσίων

Η θέση του «Λατομείου Μουσαμά», όπως αποτυπώνεται με διακεκομμένη γραμμή στο τοπογραφικό διάγραμμα που συνοδεύει την παρούσα ρύθμιση, εγκρίνεται ως κατάλληλη για την υποδοχή των υπολειμμάτων από τις μονάδες επεξεργασίας αποβλήτων της Δυτικής Αττικής.

- β) θέση «Μελετάνι» Μάνδρας
- Δ. Νησιά Κύθηρα και Αντικύθηρα:
  - α) θέση «Λαχνός» Κυθήρων
  - β) θέση «Ποταμός» Κυθήρων
  - γ) θέση «Μύλοι» Αντικυθήρων
  - δ) θέση «Κόκκινος Λάκος» Αντικυθήρων

Οι ανωτέρω θέσεις αποτυπώνονται με διακεκομμένη ή συνεχόμενη κόκκινη γραμμή σε αντίστοιχα τοπογραφικά διαγράμματα κλίμακας 1:5.000 και σημειώνονται σε χάρτη κλίμακας 1:100.000, που θεωρήθηκαν από τον Προϊστάμενο του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας. Αντίγραφα των διαγραμμάτων και του χάρτη σε φωτοσμίκρωση δημοσιεύονται με το νόμο αυτόν στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Εκτός από τη θέση στον Ελαιώνα Αττικής, για την οποία έχουν εγκριθεί περιβαλλοντικοί όροι για την ίδρυση και λειτουργία Κεντρικού Σταθμού Μεταφόρτωσης με την από 1.11.2000 απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας και της θέσης στο Σχιστό Κορυδαλλού, στην οποία έχει ιδρυθεί και λειτουργεί Κεντρικός Σταθμός Μεταφόρτωσης, εγκρίνονται ως κατάλληλες επιπλέον έξι θέσεις για την εγκατάσταση Κεντρικών Σταθμών Μεταφόρτωσης αποβλήτων στο ηπειρωτικό τμήμα της Περιφέρειας Αττικής, στις περιοχές: Ελληνικού – Αλίμου, Γλυφάδας, ΒΙΠΑ – Κηφισιάς, ΒΙΠΑ - Χαμομηλίου, Γουδίου, κόμβου Περιφερειακής Υμηττού – Καισαριανής, όπως αποτυπώνονται σε αντίστοιχα τοπογραφικά διαγράμματα κλίμακας 1:25.000 που θεωρήθηκαν από τον Προϊστάμενο του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας. Αντίγραφα των διαγραμμάτων σε φωτοσμίκρωση δημοσιεύονται με το νόμο αυτόν στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Για την πραγματοποίηση κάθε έργου ή δραστηριότητας που αφορά τη διαχείριση αποβλήτων στις θέσεις των προηγούμενων παραγράφων, απαιτείται η τήρηση της διαδικασίας που προβλέπεται στο άρθρο 4 παρ. 2 του ν. 1650/1986. Η έγκριση των περιβαλλοντικών όρων διενεργείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Πολιτισμού, Γεωργίας και Υγείας και Πρόνοιας και επέχει θέση έγκρισης κατά τις διατάξεις των άρθρων 45 και 58 του ν.998/1979, καθώς και έγκρισης κατά τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 3028/2002.

4. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Αττικής, που εκδίδεται μετά από γνώμη του Περιφερειακού

Συμβουλίου, εγκρίνονται ως κατάλληλες θέσεις για την εγκατάσταση Τοπικών Σταθμών Μεταφόρτωσης.

5. Για την τροποποίηση του Περιφερειακού Σχεδιασμού Διαχείρισης στερεών αποβλήτων της Περιφέρειας Αττικής, όπως ολοκληρώνεται με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, εφαρμόζονται οι γενικές διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για την έγκριση και τροποποίηση των σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων.

6. Στις δύο ζώνες προστασίας που καθορίστηκαν με το π.δ. της 31.8/20.10.1978 (ΦΕΚ 544 Δ') επιτρέπεται η κατασκευή εγκαταστάσεων διάθεσης και διαχείρισης αποβλήτων, εφόσον αυτές εντάσσονται σε σχεδιασμό διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων.

7. Τα έργα και οι εγκαταστάσεις διαχείρισης και διάθεσης αποβλήτων θεωρούνται, για κάθε έννομη συνέπεια, έργα υποδομής ιδιαίτερης σημασίας. Επιτρέπεται η αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτων ή η σύσταση επ' αυτών εμπραγμάτων δικαιωμάτων για την εκτέλεση των έργων και των εγκαταστάσεων του προηγούμενου εδαφίου. Ο σκοπός αυτών των αναγκαστικών απαλλοτριώσεων θεωρείται δημόσιας ωφέλειας, χαρακτηρίζονται κατεπείγουσες και μείζονος σημασίας και κηρύσσονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας υπέρ του φορέα διαχείρισης αποβλήτων ή υπέρ του Δημοσίου και με δαπάνη του υπέρ ου η απαλλοτρίωση ή άλλου προσώπου που ορίζεται με την πράξη κήρυξης.

Οι διατάξεις των παραγράφων 2, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12 του άρθρου 6, των παραγράφων 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8 και 9 του άρθρου 7, των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 8 και των άρθρων 9, 10, 11, 12 και 13 του ν. 2730/1999, όπως ισχύουν κάθε φορά, εφαρμόζονται αναλόγως και στις αναγκαστικές απαλλοτριώσεις ακινήτων που κηρύσσονται κατ' εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

8. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας μπορεί να τροποποιείται το σχέδιο διαχείρισης στερεών αποβλήτων με τον ορισμό άλλου ή άλλων Δήμων ή Συνδέσμων Δήμων και Κοινοτήτων ως φορέων διαχείρισης.

9. Αν ο φορέας διαχείρισης δεν προβαίνει στην υλοποίηση του σχεδίου διαχείρισης, μέσα στις προθεσμίες που ορίζονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας, αρμόδιος φορέας για την υλοποίηση του σχεδίου καθίσταται η οικεία Περιφέρεια.

10. α) Για την εγκατάσταση μονάδων εναλλακτικής διαχείρισης συσκευασιών και άλλων προϊόντων, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2939/2001 (ΦΕΚ 179 Α'), εκτός από τις θέσεις που εγκρίνονται ως κατάλληλες με τα σχέδια διαχείρισης στερεών αποβλήτων, ως κατάλληλες θεωρούνται και οι θέσεις που εμπίπτουν σε περιοχές στις οποίες επιτρέπεται, από τις ισχύουσες κάθε φορά πολεοδομικές διατάξεις, η εγκατάσταση βιομηχανικών ή βιοτεχνικών μονάδων της ίδιας κατηγορίας με αυτή των μονάδων εναλλακτικής διαχείρισης.

β) Στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 1650/1986 αντί «και περιφερειακό» τίθεται «ή περιφερειακό».

Άρθρο 34

1. Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου της περίπτωσης α' της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 3044/2002 (ΦΕΚ 197 Α'), εκτός από τις περιπτώσεις που αναφέρονται εκεί, μπορεί, εφόσον δεν προβλέπεται να παρέχεται στους ιδιοκτήτες των ακινήτων επιχορήγηση, να εκπονείται πρόγραμμα αποκατάστασης από τον οικείο Ο.Τ.Α.. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της υποπερίπτωσης αα' της περίπτωσης β' της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 3044/2002. Η μελέτη εγκρίνεται από τον οικείο Ο.Τ.Α. και επέχει θέση οικοδομικής άδειας για την εκτέλεση των εργασιών ανάπλασης, αποκατάστασης ή αισθητικής αναβάθμισης του κτιρίου, εφόσον η αρμοδιότητα για την έκδοση οικοδομικών αδειών ασκείται από τον Ο.Τ.Α..

2. Αποκλειστικά υπόχρεος για την καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών που αναλογούν στις εργασίες που εκτελούνται κατ' εφαρμογή των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου ή κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 3044/2002, μέχρι την 10.7.2004, είναι ο εργολάβος που ανα-

λαμβάνει την εκτέλεσή τους.

3. α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, μπορεί να επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 2833/2000 (ΦΕΚ 150 Α'), καθώς και της περίπτωσης α' της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 2946/2001 (ΦΕΚ 224 Α'), η ανάρτηση διαφημίσεων επί των καλυμμάτων των ικριωμάτων σε κτίρια των οποίων οι όψεις ανακαινίζονται κατ' εφαρμογή προγράμματος αποκατάστασης και συντήρησης των όψεων κτιρίων. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και ο φορέας υπέρ του οποίου παρέχεται το δικαίωμα ανάρτησης και κάθε σχετικό θέμα. Το αντάλλαγμα που επιτυγχάνεται χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την κάλυψη των δαπανών αποκατάστασης σύμφωνα με όσα ορίζονται ειδικότερα στην ανωτέρω απόφαση.

β) Στην παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 732/1977 (ΦΕΚ 310 Α') αντί «10%» τίθεται «20%» και στο τέλος της παραγράφου προστίθενται οι λέξεις «καθώς επίσης για την κατασκευή έργων υποδομής».

4. Στο τέλος της παρ. 5 του άρθρου 4 του ν. 1418/1984 (ΦΕΚ 180 Α') προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Για τα έργα που δημοπρατούνται από το Δήμο Αθηναίων μέχρι 10.7.2004, οι δημοπρασίες αυτές μπορούν να διεξάγονται κατά ημέρα Τετάρτη και Παρασκευή και ώρα 11 π.μ.. Αν για οποιονδήποτε λόγο δεν διενεργηθεί δημοπρασία την ημέρα που ορίζεται, διενεργείται σε άλλη ημέρα Τετάρτη ή Παρασκευή αντίστοιχα, την ίδια ώρα.»

Άρθρο 35

1. α) Μετά το πρώτο εδάφιο του άρθρου 9 του ν. 1807/1988 (ΦΕΚ 208 Α') προστίθενται εδάφια και αντικαθίσταται το τελευταίο εδάφιο του άρθρου, ως εξής:

«Επίσης από τις εκτάσεις του προσηφικτικού συνοικισμού του Δήμου Δραπετσώνας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Πειραιά, που περιήλθαν στην κυριότητα του Ελληνικού Δημοσίου δυνάμει των με αριθμό 38.664/1.4.1927 (ΦΕΚ 32 Β') και 48. 923/28.5.32 (ΦΕΚ 52 Β') αποφάσεων απαλλοτριώσεων και κατά χρήση στο Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας, παραχωρούνται οικόπεδα χωρίς αντάλλαγμα κατά χρήση και διαχείριση, στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, για την εφαρμογή προγράμματος στεγαστικής αποκατάστασης των 150 οικογενειών της περιοχής Αγίου Διονυσίου Δραπετσώνας, των οποίων οι ιδιοκτησίες υπέστησαν σοβαρές ζημιές από το σεισμό που έπληξε στις 9 Σεπτεμβρίου 1999 περιοχές και του πιο πάνω Δήμου και κρίθηκαν επικινδύνως ετοιμόρροπες, στα πλαίσια του, από τον Οκτώβριο 2002, πρωτοκόλλου συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων και του Δήμου Δραπετσώνας.

Τα παραχωρούμενα οικόπεδα εμφανίζονται με αριθμούς 2, 3, 4 και 5 Ο.Τ. Α' και 1,2,3,4,5 και 6 Ο.Τ. Β' στα με αριθμούς 6.976/6.10.2000 και 2902/8.4.1947 αντίστοιχα διαγράμματα της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Πρόνοιας και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων διενεργούνται οι παραχωρήσεις των εκτάσεων των προηγούμενων εδαφίων και καθορίζονται οι λεπτομέρειές τους.»

β) Η έκδοση των οικοδομικών αδειών για την ανέγερση των νέων πολυκατοικιών του προγράμματος της προηγούμενης περίπτωσης γίνεται από την Υπηρεσία Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων (Υ.Α.Σ.) της Γενικής Γραμματείας Δημόσιων Έργων.

γ) Τα ποσοστά ιδιοκτησίας επί των οικοπέδων που βρίσκονται οι κατεδαφιστέες οικοδομές των σεισμοπλήκτων της περιοχής που αναφέρεται στο δεύτερο και τρίτο εδάφιο του άρθρου 9 του ν. 1807/1988, όπως συμπληρώνεται με το άρθρο αυτό, οι οποίοι θα υπαχθούν στο πρόγραμμα της στεγαστικής συνδρομής, μεταβιβάζονται στο Ελληνικό Δημόσιο, άνευ χρηματικού ανταλλάγματος, κατά κυριότητα και κατά χρήση και διαχείριση στη Γενική Γραμματεία Δημόσιων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων με μονομερή δήλωση των δικαιούχων ενώπιον συμβολαιογράφου, η οποία θα

μεταγραφεί νόμιμα με φροντίδα τους στο οικείο υποθηκοφυλακείο. Τα τέλη και δικαιώματα γενικώς των συμβολαιογράφων, του υποθηκοφύλακα και τρίτων ορίζονται στο μισό των ισχυόντων κατά τις γενικές διατάξεις.

δ) Για την απόδειξη της κυριότητας και των λοιπών εμπράγματων δικαιωμάτων όσων θα υπαχθούν στο πρόγραμμα της περίπτωσης α', εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις περί αποκατάστασης σεισμοπλήκτων.

ε) Σε περίπτωση άρνησης κάποιων ιδιοκτητών ή εμπράγματων δικαιούχων των σεισμόπληκτων οικοδομών, να παραχωρήσουν εκούσια τα δικαιώματά τους στο Ελληνικό Δημόσιο, κηρύσσεται αναγκαστική απαλλοτρίωση με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, υπέρ του Δημοσίου, θεωρουμένου του παρόντος σκοπού ως δημόσιας ωφέλειας και επιτρεπομένης της επίταξης των ακινήτων μετά την κήρυξη και πριν τη συντέλεση της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, με καταβολή αποζημίωσης για απώλεια τυχόν εσόδων, με πρακτικό που θα συνταχθεί από τριμελή επιτροπή, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Προϊστάμενου της Υ.Α.Σ. και απαρτίζεται από υπαλλήλους της πιο πάνω Υπηρεσίας. Κατά του πρακτικού της άνω επιτροπής χωρεί ανακοπή ενώπιον του Μονομελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου εντός τριάντα ημερών από την κοινοποίησή του στους ενδιαφερομένους και η προς τούτο προθεσμία, όπως και η άσκησή της, δεν έχουν ανασταλτικό αποτέλεσμα.

2. Στην παρ. 6 του άρθρου 15 του ν. 1418/1984 (ΦΕΚ 23 Α'), όπως προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 2229/1994 (ΦΕΚ 138 Α'), καθώς και στην παρ. 3 του άρθρου 2 του π.δ. 278/1999 (ΦΕΚ 232 Α'), αντί των λέξεων «τα είκοσι πέντε εκα-

τομμύρια (25.000.000) δραχμές» και «τα 25.000.000 δρχ.» αντίστοιχα, τίθενται οι λέξεις «το ποσό του ενάμισι εκατομμυρίου (1.500.000) ευρώ».

3. α) Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 7 του άρθρου 9 του ν. 3044/2002 (ΦΕΚ 197 Α'), αντί των λέξεων «υποπαρ. 2 Ζώνη Β» τίθενται οι λέξεις «υποπαρ. 1 Ζώνη Α».

β) Στο τέλος της παρ. 7 του άρθρου 9 του ν. 3044/2002 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Οι όροι δόμησης του Σταδίου καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ύστερα από γνώμη του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προστασίας Περιβάλλοντος Αθήνας (Ο.Π.Σ.Α.)»

γ) Επιτρέπεται η ανέγερση του 3ου Γυμνασίου Αγ. Βαρβάρας εντός της Ζώνης Β του άρθρου 21 του ν. 2742/1999 (ΦΕΚ 207 Α') και έναντι του Ο.Τ. 693 του Δήμου Αγίας Βαρβάρας. Οι όροι δόμησης καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων ύστερα από γνώμη του Οργανισμού Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προστασίας Περιβάλλοντος Αθήνας (Ο.Π.Σ.Α.).

Άρθρο 36 **Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει οκτώ (8) μήνες από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με εξαίρεση τα άρθρα 31 έως και 35, των οποίων η ισχύς αρχίζει από τη δημοσίευσή του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Κύριοι συνάδελφοι παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ : Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Το Σώμα παρέσχε

τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 12.30'λύεται η συνεδρίαση.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

